UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

# Tēs Kainēs Diathēkēs Hapanta ...

**[S.l.], [1573]**

urn:nbn:de:hbz:466:1-71715

Visual Library

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

a. I. 30.

Th. 6230.

9/

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

aII
2

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

# ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΑΠΑΝΤΑ.

## ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

α΄

1 ΒΙΒΛΟΣ γενέσεως
ἰησοῦ χριστοῦ, υἱοῦ δαβίδ,
2 υἱοῦ ἀβραάμ. ἀβραὰμ
ἐγέννησε τὸν ἰσαάκ. ἰσαὰκ
δὲ ἐγέννησε τὸν ἰακώβ. ἰα-
κὼβ δὲ ἐγέννησε τὸν ἰούδαν
3 καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ. ἰούδας δὲ ἐγέννησε τὸν
φαρὲς, καὶ τὸν ζαρὰ ἐκ τῆς θάμαρ. φαρὲς δὲ ἐγέν-
νησε τὸν ἐσρώμ. ἐσρὼμ δὲ ἐγέννησε τὸν ἀράμ.
4 ἀρὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν ἀμιναδάβ. ἀμιναδὰβ
5 δὲ ἐγέννησε τὸν ναασσών. ναασσὼν δὲ ἐγέν-
νησε τὸν σαλμών. σαλμὼν δὲ ἐγέννησε τὸν βοὸζ
ἐκ τῆς ῥαχάβ. βοὸζ δὲ ἐγέννησε τὸν ὠβὴδ ἐκ τῆς
6 ῥούθ. ὠβὴδ δὲ ἐγέννησε τὸν ἰεσσαί. ἰεσσαὶ
δὲ ἐγέννησε τὸν δαβὶδ τὸν βασιλέα. δαβὶδ
δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν σολομῶντα ἐκ τῆς
7 τοῦ οὐρίου. σολομὼν δὲ ἐγέννησε τὸν ῥοβοάμ.
ῥοβοὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν ἀβιά. ἀβιὰ δὲ ἐγέννη-
8 σε τὸν ἀσά. ἀσὰ δὲ ἐγέννησε τὸν ἰωσαφάτ.
ἰωσαφὰτ δὲ ἐγέννησε τὸν ἰωράμ. ἰωρὰμ δὲ
9 ἐγέννησε τὸν ὀζίαν. ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν ἰωά-
θαμ. ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν ἄχαζ. ἄχαζ
δὲ ἐγέννησε τὸν ἐζεκίαν. ἐζεκίας δὲ ἐγέννησε
10 τὸν μανασσῆ. μανασσῆς δὲ ἐγέννησε τὸν ἀμών.
11 ἀμὼν δὲ ἐγέννησε τὸν ἰωσίαν. ἰωσίας δὲ ἐγέν-
νησε τὸν ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἐπὶ
12 τῆς μετοικεσίας βαβυλῶνος. μετὰ δὲ τὴν μετοι-
κεσίαν βαβυλῶνος, ἰεχονίας ἐγέννησε τὸν
σαλαθιήλ. σαλαθιὴλ δὲ ἐγέννησε τὸν ζορο-
13 βάβελ. ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν ἀβιούδ. ἀ-
βιοὺδ δὲ ἐγέννησε τὸν ἐλιακείμ. ἐλιακεὶμ δὲ
14 ἐγέννησε τὸν ἀζώρ. ἀζὼρ δὲ ἐγέννησε τὸν σα-
δώκ. σαδὼκ δὲ ἐγέννησε τὸν ἀχείμ. ἀχεὶμ δὲ
15 ἐγέννησε τὸν ἐλιούδ. ἐλιοὺδ δὲ ἐγέννησε τὸν
ἐλεάζαρ. ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν ματθάν.
16 ματθὰν δὲ ἐγέννησε τὸν ἰακώβ. ἰακὼβ δὲ ἐ-
γέννησε τὸν ἰωσὴφ τὸν ἄνδρα μαρίας, ἐξ ἧς
ἐγεννήθη ἰησοῦς, ὁ λεγόμενος χριστός. πᾶσαι 17
οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ ἀβραὰμ ἕως δαβίδ, γε-
νεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ δαβὶδ ἕως τῆς
μετοικεσίας βαβυλῶνος, γενεαὶ δεκατέσ-
σαρες· καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας βαβυλῶνος
ἕως τοῦ χριστοῦ, γενεαὶ δεκατέσσαρες. τοῦ δὲ 18
ἰησοῦ χριστοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἦν· μνηστευ-
θείσης γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ μαρίας τῷ ἰω-
σήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς, εὑρέθη ἐν γα-
στρὶ ἔχουσα ἐκ πνεύματος ἁγίου. ἰωσὴφ δὲ 19
ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν, καὶ μὴ θέλων αὐτὴν
παραδειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπο-
λῦσαι αὐτήν. ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέν- 20
τος, ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου κατ᾽ ὄναρ ἐφάνη
αὐτῷ, λέγων, ἰωσὴφ υἱὸς δαβίδ, μὴ φοβη-
θῇς παραλαβεῖν μαριὰμ τὴν γυναῖκά σου. τὸ
γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν, ἐκ πνεύματός ἐστιν
ἁγίου. τέξεται δὲ υἱὸν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα 21
αὐτοῦ, ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ
ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. τοῦτο δὲ ὅλον γέ- 22
γονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ κυρίου,
διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος· Ἰδοὺ ἡ παρθένος 23
ἐν γαστρὶ ἕξει, καὶ τέξεται υἱὸν, καὶ καλέσουσι τὸ
ὄνομα αὐτοῦ ἐμμανουήλ, ὅ ἐστι μεθερμηνευό-
μενον, μεθ᾽ ἡμῶν ὁ θεός. διεγερθεὶς δὲ ὁ ἰω- 24
σὴφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἐποίησεν ὡς προσέτα-
ξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου· καὶ παρέλαβε τὴν 25
γυναῖκα αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν,
ἕως οὗ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ
ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰησοῦν.

β΄

Τοῦ δὲ ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν βηθλεὲμ 1
τῆς ἰουδαίας, ἐν ἡμέραις ἡρώδου τοῦ βα-
σιλέως, ἰδοὺ μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρε-
γένοντο εἰς ἱεροσόλυμα, λέγοντες, ποῦ ἐστιν 2
ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων; εἴδομεν

γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ, καὶ ἤλ-
3 θομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. ἀκούσας δὲ ἡ-
ρώδης ὁ βασιλεὺς, ἐταράχθη, καὶ πᾶσα ἱε-
4 ροσόλυμα μετ' αὐτοῦ. καὶ συναγαγὼν πάν-
τας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ,
ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν ποῦ ὁ χριστὸς γεν-
5 νᾶται. οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, ἐν βηθλεὲμ τῆς ἰου-
δαίας· οὕτω γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προ-
6 φήτου· Καὶ σὺ βηθλεὲμ γῆ ἰούδα, οὐδαμῶς
ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν ἰούδα· ἐκ σοῦ
γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος, ὅστις ποιμανεῖ
7 τὸν λαόν μου τὸν ἰσραήλ. τότε ἡρώδης λά-
θρα καλέσας τοὺς μάγους, ἠκρίβωσε παρ'
8 αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος. καὶ
πέμψας αὐτοὺς εἰς βηθλεὲμ, εἶπε, πορευ-
θέντες ἀκριβῶς ἐξετάσατε περὶ τοῦ παι-
δίου· ἐπὰν δὲ εὕρητε, ἀπαγγείλατέ μοι,
9 ὅπως κἀγὼ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ. οἱ
δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως, ἐπορεύθησαν·
καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστὴρ ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ,
προῆγεν αὐτοὺς, ἕως ἐλθὼν ἔστη ἐπάνω οὗ
10 ἦν τὸ παιδίον. ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα, ἐ-
11 χάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. καὶ ἐλ-
θόντες εἰς τὴν οἰκίαν, εἶδον τὸ παιδίον μετὰ
μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ· καὶ πεσόντες
προσεκύνησαν αὐτῷ· καὶ ἀνοίξαντες τοὺς
θησαυροὺς αὐτῶν, προσήνεγκαν αὐτῷ δῶ-
12 ρα, χρυσὸν, καὶ λίβανον, καὶ σμύρναν. καὶ
χρηματισθέντες κατ' ὄναρ, μὴ ἀνακάμ-
ψαι πρὸς ἡρώδην, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώ-
13 ρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν. ἀναχωρησάν-
των δὲ αὐτῶν, ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου φαίνεται
κατ' ὄναρ τῷ ἰωσὴφ, λέγων, ἐγερθεὶς πα-
ράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ,
καὶ φεῦγε εἰς αἴγυπτον, καὶ ἴσθι ἐκεῖ ἕως ἂν
εἴπω σοι· μέλλει γὰρ ἡρώδης ζητεῖν τὸ παι-
14 δίον, τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. ὁ δὲ ἐγερθεὶς πα-
ρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ
15 νυκτὸς, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς αἴγυπτον. καὶ ἦν
ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς ἡρώδου· ἵνα πληρω-
θῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ κυρίου διὰ τοῦ προ-
φήτου, λέγοντος, Ἐξ αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν
16 υἱόν μου. τότε ἡρώδης ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη
ὑπὸ τῶν μάγων, ἐθυμώθη λίαν, καὶ ἀπο-
στείλας ἀνεῖλε πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν
βηθλεὲμ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτῆς,
ἀπὸ διετοῦς, καὶ κατωτέρω, κατὰ τὸν χρόνον
17 ὃν ἠκρίβωσε παρὰ τῶν μάγων. τότε ἐπλη-
ρώθη τὸ ῥηθὲν ὑπὸ ἱερεμίου τοῦ προφήτου,
18 λέγοντος· Φωνὴ ἐν ῥαμᾷ ἠκούσθη, θρῆνος,
καὶ κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς πολὺς, ῥαχὴλ
κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ οὐκ ἤθελε
παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσί. τελευτήσαν- 19
τος δὲ τοῦ ἡρώδου, ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου κατ'
ὄναρ φαίνεται τῷ ἰωσὴφ ἐν αἰγύπτῳ, λέ-
γων· ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον, καὶ 20
τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ πορεύου εἰς γῆν ἰσ-
ραήλ. τεθνήκασι γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυ-
χὴν τοῦ παιδίου. ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε 21
τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἦλ-
θεν εἰς γῆν ἰσραήλ. ἀκούσας δὲ ὅτι ἀρχέ- 22
λαος βασιλεύει ἐπὶ τῆς ἰουδαίας ἀντὶ ἡ-
ρώδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελ-
θεῖν. χρηματισθεὶς δὲ κατ' ὄναρ, ἀνεχώρη-
σεν εἰς τὰ μέρη τῆς γαλιλαίας. καὶ ἐλθὼν 23
κατῴκησεν εἰς πόλιν λεγομένην ναζαρέτ.
ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν προφητῶν,
Ὅτι ναζωραῖος κληθήσεται.

γ'

Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται 1
ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς, κηρύσσων ἐν τῇ ἐρή-
μῳ τῆς ἰουδαίας, καὶ λέγων, μετανοεῖτε· 2
ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. οὗτος γάρ 3
ἐστιν ὁ ῥηθεὶς ὑπὸ ἠσαΐου τοῦ προφήτου,
λέγοντος· Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἑτοι-
μάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε
τὰς τρίβους αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ ὁ ἰωάννης εἶχε 4
τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμή-
λου, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν
αὐτοῦ· ἡ δὲ τροφὴ αὐτοῦ ἦν ἀκρίδες καὶ μέλι ἄ-
γριον. τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν ἱερο- 5
σόλυμα, καὶ πᾶσα ἡ ἰουδαία, καὶ πᾶσα ἡ
περίχωρος τοῦ ἰορδάνου. καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν 6
τῷ ἰορδάνῃ ὑπ' αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς
ἁμαρτίας αὐτῶν. ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν φαρι- 7
σαίων καὶ σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ
βάπτισμα αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, γεννήμα-
τα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν
ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; ποιήσατε οὖν καρ- 8
πὸν ἄξιον τῆς μετανοίας. καὶ μὴ δόξητε λέ- 9
γειν ἐν ἑαυτοῖς, πατέρα ἔχομεν τὸν ἀβραάμ.
λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι δύναται ὁ θεὸς ἐκ τῶν λί-
θων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ ἀβραάμ.
ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων 10
κεῖται. πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν
καλὸν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.
ἐγὼ μὲν βαπτίζω ὑμᾶς ἐν ὕδατι εἰς με- 11
τάνοιαν. ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ἰσχυρό-
τερός μου ἐστὶν, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς τὰ ὑπο-
δήματα βαστάσαι. αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει
ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί. οὗ τὸ πτύον 12
ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἅ-
λωνα αὐτοῦ, καὶ συνάξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς
τὴν ἀποθήκην· τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει
πυρὶ

13 πυρὶ ἀσβέστῳ. τότε παραγίνεται ὁ ἰησοῦς
ἀπὸ τῆς γαλιλαίας εἰς τὸν ἰορδάνην πρὸς
τὸν ἰωάννην, τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ᾽ αὐτοῦ.
14 ὁ δὲ ἰωάννης διεκώλυεν αὐτὸν, λέγων· ἐγὼ
χρείαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρ-
15 χῃ πρός με; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπε
πρὸς αὐτὸν, ἄφες ἄρτι· οὕτω γὰρ πρέπον
ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην.
16 τότε ἀφίησιν αὐτόν. καὶ βαπτισθεὶς ὁ ἰησοῦς,
ἀνέβη εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος, καὶ ἰδοὺ ἀνεῴ-
χθησαν αὐτῷ οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδε τὸ πνεῦ-
μα τοῦ θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν,
17 καὶ ἐρχόμενον ἐπ᾽ αὐτόν. καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ
τῶν οὐρανῶν, λέγουσα· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀ-
γαπητὸς, ἐν ᾧ εὐδόκησα.

δ΄

1 Τότε ὁ ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ
τοῦ πνεύματος, πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ δια-
2 βόλου. καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσαράκοντα,
καὶ νύκτας τεσσαράκοντα, ὕστερον ἐπείνασε.
3 καὶ προσελθὼν αὐτῷ ὁ πειράζων, εἶπεν, εἰ
υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, εἰπὲ ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι
4 γένωνται. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε· γέγρα-
πται, οὐκ ἐπ᾽ ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος,
ἀλλ᾽ ἐπὶ παντὶ ῥήματι ἐκπορευομένῳ διὰ
5 στόματος θεοῦ. τότε παραλαμβάνει αὐτὸν
ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἵστησιν αὐτὸν
6 ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ· καὶ λέγει αὐτῷ, εἰ
υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, βάλε σεαυτὸν κάτω. γέ-
γραπται γὰρ, ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντε-
λεῖται περὶ σοῦ, καὶ ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσί σε, μή
ποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.
7 ἔφη αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, πάλιν γέγραπται· οὐκ ἐκ-
8 πειράσεις κύριον τὸν θεόν σου. πάλιν παρα-
λαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψη-
λὸν λίαν, καὶ δείκνυσιν αὐτῷ πάσας τὰς βα-
σιλείας τοῦ κόσμου, καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν·
9 καὶ λέγει αὐτῷ· ταῦτα πάντα σοι δώσω, ἐὰν
10 πεσὼν προσκυνήσῃς μοι. τότε λέγει αὐτῷ
ὁ ἰησοῦς, ὕπαγε ὀπίσω μου σατανᾶ. γέγρα-
πται γὰρ, κύριον τὸν θεόν σου προσκυνήσεις, καὶ
11 αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. τότε ἀφίησιν αὐ-
τὸν ὁ διάβολος. καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι προσῆλθον,
12 καὶ διηκόνουν αὐτῷ. ἀκούσας δὲ ὁ ἰησοῦς
ὅτι ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν
13 γαλιλαίαν· καὶ καταλιπὼν τὴν ναζαρὲτ,
ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς καπερναοὺμ τὴν
παραθαλασσίαν, ἐν ὁρίοις ζαβουλὼν καὶ
14 νεφθαλείμ· ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ ἠ-
15 σαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος· γῆ ζαβουλὼν
καὶ γῆ νεφθαλεὶμ, ὁδὸν θαλάσσης, πέραν
16 τοῦ ἰορδάνου, γαλιλαία τῶν ἐθνῶν· ὁ λαὸς ὁ
καθήμενος ἐν σκότει, εἶδε φῶς μέγα· καὶ τοῖς
καθημένοις ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου, φῶς
ἀνέτειλεν αὐτοῖς. ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ ἰη- 17
σοῦς κηρύσσειν, καὶ λέγειν, μετανοεῖτε· ἤγγικε
γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. περιπατῶν δὲ ὁ 18
ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς γαλιλαίας,
εἶδε δύο ἀδελφοὺς, σίμωνα τὸν λεγόμενον
πέτρον, καὶ ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλ-
λοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν·
ἦσαν γὰρ ἁλιεῖς. καὶ λέγει αὐτοῖς, δεῦτε ὀπί- 19
σω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἁλιεῖς ἀνθρώπων.
οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα, ἠκολού- 20
θησαν αὐτῷ. καὶ προβὰς ἐκεῖθεν, εἶδεν 21
ἄλλους δύο ἀδελφοὺς, ἰάκωβον τὸν τοῦ ζεβε-
δαίου, καὶ ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ
πλοίῳ μετὰ ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν,
καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν· καὶ ἐκά-
λεσεν αὐτούς. οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ 22
πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν, ἠκολούθησαν
αὐτῷ. καὶ περιῆγεν ὅλην τὴν γαλιλαίαν ὁ 23
ἰησοῦς, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν,
καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ
θεραπεύων πᾶσαν νόσον, καὶ πᾶσαν μαλα-
κίαν ἐν τῷ λαῷ. καὶ ἀπῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ 24
εἰς ὅλην τὴν συρίαν· καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ
πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, ποικίλαις νό-
σοις, καὶ βασάνοις συνεχομένους, καὶ δαιμονι-
ζομένους, καὶ σεληνιαζομένους, καὶ παραλυτι-
κούς· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. καὶ ἠκολούθησαν 25
αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς γαλιλαίας, καὶ
δεκαπόλεως, καὶ ἱεροσολύμων, καὶ ἰου-
δαίας, καὶ πέραν τοῦ ἰορδάνου.

ε΄

Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος. καὶ 1
καθίσαντος αὐτοῦ, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ. καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, ἐδί- 2
δασκεν αὐτοὺς, λέγων· μακάριοι οἱ πτωχοὶ 3
τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασι-
λεία τῶν οὐρανῶν. μακάριοι οἱ πενθοῦντες, 4
ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται. μακάριοι οἱ 5
πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν
γῆν. μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν 6
δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται.
μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθή- 7
σονται. μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, 8
ὅτι αὐτοὶ τὸν θεὸν ὄψονται. μακάριοι οἱ εἰ- 9
ρηνοποιοὶ, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ θεοῦ κληθήσονται.
μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύ- 10
νης, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρα-
νῶν. μακάριοί ἐστε, ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς, 11
καὶ διώξωσι, καὶ εἴπωσι πᾶν πονηρὸν ῥῆμα
καθ᾽ ὑμῶν ψευδόμενοι, ἕνεκεν ἐμοῦ. χαί- 12

ρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν
πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς. οὕτω γὰρ ἐδίωξαν τοὺς
13 προφήτας τοὺς πρὸ ὑμῶν. ὑμεῖς ἐστε τὸ ἅ-
λας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι
ἁλισθήσεται; εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἔτι, εἰ μὴ βλη-
θῆναι ἔξω, καὶ καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀν-
14 θρώπων. ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. οὐ
δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κει-
15 μένη. οὐδὲ καίουσι λύχνον, καὶ τιθέασιν αὐ-
τὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ᾽ ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ
16 λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. οὕτω λαμψά-
τω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώ-
πων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα, καὶ
δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρα-
17 νοῖς. μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν
νόμον, ἢ τοὺς προφήτας· οὐκ ἦλθον καταλῦ-
18 σαι, ἀλλὰ πληρῶσαι. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν,
ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἕν, ἢ
μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου,
19 ἕως ἂν πάντα γένηται. ὃς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν
τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων, καὶ δι-
δάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθή-
σεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. ὃς δ᾽ ἂν
ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται
20 ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. λέγω γὰρ ὑμῖν,
ὅτι ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ἡ δικαιοσύνη ὑμῶν
πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ φαρισαίων, οὐ
μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐ-
21 ρανῶν. ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις,
οὐ φονεύσεις. ὃς δ᾽ ἂν φονεύσῃ, ἔνοχος ἔσται
22 τῇ κρίσει. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ ὀρ-
γιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰκῇ, ἔνοχος
ἔσται τῇ κρίσει. ὃς δ᾽ ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ
αὐτοῦ ῥακά, ἔνοχος ἔσται τῷ συνεδρίῳ. ὃς
δ᾽ ἂν εἴπῃ μωρέ, ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν γέενναν
23 τοῦ πυρός. ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν
σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, κἀκεῖ μνησθῇς ὅτι
24 ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, ἄφες ἐκεῖ
τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου,
καὶ ὕπαγε, πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελ-
φῷ σου, καὶ τότε ἐλθὼν πρόσφερε τὸ δῶ-
25 ρόν σου. ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου τα-
χὺ, ἕως ὅτου εἶ ἐν τῇ ὁδῷ μετ᾽ αὐτοῦ, μή-
ποτέ σε παραδῷ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ,
καὶ ὁ κριτής σε παραδῷ τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ
26 εἰς φυλακὴν βληθήσῃ. ἀμὴν λέγω σοι, οὐ
μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν, ἕως ἂν ἀποδῷς τὸν
27 ἔσχατον κοδράντην. ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη
28 τοῖς ἀρχαίοις, οὐ μοιχεύσεις. ἐγὼ δὲ λέγω
ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ
ἐπιθυμῆσαι αὐτῆς, ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν
29 ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου
ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν, καὶ
βάλε ἀπὸ σοῦ. συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπό-
ληται ἓν τῶν μελῶν σου, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά
σου βληθῇ εἰς γέενναν. καὶ εἰ ἡ δεξιά σου 30
χεὶρ σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὴν, καὶ
βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι, ἵνα ἀπό-
ληται ἓν τῶν μελῶν σου, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου
βληθῇ εἰς γέενναν. ἐρρέθη δὲ ὅτι ὃς ἂν ἀπο- 31
λύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀπο-
στάσιον. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι ὃς ἂν ἀπο- 32
λύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, παρεκτὸς λόγου
πορνείας, ποιεῖ αὐτὴν μοιχᾶσθαι· καὶ ὃς ἐὰν
ἀπολελυμένην γαμήσῃ, μοιχᾶται. πάλιν 33
ἠκούσατε, ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις· οὐκ
ἐπιορκήσεις· ἀποδώσεις δὲ τῷ κυρίῳ τοὺς
ὅρκους σου. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ ὀμόσαι 34
ὅλως, μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶ τοῦ
θεοῦ· μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστι τῶν
ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις 35
ἐστὶ τοῦ μεγάλου βασιλέως· μήτε ἐν τῇ κε- 36
φαλῇ σου ὀμόσῃς, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν
τρίχα λευκὴν ἢ μέλαιναν ποιῆσαι. ἔστω 37
δὲ ὁ λόγος ὑμῶν, ναὶ, ναί· οὒ, οὔ· τὸ δὲ περισσὸν
τούτων, ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστιν. ἠκούσατε ὅτι 38
ἐρρέθη, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, καὶ ὀδόν-
τα ἀντὶ ὀδόντος. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ ἀν- 39
τιστῆναι τῷ πονηρῷ· ἀλλ᾽ ὅστις σε ῥαπίσει
ἐπὶ τὴν δεξιάν σου σιαγόνα, στρέψον αὐτῷ καὶ
τὴν ἄλλην. καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι, καὶ 40
τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱ-
μάτιον. καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἕν, ὕ- 41
παγε μετ᾽ αὐτοῦ δύο. τῷ αἰτοῦντί σε, δίδου· 42
καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανείσασθαι, μὴ ἀπο-
στραφῇς. ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη, ἀγαπήσεις τὸν 43
πλησίον σου, καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου· ἐγὼ 44
δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν,
εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, κα-
λῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, καὶ προσ-
εύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς, καὶ διω-
κόντων ὑμᾶς· ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς 45
ὑμῶν τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ
ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς, καὶ βρέχει
ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. ἐὰν γὰρ ἀγαπήση- 46
τε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχε-
τε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσι; καὶ 47
ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς φίλους ὑμῶν μόνον, τί
περισσὸν ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι οὕτω
ποιοῦσιν; ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι, ὥσπερ ὁ 48
πατὴρ ὑμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, τέλειός ἐστι.

ϛ

Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην ὑμῶν μὴ 1
ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, πρὸς τὸ
θεαθῆναι

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ μήγε, μισθὸν οὐκ ἔ-
χετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρα-
2 νοῖς. ὅταν οὖν ποιῇς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλ-
πίσῃς ἔμπροσθέν σου, ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ
ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ ἐν ταῖς ῥύ-
μαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώ-
πων. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσι τὸν μι-
3 σθὸν αὐτῶν. σοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύ-
νην, μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δε-
4 ξιά σου· ὅπως ᾖ σου ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ
κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ
κρυπτῷ, αὐτὸς ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ.
5 καὶ ὅταν προσεύχῃ, οὐκ ἔσῃ ὥσπερ οἱ ὑπο-
κριταί, ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ ἐν
ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἑστῶτες προσεύ-
χεσθαι, ὅπως ἂν φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις. ἀ-
μὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐ-
6 τῶν. σὺ δὲ ὅταν προσεύχῃ, εἴσελθε εἰς
τὸ ταμιεῖόν σου, καὶ κλείσας τὴν θύραν σου,
πρόσευξαι τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ.
καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ,
7 ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. προσευχό-
μενοι δὲ μὴ βαττολογήσητε, ὥσπερ οἱ ἐθνι-
κοί· δοκοῦσι γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν
8 εἰσακουσθήσονται. μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐ-
τοῖς· οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὧν χρείαν ἔ-
9 χετε, πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν. οὕτως
οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς. πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν
10 τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου. ἐλ-
θέτω ἡ βασιλεία σου· γενηθήτω τὸ θέλημά
11 σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. τὸν ἄρ-
τον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον.
12 καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡ-
13 μεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. καὶ μὴ
εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι
ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασι-
λεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, εἰς τοὺς αἰῶ-
14 νας, ἀμήν. ἐὰν γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις
τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν
15 ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος. ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε
τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν,
οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώ-
16 ματα ὑμῶν. ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε
ὥσπερ οἱ ὑποκριταί, σκυθρωποί. ἀφανί-
ζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, ὅπως φανῶσι
τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες. ἀμὴν λέγω ὑ-
17 μῖν, ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. σὺ δὲ νη-
στεύων, ἄλειψαί σου τὴν κεφαλήν, καὶ τὸ πρό-
18 σωπόν σου νίψαι· ὅπως μὴ φανῇς τοῖς ἀν-
θρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ πατρί σου τῷ ἐν
τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν
τῷ κρυπτῷ, ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ.

μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς 19
γῆς, ὅπου σὴς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου
κλέπται διορύσσουσι, καὶ κλέπτουσι· θησαυ- 20
ρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου
οὔτε σὴς, οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέ-
πται οὐ διορύσσουσιν, οὐδὲ κλέπτουσιν. ὅπου 21
γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ
καρδία ὑμῶν. ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν 22
ὁ ὀφθαλμός· ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἁ-
πλοῦς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται.
ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ᾖ, ὅλον τὸ 23
σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ
ἐν σοὶ, σκότος ἐστὶ, τὸ σκότος πόσον; οὐδεὶς δύ-
ναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἕνα 24
μισήσει, καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει· ἢ ἑνὸς ἀν-
θέξεται, καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύ-
νασθε θεῷ δουλεύειν καὶ μαμμωνᾷ. διὰ 25
τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ
ὑμῶν, τί φάγητε, καὶ τί πίητε· μηδὲ τῷ
σώματι ὑμῶν, τί ἐνδύσησθε. οὐχὶ ἡ ψυ-
χὴ πλεῖόν ἐστι τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ
ἐνδύματος; ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ 26
οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπείρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν,
οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ
ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά. οὐχ ὑμεῖς
μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; τίς δὲ ἐξ ὑμῶν 27
μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλι-
κίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα; καὶ περὶ ἐνδύματος 28
τί μεριμνᾶτε; καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ
ἀγροῦ πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ, οὐδὲ νήθει. λέ- 29
γω δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐδὲ ὁ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ
δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἓν τούτων. εἰ δὲ 30
τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ σήμερον ὄντα, καὶ αὔ-
ριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ θεὸς οὕτως
ἀμφιέννυσιν, οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγό-
πιστοι; μὴ οὖν μεριμνήσητε, λέγοντες, τί φά- 31
γωμεν, ἢ τί πίωμεν, ἢ τί περιβαλώμεθα;
πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ· οἶδε 32
γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρῄζετε
τούτων ἁπάντων. ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν 33
βασιλείαν τοῦ θεοῦ, καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ,
καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. μὴ οὖν 34
μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον· ἡ γὰρ αὔριον
μεριμνήσει τὰ ἑαυτῆς. ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ
ἡ κακία αὐτῆς.

## ζ

Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε. ἐν ᾧ γὰρ 1
κρίματι κρίνετε, κριθήσεσθε· καὶ ἐν ᾧ 2
μέτρῳ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. τί 3
δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ
τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ
δοκὸν οὐ κατανοεῖς; ἢ πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελ- 4

φῷ σου, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἀπὸ τοῦ ὀφ-
θαλμοῦ σου, καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλ-
5 μῷ σου; ὑποκριτὰ, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δο-
κὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέ-
ψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ
6 τοῦ ἀδελφοῦ σου. μὴ δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς
κυσὶ, μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν
ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε καταπατή-
σωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν, καὶ στρα-
7 φέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς. αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται
ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ εὑρήσετε· κρούετε, καὶ
8 ἀνοιγήσεται ὑμῖν. πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν, λαμβάνει·
καὶ ὁ ζητῶν, εὑρίσκει· καὶ τῷ κρούοντι ἀνοι-
9 γήσεται. ἢ τίς ἐστιν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν
ἐὰν αἰτήσῃ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπι-
10 δώσει αὐτῷ; ἢ καὶ ἐὰν ἰχθὺν αἰτήσῃ, μὴ
11 ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; εἰ οὖν ὑμεῖς, πονηροὶ
ὄντες, οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς
τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὑμῶν
ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦ-
12 σιν αὐτόν; πάντα οὖν ὅσα ἂν θέλητε ἵνα
ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς
ποιεῖτε αὐτοῖς. οὗτος γάρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ
13 προφῆται. εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης,
ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς
ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοί εἰ-
14 σιν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς. τί στενὴ ἡ πύλη
καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν
ζωὴν, καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὑρίσκοντες αὐτήν.
15 προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵ-
τινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασι προ-
βάτων, ἔσωθεν δέ εἰσι λύκοι ἅρπαγες.
16 ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐ-
τούς. μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν στα-
17 φυλὴν, ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα; οὕτω πᾶν
δένδρον ἀγαθὸν, καρποὺς καλοὺς ποιεῖ· τὸ
δὲ σαπρὸν δένδρον, καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ.
18 οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς πο-
νηροὺς ποιεῖν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς
19 καλοὺς ποιεῖν. πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρ-
πὸν καλὸν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλε-
20 ται. ἄραγε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώ-
21 σεσθε αὐτούς. οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι, κύριε,
κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν
οὐρανῶν· ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πα-
22 τρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. πολλοὶ ἐροῦσί μοι
ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, κύριε, κύριε, οὐ τῷ σῷ
ὀνόματι προεφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῷ ὀνό-
ματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ σῷ ὀνό-
23 ματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν; καὶ
τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς, ὅτι οὐδέποτε ἔ-
γνων ὑμᾶς· ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ πάντες
οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. πᾶς οὖν ὅστις 24
ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους, καὶ ποιεῖ αὐ-
τοὺς, ὁμοιώσω αὐτὸν ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅστις ᾠ-
κοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πέτραν.
καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ, 25
καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ προσέπεσον τῇ οἰ-
κίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσε. τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ
τὴν πέτραν. καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λό- 26
γους τούτους, καὶ μὴ ποιῶν αὐτοὺς, ὁμοιω-
θήσεται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ᾠκοδόμησε τὴν
οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἄμμον· καὶ κατέβη ἡ 27
βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ ἔπνευσαν
οἱ ἄνεμοι, καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ
ἔπεσε· καὶ ἦν ἡ πτῶσις αὐτῆς μεγάλη. καὶ 28
ἐγένετο, ὅτε συνετέλεσεν ὁ ἰησοῦς τοὺς λό-
γους τούτους, ἐξεπλήσσοντο οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ
διδαχῇ αὐτοῦ. ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς 29
ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς.

η

Καταβάντι δὲ αὐτῷ ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἠκο- 1
λούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. καὶ ἰδοὺ λεπρὸς 2
ἐλθὼν, προσεκύνει αὐτῷ, λέγων, κύριε, ἐὰν
θέλῃς, δύνασαί με καθαρίσαι. καὶ ἐκ- 3
τείνας τὴν χεῖρα, ἥψατο αὐτοῦ ὁ ἰησοῦς, λέ-
γων, θέλω καθαρίσθητι. καὶ εὐθέως ἐκα-
θαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ ἰη- 4
σοῦς, ὅρα μηδενὶ εἴπῃς· ἀλλ' ὕπαγε, σεαυτὸν
δεῖξον τῷ ἱερεῖ, καὶ προσένεγκε τὸ δῶρον, ὃ
προσέταξε μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.
εἰσελθόντι δὲ αὐτῷ εἰς καπερναοὺμ, προσ- 5
ῆλθεν αὐτῷ ἑκατόνταρχος, παρακαλῶν
αὐτὸν, καὶ λέγων, κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν 6
τῇ οἰκίᾳ παραλυτικὸς, δεινῶς βασανιζό-
μενος. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, ἐγὼ ἐλθὼν 7
θεραπεύσω αὐτόν. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἑκα- 8
τόνταρχος ἔφη, κύριε, οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς ἵνα
μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς· ἀλλὰ μόνον
εἰπὲ λόγον, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. καὶ 9
γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν ἔχων
ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας· καὶ λέγω τούτῳ,
πορεύθητι, καὶ πορεύεται· καὶ ἄλλῳ, ἔρχου, καὶ
ἔρχεται· καὶ τῷ δούλῳ μου, ποίησον τοῦ-
το, καὶ ποιεῖ. ἀκούσας δὲ ὁ ἰησοῦς, ἐθαύμα- 10
σε· καὶ εἶπε τοῖς ἀκολουθοῦσιν, ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν
εὗρον. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνα- 11
τολῶν καὶ δυσμῶν ἥξουσι, καὶ ἀνακλιθή-
σονται μετὰ ἀβραὰμ, καὶ ἰσαὰκ, καὶ ἰακὼβ
ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. οἱ δὲ υἱοὶ τῆς 12
βασιλείας ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ
ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς, καὶ ὁ βρυγ-
μὸς τῶν ὀδόντων. καὶ εἶπεν ὁ ἰησοῦς τῷ ἑκα- 13
τοντάρχῳ,

ταρχῳ, ὕπαγε· καὶ ὡς ἐπίστευσας, γενη-
θήτω σοι. καὶ ἰάθη ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ
14 ἐκείνῃ. καὶ ἐλθὼν ὁ ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν
πέτρου, εἶδε τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημένην
15 καὶ πυρέσσουσαν· καὶ ἥψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀ-
φῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός· καὶ ἠγέρθη, καὶ
16 διηκόνει αὐτοῖς. ὀψίας δὲ γενομένης, προσ-
ήνεγκαν αὐτῷ δαιμονιζομένους πολλούς. καὶ
ἐξέβαλε τὰ πνεύματα λόγῳ, καὶ πάντας
17 τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθεράπευσεν· ὅπως
πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ ἠσαΐου τοῦ προφή-
του, λέγοντος, αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν
18 ἔλαβε, καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν. ἰδὼν δὲ ὁ
ἰησοῦς πολλοὺς ὄχλους περὶ αὐτόν, ἐκέλευσεν
19 ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. καὶ προσελθὼν
εἷς γραμματεύς, εἶπεν αὐτῷ, διδάσκαλε,
20 ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ. καὶ λέγει
αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχου-
σι, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατα-
σκηνώσεις· ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει
21 ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. ἕτερος δὲ τῶν μαθη-
τῶν αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ, κύριε, ἐπίτρεψόν μοι
πρῶτον ἀπελθεῖν, καὶ θάψαι τὸν πατέρα
22 μου. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, ἀκολούθει μοι,
καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νε-
23 κρούς. καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς τὸ πλοῖον, ἠκο-
24 λούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. καὶ ἰδοὺ
σεισμὸς μέγας ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσσῃ, ὥστε
τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων·
25 αὐτὸς δὲ ἐκάθευδε. καὶ προσελθόντες οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ, ἤγειραν αὐτόν, λέγοντες,
26 κύριε, σῶσον ἡμᾶς, ἀπολλύμεθα. καὶ λέγει
αὐτοῖς, τί δειλοί ἐστε ὀλιγόπιστοι; τότε ἐγερ-
θεὶς ἐπετίμησε τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θα-
27 λάσσῃ. καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. οἱ δὲ
ἄνθρωποι ἐθαύμασαν, λέγοντες, ποταπός
ἐστιν οὗτος, ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα
28 ὑπακούουσιν αὐτῷ; καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς
τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν γεργεσηνῶν,
ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ τῶν
μνημείων ἐξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν, ὥστε
μὴ ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκεί-
29 νης. καὶ ἰδοὺ ἔκραξαν, λέγοντες, τί ἡμῖν καὶ
30 σοί ἰησοῦ υἱὲ τοῦ θεοῦ; ἦλθες ὧδε πρὸ καιροῦ
βασανίσαι ἡμᾶς; ἦν δὲ μακρὰν ἀπ᾽ αὐτῶν
31 ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη. οἱ δὲ δαί-
μονες παρεκάλουν αὐτόν, λέγοντες, εἰ ἐκ-
βάλλεις ἡμᾶς, ἐπίτρεψον ἡμῖν ἀπελθεῖν εἰς
32 τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. καὶ εἶπεν αὐτοῖς,
ὑπάγετε. οἱ δὲ ἐξελθόντες ἀπῆλθον εἰς τὴν
ἀγέλην τῶν χοίρων· καὶ ἰδοὺ ὥρμησε πᾶσα
ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν
θάλασσαν, καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασιν.
οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν 33
πόλιν, ἀπήγγειλαν πάντα, καὶ τὰ τῶν δαιμο-
νιζομένων. καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν 34
εἰς συνάντησιν τῷ ἰησοῦ. καὶ ἰδόντες αὐτόν,
παρεκάλεσαν ὅπως μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων
αὐτῶν.

## θ´

Καὶ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον, διεπέρασε, καὶ 1
ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. καὶ ἰδοὺ προσέφερον 2
αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλημένον.
καὶ ἰδὼν ὁ ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπε τῷ
παραλυτικῷ, θάρσει τέκνον, ἀφέωνταί σοι
αἱ ἁμαρτίαι σου. καὶ ἰδού τινες τῶν γραμ- 3
ματέων εἶπον ἐν ἑαυτοῖς, οὗτος βλασφημεῖ.
καὶ ἰδὼν ὁ ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν, 4
εἶπεν, ἱνατί ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς
καρδίαις ὑμῶν; τί γάρ ἐστιν εὐκοπώτερον, 5
εἰπεῖν, ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι· ἢ εἰ-
πεῖν, ἔγειραι, καὶ περιπάτει; ἵνα δὲ εἰδῆτε 6
ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ
τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας· τότε λέγει τῷ
παραλυτικῷ, ἐγερθεὶς ἆρόν σου τὴν κλίνην,
καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. καὶ ἐγερθεὶς ἀ- 7
πῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ἰδόντες δὲ οἱ ὄχ- 8
λοι, ἐθαύμασαν, καὶ ἐδόξασαν τὸν θεόν, τὸν δόντα
ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις. καὶ 9
παράγων ὁ ἰησοῦς ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄνθρωπον
καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, ματθαῖον λεγό-
μενον, καὶ λέγει αὐτῷ, ἀκολούθει μοι· καὶ ἀνα-
στὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. καὶ ἐγένετο αὐτοῦ 10
ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἰδοὺ πολλοὶ τε-
λῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες, συνανέ-
κειντο τῷ ἰησοῦ, καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. καὶ 11
ἰδόντες οἱ φαρισαῖοι, εἶπον τοῖς μαθη-
ταῖς αὐτοῦ, διατί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρ-
τωλῶν ἐσθίει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν; ὁ δὲ 12
ἰησοῦς ἀκούσας, εἶπεν αὐτοῖς, οὐ χρείαν ἔ-
χουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ᾽ οἱ κακῶς
ἔχοντες. πορευθέντες δὲ μάθετε τί ἐστιν, ἔ- 13
λεον θέλω, καὶ οὐ θυσίαν. οὐ γὰρ ἦλθον κα-
λέσαι δικαίους, ἀλλ᾽ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετά-
νοιαν. τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ 14
ἰωάννου, λέγοντες, διατί ἡμεῖς καὶ οἱ φαρι-
σαῖοι νηστεύομεν πολλά, οἱ δὲ μαθηταί σου
οὐ νηστεύουσι; καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, μὴ 15
δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος πενθεῖν ἐφ᾽
ὅσον μετ᾽ αὐτῶν ἐστιν ὁ νυμφίος; ἐλεύσονται δὲ
ἡμέραι, ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ᾽ αὐτῶν ὁ νυμφίος,
καὶ τότε νηστεύσουσιν. οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει 16
ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπὶ ἱματίῳ
παλαιῷ· αἴρει γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ

17 τοῦ ἱματίου, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται. οὐδὲ
βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ
δὲ μήγε, ῥήγνυνται οἱ ἀσκοὶ, καὶ ὁ οἶνος ἐκ-
χεῖται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται. ἀλλὰ βάλλου-
σιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς, καὶ ἀμφότεροι
18 συντηροῦνται. ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐ-
τοῖς, ἰδοὺ ἄρχων εἷς ἐλθὼν, προσεκύνει αὐτῷ,
λέγων, ὅτι ἡ θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύτησεν·
ἀλλὰ ἐλθὼν ἐπίθες τὴν χεῖρά σου ἐπ' αὐτὴν,
19 καὶ ζήσεται. καὶ ἐγερθεὶς ὁ ἰησοῦς, ἠκολούθησεν
20 αὐτῷ, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. καὶ ἰδοὺ γυνὴ
αἱμοῤῥοοῦσα δώδεκα ἔτη, προσελθοῦσα
ὄπισθεν, ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου
21 αὐτοῦ. ἔλεγε γὰρ ἐν ἑαυτῇ, ἐὰν μόνον ἅψωμαι
22 τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, σωθήσομαι. ὁ δὲ ἰησοῦς
ἐπιστραφεὶς, καὶ ἰδὼν αὐτὴν, εἶπε, θάρσει
θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. καὶ ἐσώθη
23 ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. καὶ ἐλθὼν ὁ ἰη-
σοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος, καὶ ἰδὼν τοὺς
αὐλητὰς, καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον, λέγει
24 αὐτοῖς, ἀναχωρεῖτε· οὐ γὰρ ἀπέθανε τὸ κο-
ράσιον, ἀλλὰ καθεύδει. καὶ κατεγέλων αὐ-
25 τοῦ. ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν
ἐκράτησε τῆς χειρὸς αὐτῆς· καὶ ἠγέρθη τὸ
26 κοράσιον. καὶ ἐξῆλθεν ἡ φήμη αὕτη εἰς ὅλην
27 τὴν γῆν ἐκείνην. καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν
τῷ ἰησοῦ, ἠκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοὶ, κρά-
ζοντες, καὶ λέγοντες, ἐλέησον ἡμᾶς υἱὲ δα-
28 βίδ. ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, προσῆλθον αὐ-
τῷ οἱ τυφλοί· καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, πι-
στεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι; λέγου-
29 σιν αὐτῷ, ναὶ κύριε. τότε ἥψατο τῶν ὀφθαλ-
μῶν αὐτῶν, λέγων, κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενη-
30 θήτω ὑμῖν. καὶ ἀνεῴχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλ-
μοί. καὶ ἐνεβριμήσατο αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, λέ-
31 γων· ὁρᾶτε μηδεὶς γινωσκέτω. οἱ δὲ ἐξελ-
θόντες διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκεί-
32 νῃ. αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων, ἰδοὺ προσήνεγ-
καν αὐτῷ ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμε-
33 νον. καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου, ἐλάλησεν
ὁ κωφός· καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι, λέγοντες,
34 οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ ἰσραήλ. οἱ δὲ
φαρισαῖοι ἔλεγον, ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαι-
35 μονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. καὶ περιῆγεν
ὁ ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας,
διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ
κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ
θεραπεύων πᾶσαν νόσον, καὶ πᾶσαν μαλακίαν
36 ἐν τῷ λαῷ. ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους, ἐσπλαγχνί-
σθη περὶ αὐτῶν, ὅτι ἦσαν ἐσκυλμένοι, καὶ ἐῤ-
ῥιμμένοι ὡσεὶ πρόβατα μὴ ἔχοντα ποι-
37 μένα. τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ὁ μὲν
θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι. δεήθη- 38
τε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ, ὅπως ἐκ-
βάλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.

ι

Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μα- 1
θητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν πνευ-
μάτων ἀκαθάρτων, ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ,
καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον, καὶ πᾶσαν μα-
λακίαν. τῶν δὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ 2
ὀνόματά ἐστι ταῦτα· πρῶτος, σίμων ὁ
λεγόμενος πέτρος, καὶ ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς
αὐτοῦ· ἰάκωβος ὁ τοῦ ζεβεδαίου, καὶ ἰωάν-
νης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· φίλιππος καὶ βαρθολο- 3
μαῖος· θωμᾶς καὶ ματθαῖος ὁ τελώνης.
ἰάκωβος ὁ τοῦ ἀλφαίου, καὶ λεββαῖος ὁ ἐπι-
κληθεὶς θαδδαῖος· σίμων ὁ κανανίτης, καὶ 4
ἰούδας ἰσκαριώτης, ὁ καὶ παραδοὺς αὐτόν.
τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ ἰησοῦς, 5
παραγγείλας αὐτοῖς, λέγων, εἰς ὁδὸν ἐθνῶν
μὴ ἀπέλθητε, καὶ εἰς πόλιν σαμαρειτῶν
μὴ εἰσέλθητε. πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς 6
τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου ἰσραήλ.
πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε, λέγοντες, ὅτι 7
ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. ἀσθε- 8
νοῦντας θεραπεύετε, λεπροὺς καθαρίζετε,
νεκροὺς ἐγείρετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε· δω-
ρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. μὴ κτήσησθε 9
χρυσὸν, μηδὲ ἄργυρον, μηδὲ χαλκὸν εἰς
τὰς ζώνας ὑμῶν. μὴ πήραν εἰς ὁδὸν, μη- 10
δὲ δύο χιτῶνας, μηδὲ ὑποδήματα,
μηδὲ ῥάβδους· ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τῆς τρο-
φῆς αὐτοῦ ἐστιν. εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν ἢ κώμην 11
εἰσέλθητε, ἐξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ ἄξιός
ἐστι· κἀκεῖ μείνατε ἕως ἂν ἐξέλθητε. εἰσ- 12
ερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, ἀσπάσασθε αὐ-
τὴν, λέγοντες, εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ· καὶ ἐὰν 13
μὲν ᾖ ἡ οἰκία ἀξία, εἰσελθέτω ἡ εἰρήνη ὑ-
μῶν ἐπ' αὐτήν. ἐὰν δὲ μὴ ᾖ ἀξία, ἡ εἰρήνη
ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. καὶ ὃς ἐὰν 14
μὴ δέξηται ὑμᾶς, μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους
ὑμῶν, ἐξερχόμενοι τῆς οἰκίας ἢ τῆς πόλεως
ἐκείνης, ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν
ὑμῶν. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται 15
γῇ σοδόμων καὶ γομόῤῥων ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως,
ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑ- 16
μᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· γίνεσθε
οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις, καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ
περιστεραί. προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων· 17
παραδώσουσι γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια, καὶ
ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μαστιγώσουσιν ὑ-
μᾶς. καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθή- 18
σεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ
τοῖς

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

19 τοῖς ἔθνεσιν. ὅταν δὲ παραδιδῶσιν ὑμᾶς,
μὴ μεριμνήσητε πῶς, ἢ τί λαλήσητε· δο-
θήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί λα-
20 λήσετε. οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐστε οἱ λαλοῦντες, ἀλ-
λὰ τὸ πνεῦμα τοῦ πατρὸς ὑμῶν τὸ λα-
21 λοῦν ἐν ὑμῖν. παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀ-
δελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον· καὶ
ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς, καὶ θανα-
22 τώσουσιν αὐτούς. καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ
πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας
23 εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. ὅταν δὲ διώκωσιν
ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν
ἄλλην. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ τελέση-
τε τὰς πόλεις τοῦ ἰσραήλ, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ
24 υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. οὐκ ἔστι μαθητὴς ὑπὲρ τὸν
διδάσκαλον, οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύριον
25 αὐτοῦ. ἀρκετὸν τῷ μαθητῇ ἵνα γένηται ὡς
ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύ-
ριος αὐτοῦ. εἰ τὸν οἰκοδεσπότην βεελζεβοὺλ
ἐπεκάλεσαν, πόσῳ μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς
26 αὐτοῦ; μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτούς· οὐδὲν γάρ
ἐστι κεκαλυμμένον, ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται·
27 καὶ κρυπτόν, ὃ οὐ γνωσθήσεται. ὃ λέγω ὑμῖν
ἐν τῇ σκοτίᾳ, εἴπατε ἐν τῷ φωτί· καὶ ὃ εἰς
τὸ οὖς ἀκούετε, κηρύξατε ἐπὶ τῶν δωμάτων.
28 καὶ μὴ φοβεῖσθε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ
σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀπο-
κτεῖναι· φοβήθητε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον
καὶ ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γεέννῃ.
29 οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου πωλεῖται; καὶ
ἓν ἐξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν, ἄνευ τοῦ
30 πατρὸς ὑμῶν. ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κε-
31 φαλῆς πᾶσαι ἠριθμημέναι εἰσί. μὴ οὖν
φοβηθῆτε, πολλῶν στρουθίων διαφέρετε ὑ-
32 μεῖς. πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ
ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω κἀγὼ
ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν
33 οὐρανοῖς. ὅστις δ' ἂν ἀρνήσηταί με ἔμπρο-
σθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι αὐτὸν κἀγὼ
ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.
34 μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην
ἐπὶ τὴν γῆν· οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην,
35 ἀλλὰ μάχαιραν· ἦλθον γὰρ διχάσαι ἄν-
θρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ θυγατέρα
κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς, καὶ νύμφην κατὰ τῆς
36 πενθερᾶς αὐτῆς. καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώ-
37 που, οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ. ὁ φιλῶν πατέρα ἢ
μητέρα ὑπὲρ ἐμέ, οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὁ φι-
λῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμέ, οὐκ ἔστι μου
38 ἄξιος. καὶ ὃς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ,
καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστι μου ἄξιος.
39 ὁ εὑρὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἀπολέσει αὐ-
τήν· καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνε-
κεν ἐμοῦ, εὑρήσει αὐτήν. ὁ δεχόμενος ὑμᾶς, 40
ἐμὲ δέχεται· καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος, δέχεται
τὸν ἀποστείλαντά με. ὁ δεχόμενος προφήτην 41
εἰς ὄνομα προφήτου, μισθὸν προφήτου λή-
ψεται· καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα
δικαίου, μισθὸν δικαίου λήψεται. καὶ ὃς 42
ἐὰν ποτίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον
ψυχροῦ μόνον, εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

ια

Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ ἰησοῦς δια- 1
τάσσων τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐτοῦ,
μετέβη ἐκεῖθεν τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν
ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν. ὁ δὲ ἰωάννης ἀκού- 2
σας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ χρι-
στοῦ, πέμψας δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, εἶπεν 3
αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἕτερον προσδο-
κῶμεν; καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς, 4
πορευθέντες ἀπαγγείλατε ἰωάννῃ ἃ ἀκούετε
καὶ βλέπετε· τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, καὶ χωλοὶ 5
περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται, καὶ κω-
φοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται, καὶ πτωχοὶ
εὐαγγελίζονται. καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ 6
σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. τούτων δὲ πορευομέ- 7
νων, ἤρξατο ὁ ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ
ἰωάννου, τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον θεάσα-
σθαι; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον;
ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μα- 8
λακοῖς ἱματίοις ἠμφιεσμένον; ἰδοὺ οἱ τὰ
μαλακὰ φοροῦντες, ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βα-
σιλέων εἰσίν. ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν; προ- 9
φήτην; ναί, λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον
προφήτου. οὗτος γάρ ἐστιν, περὶ οὗ γέγραπται, 10
ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ
προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν
σου ἔμπροσθέν σου. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ 11
ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων
ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. ὁ δὲ μικρότερος ἐν
τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, μείζων αὐτοῦ ἐστιν.
ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ ἕως 12
ἄρτι, ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται, καὶ
βιασταὶ ἁρπάζουσιν αὐτήν. πάντες γὰρ οἱ 13
προφῆται καὶ ὁ νόμος ἕως ἰωάννου προε-
φήτευσαν. καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι, αὐτός 14
ἐστιν ἠλίας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι. ὁ ἔχων ὦτα 15
ἀκούειν, ἀκουέτω. τίνι δὲ ὁμοιώσω τὴν γε- 16
νεὰν ταύτην; ὁμοία ἐστὶ παιδίοις ἐν ἀγορᾷ
καθημένοις, καὶ προσφωνοῦσι τοῖς ἑταίροις
αὐτῶν, καὶ λέγουσιν, ηὐλήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ 17
ὠρχήσασθε· ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐκό-
ψασθε. ἦλθε γὰρ ἰωάννης μήτε ἐσθίων, μήτε 18



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

19 πίνων· καὶ λέγουσι, δαιμόνιον ἔχει. ἦλθεν ὁ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέ-
γουσιν, ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης,
τελωνῶν φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν. καὶ ἐδι-
καιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς.
20 τότε ἤρξατο ὀνειδίζειν τὰς πόλεις, ἐν αἷς
ἐγένοντο αἱ πλεῖσται δυνάμεις αὐτοῦ, ὅτι
21 οὐ μετενόησαν. οὐαί σοι χοραζίν, οὐαί σοι βηθ-
σαϊδά, ὅτι εἰ ἐν τύρῳ καὶ σιδῶνι ἐγένοντο
αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι
22 ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ μετενόησαν. πλὴν
λέγω ὑμῖν, τύρῳ καὶ σιδῶνι ἀνεκτότερον
23 ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ ὑμῖν. καὶ σὺ κα-
περναοὺμ ἡ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα, ἕως
ᾅδου καταβιβασθήσῃ· ὅτι εἰ ἐν σοδόμοις
ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν σοί,
24 ἔμειναν ἂν μέχρι τῆς σήμερον. πλὴν λέγω
ὑμῖν, ὅτι γῇ σοδόμων ἀνεκτότερον ἔσται ἐν
25 ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ σοί. ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ
ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς, εἶπεν, ἐξομολογοῦμαί
σοι, πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι
ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν,
25 καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις. ναὶ ὁ πατήρ,
ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου.
27 πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου.
καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τὸν υἱόν, εἰ μὴ ὁ πα-
τήρ· οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἐπιγινώσκει, εἰ
μὴ ὁ υἱός, καὶ ᾧ ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκα-
28 λύψαι· δεῦτε πρός με πάντες οἱ κοπιῶν-
τες, καὶ πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω
29 ὑμᾶς. ἄρατε τὸν ζυγόν μου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ
μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πρᾶός εἰμι καὶ τα-
πεινὸς τῇ καρδίᾳ· καὶ εὑρήσετε ἀνάπαυ-
30 σιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν. ὁ γὰρ ζυγός μου χρηστός,
καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν ἐστιν.

ιβ'

1 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ, ἐπορεύθη ὁ ἰησοῦς
τοῖς σάββασι διὰ τῶν σπορίμων. οἱ δὲ μα-
θηταὶ αὐτοῦ ἐπείνασαν, καὶ ἤρξαντο τίλλειν
2 στάχυας, καὶ ἐσθίειν. οἱ δὲ φαρισαῖοι ἰδόν-
τες, εἶπον αὐτῷ, ἰδοὺ οἱ μαθηταί σου ποιοῦ-
3 σιν ὃ οὐκ ἔξεστι ποιεῖν ἐν σαββάτῳ. ὁ δὲ εἶ-
πεν αὐτοῖς, οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐποίησε δαυίδ,
4 ὅτε ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; πῶς
εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρ-
τους τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἐξὸν ἦν
αὐτῷ φαγεῖν, οὐδὲ τοῖς μετ' αὐτοῦ, εἰ μὴ
5 τοῖς ἱερεῦσι μόνοις; ἢ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ
νόμῳ, ὅτι τοῖς σάββασιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ
τὸ σάββατον βεβηλοῦσι, καὶ ἀναίτιοί εἰσι;
6 λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι τοῦ ἱεροῦ μείζων ἐστὶν ὧδε.
7 εἰ δὲ ἐγνώκειτε τί ἐστιν, ἔλεον θέλω, καὶ οὐ
θυσίαν, οὐκ ἂν κατεδικάσατε τοὺς ἀναι-
τίους. κύριος γάρ ἐστι τοῦ σαββάτου ὁ υἱὸς 8
τοῦ ἀνθρώπου. καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν, ἦλθεν 9
εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν. καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος 10
ἦν τὴν χεῖρα ἔχων ξηράν. καὶ ἐπηρώτησαν αὐ-
τόν, λέγοντες, εἰ ἔξεστι τοῖς σάββασι θερα-
πεύειν; ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ· ὁ δὲ εἶπεν 11
αὐτοῖς, τίς ἔσται ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος ὃς
ἕξει πρόβατον ἕν, καὶ ἐὰν ἐμπέσῃ τοῦτο
τοῖς σάββασιν εἰς βόθυνον, οὐχὶ κρατήσει
αὐτὸ καὶ ἐγερεῖ; πόσῳ οὖν διαφέρει ἄνθρω- 12
πος προβάτου; ὥστε ἔξεστι τοῖς σάββασι κα-
λῶς ποιεῖν. τότε λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ 13
ἐξηραμμένην ἔχοντι τὴν χεῖρα, ἔκτεινον τὴν
χεῖρά σου. καὶ ἐξέτεινε· καὶ ἀπεκατεστάθη ὑ-
γιὴς ὡς ἡ ἄλλη. οἱ δὲ φαρισαῖοι συμβούλιον 14
ἔλαβον κατ' αὐτοῦ ἐξελθόντες, ὅπως αὐτὸν
ἀπολέσωσιν. ὁ δὲ ἰησοῦς γνούς, ἀνεχώρησεν 15
ἐκεῖθεν· καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολ-
λοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς πάντας· καὶ ἐπε- 16
τίμησεν αὐτοῖς ἵνα μὴ φανερὸν αὐτὸν ποιή-
σωσιν· ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ ἡσαΐου 17
τοῦ προφήτου, λέγοντος· ἰδοὺ ὁ παῖς μου, 18
ὃν ᾑρέτισα· ὁ ἀγαπητός μου, εἰς ὃν εὐδόκη-
σεν ἡ ψυχή μου. θήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπ'
αὐτόν, καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ. οὐκ 19
ἐρίσει, οὐδὲ κραυγάσει, οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν ταῖς
πλατείαις τὴν φωνὴν αὐτοῦ. κάλαμον συν- 20
τετριμμένον οὐ κατεάξει, καὶ λίνον τυφό-
μενον οὐ σβέσει, ἕως ἂν ἐκβάλῃ εἰς νῖκος τὴν
κρίσιν· καὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιοῦσι. 21
τότε προσηνέχθη αὐτῷ δαιμονιζόμενος, 22
τυφλὸς καὶ κωφός· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτόν, ὥστε
τὸν τυφλὸν καὶ κωφὸν καὶ λαλεῖν καὶ βλέπειν.
καὶ ἐξίσταντο πάντες οἱ ὄχλοι, καὶ ἔλεγον, 23
μήτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς δαβίδ; οἱ δὲ 24
φαρισαῖοι ἀκούσαντες εἶπον, οὗτος οὐκ ἐκ-
βάλλει τὰ δαιμόνια, εἰ μὴ ἐν τῷ βεελζε-
βοὺλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων. εἰδὼς δὲ ὁ ἰη- 25
σοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν, εἶπεν αὐτοῖς,
πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς,
ἐρημοῦται· καὶ πᾶσα πόλις ἢ οἰκία μερι-
σθεῖσα καθ' ἑαυτῆς, οὐ σταθήσεται· καὶ εἰ ὁ 26
σατανᾶς τὸν σατανᾶν ἐκβάλλει, ἐφ' ἑαυτὸν
ἐμερίσθη· πῶς οὖν σταθήσεται ἡ βασιλεία
αὐτοῦ; καὶ εἰ ἐγὼ ἐν βεελζεβοὺλ ἐκβάλλω 27
τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλ-
λουσι; διὰ τοῦτο αὐτοὶ ὑμῶν ἔσονται κρι-
ταί. εἰ δὲ ἐγὼ ἐν πνεύματι θεοῦ ἐκβάλλω 28
τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ
βασιλεία τοῦ θεοῦ. ἢ πῶς δύναταί τις 29
εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ, καὶ τὰ

σκεύη αὐτοῦ διαρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον
δήσῃ τὸν ἰσχυρόν, καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ
30 διαρπάσῃ; ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ, κατ' ἐμοῦ
ἐστι· καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ, σκορπίζει.
31 διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πᾶσα ἁμαρτία, καὶ
βλασφημία ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις·
ἡ δὲ τοῦ πνεύματος βλασφημία, οὐκ ἀφε-
32 θήσεται τοῖς ἀνθρώποις. καὶ ὃς ἐὰν εἴπῃ
λόγον κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται
αὐτῷ· ὃς δ' ἂν εἴπῃ κατὰ τοῦ πνεύματος τοῦ
ἁγίου, οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ οὔτε ἐν τούτῳ
33 αἰῶνι, οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι. ἢ ποιήσατε τὸ
δένδρον καλὸν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν·
ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον σαπρὸν, καὶ τὸν καρ-
πὸν αὐτοῦ σαπρόν. ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δέν-
34 δρον γινώσκεται. γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς
δύνασθε ἀγαθὰ λαλεῖν πονηροὶ ὄντες; ἐκ
γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας τὸ στό-
35 μα λαλεῖ. ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀ-
γαθοῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει ἀγαθά· καὶ ὁ
πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυ-
36 ροῦ ἐκβάλλει τὰ πονηρά. λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι
πᾶν ῥῆμα ἀργὸν, ὃ ἐὰν λαλήσωσιν οἱ ἄν-
θρωποι, ἀποδώσουσιν περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν
37 ἡμέρᾳ κρίσεως. ἐκ γὰρ τῶν λόγων σου δικαιω-
θήσῃ, καὶ ἐκ τῶν λόγων σου καταδικασθή-
38 σῃ. τότε ἀπεκρίθησάν τινες τῶν γραμμα-
τέων καὶ φαρισαίων, λέγοντες· διδάσκαλε,
39 θέλομεν ἀπὸ σου σημεῖον ἰδεῖν. ὁ δὲ ἀπο-
κριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, γενεὰ πονηρὰ καὶ μοι-
χαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ· καὶ σημεῖον οὐ
δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον ἰωνᾶ
40 τοῦ προφήτου. ὥσπερ γὰρ ἦν ἰωνᾶς ἐν τῇ
κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύ-
κτας· οὕτως ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν
τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς
41 νύκτας. ἄνδρες νινευῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ
κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινοῦ-
σιν αὐτήν· ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα
42 ἰωνᾶ· καὶ ἰδοὺ πλεῖον ἰωνᾶ ὧδε. βασί-
λισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς
γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινεῖ αὐτήν· ὅτι
ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν
σοφίαν σολομῶντος. καὶ ἰδοὺ πλεῖον σολο-
43 μῶντος ὧδε. ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα
ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι'
ἀνύδρων τόπων, ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ οὐχ
44 εὑρίσκει. τότε λέγει, ἐπιστρέψω εἰς τὸν οἶκόν
μου ὅθεν ἐξῆλθον. καὶ ἐλθὸν εὑρίσκει σχο-
λάζοντα, σεσαρωμένον, καὶ κεκοσμημένον.
45 τότε πορεύεται, καὶ παραλαμβάνει μεθ' ἑαυ-
τοῦ ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα πονηρότερα

ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ
γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου,
χείρονα τῶν πρώτων. οὕτως ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ
ταύτῃ τῇ πονηρᾷ. ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος 46
τοῖς ὄχλοις, ἰδοὺ ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ
αὐτοῦ εἱστήκεισαν ἔξω, ζητοῦντες αὐτῷ λαλῆ-
σαι. εἶπε δέ τις αὐτῷ, ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου 47
καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ἑστήκασι, ζητοῦντές
σοι λαλῆσαι. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῷ εἰ- 48
πόντι αὐτῷ, τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου, καὶ τίνες
εἰσὶν οἱ ἀδελφοί μου; καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖ-
ρα αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπεν·
ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. ὅστις 49
γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου
τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτός μου ἀδελφός, καὶ ἀδελ-
φή, καὶ μήτηρ ἐστί.

ιγʹ

Εν δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελθὼν ὁ ἰη- 1
σοῦς ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἐκάθητο παρὰ τὴν θά-
λασσαν· καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι 2
πολλοὶ, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον ἐμβάντα
καθῆσθαι· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν 3
εἱστήκει. καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ ἐν πα-
ραβολαῖς, λέγων· ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων
τοῦ σπείρειν. καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν, ἃ 4
μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ ἦλθε τὰ πετει-
νὰ, καὶ κατέφαγεν αὐτά. ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ 5
τὰ πετρώδη, ὅπου οὐκ εἶχε γῆν πολλὴν, καὶ
εὐθέως ἐξανέτειλε, διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος
γῆς. ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη, 6
καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν, ἐξηράνθη. ἄλλα δὲ 7
ἔπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ
ἄκανθαι, καὶ ἀπέπνιξαν αὐτά. ἄλλα δὲ ἔ- 8
πεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν, καὶ ἐδίδου
καρπὸν, ὃ μὲν ἑκατὸν, ὃ δὲ ἑξήκοντα, ὃ δὲ
τριάκοντα. ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. 9
καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ, εἶπον αὐτῷ, 10
διατί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς; ὁ δὲ 11
ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, ὅτι ὑμῖν δέδοται
γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐ-
ρανῶν, ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται. ὅστις γὰρ ἔχει, 12
δοθήσεται αὐτῷ, καὶ περισσευθήσεται· ὅστις δὲ
οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. διὰ 13
τοῦτο ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ, ὅτι βλέ-
ποντες οὐ βλέπουσι, καὶ ἀκούοντες οὐκ ἀκούου-
σιν, οὐδὲ συνιοῦσιν· καὶ ἀναπληροῦται αὐτοῖς 14
ἡ προφητεία ἡσαΐου, ἡ λέγουσα· ἀκοῇ ἀκού-
σετε, καὶ οὐ μὴ συνῆτε. καὶ βλέποντες βλέψε-
τε, καὶ οὐ μὴ ἴδητε. ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία 15
τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶ βαρέως ἤκουσαν, καὶ
τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν, μήποτε
ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκού-
σωσιν,

σωσι, καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι, καὶ ἐπιστρέψω-
16 σι, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς. ὑμῶν δὲ μακάριοι
οἱ ὀφθαλμοὶ, ὅτι βλέπουσι, καὶ τὰ ὦτα ὑμῶν,
17 ὅτι ἀκούει. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ
προφῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν ἃ
βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον· καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε,
18 καὶ οὐκ ἤκουσαν. ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν πα-
19 ραβολὴν τοῦ σπείροντος· παντὸς ἀκούοντος
τὸν λόγον τῆς βασιλείας, καὶ μὴ συνιέντος, ἔρ-
χεται ὁ πονηρὸς, καὶ ἁρπάζει τὸ ἐσπαρμένον
ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁ-
20 δὸν σπαρείς. ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπα-
ρεὶς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ εὐ-
21 θὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνων αὐτόν· οὐκ ἔχει
δὲ ῥίζαν ἐν ἑαυτῷ, ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστι·
γενομένης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λό-
22 γον, εὐθὺς σκανδαλίζεται. ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάν-
θας σπαρεὶς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων,
καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ ἡ ἀπάτη
τοῦ πλούτου συμπνίγει τὸν λόγον, καὶ ἄκαρ-
23 πος γίνεται. ὁ δὲ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν κα-
λὴν σπαρεὶς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ
συνιών· ὃς δὴ καρποφορεῖ, καὶ ποιεῖ, ὁ μὲν
ἑκατὸν, ὁ δὲ ἑξήκοντα, ὁ δὲ τριάκοντα.
24 ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς, λέ-
γων· ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀν-
θρώπῳ σπείραντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ
25 ἀγρῷ αὐτοῦ· ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἀν-
θρώπους, ἦλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς, καὶ ἔσπειρε
ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου, καὶ ἀπῆλθεν.
26 ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος, καὶ καρπὸν ἐ-
27 ποίησε, τότε ἐφάνη καὶ τὰ ζιζάνια. προσελ-
θόντες δὲ οἱ δοῦλοι τοῦ οἰκοδεσπότου, εἶπον
αὐτῷ, κύριε, οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἔσπειρας
ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ; πόθεν οὖν ἔχει ζιζάνια;
28 ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς, ἐχθρὸς ἄνθρωπος τοῦτο ἐ-
ποίησεν. οἱ δὲ δοῦλοι εἶπον αὐτῷ, θέλεις
29 οὖν ἀπελθόντες συλλέξωμεν αὐτά; ὁ δὲ ἔφη,
οὔ· μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια, ἐκρι-
30 ζώσητε ἅμα αὐτοῖς τὸν σῖτον. ἄφετε συν-
αυξάνεσθαι ἀμφότερα μέχρι τοῦ θερισμοῦ·
καὶ ἐν καιρῷ τοῦ θερισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερι-
σταῖς, συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια, καὶ
δήσατε αὐτὰ εἰς δέσμας, πρὸς τὸ κατα-
καῦσαι αὐτά· τὸν δὲ σῖτον συναγάγετε εἰς
31 τὴν ἀποθήκην μου. ἄλλην παραβολὴν πα-
ρέθηκεν αὐτοῖς, λέγων· ὁμοία ἐστὶν ἡ βασι-
λεία τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν
ἄνθρωπος ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ·
32 ὃ μικρότερον μέν ἐστι πάντων τῶν σπερμά-
των· ὅταν δὲ αὐξηθῇ, μεῖζον πάντων τῶν λα-
χάνων ἐστὶ, καὶ γίνεται δένδρον, ὥστε ἐλ-

θεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατα-
σκηνοῦν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. ἄλλην 33
παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς· ὁμοία ἐστὶν
ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα
γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία,
ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον. ταῦτα πάντα ἐλάλη- 34
σεν ὁ ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις,
καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς·
ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφή- 35
του, λέγοντος· ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στό-
μα μου, ἐρεύξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ κατα-
βολῆς κόσμου. τότε ἀφεὶς τοὺς ὄχλους, ἦλ- 36
θεν εἰς τὴν οἰκίαν ὁ ἰησοῦς, καὶ προσῆλθον
αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, φράσον
ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ.
ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, ὁ σπείρων 37
τὸ καλὸν σπέρμα, ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου·
ὁ δὲ ἀγρὸς, ἐστὶν ὁ κόσμος. τὸ δὲ καλὸν σπέρ- 38
μα, οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ
ζιζάνια, εἰσὶν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ· ὁ δὲ ἐχθρὸς 39
ὁ σπείρας αὐτά, ἐστιν ὁ διάβολος· ὁ δὲ θε-
ρισμὸς, συντέλεια τοῦ αἰῶνός ἐστιν· οἱ δὲ θε-
ρισταὶ, ἄγγελοί εἰσιν. ὥσπερ οὖν συλλέγεται 40
τὰ ζιζάνια, καὶ πυρὶ καίεται· οὕτως ἔσται ἐν
τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος. ἀποστελεῖ ὁ υἱὸς 41
τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συλλέ-
ξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ
σκάνδαλα, καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν·
καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυ- 42
ρός. ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν
ὀδόντων. τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς 43
ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν.
ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. πάλιν ὁμοία 44
ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν θησαυρῷ κε-
κρυμμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ, ὃν εὑρὼν ἄνθρωπος
ἔκρυψε, καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει, καὶ
πάντα ὅσα ἔχει, πωλεῖ, καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν
ἐκεῖνον. πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν 45
οὐρανῶν ἀνθρώπῳ ἐμπόρῳ, ζητοῦντι καλοὺς
μαργαρίτας· ὃς εὑρὼν ἕνα πολύτιμον μαρ- 46
γαρίτην, ἀπελθὼν πέπρακε πάντα ὅσα
εἶχε, καὶ ἠγόρασεν αὐτόν. πάλιν ὁμοία ἐστὶν 47
ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν σαγήνῃ βληθείσῃ
εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐκ παντὸς γένους συνα-
γαγούσῃ· ἣν, ὅτε ἐπληρώθη, ἀναβιβάσαντες 48
ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν, καὶ καθίσαντες, συνέλεξαν
τὰ καλὰ εἰς ἀγγεῖα, τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω
ἔβαλον. οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶ- 49
νος· ἐξελεύσονται οἱ ἄγγελοι, καὶ ἀφοριοῦσι
τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων, καὶ βα- 50
λοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ
ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

λέγει

51 λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, συνήκατε ταῦτα
52 πάντα; λέγουσιν αὐτῷ, ναὶ κύριε. ὁ δὲ εἶπεν
αὐτοῖς, διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μα-
θητευθεὶς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν,
ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, ὅστις
ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ
53 παλαιά. καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ ἰη-
σοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, μετῆρεν
54 ἐκεῖθεν. καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ,
ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν,
ὥστε ἐκπλήσσεσθαι αὐτοὺς, καὶ λέγειν, πόθεν
55 τούτῳ ἡ σοφία αὕτη, καὶ αἱ δυνάμεις; οὐχ
οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; οὐχὶ ἡ μήτηρ
αὐτοῦ λέγεται μαριὰμ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐ-
τοῦ ἰάκωβος, καὶ ἰωσῆς, καὶ σίμων, καὶ ἰούδας;
56 καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡ-
μᾶς εἰσι; πόθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα;
57 καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ὁ δὲ ἰησοῦς
εἶπεν αὐτοῖς, οὐκ ἔστι προφήτης ἄτιμος, εἰ
μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ
58 αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολ-
λὰς, διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

ιδʹ

1 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν ἡρώδης ὁ
2 τετράρχης τὴν ἀκοὴν ἰησοῦ. καὶ εἶπε τοῖς παι-
σὶν αὐτοῦ, οὗτός ἐστιν ἰωάννης ὁ βαπτιστής·
αὐτὸς ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο
3 αἱ δυνάμεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ. ὁ γὰρ ἡρώ-
δης κρατήσας τὸν ἰωάννην, ἔδησεν αὐτὸν,
καὶ ἔθετο ἐν φυλακῇ, διὰ ἡρῳδιάδα τὴν
4 γυναῖκα φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ἔλεγε
γὰρ αὐτῷ ὁ ἰωάννης, οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν αὐ-
5 τήν. καὶ θέλων αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἐφοβήθη
τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον.
6 γενεσίων δὲ ἀγομένων τοῦ ἡρώδου, ὠρχήσατο
ἡ θυγάτηρ τῆς ἡρῳδιάδος ἐν τῷ μέσῳ, καὶ
7 ἤρεσε τῷ ἡρώδῃ. ὅθεν μεθ' ὅρκου ὡμολόγη-
8 σεν αὐτῇ δοῦναι ὃ ἐὰν αἰτήσηται. ἡ δὲ
προβιβασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς,
δός μοι, φησὶν, ὧδε ἐπὶ πίνακι τὴν κε-
9 φαλὴν ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. καὶ ἐλυπήθη
ὁ βασιλεύς· διὰ δὲ τοὺς ὅρκους, καὶ τοὺς συν-
10 ανακειμένους ἐκέλευσε δοθῆναι. καὶ πέμ-
ψας ἀπεκεφάλισε τὸν ἰωάννην ἐν τῇ φυ-
11 λακῇ. καὶ ἠνέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πί-
νακι, καὶ ἐδόθη τῷ κορασίῳ, καὶ ἤνεγκε τῇ
12 μητρὶ αὐτῆς. καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ, ἦραν τὸ σῶμα, καὶ ἔθαψαν αὐτό.
13 καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν τῷ ἰησοῦ. καὶ ἀκού-
σας ὁ ἰησοῦς, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ
εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν. καὶ ἀκούσαντες
οἱ ὄχλοι, ἠκολούθησαν αὐτῷ πεζῇ ἀπὸ τῶν
πόλεων. καὶ ἐξελθὼν ὁ ἰησοῦς εἶδε πολὺν 14
ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς, καὶ ἐθε-
ράπευσε τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν. ὀψίας δὲ 15
γενομένης, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ, λέγοντες, ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ἡ
ὥρα ἤδη παρῆλθεν· ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους,
ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας, ἀγοράσω-
σιν ἑαυτοῖς βρώματα. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν 16
αὐτοῖς, οὐ χρείαν ἔχουσιν ἀπελθεῖν· δότε
αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ, 17
οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους, καὶ δύο
ἰχθύας. ὁ δὲ εἶπε, φέρετέ μοι αὐτοὺς ὧδε. 18
καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ 19
τοὺς χόρτους, λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους, καὶ
τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρα-
νὸν, εὐλόγησε, καὶ κλάσας ἔδωκε τοῖς μα-
θηταῖς τοὺς ἄρτους· οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχ- 20
λοις. καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ ἐχορτάσθησαν,
καὶ ἦραν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων, δώ-
δεκα κοφίνους πλήρεις. οἱ δὲ ἐσθίοντες 21
ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι, χωρὶς γυ-
ναικῶν καὶ παιδίων. καὶ εὐθέως ἠνάγκασεν 22
ὁ ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς
τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν,
ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους. καὶ ἀπολύσας 23
τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν
προσεύξασθαι. ὀψίας δὲ γενομένης, μόνος ἦν
ἐκεῖ. τὸ δὲ πλοῖον ἤδη μέσον τῆς θαλάσσης 24
ἦν, βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων· ἦν γὰρ
ἐναντίος ὁ ἄνεμος. τετάρτῃ δὲ φυλακῇ τῆς 25
νυκτὸς, ἀπῆλθε πρὸς αὐτοὺς ὁ ἰησοῦς, περι-
πατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης. καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ 26
μαθηταὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν περιπατοῦν-
τα, ἐταράχθησαν, λέγοντες, ὅτι φάντασμά
ἐστιν· καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν. εὐθέως δὲ 27
ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, λέγων, θαρσεῖτε·
ἐγώ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. ἀποκριθεὶς δὲ αὐ- 28
τῷ ὁ πέτρος, εἶπε, κύριε, εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν
με πρός σε ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὕδατα. ὁ δὲ 29
εἶπεν, ἐλθέ. καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ
πέτρος, περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα, ἐλ-
θεῖν πρὸς τὸν ἰησοῦν. βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον 30
ἰσχυρὸν, ἐφοβήθη· καὶ ἀρξάμενος καταπον-
τίζεσθαι, ἔκραξε, λέγων, κύριε, σῶσόν με.
καὶ εὐθέως ὁ ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα, 31
ἐπελάβετο αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ, ὀλιγόπιστε,
εἰς τί ἐδίστασας; καὶ ἐμβάντων αὐτῶν εἰς 32
τὸ πλοῖον, ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. οἱ δὲ ἐν τῷ 33
πλοίῳ, ἐλθόντες προσεκύνησαν αὐτῷ, λέγον-
τες, ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς εἶ. καὶ διαπεράσαν- 34
τες ἦλθον εἰς τὴν γῆν γεννησαρέτ. καὶ 35
ἐπιγνόντες αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου
ἐκείνου,

ἐκείνου, ἀπέστειλαν εἰς ὅλην τὴν περίχω-
ρον ἐκείνην· καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας
36 τοὺς κακῶς ἔχοντας· καὶ παρεκάλουν αὐ-
τὸν ἵνα κἂν μόνον ἅψωνται τοῦ κρασπέδου
τοῦ ἱματίου αὐτοῦ. καὶ ὅσοι ἥψαντο, διεσώ-
θησαν.

ιέ

1 Τότε προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ οἱ ἀπὸ
Ἱεροσολύμων γραμματεῖς, καὶ φαρισαῖοι,
2 λέγοντες· διατί οἱ μαθηταί σου παρα-
βαίνουσι τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων;
οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας αὐτῶν, ὅταν ἄρ-
3 τον ἐσθίωσιν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς,
διατί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν
4 τοῦ θεοῦ, διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν; ὁ γὰρ
θεὸς ἐνετείλατο, λέγων· τίμα τὸν πατέρα
καὶ τὴν μητέρα· καὶ, ὁ κακολογῶν πατέ-
5 ρα ἢ μητέρα, θανάτῳ τελευτάτω. ὑμεῖς
δὲ λέγετε, ὃς ἂν εἴπῃ τῷ πατρὶ ἢ τῇ μη-
6 τρὶ, δῶρον, ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῇς· καὶ οὐ μὴ
τιμήσῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐ-
τοῦ· καὶ ἠκυρώσατε τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ
7 διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν. ὑποκριταί, κα-
λῶς προεφήτευσε περὶ ὑμῶν Ἡσαΐας, λέ-
8 γων· ἐγγίζει μοι ὁ λαὸς οὗτος τῷ στόματι
αὐτῶν, καὶ τοῖς χείλεσί με τιμᾷ· ἡ δὲ καρ-
9 δία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ᾽ ἐμοῦ. μάτην
δὲ σέβονταί με, διδάσκοντες διδασκαλίας,
10 ἐντάλματα ἀνθρώπων. καὶ προσκαλεσά-
μενος τὸν ὄχλον, εἶπεν αὐτοῖς, ἀκούετε καὶ
11 συνίετε. οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα
κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον· ἀλλὰ τὸ ἐκπορευό-
μενον ἐκ τοῦ στόματος, τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄν-
12 θρωπον. τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ, εἶπον αὐτῷ, οἶδας ὅτι οἱ φαρισαῖοι
13 ἀκούσαντες τὸν λόγον, ἐσκανδαλίσθησαν; ὁ δὲ
ἀποκριθεὶς, εἶπε, πᾶσα φυτεία, ἣν οὐκ
ἐφύτευσεν ὁ πατήρ μου ὁ οὐράνιος, ἐκριζω-
14 θήσεται. ἄφετε αὐτούς. ὁδηγοί εἰσι τυφλοὶ
τυφλῶν. τυφλὸς δὲ τυφλὸν ἐὰν ὁδηγῇ, ἀμ-
15 φότεροι εἰς βόθυνον ἐμπεσοῦνται. ἀποκρι-
θεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπεν αὐτῷ, φράσον ἡμῖν
16 τὴν παραβολὴν ταύτην. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν,
17 ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε, οὔπω νοεῖ-
τε ὅτι πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στό-
μα, εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ, καὶ εἰς ἀφεδρῶνα
18 ἐκβάλλεται; τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ
στόματος, ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεται, κἀ-
19 κεῖνα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. ἐκ γὰρ τῆς καρ-
δίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροί, φό-
νοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδο-
20 μαρτυρίαι, βλασφημίαι· ταῦτά ἐστι τὰ
κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον. τὸ δὲ ἀνίπτοις χερ-
σὶ φαγεῖν, οὐ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. καὶ ἐξελ- 21
θὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ
μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. καὶ ἰδοὺ γυνὴ τις 22
Χαναναία ἀπὸ τῶν ὁρίων ἐκείνων ἐξελθοῦ-
σα, ἐκραύγασεν αὐτῷ λέγουσα, ἐλέησόν με
κύριε υἱὲ Δαβίδ, ἡ θυγάτηρ μου κακῶς
δαιμονίζεται. ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. 23
καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἠρώ-
των αὐτὸν, λέγοντες, ἀπόλυσον αὐτὴν, ὅτι
κράζει ὄπισθεν ἡμῶν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, 24
οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ
ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. ἡ δὲ ἐλθοῦσα 25
προσεκύνει αὐτῷ, λέγουσα, κύριε, βοήθει
μοι. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, οὐκ ἔστι κα- 26
λὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων, καὶ βαλεῖν
τοῖς κυναρίοις. ἡ δὲ εἶπε, ναὶ κύριε. καὶ γὰρ 27
τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πι-
πτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν.
τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῇ, ὦ 28
γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις· γενηθήτω σοι ὡς
θέλεις. καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥ-
ρας ἐκείνης. καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς, 29
ἦλθε παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας.
καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος, ἐκάθητο ἐκεῖ. καὶ 30
προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, ἔχοντες μεθ᾽
ἑαυτῶν χωλοὺς, τυφλοὺς, κωφοὺς, κυλλοὺς, καὶ ἑτέ-
ρους πολλοὺς, καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς
πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐ-
τούς· ὥστε τοὺς ὄχλους θαυμάσαι βλέπον- 31
τας, κωφοὺς λαλοῦντας, κυλλοὺς ὑγιεῖς, χω-
λοὺς περιπατοῦντας, καὶ τυφλοὺς βλέποντας·
καὶ ἐδόξασαν τὸν θεὸν Ἰσραήλ. ὁ δὲ Ἰησοῦς 32
προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶ-
πε· σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη
ἡμέρας τρεῖς προσμένουσί μοι, καὶ οὐκ ἔχου-
σι τί φάγωσι· καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς νήστεις
οὐ θέλω, μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ.
καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, πό- 33
θεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ ἄρτοι τοσοῦτοι, ὥστε χορ-
τάσαι ὄχλον τοσοῦτον; καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰη- 34
σοῦς, πόσους ἄρτους ἔχετε; οἱ δὲ εἶπον, ἑπτὰ, καὶ
ὀλίγα ἰχθύδια. καὶ ἐκέλευσε τοῖς ὄχλοις ἀ- 35
ναπεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ 36
ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθύας, εὐχαριστήσας ἔκλασε,
καὶ ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· οἱ δὲ
μαθηταὶ τῷ ὄχλῳ. καὶ ἔφαγον πάντες, 37
καὶ ἐχορτάσθησαν. καὶ ἦραν τὸ περισσεῦον τῶν
κλασμάτων, ἑπτὰ σπυρίδας πλήρεις. οἱ δὲ 38
ἐσθίοντες, ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες, χω-
ρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. καὶ ἀπολύ- 39
σας τοὺς ὄχλους, ἐνέβη εἰς τὸ πλοῖον, καὶ
ἦλθεν

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια μαγδαλά.

ιϛ

1 Καὶ προσελθόντες οἱ φαρισαῖοι καὶ
σαδδουκαῖοι πειράζοντες, ἐπηρώτησαν αὐ-
τὸν σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδεῖξαι αὐ-
2 τοῖς. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, ὀψίας
γενομένης, λέγετε, εὐδία· πυῤῥάζει γὰρ ὁ
3 οὐρανός. καὶ πρωῒ, σήμερον χειμών· πυῤῥά-
ζει γὰρ στυγνάζων ὁ οὐρανός. ὑποκριταὶ, τὸ
μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε δια-
4 κρίνειν· τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν οὐ δύνα-
σθε; γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐ-
πιζητεῖ· καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ
μὴ τὸ σημεῖον ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. καὶ κα-
5 ταλιπὼν αὐτοὺς, ἀπῆλθε. καὶ ἐλθόντες οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν, ἐπελάθοντο
6 ἄρτους λαβεῖν. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, ὁ-
ρᾶτε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν φαρι-
7 σαίων καὶ σαδδουκαίων. οἱ δὲ διελογίζοντο
ἐν ἑαυτοῖς, λέγοντες, ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβομεν.
8 γνοὺς δὲ ὁ ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς, τί διαλογί-
ζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ
9 ἐλάβετε; οὔπω νοεῖτε οὐδὲ μνημονεύετε τοὺς
πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων, καὶ πόσους
10 κοφίνους ἐλάβετε; οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν
τετρακισχιλίων, καὶ πόσας σπυρίδας ἐλά-
11 βετε; πῶς οὐ νοεῖτε ὅτι οὐ περὶ ἄρτου εἶπον
ὑμῖν, προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν φαρι-
12 σαίων καὶ σαδδουκαίων; τότε συνῆκαν ὅτι
οὐκ εἶπε προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τοῦ ἄρτου,
ἀλλ' ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν φαρισαίων καὶ
13 σαδδουκαίων. ἐλθὼν δὲ ὁ ἰησοῦς εἰς τὰ μέ-
ρη καισαρείας τῆς φιλίππου, ἠρώτα τοὺς
μαθητὰς αὐτοῦ, λέγων, τίνα με λέγουσιν
14 οἱ ἄνθρωποι εἶναι, τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; οἱ
δὲ εἶπον, οἱ μὲν ἰωάννην τὸν βαπτιστήν· ἄλ-
λοι δὲ, ἠλίαν· ἕτεροι δὲ ἱερεμίαν, ἢ ἕνα τῶν
15 προφητῶν. λέγει αὐτοῖς, ὑμεῖς δὲ τίνα με
16 λέγετε εἶναι; ἀποκριθεὶς δὲ σίμων πέτρος, εἶ-
πε, σὺ εἶ ὁ χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶν-
17 τος. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῷ,
μακάριος εἶ σίμων βαριωνᾶ, ὅτι σὰρξ καὶ
αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέ σοι, ἀλλ' ὁ πατήρ μου
18 ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. κἀγὼ δέ σοι λέγω, ὅτι
σὺ εἶ πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰ-
κοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι ᾅ-
19 δου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς. καὶ δώσω σοὶ
τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν· καὶ ὃ ἐὰν
δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐ-
20 ρανοῖς· καὶ ὃ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυ-
μένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. τότε διεστείλατο τοῖς
21 μαθηταῖς αὐτοῦ, ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν ὅτι αὐ-
τός ἐστιν ἰησοῦς ὁ χριστός. ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ
ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ὅτι
δεῖ αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς ἱεροσόλυμα, καὶ
πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ
ἀρχιερέων, καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆ-
ναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. καὶ 22
προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ πέτρος, ἤρξατο ἐπι-
τιμᾶν αὐτῷ, λέγων, ἵλεώς σοι κύριε, οὐ μὴ
ἔσται σοι τοῦτο. ὁ δὲ στραφεὶς εἶπε τῷ πέ- 23
τρῳ, ὕπαγε ὀπίσω μου σατανᾶ, σκάνδαλόν
μου εἶ· ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ τὰ
τῶν ἀνθρώπων. τότε ὁ ἰησοῦς εἶπε τοῖς μα- 24
θηταῖς αὐτοῦ, εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἐλ-
θεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν
σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι. ὃς γὰρ ἂν 25
θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐ-
τήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕ-
νεκεν ἐμοῦ, εὑρήσει αὐτήν. τί γὰρ ὠφελεῖται 26
ἄνθρωπος, ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, τὴν
δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ; ἢ τί δώσει ἄν- 27
θρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;
μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν
τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων
αὐτοῦ· καὶ τότε ἀποδώσει ἑκάστῳ κατὰ τὴν
πρᾶξιν αὐτοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰσί τι- 28
νες τῶν ὧδε ἑστηκότων, οἵ τινες οὐ μὴ γεύσωνται
θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώ-
που ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

ιζ

Καὶ μεθ' ἡμέρας ἓξ παραλαμβάνει ὁ ἰη- 1
σοῦς τὸν πέτρον, καὶ ἰάκωβον, καὶ ἰωάννην τὸν
ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος
ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν. καὶ μετεμορφώθη ἔμ- 2
προσθεν αὐτῶν· καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον
αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένε-
το λευκὰ ὡς τὸ φῶς. καὶ ἰδοὺ ὤφθησαν αὐ- 3
τοῖς μωσῆς καὶ ἠλίας, μετ' αὐτοῦ συλλα-
λοῦντες. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ πέτρος, εἶπε τῷ 4
ἰησοῦ, κύριε, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· εἰ
θέλεις, ποιήσωμεν ὧδε τρεῖς σκηνὰς, σοὶ
μίαν, καὶ μωσῇ μίαν, καὶ μίαν ἠλίᾳ. ἔτι αὐτοῦ 5
λαλοῦντος, ἰδοὺ νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκία-
σεν αὐτούς. καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέ-
γουσα· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς, ἐν ᾧ
εὐδόκησα· αὐτοῦ ἀκούετε. καὶ ἀκούσαντες 6
οἱ μαθηταὶ, ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν,
καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. καὶ προσελθὼν ὁ ἰη- 7
σοῦς ἥψατο αὐτῶν, καὶ εἶπεν, ἐγέρθητε, καὶ
μὴ φοβεῖσθε. ἐπάραντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς 8
αὐτῶν, οὐδένα εἶδον, εἰ μὴ τὸν ἰησοῦν μό-
νον. καὶ καταβαινόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄ- 9
ρους, ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, λέγων, μη-



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

δενὶ εἴπητε τὸ ὅραμα, ἕως οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
10 θρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. καὶ ἐπηρώτησαν
αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, τί οὖν
οἱ γραμματεῖς λέγουσιν, ὅτι ἠλίαν δεῖ ἐλ-
11 θεῖν πρῶτον; ὁ δὲ ἰησοῦς ἀποκριθεὶς, εἶπεν
αὐτοῖς, ἠλίας μὲν ἔρχεται πρῶτον, καὶ ἀπο-
12 καταστήσει πάντα· λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι ἠ-
λίας ἤδη ἦλθε, καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτὸν, ἀλλ'
ἐποίησαν ἐν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν· οὕτω καὶ ὁ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ' αὐτῶν.
13 τότε συνῆκαν οἱ μαθηταὶ, ὅτι περὶ ἰωάννου
14 τοῦ βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς. καὶ ἐλθόντων
αὐτῶν πρὸς τὸν ὄχλον, προσῆλθεν αὐτῷ
15 ἄνθρωπος γονυπετῶν αὐτὸν, καὶ λέγων, κύ-
ριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱὸν, ὅτι σεληνιάζεται καὶ
κακῶς πάσχει. πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ
16 πῦρ, καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ. καὶ προσή-
νεγκα αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἠ-
17 δυνήθησαν αὐτὸν θεραπεῦσαι. ἀποκριθεὶς
δὲ ὁ ἰησοῦς, εἶπεν, ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διε-
στραμμένη, ἕως πότε ἔσομαι μεθ' ὑμῶν; ἕως
πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετέ μοι αὐτὸν
18 ὧδε. καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, καὶ
ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον, καὶ ἐθερα-
19 πεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. τότε
προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ ἰησοῦ, κατ'
ἰδίαν εἶπον, διὰ τί ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθη-
20 μεν ἐκβαλεῖν αὐτό; ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐ-
τοῖς, διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν. ἀμὴν γὰρ λέγω
ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως,
ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ, μετάβηθι ἐντεῦθεν
ἐκεῖ, καὶ μεταβήσεται· καὶ οὐδὲν ἀδυνατή-
21 σει ὑμῖν. τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται, εἰ
22 μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ. ἀναστρεφομέ-
νων δὲ αὐτῶν ἐν τῇ γαλιλαίᾳ, εἶπεν αὐτοῖς
ὁ ἰησοῦς, μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παρα-
23 δίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων· καὶ ἀπο-
κτενοῦσιν αὐτὸν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθή-
24 σεται. καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα. ἐλθόντων δὲ
αὐτῶν εἰς καπερναοὺμ, προσῆλθον οἱ τὰ δί-
δραχμα λαμβάνοντες τῷ πέτρῳ, καὶ εἶ-
πον, ὁ διδάσκαλος ὑμῶν οὐ τελεῖ τὰ δί-
25 δραχμα; λέγει, ναί. καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν
οἰκίαν, προέφθασεν αὐτὸν ὁ ἰησοῦς, λέ-
γων, τί σοι δοκεῖ, σίμων; οἱ βασιλεῖς τῆς
γῆς ἀπὸ τίνων λαμβάνουσι τέλη, ἢ κῆνσον;
ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν, ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων;
26 λέγει αὐτῷ ὁ πέτρος, ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων.
ἔφη αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, ἄραγε ἐλεύθεροί εἰσιν
27 οἱ υἱοί. ἵνα δὲ μὴ σκανδαλίσωμεν αὐτοὺς,
πορευθεὶς εἰς τὴν θάλασσαν, βάλε ἄγκι-
στρον, καὶ τὸν ἀναβαίνοντα πρῶτον ἰχθὺν
ἆρον· καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, εὑρήσεις
στατῆρα· ἐκεῖνον λαβὼν, δὸς αὐτοῖς ἀντὶ
ἐμοῦ καὶ σοῦ.

ιη

Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθη- 1
ταὶ τῷ ἰησοῦ, λέγοντες, τίς ἄρα μείζων
ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν; καὶ προσκα- 2
λεσάμενος ὁ ἰησοῦς παιδίον, ἔστησεν αὐτὸ ἐν
μέσῳ αὐτῶν· καὶ εἶπεν, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν 3
μὴ στραφῆτε, καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδία, οὐ
μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.
ὅστις οὖν ταπεινώσῃ ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον 4
τοῦτο, οὗτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ
τῶν οὐρανῶν. καὶ ὃς ἐὰν δέξηται παιδίον 5
τοιοῦτον ἓν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχε-
ται· ὃς δ' ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν 6
τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμὲ, συμφέρει
αὐτῷ ἵνα κρεμασθῇ μύλος ὀνικὸς ἐπὶ τὸν
τράχηλον αὐτοῦ, καὶ καταποντισθῇ ἐν τῷ
πελάγει τῆς θαλάσσης. οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ 7
τῶν σκανδάλων. ἀνάγκη γάρ ἐστιν ἐλθεῖν
τὰ σκάνδαλα. πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ
ἐκείνῳ δι' οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται. εἰ δὲ 8
ἡ χείρ σου, ἢ ὁ πούς σου σκανδαλίζει σε, ἔκ-
κοψον αὐτὰ, καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ. καλόν σοι
ἐστὶν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν ἢ κυλλὸν,
ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας ἔχοντα βληθῆ-
ναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. καὶ εἰ ὁ ὀφθαλ- 9
μός σου σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν, καὶ βάλε
ἀπὸ σοῦ· καλόν σοι ἐστὶ μονόφθαλμον εἰς τὴν
ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα
βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. ὁρᾶτε 10
μὴ καταφρονήσητε ἑνὸς τῶν μικρῶν τού-
των λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν
οὐρανοῖς διὰ παντὸς βλέπουσι τὸ πρόσω-
πον τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ἦλθε γὰρ 11
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου σῶσαι τὸ ἀπολωλός.
τί ὑμῖν δοκεῖ; ἐὰν γένηταί τινι ἀνθρώπῳ 12
ἑκατὸν πρόβατα, καὶ πλανηθῇ ἓν ἐξ αὐτῶν,
οὐχὶ ἀφεὶς τὰ ἐννενηκονταεννέα, ἐπὶ τὰ
ὄρη πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλανώμενον; καὶ ἐὰν 13
γένηται εὑρεῖν αὐτὸ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι
χαίρει ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς ἐννε-
νηκονταεννέα τοῖς μὴ πεπλανημένοις.
οὕτως οὐκ ἔστι θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς 14
ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ἵνα ἀπόληται εἷς τῶν
μικρῶν τούτων. ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ εἰς σὲ ὁ 15
ἀδελφός σου, ὕπαγε, καὶ ἔλεγξον αὐτὸν με-
ταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου. ἐάν σου ἀκούσῃ,
ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου. ἐὰν δὲ μὴ ἀκού- 16
σῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἔτι ἕνα ἢ δύο, ἵνα
ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ τριῶν σταθῇ
πᾶν

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

17 πᾶν ῥῆμα. ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπὲ
τῇ ἐκκλησίᾳ· ἐὰν δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας πα-
ρακούσῃ, ἔστω σοι ὥσπερ ὁ ἐθνικὸς καὶ ὁ τε-
18 λώνης. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅσα ἐὰν δήσητε
ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρα-
νῷ. καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται
19 λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ. πάλιν λέγω ὑ-
μῖν, ὅτι ἐὰν δύο ὑμῶν συμφωνήσωσιν ἐπὶ τῆς
γῆς περὶ παντὸς πράγματος οὗ ἐὰν αἰτή-
σωνται, γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ πατρός
20 μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. οὗ γάρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς
συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι
21 ἐν μέσῳ αὐτῶν. τότε προσελθὼν αὐτῷ ὁ
πέτρος, εἶπε, κύριε, ποσάκις ἁμαρτήσει εἰς
ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου, καὶ ἀφήσω αὐτῷ; ἕως
22 ἑπτάκις; λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, οὐ λέγω σοι,
ἕως ἑπτάκις, ἀλλ' ἕως ἑβδομηκοντάκις
23 ἑπτά. διὰ τοῦτο ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν
οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὃς ἠθέλησε
24 συνᾶραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. ἀρ-
ξαμένου δὲ αὐτοῦ συναίρειν, προσηνέχθη
αὐτῷ εἷς ὀφειλέτης μυρίων ταλάντων.
25 μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι, ἐκέλευσεν
αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ πραθῆναι, καὶ τὴν γυ-
ναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα, καὶ πάντα ὅσα
26 εἶχε, καὶ ἀποδοθῆναι. πεσὼν οὖν ὁ δοῦλος,
προσεκύνει αὐτῷ, λέγων, κύριε, μακρο-
θύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ πάντα σοι ἀποδώ-
27 σω. σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου
ἐκείνου, ἀπέλυσεν αὐτὸν, καὶ τὸ δάνειον ἀ-
28 φῆκεν αὐτῷ. ἐξελθὼν δὲ ὁ δοῦλος ἐκεῖ-
νος, εὗρεν ἕνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὃς ὤ-
φειλεν αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια, καὶ κρα-
τήσας αὐτὸν ἔπνιγε, λέγων, ἀπόδος μοι εἴ τι
29 ὀφείλεις. πεσὼν οὖν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ
εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, παρεκάλει αὐτὸν, λέ-
γων, μακροθύμησον ἐπ' ἐμοὶ, καὶ πάντα ἀ-
30 ποδώσω σοι. ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν, ἀλλὰ ἀπελ-
θὼν ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν, ἕως οὗ ἀ-
31 ποδῷ τὸ ὀφειλόμενον. ἰδόντες δὲ οἱ σύν-
δουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα, ἐλυπήθησαν σφό-
δρα, καὶ ἐλθόντες, διεσάφησαν τῷ κυρίῳ
32 αὐτῶν πάντα τὰ γενόμενα. τότε προσκα-
λεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ, λέγει αὐ-
τῷ, δοῦλε πονηρὲ, πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκεί-
33 νην ἀφῆκά σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς με· οὐκ
ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι τὸν σύνδουλόν σου, ὡς καὶ
34 ἐγώ σε ἠλέησα; καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐ-
τοῦ, παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς,
ἕως οὗ ἀποδῷ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ.
35 οὕτω καὶ ὁ πατήρ μου ὁ ἐπουράνιος ποιήσει
ὑμῖν, ἐὰν μὴ ἀφῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ
αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν τὰ παρα-
πτώματα αὐτῶν.

ιθ'

Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ ἰησοῦς τοὺς 1
λόγους τούτους, μετῆρεν ἀπὸ τῆς γαλιλαίας,
καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια τῆς ἰουδαίας πέραν
τοῦ ἰορδάνου. καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι 2
πολλοί· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ. καὶ 3
προσῆλθον αὐτῷ οἱ φαρισαῖοι πειράζον-
τες αὐτὸν, καὶ λέγοντες αὐτῷ, εἰ ἔξεστιν ἀν-
θρώπῳ ἀπολῦσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ κατὰ
πᾶσαν αἰτίαν; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐ- 4
τοῖς, οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ὁ ποιήσας ἀπ' ἀρχῆς,
ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς; καὶ εἶπεν, ἕ- 5
νεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πα-
τέρα, καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται
τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς
σάρκα μίαν· ὥστε οὐκέτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ 6
σὰρξ μία. ὃ οὖν ὁ θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρω-
πος μὴ χωριζέτω. λέγουσιν αὐτῷ, τί οὖν 7
μωσῆς ἐνετείλατο δοῦναι βιβλίον ἀποστα-
σίου, καὶ ἀπολῦσαι αὐτήν; λέγει αὐτοῖς, ὅτι 8
μωσῆς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν, ἐπέ-
τρεψεν ὑμῖν ἀπολῦσαι τὰς γυναῖκας ὑμῶν·
ἀπ' ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν οὕτω. λέγω δὲ ὑμῖν, 9
ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, μὴ
ἐπὶ πορνείᾳ, καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται·
καὶ ὁ ἀπολελυμένην γαμήσας, μοιχᾶται.
λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἰ οὕτως 10
ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικὸς,
οὐ συμφέρει γαμῆσαι. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, οὐ 11
πάντες χωροῦσι τὸν λόγον τοῦτον, ἀλλ' οἷς
δέδοται. εἰσὶ γὰρ εὐνοῦχοι, οἵτινες ἐκ κοι- 12
λίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτω· καί εἰσιν εὐ-
νοῦχοι, οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώ-
πων· καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι, οἵτινες εὐνούχισαν
ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ὁ
δυνάμενος χωρεῖν, χωρείτω. τότε προσ- 13
ηνέχθησαν αὐτῷ παιδία, ἵνα τὰς χεῖρας
ἐπιθῇ αὐτοῖς, καὶ προσεύξηται· οἱ δὲ μαθηταὶ
ἐπετίμησαν αὐτοῖς· ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν, ἄφετε 14
τὰ παιδία, καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν
πρός με· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία
τῶν οὐρανῶν. καὶ ἐπιθεὶς αὐτοῖς τὰς χεῖρας, 15
ἐπορεύθη ἐκεῖθεν. καὶ ἰδοὺ εἷς προσελθὼν, 16
εἶπεν αὐτῷ, διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί ἀγα-
θὸν ποιήσω, ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον; ὁ δὲ εἶ- 17
πεν αὐτῷ, τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγα-
θὸς, εἰ μὴ εἷς, ὁ θεός. εἰ δὲ θέλεις εἰσελθεῖν
εἰς τὴν ζωὴν, τήρησον τὰς ἐντολάς. λέγει αὐ- 18
τῷ, ποίας; ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπε, τὸ, οὐ φονεύσεις,
οὐ μοιχεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρή-

19 σεις· τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα
σου· καί, ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς
20 σεαυτόν. λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος, πάντα
ταῦτα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου· τί ἔτι
21 ὑστερῶ; ἔφη αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, εἰ θέλεις τέ-
λειος εἶναι, ὕπαγε, πώλησόν σου τὰ ὑπάρ-
χοντα, καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυ-
ρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι.
22 ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον, ἀπῆλθε
λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά.
23 ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἀ-
μὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι δυσκόλως πλούσιος
εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρα-
24 νῶν. πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, εὐκοπώτερόν
ἐστι κάμηλον διὰ τρυπήματος ῥαφίδος
διελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
25 θεοῦ εἰσελθεῖν. ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ, ἐξεπλήσσοντο σφόδρα, λέγοντες, τίς
26 ἄρα δύναται σωθῆναι; ἐμβλέψας δὲ ὁ
ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς, παρὰ ἀνθρώποις τοῦ-
το ἀδύνατόν ἐστι, παρὰ δὲ θεῷ πάντα
27 δυνατά ἐστι. τότε ἀποκριθεὶς ὁ πέτρος
εἶπεν αὐτῷ, ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα,
καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι· τί ἄρα ἔσται ἡμῖν;
28 ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, ἀμὴν λέγω ὑ-
μῖν, ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι ἐν τῇ
παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καθίσεσθε
καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνοις, κρίνοντες
29 τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ ἰσραήλ. καὶ πᾶς
ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν, ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφάς, ἢ
πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ
ἀγρούς, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατοντα-
πλασίονα λήψεται, καὶ ζωὴν αἰώνιον κλη-
30 ρονομήσει. πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι, ἔσχα-
τοι· καὶ ἔσχατοι, πρῶτοι.

κ΄

1 Ὁμοία γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρα-
νῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἐξῆλθεν
ἅμα πρωῒ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν
2 ἀμπελῶνα αὐτοῦ. συμφωνήσας δὲ μετὰ τῶν
ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν, ἀπέστει-
3 λεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. καὶ ἐξ-
ελθὼν περὶ τὴν τρίτην ὥραν, εἶδεν ἄλλους ἑ-
4 στῶτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς· κἀκείνοις εἶ-
πεν, ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα,
5 καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον, δώσω ὑμῖν. οἱ δὲ ἀπῆλ-
θον. πάλιν ἐξελθὼν περὶ ἕκτην καὶ ἐν-
6 νάτην ὥραν, ἐποίησεν ὡσαύτως. περὶ δὲ τὴν
ἑνδεκάτην ὥραν ἐξελθών, εὗρεν ἄλλους ἑ-
στῶτας ἀργούς, καὶ λέγει αὐτοῖς, τί ὧδε ἑστή-
7 κατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί; λέγουσιν
αὐτῷ, ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμισθώσατο. λέγει
αὐτοῖς, ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶ-
να, καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον λήψεσθε. ὀψίας δὲ γε- 8
νομένης, λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ
ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ, κάλεσον τοὺς ἐργάτας, καὶ
ἀπόδος αὐτοῖς τὸν μισθόν, ἀρξάμενος ἀπὸ
τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων. καὶ ἐλθόντες 9
οἱ περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν, ἔλαβον ἀνὰ
δηνάριον. ἐλθόντες δὲ οἱ πρῶτοι, ἐνόμισαν 10
ὅτι πλείονα λήψονται· καὶ ἔλαβον καὶ αὐ-
τοὶ ἀνὰ δηνάριον. λαβόντες δὲ ἐγόγγυζον 11
κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου, λέγοντες, ὅτι οὗτοι οἱ 12
ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ ἴσους ἡμῖν
αὐτοὺς ἐποίησας, τοῖς βαστάσασι τὸ βάρος
τῆς ἡμέρας, καὶ τὸν καύσωνα. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς 13
εἶπεν ἑνὶ αὐτῶν, ἑταῖρε, οὐκ ἀδικῶ σε. οὐχὶ
δηναρίου συνεφώνησάς μοι; ἆρον τὸ σόν, 14
καὶ ὕπαγε. θέλω δὲ τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι
ὡς καὶ σοί. ἢ οὐκ ἔξεστί μοι ποιῆσαι ὃ θέλω 15
ἐν τοῖς ἐμοῖς; εἰ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρός
ἐστιν, ὅτι ἐγὼ ἀγαθός εἰμι; οὕτως ἔσονται οἱ 16
ἔσχατοι, πρῶτοι· καὶ οἱ πρῶτοι, ἔσχατοι.
πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.
καὶ ἀναβαίνων ὁ ἰησοῦς εἰς ἱεροσόλυμα, 17
παρέλαβε τοὺς δώδεκα μαθητὰς κατ'
ἰδίαν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἰδοὺ 18
ἀναβαίνομεν εἰς ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι
καὶ γραμματεῦσι· καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν
θανάτῳ· καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς 19
ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι, καὶ μαστιγῶσαι,
καὶ σταυρῶσαι· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀνα-
στήσεται. τότε προσῆλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ 20
τῶν υἱῶν ζεβεδαίου, μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς, προσ-
κυνοῦσα καὶ αἰτοῦσά τι παρ' αὐτοῦ. ὁ δὲ εἶ- 21
πεν αὐτῇ, τί θέλεις; λέγει αὐτῷ, εἰπὲ ἵνα
καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου, εἷς ἐκ δε-
ξιῶν σου, καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων ἐν τῇ βασι-
λείᾳ σου. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς, εἶπεν, οὐκ 22
οἴδατε τί αἰτεῖσθε. δύνασθε πιεῖν τὸ πο-
τήριον ὃ ἐγὼ μέλλω πίνειν· καὶ τὸ βάπτισ-
μα, ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθῆναι; λέγου-
σιν αὐτῷ, δυνάμεθα. καὶ λέγει αὐτοῖς, τὸ 23
μὲν ποτήριόν μου πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα
ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθήσεσθε· τὸ δὲ
καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων μου,
οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται ὑπὸ
τοῦ πατρός μου. καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα, ἠ- 24
γανάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. ὁ δὲ ἰη- 25
σοῦς προσκαλεσάμενος αὐτούς, εἶπεν, οἴ-
δατε ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν, κατακυ-
ριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ μεγάλοι κατεξου-
σιάζουσιν

26 τιάζουσιν αὐτῶν. οὐχ οὕτως δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν·
ἀλλ᾽ ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι,
27 ἔστω ὑμῶν διάκονος· καὶ ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν
28 ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔστω ὑμῶν δοῦλος. ὥσπερ
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆ-
ναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν
29 αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. καὶ ἐκπορευο-
μένων αὐτῶν ἀπὸ ἱεριχὼ, ἠκολούθησεν αὐτῷ
30 ὄχλος πολύς. καὶ ἰδοὺ δύο τυφλοὶ καθήμε-
νοι παρὰ τὴν ὁδὸν, ἀκούσαντες ὅτι ἰησοῦς πα-
ράγει, ἔκραξαν, λέγοντες, ἐλέησον ἡμᾶς κύριε
31 υἱὸς δαβίδ. ὁ δὲ ὄχλος ἐπετίμησεν αὐτοῖς, ἵνα
σιωπήσωσιν. οἱ δὲ μεῖζον ἔκραζον, λέγον-
32 τες, ἐλέησον ἡμᾶς κύριε υἱὸς δαβίδ. καὶ στὰς
ὁ ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτοὺς, καὶ εἶπε, τί θέλε-
33 τε ποιήσω ὑμῖν; λέγουσιν αὐτῷ, κύριε, ἵνα
34 ἀνοιχθῶσιν ἡμῶν οἱ ὀφθαλμοί. σπλαγχνι-
σθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς, ἥψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐ-
τῶν· καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλ-
μοὶ, καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.

κά

1 Καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς ἱεροσόλυμα, καὶ ἦλθον
εἰς βηθφαγὴ πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, τότε
2 ὁ ἰησοῦς ἀπέστειλε δύο μαθητὰς, λέγων αὐ-
τοῖς, πορεύθητε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι
ὑμῶν, καὶ εὐθέως εὑρήσετε ὄνον δεδεμένην,
καὶ πῶλον μετ᾽ αὐτῆς· λύσαντες ἀγάγετέ
3 μοι. καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ τι, ἐρεῖτε, ὅτι ὁ
κύριος αὐτῶν χρείαν ἔχει· εὐθέως δὲ ἀπο-
4 στελεῖ αὐτούς. τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα
πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου, λέ-
5 γοντος, Εἴπατε τῇ θυγατρὶ σιὼν, ἰδοὺ ὁ
βασιλεύς σου ἔρχεταί σοι πραῢς, καὶ ἐπιβε-
βηκὼς ἐπὶ ὄνον, καὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυγίου.
6 πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ, καὶ ποιήσαντες
7 καθὼς προσέταξεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, ἤγα-
γον τὴν ὄνον, καὶ τὸν πῶλον, καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω
αὐτῶν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπεκάθισεν ἐ-
8 πάνω αὐτῶν. ὁ δὲ πλεῖστος ὄχλος ἔστρωσαν
9 ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ· ἄλλοι δὲ ἔ-
κοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων, καὶ ἐ-
10 στρώννυον ἐν τῇ ὁδῷ. οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προά-
γοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, λέγον-
τες, ὡσαννὰ τῷ υἱῷ δαβίδ, εὐλογημένος ὁ
ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου, ὡσαννὰ ἐν τοῖς
11 ὑψίστοις. καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς ἱεροσόλυ-
μα, ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις, λέγουσα, τίς ἐστιν
οὗτος; οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον, οὗτός ἐστιν ἰησοῦς ὁ
προφήτης ὁ ἀπὸ ναζαρὲτ τῆς γαλιλαίας.
12 καὶ εἰσῆλθεν ὁ ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ θεοῦ, καὶ
ἐξέβαλε πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγορά-
ζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν
κολλυβιστῶν κατέστρεψε, καὶ τὰς καθέδρας
τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς· καὶ λέγει αὐ- 13
τοῖς, γέγραπται, Ὁ οἶκός μου, οἶκος προσευ-
χῆς κληθήσεται· ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε
σπήλαιον λῃστῶν. καὶ προσῆλθον αὐτῷ τυ- 14
φλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ ἐθεράπευσεν
αὐτούς. ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμ- 15
ματεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησε, καὶ τοὺς
παῖδας κράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ λέγοντας,
ὡσαννὰ τῷ υἱῷ δαβίδ, ἠγανάκτησαν, καὶ 16
εἶπον αὐτῷ, ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν; ὁ δὲ ἰη-
σοῦς λέγει αὐτοῖς, ναί. οὐδέποτε ἀνέγνωτε,
Ὅτι ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων
κατηρτίσω αἶνον; καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς, 17
ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς βηθανίαν, καὶ
ηὐλίσθη ἐκεῖ. πρωΐας δὲ ἐπανάγων εἰς τὴν 18
πόλιν, ἐπείνασε. καὶ ἰδὼν συκῆν μίαν ἐπὶ 19
τῆς ὁδοῦ, ἦλθεν ἐπ᾽ αὐτὴν, καὶ οὐδὲν εὗρεν ἐν
αὐτῇ, εἰ μὴ φύλλα μόνον. καὶ λέγει αὐτῇ, μη-
κέτι ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ
ἐξηράνθη παραχρῆμα ἡ συκῆ. καὶ ἰδόντες 20
οἱ μαθηταὶ, ἐθαύμασαν, λέγοντες, πῶς πα-
ραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ συκῆ; ἀποκριθεὶς δὲ 21
ὁ ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν
ἔχητε πίστιν, καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ μόνον τὸ
τῆς συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ κἂν τῷ ὄρει τούτῳ
εἴπητε, ἄρθητι, καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασ-
σαν, γενήσεται. καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτή- 22
σητε ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύοντες, λήψεσθε.
καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς τὸ ἱερὸν, προσῆλθον 23
αὐτῷ διδάσκοντι οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ πρεσ-
βύτεροι τοῦ λαοῦ, λέγοντες, ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ
ταῦτα ποιεῖς; καὶ τίς σοι ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν
ταύτην; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς, εἶπεν αὐ- 24
τοῖς, ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον ἕνα· ὃν ἐὰν
εἴπητέ μοι, κἀγὼ ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἐξου-
σίᾳ ταῦτα ποιῶ. τὸ βάπτισμα ἰωάννου 25
πόθεν ἦν, ἐξ οὐρανοῦ, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; οἱ δὲ
διελογίζοντο παρ᾽ ἑαυτοῖς, λέγοντες, ἐὰν
εἴπωμεν, ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ ἡμῖν, διατί οὖν οὐκ
ἐπιστεύσατε αὐτῷ; ἐὰν δὲ εἴπωμεν, ἐξ ἀν- 26
θρώπων, φοβούμεθα τὸν ὄχλον. πάντες γὰρ ἔ-
χουσι τὸν ἰωάννην ὡς προφήτην. καὶ ἀποκρι- 27
θέντες τῷ ἰησοῦ, εἶπον, οὐκ οἴδαμεν. ἔφη αὐ-
τοῖς καὶ αὐτὸς, οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ
ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; ἄν- 28
θρωπός τις εἶχε τέκνα δύο· καὶ προσελθὼν
τῷ πρώτῳ εἶπε, τέκνον, ὕπαγε, σήμερον
ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνί μου. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς 29
εἶπεν, οὐ θέλω. ὕστερον δὲ μεταμεληθεὶς,
ἀπῆλθε. καὶ προσελθὼν τῷ δευτέρῳ, εἶ- 30
πεν ὡσαύτως. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, ἐγὼ

31 κύριε. καὶ οὐκ ἀπῆλθε. τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίη-
σε τὸ θέλημα τοῦ πατρός; λέγουσιν αὐτῷ, ὁ
πρῶτος. λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι προάγου-
32 σιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. ἦλθε γὰρ
πρὸς ὑμᾶς ἰωάννης ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ
οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ· οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ
πόρναι ἐπίστευσαν αὐτῷ· ὑμεῖς δὲ ἰδόντες
οὐ μετεμελήθητε ὕστερον, τοῦ πιστεῦσαι αὐ-
33 τῷ. ἄλλην παραβολὴν ἀκούσατε. ἄνθρω-
πός τις ἦν οἰκοδεσπότης, ὅστις ἐφύτευσεν
ἀμπελῶνα, καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκε, καὶ
ὤρυξεν ἐν αὐτῷ ληνόν, καὶ ᾠκοδόμησε πύρ-
γον, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμη-
34 σεν. ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν,
ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωρ-
35 γούς, λαβεῖν τοὺς καρποὺς αὐτοῦ. καὶ λαβόντες
οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὃν μὲν ἔδειραν, ὃν
36 δὲ ἀπέκτειναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν. πάλιν ἀ-
πέστειλεν ἄλλους δούλους πλείονας τῶν πρώ-
37 των· καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. ὕστερον
δὲ ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, λέγων,
38 ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. οἱ δὲ γεωργοὶ ἰ-
δόντες τὸν υἱόν, εἶπον ἐν ἑαυτοῖς, οὗτός ἐστιν ὁ
κληρονόμος, δεῦτε, ἀποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ
39 κατάσχωμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. καὶ λα-
βόντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος,
40 καὶ ἀπέκτειναν. ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ
ἀμπελῶνος, τί ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκεί-
41 νοις; λέγουσιν αὐτῷ, κακοὺς κακῶς ἀπολέσει
αὐτούς, καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδόσεται ἄλλοις
γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς
42 καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. λέγει αὐτοῖς ὁ
ἰησοῦς, οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς γρα-
φαῖς, Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδο-
μοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας.
παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη καὶ ἔστι θαυμαστὴ
43 ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν. διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν,
ὅτι ἀρθήσεται ἀφ᾽ ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ
θεοῦ, καὶ δοθήσεται ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρ-
44 ποὺς αὐτῆς. καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον,
συνθλασθήσεται· ἐφ᾽ ὃν δ᾽ ἂν πέσῃ, λικ-
45 μήσει αὐτόν. καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ
οἱ φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ, ἔγνωσαν
46 ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει. καὶ ζητοῦντες αὐτὸν
κρατῆσαι, ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους, ἐπειδὴ
ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον.

κβ΄

1 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς, πάλιν εἶπεν
2 αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς, λέγων· ὡμοιώθη ἡ
βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ,
3 ὅστις ἐποίησε γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ· καὶ ἀπέ-
στειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς κεκλη-
μένους εἰς τοὺς γάμους· καὶ οὐκ ἤθελον ἐλ-
θεῖν. πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους, λέγων, 4
εἴπατε τοῖς κεκλημένοις, ἰδοὺ τὸ ἄριστόν μου
ἡτοίμασα, οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τε-
θυμένα, καὶ πάντα ἕτοιμα. δεῦτε εἰς τοὺς
γάμους. οἱ δὲ ἀμελήσαντες ἀπῆλθον, ὁ μὲν 5
εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν, ὁ δὲ εἰς τὴν ἐμπορίαν
αὐτοῦ· οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δού- 6
λους αὐτοῦ, ὕβρισαν, καὶ ἀπέκτειναν. ἀκούσας δὲ 7
ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος, ὠργίσθη· καὶ πέμψας
τὰ στρατεύματα αὐτοῦ, ἀπώλεσε τοὺς φο-
νεῖς ἐκείνους, καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησε.
τότε λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ, ὁ μὲν γάμος 8
ἕτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ ἦσαν
ἄξιοι. πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν 9
ὁδῶν, καὶ ὅσους ἂν εὕρητε, καλέσατε εἰς τοὺς
γάμους. καὶ ἐξελθόντες οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι 10
εἰς τὰς ὁδούς, συνήγαγον πάντας ὅσους εὗρον,
πονηρούς τε καὶ ἀγαθούς· καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος
ἀνακειμένων. εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς θεά- 11
σασθαι τοὺς ἀνακειμένους, εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρω-
πον οὐκ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου· καὶ λέγει 12
αὐτῷ, ἑταῖρε, πῶς εἰσῆλθες ὧδε, μὴ ἔχων
ἔνδυμα γάμου; ὁ δὲ ἐφιμώθη. τότε εἶπεν ὁ 13
βασιλεὺς τοῖς διακόνοις, δήσαντες αὐτοῦ
χεῖρας καὶ πόδας, ἄρατε αὐτόν, καὶ ἐκβά-
λετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον. ἐκεῖ ἔσται ὁ
κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. πολ- 14
λοὶ γάρ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.
τότε πορευθέντες οἱ φαρισαῖοι συμβούλιον 15
ἔλαβον, ὅπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν ἐν λό-
γῳ. καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς μαθητὰς 16
αὐτῶν μετὰ τῶν ἡρῳδιανῶν, λέγοντες, διδά-
σκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ, καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ
θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις, καὶ οὐ μέλει σοι
περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον
ἀνθρώπων· εἰπὲ οὖν ἡμῖν, τί σοι δοκεῖ; 17
ἔξεστι δοῦναι κῆνσον καίσαρι, ἢ οὔ; γνοὺς δὲ ὁ 18
ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν, εἶπε, τί με πει-
ράζετε ὑποκριταί; ἐπιδείξατέ μοι τὸ νό- 19
μισμα τοῦ κήνσου. οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ
δηνάριον. καὶ λέγει αὐτοῖς, τίνος ἡ εἰκὼν 20
αὕτη, καὶ ἡ ἐπιγραφή; λέγουσιν αὐτῷ, καί- 21
σαρος. τότε λέγει αὐτοῖς, ἀπόδοτε οὖν τὰ
καίσαρος, καίσαρι· καὶ τὰ τοῦ θεοῦ, τῷ θεῷ.
καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν· καὶ ἀφέντες αὐτὸν 22
ἀπῆλθον. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον 23
αὐτῷ σαδδουκαῖοι, οἱ λέγοντες μὴ εἶναι ἀνά-
στασιν, καὶ ἐπηρώτησαν αὐτόν, λέγοντες, διδά- 24
σκαλε, μωσῆς εἶπεν, ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔ-
χων τέκνα, ἐπιγαμβρεύσει ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ
τὴν

τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἀναστήσει σπέρμα
25 τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν ἑπτὰ
ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος, γαμήσας ἐτελεύ-
τησε· καὶ μὴ ἔχων σπέρμα, ἀφῆκε τὴν γυ-
26 ναῖκα αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ὁμοίως καὶ ὁ
27 δεύτερος, καὶ ὁ τρίτος, ἕως τῶν ἑπτά. ὕστε-
28 ρον δὲ πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. ἐν τῇ
οὖν ἀναστάσει, τίνος τῶν ἑπτὰ ἔσται γυνή;
29 πάντες γὰρ ἔσχον αὐτήν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς, πλανᾶσθε, μὴ εἰδότες
τὰς γραφὰς, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ.
30 ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὔτε γαμοῦσιν, οὔτε ἐκγα-
μίζονται, ἀλλ' ὡς ἄγγελοι τοῦ θεοῦ ἐν οὐρανῷ
31 εἰσιν. περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, οὐκ
ἀνέγνωτε τὸ ῥηθὲν ὑμῖν ὑπὸ τοῦ θεοῦ, λέ-
32 γοντος, Ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς ἀβραὰμ, καὶ ὁ θεὸς
ἰσαὰκ, καὶ ὁ θεὸς ἰακώβ; οὐκ ἔστιν ὁ θεὸς, θεὸς
33 νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων. καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄ-
34 χλοι, ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. οἱ
δὲ φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσε τοὺς
35 σαδδουκαίους, συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό. καὶ
ἐπηρώτησεν εἷς ἐξ αὐτῶν νομικὸς, πειρά-
36 ζων αὐτὸν, καὶ λέγων· διδάσκαλε, ποία ἐν-
37 τολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ; ὁ δὲ ἰησοῦς ἔφη
αὐτῷ, ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐν ὅλῃ
τῇ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου, καὶ
38 ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου. αὕτη ἐστὶ πρώτη καὶ
39 μεγάλη ἐντολή. δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ,
40 ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. ἐν
ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ
41 προφῆται κρέμανται. συνηγμένων δὲ τῶν φα-
42 ρισαίων, ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ ἰησοῦς, λέγων,
τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ χριστοῦ; τίνος υἱός ἐστι;
43 λέγουσιν αὐτῷ, τοῦ δαβίδ. λέγει αὐτοῖς, πῶς
οὖν δαβὶδ ἐν πνεύματι κύριον αὐτὸν κα-
44 λεῖ, λέγων· εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου,
κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς
45 σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου; εἰ οὖν δαβὶδ
46 καλεῖ αὐτὸν κύριον, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστι; καὶ
οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτῷ ἀποκριθῆναι λόγον· οὐ-
δὲ ἐτόλμησέ τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐπε-
ρωτῆσαι αὐτὸν οὐκέτι.

κγ'

1 Τότε ὁ ἰησοῦς ἐλάλησε τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς
2 μαθηταῖς αὐτοῦ, λέγων, ἐπὶ τῆς μωσέως
καθέδρας ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ
3 φαρισαῖοι. πάντα οὖν ὅσα ἂν εἴπωσιν ὑ-
μῖν τηρεῖν, τηρεῖτε καὶ ποιεῖτε· κατὰ δὲ τὰ
ἔργα αὐτῶν μὴ ποιεῖτε· λέγουσι γὰρ, καὶ οὐ
4 ποιοῦσι. δεσμεύουσι γὰρ φορτία βαρέα καὶ
δυσβάστακτα, καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὤ-
μους τῶν ἀνθρώπων· τῷ δὲ δακτύλῳ αὐτῶν
οὐ θέλουσι κινῆσαι αὐτά. πάντα δὲ τὰ ἔρ- 5
γα αὐτῶν ποιοῦσι πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς
ἀνθρώποις. πλατύνουσι δὲ τὰ φυλακτή-
ρια αὐτῶν, καὶ μεγαλύνουσι τὰ κράσπεδα
τῶν ἱματίων αὐτῶν. φιλοῦσί τε τὴν πρωτο- 6
κλισίαν ἐν τοῖς δείπνοις, καὶ τὰς πρωτοκα-
θεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς ἀσπασ- 7
μοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀν-
θρώπων, ῥαββὶ ῥαββί. ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε 8
ῥαββί· εἷς γάρ ἐστιν ὑμῶν ὁ καθηγητὴς, ὁ
χριστός. πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοί ἐστε. καὶ 9
πατέρα μὴ καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς·
εἷς γάρ ἐστιν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρα-
νοῖς. μηδὲ κληθῆτε καθηγηταί. εἷς γὰρ ὑ- 10
μῶν ἐστιν ὁ καθηγητὴς, ὁ χριστός. ὁ δὲ μεί- 11
ζων ὑμῶν, ἔσται ὑμῶν διάκονος. ὅστις δὲ ὑ- 12
ψώσει ἑαυτὸν, ταπεινωθήσεται· καὶ ὅστις τα-
πεινώσει ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται. οὐαὶ δὲ ὑ- 13
μῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταὶ,
ὅτι κατεσθίετε τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ
προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι· διὰ τοῦτο
λήψεσθε περισσότερον κρίμα. οὐαὶ ὑμῖν 14
γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταὶ, ὅτι
κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμ-
προσθεν τῶν ἀνθρώπων· ὑμεῖς γὰρ οὐκ εἰσέρχε-
σθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε εἰσελ-
θεῖν. οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι 15
ὑποκριταὶ, ὅτι περιάγετε τὴν θάλασσαν καὶ
τὴν ξηρὰν, ποιῆσαι ἕνα προσήλυτον· καὶ ὅταν
γένηται, ποιεῖτε αὐτὸν υἱὸν γεέννης, διπλό-
τερον ὑμῶν. οὐαὶ ὑμῖν ὁδηγοὶ τυφλοὶ, οἱ 16
λέγοντες, ὃς ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ ναῷ, οὐδέν ἐστιν·
ὃς δ' ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ, ὀφεί-
λει. μωροὶ καὶ τυφλοί· τίς γὰρ μείζων ἐστὶν, ὁ 17
χρυσὸς, ἢ ὁ ναὸς ὁ ἁγιάζων τὸν χρυσόν; καὶ, ὃς 18
ἐὰν ὀμόσῃ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, οὐδέν ἐστιν· ὃς
δ' ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ,
ὀφείλει. μωροὶ καὶ τυφλοί· τί γὰρ μεῖζον, τὸ 19
δῶρον, ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἁγιάζον τὸ
δῶρον; ὁ οὖν ὀμόσας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, 20
ὀμνύει ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ.
καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ ναῷ, ὀμνύει ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν 21
τῷ κατοικήσαντι αὐτόν· καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ 22
οὐρανῷ, ὀμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ θεοῦ, καὶ ἐν
τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ. οὐαὶ ὑμῖν γραμ- 23
ματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταὶ, ὅτι ἀπο-
δεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον, καὶ τὸ ἄνηθον, καὶ
τὸ κύμινον· καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ
νόμου, τὴν κρίσιν, καὶ τὸν ἔλεον, καὶ τὴν πίστιν. ταῦ-
τα ἔδει ποιῆσαι, κἀκεῖνα μὴ ἀφιέναι. ὁδη- 24
γοὶ τυφλοὶ, οἱ διϋλίζοντες τὸν κώνωπα, τὴν δὲ
κάμηλον καταπίνοντες. οὐαὶ ὑμῖν γραμμα- 25



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

τεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι καθα-
ρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παρο-
ψίδος· ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἐξ ἁρπαγῆς καὶ
26 ἀδικίας. φαρισαῖε τυφλέ, καθάρισον πρῶ-
τον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου, καὶ τῆς παροψίδος,
27 ἵνα γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτῶν καθαρόν. οὐαὶ
ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκρι-
ταί, ὅτι παρομοιάζετε τάφοις κεκονιαμέ-
νοις, οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὡραῖοι, ἔσω-
θεν δὲ γέμουσιν ὀστέων νεκρῶν, καὶ πάσης ἀκα-
28 θαρσίας· οὕτω καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε
τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι, ἔσωθεν δὲ μεστοί
29 ἐστε ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας. οὐαὶ ὑμῖν
γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι
οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν, καὶ
30 κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων· καὶ λέ-
γετε, ὅτι εἰ ἤμεθα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων
ἡμῶν, οὐκ ἂν ἤμεθα κοινωνοὶ αὐτῶν ἐν τῷ αἵ-
31 ματι τῶν προφητῶν. ὥστε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς,
ὅτι υἱοί ἐστε τῶν φονευσάντων τοὺς προφήτας.
32 καὶ ὑμεῖς πληρώσατε τὸ μέτρον τῶν πα-
33 τέρων ὑμῶν. ὄφεις, γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς
34 φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς γεέννης; διὰ τοῦτο
ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς προφήτας,
καὶ σοφούς, καὶ γραμματεῖς· καὶ ἐξ αὐτῶν
ἀποκτενεῖτε, καὶ σταυρώσετε, καὶ ἐξ αὐτῶν
μαστιγώσετε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν, καὶ διώ-
35 ξετε ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν· ὅπως ἔλθῃ ἐφ'
ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον, ἐκχυνόμενον ἐπὶ
τῆς γῆς, ἀπὸ τοῦ αἵματος ἄβελ τοῦ δικαίου, ἕως
τοῦ αἵματος ζαχαρίου υἱοῦ βαραχίου, ὃν ἐφο-
νεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ, καὶ τοῦ θυσιαστηρίου.
36 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἥξει ταῦτα πάντα
37 ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην. ἱερουσαλήμ, ἱερουσαλήμ,
ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας, καὶ λιθοβο-
λοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις
ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου, ὃν
τρόπον ἐπισυνάγει ὄρνις τὰ νοσσία ἑαυτῆς ὑπὸ
38 τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε; ἰδοὺ ἀφίεται
39 ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος. λέγω γὰρ ὑμῖν, οὐ
μή με ἴδητε ἀπ' ἄρτι, ἕως ἂν εἴπητε, εὐλο-
γημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου.

κδ'.

1 Καὶ ἐξελθὼν ὁ ἰησοῦς ἐπορεύετο ἀπὸ τοῦ ἱε-
ροῦ· καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπι-
2 δεῖξαι αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. ὁ δὲ
ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, οὐ βλέπετε ταῦτα
πάντα; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀφεθῇ ὧδε
3 λίθος ἐπὶ λίθον, ὃς οὐ καταλυθήσεται. κα-
θημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν,
προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν,
λέγοντες, εἰπὲ ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται; καὶ τί
τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας, καὶ τῆς συντε-
λείας τοῦ αἰῶνος; καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς, εἶ- 4
πεν αὐτοῖς, βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ·
πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, 5
λέγοντες, ἐγώ εἰμι ὁ χριστός· καὶ πολλοὺς πλα-
νήσουσι. μελλήσετε δὲ ἀκούειν πολέμους, καὶ 6
ἀκοὰς πολέμων· ὁρᾶτε μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ
πάντα γενέσθαι. ἀλλ' οὔπω ἐστὶ τὸ τέλος.
ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασι- 7
λεία ἐπὶ βασιλείαν· καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ
λοιμοί, καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους. πάντα δὲ ταῦ- 8
τα ἀρχὴ ὠδίνων. τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς 9
εἰς θλίψιν, καὶ ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς· καὶ ἔσεσθε
μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν, διὰ τὸ
ὄνομά μου. καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολ- 10
λοί, καὶ ἀλλήλους παραδώσουσι, καὶ μισή-
σουσιν ἀλλήλους· καὶ πολλοὶ ψευδοπροφῆ- 11
ται ἐγερθήσονται, καὶ πλανήσουσι πολλούς.
καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν, 12
ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν. ὁ δὲ ὑπο- 13
μείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. καὶ κη- 14
ρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασι-
λείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ, εἰς μαρτύριον
πᾶσι τοῖς ἔθνεσι· καὶ τότε ἥξει τὸ τέλος.
ὅταν οὖν ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώ- 15
σεως, τὸ ῥηθὲν διὰ δανιὴλ τοῦ προφήτου,
ἑστὸς ἐν τόπῳ ἁγίῳ· ὁ ἀναγινώσκων νοείτω·
τότε οἱ ἐν τῇ ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν ἐπὶ τὰ 16
ὄρη. ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος, μὴ καταβαινέτω 17
ἆραι τὰ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ· καὶ ὁ ἐν τῷ 18
ἀγρῷ, μὴ ἐπιστρεψάτω ὀπίσω ἆραι τὰ ἱ-
μάτια αὐτοῦ. οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις, 19
καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέ-
ραις. προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ 20
φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος, μηδὲ ἐν σαββάτῳ·
ἔσται γὰρ τότε θλίψις μεγάλη, οἵα οὐ γέγο- 21
νεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου, ἕως τοῦ νῦν, οὐδ' οὐ μὴ
γένηται. καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι 22
ἐκεῖναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ. διὰ δὲ
τοὺς ἐκλεκτοὺς κολοβωθήσονται αἱ ἡμέραι
ἐκεῖναι. τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ, ἰδοὺ ὧδε ὁ 23
χριστός, ἢ ὧδε· μὴ πιστεύσητε. ἐγερθήσον- 24
ται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται·
καὶ δώσουσι σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα,
ὥστε πλανῆσαι, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλε-
κτούς. ἰδοὺ προείρηκα ὑμῖν. ἐὰν οὖν εἴ- 25
πωσιν ὑμῖν, ἰδοὺ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστί, μὴ ἐξ- 26
έλθητε· ἰδοὺ ἐν τοῖς ταμείοις, μὴ πιστεύ-
σητε. ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ 27
ἀνατολῶν, καὶ φαίνεται ἕως δυσμῶν· οὕτως
ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. 28
ὅπου γὰρ ἐὰν ᾖ τὸ πτῶμα, ἐκεῖ συναχθήσον-
ται

29 ται οἱ ἀετοί. εὐθέως δὲ μετὰ τὴν θλῖψιν τῶν
ἡμερῶν ἐκείνων, ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ
ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέ-
ρες πεσοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αἱ δυνάμεις
30 τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. καὶ τότε φα-
νήσεται τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν
τῷ οὐρανῷ· καὶ τότε κόψονται πᾶσαι αἱ φυ-
λαὶ τῆς γῆς, καὶ ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρ-
χόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ, μετὰ δυνά-
31 μεως καὶ δόξης πολλῆς. καὶ ἀποστελεῖ τοὺς
ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος καὶ φωνῆς με-
γάλης, καὶ ἐπισυνάξουσι τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ
ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρων οὐρανῶν
32 ἕως ἄκρων αὐτῶν. ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν
παραβολήν· ὅταν ἤδη ὁ κλάδος αὐτῆς γέ-
νηται ἁπαλὸς, καὶ τὰ φύλλα ἐκφύῃ, γινώ-
33 σκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος· οὕτω καὶ ὑμεῖς,
ὅταν ἴδητε ταῦτα πάντα, γινώσκετε ὅτι ἐγ-
34 γύς ἐστιν ἐπὶ θύραις. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ
μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως ἂν πάντα
35 ταῦτα γένηται. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύ-
σονται· οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι.
36 περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς
οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, εἰ μὴ ὁ πα-
37 τήρ μου μόνος. ὥσπερ δὲ αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε,
οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώ-
38 που. ὥσπερ γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ τοῦ
κατακλυσμοῦ, τρώγοντες καὶ πίνοντες, γα-
μοῦντες καὶ ἐκγαμίζοντες, ἄχρι ἧς ἡμέρας
39 εἰσῆλθε Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν· καὶ οὐκ ἔγνω-
σαν, ἕως ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς, καὶ ἦρεν ἅ-
παντας· οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ
40 τοῦ ἀνθρώπου. τότε δύο ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ·
ὁ εἷς παραλαμβάνεται, καὶ ὁ εἷς ἀφίεται.
41 δύο ἀλήθουσαι ἐν τῷ μύλωνι· μία παρα-
42 λαμβάνεται, καὶ μία ἀφίεται. γρηγορεῖτε οὖν,
ὅτι οὐκ οἴδατε ποίᾳ ὥρᾳ ὁ κύριος ὑμῶν ἔρ-
43 χεται. ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε, ὅτι εἰ ᾔδει ὁ οἰ-
κοδεσπότης ποίᾳ φυλακῇ ὁ κλέπτης ἔρχε-
ται, ἐγρηγόρησεν ἄν, καὶ οὐκ ἂν εἴασε διορυ-
44 γῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. διὰ τοῦτο καὶ ὑ-
μεῖς γίνεσθε ἕτοιμοι, ὅτι ᾗ ὥρᾳ οὐ δοκεῖτε, ὁ
45 υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πι-
στὸς δοῦλος καὶ φρόνιμος, ὃν κατέστησεν ὁ κύ-
ριος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ, τοῦ δι-
46 δόναι αὐτοῖς τὴν τροφὴν ἐν καιρῷ; μακάριος
ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ,
47 εὑρήσει ποιοῦντα οὕτως. ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ὅτι ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ κατα-
48 στήσει αὐτόν. ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς δοῦλος
ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, χρονίζει ὁ κύ-
49 ριός μου ἐλθεῖν· καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς συν-
δούλους, ἐσθίειν δὲ καὶ πίνειν μετὰ τῶν μεθυόν-
των· ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡ- 50
μέρᾳ ᾗ οὐ προσδοκᾷ, καὶ ἐν ὥρᾳ ᾗ οὐ γινώ-
σκει· καὶ διχοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ μέρος 51
αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θήσει. ἐκεῖ ἔσται ὁ
κλαυθμὸς, καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

κε.

Τότε ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρα- 1
νῶν δέκα παρθένοις, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς
λαμπάδας αὐτῶν, ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν
τοῦ νυμφίου. πέντε δὲ ἦσαν ἐξ αὐτῶν φρόνι- 2
μοι, καὶ αἱ πέντε μωραί. αἵτινες μωραὶ 3
λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν, οὐκ ἔλαβον
μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον. αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔ- 4
λαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις αὐτῶν, μετὰ τῶν λαμπά-
δων αὐτῶν. χρονίζοντος δὲ τοῦ νυμφίου, ἐνύστα- 5
ξαν πᾶσαι, καὶ ἐκάθευδον. μέσης δὲ νυκτὸς, 6
κραυγὴ γέγονεν, ἰδοὺ ὁ νυμφίος ἔρχεται· ἐξέρ-
χεσθε εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ. τότε ἠγέρθησαν 7
πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι, καὶ ἐκόσμησαν
τὰς λαμπάδας αὐτῶν. αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρο- 8
νίμοις εἶπον, δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑμῶν,
ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν σβέννυνται. ἀπε- 9
κρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι, λέγουσαι, μή-
ποτε οὐκ ἀρκέσῃ ἡμῖν καὶ ὑμῖν· πορεύεσθε δὲ
μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας, καὶ ἀγορά-
σατε ἑαυταῖς. ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν ἀγορά- 10
σαι, ἦλθεν ὁ νυμφίος, καὶ αἱ ἕτοιμοι εἰσῆλ-
θον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη
ἡ θύρα. ὕστερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ 11
παρθένοι, λέγουσαι, κύριε, κύριε, ἄνοιξον ἡ-
μῖν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, ἀμὴν λέγω ὑ- 12
μῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς. γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴ- 13
δατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν, ἐν ᾗ ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. ὥσπερ γὰρ ἄνθρωπος 14
ἀποδημῶν, ἐκάλεσε τοὺς ἰδίους δούλους, καὶ
παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ·
καὶ ᾧ μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα, ᾧ δὲ δύο, 15
ᾧ δὲ ἕν, ἑκάστῳ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν·
καὶ ἀπεδήμησεν εὐθέως. πορευθεὶς δὲ ὁ τὰ 16
πέντε τάλαντα λαβὼν, εἰργάσατο ἐν αὐ-
τοῖς, καὶ ἐποίησεν ἄλλα πέντε τάλαντα.
ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο, ἐκέρδησε καὶ αὐτὸς 17
ἄλλα δύο. ὁ δὲ τὸ ἓν λαβὼν, ἀπελθὼν ὤρυ- 18
ξεν ἐν τῇ γῇ, καὶ ἀπέκρυψε τὸ ἀργύριον
τοῦ κυρίου αὐτοῦ. μετὰ δὲ χρόνον πολὺν ἔρχε- 19
ται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων, καὶ συναίρει
λόγον μετ' αὐτῶν. καὶ προσελθὼν ὁ τὰ πέντε 20
τάλαντα λαβὼν, προσήνεγκεν ἄλλα πέντε
τάλαντα, λέγων, κύριε, πέντε τάλαντά μοι
παρέδωκας· ἴδε ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρ-
δησα ἐπ' αὐτοῖς. ἔφη δὲ αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ, 21

εὖ δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός,
ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἴσελθε εἰς τὴν
22 χαρὰν τοῦ κυρίου σου. προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὰ
δύο τάλαντα λαβών, εἶπε, κύριε, δύο τά-
λαντά μοι παρέδωκας· ἴδε ἄλλα δύο τά-
23 λαντα ἐκέρδησα ἐπ᾽ αὐτοῖς. ἔφη αὐτῷ ὁ
κύριος αὐτοῦ, εὖ δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἐπὶ
ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω.
24 εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. προσ-
ελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἓν τάλαντον εἰληφώς, εἶπε,
κύριε, ἔγνων σε ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος,
θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρας, καὶ συνάγων ὅ-
25 θεν οὐ διεσκόρπισας. καὶ φοβηθεὶς ἀπελθὼν
ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῇ· ἴδε ἔχεις
26 τὸ σόν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ, εἶ-
πεν αὐτῷ, πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρέ, ᾔδεις
ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ ἔσπειρα, καὶ συνάγω ὅ-
27 θεν οὐ διεσκόρπισα· ἔδει οὖν σε βαλεῖν τὸ
ἀργύριόν μου τοῖς τραπεζίταις, καὶ ἐλθὼν
ἐγὼ ἐκομισάμην ἂν τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ.
28 ἄρατε οὖν ἀπ᾽ αὐτοῦ τὸ τάλαντον, καὶ δό-
29 τε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα. τῷ γὰρ
ἔχοντι παντὶ δοθήσεται, καὶ περισσευθή-
σεται· ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν,
30 ἀρθήσεται ἀπ᾽ αὐτοῦ. καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον
ἐκβάλλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ
ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.
31 ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ
δόξῃ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι μετ᾽
αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ·
32 καὶ συναχθήσονται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάν-
τα τὰ ἔθνη, καὶ ἀφοριεῖ αὐτοὺς ἀπ᾽ ἀλλή-
λων, ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα
33 ἀπὸ τῶν ἐρίφων· καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα
ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ εὐωνύ-
34 μων. τότε ἐρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν
αὐτοῦ. δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου,
κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βα-
35 σιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. ἐπείνασα
γάρ, καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν. ἐδίψησα, καὶ ἐ-
ποτίσατέ με· ξένος ἤμην, καὶ συνηγάγετέ
36 με. γυμνός, καὶ περιεβάλετέ με· ἠσθένησα,
καὶ ἐπεσκέψασθέ με· ἐν φυλακῇ ἤμην, καὶ
37 ἤλθετε πρός με. τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ
οἱ δίκαιοι, λέγοντες, κύριε, πότε σε εἴδομεν
πεινῶντα, καὶ ἐθρέψαμεν; ἢ διψῶντα, καὶ ἐ-
38 ποτίσαμεν; πότε δέ σε εἴδομεν ξένον, καὶ
συνηγάγομεν; ἢ γυμνόν, καὶ περιεβάλομεν;
39 πότε δέ σε εἴδομεν ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ
40 ἤλθομεν πρός σε; καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βα-
σιλεὺς ἐρεῖ αὐτοῖς, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ᾽ ὅ-
σον ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν
ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. τότε ἐρεῖ καὶ 41
τοῖς ἐξ εὐωνύμων, πορεύεσθε ἀπ᾽ ἐμοῦ οἱ
κατηραμένοι, εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡ-
τοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις
αὐτοῦ. ἐπείνασα γάρ, καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι 42
φαγεῖν. ἐδίψησα, καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με.
ξένος ἤμην, καὶ οὐ συνηγάγετέ με· γυμνός, 43
καὶ οὐ περιεβάλετέ με· ἀσθενής, καὶ ἐν φυλα-
κῇ, καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με. τότε ἀποκρι- 44
θήσονται αὐτῷ καὶ αὐτοί, λέγοντες, κύριε,
πότε σε εἴδομεν πεινῶντα, ἢ διψῶντα, ἢ ξέ-
νον, ἢ γυμνόν, ἢ ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐ
διηκονήσαμέν σοι; τότε ἀποκριθήσεται αὐ- 45
τοῖς, λέγων, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ᾽ ὅσον οὐκ ἐ-
ποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ
ἐποιήσατε. καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν
αἰώνιον· οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

κϛ´

Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ ἰησοῦς πάντας 1
τοὺς λόγους τούτους, εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐ-
τοῦ, οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ πάσχα 2
γίνεται, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδί-
δοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι. τότε συνή- 3
χθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, καὶ
οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρ-
χιερέως, τοῦ λεγομένου καϊάφα· καὶ συνεβου- 4
λεύσαντο ἵνα τὸν ἰησοῦν δόλῳ κρατήσωσι,
καὶ ἀποκτείνωσιν. ἔλεγον δέ, μὴ ἐν τῇ ἑορ- 5
τῇ, ἵνα μὴ θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ. τοῦ 6
δὲ ἰησοῦ γενομένου ἐν βηθανίᾳ, ἐν οἰκίᾳ σί-
μωνος τοῦ λεπροῦ, προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ 7
ἀλάβαστρον μύρου ἔχουσα βαρυτίμου, καὶ
κατέχεεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀνακειμέ-
νου. ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠγανάκτη- 8
σαν, λέγοντες, εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη; ἠδύ- 9
νατο γὰρ τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι πολλοῦ,
καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς. γνοὺς δὲ ὁ ἰησοῦς, 10
εἶπεν αὐτοῖς, τί κόπους παρέχετε τῇ γυναι-
κί; ἔργον γὰρ καλὸν εἰργάσατο εἰς ἐμέ. 11
πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ᾽ ἑαυτῶν,
ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. βαλοῦσα γὰρ αὕτη 12
τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου, πρὸς τὸ
ἐνταφιάσαι με ἐποίησεν. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, 13
ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ
τῷ κόσμῳ, λαληθήσεται καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη
εἰς μνημόσυνον αὐτῆς. τότε πορευθεὶς εἷς 14
τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος ἰούδας ἰσκαριώτης,
πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, εἶπε· τί θέλετέ μοι δοῦ- 15
ναι, κἀγὼ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν; οἱ δὲ
ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα ἀργύρια. καὶ ἀπὸ τό- 16
τε ἐζήτει εὐκαιρίαν ἵνα αὐτὸν παραδῷ.
τῇ δὲ πρώτῃ τῶν ἀζύμων προσῆλθον οἱ 17

μαθη-

μαθηταὶ τῷ ἰησοῦ, λέγοντες αὐτῷ, ποῦ θέ-
λεις ἑτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν τὸ πάσχα;
18 ὁ δὲ εἶπεν, ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν
δεῖνα, καὶ εἴπατε αὐτῷ, ὁ διδάσκαλος λέ-
γει, ὁ καιρός μου ἐγγύς ἐστιν, πρὸς σὲ ποιῶ τὸ
19 πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου. καὶ ἐποίησαν οἱ
μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, καὶ
20 ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. ὀψίας δὲ γενομένης,
21 ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα. καὶ ἐσθιόντων
αὐτῶν, εἶπεν, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἷς ἐξ ὑ-
22 μῶν παραδώσει με. καὶ λυπούμενοι σφό-
δρα, ἤρξαντο λέγειν αὐτῷ ἕκαστος αὐτῶν, μή
23 τι ἐγώ εἰμι, κύριε; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν,
ὁ ἐμβάψας μετ᾽ ἐμοῦ ἐν τῷ τρυβλίῳ τὴν
24 χεῖρα, οὗτός με παραδώσει. ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου ὑπάγει, καθὼς γέγραπται περὶ
αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, δι᾽ οὗ ὁ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται. καλὸν ἦν
αὐτῷ, εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.
25 ἀποκριθεὶς δὲ ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν,
εἶπε, μήτι ἐγώ εἰμι, ῥαββί; λέγει αὐτῷ, σὺ
26 εἶπας. ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν, λαβὼν ὁ ἰησοῦς
τὸν ἄρτον, καὶ εὐλογήσας, ἔκλασε, καὶ ἐδίδου
τοῖς μαθηταῖς, καὶ εἶπε, λάβετε, φάγετε.
27 τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου. καὶ λαβὼν τὸ ποτή-
ριον, καὶ εὐχαριστήσας, ἔδωκεν αὐτοῖς, λέ-
28 γων, πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· τοῦτο γάρ ἐστι
τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ
περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁ-
29 μαρτιῶν. λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ πίω ἀπ᾽
ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου,
ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν αὐτὸ πίνω μεθ᾽
ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρός
30 μου. καὶ ὑμνήσαντες, ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν
31 ἐλαιῶν. τότε λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, πάντες
ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυ-
κτὶ ταύτῃ. γέγραπται γὰρ, Πατάξω τὸν
ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσεται τὰ πρό-
32 βατα τῆς ποίμνης. μετὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναί με,
33 προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν γαλιλαίαν. ἀποκρι-
θεὶς δὲ ὁ πέτρος, εἶπεν αὐτῷ, εἰ καὶ πάντες
σκανδαλισθήσονται ἐν σοὶ, ἐγὼ οὐδέποτε
34 σκανδαλισθήσομαι. ἔφη αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, ἀ-
μὴν λέγω σοι, ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ, πρὶν
ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρὶς ἀπαρνήσῃ με.
35 λέγει αὐτῷ ὁ πέτρος, κἂν δέῃ με σὺν σοὶ
ἀποθανεῖν, οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι. ὁμοίως δὲ
36 καὶ πάντες οἱ μαθηταὶ εἶπον. τότε ἔρχεται
μετ᾽ αὐτῶν ὁ ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον
γεθσημανῆ, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς, καθί-
σατε αὐτοῦ ἕως οὗ ἀπελθὼν προσεύξωμαι
37 ἐκεῖ. καὶ παραλαβὼν τὸν πέτρον, καὶ τοὺς δύο

υἱοὺς ζεβεδαίου, ἤρξατο λυπεῖσθαι καὶ ἀδημο-
νεῖν. τότε λέγει αὐτοῖς, περίλυπός ἐστιν ἡ 38
ψυχή μου ἕως θανάτου. μείνατε ὧδε, καὶ
γρηγορεῖτε μετ᾽ ἐμοῦ. καὶ προελθὼν μι- 39
κρὸν, ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ προσευ-
χόμενος, καὶ λέγων, πάτερ μου, εἰ δυνατόν
ἐστι, παρελθέτω ἀπ᾽ ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο.
πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ᾽ ὡς σύ. καὶ ἔρ- 40
χεται πρὸς τοὺς μαθητὰς, καὶ εὑρίσκει αὐ-
τοὺς καθεύδοντας· καὶ λέγει τῷ πέτρῳ, οὕ-
τως οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι
μετ᾽ ἐμοῦ; γρηγορεῖτε, καὶ προσεύχεσθε, ἵνα 41
μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν. τὸ μὲν πνεῦ-
μα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. πάλιν ἐκ 42
δευτέρου ἀπελθὼν, προσηύξατο λέγων,
πάτερ μου, εἰ οὐ δύναται τοῦτο τὸ ποτή-
ριον παρελθεῖν ἀπ᾽ ἐμοῦ, ἐὰν μὴ αὐτὸ πίω,
γενηθήτω τὸ θέλημά σου. καὶ ἐλθὼν εὑρί- 43
σκει αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας· ἦσαν γὰρ
αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι. καὶ ἀφεὶς 44
αὐτοὺς, ἀπελθὼν πάλιν, προσηύξατο ἐκ
τρίτου, τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών. τότε ἔρχεται 45
πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτοῖς,
καθεύδετε τὸ λοιπὸν, καὶ ἀναπαύεσθε· ἰδοὺ,
ἤγγικεν ἡ ὥρα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου πα-
ραδίδοται εἰς χεῖρας ἁμαρτωλῶν. ἐγεί- 46
ρεσθε, ἄγωμεν· ἰδοὺ ἤγγικεν ὁ παραδιδούς
με. καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ ἰούδας εἷς τῶν 47
δώδεκα ἦλθε, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ ὄχλος πολὺς
μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, ἀπὸ τῶν ἀρχιε-
ρέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ. ὁ δὲ παρα- 48
διδοὺς αὐτὸν, ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον, λέ-
γων, ὃν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστι· κρατήσατε
αὐτόν. καὶ εὐθέως προσελθὼν τῷ ἰησοῦ 49
εἶπε, χαῖρε ῥαββί. καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.
ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, ἑταῖρε, ἐφ᾽ ᾧ πάρει; 50
τότε προσελθόντες ἐπέβαλον τὰς χεῖρας
ἐπὶ τὸν ἰησοῦν, καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. καὶ ἰδοὺ 51
εἷς τῶν μετὰ ἰησοῦ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἀπέ-
σπασε τὴν μάχαιραν αὐτοῦ· καὶ πατάξας τὸν
δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ὠ-
τίον. τότε λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, ἀπόστρεψόν 52
σου τὴν μάχαιραν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς. πάντες
γὰρ οἱ λαβόντες μάχαιραν, ἐν μαχαίρᾳ ἀ-
πολοῦνται. ἢ δοκεῖς ὅτι οὐ δύναμαι ἄρτι 55
παρακαλέσαι τὸν πατέρα μου, καὶ παραστή-
σει μοι πλείους ἢ δώδεκα λεγεῶνας ἀγγέ-
λων; πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ, ὅτι 54
οὕτω δεῖ γενέσθαι; ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν 55
ὁ ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις, ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθε-
τε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, συλλαβεῖν με.
καθ᾽ ἡμέραν πρὸς ὑμᾶς ἐκαθεζόμην δι-



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

r. Christus Pilato sistitur, ibidemque accusatur.

d. De Barraba;

φάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με.
56 τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῶσιν αἱ
γραφαὶ τῶν προφητῶν. τότε οἱ μαθηταὶ
57 πάντες ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον. οἱ δὲ κρα-
τήσαντες τὸν ἰησοῦν, ἀπήγαγον πρὸς καϊά-
φαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ γραμματεῖς, καὶ
58 οἱ πρεσβύτεροι συνήχθησαν. ὁ δὲ πέτρος
ἠκολούθει αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν, ἕως τῆς αὐ-
λῆς τοῦ ἀρχιερέως. καὶ εἰσελθὼν ἔσω ἐκά-
59 θητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, ἰδεῖν τὸ τέλος. οἱ
δὲ ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ πρεσβύτεροι, καὶ τὸ συνέ-
δριον ὅλον ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ
60 ἰησοῦ, ὅπως αὐτὸν θανατώσωσι· καὶ οὐχ εὗ-
ρον. καὶ πολλῶν ψευδομαρτύρων προσελ-
θόντων, οὐχ εὗρον. ὕστερον δὲ προσελθόντες
61 δύο ψευδομάρτυρες, εἶπον, οὗτος ἔφη, δύ-
ναμαι καταλῦσαι τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ, καὶ διὰ
62 τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῆσαι αὐτόν. καὶ ἀνα-
στὰς ὁ ἀρχιερεὺς, εἶπεν αὐτῷ, οὐδὲν ἀποκρί-
63 νῃ; τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; ὁ δὲ ἰη-
σοῦς ἐσιώπα. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς, εἶ-
πεν αὐτῷ, ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶν-
τος, ἵνα ἡμῖν εἴπῃς εἰ σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς
64 τοῦ θεοῦ. λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, σὺ εἶπας. πλὴν
λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀν-
θρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνά-
μεως, καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐ-
65 ρανοῦ. τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξε τὰ ἱμά-
τια αὐτοῦ, λέγων, ὅτι ἐβλασφήμησε. τί ἔτι
χρείαν ἔχομεν μαρτύρων; ἴδε νῦν ἠκούσα-
66 τε τὴν βλασφημίαν αὐτοῦ. τί ὑμῖν δοκεῖ; οἱ
δὲ ἀποκριθέντες εἶπον, ἔνοχος θανάτου ἐστί.
67 τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ
ἐκολάφισαν αὐτόν. οἱ δὲ ἐρράπισαν, λέγοντες,
68 προφήτευσον ἡμῖν χριστὲ, τίς ἐστιν ὁ παί-
69 σας σε; ὁ δὲ πέτρος ἔξω ἐκάθητο ἐν τῇ αὐ-
λῇ, καὶ προσῆλθεν αὐτῷ μία παιδίσκη,
λέγουσα, καὶ σὺ ἦσθα μετὰ ἰησοῦ τοῦ γαλι-
70 λαίου. ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμπροσθεν πάντων,
71 λέγων, οὐκ οἶδα τί λέγεις. ἐξελθόντα δὲ αὐτὸν
εἰς τὸν πυλῶνα, εἶδεν αὐτὸν ἄλλη, καὶ λέγει τοῖς
ἐκεῖ, καὶ οὗτος ἦν μετὰ ἰησοῦ τοῦ ναζωραίου.
72 καὶ πάλιν ἠρνήσατο μεθ' ὅρκου, ὅτι οὐκ οἶδα
73 τὸν ἄνθρωπον. μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες
οἱ ἑστῶτες, εἶπον τῷ πέτρῳ, ἀληθῶς καὶ σὺ
ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου δῆλόν σε
74 ποιεῖ. τότε ἤρξατο καταναθεματίζειν καὶ
ὀμνύειν, ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. καὶ
75 εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησε. καὶ ἐμνήσθη ὁ πέ-
τρος τοῦ ῥήματος τοῦ ἰησοῦ εἰρηκότος αὐτῷ,
ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρὶς ἀπαρνή-
σῃ με. καὶ ἐξελθὼν ἔξω, ἔκλαυσε πικρῶς.

ΚΕΦ. ΚΖ.

Πρωΐας δὲ γενομένης, συμβούλιον ἔλαβον 1
πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ
λαοῦ κατὰ τοῦ ἰησοῦ, ὅπως αὐτὸν θανατώσω-
σι. καὶ δήσαντες αὐτὸν, ἀπήγαγον, καὶ πα- 2
ρέδωκαν αὐτὸν ποντίῳ πιλάτῳ τῷ ἡγεμό-
a νι. τότε ἰδὼν ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν, 3
ὅτι κατεκρίθη, μεταμεληθεὶς, ἀπέστρεψε
τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῖς ἀρχιερεῦσι, καὶ
τοῖς πρεσβυτέροις, λέγων, ἥμαρτον παρα- 4
δοὺς αἷμα ἀθῶον. οἱ δὲ εἶπον, τί πρὸς ἡ-
μᾶς; σὺ ὄψει. καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια ἐν τῷ 5
ναῷ, ἀνεχώρησε· καὶ ἀπελθὼν ἀπήγξατο.
b. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια, εἶπον, 6
οὐκ ἔξεστι βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν κορβανᾶν· ἐπεὶ
τιμὴ αἵματός ἐστι. συμβούλιον δὲ λαβόντες, 7
ἠγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως εἰς
ταφὴν τοῖς ξένοις. διὸ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐ- 8
κεῖνος, ἀγρὸς αἵματος, ἕως τῆς σήμερον. τότε 9
ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ ἱερεμίου τοῦ προ-
φήτου, λέγοντος, Καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα
ἀργύρια, τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημένου, ὃν ἐτι-
μήσαντο ἀπὸ υἱῶν ἰσραήλ· καὶ ἔδωκαν αὐτὰ 10
εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, καθὰ συνέταξέ
c μοι κύριος. ὁ δὲ ἰησοῦς ἔστη ἔμπροσθεν τοῦ 11
ἡγεμόνος, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν,
λέγων, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων; ὁ δὲ ἰη-
σοῦς ἔφη αὐτῷ, σὺ λέγεις. καὶ ἐν τῷ κατη- 12
γορεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν
πρεσβυτέρων, οὐδὲν ἀπεκρίνατο. τότε λέ- 13
γει αὐτῷ ὁ πιλάτος, οὐκ ἀκούεις πόσα σου κα-
ταμαρτυροῦσι; καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς 14
οὐδὲ ἓν ῥῆμα, ὥστε θαυμάζειν τὸν ἡγεμόνα
d. λίαν. κατὰ δὲ ἑορτὴν εἰώθει ὁ ἡγεμὼν ἀπο- 15
λύειν ἕνα δέσμιον τῷ ὄχλῳ, ὃν ἤθελον. εἶχον 16
δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον, λεγόμενον βα-
ραββᾶν. συνηγμένων οὖν αὐτῶν, εἶπεν αὐ- 17
τοῖς ὁ πιλάτος, τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑ-
μῖν; βαραββᾶν, ἢ ἰησοῦν τὸν λεγόμενον χρι-
στόν; ᾔδει γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν 18
αὐτόν. καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος, 19
ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ, λέγουσα,
μηδέν σοι καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ· πολλὰ γὰρ
ἔπαθον σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν. οἱ δὲ 20
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὄχ-
λους, ἵνα αἰτήσωνται τὸν βαραββᾶν, τὸν δὲ
ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν, 21
εἶπεν αὐτοῖς, τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο
ἀπολύσω ὑμῖν; οἱ δὲ εἶπον, βαραββᾶν. λέ- 22
γει αὐτοῖς ὁ πιλάτος, τί οὖν ποιήσω ἰη-
σοῦν τὸν λεγόμενον χριστόν; λέγουσιν αὐτῷ
πάντες, σταυρωθήτω. ὁ δὲ ἡγεμὼν ἔφη, τί 23
γὰρ

γὰρ κακὸν ἐποίησεν; οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζον,
24 λέγοντες, σταυρωθήτω. ἰδὼν δὲ ὁ πιλᾶτος
ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γί-
νεται, λαβὼν ὕδωρ ἀπενίψατο τὰς χεῖρας
ἀπέναντι τοῦ ὄχλου, λέγων, ἀθῷός εἰμι ἀπὸ
τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου· ὑμεῖς ὄψε-
25 σθε. καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς, εἶπε, τὸ
αἷμα αὐτοῦ ἐφ᾽ ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα
26 ἡμῶν. τότε ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν βαραβ-
βᾶν, τὸν δὲ ἰησοῦν φραγελλώσας, παρέδωκεν
27 ἵνα σταυρωθῇ. τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγε-
μόνος παραλαβόντες τὸν ἰησοῦν εἰς τὸ πραι-
τώριον, συνήγαγον ἐπ᾽ αὐτὸν ὅλην τὴν σπεῖ-
28 ραν. καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν, περιέθηκαν αὐ-
29 τῷ χλαμύδα κοκκίνην· καὶ πλέξαντες
στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν κε-
φαλὴν αὐτοῦ, καὶ κάλαμον ἐπὶ τὴν δεξιὰν
αὐτοῦ· καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ,
ἐνέπαιζον αὐτῷ, λέγοντες, χαῖρε ὁ βασι-
30 λεὺς τῶν ἰουδαίων. καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐ-
τὸν, ἔλαβον τὸν κάλαμον, καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν
31 κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ,
ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν χλαμύδα, καὶ ἐνέδυσαν
αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ· καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν
32 εἰς τὸ σταυρῶσαι. ἐξερχόμενοι δὲ εὗρον ἄν-
θρωπον κυρηναῖον, ὀνόματι σίμωνα. τοῦτον
33 ἠγγάρευσαν, ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. καὶ
ἐλθόντες εἰς τόπον λεγόμενον γολγοθᾶ, ὅς
34 ἐστι λεγόμενος κρανίου τόπος, ἔδωκαν αὐτῷ
πιεῖν ὄξος μετὰ χολῆς μεμιγμένον. καὶ γευ-
35 σάμενος οὐκ ἤθελε πιεῖν. σταυρώσαντες δὲ
αὐτὸν, διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλ-
λοντες κλῆρον. ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ
τοῦ προφήτου, Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου
ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον
36 κλῆρον. καὶ καθήμενοι ἐτήρουν αὐτὸν
37 ἐκεῖ. καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς
αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην, ΟΥ-
ΤΟΣ ΕΣΤΙΝ ΙΗΣΟΥΣ Ο
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥ-
38 ΔΑΙΩΝ. τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ
δύο λῃσταὶ, εἷς ἐκ δεξιῶν, καὶ εἷς ἐξ εὐω-
39 νύμων. οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐβλασφή-
μουν αὐτὸν, κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν·
40 καὶ λέγοντες, ὁ καταλύων τὸν ναὸν, καὶ ἐν
τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτόν.
εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, κατάβηθι ἀπὸ τοῦ σταυ-
41 ροῦ. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες
μετὰ τῶν γραμματέων, καὶ πρεσβυτέρων,
42 καὶ φαρισαίων, ἔλεγον, ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν
οὐ δύναται σῶσαι. εἰ βασιλεὺς ἰσραὴλ
ἐστι, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, καὶ

πιστεύσομεν ἐπ᾽ αὐτῷ. πέποιθεν ἐπὶ τὸν 43
θεὸν, ῥυσάσθω νῦν αὐτὸν, εἰ θέλει αὐτόν. εἶπε
γὰρ, ὅτι θεοῦ εἰμι υἱός. τὸ δ᾽ αὐτὸ καὶ οἱ λῃ- 44
σταὶ οἱ συσταυρωθέντες αὐτῷ, ὠνείδιζον
αὐτῷ. ἀπὸ δὲ ἕκτης ὥρας σκότος ἐγένετο 45
ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, ἕως ὥρας ἐνάτης. περὶ 46
δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν ἀνεβόησεν ὁ ἰησοῦς φωνῇ
μεγάλῃ, λέγων, ἠλὶ, ἠλὶ, λαμὰ σαβαχθανί;
τοῦτ᾽ ἔστι, θεέ μου, θεέ μου, ἱνατί με ἐγκατέ-
λιπες; τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἑστώτων ἀκούσαντες, 47
ἔλεγον, ὅτι ἠλίαν φωνεῖ οὗτος. καὶ εὐθέως δρα- 48
μὼν εἷς ἐξ αὐτῶν, καὶ λαβὼν σπόγγον, πλή-
σας τε ὄξους, καὶ περιθεὶς καλάμῳ, ἐπότι-
ζεν αὐτόν. οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον, ἄφες, ἴδω- 49
μεν εἰ ἔρχεται ἠλίας σώσων αὐτόν. ὁ δὲ ἰη- 50
σοῦς πάλιν κράξας φωνῇ μεγάλῃ, ἀφῆκε τὸ
πνεῦμα. καὶ ἰδοὺ τὸ καταπέτασμα τοῦ 51
ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο, ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω·
καὶ ἡ γῆ ἐσείσθη, καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν· καὶ 52
τὰ μνημεῖα ἀνεῴχθησαν, καὶ πολλὰ σώμα-
τα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἠγέρθη. καὶ 53
ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἔγερσιν
αὐτοῦ, εἰσῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἐνεφα-
νίσθησαν πολλοῖς. ὁ δὲ ἑκατόνταρχος, καὶ οἱ 54
μετ᾽ αὐτοῦ, τηροῦντες τὸν ἰησοῦν, ἰδόντες τὸν
σεισμὸν, καὶ τὰ γενόμενα, ἐφοβήθησαν σφό-
δρα, λέγοντες, ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος.
ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαὶ ἀπὸ μα- 55
κρόθεν θεωροῦσαι, αἵτινες ἠκολούθησαν τῷ ἰη-
σοῦ ἀπὸ τῆς γαλιλαίας, διακονοῦσαι αὐτῷ· 56
ἐν αἷς ἦν μαρία ἡ μαγδαληνὴ, καὶ μαρία
ἡ τοῦ ἰακώβου καὶ ἰωσῆ μήτηρ, καὶ ἡ μήτηρ τῶν
υἱῶν ζεβεδαίου. ὀψίας δὲ γενομένης, ἦλθεν 57
ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ ἀριμαθαίας, τοὔνο-
μα ἰωσὴφ, ὃς καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσε τῷ
ἰησοῦ. οὗτος προσελθὼν τῷ πιλάτῳ, ᾐτήσατο 58
τὸ σῶμα τοῦ ἰησοῦ. τότε ὁ πιλάτος ἐκέλευ-
σεν ἀποδοθῆναι τὸ σῶμα. καὶ λαβὼν τὸ 59
σῶμα ὁ ἰωσὴφ ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι
καθαρᾷ, καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ
μνημείῳ, ὃ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ· καὶ 60
προσκυλίσας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ
μνημείου, ἀπῆλθεν. ἦν δὲ ἐκεῖ μαρία ἡ 61
μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη μαρία, καθήμεναι
ἀπέναντι τοῦ τάφου. τῇ δὲ ἐπαύριον, ἥτις ἐστὶ 62
μετὰ τὴν παρασκευὴν, συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς
καὶ οἱ φαρισαῖοι πρὸς πιλάτον, λέγοντες, 63
κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶ-
πεν ἔτι ζῶν, μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι.
κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως τῆς
τρίτης ἡμέρας, μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθη-
ταὶ αὐτοῦ νυκτὸς κλέψωσιν αὐτὸν, καὶ εἴ- 64
πωσι

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

πωσι τῷ λαῷ, ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν· καὶ
ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χείρων τῆς πρώτης.
65 ἔφη δὲ αὐτοῖς ὁ πιλάτος, ἔχετε κουστωδίαν,
66 ὑπάγετε, ἀσφαλίσασθε ὡς οἴδατε. οἱ δὲ
πορευθέντες ἠσφαλίσαντο τὸν τάφον, σφρα-
γίσαντες τὸν λίθον μετὰ τῆς κουστωδίας.

κή.

1 Ὀψὲ δὲ σαββάτων τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς
μίαν σαββάτων, ἦλθε μαρία ἡ μαγδαλη-
νὴ, καὶ ἡ ἄλλη μαρία, θεωρῆσαι τὸν τάφον.
2 καὶ ἰδοὺ σεισμὸς ἐγένετο μέγας. ἄγγελος γὰρ
κυρίου καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ, προσελθὼν ἀ-
πεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας, καὶ ἐκά-
3 θητο ἐπάνω αὐτοῦ. ἦν δὲ ἡ ἰδέα αὐτοῦ ὡς
ἀστραπὴ, καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡσεὶ
4 χιών. ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐσείσθησαν οἱ
5 τηροῦντες, καὶ ἐγένοντο ὡσεὶ νεκροί. ἀποκρι-
θεὶς δὲ ὁ ἄγγελος εἶπε ταῖς γυναιξὶ, μὴ φοβεῖ-
σθε ὑμεῖς· οἶδα γὰρ ὅτι ἰησοῦν τὸν ἐσταυρω-
6 μένον ζητεῖτε. οὐκ ἔστιν ὧδε. ἠγέρθη γὰρ, κα-
θὼς εἶπε. δεῦτε, ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο
7 ὁ κύριος. καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι εἴπατε τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ, ὅτι ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νε-
κρῶν, καὶ ἰδοὺ προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν γαλι-
λαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε. ἰδοὺ εἶπον ὑμῖν.
8 καὶ ἐξελθοῦσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φό-
βου καὶ χαρᾶς μεγάλης, ἔδραμον ἀπαγγεῖ-
λαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. ὡς δὲ ἐπορεύοντο
9 ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ
ὁ ἰησοῦς ἀπήντησεν αὐταῖς, λέγων, χαίρε-
τε. αἱ δὲ προσελθοῦσαι, ἐκράτησαν αὐτοῦ
τοὺς πόδας, καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ. τότε 10
λέγει αὐταῖς ὁ ἰησοῦς, μὴ φοβεῖσθε· ὑπά-
γετε, ἀπαγγείλατε τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἵνα
ἀπέλθωσιν εἰς τὴν γαλιλαίαν, κἀκεῖ με ὄ-
ψονται. πορευομένων δὲ αὐτῶν, ἰδού τινες τῆς 11
κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν
τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γενόμενα. καὶ 12
συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, συμ-
βούλιόν τε λαβόντες, ἀργύρια ἱκανὰ ἔδω-
καν τοῖς στρατιώταις, λέγοντες, εἴπατε ὅτι, 13
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες, ἔκλεψαν
αὐτὸν ἡμῶν κοιμωμένων. καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ 14
τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς πείσομεν αὐ-
τὸν, καὶ ὑμᾶς ἀμερίμνους ποιήσομεν. οἱ δὲ 15
λαβόντες τὰ ἀργύρια, ἐποίησαν ὡς ἐδιδά-
χθησαν. καὶ διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ
ἰουδαίοις, μέχρι τῆς σήμερον. οἱ δὲ ἕνδεκα 16
μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν γαλιλαίαν, εἰς
τὸ ὄρος οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς. καὶ ἰδόν- 17
τες αὐτὸν, προσεκύνησαν αὐτῷ· οἱ δὲ ἐδίστα-
σαν. καὶ προσελθὼν ὁ ἰησοῦς ἐλάλησεν αὐ- 18
τοῖς, λέγων, ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐ-
ρανῷ, καὶ ἐπὶ γῆς. πορευθέντες οὖν μαθη- 19
τεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐ-
τοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ,
καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, διδάσκοντες αὐ- 20
τοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν·
καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μεθ᾽ ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς
ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος.
ἀμήν.

# ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ.

ά.

1 ΑΡΧΗ τοῦ εὐαγγελίου ἰη-
σοῦ χριστοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ.
2 ὡς γέγραπται ἐν τοῖς
προφήταις, ἰδοὺ ἐγὼ ἀ-
ποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου
πρὸ προσώπου σου, ὃς κα-
3 τασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου. φωνὴ
βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν
κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.
4 ἐγένετο ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ
κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν
5 ἁμαρτιῶν. καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα
ἡ ἰουδαία χώρα, καὶ οἱ ἱεροσολυμῖται, καὶ
ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ ἰορδάνῃ ποτα-
μῷ ὑπ᾽ αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρ-
τίας αὐτῶν. ἦν δὲ ἰωάννης ἐνδεδυμένος 6
τρίχας καμήλου, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ
τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ· καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι
ἄγριον. καὶ ἐκήρυσσε λέγων, ἔρχεται ὁ ἰσχυ- 7
ρότερός μου ὀπίσω μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς
κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων
αὐτοῦ. ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι. αὐ- 8
τὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἁγίῳ.
καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, ἦλθεν ἰη- 9
σοῦς ἀπὸ ναζαρὲτ τῆς γαλιλαίας, καὶ ἐβαπτί-
σθη ὑπὸ ἰωάννου εἰς τὸν ἰορδάνην. καὶ εὐθέως 10
ἀναβαίνων ἀπὸ τοῦ ὕδατος, εἶδε σχιζομένους
τοὺς οὐρανοὺς, καὶ τὸ πνεῦμα ὡσεὶ περιστερὰν
καταβαῖνον ἐπ᾽ αὐτόν· καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ 11

τῶν οὐρανῶν, σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς, ἐν
12 ᾧ εὐδόκησα. καὶ εὐθέως τὸ πνεῦμα αὐτὸν
13 ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρημον. καὶ ἦν ἐκεῖ ἐν τῇ ἐ-
ρήμῳ ἡμέρας τεσσαράκοντα, πειραζόμενος
ὑπὸ τοῦ σατανᾶ· καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων· καὶ
14 οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ. μετὰ δὲ τὸ πα-
ραδοθῆναι τὸν ἰωάννην, ἦλθεν ὁ ἰησοῦς εἰς τὴν
γαλιλαίαν, κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βα-
15 σιλείας τοῦ θεοῦ· καὶ λέγων, ὅτι πεπλήρωται
ὁ καιρὸς, καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ·
μετανοεῖτε καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.
16 περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς γαλι-
λαίας, εἶδε σίμωνα καὶ ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ τοῦ σίμωνος, βάλλοντας ἀμφίβληστρον
17 ἐν τῇ θαλάσσῃ· ἦσαν γὰρ ἁλιεῖς. καὶ εἶπεν
αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω
18 ὑμᾶς γενέσθαι ἁλιεῖς ἀνθρώπων. καὶ εὐθέως
ἀφέντες τὰ δίκτυα αὐτῶν, ἠκολούθησαν
19 αὐτῷ. καὶ προβὰς ἐκεῖθεν ὀλίγον, εἶδεν ἰά-
κωβον τὸν τοῦ ζεβεδαίου, καὶ ἰωάννην τὸν ἀδελ-
φὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτί-
20 ζοντας τὰ δίκτυα· καὶ εὐθέως ἐκάλεσεν αὐ-
τούς· καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν ζεβε-
δαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν, ἀπῆλ-
21 θον ὀπίσω αὐτοῦ. καὶ εἰσπορεύονται εἰς κα-
περναούμ. καὶ εὐθέως τοῖς σάββασιν εἰσελ-
22 θὼν εἰς τὴν συναγωγὴν, ἐδίδασκε. καὶ ἐξε-
πλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν γὰρ δι-
δάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς
23 οἱ γραμματεῖς. καὶ ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ
αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ,
24 καὶ ἀνέκραξε, λέγων, ἔα, τί ἡμῖν καί σοι ἰη-
σοῦ ναζαρηνέ; ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἶδά
25 σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. καὶ ἐπετίμησεν
αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, λέγων, φιμώθητι, καὶ ἔξελθε
26 ἐξ αὐτοῦ. καὶ σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ
ἀκάθαρτον, καὶ κράξαν φωνῇ μεγάλῃ, ἐξῆλ-
27 θεν ἐξ αὐτοῦ. καὶ ἐθαμβήθησαν πάντες, ὥστε
συζητεῖν πρὸς αὐτοὺς, λέγοντας, τί ἐστι τοῦ-
το; τίς ἡ διδαχὴ ἡ καινὴ αὕτη, ὅτι κατ᾽
ἐξουσίαν καὶ τοῖς πνεύμασι τοῖς ἀκαθάρτοις
28 ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ; ἐξῆλθε δὲ
ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθὺς εἰς ὅλην τὴν περίχωρον
29 τῆς γαλιλαίας. καὶ εὐθέως ἐκ τῆς συναγω-
γῆς ἐξελθόντες, ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν σίμωνος
30 καὶ ἀνδρέου, μετὰ ἰακώβου καὶ ἰωάννου. ἡ δὲ πεν-
θερὰ σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα. καὶ
31 εὐθέως λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. καὶ προσελθὼν
ἤγειρεν αὐτὴν, κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς· καὶ ἀ-
φῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετὸς εὐθέως, καὶ διηκόνει
32 αὐτοῖς. ὀψίας δὲ γενομένης, ὅτε ἔδυ ὁ ἥλιος,
ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχον-
τας, καὶ τοὺς δαιμονιζομένους. καὶ ἡ πόλις ὅλη 33
ἐπισυνηγμένη ἦν πρὸς τὴν θύραν. καὶ ἐθερά- 34
πευσε πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νό-
σοις· καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλε· καὶ οὐκ ἤφιε
λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι ᾔδεισαν αὐτόν. καὶ 35
πρωῒ ἔννυχον λίαν ἀναστὰς ἐξῆλθε, καὶ ἀ-
πῆλθεν ὁ ἰησοῦς εἰς ἔρημον τόπον, κἀκεῖ
προσηύχετο. καὶ κατεδίωξαν αὐτὸν ὁ σί- 36
μων καὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ· καὶ εὑρόντες αὐτὸν, λέ- 37
γουσιν αὐτῷ, ὅτι πάντες ζητοῦσί σε. καὶ λέγει 38
αὐτοῖς, ἄγωμεν εἰς τὰς ἐχομένας κωμοπό-
λεις, ἵνα κἀκεῖ κηρύξω· εἰς τοῦτο γὰρ ἐξελή-
λυθα. καὶ ἦν κηρύσσων ἐν ταῖς συναγωγαῖς 39
αὐτῶν, εἰς ὅλην τὴν γαλιλαίαν, καὶ τὰ δαι-
μόνια ἐκβάλλων. καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λε- 40
πρὸς παρακαλῶν αὐτὸν, καὶ γονυπετῶν αὐτὸν,
καὶ λέγων αὐτῷ· ὅτι ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με
καθαρίσαι. ὁ δὲ ἰησοῦς σπλαγχνισθεὶς, ἐκ- 41
τείνας τὴν χεῖρα, ἥψατο αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ,
θέλω, καθαρίσθητι. καὶ εἰπόντος αὐτοῦ, εὐ- 42
θέως ἀπῆλθεν ἀπ᾽ αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἐκα-
θαρίσθη. καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ, εὐθέως 43
ἐξέβαλεν αὐτόν· καὶ λέγει αὐτῷ, ὅρα μηδενὶ 44
εἴπῃς· ἀλλὰ ὕπαγε, σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ,
καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ἃ
προσέταξε μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.
ὁ δὲ ἐξελθὼν ἤρξατο κηρύσσειν πολλὰ, καὶ 45
διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι αὐτὸν δύ-
νασθαι φανερῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν· ἀλλ᾽ ἔξω-
θεν ἐν ἐρήμοις τόποις ἦν, καὶ ἤρχοντο πρὸς
αὐτὸν πανταχόθεν.

## Β'.

Καὶ πάλιν εἰσῆλθεν εἰς καπερναοὺμ δι᾽ 1
ἡμερῶν· καὶ ἠκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι· καὶ εὐ- 2
θέως συνήχθησαν πολλοὶ, ὥστε μηκέτι χωρεῖν
μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν· καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν
λόγον. καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν, παραλυτικὸν 3
φέροντες, αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. καὶ μὴ 4
δυνάμενοι προσεγγίσαι αὐτῷ διὰ τὸν ὄχ-
λον, ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξο-
ρύξαντες χαλῶσι τὸν κράββατον, ἐφ᾽ ᾧ ὁ πα-
ραλυτικὸς κατέκειτο. ἰδὼν δὲ ὁ ἰησοῦς τὴν 5
πίστιν αὐτῶν, λέγει τῷ παραλυτικῷ, τέκνον,
ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. ἦσαν δέ τι- 6
νες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι, καὶ
διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, τί 7
οὗτος οὕτω λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται
ἀφιέναι ἁμαρτίας, εἰ μὴ εἷς ὁ θεός; καὶ εὐ- 8
θέως ἐπιγνοὺς ὁ ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ,
ὅτι οὕτως διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, εἶπεν
αὐτοῖς, τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρ-
δίαις ὑμῶν; τί ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ 9

παραλυτικῷ, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι· ἢ
εἰπεῖν, ἔγειραι, καὶ ἆρόν σου τὸν κράββατον, καὶ
10 περιπάτει. ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁ-
11 μαρτίας, λέγει τῷ παραλυτικῷ, σοὶ λέγω,
ἔγειραι, καὶ ἆρον τὸν κράββατόν σου, καὶ ὕπαγε
12 εἰς τὸν οἶκόν σου. καὶ εὐθέως ἠγέρθη, καὶ ἄρας
τὸν κράββατον, ἐξῆλθεν ἐναντίον πάντων·
ὥστε ἐξίστασθαι πάντας, καὶ δοξάζειν τὸν θεὸν,
13 λέγοντας, ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἴδομεν. καὶ
ἐξῆλθε πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶς
ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐδίδασκεν
14 αὐτούς. καὶ παράγων εἶδε λευὶν τὸν τοῦ ἀλ-
φαίου, καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον· καὶ λέγει
αὐτῷ, ἀκολούθει μοι. καὶ ἀναστὰς ἠκολούθη-
15 σεν αὐτῷ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακεῖσθαι
αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι
καὶ ἁμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ ἰησοῦ, καὶ
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἦσαν γὰρ πολλοί, καὶ ἠκο-
16 λούθησαν αὐτῷ. καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φα-
ρισαῖοι ἰδόντες αὐτὸν ἐσθίοντα μετὰ τῶν τελω-
νῶν καὶ ἁμαρτωλῶν, ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ, τί ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν
17 ἐσθίει καὶ πίνει; καὶ ἀκούσας ὁ ἰησοῦς, λέγει αὐ-
τοῖς, οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ,
ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. οὐκ ἦλθον καλέσαι
18 δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν. καὶ
ἦσαν οἱ μαθηταὶ ἰωάννου, καὶ οἱ τῶν φαρι-
σαίων νηστεύοντες· καὶ ἔρχονται, καὶ λέγουσιν
αὐτῷ, διατί οἱ μαθηταὶ ἰωάννου, καὶ οἱ τῶν
φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ
19 νηστεύουσι; καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, μὴ δύ-
νανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ νυμφίος
μετ' αὐτῶν ἐστι, νηστεύειν; ὅσον χρόνον μεθ' ἑαυτῶν
20 ἔχουσι τὸν νυμφίον, οὐ δύνανται νηστεύειν. ἐλεύ-
σονται δὲ ἡμέραι, ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ
νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς
21 ἡμέραις. καὶ οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνά-
φου ἐπιῤῥάπτει ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ· εἰ δὲ
μή, αἴρει τὸ πλήρωμα αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ
22 παλαιοῦ, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται. καὶ οὐδεὶς
βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ
μή, ῥήσσει ὁ οἶνος ὁ νέος τοὺς ἀσκούς, καὶ ὁ οἶνος
ἐκχεῖται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται· ἀλλὰ οἶ-
23 νον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον. καὶ ἐγένε-
το παραπορεύεσθαι αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασι
διὰ τῶν σπορίμων, καὶ ἤρξαντο οἱ μαθηταὶ
24 αὐτοῦ ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντες τοὺς στάχυας. καὶ
οἱ φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ, ἴδε τί ποιοῦσιν ἐν
25 τοῖς σάββασιν, ὃ οὐκ ἔξεστι; καὶ αὐτὸς ἔλεγεν
αὐτοῖς, οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησε δα-
βίδ, ὅτε χρείαν ἔσχε, καὶ ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ

οἱ μετ' αὐτοῦ, πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ 26
θεοῦ ἐπὶ ἀβιάθαρ τοῦ ἀρχιερέως, καὶ τοὺς ἄρ-
τους τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἔξεστι φα-
γεῖν εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσι, καὶ ἔδωκε καὶ τοῖς σὺν
αὐτῷ οὖσι; καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, τὸ σάββατον 27
διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο, οὐχ ὁ ἄνθρωπος
διὰ τὸ σάββατον· ὥστε κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς 28
τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

γ.

Καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὴν συναγωγήν, καὶ 1
ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμμένην ἔχων τὴν
χεῖρα· καὶ παρετήρουν αὐτὸν εἰ τοῖς σάβ- 2
βασι θεραπεύσει αὐτὸν, ἵνα κατηγορήσω-
σιν αὐτοῦ. καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ἐξη- 3
ραμμένην ἔχοντι τὴν χεῖρα, ἔγειραι εἰς τὸ
μέσον. καὶ λέγει αὐτοῖς, ἔξεστι τοῖς σάββασιν 4
ἀγαθοποιῆσαι, ἢ κακοποιῆσαι; ψυχὴν σῶ-
σαι, ἢ ἀποκτεῖναι; οἱ δὲ ἐσιώπων. καὶ περιβλε- 5
ψάμενος αὐτοὺς μετ' ὀργῆς, συλλυπούμενος
ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει τῷ
ἀνθρώπῳ, ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου. καὶ ἐξέτεινε,
καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιὴς ὡς ἡ
ἄλλη. καὶ ἐξελθόντες οἱ φαρισαῖοι, εὐθέως 6
μετὰ τῶν ἡρωδιανῶν συμβούλιον ἐποίουν κατ'
αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσι. καὶ ὁ ἰησοῦς 7
ἀνεχώρησε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς τὴν
θάλασσαν· καὶ πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς γαλι-
λαίας ἠκολούθησεν αὐτῷ, καὶ ἀπὸ τῆς ἰουδαίας,
καὶ ἀπὸ ἱεροσολύμων, καὶ ἀπὸ τῆς ἰδουμαίας, 8
καὶ πέραν τοῦ ἰορδάνου· καὶ οἱ περὶ τύρον καὶ
σιδῶνα, πλῆθος πολύ, ἀκούσαντες ὅσα ἐ-
ποίει, ἦλθον πρὸς αὐτόν. καὶ εἶπε τοῖς μα- 9
θηταῖς αὐτοῦ ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ
αὐτῷ, διὰ τὸν ὄχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐ-
τόν· πολλοὺς γὰρ ἐθεράπευσεν, ὥστε ἐπιπίπτειν 10
αὐτῷ, ἵνα αὐτοῦ ἅψωνται, ὅσοι εἶχον μάστιγας.
καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα ὅταν αὐτὸν 11
ἐθεώρει, προσέπιπτεν αὐτῷ, καὶ ἔκραζε, λέ-
γοντα, ὅτι σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. καὶ πολλὰ ἐ- 12
πετίμα αὐτοῖς, ἵνα μὴ φανερὸν αὐτὸν ποιή-
σωσι. καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος, καὶ προσ- 13
καλεῖται οὓς ἤθελεν αὐτὸς· καὶ ἀπῆλθον πρὸς 14
αὐτόν. καὶ ἐποίησε δώδεκα, ἵνα ὦσι μετ'
αὐτοῦ, καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν, καὶ 15
ἔχειν ἐξουσίαν θεραπεύειν τὰς νόσους, καὶ ἐκ-
βάλλειν τὰ δαιμόνια. καὶ ἐπέθηκε τῷ σί- 16
μωνι ὄνομα πέτρον· καὶ ἰάκωβον τὸν τοῦ ζε- 17
βεδαίου, καὶ ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ ἰακώβου·
καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὀνόματα βοανεργές,
ὅ ἐστιν, υἱοὶ βροντῆς· καὶ ἀνδρέαν, καὶ φίλιπ- 18
πον, καὶ βαρθολομαῖον, καὶ ματθαῖον, καὶ
θωμᾶν, καὶ ἰάκωβον τὸν τοῦ ἀλφαίου, καὶ
θαδ-

19 Θαδδαῖον, καὶ Σίμωνα τὸν Κανανίτην· καὶ
Ἰούδαν Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν.
20 καὶ ἔρχονται εἰς οἶκον· καὶ συνέρχεται πάλιν
ὄχλος, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μήτε ἄρτον
21 φαγεῖν. καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ' αὐτοῦ, ἐξῆλ-
θον κρατῆσαι αὐτόν· ἔλεγον γὰρ, ὅτι ἐξέστη.
22 καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων κα-
ταβάντες, ἔλεγον, ὅτι Βεελζεβοὺλ ἔχει, καὶ, ὅτι
ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ
23 δαιμόνια. καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς,
ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς, πῶς δύναται
24 σατανᾶς σατανᾶν ἐκβάλλειν; καὶ ἐὰν βα-
σιλεία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται
25 σταθῆναι ἡ βασιλεία ἐκείνη. καὶ ἐὰν οἰκία
ἐφ' αὑτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι
26 ἡ οἰκία ἐκείνη· καὶ εἰ ὁ σατανᾶς ἀνέστη ἐφ'
ἑαυτὸν μεμέρισται, οὐ δύναται σταθῆναι,
27 ἀλλὰ τέλος ἔχει. οὐδεὶς δύναται τὰ σκεύη
τοῦ ἰσχυροῦ, εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ,
διαρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δή-
28 σῃ· καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τὰ ἁμαρ-
τήματα τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, καὶ βλασ-
29 φημίαι ὅσας ἂν βλασφημήσωσιν· ὃς δ' ἂν
βλασφημήσῃ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, οὐκ
ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλ' ἔνοχός ἐστιν
30 αἰωνίου κρίσεως· ὅτι ἔλεγον, πνεῦμα ἀκά-
31 θαρτον ἔχει. ἔρχονται οὖν οἱ ἀδελφοὶ καὶ ἡ μή-
τηρ αὐτοῦ· καὶ ἔξω ἑστῶτες, ἀπέστειλαν πρὸς
32 αὐτὸν φωνοῦντες αὐτόν. καὶ ἐκάθητο ὄχλος
περὶ αὐτόν· εἶπον δὲ αὐτῷ, ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου,
καὶ οἱ ἀδελφοί σου, καὶ αἱ ἀδελφαί σου ἔξω ζη-
33 τοῦσί σε. καὶ ἀπεκρίθη αὐτοῖς, λέγων, τίς
34 ἐστιν ἡ μήτηρ μου, ἢ οἱ ἀδελφοί μου; καὶ περι-
βλεψάμενος κύκλῳ τοὺς περὶ αὐτὸν καθη-
μένους, λέγει, ἴδε ἡ μήτηρ μου, καὶ οἱ ἀδελφοί
35 μου· ὃς γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, οὗτος
ἀδελφός μου, καὶ ἀδελφή μου, καὶ μήτηρ ἐστί.

δ'.

1 Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν
θάλασσαν, καὶ συνήχθη πρὸς αὐτὸν ὄχλος
πολὺς, ὥστε αὐτὸν ἐμβάντα εἰς τὸ πλοῖον,
καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσσῃ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος
2 πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἦν. καὶ ἐδί-
δασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλὰ, καὶ
3 ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἀκούετε·
4 ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι· καὶ ἐγένε-
το ἐν τῷ σπείρειν, ὃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδὸν,
καὶ ἦλθε τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγεν
5 αὐτό. ἄλλο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες, ὅπου
οὐκ εἶχε γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἐξανέτειλε,
6 διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς. ἡλίου δὲ ἀνα-
τείλαντος, ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν
ῥίζαν, ἐξηράνθη. καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀ- 7
κάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι, καὶ συνέ-
πνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκε. καὶ ἄλλο 8
ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλὴν, καὶ ἐδίδου
καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξάνοντα, καὶ ἔφε-
ρεν ἓν τριάκοντα, καὶ ἓν ἑξήκοντα, καὶ ἓν ἑκα-
τόν. καὶ ἔλεγεν, ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. 9
ὅτε δὲ ἐγένετο καταμόνας, ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ 10
περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα τὴν παραβολήν.
καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὸ 11
μυστήριον τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ· ἐκείνοις δὲ
τοῖς ἔξω ἐν παραβολαῖς τὰ πάντα γίνεται,
ἵνα βλέποντες βλέπωσι, καὶ μὴ ἴδωσι· καὶ ἀ- 12
κούοντες ἀκούωσι, καὶ μὴ συνιῶσι· μήποτε
ἐπιστρέψωσι, καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖς τὰ ἁμαρτή-
ματα. καὶ λέγει αὐτοῖς, οὐκ οἴδατε τὴν παρα- 13
βολὴν ταύτην; καὶ πῶς πάσας τὰς παραβο-
λὰς γνώσεσθε; ὁ σπείρων, τὸν λόγον σπείρει· 14
οὗτοι δέ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδὸν, ὅπου σπείρεται 15
ὁ λόγος, καὶ ὅταν ἀκούσωσιν, εὐθέως ἔρχεται ὁ
σατανᾶς, καὶ αἴρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον ἐν
ταῖς καρδίαις αὐτῶν. καὶ οὗτοί εἰσιν ὁμοίως οἱ 16
ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι, οἳ ὅταν ἀκού-
σωσι τὸν λόγον, εὐθέως μετὰ χαρᾶς λαμβά-
νουσιν αὐτόν· καὶ οὐκ ἔχουσι ῥίζαν ἐν ἑαυτοῖς, 17
ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν· εἶτα γενομένης
θλίψεως, ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς
σκανδαλίζονται. καὶ οὗτοί εἰσιν οἱ εἰς τὰς ἀ- 18
κάνθας σπειρόμενοι, οὗτοί εἰσιν, οἱ τὸν λόγον
ἀκούοντες, καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος τούτου, 19
καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου, καὶ αἱ περὶ τὰ λοι-
πὰ ἐπιθυμίαι εἰσπορευόμεναι συμπνίγουσι
τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. καὶ οὗτοί εἰσιν οἱ 20
ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀ-
κούουσι τὸν λόγον, καὶ παραδέχονται, καὶ καρποφο-
ροῦσιν, ἓν τριάκοντα, καὶ ἓν ἑξήκοντα, καὶ ἓν ἑ-
κατόν. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, μήτι ὁ λύχνος 21
ἔρχεται, ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ, ἢ ὑπὸ τὴν κλί-
νην; οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν ἐπιτεθῇ; οὐ γάρ 22
ἐστί τι κρυπτὸν, ὃ ἐὰν μὴ φανερωθῇ· οὐδὲ ἐγέ-
νετο ἀπόκρυφον, ἀλλ' ἵνα εἰς φανερὸν ἔλ-
θῃ. εἴ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. καὶ 23
ἔλεγεν αὐτοῖς, βλέπετε τί ἀκούετε. ἐν ᾧ μέ- 24
τρῳ μετρεῖτε, μετρηθήσεται ὑμῖν, καὶ προσ-
τεθήσεται ὑμῖν τοῖς ἀκούουσιν. ὃς γὰρ ἂν ἔχῃ, 25
δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὃς οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει
ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ἔλεγεν, οὕτως ἐστὶν ἡ 26
βασιλεία τοῦ θεοῦ, ὡς ἐὰν ἄνθρωπος βάλῃ
τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ καθεύδῃ, καὶ 27
ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρος
βλαστάνῃ, καὶ μηκύνηται ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός.

αὐτο-

28 αὐτομάτη γὰρ ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον
χόρτον, εἶτα στάχυν, εἶτα πλήρη σῖτον ἐν
29 τῷ στάχυϊ. ὅταν δὲ παραδῷ ὁ καρπὸς, εὐ-
θέως ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι παρέστη-
30 κεν ὁ θερισμός. καὶ ἔλεγε, τίνι ὁμοιώσωμεν
τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ἢ ἐν ποίᾳ παραβολῇ
31 παραβάλωμεν αὐτήν; ὡς κόκκῳ σινά-
πεως, ὃς ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερος
πάντων τῶν σπερμάτων ἐστὶ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς·
32 καὶ ὅταν σπαρῇ, ἀναβαίνει, καὶ γίνεται πάντων
τῶν λαχάνων μείζων, καὶ ποιεῖ κλάδους με-
γάλους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ
33 πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν. καὶ τοιαύ-
ταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν
34 λόγον, καθὼς ἠδύναντο ἀκούειν. χωρὶς δὲ
παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς· κατ᾽ ἰδίαν
35 δὲ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐπέλυε πάντα. καὶ
λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὀψίας γενο-
36 μένης, διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. καὶ ἀφέντες
τὸν ὄχλον, παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν
τῷ πλοίῳ· καὶ ἄλλα δὲ πλοιάρια ἦν μετ᾽
37 αὐτοῦ. καὶ γίνεται λαῖλαψ ἀνέμου μεγάλη·
τὰ δὲ κύματα ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον,
38 ὥστε αὐτὸ ἤδη γεμίζεσθαι· καὶ ἦν αὐτὸς ἐπὶ
τῇ πρύμνῃ, ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύ-
δων· καὶ διεγείρουσιν αὐτὸν, καὶ λέγουσιν αὐτῷ,
39 διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα; καὶ
διεγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ, καὶ εἶ-
πε τῇ θαλάσσῃ, σιώπα, πεφίμωσο. καὶ ἐκό-
πασεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἐγένετο γαλήνη με-
40 γάλη. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, τί δειλοί ἐστε οὕτω;
41 πῶς οὐκ ἔχετε πίστιν; καὶ ἐφοβήθησαν φόβον
μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους, τίς ἄρα
οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα
ὑπακούουσιν αὐτῷ;

ε.

1 Καὶ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, εἰς
2 τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν. καὶ ἐξελθόντι αὐτῷ
ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθέως ἀπήντησεν αὐτῷ ἐκ
τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκα-
3 θάρτῳ, ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνή-
μασι. καὶ οὔτε ἁλύσεσιν οὐδεὶς ἠδύνατο αὐτὸν
4 δῆσαι, διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ
ἁλύσεσι δεδέσθαι, καὶ διεσπάσθαι ὑπ᾽ αὐτοῦ
τὰς ἁλύσεις, καὶ τὰς πέδας συντετρῖφθαι,
5 καὶ οὐδεὶς αὐτὸν ἴσχυε δαμάσαι. καὶ διαπαντὸς
νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐν τοῖς μνήμασιν καὶ ἐν
τοῖς ὄρεσιν ἦν κράζων, καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν
6 λίθοις. ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν, ἔδρα-
7 με, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ κράξας φω-
νῇ μεγάλῃ, εἶπε, τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ υἱὲ
τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου; ὁρκίζω σε τὸν θεὸν μή με

βασανίσῃς. ἔλεγε γὰρ αὐτῷ, ἔξελθε τὸ πνεῦ- 8
μα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου. καὶ ἐπη- 9
ρώτα αὐτὸν, τί σοι ὄνομα; καὶ ἀπεκρίθη λέ-
γων, λεγεὼν ὄνομά μοι· ὅτι πολλοί ἐσμεν.
καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ, ἵνα μὴ αὐτοὺς 10
ἀποστείλῃ ἔξω τῆς χώρας. ἦν δὲ ἐκεῖ πρὸς 11
τῷ ὄρει ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη.
καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν πάντες οἱ δαίμονες, λέ- 12
γοντες, πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα εἰς
αὐτοὺς εἰσέλθωμεν· καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς 13
εὐθέως ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα
τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ
ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θά-
λασσαν· ἦσαν δὲ ὡς δισχίλιοι· καὶ ἐπνίγοντο
ἐν τῇ θαλάσσῃ. οἱ δὲ βόσκοντες τοὺς χοίρους 14
ἔφυγον, καὶ ἀνήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν, καὶ εἰς
τοὺς ἀγρούς. καὶ ἐξῆλθον ἰδεῖν τί ἐστι τὸ γε-
γονός. καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ θεω- 15
ροῦσι τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον καὶ ἱμα-
τισμένον, καὶ σωφρονοῦντα τὸν ἐσχηκότα τὸν
λεγεῶνα· καὶ ἐφοβήθησαν. διηγήσαντο δὲ 16
αὐτοῖς οἱ ἰδόντες, πῶς ἐγένετο τῷ δαιμο-
νιζομένῳ, καὶ περὶ τῶν χοίρων· καὶ ἤρξαντο 17
παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὁρίων
αὐτῶν. καὶ ἐμβάντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον, 18
παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς, ἵνα ᾖ μετ᾽
αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἀφῆκεν αὐτὸν, ἀλλὰ λέ- 19
γει αὐτῷ, ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς σοὺς,
καὶ ἀνάγγειλον αὐτοῖς ὅσα σοι ὁ κύριος πε-
ποίηκε, καὶ ἠλέησέ σε. καὶ ἀπῆλθε, καὶ ἤρ- 20
ξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει, ὅσα ἐποίη-
σεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· καὶ πάντες ἐθαύμαζον.
καὶ διαπεράσαντος τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ 21
πάλιν εἰς τὸ πέραν, συνήχθη ὄχλος πολὺς
ἐπ᾽ αὐτὸν, καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν. καὶ ἰδοὺ 22
ἔρχεται εἷς τῶν ἀρχισυναγώγων, ὀνόματι Ἰάει-
ρος, καὶ ἰδὼν αὐτὸν, πίπτει πρὸς τοὺς πόδας
αὐτοῦ, καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ, λέγων, ὅτι 23
τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτως ἔχει· ἵνα ἐλθὼν
ἐπιθῇς αὐτῇ τὰς χεῖρας, ὅπως σωθῇ, καὶ
ζήσεται. καὶ ἀπῆλθε μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἠκο- 24
λούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς, καὶ συνέθλιβον
αὐτόν. καὶ γυνή τις οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος 25
ἔτη δώδεκα, καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ 26
πολλῶν ἰατρῶν, καὶ δαπανήσασα τὰ παρ᾽
ἑαυτῆς πάντα, καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα, ἀλλὰ
μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, ἀκούσασα 27
περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὄπισθεν,
ἥψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ. ἔλεγε γὰρ, ὅτι κἂν 28
τῶν ἱματίων αὐτοῦ ἅψωμαι, σωθήσομαι.
καὶ εὐθέως ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος 29
αὐτῆς, καὶ ἔγνω τῷ σώματι, ὅτι ἴαται ἀπὸ

30 τοῦ ἱματίου. καὶ εὐθέως ὁ Ἰησοῦς ἐπιγνοὺς ἐν
ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξελθοῦσαν,
ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ, ἔλεγε, τίς μου ἥ-
31 ψατο τῶν ἱματίων; καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ, βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά
32 σε, καὶ λέγεις, τίς μου ἥψατο; καὶ περιεβλέ-
33 πετο ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποιήσασαν. ἡ δὲ γυνὴ φο-
βηθεῖσα καὶ τρέμουσα, εἰδυῖα ὃ γέγονεν ἐπ'
αὐτῇ, ἦλθε καὶ προσέπεσεν αὐτῷ, καὶ εἶπεν
34 αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. ὁ δὲ εἶπεν αὐ-
τῇ, θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· ὕπαγε
εἰς εἰρήνην, καὶ ἴσθι ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μάστιγός σου.
35 ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχι-
συναγώγου, λέγοντες, ὅτι ἡ θυγάτηρ σου ἀ-
36 πέθανε, τί ἔτι σκύλλεις τὸν διδάσκαλον; ὁ δὲ
Ἰησοῦς εὐθέως ἀκούσας τὸν λόγον λαλούμενον,
λέγει τῷ ἀρχισυναγώγῳ, μὴ φοβοῦ, μόνον
37 πίστευε. καὶ οὐκ ἀφῆκεν οὐδένα αὐτῷ συνα-
κολουθῆσαι, εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰάκωβον, καὶ
38 Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου. καὶ ἔρχεται εἰς
τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ θεωρεῖ θό-
ρυβον, κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλά.
39 καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς, τί θορυβεῖσθε καὶ
κλαίετε; τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ
40 καθεύδει. καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. ὁ δὲ ἐκ-
βαλὼν ἅπαντας, παραλαμβάνει τὸν πατέρα
τοῦ παιδίου, καὶ τὴν μητέρα, καὶ τοὺς μετ' αὐ-
τοῦ, καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον
41 ἀνακείμενον· καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ παι-
δίου, λέγει αὐτῇ, ταλιθὰ κοῦμι, ὅ ἐστι με-
θερμηνευόμενον, τὸ κοράσιον, σοὶ λέγω, ἔγει-
42 ραι. καὶ εὐθέως ἀνέστη τὸ κοράσιον, καὶ περιε-
πάτει· ἦν γὰρ ἐτῶν δώδεκα· καὶ ἐξέστησαν
43 ἐκστάσει μεγάλῃ. καὶ διεστείλατο αὐτοῖς
πολλά, ἵνα μηδεὶς γνῷ τοῦτο· καὶ εἶπε δο-
θῆναι αὐτῇ φαγεῖν.

ς'.

1 Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν
πατρίδα αὐτοῦ· καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ
2 μαθηταὶ αὐτοῦ. καὶ γενομένου σαββάτου, ἤρ-
ξατο ἐν τῇ συναγωγῇ διδάσκειν· καὶ πολ-
λοὶ ἀκούοντες, ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες, πόθεν
τούτῳ ταῦτα; καὶ τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα
αὐτῷ, καὶ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν
3 αὐτοῦ γίνονται; οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς
Μαρίας, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆ, καὶ
Ἰούδα, καὶ Σίμωνος; καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ
αὐτοῦ ὧδε πρὸς ἡμᾶς; καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν
4 αὐτῷ. ἔλεγε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ὅτι οὐκ ἔστι
προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι
αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς συγγενέσι, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ
5 αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἠδύνατο ἐκεῖ οὐδεμίαν δύνα-
μιν ποιῆσαι, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεὶς
τὰς χεῖρας, ἐθεράπευσε. καὶ ἐθαύμαζε 6
διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. καὶ περιῆγε τὰς κώ-
μας κύκλῳ διδάσκων. καὶ προσκαλεῖται 7
τοὺς δώδεκα· καὶ ἤρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν
δύο δύο, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν πνευ-
μάτων τῶν ἀκαθάρτων. καὶ παρήγγειλεν αὐ- 8
τοῖς ἵνα μηδὲν αἴρωσιν εἰς ὁδόν, εἰ μὴ ῥάβ-
δον μόνον· μὴ πήραν, μὴ ἄρτον, μὴ εἰς τὴν
ζώνην χαλκόν· ἀλλ' ὑποδεδεμένους σαν- 9
δάλια· καὶ μὴ ἐνδύσησθε δύο χιτῶνας. καὶ 10
ἔλεγεν αὐτοῖς, ὅπου ἐὰν εἰσέλθητε εἰς οἰ-
κίαν, ἐκεῖ μένετε, ἕως ἂν ἐξέλθητε ἐκεῖ-
θεν. καὶ ὅσοι ἐὰν μὴ δέξωνται ὑμᾶς, μηδὲ ἀ- 11
κούσωσιν ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν, ἐκ-
τινάξατε τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν
ὑμῶν, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. ἀμὴν λέγω ὑ-
μῖν, ἀνεκτότερον ἔσται Σοδόμοις ἢ Γομόῤῥοις,
ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. καὶ 12
ἐξελθόντες ἐκήρυσσον ἵνα μετανοήσωσι. καὶ 13
δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον, καὶ ἤλειφον ἐ-
λαίῳ πολλοὺς ἀρρώστους, καὶ ἐθεράπευον. καὶ 14
ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης· φανερὸν γὰρ ἐγέ-
νετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ· καὶ ἔλεγεν, ὅτι Ἰωάννης
ὁ βαπτίζων ἐκ νεκρῶν ἠγέρθη, καὶ διὰ τοῦτο
ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. ἄλλοι ἔλε- 15
γον, ὅτι Ἠλίας ἐστίν· ἄλλοι δὲ ἔλεγον, ὅτι προ-
φήτης ἐστίν, ὡς εἷς τῶν προφητῶν. ἀκούσας δὲ ὁ 16
Ἡρώδης, εἶπεν, ὅτι ὃν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα
Ἰωάννην, οὗτός ἐστιν· αὐτὸς ἠγέρθη ἐκ νε-
κρῶν. αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρώδης ἀποστείλας, ἐκρά- 17
τησε τὸν Ἰωάννην, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν τῇ φυ-
λακῇ διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου
τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν. ἔλε- 18
γε γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρώδῃ, ὅτι οὐκ ἔξεστί σοι
ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. ἡ δὲ Ἡ- 19
ρωδιὰς ἐνεῖχεν αὐτῷ, καὶ ἤθελεν αὐτὸν ἀπο-
κτεῖναι, καὶ οὐκ ἠδύνατο. ὁ γὰρ Ἡρώδης ἐφο- 20
βεῖτο τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον
καὶ ἅγιον· καὶ συνετήρει αὐτόν, καὶ ἀκούσας
αὐτοῦ, πολλὰ ἐποίει, καὶ ἡδέως αὐτοῦ ἤκουε. καὶ 21
γενομένης ἡμέρας εὐκαίρου, ὅτε Ἡρώδης τοῖς
γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίει τοῖς μεγι-
στᾶσιν αὐτοῦ, καὶ τοῖς χιλιάρχοις, καὶ τοῖς
πρώτοις τῆς Γαλιλαίας. καὶ εἰσελθούσης τῆς 22
θυγατρὸς αὐτῆς τῆς Ἡρωδιάδος, καὶ ὀρχησα-
μένης, καὶ ἀρεσάσης τῷ Ἡρώδῃ καὶ τοῖς συνα-
νακειμένοις, εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ κορα-
σίῳ, αἴτησόν με ὃ ἐὰν θέλῃς, καὶ δώσω σοί. καὶ 23
ὤμοσεν αὐτῇ, ὅτι ὃ ἐὰν αἰτήσῃς, δώσω σοι,
ἕως ἡμίσους τῆς βασιλείας μου. ἡ δὲ ἐξελθοῦσα, 24
εἶπε τῇ μητρὶ αὐτῆς, τί αἰτήσομαι; ἡ δὲ

εἶπε, τὴν κεφαλὴν ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ.
25 καὶ εἰσελθοῦσα εὐθέως μετὰ σπουδῆς πρὸς
τὸν βασιλέα, ᾐτήσατο, λέγουσα, θέλω ἵνα
μοι δῷς ἐξ αὐτῆς ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν
26 ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. καὶ περίλυπος γενό-
μενος ὁ βασιλεὺς, διὰ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς συν-
ανακειμένους, οὐκ ἠθέλησεν αὐτὴν ἀθετῆ-
27 σαι. καὶ εὐθέως ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σπε-
κουλάτωρα, ἐπέταξεν ἐνεχθῆναι τὴν κεφα-
λὴν αὐτοῦ. ὁ δὲ ἀπελθὼν ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν
28 ἐν τῇ φυλακῇ· καὶ ἤνεγκε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ
ἐπὶ πίνακι, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορα-
σίῳ, καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μη-
29 τρὶ αὐτῆς. καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
ἦλθον, καὶ ἦραν τὸ πτῶμα αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν
30 αὐτὸ ἐν τῷ μνημείῳ. καὶ συνάγονται οἱ ἀπό-
στολοι πρὸς τὸν ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ
31 πάντα, καὶ ὅσα ἐποίησαν, καὶ ὅσα ἐδίδαξαν. καὶ
εἶπεν αὐτοῖς, δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν
εἰς ἔρημον τόπον, καὶ ἀναπαύεσθε ὀλίγον·
ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολ-
32 λοὶ, καὶ οὐδὲ φαγεῖν ηὐκαίρουν. καὶ ἀπῆλθον
33 εἰς ἔρημον τόπον τῷ πλοίῳ κατ' ἰδίαν. καὶ
εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας, καὶ ἐπέγνωσαν αὐτὸν
πολλοὶ, καὶ πεζῇ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων συνέ-
δραμον ἐκεῖ, καὶ προῆλθον αὐτοὺς, καὶ ἦλθον
34 πρὸς αὐτόν. καὶ ἐξελθὼν εἶδεν ὁ ἰησοῦς πο-
λὺν ὄχλον· καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς,
ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα.
35 καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς πολλά. καὶ ἤδη
ὥρας πολλῆς γενομένης, προσελθόντες αὐτῷ
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγουσιν, ὅτι ἔρημός ἐστιν
36 ὁ τόπος, καὶ ἤδη ὥρα πολλή, ἀπόλυσον αὐ-
τοὺς, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τοὺς κύκλῳ ἀγροὺς καὶ
κώμας, ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς ἄρτους. τί γὰρ
37 φάγωσιν οὐκ ἔχουσιν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶ-
πεν αὐτοῖς, δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. καὶ
λέγουσιν αὐτῷ, ἀπελθόντες ἀγοράσωμεν δια-
κοσίων δηναρίων ἄρτους, καὶ δῶμεν αὐτοῖς
38 φαγεῖν. ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς, πόσους ἄρτους ἔχετε;
ὑπάγετε καὶ ἴδετε. καὶ γνόντες λέγουσι, πέν-
39 τε, καὶ δύο ἰχθύας. καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς
ἀνακλῖναι πάντας συμπόσια συμπόσια
40 ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ. καὶ ἀνέπεσον πρα-
σιαὶ πρασιαὶ, ἀνὰ ἑκατὸν καὶ ἀνὰ πεντή-
41 κοντα. καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς
δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλό-
γησε, καὶ κατέκλασε τοὺς ἄρτους, καὶ ἐδίδου
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἵνα παραθῶσιν αὐ-
42 τοῖς· καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἐμέρισε πᾶσι. καὶ
43 ἔφαγον πάντες, καὶ ἐχορτάσθησαν. καὶ ἦραν
κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις, καὶ
ἀπὸ τῶν ἰχθύων. καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες τοὺς ἄρ- 44
τους, πεντακισχίλιοι ἄνδρες. καὶ εὐθέως ἠ- 45
νάγκασε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς
τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν εἰς τὸ πέραν πρὸς
βηθσαϊδὰν, ἕως αὐτὸς ἀπολύσῃ τὸν ὄχλον.
καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς, ἀπῆλθεν εἰς τὸ 46
ὄρος προσεύξασθαι. καὶ ὀψίας γενομένης, ἦν 47
τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς
μόνος ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ εἶδεν αὐτοὺς βασα- 48
νιζομένους ἐν τῷ ἐλαύνειν· ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος
ἐναντίος αὐτοῖς· καὶ περὶ τετάρτην φυλα-
κὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς, περι-
πατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἤθελε παρελ-
θεῖν αὐτούς. οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν περιπα- 49
τοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἔδοξαν φάντασμα
εἶναι, καὶ ἀνέκραξαν. πάντες γὰρ αὐτὸν εἶδον, 50
καὶ ἐταράχθησαν. καὶ εὐθέως ἐλάλησε μετ'
αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς, θαρσεῖτε· ἐγώ εἰμι,
μὴ φοβεῖσθε. καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ 51
πλοῖον· καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος· καὶ λίαν ἐκ
περισσοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο, καὶ ἐθαύμα-
ζον. οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις. ἦν γὰρ 52
ἡ καρδία αὐτῶν πεπωρωμένη. καὶ διαπε- 53
ράσαντες ἦλθον ἐπὶ τὴν γῆν γεννησαρὲτ, καὶ
προσωρμίσθησαν. καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ 54
πλοίου, εὐθέως ἐπιγνόντες αὐτὸν, περιδρα- 55
μόντες ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, ἤρξαντο
ἐπὶ τοῖς κραββάτοις τοὺς κακῶς ἔχοντας
περιφέρειν, ὅπου ἤκουον ὅτι ἐκεῖ ἐστι. καὶ ὅ- 56
που ἂν εἰσεπορεύετο εἰς κώμας, ἢ πόλεις, ἢ
ἀγροὺς, ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθουν τοὺς ἀσθενοῦν-
τας, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἂν τοῦ κρα-
σπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἅψωνται· καὶ ὅσοι
ἂν ἥπτοντο αὐτοῦ, ἐσώζοντο.

ζ.

Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ φαρισαῖοι, 1
καί τινες τῶν γραμματέων ἐλθόντες ἀπὸ ἱε-
ροσολύμων· καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν 2
αὐτοῦ κοιναῖς χερσὶ, τοῦτ' ἔστιν, ἀνίπτοις,
ἐσθίοντας ἄρτους, ἐμέμψαντο. οἱ γὰρ φαρι- 3
σαῖοι καὶ πάντες οἱ ἰουδαῖοι, ἐὰν μὴ πυ-
γμῇ νίψωνται τὰς χεῖρας, οὐκ ἐσθίουσι, κρα-
τοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων· καὶ 4
ἀπὸ ἀγορᾶς, ἐὰν μὴ βαπτίσωνται, οὐκ ἐσθίου-
σι· καὶ ἄλλα πολλά ἐστιν, ἃ παρέλαβον κρα-
τεῖν, βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν, καὶ
χαλκίων, καὶ κλινῶν. ἔπειτα ἐπερωτῶσιν 5
αὐτὸν οἱ φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς, διατί
οἱ μαθηταί σου οὐ περιπατοῦσι κατὰ τὴν πα-
ράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλὰ ἀνίπτοις
χερσὶν ἐσθίουσι τὸν ἄρτον; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς 6
εἶπεν αὐτοῖς, ὅτι καλῶς προεφήτευσεν
ἡσαΐας

ἠσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς γέγρα-
πται, Οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χείλεσί με τιμᾷ, ἡ
δὲ καρδία αὐτῶν πόῤῥω ἀπέχει ἀπ᾽ ἐμοῦ.
7 μάτην δὲ σέβονταί με, διδάσκοντες διδα-
8 σκαλίας, ἐντάλματα ἀνθρώπων. ἀφέντες
γὰρ τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ, κρατεῖτε τὴν πα-
ράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, βαπτισμοὺς ξεστῶν καὶ
ποτηρίων, καὶ ἄλλα παρόμοια τοιαῦτα
9 πολλὰ ποιεῖτε. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, καλῶς
ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ, ἵνα τὴν πα-
10 ράδοσιν ὑμῶν τηρήσητε. μωσῆς γὰρ εἶπε,
τίμα τὸν πατέρα σου, καὶ τὴν μητέρα σου· καὶ,
ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, θανάτῳ
11 τελευτάτω. ὑμεῖς δὲ λέγετε, ἐὰν εἴπῃ ἄν-
θρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ, κορβᾶν, ὅ
12 ἐστι, δῶρον, ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῇς· καὶ οὐκέτι
ἀφίετε αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ αὐτοῦ, ἢ
13 τῇ μητρὶ αὐτοῦ, ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ
τῇ παραδόσει ὑμῶν ᾗ παρεδώκατε· καὶ πα-
14 ρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε. καὶ προσ-
καλεσάμενος πάντα τὸν ὄχλον, ἔλεγεν αὐ-
15 τοῖς, ἀκούετέ μου πάντες, καὶ συνίετε. οὐδέν
ἐστιν ἔξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον
εἰς αὐτὸν, ὃ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι· ἀλλὰ
τὰ ἐκπορευόμενα ἀπ᾽ αὐτοῦ, ἐκεῖνά ἐστι τὰ
16 κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον. εἴ τις ἔχει ὦτα ἀ-
17 κούειν, ἀκουέτω. καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον
ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ
18 αὐτοῦ περὶ τῆς παραβολῆς· καὶ λέγει αὐτοῖς,
οὕτω καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; οὐ νοεῖτε ὅτι
πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄν-
19 θρωπον, οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι· ὅτι οὐκ
εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν, ἀλλ᾽ εἰς
τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύε-
20 ται, καθαρίζον πάντα τὰ βρώματα; ἔλεγε
δὲ ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον,
21 ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. ἔσωθεν γὰρ, ἐκ τῆς
καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ
κακοὶ ἐκπορεύονται, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, φό-
22 νοι, κλοπαὶ, πλεονεξίαι, πονηρίαι, δόλος,
ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πονηρὸς, βλασφημία,
23 ὑπερηφανία, ἀφροσύνη. πάντα ταῦτα τὰ
πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται, καὶ κοινοῖ τὸν
24 ἄνθρωπον. καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς, ἀπῆλθεν
εἰς τὰ μεθόρια τύρου καὶ σιδῶνος· καὶ εἰσελ-
θὼν εἰς τὴν οἰκίαν, οὐδένα ἤθελε γνῶναι,
25 καὶ οὐκ ἠδυνήθη λαθεῖν. ἀκούσασα γὰρ γυνὴ
περὶ αὐτοῦ, ἧς εἶχε τὸ θυγάτριον πνεῦμα
ἀκάθαρτον, ἐλθοῦσα προσέπεσε πρὸς τοὺς
26 πόδας αὐτοῦ. ἦν δὲ ἡ γυνὴ ἑλληνὶς, συρο-
φοινίκισσα τῷ γένει· καὶ ἠρώτα αὐτὸν ἵνα
τὸ δαιμόνιον ἐκβάλλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐ-
τῆς. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ, ἄφες πρῶτον 27
χορτασθῆναι τὰ τέκνα· οὐ γὰρ καλόν ἐστι λα-
βεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων, καὶ βαλεῖν τοῖς
κυναρίοις. ἡ δὲ ἀπεκρίθη, καὶ λέγει αὐτῷ, ναὶ 28
κύριε· καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς
τραπέζης ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν παι-
δίων. καὶ εἶπεν αὐτῇ, διὰ τοῦτον τὸν λό- 29
γον ὕπαγε. ἐξελήλυθε τὸ δαιμόνιον ἐκ τῆς θυ-
γατρός σου. καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν οἶκον αὐ- 30
τῆς, εὗρε τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθὸς, καὶ τὴν θυ-
γατέρα βεβλημένην ἐπὶ τῆς κλίνης. καὶ πά- 31
λιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων τύρου καὶ σιδῶνος,
ἦλθε πρὸς τὴν θάλασσαν τῆς γαλιλαίας,
ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων δεκαπόλεως. καὶ φέ- 32
ρουσιν αὐτῷ κωφὸν μογιλάλον, καὶ παρακα-
λοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν χεῖρα. καὶ 33
ἐπιλαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ᾽ ἰ-
δίαν, ἔβαλε τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὦ-
τα αὐτοῦ, καὶ πτύσας, ἥψατο τῆς γλώσσης
αὐτοῦ· καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, ἐστένα- 34
ξε, καὶ λέγει αὐτῷ, ἐφφαθὰ, ὅ ἐστι, διανοίχθη-
τι. καὶ εὐθέως διηνοίχθησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαὶ, 35
καὶ ἐλύθη ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐ-
λάλει ὀρθῶς. καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μη- 36
δενὶ εἴπωσιν· ὅσον δὲ αὐτὸς αὐτοῖς διεστέλ-
λετο, μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον· καὶ 37
ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες, κα-
λῶς πάντα πεποίηκε· καὶ τοὺς κωφοὺς ποιεῖ
ἀκούειν, καὶ τοὺς ἀλάλους λαλεῖν.

η

Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις παμπόλλου ὄχλου 1
ὄντος, καὶ μὴ ἐχόντων τί φάγωσι, προσ-
καλεσάμενος ὁ ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ,
λέγει αὐτοῖς, σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, 2
ὅτι ἤδη ἡμέρας τρεῖς προσμένουσί μοι, καὶ
οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι. καὶ ἐὰν ἀπολύσω αὐ- 3
τοὺς νήστεις εἰς οἶκον αὐτῶν, ἐκλυθήσονται ἐν
τῇ ὁδῷ· τινὲς γὰρ αὐτῶν μακρόθεν ἥκασι.
καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, 4
πόθεν τούτους δυνήσεταί τις ὧδε χορτάσαι
ἄρτων ἐπ᾽ ἐρημίας; καὶ ἐπηρώτα αὐτοὺς, πό- 5
σους ἔχετε ἄρτους; οἱ δὲ εἶπον, ἑπτά. καὶ πα- 6
ρήγγειλε τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ
λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους, εὐχαριστήσας ἔκλα-
σε, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἵνα πα-
ραθῶσι· καὶ παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ. καὶ εἶχον 7
ἰχθύδια ὀλίγα, καὶ εὐλογήσας, εἶπε πα-
ραθεῖναι καὶ αὐτά. ἔφαγον δὲ, καὶ ἐχορτά- 8
σθησαν· καὶ ἦραν περισσεύματα κλασμάτων
ἑπτὰ σπυρίδας. ἦσαν δὲ οἱ φαγόντες ὡς τε- 9
τρακισχίλιοι· καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. καὶ εὐ- 10
θέως ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν

11 αὐτοῦ, ἦλθεν εἰς τὰ μέρη δαλμανουθά. καὶ
ἐξῆλθον οἱ φαρισαῖοι, καὶ ἤρξαντο συζητεῖν
αὐτῷ, ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ
12 οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν. καὶ ἀναστενάξας
τῷ πνεύματι αὐτοῦ, λέγει, τί ἡ γενεὰ αὕτη
σημεῖον ἐπιζητεῖ; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰ δο-
13 θήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον. καὶ ἀφεὶς
αὐτοὺς, ἐμβὰς πάλιν εἰς τὸ πλοῖον, ἀπῆλθεν
14 εἰς τὸ πέραν. καὶ ἐπελάθοντο λαβεῖν ἄρτους·
καὶ εἰ μὴ ἕνα ἄρτον οὐκ εἶχον μεθ' ἑαυτῶν ἐν
15 τῷ πλοίῳ. καὶ διεστέλλετο αὐτοῖς, λέγων,
ὁρᾶτε, βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν φαρι-
16 σαίων, καὶ τῆς ζύμης ἡρώδου. καὶ διελογίζον-
το, πρὸς ἀλλήλους λέγοντες, ὅτι ἄρτους οὐκ ἔ-
17 χομεν. καὶ γνοὺς ὁ ἰησοῦς, λέγει αὐτοῖς, τί δια-
λογίζεσθε, ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; οὔπω νοεῖτε,
οὐδὲ συνίετε; ἔτι πεπωρωμένην ἔχετε τὴν
18 καρδίαν ὑμῶν; ὀφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέ-
πετε, καὶ ὦτα ἔχοντες οὐκ ἀκούετε; καὶ οὐ μνη-
19 μονεύετε, ὅτε τοὺς πέντε ἄρτους ἔκλασα εἰς
τοὺς πεντακισχιλίους, πόσους κοφίνους κλασ-
μάτων πλήρεις ἤρατε; λέγουσιν αὐτῷ, δώ-
20 δεκα. ὅτε δὲ τοὺς ἑπτὰ εἰς τοὺς τετρακισχι-
λίους, πόσων σπυρίδων πληρώματα κλασ-
21 μάτων ἤρατε; οἱ δὲ εἶπον, ἑπτά. καὶ ἔλεγεν
22 αὐτοῖς, πῶς οὐ συνίετε; καὶ ἔρχεται εἰς βηθ-
σαϊδὰν, καὶ φέρουσιν αὐτῷ τυφλὸν, καὶ πα-
23 ρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἅψηται. καὶ ἐπι-
λαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ, ἐξήγαγεν
αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης· καὶ πτύσας εἰς τὰ ὄμ-
ματα αὐτοῦ, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἐπη-
24 ρώτα αὐτὸν εἴ τι βλέπει. καὶ ἀναβλέψας
ἔλεγε, βλέπω τοὺς ἀνθρώπους ὡς δένδρα πε-
25 ριπατοῦντας. εἶτα πάλιν ἐπέθηκε τὰς
χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ ἐποίη-
σεν αὐτὸν ἀναβλέψαι· καὶ ἀποκατεστάθη,
26 καὶ ἐνέβλεψε τηλαυγῶς ἅπαντας. καὶ ἀπέ-
στειλεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, λέγων, μηδὲ
εἰς τὴν κώμην εἰσέλθῃς, μηδὲ εἴπῃς τινὶ
27 ἐν τῇ κώμῃ. καὶ ἐξῆλθεν ὁ ἰησοῦς καὶ οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας καισαρείας τῆς
φιλίππου· καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺς μα-
θητὰς αὐτοῦ, λέγων αὐτοῖς· τίνα με λέγου-
28 σιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν, ἰωάν-
νην τὸν βαπτιστὴν, καὶ ἄλλοι ἠλίαν, ἄλλοι δὲ
29 ἕνα τῶν προφητῶν. καὶ αὐτὸς λέγει αὐτοῖς,
ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
30 πέτρος, λέγει αὐτῷ, σὺ εἶ ὁ χριστός. καὶ ἐπε-
τίμησεν αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσι περὶ
31 αὐτοῦ. καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς, ὅτι δεῖ
τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀπο-
δοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ

ἀρχιερέων, καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκταν-
θῆναι, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι· καὶ 32
παρρησίᾳ τὸν λόγον ἐλάλει. καὶ προσλαβό-
μενος αὐτὸν ὁ πέτρος, ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ.
ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς, καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς 33
αὐτοῦ, ἐπετίμησε τῷ πέτρῳ, λέγων, ὕπα-
γε ὀπίσω μου σατανᾶ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ
θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. καὶ προσκαλε- 34
σάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐ-
τοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκο-
λουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν
σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι. ὃς γὰρ ἂν 35
θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει
αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, οὗτος σώσει
αὐτήν. τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον, ἐὰν κερ- 36
δήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα 37
τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ με καὶ 38
τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοι-
χαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν, ὅταν ἔλθῃ
ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέ-
λων τῶν ἁγίων.

θ΄.

Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι 1
εἰσί τινες τῶν ὧδε ἑστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ
γεύσωνται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βα-
σιλείαν τοῦ θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει·
καὶ μεθ' ἡμέρας ἕξ, παραλαμβάνει ὁ ἰησοῦς τὸν 2
πέτρον, καὶ τὸν ἰάκωβον, καὶ τὸν ἰωάννην, καὶ ἀνα-
φέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν
μόνους· καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν·
καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα, 3
λευκὰ λίαν ὡς χιὼν, οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς
οὐ δύναται λευκᾶναι. καὶ ὤφθη αὐτοῖς ἠ- 4
λίας σὺν μωσεῖ, καὶ ἦσαν συλλαλοῦντες τῷ
ἰησοῦ. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ πέτρος λέγει τῷ 5
ἰησοῦ, ῥαββί, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· καὶ
ποιήσωμεν σκηνὰς τρεῖς, σοὶ μίαν, καὶ μωσεῖ
μίαν, καὶ ἠλίᾳ μίαν. οὐ γὰρ ᾔδει τί λαλήσει· 6
ἦσαν γὰρ ἔκφοβοι. καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπι- 7
σκιάζουσα αὐτοῖς, καὶ ἦλθε φωνὴ ἐκ τῆς νεφέ-
λης, λέγουσα, οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπη-
τός, αὐτοῦ ἀκούετε. καὶ ἐξάπινα περιβλεψά- 8
μενοι, οὐκέτι οὐδένα εἶδον, εἰ μὴ τὸν ἰησοῦν
μόνον μεθ' ἑαυτῶν. καταβαινόντων δὲ αὐτῶν 9
ἀπὸ τοῦ ὄρους, διεστείλατο αὐτοῖς, ἵνα μηδε-
νὶ διηγήσωνται ἃ εἶδον, εἰ μὴ ὅταν ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. καὶ τὸν λό- 10
γον ἐκράτησαν πρὸς ἑαυτοὺς συζητοῦντες,
τί ἐστι τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι; καὶ ἐπη- 11

ἐρώτων αὐτὸν, λέγοντες, ὅτι λέγουσιν οἱ γραμ-
12 ματεῖς, ὅτι ἠλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον; ὁ δὲ
ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς, ἠλίας μὲν ἐλθὼν
πρῶτον, ἀποκαθιστᾷ πάντα· καὶ πῶς γέ-
γραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα πολ-
13 λὰ πάθῃ, καὶ ἐξουδενωθῇ. ἀλλὰ λέγω ὑμῖν,
ὅτι καὶ ἠλίας ἐλήλυθε, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα
14 ἠθέλησαν, καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν. καὶ ἐλ-
θὼν πρὸς τοὺς μαθητὰς, εἶδεν ὄχλον πολὺν
περὶ αὐτοὺς, καὶ γραμματεῖς, συζητοῦντας
15 αὐτοῖς. καὶ εὐθέως πᾶς ὁ ὄχλος ἰδὼν αὐ-
τὸν, ἐξεθαμβήθη, καὶ προστρέχοντες ἠσπά-
16 ζοντο αὐτόν. καὶ ἐπηρώτησε τοὺς γραμμα-
17 τεῖς, τί συζητεῖτε πρὸς ἑαυτούς; καὶ ἀπο-
κριθεὶς εἷς ἐκ τοῦ ὄχλου, εἶπε, διδάσκαλε,
ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρός σε, ἔχοντα πνεῦμα
18 ἄλαλον· καὶ ὅπου ἂν αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσσει
αὐτὸν, καὶ ἀφρίζει, καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας
αὐτοῦ, καὶ ξηραίνεται· καὶ εἶπον τοῖς μαθη-
ταῖς σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσι, καὶ οὐκ ἴσχυσαν.
19 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ, εἶπεν, ὦ γενεὰ ἄπι-
στος, ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; ἕως πότε
20 ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετε αὐτὸν πρός με. καὶ
ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν· καὶ ἰδὼν αὐτὸν,
εὐθέως τὸ πνεῦμα ἐσπάραξεν αὐτόν. καὶ
21 πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκυλίετο ἀφρίζων. καὶ
ἐπηρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ, πόσος χρόνος
ἐστὶν, ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; ὁ δὲ εἶπε, παι-
22 διόθεν. καὶ πολλάκις αὐτὸν καὶ εἰς τὸ πῦρ ἔβα-
λε, καὶ εἰς τὸ ὕδωρ, ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλ'
εἴ τι δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν σπλαγχνι-
23 σθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, τὸ, εἰ
δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ τῷ
24 πιστεύοντι. καὶ εὐθέως κράξας ὁ πατὴρ τοῦ
παιδίου μετὰ δακρύων ἔλεγε, πιστεύω κύριε·
25 βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. ἰδὼν δὲ ὁ ἰησοῦς ὅτι
ἐπισυντρέχει ὄχλος, ἐπετίμησε τῷ πνεύ-
ματι τῷ ἀκαθάρτῳ, λέγων αὐτῷ, τὸ πνεῦ-
μα τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν, ἐγώ σοι ἐπι-
τάσσω, ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ, καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς
26 εἰς αὐτόν. καὶ κράξαν, καὶ πολλὰ σπαρά-
ξαν αὐτὸν, ἐξῆλθε. καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρὸς,
27 ὥστε πολλοὺς λέγειν, ὅτι ἀπέθανεν. ὁ δὲ ἰη-
σοῦς κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ἤγειρεν αὐ-
28 τὸν, καὶ ἀνέστη. καὶ εἰσελθόντα αὐτὸν εἰς οἶ-
κον, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπηρώτων αὐτὸν κατ'
ἰδίαν, ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν
29 αὐτό; καὶ εἶπεν αὐτοῖς, τοῦτο τὸ γένος ἐν
οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν, εἰ μὴ ἐν προσευ-
30 χῇ καὶ νηστείᾳ. καὶ ἐκεῖθεν ἐξελθόντες παρε-
πορεύοντο διὰ τῆς γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἤθελεν
31 ἵνα τις γνῷ. ἐδίδασκε γὰρ τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώ-
πων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν· καὶ ἀποκτανθεὶς,
τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ 32
ῥῆμα, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι. καὶ 33
ἦλθεν εἰς καπερναοὺμ· καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενό-
μενος, ἐπηρώτα αὐτοὺς, τί ἐν τῇ ὁδῷ πρὸς
ἑαυτοὺς διελογίζεσθε; οἱ δὲ ἐσιώπων· πρὸς 34
ἀλλήλους γὰρ διελέχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ, τίς μεί-
ζων. καὶ καθίσας ἐφώνησε τοὺς δώδεκα, καὶ 35
λέγει αὐτοῖς, εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται
πάντων ἔσχατος, καὶ πάντων διάκονος. καὶ 36
λαβὼν παιδίον, ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐ-
τῶν, καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὸ, εἶπεν αὐ-
τοῖς, ὃς ἐὰν ἓν τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται 37
ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὃς ἐὰν
ἐμὲ δέξηται, οὐκ ἐμὲ δέχεται, ἀλλὰ τὸν ἀπο-
στείλαντά με. ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ ὁ ἰωάν- 38
νης, λέγων, διδάσκαλε, εἴδομέν τινα τῷ ὀ-
νόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, ὃς οὐκ ἀ-
κολουθεῖ ἡμῖν· καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτὸν, ὅτι
οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπε, μὴ κω- 39
λύετε αὐτόν. οὐδεὶς γάρ ἐστιν, ὃς ποιήσει δύ-
ναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, καὶ δυνήσεται τα-
χὺ κακολογῆσαί με. ὃς γὰρ οὐκ ἔστι καθ' ὑ- 40
μῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἐστιν. ὃς γὰρ ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς 41
ποτήριον ὕδατος ἐν τῷ ὀνόματί μου, ὅτι
χριστοῦ ἐστὲ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέ-
σῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ. καὶ ὃς ἂν σκανδαλίσῃ 42
ἕνα τῶν μικρῶν τῶν πιστευόντων εἰς ἐμὲ,
καλόν ἐστιν αὐτῷ μᾶλλον, εἰ περίκειται λίθος
μυλικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ βέβληται
εἰς τὴν θάλασσαν. καὶ ἐὰν σκανδαλίζῃ σε ἡ 43
χείρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν. καλόν σοί ἐστι
κυλλὸν εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ τὰς δύο
χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν, εἰς
τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον· ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ 44
τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. καὶ ἐὰν ὁ 45
πούς σου σκανδαλίζῃ σε, ἀπόκοψον αὐτόν·
καλόν ἐστί σοι εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χω-
λὸν, ἢ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς
τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον· ὅπου ὁ 46
σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέν-
νυται. καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζῃ 47
σε, ἔκβαλε αὐτόν· καλόν σοί ἐστι μονόφθαλ-
μον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ἢ
δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν
γέενναν τοῦ πυρός· ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ 48
τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. πᾶς γὰρ 49
πυρὶ ἁλισθήσεται, καὶ πᾶσα θυσία ἁλὶ
ἁλισθήσεται. καλὸν τὸ ἅλας· ἐὰν δὲ τὸ ἅ- 50
λας ἄναλον γένηται, ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσε-

τε· ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἅλας, καὶ εἰρηνεύετε ἐν
ἀλλήλοις.

ι.

1 Κἀκεῖθεν ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὅρια τῆς
ἰουδαίας, διὰ τοῦ πέραν τοῦ ἰορδάνου. καὶ
συμπορεύονται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐτόν,
2 καὶ, ὡς εἰώθει, πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς. καὶ
προσελθόντες οἱ φαρισαῖοι ἐπηρώτων αὐ-
τόν, εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπολῦσαι;
3 πειράζοντες αὐτόν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν
4 αὐτοῖς, τί ὑμῖν ἐνετείλατο μωσῆς; οἱ δὲ
εἶπον, μωσῆς ἐπέτρεψε βιβλίον ἀποστασίου
5 γράψαι, καὶ ἀπολῦσαι. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰη-
σοῦς, εἶπεν αὐτοῖς, πρὸς τὴν σκληροκαρ-
δίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύ-
6 την. ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως ἄρσεν καὶ θῆλυ
7 ἐποίησεν αὐτοὺς ὁ θεός. καὶ εἶπεν, ἕνεκεν τούτου
καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ,
καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς
8 τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς
σάρκα μίαν· ὥστε οὐκέτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ μία
9 σάρξ. ὃ οὖν ὁ θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος
10 μὴ χωριζέτω. καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ πάλιν οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπηρώτησαν
11 αὐτόν. καὶ λέγει αὐτοῖς, ὃς ἐὰν ἀπολύσῃ τὴν
γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶ-
12 ται ἐπ' αὐτήν. καὶ ἐὰν γυνὴ ἀπολύσῃ τὸν
ἄνδρα αὐτῆς, καὶ γαμηθῇ ἄλλῳ, μοιχᾶται.
13 καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία, ἵνα ἅψηται αὐ-
τῶν· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμων τοῖς προσ-
14 φέρουσιν. ἰδὼν δὲ ὁ ἰησοῦς, ἠγανάκτησε, καὶ
εἶπεν αὐτοῖς, ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι
πρός με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιού-
15 των ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ὃς ἐὰν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ
16 ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. καὶ
ἐναγκαλισάμενος αὐτά, τιθεὶς τὰς χεῖρας
17 ἐπ' αὐτά, ηὐλόγει αὐτά. καὶ ἐκπορευομέ-
νου αὐτοῦ εἰς ὁδόν, προσδραμών τις, καὶ γο-
νυπετήσας αὐτόν, ἐπηρώτα αὐτόν, διδά-
σκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσω ἵνα ζωὴν αἰώνιον
18 κληρονομήσω; ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, τί με
λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθός, εἰ μὴ εἷς, ὁ
19 θεός. τὰς ἐντολὰς οἶδας, μὴ μοιχεύσῃς, μὴ
φονεύσῃς, μὴ κλέψῃς, μὴ ψευδομαρτυρή-
σῃς, μὴ ἀποστερήσῃς· τίμα τὸν πατέρα σου καὶ
20 τὴν μητέρα. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ,
διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην
21 ἐκ νεότητός μου. ὁ δὲ ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ,
ἠγάπησεν αὐτόν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἕν σοι ὑστε-
ρεῖ· ὕπαγε, ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ δὸς τοῖς
πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ
δεῦρο ἀκολούθει μοι ἄρας τὸν σταυρόν. ὁ δὲ 22
στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ, ἀπῆλθε λυπούμε-
νος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. καὶ περι- 23
βλεψάμενος ὁ ἰησοῦς, λέγει τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ, πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔ-
χοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελεύ-
σονται. οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς 24
λόγοις αὐτοῦ. ὁ δὲ ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς
λέγει αὐτοῖς, τέκνα, πῶς δύσκολόν ἐστι τοὺς
πεποιθότας ἐπὶ τοῖς χρήμασιν, εἰς τὴν βα-
σιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. εὐκοπώτερόν γάρ 25
ἐστι κάμηλον διὰ τῆς τρυμαλιᾶς τῆς ῥαφίδος
εἰσελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
θεοῦ εἰσελθεῖν. οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσσον- 26
το, λέγοντες πρὸς ἑαυτούς, καὶ τίς δύναται
σωθῆναι; ἐμβλέψας δὲ αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, λέ- 27
γει, παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλ' οὐ
παρὰ τῷ θεῷ. πάντα γὰρ δυνατά ἐστι
παρὰ τῷ θεῷ. ἤρξατο δὲ ὁ πέτρος λέγειν 28
αὐτῷ, ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ ἠκο-
λουθήσαμέν σοι. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς, εἶ- 29
πεν, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδείς ἐστιν ὃς ἀφῆκεν
οἰκίαν, ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφάς, ἢ πατέρα,
ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγρούς,
ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ ἕνεκεν τοῦ εὐαγγελίου, ἐὰν μὴ 30
λάβῃ ἑκατονταπλασίονα νῦν ἐν τῷ καιρῷ
τούτῳ, οἰκίας, καὶ ἀδελφούς, καὶ ἀδελφάς, καὶ
μητέρας, καὶ τέκνα, καὶ ἀγρούς, μετὰ διωγμῶν,
καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον.
πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι, καὶ οἱ ἔσχα- 31
τοι πρῶτοι. ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνον- 32
τες εἰς ἱεροσόλυμα, καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς
ὁ ἰησοῦς, καὶ ἐθαμβοῦντο, καὶ ἀκολουθοῦντες ἐ-
φοβοῦντο. καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώ-
δεκα, ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα
αὐτῷ συμβαίνειν· ὅτι ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς 33
ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παρα-
δοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι, καὶ τοῖς γραμμα-
τεῦσι, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ, καὶ
παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐμπαί- 34
ξουσιν αὐτῷ, καὶ μαστιγώσουσιν αὐτόν, καὶ ἐμ-
πτύσουσιν αὐτῷ, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ
τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. καὶ προσπορεύονται 35
αὐτῷ ἰάκωβος καὶ ἰωάννης, οἱ υἱοὶ ζεβεδαίου,
λέγοντες, διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὃ ἐὰν αἰ-
τήσωμεν, ποιήσῃς ἡμῖν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, 36
τί θέλετε ποιῆσαί με ὑμῖν; οἱ δὲ εἶπον 37
αὐτῷ, δὸς ἡμῖν, ἵνα εἷς ἐκ δεξιῶν σου, καὶ εἷς
ἐξ εὐωνύμων σου καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ
σου. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, οὐκ οἴδατε τί 38
αἰτεῖσθε. δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ
ἐγὼ πίνω, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτί-
ζομαι,

39 ζομαι, βαπτισθῆναι; οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, δυ-
νάμεθα. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, τὸ μὲν πο-
τήριον ὃ ἐγὼ πίνω, πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα
40 ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθήσεσθε. τὸ δὲ
καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου, καὶ ἐξ εὐωνύμων
μου, οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμα-
41 σται. καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα, ἤρξαντο ἀγα-
42 νακτεῖν περὶ ἰακώβου καὶ ἰωάννου. ὁ δὲ ἰησοῦς
προσκαλεσάμενος αὐτοὺς, λέγει αὐτοῖς, οἴ-
δατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κα-
τακυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν
43 κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. οὐχ οὕτω δὲ ἔσται ἐν
ὑμῖν· ἀλλ' ὃς ἐὰν θέλῃ γενέσθαι μέγας ἐν ὑ-
44 μῖν, ἔσται ὑμῶν διάκονος. καὶ ὃς ἂν θέλῃ ὑ-
μῶν γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος.
45 καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε δια-
κονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν
46 ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. καὶ ἔρ-
χονται εἰς ἱεριχώ. καὶ ἐκπορευομένου αὐ-
τοῦ ἀπὸ ἱεριχὼ, καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ
ὄχλου ἱκανοῦ, υἱὸς τιμαίου βαρτίμαιος ὁ
τυφλὸς ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν.
47 καὶ ἀκούσας ὅτι ἰησοῦς ὁ ναζωραῖός ἐστιν, ἤρ-
ξατο κράζειν καὶ λέγειν, ὁ υἱὸς δαβὶδ ἰησοῦ,
48 ἐλέησόν με. καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ ἵνα
σιωπήσῃ· ὁ δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν, υἱὲ
49 δαβὶδ, ἐλέησόν με. καὶ στὰς ὁ ἰησοῦς, εἶπεν
αὐτὸν φωνηθῆναι. καὶ φωνοῦσι τὸν τυφλὸν, λέ-
50 γοντες αὐτῷ, θάρσει, ἔγειραι· φωνεῖ σε. ὁ δὲ
ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, ἀναστὰς ἦλθε
51 πρὸς τὸν ἰησοῦν. καὶ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ ὁ
ἰησοῦς, τί θέλεις ποιήσω σοι; ὁ δὲ τυφλὸς
52 εἶπεν αὐτῷ, ῥαββουνὶ, ἵνα ἀναβλέψω. ὁ δὲ ἰη-
σοῦς εἶπεν αὐτῷ, ὕπαγε· ἡ πίστις σου σέσωκέ
σε. καὶ εὐθέως ἀνέβλεψε· καὶ ἠκολούθησε τῷ
ἰησοῦ ἐν τῇ ὁδῷ.

ια.

1 Καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς ἱερουσαλὴμ, εἰς βηθ-
φαγὴ καὶ βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐ-
λαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,
2 καὶ λέγει αὐτοῖς, ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν
κατέναντι ὑμῶν· καὶ εὐθέως εἰσπορευό-
μενοι εἰς αὐτὴν, εὑρήσετε πῶλον δεδεμένον,
ἐφ' ὃν οὐδεὶς ἀνθρώπων κεκάθικε· λύσαντες
3 αὐτὸν ἀγάγετε. καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ, τί
ποιεῖτε τοῦτο; εἴπατε, ὅτι ὁ κύριος αὐτοῦ
χρείαν ἔχει· καὶ εὐθέως αὐτὸν ἀποστελεῖ ὧδε.
4 ἀπῆλθον δὲ καὶ εὗρον τὸν πῶλον δεδεμένον
πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου, καὶ λύου-
5 σιν αὐτόν. καί τινες τῶν ἐκεῖ ἑστηκότων, ἔλε-
6 γον αὐτοῖς, τί ποιεῖτε λύοντες τὸν πῶλον; οἱ
δὲ εἶπον αὐτοῖς, καθὼς ἐνετείλατο ὁ ἰησοῦς·
καὶ ἀφῆκαν αὐτούς. καὶ ἤγαγον τὸν πῶλον 7
πρὸς τὸν ἰησοῦν, καὶ ἐπέβαλον αὐτῷ τὰ ἱμά-
τια αὐτῶν· καὶ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτῷ. πολλοὶ δὲ 8
τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν· ἄλ-
λοι δὲ στοιβάδας ἔκοπτον ἐκ τῶν δένδρων, καὶ
ἐστρώννυον εἰς τὴν ὁδόν. καὶ οἱ προάγοντες καὶ 9
οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, λέγοντες, ὡσαννά·
εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου·
εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία ἐν ὀνό- 10
ματι κυρίου, τοῦ πατρὸς ἡμῶν δαβίδ· ὡσαν-
νὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. καὶ εἰσῆλθεν εἰς ἱερο- 11
σόλυμα ὁ ἰησοῦς, εἰς τὸ ἱερόν. καὶ περιβλε-
ψάμενος πάντα, ὀψίας ἤδη οὔσης τῆς ὥρας,
ἐξῆλθεν εἰς βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα. καὶ 12
τῇ ἐπαύριον ἐξελθόντων αὐτῶν ἀπὸ βηθα-
νίας, ἐπείνασε. καὶ ἰδὼν συκῆν μακρόθεν, 13
ἔχουσαν φύλλα, ἦλθεν εἰ ἄρα εὑρήσει τι ἐν
αὐτῇ. καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτὴν, οὐδὲν εὗρεν εἰ
μὴ φύλλα· οὐ γὰρ ἦν καιρὸς σύκων. καὶ ἀπο- 14
κριθεὶς ὁ ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῇ, μηκέτι ἐκ σοῦ
εἰς τὸν αἰῶνα μηδεὶς καρπὸν φάγοι. καὶ ἤκουον
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἔρχονται εἰς ἱεροσό- 15
λυμα· καὶ εἰσελθὼν ὁ ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν, ἤρ-
ξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγορά-
ζοντας ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ τὰς τραπέζας τῶν
κολλυβιστῶν, καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούν-
των τὰς περιστερὰς, κατέστρεψε. καὶ οὐκ ἤ- 16
φιεν ἵνα τις διενέγκῃ σκεῦος διὰ τοῦ ἱεροῦ.
καὶ ἐδίδασκε, λέγων αὐτοῖς, οὐ γέγραπται, 17
ὅτι ὁ οἶκός μου, οἶκος προσευχῆς κληθήσεται
πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν; ὑμεῖς δὲ ἐποιήσατε αὐτὸν
σπήλαιον λῃστῶν. καὶ ἤκουσαν οἱ γραμμα- 18
τεῖς, καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ ἐζήτουν πῶς αὐτὸν
ἀπολέσουσιν· ἐφοβοῦντο γὰρ αὐτὸν, ὅτι πᾶς
ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσετο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐ-
τοῦ. καὶ ὅτε ὀψὲ ἐγένετο, ἐξεπορεύετο ἔξω 19
τῆς πόλεως· καὶ πρωῒ παραπορευόμενοι, εἶ- 20
δον τὴν συκῆν ἐξηραμμένην ἐκ ῥιζῶν. καὶ ἀ- 21
ναμνησθεὶς ὁ πέτρος, λέγει αὐτῷ, ῥαββὶ, ἴδε
ἡ συκῆ ἣν κατηράσω, ἐξήρανται. καὶ ἀπο- 22
κριθεὶς ὁ ἰησοῦς, λέγει αὐτοῖς, ἔχετε πίστιν
θεοῦ. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ὅτι ὃς ἂν εἴπῃ τῷ 23
ὄρει τούτῳ, ἄρθητι, καὶ βλήθητι εἰς τὴν θά-
λασσαν· καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐ-
τοῦ, ἀλλὰ πιστεύσῃ ὅτι ἃ λέγει γίνεται, ἔσται
αὐτῷ ὃ ἐὰν εἴπῃ. διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάν- 24
τα ὅσα ἂν προσευχόμενοι αἰτεῖσθε, πι-
στεύετε ὅτι λαμβάνετε, καὶ ἔσται ὑμῖν. καὶ ὅ- 25
ταν στήκητε προσευχόμενοι, ἀφίετε εἴ τι
ἔχετε κατά τινος, ἵνα καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ
ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώμα-
τα ὑμῶν. εἰ δὲ ὑμεῖς οὐκ ἀφίετε, οὐδὲ ὁ 26

πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀφήσει τὰ
27 παραπτώματα ὑμῶν. καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς
ἱεροσόλυμα· καὶ ἐν τῷ ἱερῷ περιπατοῦντος
αὐτοῦ, ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ
28 γραμματεῖς, καὶ οἱ πρεσβύτεροι, καὶ λέγου-
σιν αὐτῷ, ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; καὶ
τίς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἔδωκεν, ἵνα ταῦ-
29 τα ποιῇς; ὁ δὲ ἰησοῦς ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐ-
τοῖς, ἐπερωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ἕνα λόγον, καὶ
ἀποκρίθητέ μοι, καὶ ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξου-
30 σίᾳ ταῦτα ποιῶ. τὸ βάπτισμα ἰωάννου ἐξ
οὐρανοῦ ἦν, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; ἀποκρίθητέ
31 μοι. καὶ ἐλογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς, λέγον-
τες, ἐὰν εἴπωμεν, ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ, διατί οὖν
32 οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; ἀλλ' εἴπωμεν, ἐξ ἀν-
θρώπων, ἐφοβοῦντο τὸν λαόν. ἅπαντες γὰρ εἶ-
33 χον τὸν ἰωάννην, ὅτι ὄντως προφήτης ἦν. καὶ
ἀποκριθέντες λέγουσι τῷ ἰησοῦ, οὐκ οἴδα-
μεν· καὶ ὁ ἰησοῦς ἀποκριθεὶς, λέγει αὐτοῖς,
οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα
ποιῶ.

## ιϐ´.

1 Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λέγειν,
ἀμπελῶνα ἐφύτευσεν ἄνθρωπος, καὶ περιέ-
θηκε φραγμὸν, καὶ ὤρυξεν ὑπολήνιον, καὶ
ᾠκοδόμησε πύργον, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν
2 γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησε. καὶ ἀπέστειλε πρὸς
τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον, ἵνα παρὰ τῶν
γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπε-
3 λῶνος. οἱ δὲ λαβόντες αὐτὸν ἔδειραν, καὶ ἀπέ-
στειλαν κενόν. καὶ πάλιν ἀπέστειλε πρὸς αὐ-
τοὺς ἄλλον δοῦλον· κἀκεῖνον λιθοβολήσαντες
4 ἐκεφαλαίωσαν, καὶ ἀπέστειλαν ἠτιμωμένον. καὶ
5 πάλιν ἄλλον ἀπέστειλε· κἀκεῖνον ἀπέκτει-
ναν, καὶ πολλοὺς ἄλλους, τοὺς μὲν δέροντες, τοὺς
6 δὲ ἀποκτείνοντες. ἔτι οὖν ἕνα υἱὸν ἔχων ἀ-
γαπητὸν αὐτοῦ, ἀπέστειλε καὶ αὐτὸν πρὸς
αὐτοὺς ἔσχατον, λέγων, ὅτι ἐντραπήσονται τὸν
7 υἱόν μου. ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ εἶπον πρὸς
ἑαυτοὺς, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος, δεῦτε
ἀποκτείνωμεν αὐτὸν, καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κλη-
8 ρονομία. καὶ λαβόντες αὐτὸν ἀπέκτειναν,
9 καὶ ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. τί οὖν ποιή-
σει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; ἐλεύσεται, καὶ
ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς, καὶ δώσει τὸν ἀμπε-
10 λῶνα ἄλλοις. οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην ἀνέ-
γνωτε; Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδο-
μοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας·
11 παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι θαυμα-
στὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν. καὶ ἐζήτουν αὐτὸν
12 κρατῆσαι, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον. ἔγνωσαν
γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν εἶπε. καὶ
ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον. καὶ ἀποστέλλουσι 13
πρὸς αὐτόν τινας τῶν φαρισαίων καὶ τῶν ἡ-
ρωδιανῶν, ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσι λόγῳ. οἱ δὲ 14
ἐλθόντες λέγουσιν αὐτῷ, διδάσκαλε, οἴδαμεν
ὅτι ἀληθὴς εἶ, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός·
οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων,
ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ δι-
δάσκεις· ἔξεστι κῆνσον καίσαρι δοῦναι, ἢ οὔ;
δῶμεν, ἢ μὴ δῶμεν; ὁ δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὴν 15
ὑπόκρισιν, εἶπεν αὐτοῖς, τί με πειράζετε;
φέρετέ μοι δηνάριον, ἵνα ἴδω. οἱ δὲ ἤνεγκαν. 16
καὶ λέγει αὐτοῖς, τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ
ἐπιγραφή; οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, καίσαρος. καὶ 17
ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς, ἀπόδοτε
τὰ καίσαρος καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ
θεῷ. καὶ ἐθαύμασαν ἐπ' αὐτῷ. καὶ ἔρχονται 18
σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτὸν, οἵτινες λέγουσιν
ἀνάστασιν μὴ εἶναι, καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν, λέ-
γοντες, διδάσκαλε, μωσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, 19
ὅτι ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ, καὶ καταλί-
πῃ γυναῖκα, καὶ τέκνα μὴ ἀφῇ, ἵνα λάβῃ ὁ
ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἐξανα-
στήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἑπτὰ ἀ- 20
δελφοὶ ἦσαν, καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβε γυναῖκα,
καὶ ἀποθνήσκων οὐκ ἀφῆκε σπέρμα. καὶ ὁ δεύ- 21
τερος ἔλαβεν αὐτὴν, καὶ ἀπέθανε, καὶ οὐδὲ
αὐτὸς ἀφῆκε σπέρμα· καὶ ὁ τρίτος ὡσαύ-
τως. καὶ ἔλαβον αὐτὴν οἱ ἑπτὰ, καὶ οὐκ ἀφῆκαν 22
σπέρμα· ἐσχάτη πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυ-
νή. ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, ὅταν ἀναστῶσι, τίνος 23
αὐτῶν ἔσται γυνή; οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυ-
ναῖκα. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς, εἶπεν αὐ- 24
τοῖς, οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε, μὴ εἰδότες τὰς
γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ; ὅταν γὰρ 25
ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὔτε γαμοῦσιν, οὔτε γα-
μίσκονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι οἱ ἐν τοῖς οὐ-
ρανοῖς. περὶ δὲ τῶν νεκρῶν, ὅτι ἐγείρονται, οὐκ 26
ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ μωσέως, ὡς ἐπὶ τῆς βάτου
ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ θεὸς, λέγων, Ἐγὼ ὁ θεὸς ἀ-
βραὰμ, καὶ ὁ θεὸς ἰσαὰκ, καὶ ὁ θεὸς ἰακώβ; οὐκ 27
ἔστιν ὁ θεὸς θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ θεὸς ζώντων.
ὑμεῖς οὖν πολὺ πλανᾶσθε. καὶ προσελθὼν 28
εἷς τῶν γραμματέων, ἀκούσας αὐτῶν συζητούν-
των, εἰδὼς ὅτι καλῶς αὐτοῖς ἀπεκρίθη, ἐ-
πηρώτησεν αὐτὸν, ποία ἐστὶ πρώτη πασῶν
ἐντολή; ὁ δὲ ἰησοῦς ἀπεκρίθη αὐτῷ, ὅτι 29
πρώτη πασῶν τῶν ἐντολῶν, ἄκουε ἰσραὴλ,
κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, κύριος εἷς ἐστι. καὶ ἀγα- 30
πήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας
σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς
διανοίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου. αὕτη
πρώτη ἐντολή. καὶ δευτέρα ὁμοία, αὕτη, 31
ἀγαπή-

ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. μεί-
32 ζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ ἔστι. καὶ εἶπεν αὐ-
τῷ ὁ γραμματεύς, καλῶς διδάσκαλε ἐπ᾽
ἀληθείας εἶπας, ὅτι εἷς ἐστι θεός, καὶ οὐκ
33 ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ. καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν
ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέ-
σεως, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς
ἰσχύος, καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ὡς ἑαυτόν,
πλεῖόν ἐστι πάντων τῶν ὁλοκαυτωμάτων, καὶ
34 τῶν θυσιῶν. καὶ ὁ ἰησοῦς ἰδὼν αὐτὸν ὅτι νουνε-
χῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐτῷ, οὐ μακρὰν εἶ
ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. καὶ οὐδεὶς οὐκέτι
35 ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι. καὶ ἀποκριθεὶς
ὁ ἰησοῦς, ἔλεγε, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, πῶς
λέγουσιν οἱ γραμματεῖς, ὅτι ὁ χριστός, υἱός
36 ἐστι δαβίδ; αὐτὸς γὰρ δαβὶδ εἶπεν ἐν πνεύ-
ματι ἁγίῳ, λέγει ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου,
κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς
37 σου, ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. αὐτὸς οὖν δαβὶδ
λέγει αὐτὸν κύριον· καὶ πόθεν υἱὸς αὐτοῦ ἐστι;
38 καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως. καὶ
ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, βλέ-
πετε ἀπὸ τῶν γραμματέων, τῶν θελόντων ἐν
στολαῖς περιπατεῖν, καὶ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγο-
39 ραῖς, καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγω-
γαῖς, καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις·
40 οἱ κατεσθίοντες τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ
προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι· οὗτοι λή-
41 ψονται περισσότερον κρίμα. καὶ καθίσας ὁ
ἰησοῦς κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου, ἐθεώρει
πῶς ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζο-
φυλάκιον· καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλλον πολ-
42 λά. καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχή, ἔβαλε
43 λεπτὰ δύο, ὅ ἐστι κοδράντης. καὶ προσκαλε-
σάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς,
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτω-
χὴ πλεῖον πάντων βέβληκε τῶν βαλόντων
44 εἰς τὸ γαζοφυλάκιον. πάντες γὰρ ἐκ τοῦ
περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον· αὕτη δὲ ἐκ τῆς
ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβα-
λεν, ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.

ιγ'.

1 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ, λέγει
αὐτῷ εἷς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, διδάσκαλε,
ἴδε ποταποὶ λίθοι, καὶ ποταπαὶ οἰκοδο-
2 μαί. καὶ ὁ ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ,
βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς;
οὐ μὴ ἀφεθῇ λίθος ἐπὶ λίθῳ, ὃς οὐ μὴ κατα-
3 λυθῇ. καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐ-
λαιῶν, κατέναντι τοῦ ἱεροῦ, ἐπηρώτων αὐτὸν
κατ᾽ ἰδίαν πέτρος καὶ ἰάκωβος, καὶ ἰωάννης, καὶ
4 ἀνδρέας· εἰπὲ ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται, καὶ
τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα πάντα
συντελεῖσθαι; ὁ δὲ ἰησοῦς ἀποκριθεὶς αὐ- 5
τοῖς, ἤρξατο λέγειν, βλέπετε μή τις ὑμᾶς
πλανήσῃ. πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀ- 6
νόματί μου, λέγοντες, ὅτι ἐγώ εἰμι· καὶ πολ-
λοὺς πλανήσουσιν. ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέ- 7
μους, καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ θροεῖσθε· δεῖ
γὰρ γενέσθαι· ἀλλ᾽ οὔπω τὸ τέλος. ἐγερθήσεται 8
γὰρ ἔθνος ἐπ᾽ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασι-
λείαν. καὶ ἔσονται σεισμοὶ κατὰ τόπους, καὶ ἔσονται
λιμοὶ καὶ ταραχαί. ἀρχαὶ ὠδίνων ταῦτα.
βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτούς. παραδώσουσι γὰρ 9
ὑμᾶς εἰς συνέδρια, καὶ εἰς συναγωγὰς δα-
ρήσεσθε, καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ βασιλέων στα-
θήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.
καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη δεῖ πρῶτον κηρυχθῆ- 10
ναι τὸ εὐαγγέλιον. ὅταν δὲ ἀγάγωσιν ὑμᾶς 11
παραδιδόντες, μὴ προμεριμνᾶτε τί λα-
λήσητε, μηδὲ μελετᾶτε, ἀλλ᾽ ὃ ἐὰν δοθῇ ὑ-
μῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τοῦτο λαλεῖτε· οὐ γάρ
ἐστε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ
ἅγιον. παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς 12
θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπαναστή-
σονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς, καὶ θανατώσουσιν
αὐτούς. καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων 13
διὰ τὸ ὄνομά μου. ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος,
οὗτος σωθήσεται. ὅταν δὲ ἴδητε τὸ βδέλυγμα 14
τῆς ἐρημώσεως, τὸ ῥηθὲν ὑπὸ δανιὴλ τοῦ προ-
φήτου, ἑστὸς ὅπου οὐ δεῖ· ὁ ἀναγινώσκων νοεί-
τω, τότε οἱ ἐν τῇ ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ
ὄρη. ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ δώματος, μὴ καταβάτω εἰς 15
τὴν οἰκίαν, μηδὲ εἰσελθέτω ἆραί τι ἐκ τῆς οἰ-
κίας αὐτοῦ· καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν ὤν, μὴ ἐπιστρε- 16
ψάτω εἰς τὰ ὀπίσω, ἆραι τὸ ἱμάτιον αὐ-
τοῦ. οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλα- 17
ζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. προσεύχε- 18
σθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος.
ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι θλίψις, οἵα οὐ 19
γέγονε τοιαύτη ἀπ᾽ ἀρχῆς κτίσεως, ἧς ἔκ-
τισεν ὁ θεός, ἕως τοῦ νῦν, καὶ οὐ μὴ γένηται.
καὶ εἰ μὴ κύριος ἐκολόβωσε τὰς ἡμέρας, οὐκ 20
ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλε-
κτούς, οὓς ἐξελέξατο, ἐκολόβωσε τὰς ἡμέρας.
καὶ τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ, ἰδοὺ ὧδε ὁ χρι- 21
στός, ἤ, ἰδοὺ ἐκεῖ, μὴ πιστεύσητε. ἐγερθήσονται 22
γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται, καὶ δώ-
σουσι σημεῖα καὶ τέρατα, πρὸς τὸ ἀπο-
πλανᾶν, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. ὑμεῖς 23
δὲ βλέπετε· ἰδοὺ προείρηκα ὑμῖν πάντα.
ἀλλ᾽ ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, μετὰ τὴν θλίψιν 24
ἐκείνην ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σε-
λήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς· καὶ οἱ ἀστέρες 25

τοῦ οὐρανοῦ ἔσονται ἐκπίπτοντες, καὶ αἱ δυνά-
26 μεις αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς σαλευθήσονται. καὶ
τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον
ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ δό-
27 ξης. καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ,
καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν
τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρου γῆς ἕως ἄκρου
28 οὐρανοῦ. ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παρα-
βολήν. ὅταν ἤδη ὁ κλάδος αὐτῆς ἁπαλὸς
γένηται, καὶ ἐκφύῃ τὰ φύλλα, γινώσκετε
29 ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν· οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν
ταῦτα ἴδητε γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς
30 ἐστιν ἐπὶ θύραις. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐ
μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, μέχρις οὗ πάν-
31 τα ταῦτα γένηται. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρε-
λεύσονται· οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι.
32 περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς
οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι οἱ ἐν τῷ οὐρανῷ, οὐδὲ ὁ
33 υἱός, εἰ μὴ ὁ πατήρ. βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε
καὶ προσεύχεσθε· οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ και-
34 ρός ἐστιν. ὡς ἄνθρωπος ἀπόδημος ἀφεὶς τὴν
οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ δοὺς τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν
ἐξουσίαν, καὶ ἑκάστῳ τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ τῷ θυ-
35 ρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα γρηγορῇ. γρηγορεῖτε
οὖν· οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας
ἔρχεται, ὀψὲ, ἢ μεσονυκτίου, ἢ ἀλεκτοροφω-
36 νίας, ἢ πρωΐ. μὴ ἐλθὼν ἐξαίφνης, εὕρῃ ὑ-
μᾶς καθεύδοντας. ἃ δὲ ὑμῖν λέγω, πᾶσι λέ-
γω, γρηγορεῖτε.

ιδ'.

1 Ην δὲ τὸ πάσχα, καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ δύο ἡ-
μέρας· καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμ-
ματεῖς, πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ κρατήσαντες,
2 ἀποκτείνωσιν. ἔλεγον δὲ, μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μή-
3 ποτε θόρυβος ἔσται τοῦ λαοῦ. καὶ ὄντος αὐτοῦ
ἐν βηθανίᾳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ σίμωνος τοῦ λεπροῦ,
κατακειμένου αὐτοῦ, ἦλθε γυνὴ ἔχουσα ἀλά-
βαστρον μύρου, νάρδου πιστικῆς πολυτελοῦς·
καὶ συντρίψασα τὸ ἀλάβαστρον, κατέχεεν
4 αὐτοῦ κατὰ τῆς κεφαλῆς. ἦσαν δέ τινες ἀγα-
νακτοῦντες πρὸς ἑαυτούς, καὶ λέγοντες, εἰς τί
5 ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου γέγονεν; ἠδύνατο
γὰρ τοῦτο πραθῆναι ἐπάνω τριακοσίων δη-
ναρίων, καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς· καὶ ἐνε-
6 βριμῶντο αὐτῇ. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν, ἄφετε
αὐτήν· τί αὐτῇ κόπους παρέχετε; καλὸν
7 ἔργον εἰργάσατο ἐν ἐμοί. πάντοτε γὰρ τοὺς
πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε
δύνασθε αὐτοὺς εὖ ποιῆσαι· ἐμὲ δὲ οὐ πάν-
8 τοτε ἔχετε. ὃ εἶχεν αὕτη, ἐποίησε· προέλα-
βε μυρίσαι μου τὸ σῶμα εἰς τὸν ἐνταφιασ-
9 μόν. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου ἂν κηρυχθῇ τὸ
εὐαγγέλιον τοῦτο εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ὃ ἐ-
ποίησεν αὕτη, λαληθήσεται εἰς μνημόσυ-
νον αὐτῆς. καὶ ὁ ἰούδας ὁ ἰσκαριώτης, εἷς τῶν 10
δώδεκα, ἀπῆλθε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, ἵνα
παραδῷ αὐτὸν αὐτοῖς. οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐχά- 11
ρησαν, καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι·
καὶ ἐζήτει πῶς εὐκαίρως αὐτὸν παραδῷ. καὶ 12
τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἀζύμων, ὅτε τὸ πάσχα
ἔθυον, λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ποῦ
θέλεις ἀπελθόντες ἑτοιμάσωμεν ἵνα φάγῃς
τὸ πάσχα; καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν 13
αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτοῖς, ὑπάγετε εἰς τὴν πό-
λιν, καὶ ἀπαντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον
ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ· καὶ 14
ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃ, εἴπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ,
ὅτι ὁ διδάσκαλος λέγει, ποῦ ἐστι τὸ κατά-
λυμα ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου
φάγω; καὶ αὐτὸς ὑμῖν δείξει ἀνώγαιον μέγα 15
ἐστρωμένον, ἕτοιμον· ἐκεῖ ἑτοιμάσατε ἡμῖν.
καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἦλθον εἰς 16
τὴν πόλιν· καὶ εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς,
καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. καὶ ὀψίας γενομένης 17
ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα. καὶ ἀνακειμένων 18
αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων, εἶπεν ὁ ἰησοῦς, ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με,
ὁ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ. οἱ δὲ ἤρξαντο λυπεῖσθαι, 19
καὶ λέγειν αὐτῷ εἷς καθ' εἷς, μήτι ἐγώ; καὶ ἄλ-
λος, μήτι ἐγώ; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐ- 20
τοῖς, εἷς ἐκ τῶν δώδεκα ὁ ἐμβαπτόμενος
μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ τρυβλίον. ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀν- 21
θρώπου ὑπάγει, καθὼς γέγραπται περὶ αὐ-
τοῦ· οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ,
εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. καὶ 22
ἐσθιόντων αὐτῶν, λαβὼν ὁ ἰησοῦς ἄρτον, καὶ εὐ-
λογήσας ἔκλασε, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ εἶπε,
λάβετε, φάγετε· τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου. καὶ 23
λαβὼν τὸ ποτήριον, εὐχαριστήσας ἔδωκεν
αὐτοῖς· καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες. καὶ εἶπεν 24
αὐτοῖς, τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς
διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον.
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ πίω ἐκ 25
τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως τῆς ἡμέρας
ἐκείνης, ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ βασι-
λείᾳ τοῦ θεοῦ. καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ 26
ὄρος τῶν ἐλαιῶν. καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, 27
ὅτι πάντες σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν
τῇ νυκτὶ ταύτῃ, ὅτι γέγραπται, Πατάξω
τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσεται τὰ πρό-
βατα. ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναί με, προάξω 28
ὑμᾶς εἰς τὴν γαλιλαίαν. ὁ δὲ πέτρος ἔφη αὐ- 29
τῷ, καὶ εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοί,

ἀλλ'

30 ἀλλ' οὐκ ἐγώ. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, ἀμὴν
λέγω σοι, ὅτι σὺ σήμερον ἐν τῇ νυκτὶ ταύ-
τῃ, πρὶν ἢ δὶς ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρίς ἀ-
31 παρνήσῃ με. ὁ δὲ ἐκ περισσοῦ ἔλεγε μᾶλλον,
ἐάν με δέῃ συναποθανεῖν σοι, οὐ μή σε ἀ-
παρνήσομαι. ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες ἔλεγον.
32 καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ ὄνομα γεθση-
μανῆ· καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, κα-
33 θίσατε ὧδε ἕως προσεύξωμαι. καὶ παρα-
λαμβάνει τὸν πέτρον καὶ ἰάκωβον καὶ ἰωάννην
μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀ-
34 δημονεῖν. καὶ λέγει αὐτοῖς, περίλυπός ἐστιν
ἡ ψυχή μου ἕως θανάτου· μείνατε ὧδε καὶ
35 γρηγορεῖτε μετ' ἐμοῦ. καὶ προελθὼν μικρὸν,
ἔπεσεν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ προσηύχετο ἵνα εἰ
δυνατόν ἐστι, παρέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα.
36 καὶ ἔλεγεν, ἀββὰ ὁ πατὴρ, πάντα δυνατά
σοι· παρένεγκε τὸ ποτήριον ἀπ' ἐμοῦ τοῦτο·
37 ἀλλ' οὐ τί ἐγὼ θέλω, ἀλλὰ τί σύ. καὶ ἔρχεται,
καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει
τῷ πέτρῳ, σίμων καθεύδεις; οὐκ ἴσχυσας
38 μίαν ὥραν γρηγορῆσαι; γρηγορεῖτε καὶ προσ-
εύχεσθε ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν.
τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.
39 καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο, τὸν λόγον
40 αὐτὸν εἰπών. καὶ ὑποστρέψας εὗρεν αὐτοὺς
πάλιν καθεύδοντας· ἦσαν γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ
αὐτῶν βεβαρημένοι· καὶ οὐκ ᾔδεισαν τί αὐτῷ
41 ἀποκριθῶσι. καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον, καὶ λέγει
αὐτοῖς, καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύε-
σθε· ἀπέχει· ἦλθεν ἡ ὥρα· ἰδοὺ παραδίδοται
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἁ-
42 μαρτωλῶν. ἐγείρεσθε, ἄγωμεν· ἰδοὺ ὁ παρα-
43 διδούς με ἤγγικε. καὶ εὐθέως ἔτι αὐτοῦ λα-
λοῦντος παραγίνεται ἰούδας εἷς ὢν τῶν δώ-
δεκα, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μα-
χαιρῶν καὶ ξύλων, παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ
44 τῶν γραμματέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων. δεδώ-
κει δὲ ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν, σύσσημον αὐ-
τοῖς, λέγων, ὃν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστι· κρα-
τήσατε αὐτὸν, καὶ ἀπαγάγετε ἀσφαλῶς.
45 καὶ ἐλθὼν, εὐθέως προσελθὼν αὐτῷ λέγει,
46 χαῖρε ῥαββί· καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. οἱ δὲ
ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ
47 ἐκράτησαν αὐτόν. εἷς δέ τις τῶν παρεστηκό-
των σπασάμενος τὴν μάχαιραν, ἔπαισε τὸν
δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ
48 τὸ ὠτίον. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς, εἶπεν αὐ-
τοῖς, ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαι-
49 ρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με; καθ' ἡμέραν
ἤμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, καὶ
οὐκ ἐκρατήσατέ με· ἀλλ' ἵνα πληρωθῶσιν
αἱ γραφαί. καὶ ἀφέντες αὐτὸν πάντες ἔφυ- 50
γον. καὶ εἷς τις νεανίσκος ἠκολούθησεν αὐτῷ, 51
περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ. καὶ κρα-
τοῦσιν αὐτὸν οἱ νεανίσκοι. ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν 52
σινδόνα, γυμνὸς ἔφυγεν ἀπ' αὐτῶν. καὶ ἀπή- 53
γαγον τὸν ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα καὶ συνέρ-
χονται αὐτῷ πάντες οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ πρεσ-
βύτεροι, καὶ οἱ γραμματεῖς. καὶ ὁ πέτρος 54
ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθησεν αὐτῷ ἕως ἔσω
εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἦν συγκα-
θήμενος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, καὶ θερμαινόμε-
νος πρὸς τὸ φῶς. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ 55
συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ ἰησοῦ μαρτυρίαν,
εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτὸν, καὶ οὐχ εὕρισκον.
πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, καὶ 56
ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν. καί τινες ἀνα- 57
στάντες ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, λέγον-
τες· ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος, ὅτι 58
ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίη-
τον, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίη-
τον οἰκοδομήσω. καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν ἡ 59
μαρτυρία αὐτῶν. καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς 60
τὸ μέσον, ἐπηρώτησε τὸν ἰησοῦν, λέγων, οὐκ ἀ-
ποκρίνῃ οὐδέν; τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦ-
σιν; ὁ δὲ ἐσιώπα, καὶ οὐδὲν ἀπεκρίνατο. πά- 61
λιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτὸν, καὶ λέγει αὐτῷ,
σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ; ὁ δὲ ἰη- 62
σοῦς εἶπεν, ἐγώ εἰμι· καὶ ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνά-
μεως, καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐ-
ρανοῦ. ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαρρήξας τοὺς χιτῶνας 63
αὐτοῦ, λέγει, τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύ-
ρων; ἠκούσατε τῆς βλασφημίας. τί ὑμῖν 64
φαίνεται; οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτὸν
ἔνοχον εἶναι θανάτου. καὶ ἤρξαντό τινες ἐμ- 65
πτύειν αὐτῷ, καὶ περικαλύπτειν τὸ πρόσω-
πον αὐτοῦ, καὶ κολαφίζειν αὐτὸν, καὶ λέγειν
αὐτῷ, προφήτευσον· καὶ οἱ ὑπηρέται ῥα-
πίσμασιν αὐτὸν ἔβαλλον. καὶ ὄντος τοῦ πέτρου 66
ἐν τῇ αὐλῇ κάτω, ἔρχεται μία τῶν παιδι-
σκῶν τοῦ ἀρχιερέως· καὶ ἰδοῦσα τὸν πέτρον 67
θερμαινόμενον, ἐμβλέψασα αὐτῷ, λέγει, καὶ
σὺ μετὰ τοῦ ναζαρηνοῦ ἰησοῦ ἦσθα. ὁ δὲ ἠρνή- 68
σατο, λέγων, οὐκ οἶδα, οὐδὲ ἐπίσταμαι τί σὺ
λέγεις. καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον·
καὶ ἀλέκτωρ ἐφώνησε. καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦ- 69
σα αὐτὸν πάλιν, ἤρξατο λέγειν τοῖς παρε-
στηκόσιν, ὅτι οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστιν. ὁ δὲ πάλιν 70
ἠρνεῖτο. καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ παρεστῶτες
ἔλεγον τῷ πέτρῳ, ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ
γὰρ γαλιλαῖος εἶ, καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει.
ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὀμνύειν, 71

ὅτι

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὃν λέγετε.
72 καὶ ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώνησε· καὶ
ἀνεμνήσθη ὁ πέτρος τοῦ ῥήματος οὗ εἶπεν αὐ-
τῷ ὁ ἰησοῦς, ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι
δίς, ἀπαρνήσῃ με τρίς. καὶ ἐπιβαλὼν ἔ-
κλαιε.

ιε.

1 Καὶ εὐθέως ἐπὶ τὸ πρωῒ συμβούλιον
ποιήσαντες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυ-
τέρων καὶ γραμματέων, καὶ ὅλον τὸ συν-
έδριον, δήσαντες τὸν ἰησοῦν ἀπήνεγκαν, καὶ
2 παρέδωκαν τῷ πιλάτῳ. καὶ ἐπηρώτησεν
αὐτὸν ὁ πιλάτος, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν ἰου-
δαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ, σὺ λέ-
3 γεις. καὶ κατηγόρουν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολ-
4 λά· αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο. ὁ δὲ πιλάτος
πάλιν ἐπηρώτησεν αὐτὸν, λέγων, οὐκ ἀπο-
κρίνῃ οὐδέν; ἴδε πόσα σου καταμαρτυροῦσιν.
5 ὁ δὲ ἰησοῦς οὐκέτι οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυ-
6 μάζειν τὸν πιλάτον. κατὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέλυεν
7 αὐτοῖς ἕνα δέσμιον, ὅνπερ ᾐτοῦντο. ἦν δὲ
ὁ λεγόμενος βαραββᾶς μετὰ τῶν συστασια-
στῶν δεδεμένος, οἵτινες ἐν τῇ στάσει φόνον
8 πεποιήκεισαν. καὶ ἀναβοήσας ὁ ὄχλος, ἤρ-
ξατο αἰτεῖσθαι, καθὼς ἀεὶ ἐποίει αὐτοῖς.
9 ὁ δὲ πιλάτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς, λέγων, θέ-
λετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν ἰου-
10 δαίων; ἐγίνωσκε γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παρα-
11 δεδώκεισαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς. οἱ δὲ ἀρ-
χιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον, ἵνα μᾶλλον τὸν
12 βαραββᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς. ὁ δὲ πιλάτος
ἀποκριθεὶς πάλιν εἶπεν αὐτοῖς, τί οὖν θέ-
λετε ποιήσω ὃν λέγετε βασιλέα τῶν ἰου-
13 δαίων; οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν, σταύρωσον αὐ-
14 τόν. ὁ δὲ πιλάτος ἔλεγεν αὐτοῖς, τί γὰρ κα-
κὸν ἐποίησεν; οἱ δὲ περισσοτέρως ἔκραξαν,
15 σταύρωσον αὐτόν. ὁ δὲ πιλάτος βουλόμενος
τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι, ἀπέλυσεν αὐ-
τοῖς τὸν βαραββᾶν· καὶ παρέδωκε τὸν ἰη-
16 σοῦν φραγελλώσας, ἵνα σταυρωθῇ. οἱ δὲ στρα-
τιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς,
ὅ ἐστι πραιτώριον, καὶ συγκαλοῦσιν ὅλην
17 τὴν σπεῖραν· καὶ ἐνδύουσιν αὐτὸν πορφύ-
ραν, καὶ περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες ἀ-
18 κάνθινον στέφανον· καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι
αὐτὸν, καὶ λέγειν, χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν ἰου-
19 δαίων. καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν κα-
λάμῳ, καὶ ἐνέπτυον αὐτῷ, καὶ τιθέντες τὰ
20 γόνατα προσεκύνουν αὐτῷ. καὶ ὅτε ἐνέ-
παιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύ-
ραν, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια τὰ ἴδια·
καὶ ἐξάγουσιν αὐτὸν, ἵνα σταυρώσωσιν αὐ-
τόν. καὶ ἀγγαρεύουσι παράγοντά τινα σί- 21
μωνα κυρηναῖον, ἐρχόμενον ἀπ᾽ ἀγροῦ, τὸν
πατέρα ἀλεξάνδρου καὶ ῥούφου, ἵνα ἄρῃ τὸν
σταυρὸν αὐτοῦ. καὶ φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ γολ- 22
γοθᾶ τόπον, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον, κρα-
νίου τόπος. καὶ ἐδίδουν αὐτῷ πιεῖν ἐσμυρ- 23
νισμένον οἶνον· ὁ δὲ οὐκ ἔλαβε. καὶ σταυρώ- 24
σαντες αὐτὸν, διεμέριζον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ,
βάλλοντες κλῆρον ἐπ᾽ αὐτὰ, τίς τί ἄρῃ. 25
ἦν δὲ ὥρα τρίτη, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν.
καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφὴ τῆς αἰτίας αὐτοῦ ἐπι- 26
γεγραμμένη, Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ
ΙΟΥΔΑΙΩΝ. καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦ- 27
σι δύο λῃστάς, ἕνα ἐκ δεξιῶν, καὶ ἕνα ἐξ
εὐωνύμων αὐτοῦ. καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ 28
λέγουσα, Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη. καὶ οἱ 29
παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν, κι-
νοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ λέγοντες, οὐὰ
ὁ καταλύων τὸν ναὸν, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις
οἰκοδομῶν· σῶσον σεαυτὸν, καὶ κατάβα 30
ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. ὁμοίως καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμ- 31
παίζοντες, πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμμα-
τέων ἔλεγον, ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύνα-
ται σῶσαι. ὁ χριστὸς ὁ βασιλεὺς τοῦ ἰσραὴλ 32
καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἴδω-
μεν καὶ πιστεύσωμεν. καὶ οἱ συνεσταυρω-
μένοι αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν. γενομένης δὲ 33
ὥρας ἕκτης, σκότος ἐγένετο ἐφ᾽ ὅλην τὴν γῆν,
ἕως ὥρας ἐννάτης. καὶ τῇ ὥρᾳ τῇ ἐννάτῃ 34
ἐβόησεν ὁ ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ, λέγων, ἐλωΐ,
ἐλωΐ, λαμμᾶ σαβαχθανί; ὅ ἐστι μεθερμη-
νευόμενον, ὁ θεός μου, ὁ θεός μου, εἰς τί με
ἐγκατέλιπες; καί τινες τῶν παρεστηκότων 35
ἀκούσαντες, ἔλεγον, ἰδοὺ ἠλίαν φωνεῖ. δρα- 36
μὼν δὲ εἷς, καὶ γεμίσας σπόγγον ὄξους, περι-
θείς τε καλάμῳ, ἐπότιζεν αὐτὸν, λέγων,
ἄφετε, ἴδωμεν εἰ ἔρχεται ἠλίας καθελεῖν
αὐτόν. ὁ δὲ ἰησοῦς ἀφεὶς φωνὴν μεγάλην, 37
ἐξέπνευσε. καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ 38
ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω. ἰδὼν 39
δὲ ὁ κεντυρίων ὁ παρεστηκὼς ἐξ ἐναν-
τίας αὐτοῦ, ὅτι οὕτω κράξας ἐξέπνευσεν, εἶ-
πεν, ἀληθῶς ὁ ἄνθρωπος οὗτος υἱὸς ἦν θεοῦ.
ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεω- 40
ροῦσαι, ἐν αἷς ἦν μαρία ἡ μαγδαληνὴ,
καὶ μαρία ἡ τοῦ ἰακώβου τοῦ μικροῦ, καὶ
ἰωσῆ μήτηρ, καὶ σαλώμη. αἳ καὶ ὅτε ἦν ἐν 41
τῇ γαλιλαίᾳ, ἠκολούθουν αὐτῷ, καὶ διη-
κόνουν αὐτῷ, καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἱ συνα-
ναβᾶσαι αὐτῷ εἰς ἱεροσόλυμα. καὶ ἤδη 42
ὀψίας γενομένης, ἐπεὶ ἦν παρασκευὴ, ὅ ἐστι
προσάββατον, ἦλθεν ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ ἀρι- 43
μαθαίας,

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ματθαίας, εὐσχήμων βουλευτὴς, ὃς καὶ αὐτὸς
ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ
θεοῦ, καὶ τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς πιλάτον,
44 καὶ ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ ἰησοῦ. ὁ δὲ πι-
λάτος ἐθαύμασεν εἰ ἤδη τέθνηκε· καὶ
προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα, ἐπη-
45 ρώτησεν αὐτὸν εἰ πάλαι ἀπέθανε. καὶ γνοὺς
ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος, ἐδωρήσατο τὸ σῶμα
46 τῷ ἰωσήφ. καὶ ἀγοράσας σινδόνα, καὶ κα-
θελὼν αὐτὸν ἐνείλησε τῇ σινδόνι, καὶ κα-
τέθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ, ὃ ἦν λελατο-
μημένον ἐκ πέτρας, καὶ προσεκύλισε λί-
θον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου. ἡ δὲ μα-
ρία ἡ μαγδαληνὴ, καὶ μαρία ἰωσῆ ἐθεώρουν
ποῦ τίθεται.

ις´.

1 Καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου, μαρία
ἡ μαγδαληνὴ, καὶ μαρία ἰακώβου, καὶ σα-
λώμη ἠγόρασαν ἀρώματα, ἵνα ἐλθοῦσαι
2 ἀλείψωσιν τὸν ἰησοῦν. καὶ λίαν πρωῒ τῆς
μιᾶς σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον,
3 ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. καὶ ἔλεγον πρὸς
ἑαυτὰς, τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς
4 θύρας τοῦ μνημείου; καὶ ἀναβλέψασαι θεω-
ροῦσιν ὅτι ἀποκεκύλισται ὁ λίθος. ἦν γὰρ
5 μέγας σφόδρα. καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ
μνημεῖον, εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν
τοῖς δεξιοῖς, περιβεβλημένον στολὴν λευ-
6 κὴν, καὶ ἐξεθαμβήθησαν. ὁ δὲ λέγει αὐταῖς,
μὴ ἐκθαμβεῖσθε· ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν ναζα-
ρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον· ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν
7 ὧδε. ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. ἀλλ᾽
ὑπάγετε, εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ
τῷ πέτρῳ, ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν γα-
λιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν
ὑμῖν. καὶ ἐξελθοῦσαι ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνη- 8
μείου. εἶχε δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις, καὶ
οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον· ἐφοβοῦντο γάρ. ἀναστὰς δὲ 9
ὁ ἰησοῦς πρωῒ πρώτῃ σαββάτου, ἐφάνη πρῶ-
τον μαρίᾳ τῇ μαγδαληνῇ, ἀφ᾽ ἧς ἐκβε-
βλήκει ἑπτὰ δαιμόνια. ἐκείνη πορευθεῖσα 10
ἀπήγγειλε τοῖς μετ᾽ αὐτοῦ γενομένοις, πεν-
θοῦσι καὶ κλαίουσι. κἀκεῖνοι ἀκούσαντες 11
ὅτι ζῇ, καὶ ἐθεάθη ὑπ᾽ αὐτῆς, ἠπίστησαν.
μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπατοῦ- 12
σιν ἐφανερώθη ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ, πορευομέ-
νοις εἰς ἀγρόν. κἀκεῖνοι ἀπελθόντες ἀπήγ- 13
γειλαν τοῖς λοιποῖς· οὐδὲ ἐκείνοις ἐπίστευσαν.
ὕστερον, ἀνακειμένοις αὐτοῖς τοῖς ἕνδεκα ἐ- 14
φανερώθη, καὶ ὠνείδισε τὴν ἀπιστίαν αὐ-
τῶν, καὶ σκληροκαρδίαν, ὅτι τοῖς θεασα-
μένοις αὐτὸν ἐγηγερμένον οὐκ ἐπίστευσαν. καὶ 15
εἶπεν αὐτοῖς, πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον
ἅπαντα, κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ
κτίσει. ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθή- 16
σεται· ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται.
σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύσασι, ταῦτα παρα- 17
κολουθήσει· ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια
ἐκβαλοῦσι, γλώσσαις λαλήσουσι καιναῖς·
ὄφεις ἀροῦσι· κἂν θανάσιμόν τι πίωσιν, 18
οὐ μὴ αὐτοὺς βλάψει· ἐπὶ ἀρρώστους χεῖρας
ἐπιθήσουσι, καὶ καλῶς ἕξουσι. ὁ μὲν οὖν κύ- 19
ριος, μετὰ τὸ λαλῆσαι αὐτοῖς, ἀνελήφθη
εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ
θεοῦ. ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες, ἐκήρυξαν παν- 20
ταχοῦ, τοῦ κυρίου συνεργοῦντος, καὶ τὸν λό-
γον βεβαιοῦντος διὰ τῶν ἐπακολουθούντων
σημείων. ἀμήν.

# ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ.

α´.

1 ΕΠΕΙΔΗΠΕΡ πολλοὶ ἐπεχείρη-
σαν ἀνατάξασθαι διήγησιν περὶ τῶν
πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων,
2 καθὼς παρέδοσαν ἡμῖν οἱ ἀπ᾽ ἀρχῆς αὐ-
τόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου,
ἔδοξε κἀμοὶ παρηκολουθηκότι ἄνωθεν πᾶ- 3
σιν ἀκριβῶς, καθεξῆς σοι γράψαι, κρά-
τιστε θεόφιλε, ἵνα ἐπιγνῷς περὶ ὧν κατη- 4
χήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν.



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

5 ΕΓΕΝΕΤΟ ἐν ταῖς
ἡμέραις ἡρώδου τοῦ βασι-
λέως τῆς ἰουδαίας, ἱερεύς τις
ὀνόματι ζαχαρίας, ἐξ
ἐφημερίας ἀβιά· καὶ ἡ γυ-
νὴ αὐτοῦ ἐκ τῶν θυγατέρων
6 ἀαρὼν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐλισάβετ. ἦσαν δὲ
δίκαιοι ἀμφότεροι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, πο-
ρευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς, καὶ δικαιώ-
7 μασι τοῦ κυρίου ἄμεμπτοι· καὶ οὐκ ἦν αὐ-
τοῖς τέκνον, καθότι ἡ ἐλισάβετ ἦν στεῖρα,
καὶ ἀμφότεροι προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις
8 αὐτῶν ἦσαν. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἱερατεύειν αὐτὸν
ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἔναντι τοῦ
9 θεοῦ, κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας, ἔλαχε τοῦ θυ-
μιᾶσαι, εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ κυρίου·
10 καὶ πᾶν τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ ἦν προσευχό-
11 μενον ἔξω τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος. ὤφθη
δὲ αὐτῷ ἄγγελος κυρίου, ἑστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ
12 θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος· καὶ ἐταράχθη
ζαχαρίας ἰδὼν, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ᾽ αὐ-
13 τόν. εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος, μὴ φοβοῦ
ζαχαρία· διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου·
καὶ ἡ γυνή σου ἐλισάβετ γεννήσει υἱόν σοι,
14 καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰωάννην. καὶ ἔσται
χαρά σοι καὶ ἀγαλλίασις, καὶ πολλοὶ ἐπὶ
15 τῇ γεννήσει αὐτοῦ χαρήσονται· ἔσται γὰρ μέγας
ἐνώπιον τοῦ κυρίου, καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ
πίῃ, καὶ πνεύματος ἁγίου πλησθήσεται ἔτι
16 ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ· καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν
ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν.
17 καὶ αὐτὸς προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν
πνεύματι καὶ δυνάμει ἠλίου, ἐπιστρέψαι καρ-
δίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, καὶ ἀπειθεῖς ἐν
φρονήσει δικαίων, ἑτοιμάσαι κυρίῳ λαὸν
18 κατεσκευασμένον. καὶ εἶπε ζαχαρίας πρὸς
τὸν ἄγγελον, κατὰ τί γνώσομαι τοῦτο; ἐγὼ γάρ
εἰμι πρεσβύτης, καὶ ἡ γυνή μου προβεβη-
19 κυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς. καὶ ἀποκριθεὶς
ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ, ἐγώ εἰμι γαβριὴλ ὁ
παρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ· καὶ ἀπεστάλην
λαλῆσαι πρός σε, καὶ εὐαγγελίσασθαί σοι
20 ταῦτα. καὶ ἰδοὺ ἔσῃ σιωπῶν, καὶ μὴ δυνά-
μενος λαλῆσαι ἄχρι ἧς ἡμέρας γένηται ταῦ-
τα, ἀνθ᾽ ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου,
οἵτινες πληρωθήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν.
21 καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδοκῶν τὸν ζαχαρίαν· καὶ
ἐθαύμαζον ἐν τῷ χρονίζειν αὐτὸν ἐν τῷ
22 ναῷ. ἐξελθὼν δὲ οὐκ ἠδύνατο λαλῆσαι αὐ-
τοῖς· καὶ ἐπέγνωσαν, ὅτι ὀπτασίαν ἑώρακεν
ἐν τῷ ναῷ. καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐ-
23 τοῖς, καὶ διέμενε κωφός. καὶ ἐγένετο ὡς ἐ-
πλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ,
ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. μετὰ δὲ ταύτας 24
τὰς ἡμέρας συνέλαβεν ἐλισάβετ ἡ γυνὴ
αὐτοῦ, καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέν-
τε, λέγουσα· ὅτι οὕτω μοι πεποίηκεν ὁ κύ- 25
ριος ἐν ἡμέραις, αἷς ἐπεῖδεν ἀφελεῖν τὸ ὄ-
νειδός μου ἐν ἀνθρώποις. ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ 26
ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος γαβριὴλ ὑπὸ τοῦ
θεοῦ εἰς πόλιν τῆς γαλιλαίας, ᾗ ὄνομα ναζα-
ρὲτ, πρὸς παρθένον μεμνηστευμένην ἀνδρὶ,
ᾧ ὄνομα ἰωσὴφ, ἐξ οἴκου δαβίδ· καὶ τὸ ὄνο- 27
μα τῆς παρθένου, μαριάμ. καὶ εἰσελθὼν ὁ 28
ἄγγελος πρὸς αὐτὴν, εἶπε, χαῖρε κεχαριτω-
μένη· ὁ κύριος μετά σου, εὐλογημένη σὺ ἐν
γυναιξίν. ἡ δὲ ἰδοῦσα διεταράχθη ἐπὶ τῷ 29
λόγῳ αὐτοῦ, καὶ διελογίζετο ποταπὸς εἴη ὁ
ἀσπασμὸς οὗτος. καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος αὐτῇ, 30
μὴ φοβοῦ μαριάμ· εὗρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ
θεῷ. καὶ ἰδοὺ συλλήψῃ ἐν γαστρὶ, καὶ τέξῃ 31
υἱὸν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰησοῦν. οὗτος 32
ἔσται μέγας, καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται, καὶ δώ-
σει αὐτῷ κύριος ὁ θεὸς τὸν θρόνον δαβὶδ τοῦ
πατρὸς αὐτοῦ· καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον 33
ἰακὼβ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐ-
τοῦ οὐκ ἔσται τέλος. εἶπε δὲ μαριὰμ πρὸς τὸν 34
ἄγγελον, πῶς ἔσται τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώ-
σκω; καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐ- 35
τῇ, πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπί σε, καὶ
δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι· διὸ καὶ τὸ
γεννώμενον ἐκ σοῦ ἅγιον, κληθήσεται υἱὸς θεοῦ.
καὶ ἰδοὺ ἐλισάβετ ἡ συγγενής σου, καὶ αὐτὴ 36
συνειληφυῖα υἱὸν ἐν γήρᾳ αὐτῆς· καὶ οὗτος
μὴν ἕκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στείρᾳ.
ὅτι οὐκ ἀδυνατήσει παρὰ τῷ θεῷ πᾶν ῥῆ- 37
μα. εἶπε δὲ μαριὰμ, ἰδοὺ ἡ δούλη κυρίου· 38
γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου. καὶ ἀπῆλθεν
ἀπ᾽ αὐτῆς ὁ ἄγγελος. ἀναστᾶσα δὲ μαριὰμ ἐν 39
ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἐπορεύθη εἰς τὴν ὀρει-
νὴν μετὰ σπουδῆς, εἰς πόλιν ἰούδα· καὶ εἰσῆλ- 40
θεν εἰς τὸν οἶκον ζαχαρίου, καὶ ἠσπάσατο τὴν
ἐλισάβετ. καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ἡ ἐλισά- 41
βετ τὸν ἀσπασμὸν τῆς μαρίας, ἐσκίρτησε τὸ
βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς· καὶ ἐπλήσθη πνεύ-
ματος ἁγίου ἡ ἐλισάβετ· καὶ ἀνεφώνησε 42
φωνῇ μεγάλῃ, καὶ εἶπεν, εὐλογημένη σὺ ἐν
γυναιξὶ, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοι-
λίας σου. καὶ πόθεν μοι τοῦτο, ἵνα ἔλθῃ ἡ μή- 43
τηρ τοῦ κυρίου μου πρός με; ἰδοὺ γὰρ ὡς ἐγένετο 44
ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὦτά μου,
ἐσκίρτησεν τὸ βρέφος ἐν ἀγαλλιάσει ἐν τῇ
κοιλίᾳ μου. καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα· ὅτι 45
ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ

46 παρὰ κυρίου. καὶ εἶπε μαριάμ, μεγαλύ-
47 νει ἡ ψυχή μου τὸν κύριον. καὶ ἠγαλλίασε τὸ
πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σωτῆρί μου·
48 ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης
αὐτοῦ· ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί
49 με πᾶσαι αἱ γενεαί· ὅτι ἐποίησέ μοι με-
γαλεῖα ὁ δυνατὸς, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐ-
50 τοῦ. καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν
51 τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. ἐποίησε κράτος ἐν
βραχίονι αὐτοῦ· διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους
52 διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν. καθεῖλε δυνάστας
53 ἀπὸ θρόνων, καὶ ὕψωσε ταπεινούς. πεινῶντας
ἐνέπλησεν ἀγαθῶν, καὶ πλουτοῦντας ἐξα-
54 πέστειλε κενούς. ἀντελάβετο ἰσραὴλ παιδὸς
55 αὐτοῦ, μνησθῆναι ἐλέους, καθὼς ἐλάλησε
πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, τῷ ἀβραὰμ καὶ
56 τῷ σπέρματι αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα. ἔμεινε δὲ
μαριὰμ σὺν αὐτῇ ὡσεὶ μῆνας τρεῖς· καὶ
57 ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. τῇ δὲ ἐλισάβετ
ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν αὐτὴν, καὶ ἐγέν-
58 νησεν υἱόν. καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι καὶ οἱ συγ-
γενεῖς αὐτῆς ὅτι ἐμεγάλυνε κύριος τὸ ἔ-
λεος αὐτοῦ μετ᾽ αὐτῆς, καὶ συνέχαιρον αὐτῇ.
59 καὶ ἐγένετο, ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ ἦλθον περι-
τεμεῖν τὸ παιδίον, καὶ ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ
60 ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ζαχαρίαν. καὶ ἀπο-
κριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ, εἶπεν, οὐχί, ἀλλὰ
61 κληθήσεται ἰωάννης. καὶ εἶπον πρὸς αὐτὴν,
ὅτι οὐδείς ἐστιν ἐν τῇ συγγενείᾳ σου, ὃς κα-
62 λεῖται τῷ ὀνόματι τούτῳ. ἐνένευον δὲ τῷ πα-
τρὶ αὐτοῦ, τὸ, τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι αὐτόν.
63 καὶ αἰτήσας πινακίδιον, ἔγραψε, λέγων,
ἰωάννης ἐστὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ· καὶ ἐθαύμασαν
64 πάντες. ἀνεῴχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παρα-
χρῆμα, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ διηρθρώθη,
65 καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν θεόν. καὶ ἐγένετο ἐπὶ
πάντας φόβος τοὺς περιοικοῦντας αὐτούς· καὶ
ἐν ὅλῃ τῇ ὀρεινῇ τῆς ἰουδαίας διελαλεῖτο
66 πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα· καὶ ἔθεντο πάν-
τες οἱ ἀκούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγον-
τες, τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται; καὶ χεὶρ
67 κυρίου ἦν μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ ζαχαρίας ὁ πατὴρ
αὐτοῦ ἐπλήσθη πνεύματος ἁγίου, καὶ προε-
68 φήτευσε, λέγων, εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς
τοῦ ἰσραήλ· ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησε
69 λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ· καὶ ἤγειρε κέρας σω-
τηρίας ἡμῖν ἐν τῷ οἴκῳ δαβὶδ τοῦ παιδὸς
70 αὐτοῦ· καθὼς ἐλάλησε διὰ στόματος τῶν ἁ-
71 γίων τῶν ἀπ᾽ αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ, σωτη-
ρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων
72 τῶν μισούντων ἡμᾶς· ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν
πατέρων ἡμῶν, καὶ μνησθῆναι διαθήκης
ἁγίας αὐτοῦ· ὅρκον ὃν ὤμοσε πρὸς ἀβραὰμ 73
τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦναι ἡμῖν, ἀφόβως 74
ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυσθέντας, λα-
τρεύειν αὐτῷ ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ 75
ἐνώπιον αὐτοῦ, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς
ἡμῶν. καὶ σὺ παιδίον προφήτης ὑψίστου 76
κληθήσῃ· προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου
κυρίου, ἑτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ· τοῦ δοῦναι γνῶ- 77
σιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἐν ἀφέσει ἁ-
μαρτιῶν αὐτῶν· διὰ σπλάγχνα ἐλέους θεοῦ 78
ἡμῶν, ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ
ὕψους· ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θα- 79
νάτου καθημένοις, τοῦ κατευθῦναι τοὺς πό-
δας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης. τὸ δὲ παιδίον 80
ηὔξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι· καὶ ἦν
ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέρας ἀναδείξεως αὐτοῦ
πρὸς τὸν ἰσραήλ.

## β'.

Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐξῆλ- 1
θε δόγμα παρὰ καίσαρος αὐγούστου, ἀπο-
γράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. αὕτη ἡ ἀπο- 2
γραφὴ πρώτη ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς
συρίας κυρηνίου. καὶ ἐπορεύοντο πάντες 3
ἀπογράφεσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν.
ἀνέβη δὲ καὶ ἰωσὴφ ἀπὸ τῆς γαλιλαίας, ἐκ 4
πόλεως ναζαρὲτ, εἰς τὴν ἰουδαίαν, εἰς πόλιν
δαβίδ, ἥτις καλεῖται βηθλεέμ, διὰ τὸ εἶναι
αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς δαβίδ, ἀπογράψα- 5
σθαι σὺν μαριὰμ τῇ μεμνηστευμένῃ αὐτῷ
γυναικὶ, οὔσῃ ἐγκύῳ. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι 6
αὐτοὺς ἐκεῖ, ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν
αὐτήν· καὶ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότο- 7
κον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν, καὶ ἀνέκλινεν
αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος
ἐν τῷ καταλύματι. καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ 8
χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦντες, καὶ φυλάσσον-
τες τὰς φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποίμνην
αὐτῶν. καὶ ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς, 9
καὶ δόξα κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς· καὶ ἐφο-
βήθησαν φόβον μέγαν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ 10
ἄγγελος, μὴ φοβεῖσθε· ἰδοὺ γὰρ εὐαγγελίζο-
μαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἥτις ἔσται παντὶ
τῷ λαῷ, ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτὴρ, 11
ὅς ἐστι χριστὸς κύριος, ἐν πόλει δαβίδ. καὶ 12
τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον· εὑρήσετε βρέφος ἐ-
σπαργανωμένον, κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ. καὶ 13
ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλῆθος
στρατιᾶς οὐρανίου, αἰνούντων τὸν θεὸν, καὶ λεγόν-
των· δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰ- 14
ρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία. καὶ ἐγένετο 15
ὡς ἀπῆλθον ἀπ᾽ αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγε-
λοι, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς

ἀλλή-

ἀλλήλους, διέλθωμεν δὴ ἕως εἰς βηθλεὲμ,
καὶ ἴδωμεν τὸ ῥῆμα τοῦτο τὸ γεγονὸς, ὃ ὁ
16 κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν. καὶ ἦλθον σπεύσαν-
τες, καὶ ἀνεῦρον τήν τε μαριὰμ καὶ τὸν ἰω-
σὴφ, καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ.
17 ἰδόντες δὲ διεγνώρισαν περὶ τοῦ ῥήματος
τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου τού-
18 του. καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν πε-
ρὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς
19 αὐτούς. ἡ δὲ μαριὰμ πάντα συνετήρει τὰ
ῥήματα ταῦτα, συμβάλλουσα ἐν τῇ καρ-
20 δίᾳ αὐτῆς. καὶ ἐπέστρεψαν οἱ ποιμένες, δο-
ξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν θεὸν ἐπὶ πᾶσιν
οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον, καθὼς ἐλαλήθη πρὸς
21 αὐτούς. καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτὼ τοῦ
περιτεμεῖν αὐτὸν, καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐ-
τοῦ ΙΗΣΟΥΣ, τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέ-
λου πρὸ τοῦ συλληφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ κοι-
22 λίᾳ. καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθα-
ρισμοῦ αὐτῆς, κατὰ τὸν νόμον μωσέως, ἀνήγα-
γον αὐτὸν εἰς ἱεροσόλυμα, παραστῆσαι τῷ
23 κυρίῳ· καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ κυρίου,
Ὅτι πᾶν ἄρσεν διανοῖγον μήτραν, ἅγιον τῷ
24 κυρίῳ κληθήσεται. καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν, κατὰ
τὸ εἰρημένον ἐν νόμῳ κυρίου, ζεῦγος τρυγό-
25 νων, ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν. καὶ ἰδοὺ ἦν
ἄνθρωπος ἐν ἱερουσαλὴμ, ᾧ ὄνομα συμεὼν,
καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβὴς,
προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ ἰσραήλ· καὶ
26 πνεῦμα ἅγιον ἦν ἐπ᾽ αὐτόν. καὶ ἦν αὐτῷ
κεχρηματισμένον ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ
ἁγίου, μὴ ἰδεῖν θάνατον πρὶν ἢ ἴδῃ τὸν
27 χριστὸν κυρίου. καὶ ἦλθεν ἐν τῷ πνεύματι
εἰς τὸ ἱερόν. καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς γο-
νεῖς τὸ παιδίον ἰησοῦν, τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς
28 κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ· καὶ
αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας αὐ-
29 τοῦ, καὶ εὐλόγησε τὸν θεὸν, καὶ εἶπε, νῦν ἀπο-
λύεις τὸν δοῦλόν σου δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά
30 σου, ἐν εἰρήνῃ. ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ
31 σωτήριόν σου, ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον
32 πάντων τῶν λαῶν. φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐ-
33 θνῶν, καὶ δόξαν λαοῦ σου ἰσραήλ. καὶ ἦν ἰω-
σὴφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ θαυμάζοντες ἐπὶ
34 τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. καὶ εὐλόγησεν
αὐτοὺς συμεὼν, καὶ εἶπε πρὸς μαριὰμ τὴν
μητέρα αὐτοῦ, ἰδοὺ οὗτος κεῖται εἰς πτῶσιν
καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ ἰσραὴλ, καὶ εἰς
35 σημεῖον ἀντιλεγόμενον· καί σου δὲ αὐτῆς τὴν
ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία· ὅπως ἂν ἀπο-
καλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλο-
36 γισμοί. καὶ ἦν ἄννα προφῆτις θυγάτηρ
φανουὴλ ἐκ φυλῆς ἀσήρ· αὕτη προβεβηκυῖα
ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα ἔτη μετὰ ἀν-
δρὸς ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς· καὶ αὕτη 37
χήρα ὡς ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἣ οὐκ
ἀφίστατο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ, νηστείαις καὶ δεήσεσι
λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν. καὶ αὕτη αὐ- 38
τῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστᾶσα, ἀνθωμολογεῖτο τῷ
κυρίῳ, καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσι τοῖς
προσδεχομένοις λύτρωσιν ἐν ἱερουσαλήμ. καὶ 39
ὡς ἐτέλεσαν ἅπαντα τὰ κατὰ τὸν νόμον κυρίου,
ὑπέστρεψαν εἰς τὴν γαλιλαίαν εἰς τὴν πόλιν
αὐτῶν ναζαρέτ. τὸ δὲ παιδίον ηὔξανε καὶ 40
ἐκραταιοῦτο πνεύματι, πληρούμενον σοφίας·
καὶ χάρις θεοῦ ἦν ἐπ᾽ αὐτό. καὶ ἐπορεύοντο οἱ 41
γονεῖς αὐτοῦ κατ᾽ ἔτος εἰς ἱερουσαλὴμ τῇ ἑορ-
τῇ τοῦ πάσχα. καὶ ὅτε ἐγένετο ἐτῶν δώδε- 42
κα, ἀναβάντων αὐτῶν εἰς ἱεροσόλυμα, κατὰ τὸ
ἔθος τῆς ἑορτῆς, καὶ τελειωσάντων τὰς ἡμέ- 43
ρας, ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς, ὑπέμεινεν
ἰησοῦς ὁ παῖς ἐν ἱερουσαλὴμ, καὶ οὐκ ἔγνω ἰω-
σὴφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ. νομίσαντες δὲ αὐτὸν 44
ἐν τῇ συνοδίᾳ εἶναι, ἦλθον ἡμέρας ὁδόν· καὶ
ἀνεζήτουν αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενέσι, καὶ ἐν τοῖς
γνωστοῖς· καὶ μὴ εὑρόντες αὐτὸν, ὑπέστρε- 45
ψαν εἰς ἱερουσαλὴμ, ζητοῦντες αὐτόν. καὶ ἐγέ- 46
νετο, μεθ᾽ ἡμέρας τρεῖς εὗρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ
καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων, καὶ ἀ-
κούοντα αὐτῶν, καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς. ἐξί- 47
σταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ, ἐπὶ τῇ
συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ. καὶ ἰδόντες 48
αὐτὸν, ἐξεπλάγησαν· καὶ πρὸς αὐτὸν ἡ μή-
τηρ αὐτοῦ εἶπε, τέκνον, τί ἐποίησας ἡμῖν οὕ-
τως; ἰδοὺ ὁ πατήρ σου κἀγὼ ὀδυνώμενοι ἐ-
ζητοῦμέν σε. καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, τί ὅτι 49
ἐζητεῖτέ με; οὐκ ᾔδειτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πα-
τρός μου δεῖ εἶναί με; καὶ αὐτοὶ οὐ συνῆκαν 50
τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. καὶ κατέβη μετ᾽ 51
αὐτῶν, καὶ ἦλθεν εἰς ναζαρέτ· καὶ ἦν ὑπο-
τασσόμενος αὐτοῖς· καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ διε-
τήρει πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῇ καρ-
δίᾳ αὐτῆς. καὶ ἰησοῦς προέκοπτε σοφίᾳ καὶ 52
ἡλικίᾳ, καὶ χάριτι παρὰ θεῷ καὶ ἀνθρώποις.

γ.

Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας 1
τιβερίου καίσαρος, ἡγεμονεύοντος ποντίου
πιλάτου τῆς ἰουδαίας, καὶ τετραρχοῦντος τῆς γα-
λιλαίας ἡρώδου, φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐ-
τοῦ τετραρχοῦντος τῆς ἰτουραίας καὶ τραχω-
νίτιδος χώρας, καὶ λυσανίου τῆς ἀβιληνῆς τε-
τραρχοῦντος, ἐπ᾽ ἀρχιερέων ἄννα καὶ καϊάφα, 2
ἐγένετο ῥῆμα θεοῦ ἐπὶ ἰωάννην τὸν τοῦ ζα-
χαρίου υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ ἦλθεν εἰς πᾶ- 3

σαν

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

σαν τὴν περίχωρον τοῦ ἰορδάνου, κηρύσσων βά-
πτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν,
4 ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων ἠσαΐου τοῦ
προφήτου, λέγοντος, Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐ-
ρήμῳ, ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου, εὐθείας
5 ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. πᾶσα φάραγξ
πληρωθήσεται, καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς τα-
πεινωθήσεται· καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐ-
6 θεῖαν, καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας. καὶ
ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ.
7 ἔλεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις βα-
πτισθῆναι ὑπ᾽ αὐτοῦ, γεννήματα ἐχιδνῶν,
τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλού-
8 σης ὀργῆς; ποιήσατε οὖν καρποὺς ἀξίους τῆς
μετανοίας, καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς,
πατέρα ἔχομεν τὸν ἀβραάμ. λέγω γὰρ ὑμῖν,
ὅτι δύναται ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖ-
9 ραι τέκνα τῷ ἀβραάμ. ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη
πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν
δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται,
10 καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν
11 οἱ ὄχλοι, λέγοντες, τί οὖν ποιήσομεν; ἀπο-
κριθεὶς δὲ λέγει αὐτοῖς, ὁ ἔχων δύο χιτῶ-
νας, μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι· καὶ ὁ ἔχων
12 βρώματα, ὁμοίως ποιείτω. ἦλθον δὲ καὶ
τελῶναι βαπτισθῆναι, καὶ εἶπον πρὸς αὐ-
13 τόν, διδάσκαλε, τί ποιήσομεν; ὁ δὲ εἶπε
πρὸς αὐτούς, μηδὲν πλέον παρὰ τὸ διατε-
14 ταγμένον ὑμῖν πράσσετε. ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν
καὶ στρατευόμενοι, λέγοντες, καὶ ἡμεῖς τί ποιή-
σομεν; καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, μηδένα δια-
σείσητε, μηδὲ συκοφαντήσητε, καὶ ἀρκεῖσθε
15 τοῖς ὀψωνίοις ὑμῶν. προσδοκῶντος δὲ τοῦ
λαοῦ, καὶ διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς καρ-
δίαις αὐτῶν περὶ τοῦ ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς
16 εἴη ὁ χριστός, ἀπεκρίνατο ὁ ἰωάννης ἅπασι
λέγων, ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς, ἔρχεται
δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς λῦσαι
τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· αὐτὸς
ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί.
17 οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαριεῖ
τὴν ἅλωνα αὐτοῦ, καὶ συνάξει τὸν σῖτον εἰς
τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ· τὸ δὲ ἄχυρον κατα-
18 καύσει πυρὶ ἀσβέστῳ. πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἕτερα
19 παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν. ὁ δὲ ἡρώ-
δης ὁ τετράρχης, ἐλεγχόμενος ὑπ᾽ αὐτοῦ περὶ
ἡρωδιάδος τῆς γυναικὸς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ
φιλίππου, καὶ περὶ πάντων ὧν ἐποίησε πο-
20 νηρῶν ὁ ἡρώδης, προσέθηκε καὶ τοῦτο ἐπὶ
πᾶσι, καὶ κατέκλεισε τὸν ἰωάννην ἐν τῇ φυ-
21 λακῇ. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἅπαν-
τα τὸν λαόν, καὶ ἰησοῦ βαπτισθέντος, καὶ
προσευχομένου, ἀνεῳχθῆναι τὸν οὐρανόν,
καὶ καταβῆναι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον σωμα- 22
τικῷ εἴδει ὡσεὶ περιστερὰν ἐπ᾽ αὐτόν, καὶ
φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι, λέγουσαν, σὺ εἶ ὁ
υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ ηὐδόκησα. καὶ 23
αὐτὸς ἦν ὁ ἰησοῦς ὡσεὶ ἐτῶν τριάκοντα
ἀρχόμενος ὤν, ὡς ἐνομίζετο υἱὸς ἰωσὴφ τοῦ
ἡλί, τοῦ ματθάτ, τοῦ λευΐ, τοῦ μελχί, τοῦ 24
ἰαννά, τοῦ ἰωσήφ, τοῦ ματταθίου, τοῦ ἀμώς, 25
τοῦ ναούμ, τοῦ ἐσλί, τοῦ ναγγαί, τοῦ μαάθ, τοῦ 26
ματταθίου, τοῦ σεμεΐ, τοῦ ἰωσήφ, τοῦ ἰούδα,
τοῦ ἰωαννᾶ, τοῦ ῥησά, τοῦ ζοροβάβελ, τοῦ σα- 27
λαθιήλ, τοῦ νηρί, τοῦ μελχί, τοῦ ἀδδί, τοῦ 28
κωσάμ, τοῦ ἐλμωδάμ, τοῦ ἤρ, τοῦ ἰωσή, τοῦ ἐ- 29
λιέζερ, τοῦ ἰωρείμ, τοῦ ματθάτ, τοῦ λευΐ, τοῦ 30
συμεών, τοῦ ἰούδα, τοῦ ἰωσήφ, τοῦ ἰωνάν, τοῦ
ἐλιακείμ, τοῦ μελεᾶ, τοῦ μαϊνάν, τοῦ ματτα- 31
θά, τοῦ ναθάν, τοῦ δαβίδ, τοῦ ἰεσσαί, τοῦ ὠ- 32
βήδ, τοῦ βοόζ, τοῦ σαλμών, τοῦ ναασσών, τοῦ 33
ἀμιναδάβ, τοῦ ἀράμ, τοῦ ἐσρώμ, τοῦ φαρές,
τοῦ ἰούδα, τοῦ ἰακώβ, τοῦ ἰσαάκ, τοῦ ἀβραάμ, 34
τοῦ θάρα, τοῦ ναχώρ, τοῦ σαρούχ, τοῦ ῥα- 35
γαύ, τοῦ φαλέκ, τοῦ ἕβερ, τοῦ σαλά, τοῦ καϊ- 36
νάν, τοῦ ἀρφαξάδ, τοῦ σήμ, τοῦ νῶε, τοῦ λά-
μεχ, τοῦ μαθουσάλα, τοῦ ἐνώχ, τοῦ ἰαρέδ, 37
τοῦ μαλελεήλ, τοῦ καϊνάν, τοῦ ἐνώς, τοῦ σήθ, 38
τοῦ ἀδάμ, τοῦ θεοῦ.

## δ′.

Ἰησοῦς δὲ πλήρης πνεύματος ἁγίου ὑπέ- 1
στρεψεν ἀπὸ τοῦ ἰορδάνου· καὶ ἤγετο ἐν τῷ
πνεύματι εἰς τὴν ἔρημον, ἡμέρας τεσσαρά- 2
κοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου· καὶ
οὐκ ἔφαγεν οὐδὲν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις·
καὶ συντελεσθεισῶν αὐτῶν, ὕστερον ἐπείνασεν.
καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος, εἰ υἱὸς εἶ τοῦ 3
θεοῦ, εἰπὲ τῷ λίθῳ τούτῳ ἵνα γένηται ἄρτος.
καὶ ἀπεκρίθη ἰησοῦς πρὸς αὐτόν, λέγων, 4
γέγραπται, Ὅτι οὐκ ἐπ᾽ ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται
ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ᾽ ἐπὶ παντὶ ῥήματι θεοῦ.
καὶ ἀναγαγὼν αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος 5
ὑψηλόν, ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βασι-
λείας τῆς οἰκουμένης ἐν στιγμῇ χρόνου· καὶ εἶπεν 6
αὐτῷ ὁ διάβολος, σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν
ταύτην ἅπασαν, καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν· ὅτι ἐ-
μοὶ παραδέδοται, καὶ ᾧ ἐὰν θέλω δίδωμι
αὐτήν. σὺ οὖν ἐὰν προσκυνήσῃς ἐνώπιόν 7
μου, ἔσται σου πάντα. καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ 8
εἶπεν ὁ ἰησοῦς, ὕπαγε ὀπίσω μου σατανᾶ· γέ-
γραπται, Προσκυνήσεις κύριον τὸν θεόν σου, καὶ
αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. καὶ ἤγαγεν αὐτὸν 9
εἰς ἱερουσαλήμ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτε-
ρύγιον τοῦ ἱεροῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, εἰ ὁ υἱὸς εἶ τοῦ

10 θεοῦ, βάλε σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω· γέ-
γραπται γὰρ, ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐν-
11 τελεῖται περὶ σοῦ τοῦ διαφυλάξαι σε· καὶ
ὅτι ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσί σε, μήποτε προσκό-
12 ψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. καὶ ἀποκριθεὶς
εἶπεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, ὅτι εἴρηται, Οὐκ ἐκ-
13 πειράσεις κύριον τὸν θεόν σου. καὶ συντελέσας
πάντα πειρασμὸν ὁ διάβολος, ἀπέστη ἀπ᾽
14 αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ. καὶ ὑπέστρεψεν ὁ ἰησοῦς
ἐν τῇ δυνάμει τοῦ πνεύματος εἰς τὴν γα-
λιλαίαν, καὶ φήμη ἐξῆλθε καθ᾽ ὅλης τῆς περι-
15 χώρου περὶ αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς
συναγωγαῖς αὐτῶν, δοξαζόμενος ὑπὸ πάν-
16 των. καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ναζαρὲτ, οὗ ἦν τε-
θραμμένος, καὶ εἰσῆλθε κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ,
ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων εἰς τὴν συναγω-
17 γὴν, καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι. καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ
βιβλίον ἠσαΐου τοῦ προφήτου· καὶ ἀναπτύξας
τὸ βιβλίον, εὗρε τὸν τόπον οὗ ἦν γεγραμμέ-
18 νον· Πνεῦμα κυρίου ἐπ᾽ ἐμὲ, οὗ εἵνεκεν ἔχρισέ
με, εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με,
ἰάσασθαι τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν,
19 κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν, καὶ τυφλοῖς
ἀνάβλεψιν, ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους ἐν ἀ-
20 φέσει, κηρύξαι ἐνιαυτὸν κυρίου δεκτόν. καὶ
πτύξας τὸ βιβλίον, ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ,
ἐκάθισε· καὶ πάντων ἐν τῇ συναγωγῇ οἱ
21 ὀφθαλμοὶ ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. ἤρξατο δὲ
λέγειν πρὸς αὐτοὺς, ὅτι σήμερον πεπλήρωται
22 ἡ γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν. καὶ πάν-
τες ἐμαρτύρουν αὐτῷ, καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ
τοῖς λόγοις τῆς χάριτος, τοῖς ἐκπορευομένοις
ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον, οὐχ οὗτός ἐστιν
23 ὁ υἱὸς ἰωσήφ; καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, πάν-
τως ἐρεῖτέ μοι τὴν παραβολὴν ταύτην, ἰα-
τρὲ, θεράπευσον σεαυτόν· ὅσα ἠκούσαμεν
γενόμενα ἐν τῇ καπερναοὺμ, ποίησον καὶ ὧδε
24 ἐν τῇ πατρίδι σου. εἶπε δὲ, ἀμὴν λέγω ὑ-
μῖν, ὅτι οὐδεὶς προφήτης δεκτός ἐστιν ἐν τῇ
25 πατρίδι αὐτοῦ. ἐπ᾽ ἀληθείας λέγω ὑμῖν,
πολλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἠλίου ἐν
τῷ ἰσραὴλ, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη
τρία καὶ μῆνας ἕξ, ὡς ἐγένετο λιμὸς μέγας
26 ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν· καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν
ἐπέμφθη ἠλίας, εἰ μὴ εἰς σάρεπτα τῆς σι-
27 δῶνος, πρὸς γυναῖκα χήραν. καὶ πολλοὶ λε-
προὶ ἦσαν ἐπὶ ἐλισαίου τοῦ προφήτου ἐν
τῷ ἰσραὴλ, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἐκαθαρί-
28 σθη εἰ μὴ νεεμὰν ὁ σύρος. καὶ ἐπλήσθησαν
πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ, ἀκούοντες
29 ταῦτα. καὶ ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω
τῆς πόλεως, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἕως τῆς ὀφρύος τοῦ
ὄρους, ἐφ᾽ οὗ ἡ πόλις αὐτῶν ᾠκοδόμητο, εἰς τὸ
κατακρημνίσαι αὐτόν. αὐτὸς δὲ διελθὼν διὰ 30
μέσου αὐτῶν, ἐπορεύετο. καὶ κατῆλθεν εἰς 31
καπερναοὺμ πόλιν τῆς γαλιλαίας· καὶ ἦν δι-
δάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς σάββασι. καὶ ἐξεπλήσ- 32
σοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ
ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ. καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν 33
ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρ-
του, καὶ ἀνέκραξε φωνῇ μεγάλῃ, λέγων, ἔα, 34
τί ἡμῖν καὶ σοι ἰησοῦ ναζαρηνέ; ἦλθες ἀπο-
λέσαι ἡμᾶς; οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ.
καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, λέγων, φιμώ- 35
θητι, καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. καὶ ῥῖψαν αὐτὸν τὸ
δαιμόνιον εἰς τὸ μέσον, ἐξῆλθεν ἀπ᾽ αὐτοῦ,
μηδὲν βλάψαν αὐτόν. καὶ ἐγένετο θάμβος 36
ἐπὶ πάντας, καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους,
λέγοντες, τίς ὁ λόγος οὗτος, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ καὶ
δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύ-
μασι, καὶ ἐξέρχονται; καὶ ἐξεπορεύετο ἦχος 37
περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου.
ἀναστὰς δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς εἰσῆλθεν εἰς τὴν 38
οἰκίαν σίμωνος· ἡ πενθερὰ δὲ τοῦ σίμωνος
ἦν συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ· καὶ ἠρώ-
τησαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς. καὶ ἐπιστὰς ἐπάνω 39
αὐτῆς, ἐπετίμησε τῷ πυρετῷ, καὶ ἀφῆκεν
αὐτήν· παραχρῆμα δὲ ἀναστᾶσα διηκόνει
αὐτοῖς. δύνοντος δὲ τοῦ ἡλίου, πάντες ὅσοι 40
εἶχον ἀσθενοῦντας νόσοις ποικίλαις, ἤγαγον
αὐτοὺς πρὸς αὐτόν. ὁ δὲ ἑνὶ ἑκάστῳ αὐτῶν
τὰς χεῖρας ἐπιθεὶς, ἐθεράπευσεν αὐτούς.
ἐξήρχετο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν, κρά- 41
ζοντα καὶ λέγοντα, ὅτι σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς
τοῦ θεοῦ. καὶ ἐπιτιμῶν οὐκ εἴα αὐτὰ λαλεῖν,
ὅτι ᾔδεισαν τὸν χριστὸν αὐτὸν εἶναι. γενομένης δὲ 42
ἡμέρας ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἔρημον τόπον·
καὶ οἱ ὄχλοι ἐζήτουν αὐτὸν, καὶ ἦλθον ἕως αὐ-
τοῦ, καὶ κατεῖχον αὐτὸν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ᾽
αὐτῶν. ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, ὅτι καὶ ταῖς ἑτέ- 43
ραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαί με δεῖ τὴν
βασιλείαν τοῦ θεοῦ· ὅτι εἰς τοῦτο ἀπέσταλ-
μαι. καὶ ἦν κηρύσσων ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῆς
γαλιλαίας.

ε.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι 1
αὐτῷ τοῦ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, καὶ αὐ-
τὸς ἦν ἑστὼς παρὰ τὴν λίμνην γεννησαρέτ·
καὶ εἶδε δύο πλοῖα ἑστῶτα παρὰ τὴν λί- 2
μνην· οἱ δὲ ἁλιεῖς ἀποβάντες ἀπ᾽ αὐτῶν,
ἀπέπλυναν τὰ δίκτυα. ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν 3
πλοίων, ὃ ἦν τοῦ σίμωνος, ἠρώτησεν αὐτὸν
ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον. καὶ καθί-
σας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους. ὡς 4



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπε πρὸς τὸν σίμωνα,
ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος, καὶ χαλάσατε
5 τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν. καὶ ἀποκριθεὶς
ὁ σίμων εἶπεν αὐτῷ, ἐπιστάτα, δι᾽ ὅλης τῆς
νυκτὸς κοπιάσαντες, οὐδὲν ἐλάβομεν· ἐπὶ δὲ
6 τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὸ δίκτυον. καὶ
τοῦτο ποιήσαντες, συνέκλεισαν πλῆθος
ἰχθύων πολύ· διεῤῥήγνυτο δὲ τὸ δίκτυον
7 αὐτῶν· καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις τοῖς
ἐν τῷ ἑτέρῳ πλοίῳ, τοῦ ἐλθόντας συλλα-
βέσθαι αὐτοῖς. καὶ ἦλθον, καὶ ἔπλησαν ἀμφό-
8 τερα τὰ πλοῖα, ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. ἰδὼν
δὲ σίμων πέτρος, προσέπεσε τοῖς γόνασι τοῦ
ἰησοῦ, λέγων, ἔξελθε ἀπ᾽ ἐμοῦ· ὅτι ἀνὴρ ἁ-
9 μαρτωλός εἰμι, κύριε· θάμβος γὰρ περιέσχεν
αὐτὸν, καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ, ἐπὶ τῇ
10 ἄγρᾳ τῶν ἰχθύων ᾗ συνέλαβον. ὁμοίως δὲ
καὶ ἰάκωβον καὶ ἰωάννην υἱοὺς ζεβεδαίου,
οἳ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ σίμωνι. καὶ εἶπε πρὸς
τὸν σίμωνα ὁ ἰησοῦς, μὴ φοβοῦ· ἀπὸ τοῦ νῦν
11 ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν. καὶ καταγαγόντες
τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφέντες ἅπαντα,
12 ἠκολούθησαν αὐτῷ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι
αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πόλεων, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ πλή-
ρης λέπρας, καὶ ἰδὼν τὸν ἰησοῦν, πεσὼν ἐπὶ
πρόσωπον, ἐδεήθη αὐτοῦ, λέγων, κύριε, ἐὰν
13 θέλῃς, δύνασαί με καθαρίσαι. καὶ ἐκτεί-
νας τὴν χεῖρα, ἥψατο αὐτοῦ, εἰπὼν, θέλω·
καθαρίσθητι. καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν
14 ἀπ᾽ αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μη-
δενὶ εἰπεῖν· ἀλλὰ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν
τῷ ἱερεῖ, καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθα-
ρισμοῦ σου, καθὼς προσέταξε μωσῆς, εἰς
15 μαρτύριον αὐτοῖς. διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ
λόγος περὶ αὐτοῦ, καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολ-
λοὶ ἀκούειν, καὶ θεραπεύεσθαι ὑπ᾽ αὐτοῦ ἀπὸ
16 τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν. αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχω-
17 ρῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις, καὶ προσευχόμενος. καὶ
ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς ἦν δι-
δάσκων· καὶ ἦσαν καθήμενοι φαρισαῖοι καὶ
νομοδιδάσκαλοι, οἳ ἦσαν ἐληλυθότες ἐκ
πάσης κώμης τῆς γαλιλαίας, καὶ ἰουδαίας,
καὶ ἱερουσαλήμ, καὶ δύναμις κυρίου ἦν εἰς
18 τὸ ἰᾶσθαι αὐτούς. καὶ ἰδοὺ ἄνδρες φέροντες
ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον ὃς ἦν παραλελυμέ-
νος, καὶ ἐζήτουν αὐτὸν εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖναι
19 ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ μὴ εὑρόντες ποίας εἰσ-
ενέγκωσιν αὐτὸν, διὰ τὸν ὄχλον, ἀναβάντες
ἐπὶ τὸ δῶμα, διὰ τῶν κεράμων καθῆκαν
αὐτὸν σὺν τῷ κλινιδίῳ, εἰς τὸ μέσον ἔμ-
20 προσθεν τοῦ ἰησοῦ. καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν αὐ-
τῶν, εἶπεν αὐτῷ, ἄνθρωπε, ἀφέωνταί σοι αἱ
ἁμαρτίαι σου. καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι 21
οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι, λέγοντες,
τίς ἐστιν οὗτος, ὃς λαλεῖ βλασφημίας; τίς
δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας, εἰ μὴ μόνος ὁ
θεός; ἐπιγνοὺς δὲ ὁ ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς 22
αὐτῶν, ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, τί δια-
λογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; τί ἐστιν εὐ- 23
κοπώτερον εἰπεῖν, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρ-
τίαι σου, ἢ εἰπεῖν, ἔγειραι καὶ περιπάτει; ἵνα 24
δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας, εἶπε τῷ
παραλελυμένῳ, σοὶ λέγω, ἔγειραι· καὶ ἄρας
τὸ κλινίδιόν σου, πορεύου εἰς τὸν οἶκόν σου. καὶ 25
παραχρῆμα ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν, ἄρας
ἐφ᾽ ᾧ κατέκειτο, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ,
δοξάζων τὸν θεόν. καὶ ἔκστασις ἔλαβεν ἅ- 26
παντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν θεὸν, καὶ ἐπλήσθησαν
φόβου, λέγοντες, ὅτι εἴδομεν παράδοξα σή-
μερον. καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθε, καὶ ἐθεάσατο 27
τελώνην ὀνόματι λευΐν, καθήμενον ἐπὶ τὸ τε-
λώνιον, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἀκολούθει μοι. καὶ 28
καταλιπὼν ἅπαντα, ἀναστὰς ἠκολούθησεν
αὐτῷ. καὶ ἐποίησε δοχὴν μεγάλην ὁ λευῒς 29
αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἦν ὄχλος τε-
λωνῶν πολὺς, καὶ ἄλλων οἳ ἦσαν μετ᾽ αὐτῶν
κατακείμενοι. καὶ ἐγόγγυζον οἱ γραμμα- 30
τεῖς αὐτῶν καὶ οἱ φαρισαῖοι πρὸς τοὺς μαθη-
τὰς αὐτοῦ, λέγοντες, διατί μετὰ τελωνῶν καὶ
ἁμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε; καὶ ἀποκρι- 31
θεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, οὐ χρείαν
ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἰατροῦ, ἀλλ᾽ οἱ κακῶς
ἔχοντες. οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι δικαίους, ἀλ- 32
λὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν. οἱ δὲ εἶπον 33
πρὸς αὐτὸν, διατί οἱ μαθηταὶ ἰωάννου νη-
στεύουσι πυκνὰ, καὶ δεήσεις ποιοῦνται, ὁμοίως καὶ
οἱ τῶν φαρισαίων· οἱ δὲ σοὶ ἐσθίουσι καὶ πίνου-
σιν; ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, μὴ δύνασθε τοὺς 34
υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ᾽ αὐτῶν
ἐστι, ποιῆσαι νηστεύειν; ἐλεύσονται δὲ ἡμέ- 35
ραι, καὶ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ᾽ αὐτῶν ὁ νυμφίος,
τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.
ἔλεγε δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς, ὅτι οὐ- 36
δεὶς ἐπίβλημα ἱματίου καινοῦ ἐπιβάλλει
ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μήγε, καὶ τὸ και-
νὸν σχίζει, καὶ τῷ παλαιῷ οὐ συμφωνεῖ ἐπί-
βλημα τὸ ἀπὸ τοῦ καινοῦ. καὶ οὐδεὶς βάλλει 37
οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μήγε, ῥή-
ξει ὁ νέος οἶνος τοὺς ἀσκοὺς, καὶ αὐτὸς ἐκχυθή-
σεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται. ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς 38
ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον, καὶ ἀμφότεροι συντη-
ροῦνται. καὶ οὐδεὶς πιὼν παλαιὸν, εὐθέως θέλει 39
νέον· λέγει γὰρ, ὁ παλαιὸς χρηστότερός ἐστιν.

ϛʹ.

1 Ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ δευτεροπρώ-
τῳ διαπορεύεσθαι αὐτὸν διὰ τῶν σπορίμων· καὶ
ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τοὺς στάχυας, καὶ
2 ἤσθιον, ψώχοντες ταῖς χερσί. τινὲς δὲ τῶν φαρι-
σαίων εἶπον αὐτοῖς, τί ποιεῖτε ὃ οὐκ ἔξεστι
3 ποιεῖν ἐν τοῖς σάββασι; καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς
αὐτοὺς εἶπεν ὁ ἰησοῦς, οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε
ὃ ἐποίησε δαβίδ, ὁπότε ἐπείνασεν αὐτὸς, καὶ
4 οἱ μετ᾽ αὐτοῦ ὄντες· ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον
τοῦ θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔλαβε
καὶ ἔφαγε, καὶ ἔδωκε καὶ τοῖς μετ᾽ αὐτοῦ, οὓς
5 οὐκ ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς; καὶ
ἔλεγεν αὐτοῖς, ὅτι κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ
6 ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου. ἐγένετο δὲ ἐν
ἑτέρῳ σαββάτῳ εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν
συναγωγὴν, καὶ διδάσκειν· καὶ ἦν ἐκεῖ ἄν-
θρωπος, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν ξηρά.
7 παρετήρουν δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρι-
σαῖοι εἰ ἐν τῷ σαββάτῳ θεραπεύσῃ αὐτὸν,
8 ἵνα εὕρωσι κατηγορίαν αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ
ᾔδει τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν· καὶ εἶπε τῷ
ἀνθρώπῳ τῷ ξηρὰν ἔχοντι τὴν χεῖρα, ἔ-
γειραι, καὶ στῆθι εἰς τὸ μέσον. ὁ δὲ ἀναστὰς
9 ἔστη. εἶπεν οὖν ὁ ἰησοῦς πρὸς αὐτοὺς, ἐπε-
ρωτήσω ὑμᾶς, τί ἔξεστι τοῖς σάββασιν, ἀ-
γαθοποιῆσαι, ἢ κακοποιῆσαι; ψυχὴν σῶ-
10 σαι, ἢ ἀποκτεῖναι; καὶ περιβλεψάμενος πάν-
τας αὐτοὺς, εἶπε τῷ ἀνθρώπῳ, ἔκτεινον τὴν
χεῖρά σου. ὁ δὲ ἐποίησεν οὕτω, καὶ ἀποκα-
11 τεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. αὐτοὶ
δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας, καὶ διελάλουν πρὸς ἀλ-
12 λήλους, τί ἂν ποιήσειαν τῷ ἰησοῦ. ἐγένετο δὲ
ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος
προσεύξασθαι, καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ
13 προσευχῇ τοῦ θεοῦ. καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα,
προσεφώνησε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· καὶ ἐκ-
λεξάμενος ἀπ᾽ αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἀπο-
14 στόλους ὠνόμασε· σίμωνα, ὃν καὶ ὠνόμασε
πέτρον, καὶ ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἰά-
κωβον καὶ ἰωάννην, φίλιππον καὶ βαρθο-
15 λομαῖον, ματθαῖον καὶ θωμᾶν, ἰάκωβον τὸν
τοῦ ἀλφαίου, καὶ σίμωνα τὸν καλούμενον ζη-
16 λωτὴν, ἰούδαν ἰακώβου, καὶ ἰούδαν ἰσκαριώ-
17 την, ὃς καὶ ἐγένετο προδότης. καὶ καταβὰς
μετ᾽ αὐτῶν, ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ, καὶ ὄχλος
μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ
ἀπὸ πάσης τῆς ἰουδαίας, καὶ ἱερουσαλὴμ, καὶ
18 τῆς παραλίου τύρου καὶ σιδῶνος· οἳ ἦλθον ἀ-
κοῦσαι αὐτοῦ, καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων αὐ-
τῶν· καὶ οἱ ὀχλούμενοι ὑπὸ πνευμάτων ἀ-
19 καθάρτων· καὶ ἐθεραπεύοντο. καὶ πᾶς ὁ
ὄχλος ἐζήτει ἅπτεσθαι αὐτοῦ, ὅτι δύναμις
παρ᾽ αὐτοῦ ἐξήρχετο, καὶ ἰᾶτο πάντας. καὶ 20
αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς
μαθητὰς αὐτοῦ, ἔλεγε, μακάριοι οἱ πτω-
χοί· ὅτι ὑμετέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ.
μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν· ὅτι χορτασθή- 21
σεσθε. μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν· ὅτι γε-
λάσετε. μακάριοί ἐστε, ὅταν μισήσωσιν ὑ- 22
μᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑ-
μᾶς καὶ ὀνειδίσωσι, καὶ ἐκβάλωσι τὸ ὄνο-
μα ὑμῶν ὡς πονηρὸν, ἕνεκεν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀν-
θρώπου. χαίρετε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ 23
σκιρτήσατε. ἰδοὺ γὰρ ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς
ἐν τῷ οὐρανῷ. κατὰ ταῦτα γὰρ ἐποίουν τοῖς
προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν. πλὴν οὐαὶ ὑ- 24
μῖν τοῖς πλουσίοις· ὅτι ἀπέχετε τὴν παρά-
κλησιν ὑμῶν. οὐαὶ ὑμῖν οἱ ἐμπεπλησμένοι· 25
ὅτι πεινάσετε. οὐαὶ ὑμῖν οἱ γελῶντες νῦν·
ὅτι πενθήσετε καὶ κλαύσετε. οὐαὶ ὅταν κα- 26
λῶς εἴπωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι· κατὰ ταῦτα
γὰρ ἐποίουν τοῖς ψευδοπροφήταις οἱ πατέ-
ρες αὐτῶν. ἀλλ᾽ ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν, 27
ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καλῶς ποιεῖτε
τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς· εὐλογεῖτε τοὺς κατα- 28
ρωμένους ὑμῖν, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν
ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς. τῷ τύπτοντί σε ἐπὶ τὴν 29
σιαγόνα, πάρεχε καὶ τὴν ἄλλην· καὶ ἀπὸ
τοῦ αἴροντός σου τὸ ἱμάτιον, καὶ τὸν χιτῶνα
μὴ κωλύσῃς. παντὶ δὲ τῷ αἰτοῦντί σε, δί- 30
δου, καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντος τὰ σὰ, μὴ ἀπαί-
τει· καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ 31
ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως.
καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, 32
ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ
τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσι. καὶ ἐὰν 33
ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς,
ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ
τὸ αὐτὸ ποιοῦσι. καὶ ἐὰν δανείζητε παρ᾽ ὧν 34
ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί;
καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοῖς δανείζου-
σιν, ἵνα ἀπολάβωσι τὰ ἴσα. πλὴν ἀγαπᾶτε 35
τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ ἀγαθοποιεῖτε, καὶ δα-
νείζετε, μηδὲν ἀπελπίζοντες· καὶ ἔσται ὁ
μισθὸς ὑμῶν πολὺς, καὶ ἔσεσθε οἱ υἱοὶ τοῦ
ὑψίστου· ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀ-
χαρίστους καὶ πονηρούς. γίνεσθε οὖν οἰκτίρ- 36
μονες, καθὼς καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων
ἐστί. καὶ μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε· μὴ 37
καταδικάζετε, καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆ-
τε· ἀπολύετε, καὶ ἀπολυθήσεσθε. δίδοτε, 38
καὶ δοθήσεται ὑμῖν· μέτρον καλὸν πεπιεσ-
μένον, καὶ σεσαλευμένον, καὶ ὑπερεκχυνόμενον
δώσουσιν

διδώσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν· τῷ γὰρ αὐτῷ
μέτρῳ ᾧ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν.
39 εἶπε δὲ παραβολὴν αὐτοῖς, μήτι δύναται
τυφλὸς τυφλὸν ὁδηγεῖν; οὐχὶ ἀμφότεροι εἰς
40 βόθυνον πεσοῦνται; οὐκ ἔστι μαθητὴς ὑπὲρ τὸν
διδάσκαλον αὐτοῦ· κατηρτισμένος δὲ πᾶς
41 ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ. τί δὲ βλέπεις τὸ
κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ
σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ
42 κατανοεῖς; ἢ πῶς δύνασαι λέγειν τῷ ἀ-
δελφῷ σου, ἀδελφὲ, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρ-
φος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, αὐτὸς τὴν ἐν
τῷ ὀφθαλμῷ σου δοκὸν οὐ βλέπων; ὑποκρι-
τὰ, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλ-
μοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ
κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου.
43 οὐ γάρ ἐστι δένδρον καλὸν ποιοῦν καρπὸν σα-
πρόν· οὐδὲ δένδρον σαπρὸν ποιοῦν καρπὸν
44 καλόν. ἕκαστον γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρ-
ποῦ γινώσκεται. οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγου-
σι σῦκα, οὐδὲ ἐκ βάτου τρυγῶσι σταφυλήν.
45 ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυ-
ροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ ἀγαθόν·
καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θη-
σαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ πο-
νηρόν· ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας
46 λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ. τί δέ με καλεῖτε,
47 κύριε, κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ λέγω; πᾶς ὁ
ἐρχόμενος πρός με, καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων,
καὶ ποιῶν αὐτοὺς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἐστὶν
48 ὅμοιος. ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι
οἰκίαν, ὃς ἔσκαψε καὶ ἐβάθυνε, καὶ ἔθηκε θε-
μέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν· πλημμύρας δὲ
γενομένης, προσέρρηξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰ-
κίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἴσχυσε σαλεῦσαι αὐτήν·
49 τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. ὁ δὲ ἀκούσας καὶ
μὴ ποιήσας, ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδο-
μήσαντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίου,
ᾗ προσέρρηξεν ὁ ποταμὸς, καὶ εὐθέως ἔπεσε,
καὶ ἐγένετο τὸ ῥῆγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγα.

ζ.

1 Ἐπεὶ δὲ ἐπλήρωσε πάντα τὰ ῥήματα
αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς
2 καπερναούμ. ἑκατοντάρχου δέ τινος δοῦλος
κακῶς ἔχων ἔμελλε τελευτᾶν, ὃς ἦν αὐτῷ
3 ἔντιμος. ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ ἰησοῦ, ἀπέστειλε
πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν ἰουδαίων, ἐρωτῶν
αὐτὸν ὅπως ἐλθὼν διασώσῃ τὸν δοῦλον αὐτοῦ.
4 οἱ δὲ παραγενόμενοι πρὸς τὸν ἰησοῦν, παρεκά-
λουν αὐτὸν σπουδαίως, λέγοντες, ὅτι ἄξιός
5 ἐστιν ᾧ παρέξει τοῦτο· ἀγαπᾷ γὰρ τὸ ἔθνος ἡ-
μῶν, καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ᾠκοδόμησεν ἡ-
μῖν. ὁ δὲ ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν αὐτοῖς. ἤδη δὲ 6
αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος ἀπὸ τῆς οἰκίας,
ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν ὁ ἑκατόνταρχος φίλους,
λέγων αὐτῷ, κύριε, μὴ σκύλλου· οὐ γάρ εἰμι
ἱκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς.
διὸ οὐδὲ ἐμαυτὸν ἠξίωσα πρὸς σὲ ἐλθεῖν· 7
ἀλλὰ εἰπὲ λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου.
καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν 8
τασσόμενος, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας,
καὶ λέγω τούτῳ, πορεύθητι, καὶ πορεύεται· καὶ
ἄλλῳ, ἔρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ τῷ δούλῳ μου,
ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. ἀκούσας δὲ ταῦτα 9
ὁ ἰησοῦς, ἐθαύμασεν αὐτόν· καὶ στραφεὶς,
τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ ὄχλῳ εἶπε, λέγω ὑ-
μῖν, οὐδὲ ἐν τῷ ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗ-
ρον. καὶ ὑποστρέψαντες οἱ πεμφθέντες εἰς 10
τὸν οἶκον, εὗρον τὸν ἀσθενοῦντα δοῦλον ὑγιαί-
νοντα. καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἑξῆς, ἐπορεύετο εἰς 11
πόλιν καλουμένην ναΐν, καὶ συνεπορεύοντο
αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἱκανοὶ, καὶ ὄχλος πο-
λύς. ὡς δὲ ἤγγισε τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ 12
ἰδοὺ ἐξεκομίζετο τεθνηκὼς, υἱὸς μονογενὴς
τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ αὕτη χήρα· καὶ ὄχλος τῆς
πόλεως ἱκανὸς σὺν αὐτῇ. καὶ ἰδὼν αὐτὴν 13
ὁ κύριος, ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ, καὶ εἶπεν
αὐτῇ, μὴ κλαῖε. καὶ προσελθὼν ἥψατο τῆς 14
σοροῦ· οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν· καὶ εἶπε,
νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι. καὶ ἀνεκάθι- 15
σεν ὁ νεκρὸς, καὶ ἤρξατο λαλεῖν. καὶ ἔδωκεν
αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. ἔλαβε δὲ φόβος πάν- 16
τας, καὶ ἐδόξαζον τὸν θεὸν, λέγοντες, ὅτι προ-
φήτης μέγας ἐγήγερται ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι ἐπε-
σκέψατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. καὶ ἐξῆλθεν 17
ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ ἰουδαίᾳ περὶ αὐτοῦ, καὶ
ἐν πάσῃ τῇ περιχώρῳ. καὶ ἀπήγγειλαν 18
ἰωάννῃ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τού-
των. καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν 19
μαθητῶν αὐτοῦ ὁ ἰωάννης, ἔπεμψε πρὸς τὸν
ἰησοῦν, λέγων, σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον
προσδοκῶμεν; παραγενόμενοι δὲ πρὸς 20
αὐτὸν οἱ ἄνδρες, εἶπον, ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ἀ-
πέσταλκεν ἡμᾶς πρὸς σὲ, λέγων, σὺ εἶ ὁ ἐρ-
χόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; ἐν αὐτῇ δὲ 21
τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσε πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ
μαστίγων, καὶ πνευμάτων πονηρῶν, καὶ τυ-
φλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσατο τὸ βλέπειν. καὶ 22
ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς, πορευ-
θέντες ἀπαγγείλατε ἰωάννῃ ἃ εἴδετε καὶ
ἠκούσατε· ὅτι τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, χωλοὶ
περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται, κωφοὶ 23
ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ εὐαγγε-
λίζονται· καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκαν-



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

24 διδάλευθῆ ἐν ἐμοί. ἀπελθόντων δὲ τῶν ἀγγέλων
ἰωάννου, ἤρξατο λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ ἰωάν-
νου, τί ἐξεληλύθατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι;
25 κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; ἀλλὰ τί
ἐξεληλύθατε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς
ἱματίοις ἠμφιεσμένον; ἰδοὺ οἱ ἐν ἱματισμῷ
ἐνδόξῳ καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες, ἐν τοῖς βα-
26 σιλείοις εἰσίν. ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν;
προφήτην; ναὶ λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον
27 προφήτου. οὗτός ἐστι περὶ οὗ γέγραπται, Ἰδοὺ
ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώ-
που σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπρο-
28 σθέν σου. λέγω γὰρ ὑμῖν, μείζων ἐν γεννητοῖς
γυναικῶν προφήτης ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ
οὐδείς ἐστιν. ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ
29 τοῦ θεοῦ, μείζων αὐτοῦ ἐστι. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀ-
κούσας καὶ οἱ τελῶναι ἐδικαίωσαν τὸν θεόν,
30 βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα ἰωάννου. οἱ δὲ
φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ
ἠθέτησαν εἰς ἑαυτούς, μὴ βαπτισθέντες ὑπ'
31 αὐτοῦ. εἶπε δὲ ὁ κύριος, τίνι οὖν ὁμοιώσω
τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης; καὶ τίνι εἰ-
32 σὶν ὅμοιοι; ὅμοιοί εἰσι παιδίοις τοῖς ἐν ἀγο-
ρᾷ καθημένοις, καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις,
καὶ λέγουσιν, ηὐλήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ὠρχή-
σασθε· ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐκλαύ-
33 σατε. ἐλήλυθε γὰρ ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς μήτε
ἄρτον ἐσθίων, μήτε οἶνον πίνων, καὶ λέγετε,
34 δαιμόνιον ἔχει. ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγετε, ἰδοὺ ἄνθρω-
πος φάγος καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ
35 ἁμαρτωλῶν. καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν
36 τέκνων αὐτῆς πάντων. ἠρώτα δέ τις αὐτὸν
τῶν φαρισαίων, ἵνα φάγῃ μετ' αὐτοῦ. καὶ εἰσ-
ελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ φαρισαίου, ἀνεκλί-
37 θη. καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἐν τῇ πόλει, ἥτις ἦν ἁ-
μαρτωλός, ἐπιγνοῦσα ὅτι ἀνάκειται ἐν τῇ οἰ-
κίᾳ τοῦ φαρισαίου, κομίσασα ἀλάβαστρον
38 μύρου· καὶ στᾶσα παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ ὀπί-
σω κλαίουσα, ἤρξατο βρέχειν τοὺς πόδας αὐ-
τοῦ τοῖς δάκρυσι, καὶ ταῖς θριξὶ τῆς κεφαλῆς
αὐτῆς ἐξέμασσε, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας
39 αὐτοῦ, καὶ ἤλειφε τῷ μύρῳ. ἰδὼν δὲ ὁ φαρι-
σαῖος ὁ καλέσας αὐτόν, εἶπεν ἐν ἑαυτῷ, λέ-
γων, οὗτος εἰ ἦν προφήτης, ἐγίνωσκεν ἂν τίς
καὶ ποταπὴ ἡ γυνή, ἥτις ἅπτεται αὐτοῦ, ὅτι
40 ἁμαρτωλός ἐστι. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς
εἶπε πρὸς αὐτόν, σίμων, ἔχω σοί τι εἰπεῖν. ὁ
41 δέ φησι, διδάσκαλε, εἰπέ. δύο χρεωφει-
λέται ἦσαν δανειστῇ τινι· ὁ εἷς ὤφειλε δη-
νάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἕτερος πεντήκον-
42 τα. μὴ ἐχόντων δὲ αὐτῶν ἀποδοῦναι, ἀμ-
φοτέροις ἐχαρίσατο. τίς οὖν αὐτῶν, εἰπέ,
πλεῖον αὐτὸν ἀγαπήσει; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ σί- 43
μων εἶπεν, ὑπολαμβάνω ὅτι ᾧ τὸ πλεῖον
ἐχαρίσατο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, ὀρθῶς ἔκρι-
νας. καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα, τῷ σί- 44
μωνι ἔφη, βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα; εἰσ-
ῆλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν, ὕδωρ ἐπὶ τοὺς πόδας
μου οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ τοῖς δάκρυσιν ἔβρε-
ξέ μου τοὺς πόδας, καὶ ταῖς θριξὶ τῆς κεφαλῆς
αὐτῆς ἐξέμαξε. φίλημά μοι οὐκ ἔδωκας· 45
αὕτη δὲ ἀφ' ἧς εἰσῆλθον, οὐ διέλιπε κατα-
φιλοῦσά μου τοὺς πόδας. ἐλαίῳ τὴν κεφαλήν 46
μου οὐκ ἤλειψας, αὕτη δὲ μύρῳ ἤλειψέ μου
τοὺς πόδας. οὗ χάριν, λέγω σοι, ἀφέωνται αἱ 47
ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί, ὅτι ἠγάπησε πο-
λύ. ᾧ δὲ ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ. εἶπε 48
δὲ αὐτῇ, ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι. καὶ ἤρ- 49
ξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἐν ἑαυτοῖς,
τίς οὗτός ἐστιν ὃς καὶ ἁμαρτίας ἀφίησιν; εἶ- 50
πε δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα, ἡ πίστις σου σέσωκέ
σε· πορεύου εἰς εἰρήνην.

η.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς, καὶ αὐτὸς 1
διώδευε κατὰ πόλιν καὶ κώμην, κηρύσσων καὶ
εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. καὶ οἱ
δώδεκα σὺν αὐτῷ, καὶ γυναῖκές τινες αἳ 2
ἦσαν τεθεραπευμέναι ἀπὸ πνευμάτων πο-
νηρῶν, καὶ ἀσθενειῶν, μαρία ἡ καλουμένη
μαγδαληνή, ἀφ' ἧς δαιμόνια ἑπτὰ ἐξελη-
λύθει· καὶ ἰωάννα γυνὴ χουζᾶ ἐπιτρόπου ἡρώ- 3
δου, καὶ σουσάννα, καὶ ἕτεραι πολλαί, αἵτινες
διηκόνουν αὐτῷ ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς.
συνιόντος δὲ ὄχλου πολλοῦ, καὶ τῶν κατὰ πόλιν 4
ἐπιπορευομένων πρὸς αὐτόν, εἶπε διὰ πα-
ραβολῆς, ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι τὸν 5
σπόρον ἑαυτοῦ· καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτόν, ὃ
μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ κατεπατήθη, καὶ
τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό·
καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ἐ- 6
ξηράνθη, διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα. καὶ ἕτερον 7
ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυεῖ-
σαι αἱ ἄκανθαι ἀπέπνιξαν αὐτό. καὶ ἕτερον 8
ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν, καὶ φυὲν ἐ-
ποίησε καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. ταῦτα
λέγων, ἐφώνει, ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω.
ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγον- 9
τες, τίς εἴη ἡ παραβολὴ αὕτη. ὁ δὲ εἶπεν, 10
ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βα-
σιλείας τοῦ θεοῦ· τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβο-
λαῖς, ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσι, καὶ ἀκούον-
τες μὴ συνιῶσιν. ἔστι δὲ αὕτη ἡ παραβολή· 11
ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ. οἱ δὲ παρὰ τὴν 12
ὁδόν,

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ὁδόν, εἰσὶν οἱ ἀκούοντες, εἶτα ἔρχεται ὁ διά-
βολος, καὶ αἴρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐ-
13 τῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. οἱ δὲ ἐπὶ
τῆς πέτρας, οἳ ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς δέ-
χονται τὸν λόγον, καὶ οὗτοι ῥίζαν οὐκ ἔχουσιν,
οἳ πρὸς καιρὸν πιστεύουσι· καὶ ἐν καιρῷ πει-
14 ρασμοῦ ἀφίστανται. τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας
πεσόν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ με-
ριμνῶν καὶ πλούτου, καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πο-
ρευόμενοι συμπνίγονται, καὶ οὐ τελεσφοροῦσι.
15 τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί εἰσιν οἵτινες ἐν
καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ, ἀκούσαντες τὸν
λόγον, κατέχουσι, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν
16 ὑπομονῇ. οὐδεὶς δὲ λύχνον ἅψας, καλύπτει
αὐτὸν σκεύει, ἢ ὑποκάτω κλίνης τίθησιν·
ἀλλ᾽ ἐπὶ λυχνίας ἐπιτίθησιν, ἵνα οἱ εἰσπο-
17 ρευόμενοι βλέπωσι τὸ φῶς. οὐ γάρ ἐστι κρυ-
πτὸν ὃ οὐ φανερὸν γενήσεται, οὐδὲ ἀπόκρυ-
φον, ὃ οὐ γνωσθήσεται, καὶ εἰς φανερὸν ἔλθῃ.
18 βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε. ὃς γὰρ ἐὰν ἔχῃ,
δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὃς ἐὰν μὴ ἔχῃ, καὶ ὃ
19 δοκεῖ ἔχειν, ἀρθήσεται ἀπ᾽ αὐτοῦ. παρεγένοντο
δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ
οὐκ ἠδύναντο συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον.
20 καὶ ἀπηγγέλη αὐτῷ, λεγόντων, ἡ μήτηρ σου
καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἑστήκασιν ἔξω, ἰδεῖν σε
21 θέλοντες. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς,
μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν
λόγον τοῦ θεοῦ ἀκούοντες, καὶ ποιοῦντες αὐτόν.
22 καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς
ἐνέβη εἰς πλοῖον, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ
εἶπε πρὸς αὐτούς, διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν
23 τῆς λίμνης· καὶ ἀνήχθησαν. πλεόντων δὲ αὐτῶν,
ἀφύπνωσε, καὶ κατέβη λαῖλαψ ἀνέμου εἰς
τὴν λίμνην, καὶ συνεπληροῦντο, καὶ ἐκινδύ-
24 νευον. προσελθόντες δὲ διήγειραν αὐτόν, λέ-
γοντες, ἐπιστάτα, ἀπολλύμεθα. ὁ δὲ ἐγερθεὶς
ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ κλύδωνι τοῦ
ὕδατος· καὶ ἐπαύσαντο, καὶ ἐγένετο γαλήνη.
25 εἶπε δὲ αὐτοῖς, ποῦ ἐστιν ἡ πίστις ὑμῶν; φο-
βηθέντες δὲ ἐθαύμασαν, λέγοντες πρὸς ἀλ-
λήλους, τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ τοῖς ἀνέ-
μοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὕδατι, καὶ ὑπακούου-
26 σιν αὐτῷ; καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν
γαδαρηνῶν, ἥτις ἐστὶν ἀντιπέραν τῆς γα-
27 λιλαίας. ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν, ὑπήν-
τησεν αὐτῷ ἀνήρ τις ἐκ τῆς πόλεως, ὃς εἶ-
χε δαιμόνια ἐκ χρόνων ἱκανῶν, καὶ ἱμά-
τιον οὐκ ἐνεδιδύσκετο, καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμε-
28 νεν, ἀλλ᾽ ἐν τοῖς μνήμασιν. ἰδὼν δὲ τὸν ἰησοῦν,
καὶ ἀνακράξας προσέπεσεν αὐτῷ, καὶ φωνῇ
μεγάλῃ εἶπε, τί ἐμοὶ καὶ σοὶ ἰησοῦ υἱὲ τοῦ

θεοῦ τοῦ ὑψίστου; δέομαί σου, μή με βα-
σανίσῃς. παρήγγειλε γὰρ τῷ πνεύματι τῷ 29
ἀκαθάρτῳ, ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου.
πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτόν, καὶ
ἐδεσμεῖτο ἁλύσεσι καὶ πέδαις φυλασσό-
μενος, καὶ διαρρήσσων τὰ δεσμά, ἠλαύνετο
ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐρήμους. ἐπηρώ- 30
τησε δὲ αὐτὸν ὁ ἰησοῦς, λέγων, τί σοί ἐστιν ὄ-
νομα; ὁ δὲ εἶπε, λεγεών· ὅτι δαιμόνια πολλὰ
εἰσῆλθεν εἰς αὐτόν. καὶ παρεκάλει αὐτὸν 31
ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον
ἀπελθεῖν· ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἱκα- 32
νῶν βοσκομένων ἐν τῷ ὄρει· καὶ παρεκά-
λουν αὐτὸν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους
εἰσελθεῖν, καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. ἐξελθόντα 33
δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, εἰσῆλ-
θεν εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ
τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην, καὶ ἀπεπνίγη.
ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγενημένον, ἔφυ- 34
γον· καὶ ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πό-
λιν, καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ 35
γεγονός, καὶ ἦλθον πρὸς τὸν ἰησοῦν· καὶ εὗρον
καθήμενον τὸν ἄνθρωπον ἀφ᾽ οὗ τὰ δαιμόνια
ἐξεληλύθει, ἱματισμένον, καὶ σωφρονοῦντα,
παρὰ τοὺς πόδας τοῦ ἰησοῦ· καὶ ἐφοβήθησαν.
ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς καὶ οἱ ἰδόντες πῶς ἐ- 36
σώθη ὁ δαιμονισθείς· καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν 37
ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν γαδα-
ρηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ᾽ αὐτῶν, ὅτι φόβῳ με-
γάλῳ συνείχοντο. αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ
πλοῖον, ὑπέστρεψεν. ἐδέετο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνήρ, 38
ἀφ᾽ οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια, εἶναι σὺν αὐ-
τῷ· ἀπέλυσε δὲ αὐτὸν ὁ ἰησοῦς, λέγων, ὑπό- 39
στρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ διηγοῦ ὅσα ἐποίη-
σέ σοι ὁ θεός. καὶ ἀπῆλθε καθ᾽ ὅλην τὴν
πόλιν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ ἰη-
σοῦς. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ὑποστρέψαι τὸν ἰησοῦν, 40
ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος. ἦσαν γὰρ πάντες
προσδοκῶντες αὐτόν. καὶ ἰδοὺ ἦλθεν ἀνήρ, 41
ᾧ ὄνομα ἰάειρος, καὶ αὐτὸς ἄρχων τῆς συνα-
γωγῆς ὑπῆρχε· καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας
τοῦ ἰησοῦ, παρεκάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον
αὐτοῦ· ὅτι θυγάτηρ μονογενὴς ἦν αὐτῷ ὡς 42
ἐτῶν δώδεκα, καὶ αὕτη ἀπέθνησκεν. ἐν δὲ
τῷ ὑπάγειν αὐτόν, οἱ ὄχλοι συνέπνιγον αὐ-
τόν. καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἐτῶν 43
δώδεκα, ἥτις ἰατροῖς προσαναλώσασα ὅ-
λον τὸν βίον, οὐκ ἴσχυσεν ὑπ᾽ οὐδενὸς θεραπευ-
θῆναι· προσελθοῦσα ὄπισθεν, ἥψατο τοῦ 44
κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, καὶ παραχρῆ-
μα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς. καὶ εἶπεν 45
ὁ ἰησοῦς, τίς ὁ ἁψάμενός μου; ἀρνουμένων δὲ

πάντων, εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ,
ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνέχουσί σε, καὶ ἀπο-
θλίβουσι, καὶ λέγεις, τίς ὁ ἁψάμενός μου;
46 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, ἥψατό μού τις· ἐγὼ γὰρ ἔ-
47 γνων δύναμιν ἐξελθοῦσαν ἀπ' ἐμοῦ. ἰδοῦσα
δὲ ἡ γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθε, τρέμουσα ἦλθε, καὶ
προσπεσοῦσα αὐτῷ, δι' ἣν αἰτίαν ἥψατο
αὐτοῦ ἀπήγγειλεν αὐτῷ ἐνώπιον παντὸς τοῦ
48 λαοῦ, καὶ ὡς ἰάθη παραχρῆμα. ὁ δὲ εἶπεν
αὐτῇ, θάρσει θύγατερ· ἡ πίστις σου σέσωκέ
49 σε· πορεύου εἰς εἰρήνην. ἔτι δὲ αὐτοῦ λα-
λοῦντος, ἔρχεταί τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώ-
γου, λέγων αὐτῷ, ὅτι τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ
50 σου· μὴ σκύλλε τὸν διδάσκαλον. ὁ δὲ Ἰησοῦς
ἀκούσας, ἀπεκρίθη αὐτῷ, λέγων, μὴ φοβοῦ·
51 μόνον πίστευε, καὶ σωθήσεται. εἰσελθὼν δὲ
εἰς τὴν οἰκίαν, οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν οὐδένα
εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον, καὶ
τὸν πατέρα τῆς παιδός, καὶ τὴν μητέρα.
52 ἔκλαιον δὲ πάντες, καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. ὁ δὲ
εἶπε, μὴ κλαίετε, οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ κα-
53 θεύδει. καὶ κατεγέλων αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι
54 ἀπέθανεν. αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν ἔξω πάντας,
καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς, ἐφώνησε,
55 λέγων, ἡ παῖς ἐγείρου. καὶ ἐπέστρεψε τὸ
πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παραχρῆμα· καὶ
56 διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν. καὶ ἐξέ-
στησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς. ὁ δὲ παρήγγειλεν
αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

Θ'.

1 Συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα μαθη-
τὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἐξου-
σίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια, καὶ νόσους θε-
2 ραπεύειν. καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν
βασιλείαν τοῦ θεοῦ, καὶ ἰᾶσθαι τοὺς ἀσθενοῦν-
3 τας. καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, μηδὲν αἴρετε εἰς
τὴν ὁδόν, μήτε ῥάβδους, μήτε πήραν, μήτε
ἄρτον, μήτε ἀργύριον, μήτε ἀνὰ δύο χιτῶ-
4 νας ἔχειν. καὶ εἰς ἣν ἂν οἰκίαν εἰσέλθητε,
5 ἐκεῖ μένετε, καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. καὶ ὅσοι
ἐὰν μὴ δέξωνται ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς
πόλεως ἐκείνης, καὶ τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν πο-
δῶν ὑμῶν ἀποτινάξατε εἰς μαρτύριον ἐπ'
6 αὐτούς. ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο κατὰ τὰς
κώμας, εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες
7 πανταχοῦ. ἤκουσε δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης τὰ
γινόμενα ὑπ' αὐτοῦ πάντα, καὶ διηπόρει,
διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπό τινων, ὅτι Ἰωάννης ἐ-
8 γήγερται ἀπὸ τῶν νεκρῶν. ὑπό τινων δέ, ὅτι
Ἠλίας ἐφάνη· ἄλλων δέ, ὅτι προφήτης εἷς τῶν
9 ἀρχαίων ἀνέστη. καὶ εἶπεν ὁ Ἡρώδης, Ἰωάν-
νην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα, τίς δέ ἐστιν οὗτος,
περὶ οὗ ἐγὼ ἀκούω τοιαῦτα; καὶ ἐζήτει ἰδεῖν
αὐτόν. καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διη- 10
γήσαντο αὐτῷ ὅσα ἐποίησαν. καὶ παραλα-
βὼν αὐτούς, ὑπεχώρησε κατ' ἰδίαν εἰς τό-
πον ἔρημον πόλεως καλουμένης Βηθσαϊδά.
οἱ δὲ ὄχλοι γνόντες, ἠκολούθησαν αὐτῷ. καὶ 11
δεξάμενος αὐτούς, ἐλάλει αὐτοῖς περὶ τῆς βα-
σιλείας τοῦ θεοῦ, καὶ τοὺς χρείαν ἔχοντας θε-
ραπείας ἰᾶτο. ἡ δὲ ἡμέρα ἤρξατο κλίνειν. 12
προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα, εἶπον αὐτῷ,
ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς
κύκλῳ κώμας καὶ τοὺς ἀγρούς, καταλύσωσι,
καὶ εὕρωσιν ἐπισιτισμόν· ὅτι ὧδε ἐν ἐρή-
μῳ τόπῳ ἐσμέν. εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς, δότε 13
αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. οἱ δὲ εἶπον, οὐκ εἰσὶν ἡ-
μῖν πλεῖον ἢ πέντε ἄρτοι καὶ δύο ἰχθύες,
εἰ μή τι πορευθέντες ἡμεῖς ἀγοράσωμεν εἰς
πάντα τὸν λαὸν τοῦτον βρώματα. ἦσαν γὰρ 14
ὡσεὶ ἄνδρες πεντακισχίλιοι. εἶπε δὲ πρὸς
τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, κατακλίνατε αὐτοὺς
κλισίας ἀνὰ πεντήκοντα. καὶ ἐποίησαν οὕτω, 15
καὶ ἀνέκλιναν ἅπαντας. λαβὼν δὲ τοὺς πέν- 16
τε ἄρτους, καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας
εἰς τὸν οὐρανόν, εὐλόγησεν αὐτούς, καὶ κατέ-
κλασε, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς παραθεῖ-
ναι τῷ ὄχλῳ. καὶ ἔφαγον, καὶ ἐχορτάσθησαν 17
πάντες. καὶ ἤρθη τὸ περισσεῦσαν αὐτοῖς
κλασμάτων κόφινοι δώδεκα. καὶ ἐγένετο 18
ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον καταμό-
νας, συνῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί, καὶ ἐπηρώ-
τησεν αὐτούς, λέγων, τίνα με λέγουσιν οἱ ὄ-
χλοι εἶναι; οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον, Ἰωάν- 19
νην τὸν βαπτιστήν· ἄλλοι δὲ Ἠλίαν, ἄλλοι δέ,
ὅτι προφήτης τὶς τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. εἶπε δὲ 20
αὐτοῖς, ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; ἀποκρι-
θεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπε, τὸν χριστὸν τοῦ θεοῦ. ὁ δὲ 21
ἐπιτιμήσας αὐτοῖς, παρήγγειλε μηδενὶ εἰ-
πεῖν τοῦτο, εἰπών, ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώ- 22
που πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι
ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων, καὶ
γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ τῇ τρί-
τῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. ἔλεγε δὲ πρὸς πάντας, 23
εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω
ἑαυτόν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέ-
ραν, καὶ ἀκολουθείτω μοι. ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν 24
ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ'
ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ,
οὗτος σώσει αὐτήν. τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρω- 25
πος κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον, ἑαυτὸν δὲ ἀπο-
λέσας, ἢ ζημιωθείς; ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ 26
με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους, τοῦτον ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που ἐπαισχυνθήσεται, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ
αὐτοῦ,

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

αὐτοῦ, καὶ τοῦ πατρὸς, καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων.
27 λέγω δὲ ὑμῖν ἀληθῶς, εἰσί τινες τῶν ὧδε ἑστώ-
των, οἳ οὐ μὴ γεύσονται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι
28 τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς
λόγους τούτους ὡσεὶ ἡμέραι ὀκτὼ, καὶ παρα-
λαβὼν τὸν πέτρον, καὶ ἰωάννην, καὶ ἰάκωβον,
29 ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. καὶ ἐγένετο,
ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτὸν, τὸ εἶδος τοῦ
προσώπου αὐτοῦ ἕτερον, καὶ ὁ ἱματισμὸς αὐ-
30 τοῦ λευκὸς ἐξαστράπτων. καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο
συνελάλουν αὐτῷ, οἵτινες ἦσαν μωσῆς καὶ ἠ-
31 λίας· οἱ ὀφθέντες ἐν δόξῃ, ἔλεγον τὴν ἔξοδον
αὐτοῦ, ἣν ἔμελλε πληροῦν ἐν ἱερουσαλήμ.
32 ὁ δὲ πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν βεβαρημέ-
νοι ὕπνῳ. διαγρηγορήσαντες δὲ εἶδον τὴν
δόξαν αὐτοῦ, καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς συνεστῶ-
33 τας αὐτῷ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι
αὐτοὺς ἀπ᾽ αὐτοῦ, εἶπεν ὁ πέτρος πρὸς τὸν ἰη-
σοῦν· ἐπιστάτα, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· καὶ
ποιήσωμεν σκηνὰς τρεῖς, μίαν σοὶ, καὶ μίαν
34 μωσεῖ, καὶ μίαν ἠλίᾳ, μὴ εἰδὼς ὃ λέγει. ταῦ-
τα δὲ αὐτοῦ λέγοντος, ἐγένετο νεφέλη, καὶ ἐπε-
σκίασεν αὐτούς. ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ ἐκεί-
35 νους εἰσελθεῖν εἰς τὴν νεφέλην. καὶ φωνὴ ἐγένε-
το ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα, οὗτός ἐστιν ὁ υἱός
36 μου ὁ ἀγαπητὸς, αὐτοῦ ἀκούετε. καὶ ἐν τῷ γε-
νέσθαι τὴν φωνὴν, εὑρέθη ὁ ἰησοῦς μόνος· καὶ αὐ-
τοὶ ἐσίγησαν, καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκεί-
37 ναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ὧν ἑωράκασιν. ἐγένε-
το δὲ ἐν τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ, κατελθόντων αὐτῶν
ἀπὸ τοῦ ὄρους, συνήντησεν αὐτῷ ὄχλος πο-
38 λύς. καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἀνεβόησε,
λέγων, διδάσκαλε, δέομαί σου, ἐπίβλεψον
39 ἐπὶ τὸν υἱόν μου· ὅτι μονογενής ἐστί μοι· καὶ
ἰδοὺ πνεῦμα λαμβάνει αὐτὸν, καὶ ἐξαίφνης
κράζει, καὶ σπαράσσει αὐτὸν μετὰ ἀφροῦ, καὶ
μόγις ἀποχωρεῖ ἀπ᾽ αὐτοῦ, συντρῖβον αὐτόν.
40 καὶ ἐδεήθην τῶν μαθητῶν σου, ἵνα ἐκβάλλω-
41 σιν αὐτὸ, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
ἰησοῦς, εἶπεν, ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμ-
μένη, ἕως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἀνέ-
ξομαι ὑμῶν; προσάγαγε ὧδε τὸν υἱόν σου.
42 ἔτι δὲ προσερχομένου αὐτοῦ, ἔρρηξεν αὐτὸν τὸ
δαιμόνιον, καὶ συνεσπάραξεν. ἐπετίμησε
δὲ ὁ ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, καὶ
ἰάσατο τὸν παῖδα, καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ
43 πατρὶ αὐτοῦ. ἐξεπλήσσοντο δὲ πάντες ἐπὶ
τῇ μεγαλειότητι τοῦ θεοῦ· πάντων δὲ θαυ-
μαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίησεν ὁ ἰησοῦς,
44 εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· θέσθε ὑμεῖς
εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν τοὺς λόγους τούτους· ὁ γὰρ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει παραδίδοσθαι εἰς
χεῖρας ἀνθρώπων. οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα 45
τοῦτο, καὶ ἦν παρακεκαλυμμένον ἀπ᾽ αὐ-
τῶν, ἵνα μὴ αἴσθωνται αὐτό· καὶ ἐφοβοῦντο ἐρω-
τῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ ῥήματος τούτου. εἰσῆλθε 46
δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς, τὸ, τίς ἂν εἴη
μείζων αὐτῶν. ὁ δὲ ἰησοῦς ἰδὼν τὸν διαλο- 47
γισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενος
παιδίου, ἔστησεν αὐτὸ παρ᾽ ἑαυτῷ· καὶ εἶπεν 48
αὐτοῖς, ὃς ἐὰν δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ
τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται. καὶ ὃς ἐὰν ἐμὲ
δέξηται, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. ὁ γὰρ
μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων, οὗτος
ἔσται μέγας. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰωάννης εἶπεν, 49
ἐπιστάτα, εἴδομέν τινα ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου
ἐκβάλλοντα τὰ δαιμόνια, καὶ ἐκωλύσαμεν
αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ᾽ ἡμῶν. καὶ εἶ- 50
πε πρὸς αὐτὸν ὁ ἰησοῦς, μὴ κωλύετε· ὃς γὰρ
οὐκ ἔστι καθ᾽ ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἐστι. ἐγένετο δὲ 51
ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀνα-
λήψεως αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ
ἐστήριξε τοῦ πορεύεσθαι εἰς ἱερουσαλὴμ, καὶ 52
ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτοῦ·
καὶ πορευθέντες εἰσῆλθον εἰς κώμην σα-
μαρειτῶν, ὥστε ἑτοιμάσαι αὐτῷ. καὶ οὐκ ἐδέ- 53
ξαντο αὐτὸν, ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦν πο-
ρευόμενον εἰς ἱερουσαλήμ. ἰδόντες δὲ οἱ μαθη- 54
ταὶ αὐτοῦ ἰάκωβος καὶ ἰωάννης, εἶπον, κύριε,
θέλεις εἴπωμεν πῦρ καταβῆναι ἀπὸ τοῦ
οὐρανοῦ, καὶ ἀναλῶσαι αὐτοὺς, ὡς καὶ ἠλίας ἐ-
ποίησε; στραφεὶς δὲ ἐπετίμησεν αὐτοῖς, καὶ 55
εἶπεν, οὐκ οἴδατε οἵου πνεύματός ἐστε ὑμεῖς.
ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε ψυχὰς ἀν- 56
θρώπων ἀπολέσαι, ἀλλὰ σῶσαι. καὶ ἐπορεύ-
θησαν εἰς ἑτέραν κώμην. ἐγένετο δὲ πο- 57
ρευομένων αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ, εἶπέ τις πρὸς
αὐτὸν, ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἂν ἀπέρχῃ, κύ-
ριε. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, αἱ ἀλώπεκες 58
φωλεοὺς ἔχουσι, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κα-
τασκηνώσεις· ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει
ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. εἶπε δὲ πρὸς ἕτερον, 59
ἀκολούθει μοι. ὁ δὲ εἶπε, κύριε, ἐπίτρεψόν
μοι ἀπελθόντι πρῶτον θάψαι τὸν πατέρα
μου. εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, ἄφες τοὺς νεκροὺς 60
θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς· σὺ δὲ ἀπελθὼν
διάγγελλε τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. εἶπε δὲ καὶ 61
ἕτερος, ἀκολουθήσω σοι κύριε, πρῶτον δὲ
ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς τὸν οἶκόν
μου. εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἰησοῦς, οὐδεὶς ἐπιβα-
λὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ᾽ ἄροτρον, καὶ βλέπων
εἰς τὰ ὀπίσω, εὔθετός ἐστιν εἰς τὴν βασιλείαν
τοῦ θεοῦ.

ι.

1 Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ κύριος καὶ
ἑτέρους ἑβδομήκοντα, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς
ἀνὰ δύο πρὸ προσώπου αὐτοῦ, εἰς πᾶσαν
πόλιν καὶ τόπον οὗ ἔμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι.
2 ἔλεγεν οὖν πρὸς αὐτούς, ὁ μὲν θερισμὸς πο-
λύς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· δεήθητε οὖν τοῦ
κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐκβάλλῃ ἐργάτας
3 εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. ὑπάγετε· ἰδοὺ ἐγὼ
ἀποστέλλω ὑμᾶς, ὡς ἄρνας ἐν μέσῳ λύκων.
4 μὴ βαστάζετε βαλάντιον, μὴ πήραν, μηδὲ
ὑποδήματα· καὶ μηδένα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀ-
5 σπάσησθε. εἰς ἣν δ' ἂν οἰκίαν εἰσέρχησθε,
6 πρῶτον λέγετε, εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ. καὶ
ἐὰν μὲν ᾖ ἐκεῖ υἱὸς εἰρήνης, ἐπαναπαύσεται
ἐπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν· εἰ δὲ μήγε, ἐφ' ὑ-
7 μᾶς ἀνακάμψει. ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένε-
τε, ἐσθίοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν·
ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἐστι.
8 μὴ μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν. καὶ εἰς
ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ δέχωνται
9 ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν· καὶ
θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγε-
τε αὐτοῖς, ἤγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ
10 θεοῦ. εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ μὴ
δέχωνται ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας
11 αὐτῆς, εἴπατε, καὶ τὸν κονιορτὸν τὸν κολληθέντα
ἡμῖν ἐκ τῆς πόλεως ὑμῶν, ἀπομασσόμεθα ὑ-
μῖν. πλὴν τοῦτο γινώσκετε, ὅτι ἤγγικεν ἐφ'
12 ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι
Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεκτότερον
13 ἔσται ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. οὐαί σοι Χοραζίν,
οὐαί σοι Βηθσαϊδά, ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σι-
δῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν
ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ καθή-
14 μεναι μετενόησαν. πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι
15 ἀνεκτότερον ἔσται ἐν τῇ κρίσει, ἢ ὑμῖν. καὶ
σὺ Καπερναοὺμ ἡ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα,
16 ἕως ᾅδου καταβιβασθήσῃ. ὁ ἀκούων ὑ-
μῶν, ἐμοῦ ἀκούει· καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς, ἐμὲ ἀθε-
τεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν, ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά
17 με. ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἑβδομήκοντα μετὰ χα-
ρᾶς λέγοντες, κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑπο-
18 τάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου. εἶπε δὲ
αὐτοῖς, ἐθεώρουν τὸν σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ
19 τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. ἰδοὺ δίδωμι ὑμῖν τὴν
ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφεων καὶ σκορ-
πίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ,
20 καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσει. πλὴν ἐν τούτῳ
μὴ χαίρετε, ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑπο-
τάσσεται· χαίρετε δὲ ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν
21 ἐγράφη ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠ-
γαλλιάσατο τῷ πνεύματι ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶ-
πεν, ἐξομολογοῦμαί σοι πάτερ, κύριε τοῦ οὐ-
ρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ
σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ
νηπίοις. ναὶ ὁ πατήρ· ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐ-
δοκία ἔμπροσθέν σου. πάντα μοι παρε- 22
δόθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου· καὶ οὐδεὶς γινώσκει
τίς ἐστιν ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατήρ· καὶ τίς ἐστιν ὁ
πατήρ, εἰ μὴ ὁ υἱός, καὶ ᾧ ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς
ἀποκαλύψαι. καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθη- 23
τάς, κατ' ἰδίαν εἶπε, μακάριοι οἱ ὀφθαλ-
μοὶ οἱ βλέποντες ἃ βλέπετε. λέγω γὰρ ὑμῖν, 24
ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ βασιλεῖς ἠθέλησαν
ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον· καὶ ἀκοῦ-
σαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν. καὶ ἰδοὺ νομι- 25
κός τις ἀνέστη, ἐκπειράζων αὐτόν, καὶ λέγων,
διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κλη- 26
ρονομήσω; ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν, ἐν τῷ νόμῳ
τί γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις; ὁ δὲ ἀπο- 27
κριθεὶς εἶπεν, ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου
ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς
σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς
διανοίας σου, καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.
εἶπε δὲ αὐτῷ, ὀρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο ποίει, 28
καὶ ζήσῃ. ὁ δὲ θέλων δικαιοῦν ἑαυτόν, εἶπε πρὸς 29
τὸν Ἰησοῦν, καὶ τίς ἐστί μου πλησίον; ὑπολαβὼν 30
δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, ἄνθρωπός τις κατέβαινεν
ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχώ, καὶ λῃσταῖς περιέ-
πεσεν. οἳ καὶ ἐκδύσαντες αὐτόν, καὶ πληγὰς
ἐπιθέντες ἀπῆλθον, ἀφέντες ἡμιθανῆ τυγ-
χάνοντα. κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεύς τις κα- 31
τέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἰδὼν αὐτόν,
ἀντιπαρῆλθεν. ὁμοίως δὲ καὶ λευΐτης, γενόμε- 32
νος κατὰ τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ἀντιπαρῆλ-
θεν. Σαμαρείτης δέ τις ὁδεύων, ἦλθε κατ' 33
αὐτόν, καὶ ἰδὼν αὐτόν, ἐσπλαγχνίσθη· καὶ προσελ- 34
θὼν κατέδησε τὰ τραύματα αὐτοῦ, ἐπιχέων
ἔλαιον καὶ οἶνον· ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ
ἴδιον κτῆνος, ἤγαγεν εἰς πανδοχεῖον, καὶ
ἐπεμελήθη αὐτοῦ. καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἐξελθών, 35
ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκε τῷ πανδο-
χεῖ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ
ὅ, τι ἂν προσδαπανήσῃς, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπα-
νέρχεσθαί με, ἀποδώσω σοι. τίς οὖν τούτων 36
τῶν τριῶν δοκεῖ σοι πλησίον γεγονέναι τοῦ
ἐμπεσόντος εἰς τοὺς λῃστάς; ὁ δὲ εἶπεν, ὁ 37
ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. εἶπεν οὖν αὐτῷ
ὁ Ἰησοῦς, πορεύου, καὶ σὺ ποίει ὁμοίως. ἐγένετο 38
δὲ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτούς, καὶ αὐτὸς εἰσῆλθεν
εἰς κώμην τινά. γυνὴ δέ τις ὀνόματι Μάρ-
θα, ὑπεδέξατο αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. καὶ 39
τῇδε ἦν ἀδελφὴ καλουμένη Μαρία, ἣ καὶ

παρα-

παρακαθίσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ ἰησοῦ,
40 ἤκουε τὸν λόγον αὐτοῦ. ἡ δὲ μάρθα περιεσπᾶτο
περὶ πολλὴν διακονίαν. ἐπιστᾶσα δὲ εἶπε,
κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφή μου μόνην
με κατέλιπε διακονεῖν; εἰπὲ οὖν αὐτῇ ἵνα
41 μοι συναντιλάβηται. ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν
αὐτῇ ὁ ἰησοῦς, μάρθα, μάρθα, μεριμνᾷς, καὶ
42 τυρβάζῃ περὶ πολλά· ἑνὸς δέ ἐστι χρεία.
μαρία δὲ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο, ἥ-
τις οὐκ ἀφαιρεθήσεται ἀπ᾽ αὐτῆς.

ιά.

1 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ
προσευχόμενον, ὡς ἐπαύσατο, εἶπέ τις τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν, κύριε, δίδα-
ξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς καὶ ἰωάννης
2 ἐδίδαξε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. εἶπε δὲ αὐ-
τοῖς, ὅταν προσεύχησθε, λέγετε, Πάτερ ἡ-
μῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά
σου· ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γενηθήτω τὸ
θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.
3 τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δίδου ἡμῖν τὸ
4 καθ᾽ ἡμέραν. καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας
ἡμῶν· καὶ γὰρ αὐτοὶ ἀφίεμεν παντὶ ὀφεί-
λοντι ἡμῖν. καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πει-
ρασμόν· ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.
5 καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, τίς ἐξ ὑμῶν ἕξει φί-
λον, καὶ πορεύσεται πρὸς αὐτὸν μεσονυκτίου, καὶ
εἴπῃ αὐτῷ, φίλε, χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους·
6 ἐπειδὴ φίλος μου παρεγένετο ἐξ ὁδοῦ πρός
7 με, καὶ οὐκ ἔχω ὃ παραθήσω αὐτῷ· κἀκεῖ-
νος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἴπῃ, μή μοι κόπους
πάρεχε· ἤδη ἡ θύρα κέκλεισται, καὶ τὰ παι-
δία μου μετ᾽ ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν· οὐ
8 δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι. λέγω ὑμῖν,
εἰ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστάς, διὰ τὸ εἶναι αὐτοῦ
φίλον, διά γε τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς
9 δώσει αὐτῷ ὅσων χρῄζει. κἀγὼ ὑμῖν λέγω,
αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ εὑ-
10 ρήσετε· κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. πᾶς γὰρ
ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει, καὶ τῷ
11 κρούοντι ἀνοιγήσεται. τίνα δὲ ὑμῶν τὸν πατέ-
ρα αἰτήσει ὁ υἱὸς ἄρτον, μὴ λίθον δώσει αὐ-
τῷ; εἰ καὶ ἰχθύν, μὴ ἀντὶ ἰχθύος ὄφιν ἐπι-
12 δώσει αὐτῷ; ἢ καὶ ἐὰν αἰτήσῃ ὠόν, μὴ ἐπι-
13 δώσει αὐτῷ σκορπίον; εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ
ὑπάρχοντες, οἴδατε ἀγαθὰ δόματα δι-
δόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ
πατὴρ ὁ ἐξ οὐρανοῦ δώσει πνεῦμα ἅγιον τοῖς
14 αἰτοῦσιν αὐτόν; καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμό-
νιον, καὶ αὐτὸ ἦν κωφόν. ἐγένετο δὲ τοῦ δαι-
μονίου ἐξελθόντος, ἐλάλησεν ὁ κωφός· καὶ ἐ-
15 θαύμασαν οἱ ὄχλοι. τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον,

ἐν βεελζεβοὺλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλ-
λει τὰ δαιμόνια. ἕτεροι δὲ πειράζοντες 16
σημεῖον παρ᾽ αὐτοῦ ἐζήτουν ἐξ οὐρανοῦ. αὐτὸς δὲ 17
εἰδὼς τὰ διανοήματα αὐτῶν, εἶπεν αὐτοῖς,
πᾶσα βασιλεία ἐφ᾽ ἑαυτὴν διαμερισθεῖ-
σα ἐρημοῦται, καὶ οἶκος ἐπὶ οἶκον, πίπτει. εἰ δὲ 18
καὶ ὁ σατανᾶς ἐφ᾽ ἑαυτὸν διεμερίσθη, πῶς
σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; ὅτι λέγετε, ἐν
βεελζεβοὺλ ἐκβάλλειν με τὰ δαιμόνια. εἰ δὲ 19
ἐγὼ ἐν βεελζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια,
οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσι; διὰ τοῦτο
κριταὶ ὑμῶν αὐτοὶ ἔσονται. εἰ δὲ ἐν δα- 20
κτύλῳ θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα
ἔφθασεν ἐφ᾽ ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ὅταν 21
ὁ ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάσσῃ τὴν ἑαυ-
τοῦ αὐλήν, ἐν εἰρήνῃ ἐστὶ τὰ ὑπάρχοντα
αὐτοῦ. ἐπὰν δὲ ὁ ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθὼν 22
νικήσῃ αὐτόν, τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ αἴρει, ἐφ᾽
ᾗ ἐπεποίθει, καὶ τὰ σκῦλα αὐτοῦ διαδίδωσιν.
ὁ μὴ ὢν μετ᾽ ἐμοῦ, κατ᾽ ἐμοῦ ἐστι· καὶ ὁ μὴ 23
συνάγων μετ᾽ ἐμοῦ, σκορπίζει. ὅταν τὸ ἀκά- 24
θαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου,
διέρχεται δι᾽ ἀνύδρων τόπων, ζητοῦν ἀνά-
παυσιν· καὶ μὴ εὑρίσκον, λέγει, ὑποστρέψω
εἰς τὸν οἶκόν μου, ὅθεν ἐξῆλθον. καὶ ἐλθὸν εὑρί- 25
σκει σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. τότε 26
πορεύεται καὶ παραλαμβάνει ἑπτὰ ἕτερα
πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόν-
τα κατοικεῖ ἐκεῖ· καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ
ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρώτων. ἐγέ- 27
νετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα, ἐπάρασά
τις γυνὴ φωνὴν ἐκ τοῦ ὄχλου, εἶπεν αὐτῷ,
μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε, καὶ
μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. αὐτὸς δὲ εἶπε, μενοῦνγε 28
μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, καὶ φυ-
λάσσοντες αὐτόν. τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροιζο- 29
μένων ἤρξατο λέγειν, ἡ γενεὰ αὕτη πονηρά
ἐστι· σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθή-
σεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον ἰωνᾶ τοῦ προ-
φήτου. καθὼς γὰρ ἐγένετο ἰωνᾶς σημεῖον τοῖς 30
νινευΐταις, οὕτως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
τῇ γενεᾷ ταύτῃ. βασίλισσα νότου ἐγερθή- 31
σεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς
ταύτης, καὶ κατακρινεῖ αὐτούς· ὅτι ἦλθεν ἐκ
τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν σο-
λομῶνος· καὶ ἰδοὺ πλεῖον σολομῶνος ὧδε. ἄν- 32
δρες νινευῒ ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς
γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν· ὅτι
μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ
πλεῖον ἰωνᾶ ὧδε. οὐδεὶς δὲ λύχνον ἅψας, εἰς 33
κρυπτὴν τίθησιν, οὐδὲ ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ᾽
ἐπὶ τὴν λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ

φέγγος

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

34 φέγγος βλέπωσιν. ὁ λύχνος τοῦ σώματός
ἐστιν ὁ ὀφθαλμός. ὅταν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἁ-
πλοῦς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινόν ἐστιν·
ἐπὰν δὲ πονηρὸς ᾖ, καὶ τὸ σῶμά σου σκοτεινόν.
35 σκόπει οὖν μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοί, σκότος
36 ἐστίν. εἰ οὖν τὸ σῶμά σου ὅλον φωτεινόν, μὴ
ἔχον τὶ μέρος σκοτεινόν, ἔσται φωτεινὸν ὅ-
λον, ὡς ὅταν ὁ λύχνος τῇ ἀστραπῇ φωτίζῃ
37 σε. ἐν δὲ τῷ λαλῆσαι, ἠρώτα αὐτὸν φαρι-
σαῖός τις ὅπως ἀριστήσῃ παρ' αὐτῷ. εἰσελ-
38 θὼν δὲ ἀνέπεσεν. ὁ δὲ φαρισαῖος ἰδὼν ἐ-
θαύμασεν, ὅτι οὐ πρῶτον ἐβαπτίσθη πρὸ τοῦ
39 ἀρίστου. εἶπε δὲ ὁ κύριος πρὸς αὐτόν, νῦν
ὑμεῖς οἱ φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτη-
ρίου καὶ τοῦ πίνακος καθαρίζετε· τὸ δὲ
ἔσωθεν ὑμῶν γέμει ἁρπαγῆς καὶ πονη-
40 ρίας. ἄφρονες, οὐχ ὁ ποιήσας τὸ ἔξωθεν, καὶ
41 τὸ ἔσωθεν ἐποίησε; πλὴν τὰ ἐνόντα δότε
ἐλεημοσύνην, καὶ ἰδοὺ πάντα καθαρὰ ὑμῖν
42 ἐστιν. ἀλλ' οὐαὶ ὑμῖν τοῖς φαρισαίοις, ὅτι
ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον, καὶ τὸ πήγανον,
καὶ πᾶν λάχανον, καὶ παρέρχεσθε τὴν κρίσιν καὶ
τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ. ταῦτα ἔδει ποιῆσαι,
43 κἀκεῖνα μὴ ἀφιέναι. οὐαὶ ὑμῖν τοῖς φαρι-
σαίοις, ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν
ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν
44 ταῖς ἀγοραῖς. οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ
φαρισαῖοι ὑποκριταί· ὅτι ἐστὲ ὡς τὰ μνη-
μεῖα τὰ ἄδηλα, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ περιπα-
45 τοῦντες ἐπάνω οὐκ οἴδασιν. ἀποκριθεὶς δέ
τις τῶν νομικῶν, λέγει αὐτῷ, διδάσκαλε,
46 ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις. ὁ δὲ εἶπε,
καὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαί· ὅτι φορτίζετε
τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα· καὶ
αὐτοὶ ἑνὶ τῶν δακτύλων ὑμῶν οὐ προσψαύε-
47 τε τοῖς φορτίοις· οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι οἰκοδομεῖτε
τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, οἱ δὲ πατέρες
48 ὑμῶν ἀπέκτειναν αὐτούς. ἄρα μαρτυρεῖτε,
καὶ συνευδοκεῖτε τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων
ὑμῶν, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν αὐτούς, ὑ-
49 μεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε αὐτῶν τὰ μνημεῖα. διὰ
τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ θεοῦ εἶπεν, Ἀποστελῶ εἰς
αὐτοὺς προφήτας καὶ ἀποστόλους· καὶ ἐξ αὐτῶν
50 ἀποκτενοῦσι, καὶ ἐκδιώξουσιν· ἵνα ἐκζητηθῇ
τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν, τὸ ἐκχυ-
νόμενον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, ἀπὸ τῆς γε-
51 νεᾶς ταύτης· ἀπὸ τοῦ αἵματος ἄβελ, ἕως τοῦ
αἵματος ζαχαρίου τοῦ ἀπολομένου μεταξὺ
τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου. ναὶ λέγω ὑμῖν,
52 ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. οὐαὶ
ὑμῖν τοῖς νομικοῖς· ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα
τῆς γνώσεως· αὐτοὶ οὐκ εἰσήλθετε, καὶ τοὺς
εἰσερχομένους ἐκωλύσατε. λέγοντος δὲ αὐτοῦ 53
ταῦτα πρὸς αὐτούς, ἤρξαντο οἱ γραμμα-
τεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι δεινῶς συνέχειν, καὶ ἀπο-
στοματίζειν αὐτὸν περὶ πλειόνων, ἐνεδρεύον- 54
τες αὐτόν, καὶ ζητοῦντες θηρεῦσαί τι ἐκ τοῦ
στόματος αὐτοῦ, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ.

ιβʹ.

Ἐν οἷς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τοῦ 1
ὄχλου, ὥστε καταπατεῖν ἀλλήλους, ἤρξατο
λέγειν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ πρῶτον,
προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν φαρι-
σαίων, ἥτις ἐστὶν ὑπόκρισις. οὐδὲν δὲ συγκε- 2
καλυμμένον ἐστίν, ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται· καὶ
κρυπτόν, ὃ οὐ γνωσθήσεται. ἀνθ' ὧν ὅσα ἐν 3
τῇ σκοτίᾳ εἴπατε, ἐν τῷ φωτὶ ἀκουσθήσε-
ται· καὶ ὃ πρὸς τὸ οὖς ἐλαλήσατε ἐν τοῖς
ταμιείοις, κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωμάτων.
λέγω δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις μου, μὴ φοβηθῆτε 4
ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, καὶ μετὰ
ταῦτα μὴ ἐχόντων περισσότερόν τι ποιῆ-
σαι. ὑποδείξω δὲ ὑμῖν, τίνα φοβηθῆτε. φο- 5
βήθητε τὸν μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι, ἐξουσίαν ἔχον-
τα ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν. ναὶ λέγω ὑμῖν,
τοῦτον φοβήθητε. οὐχὶ πέντε στρουθία πωλεῖ- 6
ται ἀσσαρίων δύο; καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπι-
λελησμένον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. ἀλλὰ καὶ αἱ τρί- 7
χες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἠρίθμηνται.
μὴ οὖν φοβεῖσθε· πολλῶν στρουθίων διαφέ-
ρετε ὑμεῖς. λέγω δὲ ὑμῖν, πᾶς ὃς ἂν ὁμολο- 8
γήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁμολογήσει ἐν αὐτῷ ἔμ-
προσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ. ὁ δὲ ἀρνησάμε- 9
νός με ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ἀπαρνηθήσεται
ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ. καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ 10
λόγον εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται
αὐτῷ· τῷ δὲ εἰς τὸ ἅγιον πνεῦμα βλασφη-
μήσαντι, οὐκ ἀφεθήσεται. ὅταν δὲ προσφέ- 11
ρωσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς
ἀρχὰς, καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνᾶτε πῶς
ἢ τί ἀπολογήσησθε, ἢ τί εἴπητε. τὸ γὰρ ἅ- 12
γιον πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ
ἃ δεῖ εἰπεῖν. εἶπε δέ τις αὐτῷ ἐκ τοῦ ὄχλου, 13
διδάσκαλε, εἰπὲ τῷ ἀδελφῷ μου μερίσα-
σθαι μετ' ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν. ὁ δὲ εἶπεν αὐ- 14
τῷ, ἄνθρωπε, τίς με κατέστησε δικαστὴν ἢ
μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς; εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς, ὁρᾶ- 15
τε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ τῆς πλεονεξίας· ὅτι οὐκ
ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἐστιν ἐκ
τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ. εἶπε δὲ παραβολὴν 16
πρὸς αὐτούς, λέγων, ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου
εὐφόρησεν ἡ χώρα· καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυ- 17
τῷ, λέγων, τί ποιήσω; ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ

συνάξω

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

18 συνάξω τοὺς καρπούς μου. καὶ εἶπε, τοῦτο
ποιήσω, καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας, καὶ μεί-
ζονας οἰκοδομήσω, καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα
19 τὰ γεννήματά μου, καὶ τὰ ἀγαθά μου· καὶ ἐρῶ
τῇ ψυχῇ μου, ψυχή, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κεί-
μενα εἰς ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πίε,
20 εὐφραίνου. εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ θεός, ἄφρον, ταύ-
τῃ τῇ νυκτὶ τὴν ψυχήν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ
21 σοῦ· ἃ δὲ ἡτοίμασας, τίνι ἔσται; οὕτως ὁ θη-
22 σαυρίζων ἑαυτῷ, καὶ μὴ εἰς θεὸν πλουτῶν. εἶ-
πε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, διὰ τοῦτο
ὑμῖν λέγω, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί
φάγητε· μηδὲ τῷ σώματι, τί ἐνδύσησθε.
23 ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστι τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα
24 τοῦ ἐνδύματος. κατανοήσατε τοὺς κόρακας,
ὅτι οὐ σπείρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν, οἷς οὐκ ἔστι
ταμεῖον οὐδὲ ἀποθήκη· καὶ ὁ θεὸς τρέφει αὐ-
τούς. πόσῳ μᾶλλον ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πε-
25 τεινῶν; τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται
προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα;
26 εἰ οὖν οὔτε ἐλάχιστον δύνασθε, τί περὶ τῶν
27 λοιπῶν μεριμνᾶτε; κατανοήσατε τὰ κρί-
να, πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ, οὐδὲ νήθει. λέγω δὲ
ὑμῖν, οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ
28 περιεβάλετο ὡς ἓν τούτων. εἰ δὲ τὸν χόρτον ἐν
τῷ ἀγρῷ σήμερον ὄντα, καὶ αὔριον εἰς κλί-
βανον βαλλόμενον ὁ θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσι,
29 πόσῳ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; καὶ ὑμεῖς μὴ
ζητεῖτε τί φάγητε, ἢ τί πίητε, καὶ μὴ με-
30 τεωρίζεσθε· ταῦτα γὰρ πάντα τὰ ἔθνη τοῦ
κόσμου ἐπιζητεῖ. ὑμῶν δὲ ὁ πατὴρ οἶδεν ὅτι
31 χρῄζετε τούτων. πλὴν ζητεῖτε τὴν βασι-
λείαν τοῦ θεοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσε-
32 ται ὑμῖν. μὴ φοβοῦ, τὸ μικρὸν ποίμνιον· ὅτι
εὐδόκησεν ὁ πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν
33 βασιλείαν. πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑ-
μῶν, καὶ δότε ἐλεημοσύνην. ποιήσατε
ἑαυτοῖς βαλάντια μὴ παλαιούμενα, θησαυ-
ρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅπου κλέ-
34 πτης οὐκ ἐγγίζει, οὐδὲ σὴς διαφθείρει. ὅπου
γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ καρ-
35 δία ὑμῶν ἔσται. ἔστωσαν ὑμῶν αἱ ὀσφύες
36 περιεζωσμέναι, καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι· καὶ
ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδεχομένοις τὸν
κύριον ἑαυτῶν, πότε ἀναλύσῃ ἐκ τῶν γάμων,
ἵνα ἐλθόντος καὶ κρούσαντος, εὐθέως ἀνοίξω-
37 σιν αὐτῷ. μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, οὓς ἐλ-
θὼν ὁ κύριος εὑρήσει γρηγοροῦντας· ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, ὅτι περιζώσεται καὶ ἀνακλινεῖ
38 αὐτούς, καὶ παρελθὼν διακονήσει αὐτοῖς. καὶ
ἐὰν ἔλθῃ ἐν τῇ δευτέρᾳ φυλακῇ, καὶ ἐν τῇ
τρίτῃ φυλακῇ ἔλθῃ, καὶ εὕρῃ οὕτω, μακάριοι
39 εἰσιν οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι. τοῦτο δὲ γινώσκετε,

ὅτι εἰ ᾔδει ὁ οἰκοδεσπότης ποίᾳ ὥρᾳ ὁ κλέ-
πτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἄν, καὶ οὐκ ἂν ἀφῆ-
κε διορυγῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ ὑμεῖς οὖν 40
γίνεσθε ἕτοιμοι· ὅτι ᾗ ὥρᾳ οὐ δοκεῖτε, ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος, 41
κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν ταύ-
την λέγεις, ἢ καὶ πρὸς πάντας; εἶπε δὲ ὁ κύ- 42
ριος, τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος καὶ φρό-
νιμος, ὃν καταστήσει ὁ κύριος ἐπὶ τῆς θερα-
πείας αὐτοῦ, τοῦ διδόναι ἐν καιρῷ τὸ σιτο-
μέτριον; μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλ- 43
θὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὑρήσει ποιοῦντα οὕτως.
ἀληθῶς λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρ- 44
χουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ 45
δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, χρονίζει ὁ
κύριός μου ἔρχεσθαι, καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς
παῖδας καὶ τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν τε καὶ
πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι, ἥξει ὁ κύριος τοῦ δού- 46
λου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ᾗ οὐ προσδοκᾷ, καὶ ἐν ὥ-
ρᾳ ᾗ οὐ γινώσκει· καὶ διχοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ
μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀπίστων θήσει. ἐκεῖνος δὲ 47
ὁ δοῦλος ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ,
καὶ μὴ ἑτοιμάσας μηδὲ ποιήσας πρὸς τὸ
θέλημα αὐτοῦ, δαρήσεται πολλάς. ὁ δὲ μὴ 48
γνούς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν, δαρήσεται
ὀλίγας. παντὶ δὲ ᾧ ἐδόθη πολύ, πολὺ ζητηθή-
σεται παρ' αὐτοῦ· καὶ ᾧ παρέθεντο πολύ, περισ-
σότερον αἰτήσουσιν αὐτόν. πῦρ ἦλθον βαλεῖν 49
εἰς τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθη; βά- 50
πτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι, καὶ πῶς συνέ-
χομαι ἕως οὗ τελεσθῇ; δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην 51
παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ γῇ; οὐχί, λέγω ὑ-
μῖν, ἀλλ' ἢ διαμερισμόν. ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ 52
νῦν πέντε ἐν οἴκῳ ἑνὶ διαμεμερισμένοι, τρεῖς
ἐπὶ δυσί, καὶ δύο ἐπὶ τρισί. διαμερισθήσεται 53
πατὴρ ἐφ' υἱῷ, καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρί· μήτηρ ἐπὶ
θυγατρί, καὶ θυγάτηρ ἐπὶ μητρί· πενθερὰ ἐπὶ
τὴν νύμφην αὐτῆς, καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν πενθερὰν
αὐτῆς. ἔλεγε δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις, ὅταν ἴδητε τὴν 54
νεφέλην ἀνατέλλουσαν ἀπὸ δυσμῶν, εὐθέως
λέγετε, ὄμβρος ἔρχεται· καὶ γίνεται οὕτω. καὶ ὅταν 55
νότον πνέοντα, λέγετε, ὅτι καύσων ἔσται· καὶ
γίνεται. ὑποκριταί, τὸ πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ 56
καὶ τῆς γῆς οἴδατε δοκιμάζειν, τὸν δὲ καιρὸν τοῦ-
τον πῶς οὐ δοκιμάζετε; τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν 57
οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον; ὡς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ 58
ἀντιδίκου σου ἐπ' ἄρχοντα, ἐν τῇ ὁδῷ δὸς ἐρ-
γασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ' αὐτοῦ, μήποτε κα-
τασύρῃ σε πρὸς τὸν κριτήν, καὶ ὁ κριτής σε πα-
ραδῷ τῷ πράκτορι, καὶ ὁ πράκτωρ βάλῃ σε
εἰς φυλακήν. λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖ- 59
θεν, ἕως οὗ καὶ τὸ ἔσχατον λεπτὸν ἀποδῷς.

ιγʹ.

1 Παρῆσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀ-
παγγέλλοντες αὐτῷ περὶ τῶν γαλιλαίων,
ὧν τὸ αἷμα πιλάτος ἔμιξε μετὰ τῶν θυσιῶν
2 αὐτῶν. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐ-
τοῖς, δοκεῖτε ὅτι οἱ γαλιλαῖοι οὗτοι ἁμαρ-
τωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς γαλιλαίους ἐγέ-
3 νοντο, ὅτι τοιαῦτα πεπόνθασιν; οὐχὶ, λέγω
ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοῆτε, πάντες ὡσαύ-
4 τως ἀπολεῖσθε. ἢ ἐκεῖνοι οἱ δέκα καὶ ὀκτὼ,
ἐφ' οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ σιλωὰμ, καὶ
ἀπέκτεινεν αὐτούς· δοκεῖτε ὅτι οὗτοι ὀφει-
λέται ἐγένοντο παρὰ πάντας ἀνθρώπους
5 τοὺς κατοικοῦντας ἐν ἱερουσαλήμ; οὐχὶ, λέγω
ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοῆτε, πάντες ὁμοίως
6 ἀπολεῖσθε. ἔλεγε δὲ ταύτην τὴν παραβολὴν,
συκῆν εἶχέ τις ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ πε-
φυτευμένην, καὶ ἦλθε καρπὸν ζητῶν ἐν αὐ-
7 τῇ, καὶ οὐχ εὗρεν. εἶπε δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουρ-
γὸν, ἰδοὺ τρία ἔτη ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν
ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ, καὶ οὐχ εὑρίσκω· ἔκκοψον
8 αὐτήν· ἵνα τί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ; ὁ δὲ ἀπο-
κριθεὶς, λέγει αὐτῷ, κύριε, ἄφες αὐτὴν καὶ
τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτὴν,
9 καὶ βάλω κόπρια, κἂν μὲν ποιήσῃ καρπόν· εἰ
δὲ μήγε, εἰς τὸ μέλλον ἐκκόψεις αὐτήν.
10 Ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν
11 ἐν τοῖς σάββασι. καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἦν πνεῦμα
ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δέκα καὶ ὀκτὼ, καὶ ἦν
συγκύπτουσα, καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι
12 εἰς τὸ παντελές. ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ ἰησοῦς
προσεφώνησε, καὶ εἶπεν αὐτῇ, γύναι, ἀπο-
13 λέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου. καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ
τὰς χεῖρας, καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη, καὶ
14 ἐδόξαζε τὸν θεόν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνά-
γωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθε-
ράπευσεν ὁ ἰησοῦς, ἔλεγε τῷ ὄχλῳ, ἓξ ἡμέ-
ραι εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι. ἐν ταύταις
οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέ-
15 ρᾳ τοῦ σαββάτου. ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ κύ-
ριος, καὶ εἶπεν, ὑποκριταί, ἕκαστος ὑμῶν τῷ
σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ, ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ
16 τῆς φάτνης, καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει; ταύτην δὲ
θυγατέρα ἀβραὰμ οὖσαν, ἣν ἔδησεν ὁ σα-
τανᾶς, ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυ-
θῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ
17 σαββάτου; καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ, κατῃ-
σχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ· καὶ
πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐνδό-
18 ξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ. ἔλεγε δὲ, τίνι
ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, καὶ τίνι ὁ-
19 μοιώσω αὐτήν; ὁμοία ἐστὶ κόκκῳ σινάπεως,
ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον ἑαυτοῦ,
καὶ ηὔξησε, καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον μέγα, καὶ
τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν ἐν
τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. καὶ πάλιν εἶπε, τίνι ὁ- 20
μοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ; ὁμοία ἐστὶ ζύ- 21
μῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἔκρυψεν εἰς ἀλεύρου
σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον. καὶ διεπο- 22
ρεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας διδάσκων, καὶ
πορείαν ποιούμενος εἰς ἱερουσαλήμ. εἶπε δέ 23
τις αὐτῷ, κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι; ὁ δὲ
εἶπε πρὸς αὐτοὺς, ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ 24
τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πολλοὶ, λέγω ὑμῖν, ζητή-
σουσιν εἰσελθεῖν, καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν. ἀφ' οὗ ἂν 25
ἐγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης, καὶ ἀποκλείσῃ τὴν
θύραν, καὶ ἄρξησθε ἔξω ἑστάναι, καὶ κρούειν τὴν
θύραν, λέγοντες, κύριε κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν·
καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς πό-
θεν ἐστέ. τότε ἄρξεσθε λέγειν, ἐφάγομεν ἐνώ- 26
πιόν σου καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν
ἐδίδαξας. καὶ ἐρεῖ, λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑ- 27
μᾶς πόθεν ἐστέ· ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ πάντες οἱ
ἐργάται τῆς ἀδικίας. ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς 28
καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, ὅταν ὄψησθε ἀ-
βραὰμ καὶ ἰσαὰκ καὶ ἰακὼβ, καὶ πάντας τοὺς
προφήτας ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ, ὑμᾶς δὲ
ἐκβαλλομένους ἔξω. καὶ ἥξουσιν ἀπὸ ἀνατο- 29
λῶν καὶ δυσμῶν, καὶ βοῤῥᾶ καὶ νότου, καὶ ἀνακλι-
θήσονται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. καὶ ἰδοὺ 30
εἰσὶν ἔσχατοι οἳ ἔσονται πρῶτοι· καὶ εἰσὶ
πρῶτοι οἳ ἔσονται ἔσχατοι. ἐν αὐτῇ τῇ ἡ- 31
μέρᾳ προσῆλθόν τινες φαρισαῖοι, λέγοντες
αὐτῷ, ἔξελθε, καὶ πορεύου ἐντεῦθεν· ὅτι ἡρώδης
θέλει σε ἀποκτεῖναι. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, πο- 32
ρευθέντες εἴπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ, ἰδοὺ
ἐκβάλλω δαιμόνια, καὶ ἰάσεις ἐπιτελῶ σή-
μερον καὶ αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι.
πλὴν δεῖ με σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ ἐχο- 33
μένῃ πορεύεσθαι· ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφή-
την ἀπολέσθαι ἔξω ἱερουσαλήμ. ἱερουσαλὴμ 34
ἱερουσαλὴμ ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας,
καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐ-
τὴν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυνάξαι τὰ τέ-
κνα σου, ὃν τρόπον ὄρνις ἐπισυνάγει τὴν ἑαυτῆς
νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσα-
τε; ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος. 35
λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐ μή με ἴδητε, ἕως ἂν ἥξῃ
ὅτε εἴπητε, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνό-
ματι κυρίου.

ιδʹ.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς οἶκόν 1
τινος τῶν ἀρχόντων τῶν φαρισαίων σαββά-
τῳ φαγεῖν ἄρτον, καὶ αὐτοὶ ἦσαν παρατηρού-

2 μένοι αὐτόν. καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπός τις ἦν ὑδρω-
3 πικὸς ἔμπροσθεν αὐτοῦ. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰη-
σοῦς εἶπε πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ φαρισαίους,
λέγων, εἰ ἔξεστι τῷ σαββάτῳ θεραπεύειν;
4 οἱ δὲ ἡσύχασαν. καὶ ἐπιλαβόμενος ἰάσατο
5 αὐτὸν, καὶ ἀπέλυσε. καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς
αὐτοὺς εἶπε, τίνος ὑμῶν ὄνος ἢ βοῦς εἰς φρέαρ
6 ἐμπεσεῖται, καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει αὐτὸν
ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἀν-
7 ταποκριθῆναι αὐτῷ πρὸς ταῦτα. ἔλεγε δὲ
πρὸς τοὺς κεκλημένους παραβολὴν, ἐπέχων
πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο, λέγων
8 πρὸς αὐτοὺς, ὅταν κληθῇς ὑπό τινος εἰς γά-
μους, μὴ κατακλιθῇς εἰς τὴν πρωτοκλισίαν,
μήποτε ἐντιμότερός σου ᾖ κεκλημένος ὑπ'
9 αὐτοῦ· καὶ ἐλθὼν ὁ σὲ καὶ αὐτὸν καλέσας, ἐρεῖ
σοι, δὸς τούτῳ τόπον· καὶ τότε ἄρξῃ μετ' αἰ-
10 σχύνης τὸν ἔσχατον τόπον κατέχειν. ἀλλ' ὅταν
κληθῇς, πορευθεὶς ἀνάπεσε εἰς τὸν ἔσχατον
τόπον, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ὁ κεκληκώς σε, εἴπῃ
σοι, φίλε, προσανάβηθι ἀνώτερον. τότε
ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον τῶν συνανακειμένων
11 σοι. ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσε-
12 ται, καὶ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. ἔλεγε
δὲ καὶ τῷ κεκληκότι αὐτὸν, ὅταν ποιῇς ἄριστον
ἢ δεῖπνον, μὴ φώνει τοὺς φίλους σου, μηδὲ
τοὺς ἀδελφούς σου, μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου,
μηδὲ γείτονας πλουσίους, μήποτε καὶ αὐτοί
σε ἀντικαλέσωσι, καὶ γένηταί σοι ἀνταπό-
13 δομα. ἀλλ' ὅταν ποιῇς δοχὴν, κάλει πτω-
14 χοὺς, ἀναπήρους, χωλοὺς, τυφλούς. καὶ μακά-
ριος ἔσῃ, ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι·
ἀνταποδοθήσεται γάρ σοι ἐν τῇ ἀναστάσει
15 τῶν δικαίων. ἀκούσας δέ τις τῶν συνανα-
κειμένων ταῦτα, εἶπεν αὐτῷ, μακάριος ὃς
16 φάγεται ἄριστον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. ὁ δὲ
εἶπεν αὐτῷ, ἄνθρωπός τις ἐποίησε δεῖπνον
17 μέγα, καὶ ἐκάλεσε πολλούς. καὶ ἀπέστειλε τὸν
δοῦλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δείπνου εἰπεῖν τοῖς
κεκλημένοις, ἔρχεσθε· ὅτι ἤδη ἕτοιμά ἐστι
18 πάντα. καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι
πάντες· ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ, ἀγρὸν ἠγό-
ρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελθεῖν καὶ ἰδεῖν αὐ-
19 τόν· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον. καὶ ἕ-
τερος εἶπε, ζεύγη βοῶν ἠγόρασα πέντε, καὶ
πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά, ἐρωτῶ σε,
20 ἔχε με παρῃτημένον. καὶ ἕτερος εἶπε, γυ-
ναῖκα ἔγημα, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλ-
21 θεῖν. καὶ παραγενόμενος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος
ἀπήγγειλε τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. τότε
ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπε τῷ δούλῳ
αὐτοῦ, ἔξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ
ῥύμας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπή-
ρους καὶ τυφλοὺς καὶ χωλοὺς εἰσάγαγε ὧδε. καὶ 22
εἶπεν ὁ δοῦλος, κύριε, γέγονεν ὡς ἐπέταξας,
καὶ ἔτι τόπος ἐστί. καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν 23
δοῦλον, ἔξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς, καὶ
ἀνάγκασον εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ ὁ οἶκός
μου. λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκεί- 24
νων τῶν κεκλημένων γεύσεταί μου τοῦ δεί-
πνου. συνεπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὄχλοι πολλοί· 25
καὶ στραφεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς· εἴ τις ἔρχεται 26
πρός με, καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ τὴν
μητέρα, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ τέκνα, καὶ τοὺς
ἀδελφοὺς, καὶ τὰς ἀδελφὰς, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἑαυ-
τοῦ ψυχὴν, οὐ δύναταί μου εἶναι μαθητής. καὶ 27
ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἔρχεται
ὀπίσω μου, οὐ δύναταί μου εἶναι μαθητής.
τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν, ὁ θέλων πύργον οἰκοδο- 28
μῆσαι, οὐχὶ πρῶτον καθίσας ψηφίζει τὴν
δαπάνην, εἰ ἔχει τὰ πρὸς ἀπαρτισμόν, ἵνα 29
μήποτε θέντος αὐτοῦ θεμέλιον, καὶ μὴ ἰσχύον-
τος ἐκτελέσαι, πάντες οἱ θεωροῦντες ἄρξων-
ται ἐμπαίζειν αὐτῷ, λέγοντες, ὅτι οὗτος ὁ 30
ἄνθρωπος ἤρξατο οἰκοδομεῖν, καὶ οὐκ ἴσχυσεν
ἐκτελέσαι. ἢ τίς βασιλεὺς πορευόμενος 31
συμβαλεῖν ἑτέρῳ βασιλεῖ εἰς πόλεμον,
οὐχὶ καθίσας πρῶτον βουλεύεται εἰ δυνα-
τός ἐστιν ἐν δέκα χιλιάσιν ἀπαντῆσαι τῷ
μετὰ εἴκοσι χιλιάδων ἐρχομένῳ ἐπ' αὐτόν;
εἰ δὲ μήγε, ἔτι πόῤῥω αὐτοῦ ὄντος, πρεσβείαν 32
ἀποστείλας ἐρωτᾷ τὰ πρὸς εἰρήνην. οὕτως 33
οὖν πᾶς ἐξ ὑμῶν, ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσι
τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν, οὐ δύναταί μου εἶναι
μαθητής. καλὸν τὸ ἅλας· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας 34
μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀρτυθήσεται; οὔτε εἰς γῆν, 35
οὔτε εἰς κοπρίαν εὔθετόν ἐστιν· ἔξω βάλλου-
σιν αὐτό. ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω.

ιε.

Ἦσαν δὲ ἐγγίζοντες αὐτῷ πάντες οἱ τε- 1
λῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ, ἀκούειν αὐτοῦ. καὶ διε- 2
γόγγυζον οἱ φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς,
λέγοντες, ὅτι οὗτος ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται
καὶ συνεσθίει αὐτοῖς. εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν 3
παραβολὴν ταύτην, λέγων, τίς ἄνθρωπος 4
ἐξ ὑμῶν ἔχων ἑκατὸν πρόβατα, καὶ ἀπολέ-
σας ἓν ἐξ αὐτῶν, οὐ καταλείπει τὰ ἐννενή-
κοντα ἐννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ πορεύεται ἐπὶ
τὸ ἀπολωλὸς ἕως εὕρῃ αὐτό. καὶ εὑρὼν ἐπι- 5
τίθησιν ἐπὶ τοὺς ὤμους ἑαυτοῦ χαίρων· καὶ ἐλ- 6
θὼν εἰς τὸν οἶκον, συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ
τοὺς γείτονας, λέγων αὐτοῖς, συγχάρητέ μοι,
ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. λέ- 7
γω ὑμῖν, ὅτι οὕτω χαρὰ ἔσται ἐν τῷ οὐρανῷ

ἐπὶ

ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι, ἢ ἐπὶ ἐννε-
νηκονταεννέα δικαίοις, οἵτινες οὐ χρείαν ἔ-
8 χουσι μετανοίας. ἢ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔ-
χουσα δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν μίαν,
οὐχὶ ἅπτει λύχνον, καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν, καὶ ζη-
9 τεῖ ἐπιμελῶς, ἕως ὅτου εὕρῃ· καὶ εὑροῦσα συγ-
καλεῖται τὰς φίλας καὶ τὰς γείτονας; λέγου-
σα, συγχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον τὴν δραχμὴν
10 ἣν ἀπώλεσα. οὕτω, λέγω ὑμῖν, χαρὰ γίνε-
ται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ ἐπὶ ἑνὶ ἁ-
11 μαρτωλῷ μετανοοῦντι. εἶπε δέ, ἄνθρωπός τις
12 εἶχε δύο υἱούς· καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν
τῷ πατρί, πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέ-
13 ρος τῆς οὐσίας. καὶ διεῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον. καὶ
μετ᾽ οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν ἅπαν-
τα ὁ νεώτερος υἱὸς, ἀπεδήμησεν εἰς χώραν
μακρὰν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε τὴν οὐσίαν αὐτοῦ,
14 ζῶν ἀσώτως. δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα,
ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὸς κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην,
15 καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. καὶ πορευθεὶς
ἐκολλήθη ἑνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης·
καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βό-
16 σκειν χοίρους. καὶ ἐπεθύμει γεμίσαι τὴν κοι-
λίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατίων ὧν ἤσθιον οἱ
17 χοῖροι· καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. εἰς ἑαυτὸν δὲ
ἐλθὼν, εἶπε, πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου
περισσεύουσιν ἄρτων, ἐγὼ δὲ λιμῷ ἀπόλλυ-
18 μαι. ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα
μου, καὶ ἐρῶ αὐτῷ, πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐ-
19 ρανὸν, καὶ ἐνώπιόν σου· καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος
κληθῆναι υἱός σου· ποίησόν με ὡς ἕνα τῶν
20 μισθίων σου. καὶ ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν πα-
τέρα αὐτοῦ. ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος,
εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἐσπλαγχνί-
σθη· καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον
21 αὐτοῦ, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ
υἱὸς, πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐνώπιόν
σου, καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου.
22 εἶπε δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ,
ἐξενέγκατε τὴν στολὴν τὴν πρώτην, καὶ ἐνδύ-
σατε αὐτὸν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα
23 αὐτοῦ, καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας· καὶ
ἐνέγκαντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν θύσατε, καὶ
24 φαγόντες εὐφρανθῶμεν· ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου
νεκρὸς ἦν, καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὼς ἦν,
25 καὶ εὑρέθη. καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. ἦν δὲ
ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ ὡς
ἐρχόμενος ἤγγισε τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσε συμφω-
26 νίας καὶ χορῶν. καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα τῶν
27 παίδων, ἐπυνθάνετο τί εἴη ταῦτα. ὁ δὲ εἶ-
πεν αὐτῷ, ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἥκει· καὶ ἔθυσεν
ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν, ὅτι ὑγιαί-
νοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. ὠργίσθη δὲ, καὶ οὐκ ἤ- 28
θελεν εἰσελθεῖν. ὁ οὖν πατὴρ αὐτοῦ ἐξελθὼν
παρεκάλει αὐτόν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῷ 29
πατρί· ἰδοὺ τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι, καὶ
οὐδέποτε ἐντολήν σου παρῆλθον· καὶ ἐμοὶ οὐ-
δέποτε ἔδωκας ἔριφον, ἵνα μετὰ τῶν φίλων
μου εὐφρανθῶ. ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος, ὁ κα- 30
ταφαγών σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν, ἦλθεν, ἔθυ-
σας αὐτῷ τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν. ὁ δὲ εἶπεν 31
αὐτῷ, τέκνον, σὺ πάντοτε μετ᾽ ἐμοῦ εἶ, καὶ
πάντα τὰ ἐμὰ σά ἐστιν· εὐφρανθῆναι δὲ καὶ 32
χαρῆναι ἔδει· ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς
ἦν, καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὼς ἦν, καὶ εὑ-
ρέθη.

ις´.

Ἔλεγε δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἄν- 1
θρωπός τις ἦν πλούσιος, ὃς εἶχεν οἰκονό-
μον, καὶ οὗτος διεβλήθη αὐτῷ, ὡς διασκορπί-
ζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. καὶ φωνήσας αὐτὸν, 2
εἶπεν αὐτῷ, τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ; ἀπόδος
τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας σου· οὐ γὰρ δυνήσῃ ἔτι
οἰκονομεῖν. εἶπε δὲ ἐν ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος, 3
τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται τὴν
οἰκονομίαν ἀπ᾽ ἐμοῦ; σκάπτειν οὐκ ἰσχύω, ἐ-
παιτεῖν αἰσχύνομαι. ἔγνων τί ποιήσω, ἵνα 4
ὅταν μετασταθῶ τῆς οἰκονομίας, δέξωνταί
με εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν. καὶ προσκαλεσάμε- 5
νος ἕνα ἕκαστον τῶν χρεωφειλετῶν τοῦ κυρίου
ἑαυτοῦ, ἔλεγε τῷ πρώτῳ, πόσον ὀφείλεις τῷ
κυρίῳ μου; ὁ δὲ εἶπεν, ἑκατὸν βάτους ἐλαίου. 6
καὶ εἶπεν αὐτῷ, δέξαι σου τὸ γράμμα, καὶ κα-
θίσας ταχέως γράψον πεντήκοντα. ἔπειτα 7
ἑτέρῳ εἶπε, σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις; ὁ δὲ εἶ-
πεν, ἑκατὸν κόρους σίτου. καὶ λέγει αὐτῷ, δέξαι
σου τὸ γράμμα, καὶ γράψον ὀγδοήκοντα. καὶ 8
ἐπῄνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας,
ὅτι φρονίμως ἐποίησεν· ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶ-
νος τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ
φωτὸς εἰς τὴν γενεὰν τὴν ἑαυτῶν εἰσιν. κἀγὼ ὑ- 9
μῖν λέγω, ποιήσατε ἑαυτοῖς φίλους ἐκ τοῦ
μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, ἵνα ὅταν ἐκλίπητε, δέ-
ξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς. ὁ πι- 10
στὸς ἐν ἐλαχίστῳ, καὶ ἐν πολλῷ πιστός ἐστι· καὶ
ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄδικος, καὶ ἐν πολλῷ ἄδικός
ἐστιν. εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ μαμωνᾷ πιστοὶ οὐκ 11
ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πιστεύσει; καὶ 12
εἰ ἐν τῷ ἀλλοτρίῳ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ὑ-
μέτερον τίς ὑμῖν δώσει; οὐδεὶς οἰκέτης δύ- 13
ναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν. ἢ γὰρ τὸν ἕνα μι-
σήσει, καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει. ἢ ἑνὸς ἀνθέξε-
ται, καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε
θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ. ἤκουον δὲ ταῦτα 14
πάντα

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

πάντα καὶ οἱ φαρισαῖοι φιλάργυροι ὑπάρ-
15 χοντες, καὶ ἐξεμυκτήριζον αὐτόν. καὶ εἶπεν
αὐτοῖς, ὑμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς ἐνώ-
πιον τῶν ἀνθρώπων, ὁ δὲ θεὸς γινώσκει τὰς
καρδίας ὑμῶν, ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψη-
16 λὸν, βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐστιν. ὁ νόμος
καὶ οἱ προφῆται ἕως ἰωάννου· ἀπὸ τότε ἡ βα-
σιλεία τοῦ θεοῦ εὐαγγελίζεται, καὶ πᾶς εἰς
17 αὐτὴν βιάζεται. εὐκοπώτερον δέ ἐστι τὸν
οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν, ἢ τοῦ νόμου μίαν
18 κεραίαν πεσεῖν. πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυ-
ναῖκα αὐτοῦ, καὶ γαμῶν ἑτέραν, μοιχεύει· καὶ
πᾶς ὁ ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν,
19 μοιχεύει. ἄνθρωπος δέ τις ἦν πλούσιος, καὶ
ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον, εὐφραι-
20 νόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. πτωχὸς
δέ τις ἦν ὀνόματι λάζαρος, ὃς ἐβέβλητο
21 πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ ἡλκωμένος, καὶ ἐπι-
θυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πι-
πτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ
καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἀπέλειχον τὰ ἕλκη
22 αὐτοῦ. ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν, καὶ
ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν
κόλπον τοῦ ἀβραάμ· ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλού-
23 σιος, καὶ ἐτάφη. καὶ ἐν τῷ ᾅδῃ ἐπάρας τοὺς
ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὁ-
ρᾷ τὸν ἀβραὰμ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ λάζαρον ἐν
24 τοῖς κόλποις αὐτοῦ· καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶ-
πε, πάτερ ἀβραὰμ, ἐλέησόν με, καὶ πέμψον
λάζαρον, ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου
αὐτοῦ ὕδατος, καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν
25 μου· ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. εἶ-
πε δὲ ἀβραὰμ, τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλα-
βες σὺ τὰ ἀγαθά σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ λά-
ζαρος ὁμοίως τὰ κακά· νῦν δὲ ὅδε παρα-
26 καλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾶσαι. καὶ ἐπὶ πᾶσι τού-
τοις, μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα
ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἔνθεν
πρὸς ὑμᾶς, μὴ δύνωνται· μηδὲ οἱ ἐκεῖθεν
27 πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. εἶπε δὲ, ἐρωτῶ οὖν
σε, πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ
28 πατρός μου· ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφοὺς, ὅπως
διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλ-
29 θωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου. λέ-
γει αὐτῷ ἀβραὰμ, ἔχουσι μωσέα, καὶ τοὺς
30 προφήτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. ὁ δὲ εἶπεν, οὐχὶ
πάτερ ἀβραάμ· ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν
31 πορευθῇ πρὸς αὐτοὺς, μετανοήσουσιν. εἶπε δὲ
αὐτῷ, εἰ μωσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκού-
ουσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ, πεισθή-
σονται.

ιζ'.

Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς, ἀνένδεκτόν 1
ἐστι τοῦ μὴ ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα, οὐαὶ δὲ δι' οὗ
ἔρχεται· λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ μύλος ὀνικὸς 2
περίκειται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ἔρριπται
εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ἵνα σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν
μικρῶν τούτων. προσέχετε ἑαυτοῖς. ἐὰν δὲ 3
ἁμάρτῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ἐπιτίμησον
αὐτῷ. καὶ ἐὰν μετανοήσῃ, ἄφες αὐτῷ. καὶ ἐὰν 4
ἑπτάκις τῆς ἡμέρας ἁμάρτῃ εἰς σὲ, καὶ ἑπτά-
κις τῆς ἡμέρας ἐπιστρέψῃ ἐπί σε, λέγων,
μετανοῶ, ἀφήσεις αὐτῷ. καὶ εἶπον οἱ ἀπό- 5
στολοι τῷ κυρίῳ, πρόσθες ἡμῖν πίστιν. εἶπε 6
δὲ ὁ κύριος, εἰ εἴχετε πίστιν ὡς κόκκον σι-
νάπεως, ἐλέγετε ἂν τῇ συκαμίνῳ ταύτῃ,
ἐκριζώθητι, καὶ φυτεύθητι ἐν τῇ θαλάσσῃ·
καὶ ὑπήκουσεν ἂν ὑμῖν. τίς δὲ ἐξ ὑμῶν δοῦ- 7
λον ἔχων ἀροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα, ὃς εἰσ-
ελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἐρεῖ εὐθέως, παρελθὼν
ἀνάπεσαι· ἀλλ' οὐχὶ ἐρεῖ αὐτῷ, ἑτοίμασον 8
τί δειπνήσω, καὶ περιζωσάμενος διακόνει
μοι, ἕως φάγω καὶ πίω, καὶ μετὰ ταῦτα φά-
γεσαι καὶ πίεσαι σύ; μὴ χάριν ἔχει τῷ δού- 9
λῳ ἐκείνῳ, ὅτι ἐποίησε τὰ διαταχθέντα
αὐτῷ; οὐ δοκῶ. οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ποιήσητε 10
πάντα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν, λέγετε, ὅτι
δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν· ὅτι ὃ ὠφείλομεν
ποιῆσαι, πεποιήκαμεν. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ 11
πορεύεσθαι αὐτὸν εἰς ἱερουσαλὴμ, καὶ αὐτὸς
διήρχετο διὰ μέσου σαμαρείας καὶ γαλι-
λαίας. καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ εἴς τινα κώ- 12
μην, ἀπήντησαν αὐτῷ δέκα λεπροὶ ἄνδρες,
οἳ ἔστησαν πόρρωθεν· καὶ αὐτοὶ ἦραν φωνὴν, 13
λέγοντες, ἰησοῦ ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. καὶ 14
ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς, πορευθέντες ἐπιδείξα-
τε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ
ὑπάγειν αὐτοὺς, ἐκαθαρίσθησαν. εἷς δὲ ἐξ 15
αὐτῶν ἰδὼν ὅτι ἰάθη, ὑπέστρεψε μετὰ φωνῆς
μεγάλης δοξάζων τὸν θεόν. καὶ ἔπεσεν ἐπὶ 16
πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, εὐχαρι-
στῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν σαμαρείτης. ἀπο- 17
κριθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν, οὐχὶ οἱ δέκα ἐκα-
θαρίσθησαν; οἱ δὲ ἐννέα ποῦ; οὐχ εὑρέθησαν 18
ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ θεῷ, εἰ
μὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος. καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἀνα- 19
στὰς πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. ἐπε- 20
ρωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν φαρισαίων πότε ἔρ-
χεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ἀπεκρίθη αὐ-
τοῖς, καὶ εἶπεν, οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ
μετὰ παρατηρήσεως· οὐδὲ ἐροῦσιν, ἰδοὺ ὧδε, 21
ἢ, ἰδοὺ ἐκεῖ· ἰδοὺ γὰρ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ
ἐντὸς ὑμῶν ἐστιν. εἶπε δὲ καὶ πρὸς τοὺς μα- 22

μαθητάς, ἐλεύσονται ἡμέραι ὅτε ἐπιθυμήσετε
μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῖν,
23 καὶ οὐκ ὄψεσθε. καὶ ἐροῦσιν ὑμῖν, ἰδοὺ ὧδε, ἢ
ἰδοὺ ἐκεῖ· μὴ ἀπέλθητε, μηδὲ διώξητε.
24 ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἡ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς
ὑπ' οὐρανὸν εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν λάμπει, οὕτως
ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ.
25 πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολλὰ παθεῖν, καὶ
ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης.
26 καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Νῶε, οὕ-
τως ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀν-
27 θρώπου. ἤσθιον, ἔπινον, ἐγάμουν, ἐξεγαμί-
ζοντο, ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσῆλθε Νῶε εἰς τὴν
κιβωτόν, καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσμός, καὶ ἀ-
28 πώλεσεν ἅπαντας. ὁμοίως καὶ ὡς ἐγένετο ἐν
ταῖς ἡμέραις Λώτ· ἤσθιον, ἔπινον, ἠγόραζον,
29 ἐπώλουν, ἐφύτευον, ᾠκοδόμουν. ᾗ δὲ ἡμέρᾳ
ἐξῆλθε Λὼτ ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξε πῦρ καὶ
θεῖον ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας.
30 κατὰ ταῦτα ἔσται ᾗ ἡμέρᾳ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
31 ἀποκαλύπτεται. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὃς ἔσται
ἐπὶ τοῦ δώματος, καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ
οἰκίᾳ, μὴ καταβάτω ἆραι αὐτά. καὶ ὁ ἐν
τῷ ἀγρῷ, ὁμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ
32 ὀπίσω. μνημονεύετε τῆς γυναικὸς Λώτ.
33 ὃς ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀ-
πολέσει αὐτήν· καὶ ὃς ἐὰν ἀπολέσῃ αὐτήν,
34 ζωογονήσει αὐτήν. λέγω ὑμῖν, ταύτῃ τῇ νυ-
κτὶ ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης μιᾶς· ὁ εἷς πα-
35 ραληφθήσεται, καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται. δύο
ἔσονται ἀλήθουσαι ἐπὶ τὸ αὐτό· μία παρα-
36 ληφθήσεται, καὶ ἡ ἑτέρα ἀφεθήσεται. δύο
ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ, ὁ εἷς παραληφθήσεται,
37 καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται. καὶ ἀποκριθέντες
λέγουσιν αὐτῷ, ποῦ κύριε; ὁ δὲ εἶπεν αὐ-
τοῖς, ὅπου τὸ σῶμα, ἐκεῖ συναχθήσονται καὶ
οἱ ἀετοί.

ιη'.

1 Ἔλεγε δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ
δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι, καὶ μὴ ἐκκα-
2 κεῖν, λέγων, κριτής τις ἦν ἔν τινι πόλει, τὸν
θεὸν μὴ φοβούμενος, καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρε-
3 πόμενος. χήρα δὲ ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, καὶ
ἤρχετο πρὸς αὐτόν, λέγουσα, ἐκδίκησόν με
4 ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἐπὶ
χρόνον. μετὰ δὲ ταῦτα εἶπεν ἐν ἑαυτῷ, εἰ καὶ
τὸν θεὸν οὐ φοβοῦμαι, καὶ ἄνθρωπον οὐκ ἐντρέ-
5 πομαι· διά γε τὸ παρέχειν μοι κόπον τὴν χή-
ραν ταύτην, ἐκδικήσω αὐτήν, ἵνα μὴ εἰς
6 τέλος ἐρχομένη ὑπωπιάζῃ με. εἶπε δὲ ὁ
κύριος, ἀκούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας
7 λέγει. ὁ δὲ θεὸς οὐ μὴ ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν τῶν
ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν βοώντων πρὸς αὐτὸν ἡμέ-
ρας καὶ νυκτός, καὶ μακροθυμῶν ἐπ' αὐτοῖς;
λέγω ὑμῖν, ὅτι ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν 8
αὐτῶν ἐν τάχει. πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἐλθὼν ἆρα εὑρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς; εἶπε 9
δὲ πρός τινας τοὺς πεποιθότας ἐφ' ἑαυτοῖς,
ὅτι εἰσὶ δίκαιοι, καὶ ἐξουθενοῦντας τοὺς λοι-
πούς, τὴν παραβολὴν ταύτην. ἄνθρωποι δύο 10
ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι, ὁ εἷς φα-
ρισαῖος, καὶ ὁ ἕτερος τελώνης. ὁ φαρισαῖος 11
σταθεὶς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα προσηύχετο, ὁ
θεός, εὐχαριστῶ σοι, ὅτι οὐκ εἰμὶ ὥσπερ οἱ
λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων ἅρπαγες, ἄδικοι, μοι-
χοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης. νηστεύω δὶς τοῦ 12
σαββάτου, ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι.
καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἑστὼς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ 13
τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπᾶραι, ἀλλ'
ἔτυπτεν εἰς τὸ στῆθος αὐτοῦ, λέγων, ὁ θεὸς ἱ-
λάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. λέγω ὑμῖν, κα- 14
τέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ,
ἢ γὰρ ἐκεῖνος. ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπει-
νωθήσεται· ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσε-
ται. προσέφερον δὲ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη, ἵνα 15
αὐτῶν ἅπτηται. ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐπε-
τίμησαν αὐτοῖς. ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμε- 16
νος αὐτά, εἶπεν, ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι
πρός με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιού-
των ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ἀμὴν λέγω 17
ὑμῖν, ὃς ἐὰν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ
ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. καὶ 18
ἐπηρώτησέ τις αὐτὸν ἄρχων, λέγων, διδά-
σκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον
κληρονομήσω; εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, τί με 19
λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθός, εἰ μὴ εἷς, ὁ
θεός. τὰς ἐντολὰς οἶδας, μὴ μοιχεύσῃς, μὴ 20
φονεύσῃς, μὴ κλέψῃς, μὴ ψευδομαρτυρή-
σῃς· τίμα τὸν πατέρα σου, καὶ τὴν μητέρα σου. 21
ὁ δὲ εἶπε, ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ
νεότητός μου. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, εἶ- 22
πεν αὐτῷ, ἔτι ἕν σοι λείπει· πάντα ὅσα ἔχεις
πώλησον, καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θη-
σαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι.
ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα, περίλυπος ἐγένετο· ἦν 23
γὰρ πλούσιος σφόδρα. ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς 24
περίλυπον γενόμενον, εἶπε, πῶς δυσκόλως
οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς τὴν
βασιλείαν τοῦ θεοῦ. εὐκοπώτερον γάρ ἐστι 25
κάμηλον διὰ τρυμαλιᾶς ῥαφίδος εἰσελ-
θεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ
εἰσελθεῖν. εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες, καὶ τίς δύ- 26
ναται σωθῆναι; ὁ δὲ εἶπε, τὰ ἀδύνατα πα- 27
ρὰ ἀνθρώποις, δυνατά ἐστι παρὰ τῷ θεῷ.

εἶπε

28 εἶπε δὲ ὁ πέτρος, ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν
29 πάντα, καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι. ὁ δὲ εἶπεν
αὐτοῖς, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐδείς ἐστιν ὃς
ἀφῆκεν οἰκίαν, ἢ γονεῖς, ἢ ἀδελφοὺς, ἢ γυ-
ναῖκα, ἢ τέκνα, ἕνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ
30 θεοῦ, ὃς οὐ μὴ ἀπολάβῃ πολλαπλασίονα ἐν
τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομέ-
31 νῳ ζωὴν αἰώνιον. παραλαβὼν δὲ τοὺς δώ-
δεκα, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, ἰδοὺ ἀναβαίνομεν
εἰς ἱεροσόλυμα, καὶ τελεσθήσεται πάντα τὰ
γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν τῷ υἱῷ τοῦ
32 ἀνθρώπου. παραδοθήσεται γὰρ τοῖς ἔθνεσι,
καὶ ἐμπαιχθήσεται, καὶ ὑβρισθήσεται, καὶ ἐμ-
33 πτυσθήσεται· καὶ μαστιγώσαντες ἀποκτε-
νοῦσιν αὐτὸν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσε-
34 ται. καὶ αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν, καὶ ἦν
τὸ ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ᾽ αὐτῶν, καὶ
35 οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα. ἐγένετο δὲ ἐν
τῷ ἐγγίζειν αὐτὸν εἰς ἱεριχὼ, τυφλός τις
36 ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν. ἀκούσας
δὲ ὄχλου διαπορευομένου, ἐπυνθάνετο τί εἴη
37 τοῦτο. ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ, ὅτι ἰησοῦς ὁ να-
38 ζωραῖος παρέρχεται. καὶ ἐβόησε λέγων, ἰη-
39 σοῦ υἱὲ δαβίδ, ἐλέησόν με. καὶ οἱ προάγοντες
ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα σιωπήσῃ· αὐτὸς δὲ
πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν, υἱὲ δαβίδ, ἐλέησόν
40 με. σταθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆ-
ναι πρὸς αὐτόν· ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ, ἐπηρώ-
41 τησεν αὐτὸν, λέγων, τί σοι θέλεις ποιήσω;
42 ὁ δὲ εἶπε, κύριε, ἵνα ἀναβλέψω. καὶ ὁ ἰησοῦς
εἶπεν αὐτῷ, ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σέσωκέ
43 σε. καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει
αὐτῷ δοξάζων τὸν θεόν. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν
ἔδωκεν αἶνον τῷ θεῷ.

ιθ'.

1 Καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν ἱεριχώ.
2 καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος ζακχαῖος,
καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος ἦν πλού-
3 σιος. καὶ ἐζήτει ἰδεῖν τὸν ἰησοῦν τίς ἐστι, καὶ οὐκ
ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου· ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μι-
4 κρὸς ἦν. καὶ προδραμὼν ἔμπροσθεν, ἀνέβη
ἐπὶ συκομωραίαν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν· ὅτι ἐκεί-
5 νης ἤμελλε διέρχεσθαι. καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν
τόπον, ἀναβλέψας ὁ ἰησοῦς εἶδεν αὐτὸν, καὶ
εἶπε πρὸς αὐτὸν, ζακχαῖε, σπεύσας κα-
τάβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με
6 μεῖναι. καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ ὑπεδέ-
7 ξατο αὐτὸν χαίρων. καὶ ἰδόντες ἅπαντες
διεγόγγυζον, λέγοντες, ὅτι παρὰ ἁμαρτωλῷ
8 ἀνδρὶ εἰσῆλθε καταλῦσαι. σταθεὶς δὲ ζακ-
χαῖος εἶπε πρὸς τὸν κύριον, ἰδοὺ τὰ ἡμίση τῶν
ὑπαρχόντων μου, κύριε, δίδωμι τοῖς πτω-
χοῖς, καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδί-
δωμι τετραπλοῦν. εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἰη- 9
σοῦς, ὅτι σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ
ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς ἀβραάμ ἐστιν.
ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶ- 10
σαι τὸ ἀπολωλός. ἀκουόντων δὲ αὐτῶν ταῦτα, 11
προσθεὶς εἶπε παραβολὴν, διὰ τὸ ἐγγὺς
αὐτὸν εἶναι ἱερουσαλὴμ, καὶ δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι
παραχρῆμα μέλλει ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ
ἀναφαίνεσθαι. εἶπεν οὖν, ἄνθρωπός τις εὐγε- 12
νὴς ἐπορεύθη εἰς χώραν μακρὰν, λαβεῖν
ἑαυτῷ βασιλείαν, καὶ ὑποστρέψαι. καλέσας 13
δὲ δέκα δούλους ἑαυτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς δέ-
κα μνᾶς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, πραγματεύ-
σασθε ἕως ἔρχομαι· οἱ δὲ πολῖται αὐτοῦ ἐμί- 14
σουν αὐτὸν, καὶ ἀπέστειλαν πρεσβείαν ὀπίσω
αὐτοῦ, λέγοντες, οὐ θέλομεν τοῦτον βασιλεῦ-
σαι ἐφ᾽ ἡμᾶς. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπανελθεῖν 15
αὐτὸν λαβόντα τὴν βασιλείαν, εἶπε φωνηθῆ-
ναι αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους, οἷς ἔδωκε τὸ
ἀργύριον, ἵνα γνῷ τίς τί διεπραγματεύ-
σατο. παρεγένετο δὲ ὁ πρῶτος, λέγων, κύριε, 16
ἡ μνᾶ σου προσειργάσατο δέκα μνᾶς. καὶ 17
εἶπεν αὐτῷ, εὖ ἀγαθὲ δοῦλε· ὅτι ἐν ἐλαχί-
στῳ πιστὸς ἐγένου, ἴσθι ἐξουσίαν ἔχων ἐπάνω
δέκα πόλεων. καὶ ἦλθεν ὁ δεύτερος, λέ- 18
γων, κύριε, ἡ μνᾶ σου ἐποίησε πέντε μνᾶς.
εἶπε δὲ καὶ τούτῳ, καὶ σὺ γίνου ἐπάνω πέντε 19
πόλεων. καὶ ἕτερος ἦλθε, λέγων, κύριε, ἰδοὺ 20
ἡ μνᾶ σου, ἣν εἶχον ἀποκειμένην ἐν σουδα-
ρίῳ. ἐφοβούμην γάρ σε, ὅτι ἄνθρωπος αὐ- 21
στηρὸς εἶ· αἴρεις ὃ οὐκ ἔθηκας, καὶ θερίζεις ὃ
οὐκ ἔσπειρας. λέγει δὲ αὐτῷ, ἐκ τοῦ στόματός 22
σου κρινῶ σε, πονηρὲ δοῦλε· ᾔδεις ὅτι ἐγὼ
ἄνθρωπος αὐστηρός εἰμι, αἴρων ὃ οὐκ ἔθη-
κα, καὶ θερίζων ὃ οὐκ ἔσπειρα. καὶ διατί οὐκ 23
ἔδωκας τὸ ἀργύριόν μου τοῖς τραπεζίταις,
καὶ ἐλθὼν ἐγὼ σὺν τόκῳ ἂν ἔπραξα αὐτό;
καὶ τοῖς παρεστῶσιν εἶπεν, ἄρατε ἀπ᾽ αὐτοῦ 24
τὴν μνᾶν, καὶ δότε τῷ τὰς δέκα μνᾶς ἔχοντι.
καὶ εἶπον αὐτῷ, κύριε, ἔχει δέκα μνᾶς. 25
λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι δοθή- 26
σεται· ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ὃ ἔχει, ἀρθή-
σεται ἀπ᾽ αὐτοῦ. πλὴν τοὺς ἐχθρούς μου ἐκεί- 27
νους, τοὺς μὴ θελήσαντάς με βασιλεῦσαι
ἐπ᾽ αὐτοὺς, ἀγάγετε ὧδε, καὶ κατασφάξατε
ἔμπροσθέν μου. καὶ εἰπὼν ταῦτα, ἐπορεύετο 28
ἔμπροσθεν, ἀναβαίνων εἰς ἱεροσόλυμα. καὶ 29
ἐγένετο ὡς ἤγγισεν εἰς βηθφαγὴ καὶ βηθ-
ανίαν, πρὸς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον ἐλαιῶν,
ἀπέστειλε δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, εἰπὼν, 30
ὑπάγετε εἰς τὴν κατέναντι κώμην· ἐν ᾗ

εἰσπορευόμενοι, εὑρήσετε πῶλον δεδεμένον,
ἐφ' ὃν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισε·
31 λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε. καὶ ἐάν τις ὑμᾶς
ἐρωτᾷ, διατί λύετε; οὕτως ἐρεῖτε αὐτῷ, ὅτι
32 ὁ κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει. ἀπελθόντες δὲ οἱ
ἀπεσταλμένοι, εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς.
33 λυόντων δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον, εἶπον οἱ κύριοι
34 αὐτοῦ πρὸς αὐτούς, τί λύετε τὸν πῶλον; οἱ δὲ
35 εἶπον, ὁ κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει. καὶ ἤγαγον
αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν· καὶ ἐπιρρίψαντες ἑαυτῶν
τὰ ἱμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον, ἐπεβίβασαν τὸν
36 Ἰησοῦν. πορευομένου δὲ αὐτοῦ, ὑπεστρώννυον
37 τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ. ἐγγίζοντος δὲ
αὐτοῦ ἤδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὄρους τῶν
ἐλαιῶν, ἤρξαντο ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθη-
τῶν χαίροντες, αἰνεῖν τὸν θεὸν φωνῇ μεγάλῃ
38 περὶ πασῶν ὧν εἶδον δυνάμεων, λέγοντες,
εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος βασιλεὺς ἐν ὀνό-
ματι κυρίου· εἰρήνη ἐν οὐρανῷ, καὶ δόξα ἐν
39 ὑψίστοις. καί τινες τῶν φαρισαίων ἀπὸ τοῦ
ὄχλου εἶπον πρὸς αὐτόν, διδάσκαλε, ἐπι-
40 τίμησον τοῖς μαθηταῖς σου. καὶ ἀποκρι-
θεὶς εἶπεν αὐτοῖς, λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐὰν οὗτοι
41 σιωπήσωσιν, οἱ λίθοι κεκράξονται. καὶ ὡς
ἤγγισεν, ἰδὼν τὴν πόλιν, ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτῇ,
42 λέγων, ὅτι εἰ ἔγνως καὶ σύ, καί γε ἐν τῇ ἡμέ-
ρᾳ σου ταύτῃ, τὰ πρὸς εἰρήνην σου· νῦν δὲ
43 ἐκρύβη ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου. ὅτι ἥξουσιν ἡ-
μέραι ἐπὶ σέ, καὶ περιβαλοῦσιν οἱ ἐχθροί σου
χάρακά σοι, καὶ περικυκλώσουσί σε, καὶ συν-
44 έξουσί σε πάντοθεν· καὶ ἐδαφιοῦσί σε, καὶ τὰ
τέκνα σου ἐν σοί· καὶ οὐκ ἀφήσουσιν ἐν σοὶ
λίθον ἐπὶ λίθῳ· ἀνθ' ὧν οὐκ ἔγνως τὸν καιρὸν
45 τῆς ἐπισκοπῆς σου. καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερόν,
ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας ἐν αὐτῷ, καὶ
46 ἀγοράζοντας, λέγων αὐτοῖς, γέγραπται, Ὁ
οἶκός μου, οἶκος προσευχῆς ἐστίν· ὑμεῖς δὲ
47 αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον λῃστῶν. καὶ ἦν δι-
δάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ. οἱ δὲ
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν
48 ἀπολέσαι, καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ· καὶ οὐχ εὕρι-
σκον τό, τί ποιήσωσιν· ὁ λαὸς γὰρ ἅπας
ἐξεκρέματο αὐτοῦ ἀκούων.

κ'.

1 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων δι-
δάσκοντος αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εὐαγ-
γελιζομένου, ἐπέστησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
2 γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις, καὶ
εἶπον πρὸς αὐτόν, λέγοντες, εἰπὲ ἡμῖν ἐν
ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, ἢ τίς ἐστιν ὁ
3 δούς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην. ἀποκριθεὶς δὲ
εἶπε πρὸς αὐτούς, ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ
ἕνα λόγον, καὶ εἴπατέ μοι· τὸ βάπτισμα 4
Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; οἱ δὲ 5
συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτούς, λέγοντες, ὅτι
ἐὰν εἴπωμεν, ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ, διατί οὐκ ἐπι-
στεύσατε αὐτῷ; ἐὰν δὲ εἴπωμεν, ἐξ ἀνθρώ- 6
πων, πᾶς ὁ λαὸς καταλιθάσει ἡμᾶς. πε-
πεισμένος γάρ ἐστιν Ἰωάννην προφήτην
εἶναι. καὶ ἀπεκρίθησαν, μὴ εἰδέναι πόθεν. 7
καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑ- 8
μῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. ἤρξατο δὲ 9
πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν παραβολὴν ταύτην·
ἄνθρωπος ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ ἐξέδο-
το αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησε χρόνους
ἱκανούς. καὶ ἐν καιρῷ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς 10
γεωργοὺς δοῦλον, ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμ-
πελῶνος δῶσιν αὐτῷ· οἱ δὲ γεωργοὶ δείραν-
τες αὐτόν, ἐξαπέστειλαν κενόν. καὶ προσέ- 11
θετο πέμψαι ἕτερον δοῦλον· οἱ δὲ κἀκεῖνον
δείραντες καὶ ἀτιμάσαντες, ἐξαπέστειλαν κε-
νόν. καὶ προσέθετο πέμψαι τρίτον· οἱ δὲ καὶ 12
τοῦτον τραυματίσαντες ἐξέβαλον. εἶπε δὲ ὁ 13
κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποιήσω; πέμψω
τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν· ἴσως τοῦτον ἰδόντες
ἐντραπήσονται. ἰδόντες δὲ αὐτὸν οἱ γεωργοί, 14
διελογίζοντο πρὸς ἑαυτούς, λέγοντες, οὗτός
ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν
αὐτόν, ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ κληρονομία. καὶ ἐκ- 15
βαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, ἀπέκτει-
ναν. τί οὖν ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ ἀμ-
πελῶνος; ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωρ- 16
γοὺς τούτους, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις.
ἀκούσαντες δὲ εἶπον, μὴ γένοιτο. ὁ δὲ ἐμβλέ- 17
ψας αὐτοῖς, εἶπε, τί οὖν ἐστι τὸ γεγραμμένον
τοῦτο, Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦν-
τες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας; πᾶς 18
ὁ πεσὼν ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λίθον, συνθλασθή-
σεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν. καὶ 19
ἐζήτησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐπι-
βαλεῖν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥ-
ρᾳ, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν λαόν· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι
πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην εἶπε.
καὶ παρατηρήσαντες ἀπέστειλαν ἐγκαθέ- 20
τους, ὑποκρινομένους ἑαυτοὺς δικαίους εἶναι, ἵνα
ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου, εἰς τὸ παραδοῦ-
ναι αὐτὸν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμό-
νος. καὶ ἐπηρώτησαν αὐτόν, λέγοντες, διδά- 21
σκαλε, οἴδαμεν ὅτι ὀρθῶς λέγεις καὶ διδά-
σκεις, καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ'
ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδάσκεις· ἔξεστιν 22
ἡμῖν καίσαρι φόρον δοῦναι, ἢ οὔ; κατανοή- 23
σας δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν, εἶπε πρὸς
αὐτούς, τί με πειράζετε; ἐπιδείξατέ μοι 24
δηνάριον·

δηνάριον· τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφήν;
25 ἀποκριθέντες δὲ εἶπον, καίσαρος. ὁ δὲ εἶπεν
αὐτοῖς, ἀπόδοτε τοίνυν τὰ καίσαρος καί-
26 σαρι, καὶ τὰ τοῦ θεοῦ, τῷ θεῷ. καὶ οὐκ ἴσχυσαν
ἐπιλαβέσθαι αὐτοῦ ῥήματος ἐναντίον τοῦ
λαοῦ. καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει
27 αὐτοῦ, ἐσίγησαν. προσελθόντες δέ τινες τῶν
σαδδουκαίων, οἱ ἀντιλέγοντες ἀνάστασιν μὴ
28 εἶναι, ἐπηρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες, διδάσκαλε,
μωσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀ-
ποθάνῃ ἔχων γυναῖκα, καὶ οὗτος ἄτεκνος ἀ-
ποθάνῃ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυ-
ναῖκα, καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ
29 αὐτοῦ. ἑπτὰ οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν, καὶ ὁ πρῶτος
30 λαβὼν γυναῖκα, ἀπέθανεν ἄτεκνος. καὶ ἔ-
λαβεν ὁ δεύτερος τὴν γυναῖκα, καὶ οὗτος ἀπέ-
31 θανεν ἄτεκνος. καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν·
ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἑπτὰ οὐ κατέλιπον τέκνα,
32 καὶ ἀπέθανον. ὕστερον δὲ πάντων ἀπέθανε καὶ
33 ἡ γυνή. ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, τίνος αὐτῶν γί-
νεται γυνή; οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖ-
34 κα. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς,
οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου γαμοῦσι καὶ ἐκγαμί-
35 σκονται· οἱ δὲ καταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος
ἐκείνου τυχεῖν καὶ τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ νε-
36 κρῶν, οὔτε γαμοῦσιν, οὔτε ἐκγαμίσκονται. οὔτε
γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι δύνανται· ἰσάγγελοι γάρ
εἰσι· καὶ υἱοί εἰσι τοῦ θεοῦ, τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ
37 ὄντες. ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροὶ, καὶ μωσῆς
ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου, ὡς λέγει κύριον τὸν
θεὸν ἀβραὰμ, καὶ τὸν θεὸν ἰσαὰκ, καὶ τὸν θεὸν
38 ἰακώβ. θεὸς δὲ οὐκ ἔστι νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων.
39 πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶσιν. ἀποκριθέντες δέ τι-
νες τῶν γραμματέων, εἶπον, διδάσκαλε,
40 καλῶς εἶπας. οὐκ ἔτι δὲ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν
41 αὐτὸν οὐδέν. εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, πῶς λέγουσι
42 τὸν χριστὸν υἱὸν δαβὶδ εἶναι· καὶ αὐτὸς δαβὶδ
λέγει ἐν βίβλῳ ψαλμῶν, Εἶπεν ὁ κύριος τῷ
43 κυρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου· ἕως ἂν θῶ
τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου;
44 δαβὶδ οὖν κύριον αὐτὸν καλεῖ· καὶ πῶς υἱὸς
45 αὐτοῦ ἐστιν; ἀκούοντος δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ, εἶ-
46 πε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, προσέχετε ἀπὸ
τῶν γραμματέων τῶν θελόντων περιπατεῖν
ἐν στολαῖς, καὶ φιλούντων ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς
ἀγοραῖς, καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συνα-
γωγαῖς, καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις.
47 οἳ κατεσθίουσι τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ
προφάσει μακρὰ προσεύχονται· οὗτοι λή-
ψονται περισσότερον κρίμα.

κα.

1 Αναβλέψας δὲ εἶδε τοὺς βάλλοντας τὰ
δῶρα αὐτῶν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον πλου-
σίους. εἶδε δὲ καί τινα χήραν πενιχρὰν βάλ- 2
λουσαν ἐκεῖ δύο λεπτά· καὶ εἶπεν, ἀληθῶς 3
λέγω ὑμῖν, ὅτι ἡ χήρα ἡ πτωχὴ αὕτη πλεῖον
πάντων ἔβαλεν· ἅπαντες γὰρ οὗτοι ἐκ τοῦ 4
περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα
τοῦ θεοῦ· αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς
ἅπαντα τὸν βίον ὃν εἶχεν ἔβαλε. καί τινων 5
λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ, ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ
ἀναθήμασι κεκόσμηται, εἶπε, ταῦτα ἃ 6
θεωρεῖτε, ἐλεύσονται ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ ἀφε-
θήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ, ὃς οὐ καταλυθήσε-
ται. ἐπηρώτησαν δὲ αὐτὸν, λέγοντες, διδάσκα- 7
λε, πότε οὖν ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον
ὅταν μέλλῃ ταῦτα γίνεσθαι; ὁ δὲ εἶπε, βλέ- 8
πετε μὴ πλανηθῆτε. πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται
ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες, ὅτι ἐγώ εἰμι·
καὶ ὁ καιρὸς ἤγγικε· μὴ οὖν πορευθῆτε ὀπί-
σω αὐτῶν. ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀ- 9
καταστασίας, μὴ πτοηθῆτε· δεῖ γὰρ ταῦτα
γενέσθαι πρῶτον, ἀλλ᾽ οὐκ εὐθέως τὸ τέλος.
τότε ἔλεγεν αὐτοῖς, ἐγερθήσεται ἔθνος ἐπὶ 10
ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν. σεισμοί 11
τε μεγάλοι κατὰ τόπους, καὶ λιμοὶ, καὶ λοιμοὶ
ἔσονται· φόβητρά τε καὶ σημεῖα ἀπ᾽ οὐρανοῦ
μεγάλα ἔσται. πρὸ δὲ τούτων ἁπάντων ἐπι- 12
βαλοῦσιν ἐφ᾽ ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ
διώξουσι, παραδιδόντες εἰς συναγωγὰς
καὶ φυλακὰς, ἀγομένους ἐπὶ βασιλεῖς, καὶ ἡ-
γεμόνας ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου. ἀποβήσεται 13
δὲ ὑμῖν εἰς μαρτύριον. θέσθε οὖν εἰς τὰς καρ- 14
δίας ὑμῶν μὴ προμελετᾶν ἀπολογηθῆναι.
ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν, ᾗ οὐ 15
δυνήσονται ἀντειπεῖν οὐδὲ ἀντιστῆναι πάν-
τες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν. παραδοθήσεσθε 16
δὲ καὶ ὑπὸ γονέων, καὶ ἀδελφῶν, καὶ συγγενῶν, καὶ
φίλων, καὶ θανατώσουσιν ἐξ ὑμῶν. καὶ ἔσεσθε 17
μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου·
καὶ θρὶξ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται. 18
ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς 19
ὑμῶν. ὅταν δὲ ἴδητε κυκλουμένην ὑπὸ στρα- 20
τοπέδων τὴν ἱερουσαλὴμ, τότε γνῶτε ὅτι ἤγ-
γικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς. τότε οἱ ἐν τῇ ἰου- 21
δαίᾳ, φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη· καὶ οἱ ἐν μέσῳ
αὐτῆς, ἐκχωρείτωσαν· καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις, μὴ
εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν. ὅτι ἡμέραι ἐκδι- 22
κήσεως αὗταί εἰσι, τοῦ πληρωθῆναι πάντα
τὰ γεγραμμένα. οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχού- 23
σαις, καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέ-
ραις· ἔσται γὰρ ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς,
καὶ ὀργὴ ἐν τῷ λαῷ τούτῳ. καὶ πεσοῦνται στό- 24
ματι μαχαίρας, καὶ αἰχμαλωτισθήσονται

εἰς πάντα τὰ ἔθνη· καὶ ἱερουσαλὴμ ἔσται πα-
τουμένη ὑπὸ ἐθνῶν, ἄχρι πληρωθῶσι και-
25 ροὶ ἐθνῶν. καὶ ἔσται σημεῖα ἐν ἡλίῳ, καὶ σε-
λήνῃ, καὶ ἄστροις, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ
ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ, ἠχούσης θαλάσσης, καὶ
26 σάλου· ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου
καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων ἐν τῇ οἰκου-
μένῃ· αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευ-
27 θήσονται. καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώ-
που ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ
28 δόξης πολλῆς. ἀρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι,
ἀνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑ-
29 μῶν· διότι ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν. καὶ
εἶπε παραβολὴν αὐτοῖς· ἴδετε τὴν συ-
30 κῆν, καὶ πάντα τὰ δένδρα· ὅταν προβάλω-
σιν ἤδη, βλέποντες ἀφ᾽ ἑαυτῶν γινώσκετε
31 ὅτι ἤδη ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν. οὕτω καὶ ὑμεῖς,
ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι
32 ἐγγύς ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως
33 ἂν πάντα γένηται. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρε-
λεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι.
34 προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς, μήποτε βαρυνθῶσιν
ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ καὶ
μερίμναις βιωτικαῖς, καὶ αἰφνίδιος ἐφ᾽ ὑ-
35 μᾶς ἐπιστῇ ἡ ἡμέρα ἐκείνη. ὡς παγὶς γὰρ
ἐπελεύσεται ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους
36 ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. ἀγρυπνεῖτε
οὖν ἐν παντὶ καιρῷ δεόμενοι, ἵνα καταξιω-
θῆτε ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ μέλλον-
τα γίνεσθαι, καὶ σταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ υἱοῦ
37 τοῦ ἀνθρώπου. ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ
διδάσκων, τὰς δὲ νύκτας ἐξερχόμενος ηὐ-
38 λίζετο εἰς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον ἐλαιῶν. καὶ
πᾶς ὁ λαὸς ὤρθριζε πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ
ἀκούειν αὐτοῦ.

κβ.

1 Ἤγγιζε δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων, ἡ λεγομένη
2 πάσχα. καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμ-
ματεῖς τό, πῶς ἀνέλωσιν αὐτόν· ἐφοβοῦντο
3 γὰρ τὸν λαόν. εἰσῆλθε δὲ ὁ σατανᾶς εἰς ἰούδαν
τὸν ἐπικαλούμενον ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ
4 ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα. καὶ ἀπελθὼν συνε-
λάλησε τοῖς ἀρχιερεῦσι, καὶ τοῖς στρατηγοῖς
5 τό, πῶς αὐτὸν παραδῷ αὐτοῖς. καὶ ἐχάρησαν,
καὶ συνέθεντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι. καὶ ἐξω-
6 μολόγησε, καὶ ἐζήτει εὐκαιρίαν τοῦ παρα-
7 δοῦναι αὐτὸν αὐτοῖς ἄτερ ὄχλου. ἦλθε δὲ ἡ ἡ-
μέρα τῶν ἀζύμων, ἐν ᾗ ἔδει θύεσθαι τὸ πά-
8 σχα. καὶ ἀπέστειλε πέτρον καὶ ἰωάννην, εἰ-
πών, πορευθέντες ἑτοιμάσατε ἡμῖν τὸ πά-
9 σχα, ἵνα φάγωμεν. οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, ποῦ θέ-
λεις ἑτοιμάσωμεν; ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, ἰδοὺ 10
εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν, συναντήσει
ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστά-
ζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν οὗ
εἰσπορεύεται. καὶ ἐρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότῃ 11
τῆς οἰκίας, λέγει σοι ὁ διδάσκαλος, ποῦ ἐστι τὸ
κατάλυμα, ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν
μου φάγω; κἀκεῖνος ὑμῖν δείξει ἀνώγεον 12
μέγα ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἑτοιμάσατε. ἀπελ- 13
θόντες δὲ εὗρον καθὼς εἴρηκεν αὐτοῖς, καὶ
ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα, 14
ἀνέπεσε, καὶ οἱ δώδεκα ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ.
καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, ἐπιθυμίᾳ ἐπεθύμησα 15
τοῦτο τὸ πάσχα φαγεῖν μεθ᾽ ὑμῶν, πρὸ τοῦ
με παθεῖν. λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ 16
φάγω ἐξ αὐτοῦ, ἕως ὅτου πληρωθῇ ἐν τῇ βα-
σιλείᾳ τοῦ θεοῦ. καὶ δεξάμενος ποτήριον, εὐ- 17
χαριστήσας εἶπε, λάβετε τοῦτο, καὶ διαμερί-
σατε ἑαυτοῖς· λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ πίω 18
ἀπὸ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως ὅτου ἡ
βασιλεία τοῦ θεοῦ ἔλθῃ. καὶ λαβὼν ἄρτον, 19
εὐχαριστήσας ἔκλασε, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς,
λέγων, τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν
διδόμενον. τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνά-
μνησιν. ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ 20
δειπνῆσαι, λέγων, τοῦτο τὸ ποτήριον, ἡ και-
νὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν
ἐκχυνόμενον. πλὴν ἰδοὺ ἡ χεὶρ τοῦ παρα- 21
διδόντος με μετ᾽ ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης. καὶ 22
ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου πορεύεται κατὰ τὸ ὡ-
ρισμένον· πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ
δι᾽ οὗ παραδίδοται. καὶ αὐτοὶ ἤρξαντο συ- 23
ζητεῖν πρὸς ἑαυτούς, τό, τίς ἄρα εἴη ἐξ αὐτῶν
ὁ τοῦτο μέλλων πράσσειν. ἐγένετο δὲ καὶ φι- 24
λονεικία ἐν αὐτοῖς, τό, τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι
μείζων. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, οἱ βασιλεῖς τῶν 25
ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ ἐξουσιάζον-
τες αὐτῶν, εὐεργέται καλοῦνται. ὑμεῖς δὲ οὐχ 26
οὕτως· ἀλλ᾽ ὁ μείζων ἐν ὑμῖν, γενέσθω ὡς ὁ
νεώτερος· καὶ ὁ ἡγούμενος, ὡς ὁ διακονῶν. τίς 27
γὰρ μείζων, ὁ ἀνακείμενος, ἢ ὁ διακονῶν; οὐχὶ
ὁ ἀνακείμενος; ἐγὼ δέ εἰμι ἐν μέσῳ ὑμῶν
ὡς ὁ διακονῶν. ὑμεῖς δέ ἐστε οἱ διαμεμε- 28
νηκότες μετ᾽ ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου·
κἀγὼ διατίθεμαι ὑμῖν, καθὼς διέθετό 29
μοι ὁ πατήρ μου βασιλείαν· ἵνα ἐσθίητε, 30
καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου, ἐν τῇ βασι-
λείᾳ μου· καὶ καθίσεσθε ἐπὶ θρόνων κρίνον-
τες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ ἰσραήλ. εἶπε 31
δὲ ὁ κύριος, σίμων, σίμων, ἰδοὺ ὁ σατανᾶς
ἐξῃτήσατο ὑμᾶς, τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σῖτον.
ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ, ἵνα μὴ ἐκλείπῃ ἡ 32

πίστις σου. καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας, στήριξον
33 τοὺς ἀδελφούς σου. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, κύριε,
μετὰ σοῦ ἕτοιμός εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ
34 εἰς θάνατον πορεύεσθαι. ὁ δὲ εἶπε, λέγω σοι
πέτρε, οὐ μὴ φωνήσει σήμερον ἀλέκτωρ, πρὶν
35 ἢ τρὶς ἀπαρνήσῃ μὴ εἰδέναι με. καὶ εἶπεν
αὐτοῖς, ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ βαλαντίου
καὶ πήρας καὶ ὑποδημάτων, μή τινος ὑστερή-
36 σατε; οἱ δὲ εἶπον, οὐδενός. εἶπεν οὖν αὐτοῖς,
ἀλλὰ νῦν ὁ ἔχων βαλάντιον, ἀράτω, ὁμοίως
καὶ πήραν· καὶ ὁ μὴ ἔχων, πωλησάτω τὸ ἱμά-
37 τιον αὐτοῦ, καὶ ἀγορασάτω μάχαιραν. λέγω γὰρ
ὑμῖν, ὅτι ἔτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον δεῖ τε-
λεσθῆναι ἐν ἐμοί, τό, Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλο-
38 γίσθη· καὶ γὰρ τὰ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει. οἱ δὲ
εἶπον, κύριε, ἰδοὺ μάχαιραι ὧδε δύο. ὁ δὲ
39 εἶπεν αὐτοῖς, ἱκανόν ἐστι. καὶ ἐξελθὼν ἐπο-
ρεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν·
ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.
40 γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου, εἶπεν αὐτοῖς,
προσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν.
41 καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη ἀπ' αὐτῶν ὡσεὶ λίθου
42 βολήν, καὶ θεὶς τὰ γόνατα προσηύχετο, λέ-
γων, πάτερ, εἰ βούλει παρενεγκεῖν τὸ ποτή-
ριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ· πλὴν μὴ τὸ θέλημά
43 μου, ἀλλὰ τὸ σὸν γενέσθω. ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγ-
44 γελος ἀπ' οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν. καὶ γενόμε-
νος ἐν ἀγωνίᾳ, ἐκτενέστερον προσηύχετο.
ἐγένετο δὲ ὁ ἱδρὼς αὐτοῦ ὡσεὶ θρόμβοι αἵ-
45 ματος καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ ἀνα-
στὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς, ἐλθὼν πρὸς τοὺς
μαθητάς, εὗρεν αὐτοὺς κοιμωμένους ἀπὸ τῆς
46 λύπης· καὶ εἶπεν αὐτοῖς, τί καθεύδετε; ἀ-
ναστάντες προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε
47 εἰς πειρασμόν. ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ
ὄχλος, καὶ ὁ λεγόμενος ἰούδας, εἷς τῶν δώδεκα,
προήρχετο αὐτούς, καὶ ἤγγισε τῷ ἰησοῦ φιλῆ-
σαι αὐτόν. τοῦτο γὰρ σημεῖον δεδώκει αὐ-
48 τοῖς, ὃν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστιν. ὁ δὲ ἰησοῦς
εἶπεν αὐτῷ, ἰούδα, φιλήματι τὸν υἱὸν τοῦ ἀν-
49 θρώπου παραδίδως; ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν
τὸ ἐσόμενον, εἶπον αὐτῷ, κύριε, εἰ πατάξο-
50 μεν ἐν μαχαίρᾳ; καὶ ἐπάταξεν εἷς τις ἐξ
αὐτῶν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀφεῖλεν
51 αὐτοῦ τὸ οὖς τὸ δεξιόν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς,
εἶπεν, ἐᾶτε ἕως τούτου. καὶ ἁψάμενος τοῦ ὠτίου
52 αὐτοῦ, ἰάσατο αὐτόν. εἶπε δὲ ὁ ἰησοῦς πρὸς
τοὺς παραγενομένους πρὸς αὐτὸν ἀρχιερεῖς, καὶ
στρατηγοὺς τοῦ ἱεροῦ, καὶ πρεσβυτέρους, ὡς ἐπὶ
λῃστὴν ἐξεληλύθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύ-
53 λων; καθ' ἡμέραν ὄντος μου μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ
ἱερῷ, οὐκ ἐξετείνατε τὰς χεῖρας ἐπ' ἐμέ. ἀλλ'
αὕτη ὑμῶν ἐστιν ἡ ὥρα, καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ σκό-
τους. συλλαβόντες δὲ αὐτὸν ἤγαγον, καὶ εἰσή- 54
γαγον εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχιερέως. ὁ δὲ πέτρος
ἠκολούθει μακρόθεν. ἁψάντων δὲ πῦρ ἐν μέ- 55
σῳ τῆς αὐλῆς, καὶ συγκαθισάντων αὐτῶν, ἐκά-
θητο ὁ πέτρος ἐν μέσῳ αὐτῶν. ἰδοῦσα δὲ αὐ- 56
τὸν παιδίσκη τις καθήμενον πρὸς τὸ φῶς,
καὶ ἀτενίσασα αὐτῷ, εἶπε, καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ
ἦν. ὁ δὲ ἠρνήσατο αὐτόν, λέγων, γύναι, οὐκ οἶ- 57
δα αὐτόν. καὶ μετὰ βραχὺ ἕτερος ἰδὼν αὐ- 58
τόν, ἔφη, καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ. ὁ δὲ πέτρος εἶ-
πεν, ἄνθρωπε, οὐκ εἰμί. καὶ διαστάσης ὡσεὶ 59
ὥρας μιᾶς, ἄλλος τις διϊσχυρίζετο, λέγων,
ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦν· καὶ γὰρ
γαλιλαῖός ἐστιν. εἶπε δὲ ὁ πέτρος, ἄνθρω- 60
πε, οὐκ οἶδα ὃ λέγεις. καὶ παραχρῆμα, ἔτι
λαλοῦντος αὐτοῦ, ἐφώνησεν ὁ ἀλέκτωρ. καὶ 61
στραφεὶς ὁ κύριος, ἐνέβλεψε τῷ πέτρῳ· καὶ
ὑπεμνήσθη ὁ πέτρος τοῦ λόγου τοῦ κυρίου,
ὡς εἶπεν αὐτῷ, ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆ-
σαι, ἀπαρνήσῃ με τρίς. καὶ ἐξελθὼν ἔξω ὁ 62
πέτρος ἔκλαυσε πικρῶς. καὶ οἱ ἄνδρες οἱ 63
συνέχοντες τὸν ἰησοῦν, ἐνέπαιζον αὐτῷ, δέ-
ροντες· καὶ περικαλύψαντες αὐτόν, ἔτυπτον 64
αὐτοῦ τὸ πρόσωπον, καὶ ἐπηρώτων αὐτόν, λέ-
γοντες, προφήτευσον, τίς ἐστιν ὁ παίσας σε;
καὶ ἕτερα πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς 65
αὐτόν. καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ 66
πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ
γραμματεῖς· καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συν-
έδριον αὐτῶν, λέγοντες, εἰ σὺ εἶ ὁ χριστός, 67
εἰπὲ ἡμῖν. εἶπε δὲ αὐτοῖς, ἐὰν ὑμῖν εἴπω, οὐ
μὴ πιστεύσητε. ἐὰν δὲ καὶ ἐρωτήσω, οὐ μὴ 68
ἀποκριθῆτέ μοι, ἢ ἀπολύσητε. ἀπὸ τοῦ νῦν 69
ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δε-
ξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ θεοῦ. εἶπον δὲ πάντες, 70
σὺ οὖν εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ; ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς
ἔφη, ὑμεῖς λέγετε· ὅτι ἐγώ εἰμι. οἱ δὲ εἶπον, 71
τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτυρίας; αὐτοὶ γὰρ
ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

κγ΄.

Καὶ ἀναστὰν ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν, ἤγα- 1
γον αὐτὸν ἐπὶ τὸν πιλάτον. ἤρξαντο δὲ κατη- 2
γορεῖν αὐτοῦ, λέγοντες, τοῦτον εὕρομεν δια-
στρέφοντα τὸ ἔθνος, καὶ κωλύοντα καίσαρι
φόρους διδόναι, λέγοντα ἑαυτὸν χριστὸν βα-
σιλέα εἶναι. ὁ δὲ πιλάτος ἐπηρώτησεν αὐτόν, 3
λέγων, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων; ὁ δὲ
ἀποκριθεὶς αὐτῷ, ἔφη, σὺ λέγεις. ὁ δὲ πιλά- 4
τος εἶπε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, καὶ τοὺς ὄχλους,
οὐδὲν εὑρίσκω αἴτιον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τού-
τῳ. οἱ δὲ ἐπίσχυον, λέγοντες, ὅτι ἀνασείει τὸν 5

λαὸν, διδάσκων καθ' ὅλης τῆς ἰουδαίας, ἀρξά-
6 μενος ἀπὸ τῆς γαλιλαίας ἕως ὧδε. πιλάτος
δὲ ἀκούσας γαλιλαίαν, ἐπηρώτησεν εἰ ὁ ἄν-
7 θρωπος γαλιλαῖός ἐστι. καὶ ἐπιγνοὺς ὅτι ἐκ
τῆς ἐξουσίας ἡρώδου ἐστὶν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν
πρὸς ἡρώδην, ὄντα καὶ αὐτὸν ἐν ἱεροσολύμοις
8 ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις. ὁ δὲ ἡρώδης ἰδὼν τὸν
ἰησοῦν ἐχάρη λίαν. ἦν γὰρ θέλων ἐξ ἱκανοῦ
ἰδεῖν αὐτὸν, διὰ τὸ ἀκούειν πολλὰ περὶ αὐτοῦ·
καὶ ἤλπιζέ τι σημεῖον ἰδεῖν ὑπ' αὐτοῦ γινόμε-
9 νον. ἐπηρώτα δὲ αὐτὸν ἐν λόγοις ἱκανοῖς·
10 αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο αὐτῷ. εἱστήκει-
σαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς εὐ-
11 τόνως κατηγοροῦντες αὐτοῦ. ἐξουθενήσας δὲ
αὐτὸν ὁ ἡρώδης σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐ-
τοῦ, καὶ ἐμπαίξας, περιβαλὼν αὐτὸν ἐσθῆτα
λαμπρὰν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῷ πιλάτῳ.
12 ἐγένοντο δὲ φίλοι ὅ, τε πιλάτος καὶ ὁ ἡρώδης
ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ' ἀλλήλων· προϋπῆρ-
13 χον γὰρ ἐν ἔχθρᾳ ὄντες πρὸς ἑαυτούς. πιλάτος
δὲ συγκαλεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς, καὶ τοὺς
14 ἄρχοντας, καὶ τὸν λαὸν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς,
προσηνέγκατέ μοι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον
ὡς ἀποστρέφοντα τὸν λαὸν, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐνώ-
πιον ὑμῶν ἀνακρίνας, οὐδὲν εὗρον ἐν τῷ
ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον, ὧν κατηγορεῖτε κατ'
15 αὐτοῦ· ἀλλ' οὐδὲ ἡρώδης· ἀνέπεμψα γὰρ ὑμᾶς
πρὸς αὐτὸν, καὶ ἰδοὺ οὐδὲν ἄξιον θανάτου
16 ἐστὶ πεπραγμένον αὐτῷ. παιδεύσας οὖν
17 αὐτὸν ἀπολύσω. ἀνάγκην δὲ εἶχεν ἀπο-
18 λύειν αὐτοῖς κατὰ ἑορτὴν ἕνα. ἀνέκραξαν δὲ
παμπληθεὶ λέγοντες, αἶρε τοῦτον, ἀπόλυ-
19 σον δὲ ἡμῖν τὸν βαραββᾶν. ὅστις ἦν διὰ
στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ φό-
20 νον, βεβλημένος εἰς φυλακήν. πάλιν οὖν
ὁ πιλάτος προσεφώνησε θέλων ἀπολῦσαι
21 τὸν ἰησοῦν. οἱ δὲ ἐπεφώνουν, λέγοντες, σταύ-
22 ρωσον, σταύρωσον αὐτόν. ὁ δὲ τρίτον εἶπε
πρὸς αὐτοὺς, τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οὗτος; οὐ-
δὲν αἴτιον θανάτου εὗρον ἐν αὐτῷ. παιδεύ-
23 σας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. οἱ δὲ ἐπέκειντο
φωναῖς μεγάλαις, αἰτούμενοι αὐτὸν σταυρω-
θῆναι, καὶ κατίσχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν, καὶ τῶν
24 ἀρχιερέων. ὁ δὲ πιλάτος ἐπέκρινε γενέσθαι
25 τὸ αἴτημα αὐτῶν· ἀπέλυσε δὲ αὐτοῖς τὸν
διὰ στάσιν καὶ φόνον βεβλημένον εἰς τὴν
φυλακὴν, ὃν ᾐτοῦντο· τὸν δὲ ἰησοῦν πα-
26 ρέδωκε τῷ θελήματι αὐτῶν. καὶ ὡς ἀπή-
γαγον αὐτὸν, ἐπιλαβόμενοι σίμωνός τινος
κυρηναίου ἐρχομένου ἀπ' ἀγροῦ, ἐπέθηκαν
αὐτῷ τὸν σταυρὸν φέρειν ὄπισθεν τοῦ ἰησοῦ.
27 ἠκολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ,

καὶ γυναικῶν, αἳ καὶ ἐκόπτοντο, καὶ ἐθρήνουν
αὐτόν. στραφεὶς δὲ πρὸς αὐτὰς ὁ ἰησοῦς, εἶ- 28
πε, θυγατέρες ἱερουσαλὴμ, μὴ κλαίετε ἐπ'
ἐμὲ, πλὴν ἐφ' ἑαυτὰς κλαίετε, καὶ ἐπὶ τὰ
τέκνα ὑμῶν· ὅτι ἰδοὺ ἔρχονται ἡμέραι ἐν αἷς 29
ἐροῦσι, μακάριαι αἱ στεῖραι, καὶ κοιλίαι αἳ
οὐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ οἳ οὐκ ἐθήλασαν. τότε 30
ἄρξονται λέγειν τοῖς ὄρεσι, πέσετε ἐφ' ἡμᾶς·
καὶ τοῖς βουνοῖς, καλύψατε ἡμᾶς. ὅτι εἰ ἐν 31
τῷ ὑγρῷ ξύλῳ ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῷ ξηρῷ
τί γένηται; ἤγοντο δὲ καὶ ἕτεροι δύο κακοῦρ- 32
γοι σὺν αὐτῷ ἀναιρεθῆναι. καὶ ὅτε ἀπῆλθον 33
ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλούμενον κρανίον, ἐκεῖ
ἐσταύρωσαν αὐτὸν, καὶ τοὺς κακούργους, ὃν μὲν ἐκ
δεξιῶν, ὃν δὲ ἐξ ἀριστερῶν. ὁ δὲ ἰησοῦς ἔ- 34
λεγε, πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἴδασι τί
ποιοῦσι. διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐ-
τοῦ, ἔβαλον κλῆρον. καὶ εἱστήκει ὁ λαὸς θεω- 35
ρῶν. ἐξεμυκτήριζον δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες σὺν
αὐτοῖς, λέγοντες, ἄλλους ἔσωσε, σωσάτω
ἑαυτὸν, εἰ οὗτός ἐστιν ὁ χριστὸς ὁ τοῦ θεοῦ ἐκ-
λεκτός. ἐνέπαιζον δὲ αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται 36
προσερχόμενοι, καὶ ὄξος προσφέροντες αὐ-
τῷ· καὶ λέγοντες, εἰ σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν 37
ἰουδαίων, σῶσον σεαυτόν. ἦν δὲ καὶ ἐπιγρα- 38
φὴ γεγραμμένη ἐπ' αὐτῷ γράμμασιν ἑλ-
ληνικοῖς, καὶ ῥωμαϊκοῖς, καὶ ἑβραϊκοῖς,
ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ Ο ΒΑΣΙ-
ΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ. εἷς δὲ 39
τῶν κρεμασθέντων κακούργων ἐβλασφήμει
αὐτὸν, λέγων, εἰ σὺ εἶ ὁ χριστὸς, σῶσον σεαυτὸν
καὶ ἡμᾶς. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἕτερος ἐπετίμα 40
αὐτῷ, λέγων, οὐδὲ φοβῇ σὺ τὸν θεὸν, ὅτι ἐν τῷ
αὐτῷ κρίματι εἶ; καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως· ἄξια 41
γὰρ ὧν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν· οὗτος δὲ
οὐδὲν ἄτοπον ἔπραξε. καὶ ἔλεγε τῷ ἰησοῦ, μνή- 42
σθητί μου κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ
σου. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, ἀμὴν λέγω σοι, 43
σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδεί-
σῳ. ἦν δὲ ὡσεὶ ὥρα ἕκτη, καὶ σκότος ἐγέ- 44
νετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν, ἕως ὥρας ἐννάτης. καὶ 45
ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος, καὶ ἐσχίσθη τὸ καταπέ-
τασμα τοῦ ναοῦ μέσον. καὶ φωνήσας φωνῇ 46
μεγάλῃ ὁ ἰησοῦς, εἶπε, πάτερ, εἰς χεῖράς σου
παραθήσομαι τὸ πνεῦμά μου· καὶ ταῦτα
εἰπὼν ἐξέπνευσεν. ἰδὼν δὲ ὁ ἑκατόνταρχος 47
τὸ γενόμενον, ἐδόξασε τὸν θεὸν, λέγων, ὄντως
ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν. καὶ πάντες οἱ 48
συμπαραγενόμενοι ὄχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν
ταύτην, θεωροῦντες τὰ γενόμενα, τύπτοντες
ἑαυτῶν τὰ στήθη ὑπέστρεφον. εἱστήκεισαν δὲ 49
πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτοῦ μακρόθεν, καὶ γυναῖ-

κες αἱ συνακολουθήσασαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς
50 γαλιλαίας, ὁρῶσαι ταῦτα. καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ
ὀνόματι ἰωσὴφ, βουλευτὴς ὑπάρχων, ἀνὴρ
51 ἀγαθὸς, καὶ δίκαιος. οὗτος οὐκ ἦν συγκατατε-
θειμένος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει αὐτῶν, ἀπὸ
ἀριμαθαίας πόλεως τῶν ἰουδαίων, ὃς προσ-
52 εδέχετο καὶ αὐτὸς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. οὗτος
προσελθὼν τῷ πιλάτῳ, ᾐτήσατο τὸ σῶμα
53 τοῦ ἰησοῦ. καὶ καθελὼν αὐτὸ, ἐνετύλιξεν αὐτὸ
σινδόνι, καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν μνήματι λα-
54 ξευτῷ, οὗ οὐκ ἦν οὐδέπω οὐδεὶς κείμενος. καὶ
ἡμέρα ἦν παρασκευὴ, καὶ σάββατον ἐπέ-
55 φωσκε. κατακολουθήσασαι δὲ γυναῖκες, αἵ-
τινες ἦσαν συνεληλυθυῖαι αὐτῷ ἐκ τῆς γαλι-
λαίας, ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον, καὶ ὡς ἐτέ-
56 θη τὸ σῶμα αὐτοῦ. ὑποστρέψασαι δὲ ἡτοί-
μασαν ἀρώματα καὶ μύρα. καὶ τὸ μὲν σάββα-
τον ἡσύχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν.

κδ΄.

1 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων ὄρθρου βαθέος
ἦλθον ἐπὶ τὸ μνῆμα, φέρουσαι ἃ ἡτοίμασαν
2 ἀρώματα, καί τινες σὺν αὐταῖς. εὗρον δὲ τὸν
3 λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου. καὶ
εἰσελθοῦσαι οὐχ εὗρον τὸ σῶμα τοῦ κυρίου
4 ἰησοῦ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαπορεῖσθαι αὐτὰς
περὶ τούτου, καὶ ἰδοὺ δύο ἄνδρες ἐπέστησαν
5 αὐταῖς ἐν ἐσθήσεσιν ἀστραπτούσαις. ἐμφό-
βων δὲ γενομένων αὐτῶν, καὶ κλινουσῶν τὸ
πρόσωπον εἰς τὴν γῆν, εἶπον πρὸς αὐτὰς,
6 τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν; οὐκ ἔστιν
ὧδε, ἀλλ᾽ ἠγέρθη. μνήσθητε ὡς ἐλάλησεν
7 ὑμῖν, ἔτι ὢν ἐν τῇ γαλιλαίᾳ· λέγων, ὅτι δεῖ
τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδοθῆναι εἰς
χεῖρας ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν, καὶ σταυρω-
8 θῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι. καὶ ἐμνή-
9 σθησαν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ. καὶ ὑποστρέψα-
σαι ἀπὸ τοῦ μνημείου, ἀπήγγειλαν ταῦτα
πάντα τοῖς ἕνδεκα, καὶ πᾶσι τοῖς λοιποῖς.
10 ἦσαν δὲ ἡ μαγδαληνὴ μαρία, καὶ ἰωάννα, καὶ
μαρία ἰακώβου, καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς, αἳ
11 ἔλεγον πρὸς τοὺς ἀποστόλους ταῦτα. καὶ ἐφά-
νησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος τὰ ῥήματα
12 αὐτῶν, καὶ ἠπίστουν αὐταῖς. ὁ δὲ πέτρος ἀνα-
στὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύ-
ψας βλέπει τὰ ὀθόνια κείμενα μόνα· καὶ
ἀπῆλθε πρὸς ἑαυτὸν, θαυμάζων τὸ γεγο-
13 νός. καὶ ἰδοὺ δύο ἐξ αὐτῶν ἦσαν πορευόμενοι ἐν
αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ εἰς κώμην ἀπέχουσαν στα-
δίους ἑξήκοντα ἀπὸ ἱερουσαλὴμ, ᾗ ὄνομα ἐμ-
14 μαοῦς. καὶ αὐτοὶ ὡμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ
15 πάντων τῶν συμβεβηκότων τούτων. καὶ ἐγέ-
νετο ἐν τῷ ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν, καὶ
αὐτὸς ὁ ἰησοῦς ἐγγίσας συνεπορεύετο αὐ-
τοῖς. οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ 16
μὴ ἐπιγνῶναι αὐτόν. εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, 17
τίνες οἱ λόγοι οὗτοι, οὓς ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλ-
λήλους περιπατοῦντες, καί ἐστε σκυθρωποί;
ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εἷς ᾧ ὄνομα κλεόπας, εἶπε 18
πρὸς αὐτὸν, σὺ μόνος παροικεῖς ἱερουσαλὴμ,
καὶ οὐκ ἔγνως τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡ-
μέραις ταύταις; καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ποῖα; οἱ δὲ 19
εἶπον αὐτῷ, τὰ περὶ ἰησοῦ τοῦ ναζωραίου, ὃς
ἐγένετο ἀνὴρ προφήτης, δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ
λόγῳ ἐναντίον τοῦ θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ·
ὅπως τε παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ 20
ἄρχοντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου, καὶ ἐσταύ-
ρωσαν αὐτόν. ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν, ὅτι αὐτός 21
ἐστιν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν ἰσραήλ. ἀλλά γε
σὺν πᾶσι τούτοις τρίτην ταύτην ἡμέραν
ἄγει σήμερον, ἀφ᾽ οὗ ταῦτα ἐγένετο. ἀλλὰ καὶ 22
γυναῖκές τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς, γε-
νόμεναι ὄρθριαι ἐπὶ τὸ μνημεῖον· καὶ μὴ εὑ- 23
ροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἦλθον, λέγουσαι καὶ
ὀπτασίαν ἀγγέλων ἑωρακέναι, οἳ λέγουσιν
αὐτὸν ζῆν. καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν 24
ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ εὗρον οὕτω καθὼς καὶ
αἱ γυναῖκες εἶπον, αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον. καὶ 25
αὐτὸς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, ὦ ἀνόητοι καὶ βρα-
δεῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεύειν ἐπὶ πᾶσιν οἷς
ἐλάλησαν οἱ προφῆται· οὐχὶ ταῦτα ἔδει 26
παθεῖν τὸν χριστὸν, καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δό-
ξαν αὐτοῦ; καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ μωσέως, καὶ 27
ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν, διηρμήνευεν
αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ ἑαυ-
τοῦ. καὶ ἤγγισαν εἰς τὴν κώμην οὗ ἐπορεύον- 28
το, καὶ αὐτὸς προσεποιεῖτο πορρωτέρω
πορεύεσθαι. καὶ παρεβιάσαντο αὐτὸν, λέγον- 29
τες, μεῖνον μεθ᾽ ἡμῶν· ὅτι πρὸς ἑσπέραν ἐστὶ,
καὶ κέκλικεν ἡ ἡμέρα· καὶ εἰσῆλθε τοῦ μεῖναι
σὺν αὐτοῖς. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλι- 30
θῆναι αὐτὸν μετ᾽ αὐτῶν, λαβὼν τὸν ἄρτον εὐ-
λόγησε, καὶ κλάσας ἐπεδίδου αὐτοῖς. αὐτῶν 31
δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ, καὶ ἐπέγνω-
σαν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ᾽
αὐτῶν. καὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους, οὐχὶ ἡ καρ- 32
δία ἡμῶν καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν, ὡς ἐλάλει
ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὡς διήνοιγεν ἡμῖν
τὰς γραφάς; καὶ ἀναστάντες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, 33
ὑπέστρεψαν εἰς ἱερουσαλὴμ, καὶ εὗρον συνη-
θροισμένους τοὺς ἕνδεκα, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς,
λέγοντας, ὅτι ἠγέρθη ὁ κύριος ὄντως, καὶ 34
ὤφθη σίμωνι. καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ 35
ὁδῷ, καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ
ἄρτου. ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλούντων, καὶ αὐτὸς 36

ὁ ἰησοῦς ἔστη ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς,
37 εἰρήνη ὑμῖν. πτοηθέντες δὲ καὶ ἔμφοβοι γε-
38 νόμενοι ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. καὶ εἶπεν
αὐτοῖς, τί τεταραγμένοι ἐστὲ, καὶ διατί δια-
λογισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;
39 ἴδετε τὰς χεῖράς μου, καὶ τοὺς πόδας μου· ὅτι
αὐτὸς ἐγώ εἰμι. ψηλαφήσατέ με, καὶ ἴδε-
τε· ὅτι πνεῦμα σάρκα καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει, κα-
40 θὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. καὶ τοῦτο εἰπὼν
ἐπέδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας.
41 ἔτι δὲ ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς, καὶ
θαυμαζόντων, εἶπεν αὐτοῖς, ἔχετέ τι βρώ-
42 σιμον ἐνθάδε; οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος
43 ὀπτοῦ μέρος, καὶ ἀπὸ μελισσίου κηρίου. καὶ λα-
44 βὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν. εἶπε δὲ αὐτοῖς,
οὗτοι οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὢν
σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ
γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ μωσέως καὶ προ-
45 φήταις καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. τότε διήνοιξεν
αὐτῶν τὸν νοῦν, τοῦ συνιέναι τὰς γραφάς, καὶ 46
εἶπεν αὐτοῖς, ὅτι οὕτω γέγραπται, καὶ οὕτως
ἔδει παθεῖν τὸν χριστὸν, καὶ ἀναστῆναι ἐκ νε-
κρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ 47
τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν καὶ ἄφεσιν ἁ-
μαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀρξάμενον
ἀπὸ ἱερουσαλήμ. ὑμεῖς δέ ἐστε μάρτυρες τού- 48
των. καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν 49
τοῦ πατρός μου ἐφ᾽ ὑμᾶς· ὑμεῖς δὲ καθί-
σατε ἐν τῇ πόλει ἱερουσαλὴμ, ἕως οὗ ἐνδύση-
σθε δύναμιν ἐξ ὕψους. ἐξήγαγε δὲ αὐτοὺς 50
ἔξω ἕως εἰς βηθανίαν· καὶ ἐπάρας τὰς χεῖ-
ρας αὐτοῦ, εὐλόγησεν αὐτούς. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ 51
εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς, διέστη ἀπ᾽ αὐτῶν, καὶ
ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ αὐτοὶ προσκυ- 52
νήσαντες αὐτὸν, ὑπέστρεψαν εἰς ἱερουσαλὴμ
μετὰ χαρᾶς μεγάλης. καὶ ἦσαν διαπαντὸς 53
ἐν τῷ ἱερῷ, αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν
θεόν. ἀμήν.

# ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ.

1 ΕΝ ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ
λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν, καὶ
2 θεὸς ἦν ὁ λόγος. οὗτος ἦν
ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν.
3 πάντα δι᾽ αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ
χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ
4 ἕν, ὃ γέγονεν. ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν
5 τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων· καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκο-
τίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν.
6 ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ θεοῦ,
7 ὄνομα αὐτῷ ἰωάννης. οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυ-
ρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτὸς, ἵνα
8 πάντες πιστεύσωσι δι᾽ αὐτοῦ. οὐκ ἦν ἐκεῖνος
τὸ φῶς, ἀλλ᾽ ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός·
9 ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν, ὃ φωτίζει πάντα
10 ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. ἐν τῷ
κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι᾽ αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ
11 κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ
12 οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. ὅσοι δὲ ἔλαβον
αὐτὸν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα θεοῦ
γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ·
13 οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρ-
κὸς, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς, ἀλλ᾽ ἐκ θεοῦ
14 ἐγεννήθησαν. καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο, καὶ
ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν
αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρὸς,
15 πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. ἰωάννης
μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ· καὶ κέκραγε, λέγων, οὗτος
ἦν ὃν εἶπον, ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ἔμπρο-
σθέν μου γέγονεν· ὅτι πρῶτός μου ἦν. καὶ ἐκ 16
τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβο-
μεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος· ὅτι ὁ νόμος 17
διὰ μωσέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια
διὰ ἰησοῦ χριστοῦ ἐγένετο. θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε 18
πώποτε· ὁ μονογενὴς υἱὸς, ὁ ὢν εἰς τὸν κόλ-
πον τοῦ πατρὸς, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο. καὶ αὕτη 19
ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν
οἱ ἰουδαῖοι ἐξ ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ λευΐ-
τας, ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτὸν, σὺ τίς εἶ; καὶ ὡμο- 20
λόγησε, καὶ οὐκ ἠρνήσατο· καὶ ὡμολόγησεν, ὅτι
οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ χριστός. καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν, τί 21
οὖν; ἠλίας εἶ σύ; καὶ λέγει, οὐκ εἰμί. ὁ προφή-
της εἶ σύ; καὶ ἀπεκρίθη, οὔ. εἶπον οὖν αὐτῷ, τίς 22
εἶ, ἵνα ἀπόκρισιν δῶμεν τοῖς πέμψασιν
ἡμᾶς; τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ; ἔφη, ἐγὼ φω- 23
νὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, εὐθύνατε τὴν ὁδὸν
κυρίου, καθὼς εἶπεν ἡσαΐας ὁ προφήτης.
καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν φαρισαίων· 24
καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν, καὶ εἶπον αὐτῷ, τί οὖν βαπτί- 25
ζεις, εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ χριστὸς, οὔτε ἠλίας, οὔτε ὁ
προφήτης; ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἰωάννης, λέ- 26
γων, ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι· μέσος δὲ ὑμῶν
ἕστηκεν ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε· αὐτός ἐστιν ὁ ὀπί- 27
σω μου ἐρχόμενος, ὃς ἔμπροσθέν μου γέγο-
νεν,

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

νος, οὗ ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν
28 ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος. ταῦτα ἐν βηθα-
βαρᾷ ἐγένετο πέραν τοῦ ἰορδάνου, ὅπου ἦν ἰωάν-
29 νης βαπτίζων. τῇ ἐπαύριον βλέπει ὁ ἰωάν-
νης τὸν ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν, καὶ λέγει,
ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν
30 τοῦ κόσμου. οὗτός ἐστι περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον, ὀ-
πίσω μου ἔρχεται ἀνὴρ, ὃς ἔμπροσθέν μου
31 γέγονεν· ὅτι πρῶτός μου ἦν. κἀγὼ οὐκ ᾔ-
δειν αὐτὸν, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ ἰσραὴλ,
διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν τῷ ὕδατι βαπτί-
32 ζων. καὶ ἐμαρτύρησεν ἰωάννης, λέγων, ὅτι τε-
θέαμαι τὸ πνεῦμα καταβαῖνον ὡσεὶ πε-
ριστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν·
33 κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτὸν, ἀλλ' ὁ πέμψας με
βαπτίζειν ἐν ὕδατι, ἐκεῖνός μοι εἶπεν, ἐφ'
ὃν ἂν ἴδῃς τὸ πνεῦμα καταβαῖνον, καὶ μένον
ἐπ' αὐτὸν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν πνεύματι
34 ἁγίῳ. κἀγὼ ἑώρακα, καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι
35 οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. τῇ ἐπαύριον πά-
λιν εἱστήκει ὁ ἰωάννης, καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν
36 αὐτοῦ δύο. καὶ ἐμβλέψας τῷ ἰησοῦ περιπα-
37 τοῦντι, λέγει, ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ. καὶ ἤκουσαν
αὐτοῦ οἱ δύο μαθηταὶ λαλοῦντος, καὶ ἠκολού-
38 θησαν τῷ ἰησοῦ. στραφεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς, καὶ θεα-
σάμενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας, λέγει αὐτοῖς,
τί ζητεῖτε; οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, ῥαββὶ, ὃ λέγεται
39 ἑρμηνευόμενον, διδάσκαλε, ποῦ μένεις; λέγει
αὐτοῖς, ἔρχεσθε καὶ ἴδετε. ἦλθον καὶ εἶδον ποῦ
μένει, καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκεί-
40 νην. ὥρα ἦν ὡς δεκάτη. ἦν ἀνδρέας ὁ ἀ-
δελφὸς σίμωνος πέτρου, εἷς ἐκ τῶν δύο τῶν
ἀκουσάντων παρὰ ἰωάννου, καὶ ἀκολουθησάν-
41 των αὐτῷ. εὑρίσκει οὗτος πρῶτος τὸν ἀδελφὸν
τὸν ἴδιον σίμωνα, καὶ λέγει αὐτῷ, εὑρήκαμεν τὸν
μεσσίαν, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον ὁ χρι-
42 στός. καὶ ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν ἰησοῦν. ἐμβλέ-
ψας δὲ αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, εἶπε, σὺ εἶ σίμων ὁ υἱὸς
ἰωνᾶ· σὺ κληθήσῃ κηφᾶς, ὃ ἑρμηνεύεται πέ-
43 τρος. τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν
γαλιλαίαν, καὶ εὑρίσκει φίλιππον, καὶ λέγει
44 αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, ἀκολούθει μοι. ἦν δὲ ὁ φίλιπ-
πος ἀπὸ βηθσαϊδὰ, ἐκ τῆς πόλεως ἀνδρέου
45 καὶ πέτρου. εὑρίσκει φίλιππος τὸν ναθαναὴλ,
καὶ λέγει αὐτῷ, ὃν ἔγραψε μωσῆς ἐν τῷ νόμῳ,
καὶ οἱ προφῆται, εὑρήκαμεν ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ
46 ἰωσὴφ τὸν ἀπὸ ναζαρέτ. καὶ εἶπεν αὐτῷ να-
θαναὴλ, ἐκ ναζαρὲτ δύναταί τι ἀγαθὸν
47 εἶναι; λέγει αὐτῷ φίλιππος, ἔρχου, καὶ ἴδε. εἶδεν
ὁ ἰησοῦς τὸν ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν,
καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ, ἴδε ἀληθῶς ἰσραηλίτης,
48 ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι. λέγει αὐτῷ ναθαναὴλ,
πόθεν με γινώσκεις; ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς, καὶ
εἶπεν αὐτῷ, πρὸ τοῦ σε φίλιππον φωνῆσαι
ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν, εἶδόν σε. ἀπεκρίθη να- 49
θαναὴλ, καὶ λέγει αὐτῷ, ῥαββὶ, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ
θεοῦ· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ ἰσραήλ. ἀπεκρίθη 50
ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ὅτι εἶπόν σοι, εἶδόν σε
ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; μείζω τούτων
ὄψει. καὶ λέγει αὐτῷ, ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, 51
ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγότα, καὶ τοὺς
ἀγγέλους τοῦ θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαί-
νοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

## β'.

Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν 1
κανᾶ τῆς γαλιλαίας· καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ ἰησοῦ
ἐκεῖ. ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ 2
αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. καὶ ὑστερήσαντος οἴνου, λέγει 3
ἡ μήτηρ τοῦ ἰησοῦ πρὸς αὐτὸν, οἶνον οὐκ ἔχου-
σι. λέγει αὐτῇ ὁ ἰησοῦς, τί ἐμοὶ καὶ σοὶ γύ- 4
ναι; οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου. λέγει ἡ μήτηρ αὐ- 5
τοῦ τοῖς διακόνοις, ὅ,τι ἂν λέγῃ ὑμῖν ποιή-
σατε. ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαι λίθιναι ἓξ κείμε- 6
ναι κατὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν ἰουδαίων, χωροῦσαι
ἀνὰ μετρητὰς δύο ἢ τρεῖς. λέγει αὐτοῖς ὁ ἰη- 7
σοῦς, γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος· καὶ ἐγέ-
μισαν αὐτὰς ἕως ἄνω. καὶ λέγει αὐτοῖς, ἀντλή- 8
σατε νῦν, καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ. καὶ
ἤνεγκαν. ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρίκλινος τὸ 9
ὕδωρ οἶνον γεγενημένον, καὶ οὐκ ᾔδει πόθεν
ἐστὶν, οἱ δὲ διάκονοι ᾔδεισαν οἱ ἠντληκότες
τὸ ὕδωρ· φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρίκλινος,
καὶ λέγει αὐτῷ, πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν 10
καλὸν οἶνον τίθησι, καὶ ὅταν μεθυσθῶσι,
τότε τὸν ἐλάσσω· σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν οἶ-
νον ἕως ἄρτι. ταύτην ἐποίησε τὴν ἀρχὴν τῶν 11
σημείων ὁ ἰησοῦς ἐν κανᾶ τῆς γαλιλαίας, καὶ
ἐφανέρωσε τὴν δόξαν αὐτοῦ· καὶ ἐπίστευσαν
εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. μετὰ τοῦτο κα- 12
τέβη εἰς καπερναοὺμ, αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐ-
τοῦ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐ-
τοῦ, καὶ ἐκεῖ ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας. καὶ 13
ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα τῶν ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς
ἱεροσόλυμα ὁ ἰησοῦς. καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς 14
πωλοῦντας βόας, καὶ πρόβατα, καὶ περιστερὰς,
καὶ τοὺς κερματιστὰς καθημένους. καὶ ποιήσας 15
φραγέλλιον ἐκ σχοινίων, πάντας ἐξέβαλεν
ἐκ τοῦ ἱεροῦ, τά τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας, καὶ
τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεε τὸ κέρμα, καὶ τὰς
τραπέζας ἀνέστρεψε. καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς 16
πωλοῦσιν εἶπεν, ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν· μὴ
ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου, οἶκον ἐμπο-
ρίου. ἐμνήσθησαν δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γε- 17
γραμμένον ἐστὶν, Ο ζῆλος τοῦ οἴκου σου κατα-
φάγεταί

18 φάγεταί με. ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ ἰουδαῖοι, καὶ
εἶπον αὐτῷ, τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν, ὅτι
19 ταῦτα ποιεῖς; ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς, καὶ εἶπεν
αὐτοῖς, λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον, καὶ ἐν τρισὶν
20 ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν. εἶπον οὖν οἱ ἰουδαῖοι,
τεσσαράκοντα καὶ ἓξ ἔτεσιν ᾠκοδομήθη ὁ
ναὸς οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς
21 αὐτόν; ἐκεῖνος δὲ ἔλεγε περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώ-
22 ματος αὐτοῦ. ὅτε οὖν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐ-
μνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγεν
αὐτοῖς· καὶ ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ, καὶ τῷ λόγῳ
23 ᾧ εἶπεν ὁ ἰησοῦς. ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς ἱεροσολύμοις
ἐν τῷ πάσχα ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν
εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ
24 σημεῖα ἃ ἐποίει. αὐτὸς δὲ ὁ ἰησοῦς οὐκ ἐπί-
στευεν ἑαυτὸν αὐτοῖς, διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν
25 πάντας· καὶ ὅτι οὐ χρείαν εἶχεν, ἵνα τις
μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου· αὐτὸς γὰρ ἐ-
γίνωσκε τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

γ'.

1 Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν φαρισαίων, νικό-
δημος ὄνομα αὐτῷ, ἄρχων τῶν ἰουδαίων·
2 οὗτος ἦλθε πρὸς τὸν ἰησοῦν νυκτὸς, καὶ εἶπεν
αὐτῷ, ῥαββί, οἴδαμεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐλήλυ-
θας διδάσκαλος· οὐδεὶς γὰρ ταῦτα τὰ ση-
μεῖα δύναται ποιεῖν ἃ σὺ ποιεῖς, ἐὰν μὴ
3 ᾖ ὁ θεὸς μετ' αὐτοῦ. ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς, καὶ
εἶπεν αὐτῷ, ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μή
τις γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν
4 βασιλείαν τοῦ θεοῦ. λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ νικό-
δημος, πῶς δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι
γέρων ὤν; μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μη-
τρὸς αὐτοῦ δεύτερον εἰσελθεῖν, καὶ γεννηθῆναι;
5 ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς, ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι,
ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ πνεύμα-
τος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν
6 τοῦ θεοῦ. τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς, σάρξ
ἐστι· καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ πνεύματος,
7 πνεῦμά ἐστι. μὴ θαυμάσῃς ὅτι εἶπόν σοι,
8 δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν. τὸ πνεῦμα
ὅπου θέλει πνεῖ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις,
ἀλλ' οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται, καὶ ποῦ ὑπάγει·
οὕτως ἐστὶ πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ πνεύ-
9 ματος. ἀπεκρίθη νικόδημος, καὶ εἶπεν αὐτῷ,
10 πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι; ἀπεκρίθη ὁ
ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ, σὺ εἶ ὁ διδάσκαλος
11 τοῦ ἰσραὴλ, καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις; ἀμὴν ἀ-
μὴν λέγω σοι, ὅτι ὃ οἴδαμεν λαλοῦμεν, καὶ
ὃ ἑωράκαμεν μαρτυροῦμεν, καὶ τὴν μαρτυρίαν
12 ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. εἰ τὰ ἐπίγεια εἶπον ὑ-
13 μῖν, καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς ἐὰν εἴπω ὑμῖν τὰ
ἐπουράνια, πιστεύσετε; καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν
εἰς τὸν οὐρανὸν, εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατα-
βὰς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ.
καὶ καθὼς μωσῆς ὕψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρή- 14
μῳ, οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώ-
που· ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, 15
ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. οὕτω γὰρ ἠγάπησεν 16
ὁ θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μο-
νογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν
μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. οὐ γὰρ 17
ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον,
ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον· ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος
δι' αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν, οὐ κρίνεται· ὁ δὲ 18
μὴ πιστεύων, ἤδη κέκριται· ὅτι μὴ πεπίστευ-
κεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ.
αὕτη δέ ἐστιν ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυ- 19
θεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι
μᾶλλον τὸ σκότος, ἢ τὸ φῶς· ἦν γὰρ πονηρὰ
αὐτῶν τὰ ἔργα. πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσσων, 20
μισεῖ τὸ φῶς, καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς,
ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ. ὁ δὲ ποιῶν τὴν 21
ἀλήθειαν, ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῇ
αὐτοῦ τὰ ἔργα· ὅτι ἐν θεῷ ἐστιν εἰργασμέ-
να. μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ ἰησοῦς καὶ οἱ μαθη- 22
ταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν ἰουδαίαν γῆν, καὶ ἐκεῖ διέτρι-
βε μετ' αὐτῶν, καὶ ἐβάπτιζεν. ἦν δὲ καὶ ἰωάν- 23
νης βαπτίζων ἐν αἰνὼν ἐγγὺς τοῦ σαλείμ,
ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ· καὶ παρεγίνοντο, καὶ
ἐβαπτίζοντο. οὔπω γὰρ ἦν βεβλημένος εἰς τὴν 24
φυλακὴν ὁ ἰωάννης. ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ τῶν 25
μαθητῶν ἰωάννου μετὰ ἰουδαίων περὶ καθαρισ- 26
μοῦ. καὶ ἦλθον πρὸς τὸν ἰωάννην, καὶ εἶπον αὐ-
τῷ, ῥαββί, ὃς ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ ἰορδάνου,
ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας, ἴδε οὗτος βαπτίζει, καὶ 27
πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν. ἀπεκρίθη
ἰωάννης, καὶ εἶπεν, οὐ δύναται ἄνθρωπος
λαμβάνειν οὐδὲν, ἐὰν μὴ ᾖ δεδομένον αὐτῷ 28
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. αὐτοὶ ὑμεῖς μοι μαρτυρεῖτε
ὅτι εἶπον, οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ χριστὸς, ἀλλ' ὅτι ἀ- 29
πεσταλμένος εἰμὶ ἔμπροσθεν ἐκείνου. ὁ ἔχων
τὴν νύμφην, νυμφίος ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμ-
φίου ὁ ἑστηκὼς καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαρᾷ χαίρει
διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου. αὕτη οὖν ἡ χαρὰ 30
ἡ ἐμὴ πεπλήρωται. ἐκεῖνον δεῖ αὐξάνειν, 31
ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι. ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος, ἐ-
πάνω πάντων ἐστίν· ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς, ἐκ τῆς γῆς
ἐστι, καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ. ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχό- 32
μενος, ἐπάνω πάντων ἐστί· καὶ ὃ ἑώρακε καὶ
ἤκουσε, τοῦτο μαρτυρεῖ, καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐ- 33
τοῦ οὐδεὶς λαμβάνει. ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρ-
τυρίαν, ἐσφράγισεν ὅτι ὁ θεὸς ἀληθής ἐστι. 34
ὃν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς, τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ
λαλεῖ· οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν ὁ θεὸς τὸ 35
πνεῦμα.

35 πνεῦμα. ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱόν, καὶ πάντα
δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς τὸν
υἱόν, ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ υἱῷ,
οὐκ ὄψεται τὴν ζωήν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ μένει
ἐπ' αὐτόν.

δ'.

1 Ὡς οὖν ἔγνω ὁ κύριος ὅτι ἤκουσαν οἱ φα-
ρισαῖοι ὅτι Ἰησοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ
2 καὶ βαπτίζει ἢ Ἰωάννης· καίτοιγε Ἰησοῦς αὐ-
τὸς οὐκ ἐβάπτιζεν, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ·
3 ἀφῆκε τὴν Ἰουδαίαν, καὶ ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὴν
4 γαλιλαίαν. ἔδει δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς σα-
5 μαρείας. ἔρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς σαμαρείας,
λεγομένην συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔ-
6 δωκεν Ἰακὼβ Ἰωσὴφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ἦν δὲ
ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπια-
κὼς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας, ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ
7 τῇ πηγῇ· ὥρα ἦν ὡσεὶ ἕκτη. ἔρχεται γυνὴ ἐκ
τῆς σαμαρείας ἀντλῆσαι ὕδωρ. λέγει αὐτῇ ὁ
8 Ἰησοῦς, δός μοι πιεῖν. οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ
ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν, ἵνα τροφὰς ἀγο-
9 ράσωσι. λέγει οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ σαμαρεῖ-
τις, πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν παρ' ἐμοῦ πιεῖν αἰ-
τεῖς οὔσης γυναικὸς σαμαρείτιδος; οὐ γὰρ
10 συγχρῶνται Ἰουδαῖοι σαμαρείταις. ἀπεκρίθη
Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῇ, εἰ ᾔδεις τὴν δωρεὰν τοῦ
θεοῦ, καὶ τίς ἐστιν ὁ λέγων σοι, δός μοι πιεῖν,
σὺ ἂν ᾔτησας αὐτόν, καὶ ἔδωκεν ἄν σοι ὕδωρ
11 ζῶν. λέγει αὐτῷ ἡ γυνή, κύριε, οὔτε ἄντλη-
μα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶ βαθύ· πόθεν οὖν
12 ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ
πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ
φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιε, καὶ οἱ υἱοὶ αὐ-
13 τοῦ, καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ; ἀπεκρίθη ὁ Ἰη-
σοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῇ, πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδα-
14 τος τούτου, διψήσει πάλιν. ὃς δ' ἂν πίῃ ἐκ τοῦ
ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσῃ
εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ,
γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἁλλομέ-
15 νου εἰς ζωὴν αἰώνιον. λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυ-
νή, κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ δι-
16 ψῶ, μηδὲ ἔρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. λέγει
αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, ὕπαγε, φώνησον τὸν ἄνδρα σου,
17 καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε. ἀπεκρίθη ἡ γυνή, καὶ εἶπεν,
οὐκ ἔχω ἄνδρα. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, καλῶς
18 εἶπας, ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω· πέντε γὰρ ἄνδρας
ἔσχες, καὶ νῦν ὃν ἔχεις, οὐκ ἔστι σου ἀνήρ· τοῦτο
19 ἀληθὲς εἴρηκας. λέγει αὐτῷ ἡ γυνή, κύριε,
20 θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ. οἱ πατέρες ἡ-
μῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν, καὶ
ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τό-
21 πος, ὅπου δεῖ προσκυνεῖν. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰη-
σοῦς, γύναι, πίστευσόν μοι, ὅτι ἔρχεται ὥρα
ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ, οὔτε ἐν Ἱεροσολύ-
μοις προσκυνήσετε τῷ πατρί. ὑμεῖς προσ- 22
κυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε· ἡμεῖς προσκυνοῦμεν
ὃ οἴδαμεν· ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων
ἐστίν. ἀλλ' ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστιν, ὅτε οἱ 23
ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσι τῷ
πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ. καὶ γὰρ ὁ πα-
τὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐ-
τόν. πνεῦμα ὁ θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας 24
αὐτόν, ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυ-
νεῖν. λέγει αὐτῷ ἡ γυνή, οἶδα ὅτι μεσσίας 25
ἔρχεται ὁ λεγόμενος χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖ-
νος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν πάντα. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰη- 26
σοῦς, ἐγώ εἰμι, ὁ λαλῶν σοι. καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλ- 27
θεν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ὅτι μετὰ
γυναικὸς ἐλάλει· οὐδεὶς μέντοι εἶπε, τί ζη-
τεῖς; ἤ, τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς; ἀφῆκεν οὖν τὴν 28
ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνή, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν,
καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις, δεῦτε, ἴδετε ἄν- 29
θρωπον ὃς εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα.
μήτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστός; ἐξῆλθον οὖν ἐκ τῆς 30
πόλεως, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. ἐν δὲ τῷ με- 31
ταξὺ ἠρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέ-
γοντες, ῥαββί, φάγε. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, ἐγὼ 32
βρῶσιν ἔχω φαγεῖν, ἣν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. 33
ἔλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους, μή τις
ἤνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, 34
ἐμὸν βρῶμά ἐστιν, ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ
πέμψαντός με, καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον.
οὐχ ὑμεῖς λέγετε, ὅτι ἔτι τετράμηνός ἐστι, καὶ 35
ὁ θερισμὸς ἔρχεται; ἰδοὺ λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε
τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, καὶ θεάσασθε τὰς
χώρας, ὅτι λευκαί εἰσι πρὸς θερισμὸν ἤ-
δη. καὶ ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει, καὶ συνά- 36
γει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα καὶ ὁ σπεί-
ρων ὁμοῦ χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων. ἐν γὰρ τούτῳ 37
ὁ λόγος ἐστὶν ὁ ἀληθινός, ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ
σπείρων, καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. ἐγὼ ἀπέστειλα 38
ὑμᾶς θερίζειν ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε·
ἄλλοι κεκοπιάκασι· καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον
αὐτῶν εἰσεληλύθατε. ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης 39
πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν σαμαρειτῶν, διὰ
τὸν λόγον τῆς γυναικὸς μαρτυρούσης, ὅτι εἶπέ
μοι πάντα ὅσα ἐποίησα. ὡς οὖν ἦλθον πρὸς 40
αὐτὸν οἱ σαμαρεῖται, ἠρώτων αὐτὸν μεῖναι
παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας.
καὶ πολλῷ πλείους ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν διὰ τὸν 41
λόγον αὐτοῦ· τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον, ὅτι οὐκ ἔτι 42
διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ ἀ-
κηκόαμεν, καὶ οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς
ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου ὁ χριστός. μετὰ δὲ τὰς δύο 43
ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν
γαλι-

44 γαλιλαίαν. αὐτὸς γὰρ ὁ ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν,
ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν
45 οὐκ ἔχει. ὅτε οὖν ἦλθεν εἰς τὴν γαλιλαίαν, ἐδέ-
ξαντο αὐτὸν οἱ γαλιλαῖοι, πάντα ἑωρακό-
τες, ἃ ἐποίησεν ἐν ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορ-
46 τῇ· καὶ αὐτοὶ γὰρ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν. ἦλθεν
οὖν ὁ ἰησοῦς πάλιν εἰς τὴν κανᾶ τῆς γαλι-
λαίας, ὅπου ἐποίησε τὸ ὕδωρ οἶνον. καὶ ἦν τις
βασιλικὸς, οὗ ὁ υἱὸς ἠσθένει ἐν καπερναούμ.
47 οὗτος ἀκούσας ὅτι ἰησοῦς ἥκει ἐκ τῆς ἰουδαίας
εἰς τὴν γαλιλαίαν, ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν, καὶ
ἠρώτα αὐτὸν ἵνα καταβῇ, καὶ ἰάσηται αὐτοῦ τὸν
48 υἱόν· ἤμελλε γὰρ ἀποθνήσκειν. εἶπεν οὖν ὁ
ἰησοῦς πρὸς αὐτὸν, ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα
49 ἴδητε, οὐ μὴ πιστεύσητε. λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ
βασιλικὸς, κύριε, κατάβηθι πρὶν ἀποθα-
50 νεῖν τὸ παιδίον μου. λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, πο-
ρεύου· ὁ υἱός σου ζῇ. καὶ ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος
τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, καὶ ἐπορεύε-
51 το. ἤδη δὲ αὐτοῦ καταβαίνοντος, οἱ δοῦλοι
αὐτοῦ ἀπήντησαν αὐτῷ, καὶ ἀπήγγειλαν, λέ-
52 γοντες, ὅτι ὁ παῖς σου ζῇ. ἐπύθετο οὖν παρ'
αὐτῶν τὴν ὥραν ἐν ᾗ κομψότερον ἔσχε· καὶ εἶ-
πον αὐτῷ, ὅτι χθὲς ὥραν ἑβδόμην ἀφῆκεν
53 αὐτὸν ὁ πυρετός. ἔγνω οὖν ὁ πατὴρ ὅτι ἐν
ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, ἐν ᾗ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, ὅτι
ὁ υἱός σου ζῇ. καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ἡ οἰκία
54 αὐτοῦ ὅλη. τοῦτο πάλιν δεύτερον σημεῖον
ἐποίησεν ὁ ἰησοῦς ἐλθὼν ἐκ τῆς ἰουδαίας εἰς
τὴν γαλιλαίαν.

ε.

1 Μετὰ ταῦτα ἦν ἑορτὴ τῶν ἰουδαίων, καὶ
2 ἀνέβη ὁ ἰησοῦς εἰς ἱεροσόλυμα. ἔστι δὲ ἐν τοῖς
ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβή-
θρα ἡ ἐπιλεγομένη ἑβραϊστὶ βηθεσδὰ, πέν-
3 τε στοὰς ἔχουσα. ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆ-
θος πολὺ τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν,
ξηρῶν, ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν.
4 ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ
κολυμβήθρᾳ, καὶ ἐτάρασσε τὸ ὕδωρ· ὁ οὖν
πρῶτος ἐμβὰς μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδα-
τος, ὑγιὴς ἐγίνετο, ᾧ δήποτε κατείχετο νο-
5 σήματι. ἦν δέ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ τριάκον-
6 τα ὀκτὼ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ. τοῦτον
ἰδὼν ὁ ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ γνοὺς ὅτι πο-
λὺν ἤδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ, θέλεις ὑ-
7 γιὴς γενέσθαι; ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν,
κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα ὅταν ταραχθῇ
τὸ ὕδωρ, βάλλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν
ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγὼ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαί-
8 νει. λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, ἔγειραι, ἆρον τὸν
9 κράββατόν σου, καὶ περιπάτει. καὶ εὐθέως ἐγέ-
νετο ὑγιὴς ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἦρε τὸν κράββατον
αὐτοῦ, καὶ περιεπάτει. ἦν δὲ σάββατον ἐν
ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. ἔλεγον οὖν οἱ ἰουδαῖοι τῷ 10
τεθεραπευμένῳ, σάββατόν ἐστιν, οὐκ ἔξεστί
σοι ἆραι τὸν κράββατον. ἀπεκρίθη αὐτοῖς, 11
ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκεῖνός μοι εἶπεν, ἆρον
τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει. ἠρώτησαν οὖν 12
αὐτὸν, τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπών σοι, ἆρον
τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει; ὁ δὲ ἰαθεὶς 13
οὐκ ᾔδει τίς ἐστιν· ὁ γὰρ ἰησοῦς ἐξένευσεν ὄχλου
ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. μετὰ ταῦτα εὑρίσκει αὐτὸν 14
ὁ ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἴδε ὑγιὴς
γέγονας· μηκέτι ἁμάρτανε, ἵνα μὴ χεῖρόν τί
σοι γένηται. ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἀνήγ- 15
γειλε τοῖς ἰουδαίοις, ὅτι ἰησοῦς ἐστιν ὁ ποιή-
σας αὐτὸν ὑγιῆ. καὶ διὰ τοῦτο ἐδίωκον τὸν ἰη- 16
σοῦν οἱ ἰουδαῖοι, καὶ ἐζήτουν αὐτὸν ἀποκτεῖναι,
ὅτι ταῦτα ἐποίει ἐν σαββάτῳ. ὁ δὲ ἰησοῦς 17
ἀπεκρίνατο αὐτοῖς, ὁ πατήρ μου ἕως ἄρτι
ἐργάζεται, κἀγὼ ἐργάζομαι. διὰ τοῦτο οὖν 18
μᾶλλον ἐζήτουν αὐτὸν οἱ ἰουδαῖοι ἀποκτεῖ-
ναι, ὅτι οὐ μόνον ἔλυε τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ
πατέρα ἴδιον ἔλεγε τὸν θεὸν, ἴσον ἑαυτὸν
ποιῶν τῷ θεῷ. ἀπεκρίνατο οὖν ὁ ἰησοῦς, 19
καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ
δύναται ὁ υἱὸς ποιεῖν ἀφ' ἑαυτοῦ οὐδὲν, ἐὰν
μή τι βλέπῃ τὸν πατέρα ποιοῦντα· ἃ γὰρ ἂν
ἐκεῖνος ποιῇ, ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ.
ὁ γὰρ πατὴρ φιλεῖ τὸν υἱὸν, καὶ πάντα δεί- 20
κνυσιν αὐτῷ ἃ αὐτὸς ποιεῖ, καὶ μείζονα τού-
των δείξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα ὑμεῖς θαυμά-
ζητε. ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς, 21
καὶ ζωοποιεῖ, οὕτω καὶ ὁ υἱὸς οὓς θέλει ζωο-
ποιεῖ. οὐδὲ γὰρ ὁ πατὴρ κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ 22
τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκε τῷ υἱῷ· ἵνα πάν- 23
τες τιμῶσι τὸν υἱὸν καθὼς τιμῶσι τὸν πατέ-
ρα. ὁ μὴ τιμῶν τὸν υἱὸν, οὐ τιμᾷ τὸν πατέρα
τὸν πέμψαντα αὐτόν. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑ- 24
μῖν, ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων, καὶ πιστεύων τῷ
πέμψαντί με, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρί-
σιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ
θανάτου εἰς τὴν ζωήν. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑ- 25
μῖν, ὅτι ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστιν, ὅτε οἱ νε-
κροὶ ἀκούσονται τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, καὶ
οἱ ἀκούσαντες ζήσονται. ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ 26
ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως ἔδωκε καὶ τῷ υἱῷ
ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ· καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν 27
αὐτῷ καὶ κρίσιν ποιεῖν, ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου
ἐστί. μὴ θαυμάζετε τοῦτο, ὅτι ἔρχεται ὥρα, 28
ἐν ᾗ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσονται
τῆς φωνῆς αὐτοῦ· καὶ ἐκπορεύσονται οἱ τὰ ἀ-
γαθὰ ποιήσαντες, εἰς ἀνάστασιν ζωῆς· οἱ δὲ

τὰ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

τὰ φαῦλα πράξαντες, εἰς ἀνάστασιν κρί-
30 σεως. οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἀπ' ἐμαυτοῦ
οὐδέν· καθὼς ἀκούω, κρίνω, καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ
δικαία ἐστίν· ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐ-
μὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με
31 πατρός. ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἡ
32 μαρτυρία μου οὐκ ἔστιν ἀληθής. ἄλλος ἐστὶν ὁ
μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, καὶ οἶδα ὅτι ἀληθής
ἐστιν ἡ μαρτυρία ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ.
33 ὑμεῖς ἀπεστάλκατε πρὸς ἰωάννην, καὶ με-
34 μαρτύρηκε τῇ ἀληθείᾳ. ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἀν-
θρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω· ἀλλὰ ταῦ-
35 τα λέγω, ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε. ἐκεῖνος ἦν ὁ
λύχνος ὁ καιόμενος, καὶ φαίνων· ὑμεῖς δὲ ἠθε-
λήσατε ἀγαλλιαθῆναι πρὸς ὥραν ἐν τῷ
36 φωτὶ αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μείζω
τοῦ ἰωάννου· τὰ γὰρ ἔργα ἃ ἔδωκέ μοι ὁ πα-
τὴρ ἵνα τελειώσω αὐτά, αὐτὰ τὰ ἔργα ἃ
ἐγὼ ποιῶ, μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ πατήρ
37 με ἀπέσταλκε. καὶ ὁ πέμψας με πατὴρ, αὐ-
τὸς μεμαρτύρηκε περὶ ἐμοῦ. οὔτε φωνὴν
αὐτοῦ ἀκηκόατε πώποτε, οὔτε εἶδος αὐτοῦ
38 ἑωράκατε· καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε μέ-
νοντα ἐν ὑμῖν· ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος, τού-
39 τῳ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε. ἐρευνᾶτε τὰς γρα-
φὰς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώ-
νιον ἔχειν, καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι
40 περὶ ἐμοῦ· καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν πρός με, ἵνα
41 ζωὴν ἔχητε. δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ
42 λαμβάνω. ἀλλ' ἔγνωκα ὑμᾶς, ὅτι τὴν ἀγά-
43 πην τοῦ θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς. ἐγὼ ἐλή-
λυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός μου, καὶ οὐ
λαμβάνετέ με· ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνό-
44 ματι τῷ ἰδίῳ, ἐκεῖνον λήψεσθε. πῶς δύνα-
σθε ὑμεῖς πιστεῦσαι, δόξαν παρὰ ἀλλήλων
λαμβάνοντες, καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου
45 θεοῦ οὐ ζητεῖτε; μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατη-
γορήσω ὑμῶν πρὸς τὸν πατέρα· ἔστιν ὁ κα-
τηγορῶν ὑμῶν μωσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκα-
46 τε. εἰ γὰρ ἐπιστεύετε μωσῇ, ἐπιστεύετε ἂν
47 ἐμοί· περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. εἰ δὲ
τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ πιστεύετε, πῶς
τοῖς ἐμοῖς ῥήμασι πιστεύσετε;

ϛ'.

1 Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ ἰησοῦς πέραν τῆς
2 θαλάσσης τῆς γαλιλαίας τῆς τιβεριάδος· καὶ
ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολύς· ὅτι ἑώρων αὐ-
τοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων.
3 ἀνῆλθε δὲ εἰς τὸ ὄρος ὁ ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ ἐκά-
4 θητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ
5 πάσχα ἡ ἑορτὴ τῶν ἰουδαίων. ἐπάρας οὖν ὁ
ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ θεασάμενος ὅτι πο-
λὺς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτὸν, λέγει πρὸς
τὸν φίλιππον, πόθεν ἀγοράσομεν ἄρτους, ἵνα
φάγωσιν οὗτοι; τοῦτο δὲ ἔλεγε πειράζων αὐ- 6
τόν· αὐτὸς γὰρ ᾔδει τί ἔμελλε ποιεῖν. ἀπε- 7
κρίθη αὐτῷ φίλιππος, διακοσίων δηνα-
ρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς, ἵνα ἕκαστος
αὐτῶν βραχύ τι λάβῃ. λέγει αὐτῷ εἷς ἐκ τῶν 8
μαθητῶν αὐτοῦ ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς σίμωνος
πέτρου· ἔστι παιδάριον ἓν ὧδε ὃ ἔχει πέντε 9
ἄρτους κριθίνους, καὶ δύο ὀψάρια· ἀλλὰ ταῦ-
τα τί ἐστιν εἰς τοσούτους; εἶπε δὲ ὁ ἰησοῦς, 10
ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους ἀναπεσεῖν. ἦν δὲ
χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. ἀνέπεσον οὖν οἱ
ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ὡσεὶ πεντακισχίλιοι. ἔλα- 11
βε δὲ τοὺς ἄρτους ὁ ἰησοῦς, καὶ εὐχαριστήσας
διέδωκε τοῖς μαθηταῖς, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς
ἀνακειμένοις· ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅσον
ἤθελον. ὡς δὲ ἐνεπλήσθησαν, λέγει τοῖς μαθηταῖς 12
αὐτοῦ, συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα κλά- •
σματα, ἵνα μή τι ἀπόληται. συνήγαγον οὖν, καὶ 13
ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων, ἐκ
τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων, ἃ ἐπερίσσευσε
τοῖς βεβρωκόσιν. οἱ οὖν ἄνθρωποι ἰδόντες 14
ὃ ἐποίησε σημεῖον ὁ ἰησοῦς, ἔλεγον, ὅτι οὗτός
ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν
κόσμον. ἰησοῦς οὖν γνοὺς ὅτι μέλλουσιν ἔρχε- 15
σθαι καὶ ἁρπάζειν αὐτὸν, ἵνα ποιήσωσιν αὐτὸν
βασιλέα, ἀνεχώρησε πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐ-
τὸς μόνος. ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο, κατέβησαν οἱ 16
μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν. καὶ ἐμβάν- 17
τες εἰς τὸ πλοῖον, ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσ-
σης εἰς καπερναούμ. καὶ σκοτία ἤδη ἐγεγό-
νει, καὶ οὐκ ἐληλύθει πρὸς αὐτοὺς ὁ ἰησοῦς· ἥ τε 18
θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πνέοντος διηγεί-
ρετο. ἐληλακότες οὖν ὡς σταδίους εἰκοσιπέντε 19
ἢ τριάκοντα, θεωροῦσι τὸν ἰησοῦν περιπατοῦν-
τα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου γι-
νόμενον, καὶ ἐφοβήθησαν. ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς, ἐγώ 20
εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. ἤθελον οὖν λαβεῖν αὐτὸν 21
εἰς τὸ πλοῖον, καὶ εὐθέως τὸ πλοῖον ἐγένετο
ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑπῆγον. τῇ ἐπαύριον ὁ 22
ὄχλος ὁ ἑστηκὼς πέραν τῆς θαλάσσης, ἰδὼν
ὅτι πλοιάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ, εἰ μὴ ἓν
ἐκεῖνο εἰς ὃ ἐνέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ
ὅτι οὐ συνεισῆλθε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ ἰησοῦς
εἰς τὸ πλοιάριον, ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ ἀπῆλθον. ἄλλα δὲ ἦλθε πλοιάρια ἐκ 23
τιβεριάδος ἐγγὺς τοῦ τόπου ὅπου ἔφαγον τὸν
ἄρτον, εὐχαριστήσαντος τοῦ κυρίου. ὅτε οὖν 24
εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ, οὐδὲ οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνέβησαν αὐτοὶ εἰς τὰ πλοῖα,
καὶ ἦλθον εἰς καπερναοὺμ ζητοῦντες τὸν ἰησοῦν.



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

25 καὶ εὑρόντες αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης, εἶπον
26 αὐτῷ, ῥαββί, πότε ὧδε γέγονας; ἀπεκρίθη
αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, καὶ εἶπεν, ἀμὴν ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ζητεῖτέ με οὐχ ὅτι εἴδετε σημεῖα,
ἀλλ' ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων, καὶ ἐχορτά-
27 σθητε. ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρῶσιν τὴν ἀπολ-
λυμένην, ἀλλὰ τὴν βρῶσιν τὴν μένουσαν εἰς
ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν
δώσει· τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ ἐσφράγισεν ὁ
28 θεός. εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν, τί ποιοῦμεν, ἵνα
29 ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ; ἀπεκρίθη ὁ
ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, τοῦτό ἐστι τὸ ἔργον
τοῦ θεοῦ, ἵνα πιστεύσητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν
30 ἐκεῖνος. εἶπον οὖν αὐτῷ, τί οὖν ποιεῖς σὺ
σημεῖον, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμέν σοι; τί
31 ἐργάζῃ; οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ μάννα ἔφαγον
ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθώς ἐστι γεγραμμένον, Ἄρ-
32 τον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν. εἶ-
πεν οὖν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, ἀμὴν ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, οὐ μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλ' ὁ πατήρ μου δίδωσιν ὑμῖν
33 τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν. ὁ γὰρ ἄρ-
τος τοῦ θεοῦ ἐστιν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρα-
34 νοῦ, καὶ ζωὴν διδοὺς τῷ κόσμῳ. εἶπον οὖν
πρὸς αὐτόν, κύριε, πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν
35 ἄρτον τοῦτον. εἶπε δὲ αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, ἐγώ
εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος πρός με,
οὐ μὴ πεινάσῃ· καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, οὐ μὴ
36 διψήσῃ πώποτε. ἀλλ' εἶπον ὑμῖν, ὅτι καὶ
37 ἑωράκατέ με, καὶ οὐ πιστεύετε. πᾶν ὃ δίδω-
σί μοι ὁ πατήρ, πρὸς ἐμὲ ἥξει· καὶ τὸν ἐρ-
38 χόμενον πρός με οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω· ὅτι
καταβέβηκα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχ ἵνα ποιῶ
τὸ θέλημα τὸ ἐμόν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ
39 πέμψαντός με. τοῦτο δέ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ
πέμψαντός με πατρός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέ
μοι, μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ· ἀλλὰ ἀναστήσω
40 αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. τοῦτο δέ ἐστι τὸ
θέλημα τοῦ πέμψαντός με, ἵνα πᾶς ὁ θεω-
ρῶν τὸν υἱόν, καὶ πιστεύων εἰς αὐτόν, ἔχῃ ζωὴν
αἰώνιον· καὶ ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ τῇ ἐσχά-
41 τῃ ἡμέρᾳ. ἐγόγγυζον οὖν οἱ ἰουδαῖοι περὶ αὐ-
τοῦ, ὅτι εἶπεν, ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ καταβὰς
42 ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἔλεγον, οὐχ οὗτός ἐστιν ἰη-
σοῦς ὁ υἱὸς ἰωσήφ, οὗ ἡμεῖς οἴδαμεν τὸν πα-
τέρα καὶ τὴν μητέρα; πῶς οὖν λέγει οὗτος, ὅτι
43 ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα; ἀπεκρίθη οὖν
ὁ ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, μὴ γογγύζετε μετ'
44 ἀλλήλων. οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός με,
ἐὰν μὴ ὁ πατὴρ ὁ πέμψας με, ἑλκύσῃ αὐ-
τόν· καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ
45 ἡμέρᾳ. ἔστι γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις,
καὶ ἔσονται πάντες διδακτοὶ τοῦ θεοῦ. πᾶς
οὖν ὁ ἀκούων παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ μαθών,
ἔρχεται πρός με· οὐχ ὅτι τὸν πατέρα τις ἑώ- 46
ρακεν, εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ θεοῦ· οὗτος ἑώ-
ρακε τὸν πατέρα. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, 47
ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, ἔχει ζωὴν αἰώνιον. ἐγώ 48
εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφα- 49
γον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀπέθανον.
οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαί-
νων, ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ φάγῃ, καὶ μὴ ἀποθάνῃ.
ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν, ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κα- 50
ταβάς. ἐάν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, ζή- 51
σεται εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ
δώσω, ἡ σάρξ μου ἐστίν, ἣν ἐγὼ δώσω ὑπὲρ
τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς. ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλ- 52
λήλους οἱ ἰουδαῖοι, λέγοντες, πῶς δύναται
οὗτος ἡμῖν δοῦναι τὴν σάρκα φαγεῖν; εἶπεν οὖν 53
αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν
μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώ-
που, καὶ πίητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν
ἐν ἑαυτοῖς. ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα, καὶ πί- 54
νων μου τὸ αἷμα, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἐγὼ
ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ἡ γὰρ σάρξ 55
μου ἀληθῶς ἐστι βρῶσις, καὶ τὸ αἷμά μου ἀ-
ληθῶς ἐστι πόσις. ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα, καὶ 56
πίνων μου τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει, κἀγὼ ἐν
αὐτῷ. καθὼς ἀπέστειλέ με ὁ ζῶν πατήρ, 57
κἀγὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα· καὶ ὁ τρώγων
με, κἀκεῖνος ζήσεται δι' ἐμέ. οὗτός ἐστιν ὁ 58
ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, οὐ καθὼς ἔ-
φαγον οἱ πατέρες ὑμῶν τὸ μάννα, καὶ ἀπέ-
θανον· ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον, ζήσεται εἰς
τὸν αἰῶνα. ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ δι- 59
δάσκων ἐν καπερναούμ. πολλοὶ οὖν ἀκούσαν- 60
τες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, εἶπον, σκληρός ἐστιν
οὗτος ὁ λόγος· τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν; εἰ- 61
δὼς δὲ ὁ ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ, ὅτι γογγύζουσι περὶ
τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, τοῦτο
ὑμᾶς σκανδαλίζει; ἐὰν οὖν θεωρῆτε τὸν υἱὸν 62
τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ πρό-
τερον; τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ ζωοποιοῦν, ἡ σὰρξ 63
οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν. τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑ-
μῖν, πνεῦμά ἐστι, καὶ ζωή ἐστιν. ἀλλ' εἰσὶν ἐξ 64
ὑμῶν τινες οἳ οὐ πιστεύουσιν· ᾔδει γὰρ ἐξ ἀρ-
χῆς ὁ ἰησοῦς τίνες εἰσὶν οἱ μὴ πιστεύοντες, καὶ
τίς ἐστιν ὁ παραδώσων αὐτόν. καὶ ἔλεγε, διὰ 65
τοῦτο εἴρηκα ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν
πρός με, ἐὰν μὴ ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ
πατρός μου. ἐκ τούτου πολλοὶ ἀπῆλθον τῶν 66
μαθητῶν αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ οὐκέτι μετ'
αὐτοῦ περιεπάτουν. εἶπεν οὖν ὁ ἰησοῦς τοῖς δώ- 67
δεκα, μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν; ἀπε- 68
κρίθη

κρίθη οὖν αὐτῷ σίμων πέτρος, κύριε, πρὸς
τίνα ἀπελευσόμεθα; ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔ-
69 χεις. καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκα-
μεν ὅτι σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ
70 ζῶντος. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, οὐκ ἐγὼ
ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην, καὶ ἐξ ὑμῶν
71 εἷς διάβολός ἐστιν; ἔλεγε δὲ τὸν ἰούδαν σίμω-
νος ἰσκαριώτην· οὗτος γὰρ ἤμελλεν αὐτὸν πα-
ραδιδόναι, εἷς ὢν ἐκ τῶν δώδεκα.

ζ.

1 Καὶ περιεπάτει ὁ ἰησοῦς μετὰ ταῦτα ἐν τῇ
γαλιλαίᾳ· οὐ γὰρ ἤθελεν ἐν τῇ ἰουδαίᾳ περι-
πατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ ἰουδαῖοι ἀποκτεῖ-
2 ναι. ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν ἰουδαίων ἡ σκη-
3 νοπηγία. εἶπον οὖν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ
αὐτοῦ, μετάβηθι ἐντεῦθεν, καὶ ὕπαγε εἰς τὴν
ἰουδαίαν, ἵνα καὶ οἱ μαθηταί σου θεωρήσωσι
4 τὰ ἔργα σου ἃ ποιεῖς. οὐδεὶς γὰρ ἐν κρυπτῷ
τι ποιεῖ, καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι.
εἰ ταῦτα ποιεῖς, φανέρωσον σεαυτὸν τῷ
5 κόσμῳ. οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον
6 εἰς αὐτόν. λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, ὁ καιρὸς
ὁ ἐμὸς οὔπω πάρεστιν· ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτερος
7 πάντοτέ ἐστιν ἕτοιμος. οὐ δύναται ὁ κό-
σμος μισεῖν ὑμᾶς· ἐμὲ δὲ μισεῖ· ὅτι ἐγὼ
μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ, ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πο-
8 νηρά ἐστιν. ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτὴν
ταύτην· ἐγὼ οὔπω ἀναβαίνω εἰς τὴν ἑορτὴν
ταύτην, ὅτι ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔπω πεπλή-
9 ρωται. ταῦτα δὲ εἰπὼν αὐτοῖς, ἔμεινεν ἐν
10 τῇ γαλιλαίᾳ. ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ
αὐτοῦ, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη εἰς τὴν ἑορτὴν, οὐ
11 φανερῶς, ἀλλ᾽ ὡς ἐν κρυπτῷ. οἱ οὖν ἰουδαῖοι
ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῇ ἑορτῇ, καὶ ἔλεγον, ποῦ ἐστιν
12 ἐκεῖνος; καὶ γογγυσμὸς πολὺς περὶ αὐτοῦ ἦν
ἐν τοῖς ὄχλοις· οἱ μὲν ἔλεγον, ὅτι ἀγαθός
ἐστιν. ἄλλοι ἔλεγον, οὔ· ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον.
13 οὐδεὶς μέντοι παρρησίᾳ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ, διὰ
14 τὸν φόβον τῶν ἰουδαίων. ἤδη δὲ τῆς ἑορτῆς μεσού-
σης ἀνέβη ὁ ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ ἐδίδασκε.
15 καὶ ἐθαύμαζον οἱ ἰουδαῖοι, λέγοντες, πῶς
16 οὗτος γράμματα οἶδε μὴ μεμαθηκώς; ἀπε-
κρίθη οὖν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, καὶ εἶπεν, ἡ ἐμὴ
διδαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμὴ, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός
17 με. ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν,
γνώσεται περὶ τῆς διδαχῆς, πότερον ἐκ τοῦ
18 θεοῦ ἐστιν, ἢ ἐγὼ ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ λαλῶ. ὁ ἀφ᾽
ἑαυτοῦ λαλῶν, τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ· ὁ δὲ
ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτὸν,
οὗτος ἀληθής ἐστιν, καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ
19 ἔστιν. οὐ μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον, καὶ
20 οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον; τί με ζητεῖτε
ἀποκτεῖναι; ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος, καὶ εἶπε, δαι-
μόνιον ἔχεις· τίς σε ζητεῖ ἀποκτεῖναι; ἀπε- 21
κρίθη ὁ ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἓν ἔργον ἐ-
ποίησα, καὶ πάντες θαυμάζετε. διὰ τοῦτο 22
μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὴν περιτομὴν, οὐχ ὅτι
ἐκ τοῦ μωσέως ἐστὶν, ἀλλ᾽ ἐκ τῶν πατέρων· καὶ
ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε ἄνθρωπον. εἰ πε- 23
ριτομὴν λαμβάνει ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ,
ἵνα μὴ λυθῇ ὁ νόμος μωσέως, ἐμοὶ χολᾶτε
ὅτι ὅλον ἄνθρωπον ὑγιῆ ἐποίησα ἐν σαββά-
τῳ; μὴ κρίνετε κατ᾽ ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν 24
κρίσιν κρίνατε. ἔλεγον οὖν τινες ἐκ τῶν ἱε- 25
ροσολυμιτῶν, οὐχ οὗτός ἐστιν ὃν ζητοῦσιν ἀπο-
κτεῖναι; καὶ ἴδε παρρησίᾳ λαλεῖ, καὶ οὐδὲν αὐ- 26
τῷ λέγουσι· μήποτε ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ
ἄρχοντες, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστός; ἀλλὰ τοῦ- 27
τον οἴδαμεν πόθεν ἐστίν· ὁ δὲ χριστὸς ὅταν
ἔρχηται, οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστίν. ἔκραξεν 28
οὖν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων ὁ ἰησοῦς, καὶ λέγων,
κἀμὲ οἴδατε, καὶ οἴδατε πόθεν εἰμί, καὶ ἀπ᾽
ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλήλυθα· ἀλλ᾽ ἔστιν ἀληθινὸς ὁ
πέμψας με, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. ἐγὼ οἶδα 29
αὐτὸν, ὅτι παρ᾽ αὐτοῦ εἰμι, κἀκεῖνός με ἀπέ-
στειλεν. ἐζήτουν οὖν αὐτὸν πιάσαι, καὶ οὐδεὶς 30
ἐπέβαλεν ἐπ᾽ αὐτὸν τὴν χεῖρα, ὅτι οὔπω
ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. πολλοὶ δὲ ἐκ τοῦ ὄχλου 31
ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν, καὶ ἔλεγον, ὅτι ὁ χριστὸς
ὅταν ἔλθῃ, μήτι πλείονα σημεῖα ποιήσει ὧν
οὗτος ἐποίησεν; ἤκουσαν οἱ φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου 32
γογγύζοντος περὶ αὐτοῦ ταῦτα, καὶ ἀπέστειλαν
οἱ φαρισαῖοι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ὑπηρέτας, ἵνα
πιάσωσιν αὐτόν. εἶπεν οὖν ὁ ἰησοῦς, ἔτι μι- 33
κρὸν χρόνον μεθ᾽ ὑμῶν εἰμι, καὶ ὑπάγω πρὸς
τὸν πέμψαντά με· ζητήσετέ με, καὶ οὐχ εὑ- 34
ρήσετε· καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, ὑμεῖς οὐ δύνα-
σθε ἐλθεῖν. εἶπον οὖν οἱ ἰουδαῖοι πρὸς ἑαυ- 35
τοὺς, ποῦ οὗτος μέλλει πορεύεσθαι, ὅτι ἡμεῖς οὐχ
εὑρήσομεν αὐτόν; μὴ εἰς τὴν διασπορὰν τῶν
ἑλλήνων μέλλει πορεύεσθαι, καὶ διδάσκειν τοὺς
ἕλληνας; τίς ἐστιν οὗτος ὁ λόγος ὃν εἶπε, ζητή- 36
σετέ με, καὶ οὐχ εὑρήσετε· καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ,
ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν; ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ 37
ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς εἱστήκει ὁ ἰησοῦς,
καὶ ἔκραξε, λέγων, ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω
πρός με, καὶ πινέτω. ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, κα- 38
θὼς εἶπεν ἡ γραφὴ, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας
αὐτοῦ ῥεύσουσιν ὕδατος ζῶντος. τοῦτο δὲ εἶ- 39
πε περὶ τοῦ πνεύματος, οὗ ἔμελλον λαμβά-
νειν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν· οὔπω γὰρ ἦν
πνεῦμα ἅγιον, ὅτι ὁ ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξά-
σθη. πολλοὶ οὖν ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν 40
λόγον, ἔλεγον, οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφή-

41 της. ἄλλοι ἔλεγον, οὗτός ἐστιν ὁ χριστός. ἄλλοι
ἔλεγον, μὴ γὰρ ἐκ τῆς γαλιλαίας ὁ χριστὸς ἔρ-
42 χεται; οὐχὶ ἡ γραφὴ εἶπεν, ὅτι ἐκ τοῦ σπέρ-
ματος δαβίδ, καὶ ἀπὸ βηθλεὲμ τῆς κώμης
43 ὅπου ἦν δαβίδ, ὁ χριστὸς ἔρχεται; σχίσμα
44 οὖν ἐν τῷ ὄχλῳ ἐγένετο δι᾽ αὐτόν. τινὲς δὲ
ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν· ἀλλ᾽ οὐδεὶς
45 ἐπέβαλεν ἐπ᾽ αὐτὸν τὰς χεῖρας. ἦλθον οὖν
οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ φαρι-
σαίους· καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι, διατί οὐκ
46 ἠγάγετε αὐτόν; ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται,
οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὡς οὗτος
47 ὁ ἄνθρωπος. ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ φα-
48 ρισαῖοι, μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; μή τις ἐκ
τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτὸν, ἢ ἐκ τῶν
49 φαρισαίων; ἀλλ᾽ ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώ-
50 σκων τὸν νόμον, ἐπικατάρατοί εἰσι. λέγει νι-
κόδημος πρὸς αὐτοὺς, ὁ ἐλθὼν νυκτὸς πρὸς
51 αὐτὸν, εἷς ὢν ἐξ αὐτῶν· μὴ ὁ νόμος ἡμῶν
κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν μὴ ἀκούσῃ παρ᾽ αὐτοῦ
52 πρότερον, καὶ γνῷ τί ποιεῖ; ἀπεκρίθησαν, καὶ
εἶπον αὐτῷ, μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς γαλιλαίας εἶ;
ἐρεύνησον, καὶ ἴδε ὅτι προφήτης ἐκ τῆς γαλι-
53 λαίας οὐκ ἐγήγερται. καὶ ἐπορεύθη ἕκαστος
εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

η.

1 Ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν.
2 ὄρθρου δὲ πάλιν παρεγένετο εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ
πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτὸν, καὶ καθίσας
3 ἐδίδασκεν αὐτούς. ἄγουσι δὲ οἱ γραμμα-
τεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι πρὸς αὐτὸν γυναῖκα
ἐπὶ μοιχείᾳ κατειλημμένην, καὶ στήσαντες
4 αὐτὴν ἐν μέσῳ, λέγουσιν αὐτῷ, διδάσκα-
λε, ταύτην εὕρομεν ἐπαυτοφώρῳ μοιχευο-
5 μένην. ἐν δὲ τῷ νόμῳ ἡμῶν μωσῆς ἐνε-
τείλατο τὰς τοιαύτας λιθοβολεῖσθαι. σὺ οὖν
6 τί λέγεις; τοῦτο δὲ ἔλεγον πειράζοντες αὐτὸν,
ἵνα ἔχωσι κατηγορίαν κατ᾽ αὐτοῦ. ὁ δὲ ἰησοῦς
κάτω κύψας, τῷ δακτύλῳ ἔγραφεν εἰς τὴν
7 γῆν, μὴ προσποιούμενος. ὡς δὲ ἐπέμενον ἐ-
ρωτῶντες αὐτὸν, ἀνακύψας εἶπε πρὸς αὐ-
τοὺς, ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν, πρῶτος τὸν λίθον
8 ἐπ᾽ αὐτῇ βαλέτω. καὶ πάλιν κάτω κύψας
9 ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. οἱ δὲ ἀκούσαντες καὶ
ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι ἐξήρχοντο
εἷς καθεῖς, ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέ-
ρων ἕως τῶν ἐσχάτων· καὶ κατελείφθη μό-
10 νος ὁ ἰησοῦς, καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ οὖσα. ἀνα-
κύψας δὲ ὁ ἰησοῦς, καὶ μηδένα θεασάμενος
πλὴν τῆς γυναικὸς, εἶπεν αὐτῇ, ποῦ εἰσιν
ἐκεῖνοι οἱ κατήγοροί σου; οὐδείς σε κατέ-
11 κρινεν; ἡ δὲ εἶπεν, οὐδεὶς, κύριε. εἶπε δὲ αὐτῇ
ὁ ἰησοῦς, οὐδὲ ἐγώ σε κατακρίνω. πορεύου καὶ
ἀπὸ τοῦ νῦν μηκέτι ἁμάρτανε. πάλιν οὖν 12
αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ἐλάλησε, λέγων, ἐγώ εἰμι τὸ
φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ, οὐ μὴ πε-
ριπατήσει ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ᾽ ἕξει τὸ φῶς τῆς
ζωῆς. εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ φαρισαῖοι, σὺ περὶ 13
σεαυτοῦ μαρτυρεῖς; ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν
ἀληθής. ἀπεκρίθη ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, 14
κἂν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἀληθής
ἐστιν ἡ μαρτυρία μου· ὅτι οἶδα πόθεν ἦλθον,
καὶ ποῦ ὑπάγω· ὑμεῖς δὲ οὐκ οἴδατε πόθεν
ἔρχομαι, καὶ ποῦ ὑπάγω. ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα 15
κρίνετε, ἐγὼ οὐ κρίνω οὐδένα. καὶ ἐὰν κρίνω 16
δὲ ἐγὼ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ ἀληθής ἐστιν· ὅτι μόνος
οὐκ εἰμὶ, ἀλλ᾽ ἐγὼ, καὶ ὁ πέμψας με πατήρ.
καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ γέγραπται, 17
Ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθής
ἐστιν. ἐγώ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμαυτοῦ, καὶ 18
μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με πατήρ.
ἔλεγον οὖν αὐτῷ, ποῦ ἐστιν ὁ πατήρ σου; ἀπε- 19
κρίθη ὁ ἰησοῦς, οὔτε ἐμὲ οἴδατε, οὔτε τὸν πατέ-
ρα μου. εἰ ἐμὲ ᾔδειτε, καὶ τὸν πατέρα μου
ᾔδειτε ἄν. ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ὁ 20
ἰησοῦς ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ, διδάσκων ἐν
τῷ ἱερῷ, καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν· ὅτι οὔπω
ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. εἶπεν οὖν πάλιν αὐ- 21
τοῖς ὁ ἰησοῦς, ἐγὼ ὑπάγω, καὶ ζητήσετέ με,
καὶ ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε. ὅπου
ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. ἔλε- 22
γον οὖν οἱ ἰουδαῖοι, μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτὸν,
ὅτι λέγει, ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε
ἐλθεῖν; καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω 23
ἐστὲ, ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω εἰμί· ὑμεῖς ἐκ τοῦ κό-
σμου τούτου ἐστὲ, ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου
τούτου. εἶπον οὖν ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς 24
ἁμαρτίαις ὑμῶν. ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε ὅτι
ἐγώ εἰμι, ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑ-
μῶν. ἔλεγον οὖν αὐτῷ, σὺ τίς εἶ; καὶ εἶπεν 25
αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, τὴν ἀρχὴν ὅτι καὶ λαλῶ ὑ-
μῖν. πολλὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρί- 26
νειν, ἀλλ᾽ ὁ πέμψας με ἀληθής ἐστι. κἀγὼ
ἃ ἤκουσα παρ᾽ αὐτοῦ, ταῦτα λέγω εἰς τὸν κό-
σμον. οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῖς 27
ἔλεγεν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, ὅταν ὑψώ- 28
σητε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε γνώσεσθε ὅτι
ἐγώ εἰμι, καὶ ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ ποιῶ οὐδὲν, ἀλλὰ
καθὼς ἐδίδαξέ με ὁ πατήρ μου, ταῦτα
λαλῶ· καὶ ὁ πέμψας με, μετ᾽ ἐμοῦ ἐστιν· οὐκ 29
ἀφῆκέ με μόνον ὁ πατήρ· ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρε-
στὰ αὐτῷ ποιῶ πάντοτε. ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦν- 30
τος, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. ἔλεγεν οὖν 31
ὁ ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ ἰου-
δαίους,

δαίους, ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ
32 ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταί μου ἐστέ· καὶ γνώσε-
σθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει
33 ὑμᾶς. ἀπεκρίθησαν αὐτῷ, σπέρμα ἀ-
βραάμ ἐσμεν, καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν
πώποτε· πῶς σὺ λέγεις, ὅτι ἐλεύθεροι γενή-
34 σεσθε; ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, ἀμὴν ἀ-
μὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρ-
35 τίαν, δοῦλός ἐστι τῆς ἁμαρτίας. ὁ δὲ δοῦλος οὐ
μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα· ὁ υἱὸς μένει
36 εἰς τὸν αἰῶνα. ἐὰν οὖν ὁ υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώ-
37 σῃ, ὄντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε. οἶδα ὅτι σπέρ-
μα ἀβραάμ ἐστε, ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀπο-
κτεῖναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν.
38 ἐγὼ ὃ ἑώρακα παρὰ τῷ πατρί μου, λαλῶ·
καὶ ὑμεῖς οὖν ὃ ἑωράκατε παρὰ τῷ πατρὶ
39 ὑμῶν, ποιεῖτε. ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ, ὁ
πατὴρ ἡμῶν ἀβραάμ ἐστι. λέγει αὐτοῖς ὁ
ἰησοῦς, εἰ τέκνα τοῦ ἀβραὰμ ἦτε, τὰ ἔργα
40 τοῦ ἀβραὰμ ἐποιεῖτε. νῦν δὲ ζητεῖτέ με
ἀποκτεῖναι, ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν
λελάληκα, ἣν ἤκουσα παρὰ τοῦ θεοῦ· τοῦτο
41 ἀβραὰμ οὐκ ἐποίησεν. ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ ἔρ-
γα τοῦ πατρὸς ὑμῶν. εἶπον οὖν αὐτῷ, ἡ-
μεῖς ἐκ πορνείας οὐ γεγεννήμεθα· ἕνα πατέ-
42 ρα ἔχομεν τὸν θεόν. εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, εἰ ὁ
θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν, ἠγαπᾶτε ἂν ἐμέ· ἐγὼ
γὰρ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἥκω· οὐδὲ γὰρ ἀπ'
ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐκεῖνός με ἀπέστειλε.
43 διατί τὴν λαλιὰν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε; ὅτι οὐ
44 δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον τὸν ἐμόν. ὑμεῖς ἐκ
τοῦ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστέ, καὶ τὰς ἐπιθυ-
μίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν. ἐκεῖ-
νος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἐν τῇ
ἀληθείᾳ οὐχ ἕστηκεν· ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν
αὐτῷ. ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰδίων
45 λαλεῖ· ὅτι ψεύστης ἐστί, καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ἐγὼ
δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω, οὐ πιστεύετέ μοι.
46 τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας; εἰ
δὲ ἀλήθειαν λέγω, διατί ὑμεῖς οὐ πιστεύε-
47 τέ μοι; ὁ ὢν ἐκ τοῦ θεοῦ, τὰ ῥήματα τοῦ
θεοῦ ἀκούει. διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, ὅτι
48 ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἐστέ. ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ ἰου-
δαῖοι, καὶ εἶπον αὐτῷ, οὐ καλῶς λέγομεν ἡ-
μεῖς, ὅτι σαμαρείτης εἶ σύ, καὶ δαιμόνιον ἔ-
49 χεις; ἀπεκρίθη ἰησοῦς, ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔ-
χω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν πατέρα μου, καὶ ὑμεῖς
50 ἀτιμάζετέ με. ἐγὼ δὲ οὐ ζητῶ τὴν δόξαν
51 μου· ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ κρίνων. ἀμὴν ἀμὴν λέ-
γω ὑμῖν, ἐάν τις τὸν λόγον τὸν ἐμὸν τηρήσῃ,
52 θάνατον οὐ μὴ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. εἶπον
οὖν αὐτῷ οἱ ἰουδαῖοι, νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι

δαιμόνιον ἔχεις· ἀβραὰμ ἀπέθανε καὶ οἱ
προφῆται· καὶ σὺ λέγεις, ἐάν τις τὸν λόγον μου
τηρήσῃ, οὐ μὴ γεύσεται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα;
μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν ἀβραάμ, 53
ὅστις ἀπέθανε; καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον.
τίνα σεαυτὸν σὺ ποιεῖς; ἀπεκρίθη ἰησοῦς, 54
ἐὰν ἐγὼ δοξάζω ἐμαυτόν, ἡ δόξα μου οὐδέν
ἐστιν· ἔστιν ὁ πατήρ μου ὁ δοξάζων με, ὃν ὑ-
μεῖς λέγετε ὅτι θεὸς ὑμῶν ἐστι· καὶ οὐκ ἐγνώ- 55
κατε αὐτόν, ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν· καὶ ἐὰν εἴπω
ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν, ἔσομαι ὅμοιος ὑμῶν,
ψεύστης· ἀλλ' οἶδα αὐτόν, καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ
τηρῶ. ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἠγαλλιά- 56
σατο ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν· καὶ εἶδε, καὶ
ἐχάρη. εἶπον οὖν οἱ ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν, πεν- 57
τήκοντα ἔτη οὔπω ἔχεις, καὶ ἀβραὰμ ἑώρα-
κας; εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, ἀμὴν ἀμὴν λέ- 58
γω ὑμῖν, πρὶν ἀβραὰμ γενέσθαι, ἐγώ εἰμι.
ἦραν οὖν λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπ' αὐτόν· ἰη- 59
σοῦς δὲ ἐκρύβη, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, διελθὼν
διὰ μέσου αὐτῶν, καὶ παρῆγεν οὕτως.

θ'.

Καὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν 1
ἐκ γενετῆς. καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐ- 2
τοῦ, λέγοντες, ῥαββί, τίς ἥμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ
γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ; ἀπεκρίθη ὁ 3
ἰησοῦς, οὔτε οὗτος ἥμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ·
ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ ἐν αὐ-
τῷ. ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμ- 4
ψαντός με ἕως ἡμέρα ἐστίν· ἔρχεται νὺξ ὅτε
οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. ὅταν ἐν τῷ κό- 5
σμῳ ὦ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου. ταῦτα εἰπών, 6
ἔπτυσε χαμαί, καὶ ἐποίησε πηλὸν ἐκ τοῦ
πτύσματος, καὶ ἐπέχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς
ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ὕπα- 7
γε, νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ σιλωάμ, ὃ
ἑρμηνεύεται ἀπεσταλμένος. ἀπῆλθεν οὖν
καὶ ἐνίψατο, καὶ ἦλθε βλέπων. οἱ οὖν γείτονες 8
καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον ὅτι
τυφλὸς ἦν, ἔλεγον, οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθήμενος
καὶ προσαιτῶν; ἄλλοι ἔλεγον, ὅτι οὗτός ἐστιν· 9
ἄλλοι δέ, ὅτι ὅμοιος αὐτῷ ἐστιν· ἐκεῖνος ἔλε-
γεν, ὅτι ἐγώ εἰμι. ἔλεγον οὖν αὐτῷ, πῶς ἀ- 10
νεῴχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί; ἀπεκρίθη ἐκεῖ- 11
νος καὶ εἶπεν, ἄνθρωπος λεγόμενος ἰησοῦς πη-
λὸν ἐποίησε, καὶ ἐπέχρισέ μου τοὺς ὀφθαλ-
μούς, καὶ εἶπέ μοι, ὕπαγε εἰς τὴν κολυμβήθραν
τοῦ σιλωάμ, καὶ νίψαι· ἀπελθὼν δὲ καὶ νιψά-
μενος ἀνέβλεψα. εἶπον οὖν αὐτῷ, ποῦ ἐστιν 12
ἐκεῖνος; λέγει, οὐκ οἶδα. ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς 13
τοὺς φαρισαίους τόν ποτε τυφλόν. ἦν δὲ σάβ- 14
βατον, ὅτε τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ ἰησοῦς, καὶ ἀνέ-

15 ῴξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. πάλιν οὖν ἠρώ-
των αὐτὸν καὶ οἱ φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν. ὁ
δὲ εἶπεν αὐτοῖς, πηλὸν ἐπέθηκέ μοι ἐπὶ τοὺς
16 ὀφθαλμούς, καὶ ἐνιψάμην, καὶ βλέπω. ἔλεγον
οὖν ἐκ τῶν φαρισαίων τινές, οὗτος ὁ ἄνθρωπος
οὐκ ἔστι παρὰ τοῦ θεοῦ, ὅτι τὸ σάββατον οὐ
τηρεῖ. ἄλλοι ἔλεγον, πῶς δύναται ἄνθρω-
πος ἁμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν; καὶ
17 σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. λέγουσιν οὖν τῷ τυ-
φλῷ πάλιν, σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἤνοι-
ξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; ὁ δὲ εἶπεν, ὅτι προ-
18 φήτης ἐστίν. οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ ἰουδαῖοι περὶ
αὐτοῦ, ὅτι τυφλὸς ἦν, καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου
ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος·
19 καὶ ἠρώτησαν αὐτούς, λέγοντες, οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς
ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννή-
20 θη; πῶς οὖν ἄρτι βλέπει; ἀπεκρίθησαν δὲ
αὐτοῖς οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπον, οἴδαμεν ὅτι
οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν, καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεν-
21 νήθη· πῶς δὲ νῦν βλέπει, οὐκ οἴδαμεν, ἢ τίς
ἤνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς, ἡμεῖς οὐκ οἴ-
δαμεν. αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσα-
22 τε· αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ λαλήσει. ταῦτα εἶπον
οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς ἰουδαίους·
ἤδη γὰρ συνετέθειντο οἱ ἰουδαῖοι, ἵνα ἐάν τις
αὐτὸν ὁμολογήσῃ χριστόν, ἀποσυνάγωγος
23 γένηται. διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον, ὅτι
24 ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε. ἐφώνησαν οὖν
ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον ὃς ἦν τυφλός, καὶ
εἶπον αὐτῷ, δὸς δόξαν τῷ θεῷ· ἡμεῖς οἴδα-
μεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἁμαρτωλός ἐστιν.
25 ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν, εἰ ἁμαρτω-
λός ἐστιν, οὐκ οἶδα· ἓν οἶδα, ὅτι τυφλὸς ὤν, ἄρτι
26 βλέπω. εἶπον δὲ αὐτῷ πάλιν, τί ἐποίησέ
27 σοι; πῶς ἀνέῳξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; ἀπεκρί-
θη αὐτοῖς, εἶπον ὑμῖν ἤδη, καὶ οὐκ ἠκούσατε·
τί πάλιν θέλετε ἀκούειν; μὴ καὶ ὑμεῖς θέ-
28 λετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι; ἐλοιδόρησαν οὖν
αὐτόν, καὶ εἶπον, σὺ εἶ μαθητὴς ἐκείνου, ἡ-
29 μεῖς δὲ τοῦ μωσέως ἐσμὲν μαθηταί. ἡμεῖς
οἴδαμεν ὅτι μωσῇ λελάληκεν ὁ θεός· τοῦτον
30 δὲ οὐκ οἴδαμεν πόθεν ἐστίν. ἀπεκρίθη ὁ ἄν-
θρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἐν γὰρ τούτῳ θαυ-
μαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν
31 ἐστί, καὶ ἀνέῳξέ μου τοὺς ὀφθαλμούς· οἴδαμεν
δὲ ὅτι ἁμαρτωλῶν ὁ θεὸς οὐκ ἀκούει, ἀλλ'
ἐάν τις θεοσεβὴς ᾖ, καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ
32 ποιῇ, τούτου ἀκούει. ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη
ὅτι ἤνοιξέ τις ὀφθαλμοὺς τυφλοῦ γεγεννη-
33 μένου. εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο
34 ποιεῖν οὐδέν. ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ,
ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὅλος, καὶ σὺ δι-
δάσκεις ἡμᾶς; καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω. ἤκουσεν 35
ὁ ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω, καὶ εὑρὼν αὐ-
τόν, εἶπεν αὐτῷ, σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ
θεοῦ; ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπε, καὶ τίς ἐστι 36
κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν; εἶπε δὲ αὐτῷ 37
ὁ ἰησοῦς, καὶ ἑώρακας αὐτόν, καὶ ὁ λαλῶν μετὰ
σοῦ, ἐκεῖνός ἐστιν. ὁ δὲ ἔφη, πιστεύω κύριε· καὶ 38
προσεκύνησεν αὐτῷ. καὶ εἶπεν ὁ ἰησοῦς, εἰς 39
κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον, ἵνα
οἱ μὴ βλέποντες βλέπωσι, καὶ οἱ βλέποντες
τυφλοὶ γένωνται. καὶ ἤκουσαν ἐκ τῶν φαρι- 40
σαίων ταῦτα οἱ ὄντες μετ' αὐτοῦ, καὶ εἶπον
αὐτῷ, μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοί ἐσμεν; εἶπεν αὐ- 41
τοῖς ὁ ἰησοῦς, εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν εἴχετε ἁ-
μαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε, ὅτι βλέπομεν. ἡ
οὖν ἁμαρτία ὑμῶν μένει.

ι.

Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχό- 1
μενος διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προ-
βάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος
κλέπτης ἐστὶ καὶ λῃστής. ὁ δὲ εἰσερχόμενος 2
διὰ τῆς θύρας, ποιμήν ἐστι τῶν προβάτων.
τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς 3
φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει, καὶ τὰ ἴδια πρόβατα
καλεῖ κατ' ὄνομα, καὶ ἐξάγει αὐτά. καὶ ὅταν 4
τὰ ἴδια πρόβατα ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν αὐ-
τῶν πορεύεται, καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκο-
λουθεῖ· ὅτι οἴδασι τὴν φωνὴν αὐτοῦ. ἀλλοτρίῳ 5
δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσωσιν, ἀλλὰ φεύξονται ἀπ'
αὐτοῦ· ὅτι οὐκ οἴδασι τῶν ἀλλοτρίων τὴν φωνήν.
ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰη- 6
σοῦς. ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν ἃ ἐλάλει
αὐτοῖς. εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, ἀ- 7
μὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐγώ εἰμι ἡ θύρα
τῶν προβάτων. πάντες ὅσοι ἦλθον, κλέπται 8
εἰσὶ καὶ λῃσταί· ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ πρό-
βατα. ἐγώ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις 9
εἰσέλθῃ, σωθήσεται, καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξε-
λεύσεται, καὶ νομὴν εὑρήσει. ὁ κλέπτης οὐκ 10
ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ, καὶ ἀπο-
λέσῃ· ἐγὼ ἦλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσι, καὶ περισ-
σὸν ἔχωσιν. ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός. ὁ 11
ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν
ὑπὲρ τῶν προβάτων. ὁ μισθωτὸς δὲ καὶ οὐκ 12
ὢν ποιμήν, οὗ οὐκ εἰσὶ τὰ πρόβατα ἴδια,
θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον, καὶ ἀφίησι τὰ
πρόβατα, καὶ φεύγει· καὶ ὁ λύκος ἁρπάζει
αὐτά, καὶ σκορπίζει τὰ πρόβατα. ὁ δὲ μι- 13
σθωτὸς φεύγει, ὅτι μισθωτός ἐστι, καὶ οὐ μέ-
λει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. ἐγώ εἰμι ὁ 14
ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω τὰ ἐμά, καὶ
γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν. καθὼς γινώσκει 15

με

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

με ὁ πατὴρ, κἀγὼ γινώσκω τὸν πατέρα· καὶ
τὴν ψυχήν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων.
16 καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐ-
λῆς ταύτης· κἀκεῖνά με δεῖ ἀγαγεῖν, καὶ τῆς
φωνῆς μου ἀκούσουσι, καὶ γενήσεται μία ποί-
17 μνη, εἷς ποιμήν. διὰ τοῦτο ὁ πατήρ με ἀ-
γαπᾷ, ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχήν μου, ἵνα
18 πάλιν λάβω αὐτήν. οὐδεὶς αἴρει αὐτὴν ἀπ'
ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ τίθημι αὐτὴν ἀπ' ἐμαυ-
τοῦ. ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν
ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν. ταύτην τὴν ἐντο-
19 λὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ πατρός μου. σχίσμα
οὖν πάλιν ἐγένετο ἐν τοῖς ἰουδαίοις διὰ τοὺς
20 λόγους τούτους. ἔλεγον δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, δαι-
21 μόνιον ἔχει καὶ μαίνεται· τί αὐτοῦ ἀκούετε; ἄλ-
λοι ἔλεγον, ταῦτα τὰ ῥήματα οὐκ ἔστι δαι-
μονιζομένου· μὴ δαιμόνιον δύναται τυφλῶν
22 ὀφθαλμοὺς ἀνοίγειν; ἐγένετο δὲ τὰ ἐγκαίνια
23 ἐν ἱεροσολύμοις, καὶ χειμὼν ἦν· καὶ περιεπάτει
ὁ ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ ἐν τῇ στοᾷ σολομῶντος.
24 ἐκύκλωσαν οὖν αὐτὸν οἱ ἰουδαῖοι, καὶ ἔλεγον
αὐτῷ, ἕως πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἴρεις;
25 εἰ σὺ εἶ ὁ χριστὸς, εἰπὲ ἡμῖν παῤῥησίᾳ. ἀπε-
κρίθη αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πι-
στεύετε. τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνό-
ματι τοῦ πατρός μου, ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ
26 ἐμοῦ· ἀλλ' ὑμεῖς οὐ πιστεύετε· οὐ γάρ ἐστε ἐκ τῶν
προβάτων τῶν ἐμῶν, καθὼς εἶπον ὑμῖν.
27 τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούει,
κἀγὼ γινώσκω αὐτά, καὶ ἀκολουθοῦσί μοι·
28 κἀγὼ ζωὴν αἰώνιον δίδωμι αὐτοῖς, καὶ οὐ
μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐχ ἁρπάσει
29 τὶς αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός μου. ὁ πατήρ μου ὃς
δέδωκέ μοι, μείζων πάντων ἐστί, καὶ οὐδεὶς
δύναται ἁρπάζειν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πατρός
30 μου. ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἕν ἐσμεν. ἐβάστασαν
31 οὖν πάλιν λίθους οἱ ἰουδαῖοι, ἵνα λιθάσωσιν
32 αὐτόν. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, πολλὰ
καλὰ ἔργα ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ πατρός μου·
33 διὰ ποῖον αὐτῶν ἔργον λιθάζετέ με; ἀπε-
κρίθησαν αὐτῷ οἱ ἰουδαῖοι λέγοντες, περὶ κα-
λοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε, ἀλλὰ περὶ βλασ-
φημίας, καὶ ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὤν, ποιεῖς σε-
34 αυτὸν θεόν. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, οὐκ
ἔστι γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν, Ἐγὼ εἶ-
35 πα, θεοί ἐστε; εἰ ἐκείνους εἶπε θεούς, πρὸς οὓς
ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐγένετο, καὶ οὐ δύναται λυθῆ-
36 ναι ἡ γραφή· ὃν ὁ πατὴρ ἡγίασε καὶ ἀπέστει-
λεν εἰς τὸν κόσμον, ὑμεῖς λέγετε, ὅτι βλασ-
37 φημεῖς, ὅτι εἶπον, υἱὸς τοῦ θεοῦ εἰμι; εἰ οὐ
ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ πατρός μου, μὴ πιστεύετέ
38 μοι· εἰ δὲ ποιῶ, κἂν ἐμοὶ μὴ πιστεύητε, τοῖς

ἔργοις πιστεύσατε, ἵνα γνῶτε καὶ πιστεύσητε
ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ πατὴρ, κἀγὼ ἐν αὐτῷ. ἐζήτουν 39
οὖν πάλιν αὐτὸν πιάσαι· καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς
χειρὸς αὐτῶν. καὶ ἀπῆλθε πάλιν πέραν τοῦ 40
ἰορδάνου, εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦν ἰωάννης τὸ
πρότερον βαπτίζων, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ. καὶ πολ- 41
λοὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν, καὶ ἔλεγον, ὅτι ἰωάννης μὲν
σημεῖον ἐποίησεν οὐδέν· πάντα δὲ ὅσα εἶπεν
ἰωάννης περὶ τούτου, ἀληθῆ ἦν. καὶ ἐπίστευ- 42
σαν πολλοὶ ἐκεῖ εἰς αὐτόν. ιά.

Ην δέ τις ἀσθενῶν λάζαρος ἀπὸ βηθα- 1
νίας, ἐκ τῆς κώμης μαρίας καὶ μάρθας τῆς ἀ-
δελφῆς αὐτῆς. ἦν δὲ μαρία ἡ ἀλείψασα τὸν 2
κύριον μύρῳ, καὶ ἐκμάξασα τοὺς πόδας αὐτοῦ
ταῖς θριξὶν αὐτῆς, ἧς ὁ ἀδελφὸς λάζαρος ἠσθέ-
νει. ἀπέστειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν, 3
λέγουσαι, κύριε, ἴδε ὃν φιλεῖς ἀσθενεῖ. ἀκού- 4
σας δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν, αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστι
πρὸς θάνατον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ,
ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ δι' αὐτῆς. ἠγάπα 5
δὲ ὁ ἰησοῦς τὴν μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ
τὸν λάζαρον. ὡς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε 6
μὲν ἔμεινεν ἐν ᾧ ἦν τόπῳ δύο ἡμέρας. ἔπει- 7
τα μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἄ-
γωμεν εἰς τὴν ἰουδαίαν πάλιν. λέγουσιν αὐτῷ 8
οἱ μαθηταὶ, ῥαββὶ, νῦν ἐζήτουν σε λιθάσαι
οἱ ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ; ἀπεκρί- 9
θη ὁ ἰησοῦς, οὐχὶ δώδεκα ὧραί εἰσιν τῆς ἡμέ-
ρας; ἐάν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσ-
κόπτει· ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου βλέπει· 10
ἐὰν δέ τις περιπατῇ ἐν τῇ νυκτὶ, προσκό-
πτει, ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ. ταῦτα εἶ- 11
πε, καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς, λάζαρος ὁ φί-
λος ἡμῶν κεκοίμηται· ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα
ἐξυπνίσω αὐτόν. εἶπον οὖν οἱ μαθηταὶ αὐ- 12
τοῦ, κύριε, εἰ κεκοίμηται, σωθήσεται. εἰρή- 13
κει δὲ ὁ ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἐκεῖνοι
δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὕπνου
λέγει. τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς παῤῥη- 14
σίᾳ, λάζαρος ἀπέθανε. καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς, 15
ἵνα πιστεύσητε, ὅτι οὐκ ἤμην ἐκεῖ· ἀλλ' ἄγω-
μεν πρὸς αὐτόν. εἶπεν οὖν θωμᾶς ὁ λεγό- 16
μενος δίδυμος τοῖς συμμαθηταῖς, ἄγωμεν
καὶ ἡμεῖς, ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ. ἐλθὼν 17
οὖν ὁ ἰησοῦς εὗρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας ἤδη
ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ. ἦν δὲ ἡ βηθανία 18
ἐγγὺς τῶν ἱεροσολύμων ὡς ἀπὸ σταδίων δε-
καπέντε· καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν ἰουδαίων ἐλη- 19
λύθεισαν πρὸς τὰς περὶ τὴν μάρθαν καὶ μαρίαν,
ἵνα παραμυθήσωνται αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελ-
φοῦ αὐτῶν. ἡ οὖν μάρθα ὡς ἤκουσεν ὅτι ὁ ἰη- 20
σοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτῷ· μαρία δὲ ἐν

21 τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο. εἶπεν οὖν ἡ μάρθα
πρὸς τὸν ἰησοῦν, κύριε, εἰ ἦς ὧδε, ὁ ἀδελφός
22 μου οὐκ ἂν ἐτεθνήκει. ἀλλὰ καὶ νῦν οἶδα ὅτι
ὅσα ἂν αἰτήσῃ τὸν θεόν, δώσει σοι ὁ θεός.
23 λέγει αὐτῇ ὁ ἰησοῦς, ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός
24 σου. λέγει αὐτῷ ἡ μάρθα, οἶδα ὅτι ἀναστή-
σεται ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.
25 εἶπεν αὐτῇ ὁ ἰησοῦς, ἐγώ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ
ἡ ζωή· ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, κἂν ἀποθάνῃ, ζή-
26 σεται· καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμέ,
οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα. πιστεύεις τοῦ-
27 το; λέγει αὐτῷ, ναὶ κύριε. ἐγὼ πεπίστευκα
ὅτι σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ὁ εἰς τὸν κό-
28 σμον ἐρχόμενος. καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἀπῆλ-
θε, καὶ ἐφώνησε μαρίαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς
λάθρᾳ, εἰποῦσα, ὁ διδάσκαλος πάρεστι καὶ
29 φωνεῖ σε. ἐκείνη ὡς ἤκουσεν, ἐγείρεται ταχύ,
30 καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν. οὔπω δὲ ἐληλύθει ὁ
ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην, ἀλλ' ἦν ἐν τῷ τόπῳ,
31 ὅπου ὑπήντησεν αὐτῷ ἡ μάρθα. οἱ οὖν ἰου-
δαῖοι οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ πα-
ραμυθούμενοι αὐτήν, ἰδόντες τὴν μαρίαν, ὅτι
ταχέως ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτῇ,
λέγοντες, ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον, ἵνα
32 κλαύσῃ ἐκεῖ. ἡ οὖν μαρία ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν
ὁ ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐτόν, ἔπεσεν αὐτοῦ εἰς τοὺς
πόδας, λέγουσα αὐτῷ, κύριε, εἰ ἦς ὧδε, οὐκ
33 ἂν ἀπέθανέ μου ὁ ἀδελφός. ἰησοῦς οὖν ὡς
εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν, καὶ τοὺς συνελθόντας
αὐτῇ ἰουδαίους κλαίοντας, ἐνεβριμήσατο τῷ
34 πνεύματι, καὶ ἐτάραξεν ἑαυτόν· καὶ εἶπε, ποῦ
τεθείκατε αὐτόν; λέγουσιν αὐτῷ, κύριε, ἔρ-
35 χου καὶ ἴδε. ἐδάκρυσεν ὁ ἰησοῦς. ἔλεγον οὖν
36 οἱ ἰουδαῖοι, ἴδε πῶς ἐφίλει αὐτόν. τινὲς δὲ ἐξ
37 αὐτῶν εἶπον, οὐκ ἠδύνατο οὗτος ὁ ἀνοίξας τοὺς
ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, ποιῆσαι ἵνα καὶ οὗτος
38 μὴ ἀποθάνῃ; ἰησοῦς οὖν πάλιν ἐμβριμώ-
μενος ἐν ἑαυτῷ, ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον· ἦν
δὲ σπήλαιον, καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ.
39 λέγει ὁ ἰησοῦς, ἄρατε τὸν λίθον. λέγει αὐτῷ ἡ
ἀδελφὴ τοῦ τεθνηκότος μάρθα, κύριε, ἤδη
40 ὄζει· τεταρταῖος γάρ ἐστι. λέγει αὐτῇ ὁ ἰη-
σοῦς, οὐκ εἶπόν σοι ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς, ὄψει τὴν
41 δόξαν τοῦ θεοῦ; ἦραν οὖν τὸν λίθον, οὗ ἦν ὁ τε-
θνηκὼς κείμενος. ὁ δὲ ἰησοῦς ἦρε τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς ἄνω, καὶ εἶπε, πάτερ, εὐχαριστῶ σοι, ὅτι
42 ἤκουσάς μου. ἐγὼ δὲ ᾔδειν ὅτι πάντοτέ μου
ἀκούεις, ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιεστῶτα
εἶπον, ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι σύ με ἀπέστειλας.
43 καὶ ταῦτα εἰπὼν φωνῇ μεγάλῃ ἐκραύγα-
44 σε, λάζαρε, δεῦρο ἔξω. καὶ ἐξῆλθεν ὁ τε-
θνηκώς, δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας
κειρίαις, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέ-
δετο. λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, λύσατε αὐτόν, καὶ
ἄφετε ὑπάγειν. πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν ἰουδαίων 45
οἱ ἐλθόντες πρὸς τὴν μαρίαν, καὶ θεασάμε-
νοι ὅσα ἐποίησεν ὁ ἰησοῦς, ἐπίστευσαν εἰς αὐ-
τόν. τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον πρὸς τοὺς 46
φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἃ ἐποίησεν ὁ
ἰησοῦς. συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ φα- 47
ρισαῖοι συνέδριον, καὶ ἔλεγον, τί ποιοῦμεν;
ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ σημεῖα ποιεῖ.
ἐὰν ἀφῶμεν αὐτὸν οὕτω, πάντες πιστεύσουσιν 48
εἰς αὐτόν, καὶ ἐλεύσονται οἱ ῥωμαῖοι, καὶ ἀροῦ-
σιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος. εἷς δέ τις 49
ἐξ αὐτῶν καϊάφας, ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ
ἐκείνου, εἶπεν αὐτοῖς, ὑμεῖς οὐκ οἴδατε οὐδέν·
οὐδὲ διαλογίζεσθε ὅτι συμφέρει ἡμῖν ἵνα 50
εἷς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, καὶ μὴ
ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόληται. τοῦτο δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ οὐκ 51
εἶπεν, ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκεί-
νου, προεφήτευσεν ὅτι ἔμελλεν ὁ ἰησοῦς ἀπο-
θνῄσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους· καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔ- 52
θνους μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ
τὰ διεσκορπισμένα συναγάγῃ εἰς ἕν. ἀπ' 53
ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας συνεβουλεύσαντο ἵνα
ἀποκτείνωσιν αὐτόν. ἰησοῦς οὖν οὐκ ἔτι παρ- 54
ῥησίᾳ περιεπάτει ἐν τοῖς ἰουδαίοις, ἀλλὰ ἀ-
πῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν, ἐγγὺς τῆς ἐρή-
μου, εἰς ἐφραὶμ λεγομένην πόλιν· κἀκεῖ
διέτριβε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ἦν δὲ ἐγ- 55
γὺς τὸ πάσχα τῶν ἰουδαίων· καὶ ἀνέβησαν πολ-
λοὶ εἰς ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ
πάσχα, ἵνα ἁγνίσωσιν ἑαυτούς. ἐζήτουν οὖν 56
τὸν ἰησοῦν, καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ
ἑστηκότες, τί δοκεῖ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς
τὴν ἑορτήν; δεδώκεισαν δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ 57
φαρισαῖοι ἐντολήν, ἵνα ἐάν τις γνῷ ποῦ
ἐστι, μηνύσῃ, ὅπως πιάσωσιν αὐτόν.

## ιβ'.

Ο οὖν ἰησοῦς πρὸ ἓξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα 1
ἦλθεν εἰς βηθανίαν, ὅπου ἦν λάζαρος ὁ τε-
θνηκώς, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. ἐποίησαν οὖν 2
αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ μάρθα διηκόνει. ὁ
δὲ λάζαρος εἷς ἦν τῶν ἀνακειμένων σὺν
αὐτῷ. ἡ οὖν μαρία λαβοῦσα λίτραν μύρου 3
νάρδου πιστικῆς πολυτίμου, ἤλειψε τοὺς πό-
δας τοῦ ἰησοῦ, καὶ ἐξέμαξε ταῖς θριξὶν αὐτῆς τοὺς
πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς
ὀσμῆς τοῦ μύρου. λέγει οὖν εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν 4
αὐτοῦ, ἰούδας σίμωνος ἰσκαριώτης, ὁ μέλλων
αὐτὸν παραδιδόναι, διατί τοῦτο τὸ μύρον 5
οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων, καὶ ἐδό-
θη πτωχοῖς; εἶπε δὲ τοῦτο, οὐχ ὅτι περὶ τῶν 6
πτωχῶν

πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κλέπτης ἦν,
καὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχε, καὶ τὰ βαλλόμενα
ἐβάσταζεν. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς, ἄφες αὐτήν·
εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τετήρη-
8 κεν αὐτό. τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε
9 μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. ἔγνω
οὖν ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐκεῖ
ἐστι· καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ' ἵνα
καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν.
10 ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν Λάζα-
11 ρον ἀποκτείνωσιν· ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπῆ-
γον τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν.
12 τῇ ἐπαύριον ὄχλος πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν
ἑορτήν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς
13 Ἱεροσόλυμα, ἔλαβον τὰ βαΐα τῶν φοινίκων,
καὶ ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ, καὶ ἔκρα-
ζον, ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνό-
14 ματι κυρίου ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. εὑρὼν
δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον, ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, κα-
15 θώς ἐστι γεγραμμένον, Μὴ φοβοῦ θύγατερ
Σιών· ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σου ἔρχεται καθήμε-
16 νος ἐπὶ πῶλον ὄνου. ταῦτα δὲ οὐκ ἔγνωσαν
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ πρῶτον· ἀλλ' ὅτε ἐδο-
ξάσθη ὁ Ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν
ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα, καὶ ταῦτα ἐποίησαν
17 αὐτῷ. ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐ-
τοῦ, ὅτε τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνη-
18 μείου, καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· διὰ τοῦτο
καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσε τοῦ-
19 το αὐτὸν πεποιηκέναι τὸ σημεῖον. οἱ οὖν
Φαρισαῖοι εἶπον πρὸς ἑαυτούς, θεωρεῖτε ὅτι
οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν; ἴδε ὁ κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ
20 ἀπῆλθεν. ἦσαν δέ τινες Ἕλληνες ἐκ τῶν ἀνα-
βαινόντων, ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορ-
21 τῇ· οὗτοι οὖν προσῆλθον Φιλίππῳ τῷ ἀπὸ
Βηθσαϊδὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἠρώτων αὐτόν,
λέγοντες, κύριε, θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν.
22 ἔρχεται Φίλιππος, καὶ λέγει τῷ Ἀνδρέᾳ· καὶ
πάλιν Ἀνδρέας καὶ Φίλιππος λέγουσι τῷ Ἰη-
23 σοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς, λέγων,
ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
24 θρώπου. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ ὁ
κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ,
αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν
25 καρπὸν φέρει. ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ,
ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, εἰς ζωὴν αἰώ-
26 νιον φυλάξει αὐτήν. ἐὰν ἐμοὶ διακονῇ τις,
ἐμοὶ ἀκολουθείτω· καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγώ, ἐκεῖ καὶ
ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται· καὶ ἐάν τις ἐμοὶ
27 διακονῇ, τιμήσει αὐτὸν ὁ πατήρ. νῦν ἡ ψυ-
χή μου τετάρακται· καὶ τί εἴπω; πάτερ σῶ-
σόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης· ἀλλὰ διὰ τοῦτο
ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην. πάτερ δόξασόν 28
σου τὸ ὄνομα. ἦλθεν οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρα-
νοῦ, καὶ ἐδόξασα καὶ πάλιν δοξάσω. ὁ οὖν ὄχλος 29
ὁ ἑστὼς καὶ ἀκούσας, ἔλεγε βροντὴν γεγονέναι·
ἄλλοι ἔλεγον, ἄγγελος αὐτῷ λελάληκεν. ἀπε- 30
κρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, οὐ δι' ἐμὲ αὕτη ἡ
φωνὴ γέγονεν, ἀλλὰ δι' ὑμᾶς. νῦν κρίσις 31
ἐστὶ τοῦ κόσμου· νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου
ἐκβληθήσεται ἔξω· κἀγὼ ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ 32
τῆς γῆς, πάντας ἑλκύσω πρὸς ἐμαυτόν. τοῦτο 33
δὲ ἔλεγε, σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν
ἀποθνήσκειν. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ὄχλος, ἡμεῖς 34
ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς
τὸν αἰῶνα· καὶ πῶς σὺ λέγεις, δεῖ ὑψωθῆναι
τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; τίς ἐστιν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου; εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ἔτι μι- 35
κρὸν χρόνον τὸ φῶς μεθ' ὑμῶν ἐστι· περιπα-
τεῖτε, ἕως τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ σκοτία ὑ-
μᾶς καταλάβῃ· καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκο-
τίᾳ, οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει. ἕως τὸ φῶς ἔχε- 36
τε, πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γέ-
νησθε. ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν
ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν. τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα 37
πεποιηκότος ἔμπροσθεν αὐτῶν, οὐκ ἐπίστευον
εἰς αὐτόν, ἵνα ὁ λόγος Ἠσαΐου τοῦ προφήτου 38
πληρωθῇ, ὃν εἶπε, Κύριε, τίς ἐπίστευσε τῇ
ἀκοῇ ἡμῶν, καὶ ὁ βραχίων κυρίου τίνι ἀπε-
καλύφθη; διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύναντο πιστεύειν, 39
ὅτι πάλιν εἶπεν Ἠσαΐας· Τετύφλωκεν αὐ- 40
τῶν τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ πεπώρωκεν αὐτῶν τὴν
καρδίαν, ἵνα μὴ ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ
νοήσωσι τῇ καρδίᾳ, καὶ ἐπιστραφῶσι, καὶ
ἰάσωμαι αὐτούς. ταῦτα εἶπεν Ἠσαΐας ὅτε 41
εἶδε τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε περὶ αὐτοῦ.
ὅμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐ- 42
πίστευσαν εἰς αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τοὺς Φαρισαίους
οὐχ ὡμολόγουν, ἵνα μὴ ἀποσυνάγωγοι γέ-
νωνται. ἠγάπησαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων 43
μᾶλλον ἤπερ τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ. Ἰησοῦς δὲ ἔ- 44
κραξε, καὶ εἶπεν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, οὐ πιστεύει
εἰς ἐμέ, ἀλλ' εἰς τὸν πέμψαντά με. καὶ ὁ θεω- 45
ρῶν ἐμέ, θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με. ἐγὼ φῶς 46
εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων
εἰς ἐμέ, ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνῃ. καὶ ἐάν τίς 47
μου ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων, καὶ μὴ πιστεύσῃ, ἐγὼ
οὐ κρίνω αὐτόν· οὐ γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω τὸν
κόσμον, ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον. ὁ ἀθετῶν 48
ἐμέ, καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου, ἔχει
τὸν κρίνοντα αὐτόν. ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα, ἐκεῖ-
νος κρινεῖ αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ὅτι ἐγὼ ἐξ 49
ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα, ἀλλ' ὁ πέμψας με

πατὴρ, αὐτός μοι ἐντολὴν ἔδωκε, τί εἴπω
50 καὶ τί λαλήσω. καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ
αἰώνιός ἐστιν. ἃ οὖν λαλῶ ἐγὼ, καθὼς εἴρη-
κέ μοι ὁ πατὴρ, οὕτω λαλῶ.

ιγ΄.

1 Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα, εἰδὼς ὁ ἰησοῦς
ὅτι ἐλήλυθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα, ἵνα μεταβῇ ἐκ
τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν πατέρα, ἀγαπήσας
τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος ἠγά-
2 πησεν αὐτούς. καὶ δείπνου γενομένου, τοῦ δια-
βόλου ἤδη βεβληκότος εἰς τὴν καρδίαν ἰούδα
3 σίμωνος ἰσκαριώτου, ἵνα αὐτὸν παραδῷ. εἰδὼς
ὁ ἰησοῦς ὅτι πάντα δέδωκεν αὐτῷ ὁ πατὴρ
εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθε, καὶ
4 πρὸς τὸν θεὸν ὑπάγει· ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου,
καὶ τίθησι τὰ ἱμάτια, καὶ λαβὼν λέντιον, διέ-
5 ζωσεν ἑαυτόν· εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νι-
πτῆρα, καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μα-
θητῶν, καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ᾧ ἦν διε-
6 ζωσμένος. ἔρχεται οὖν πρὸς σίμωνα πέτρον,
καὶ λέγει αὐτῷ ἐκεῖνος, κύριε, σύ μου νίπτεις
7 τοὺς πόδας; ἀπεκρίθη ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ,
ὃ ἐγὼ ποιῶ σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώσῃ δὲ μετὰ
8 ταῦτα. λέγει αὐτῷ πέτρος, οὐ μὴ νίψῃς τοὺς
πόδας μου εἰς τὸν αἰῶνα. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ
ἰησοῦς, ἐὰν μὴ νίψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ᾽
9 ἐμοῦ. λέγει αὐτῷ σίμων πέτρος, κύριε, μὴ
τοὺς πόδας μου μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ
10 τὴν κεφαλήν. λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, ὁ λε-
λουμένος οὐ χρείαν ἔχει ἢ τοὺς πόδας νίψα-
σθαι, ἀλλ᾽ ἔστι καθαρὸς ὅλος. καὶ ὑμεῖς κα-
11 θαροί ἐστε, ἀλλ᾽ οὐχὶ πάντες. ᾔδει γὰρ τὸν πα-
ραδιδόντα αὐτόν, διὰ τοῦτο εἶπεν, οὐχὶ πάν-
12 τες καθαροί ἐστε. ὅτε οὖν ἔνιψε τοὺς πόδας
αὐτῶν, καὶ ἔλαβε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἀναπεσὼν
πάλιν, εἶπεν αὐτοῖς, γινώσκετε τί πεποίη-
13 κα ὑμῖν; ὑμεῖς φωνεῖτέ με, ὁ διδάσκαλος,
14 καὶ ὁ κύριος· καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ. εἰ
οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας, ὁ κύριος καὶ
ὁ διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων
15 νίπτειν τοὺς πόδας. ὑπόδειγμα γὰρ δέδωκα
ὑμῖν, ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς
16 ποιῆτε. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔστι δοῦ-
λος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος
17 μείζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν. εἰ ταῦτα οἴ-
18 δατε, μακάριοί ἐστε, ἐὰν ποιῆτε αὐτά. οὐ
περὶ πάντων ὑμῶν λέγω· ἐγὼ οἶδα οὓς ἐξ-
ελεξάμην. ἀλλ᾽ ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ, Ὁ
τρώγων μετ᾽ ἐμοῦ τὸν ἄρτον, ἐπῆρεν ἐπ᾽
19 ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ. ἀπ᾽ ἄρτι λέγω ὑ-
μῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι, ἵνα ὅταν γένηται, πι-
20 στεύσητε ὅτι ἐγώ εἰμι. ἀμὴν ἀμὴν λέγω

ὑμῖν, ὁ λαμβάνων ἐάν τινα πέμψω, ἐμὲ
λαμβάνει· ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων, λαμβάνει τὸν
πέμψαντά με. ταῦτα εἰπὼν ὁ ἰησοῦς ἐτα- 21
ράχθη τῷ πνεύματι, καὶ ἐμαρτύρησε καὶ εἶ-
πεν, ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν
παραδώσει με. ἔβλεπον οὖν εἰς ἀλλήλους οἱ 22
μαθηταί, ἀπορούμενοι περὶ τίνος λέγει. ἦν 23
δὲ ἀνακείμενος εἷς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ
κόλπῳ τοῦ ἰησοῦ, ὃν ἠγάπα ὁ ἰησοῦς· νεύει οὖν 24
τούτῳ σίμων πέτρος πυθέσθαι τίς ἂν εἴη πε-
ρὶ οὗ λέγει. ἐπιπεσὼν δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸ στῆ- 25
θος τοῦ ἰησοῦ, λέγει αὐτῷ, κύριε, τίς ἐστιν;
ἀποκρίνεται ὁ ἰησοῦς, ἐκεῖνός ἐστιν ᾧ ἐγὼ 26
βάψας τὸ ψωμίον ἐπιδώσω. καὶ ἐμβάψας
τὸ ψωμίον, δίδωσιν ἰούδᾳ σίμωνος ἰσκαριώ- 27
τῃ· καὶ μετὰ τὸ ψωμίον τότε εἰσῆλθεν εἰς
ἐκεῖνον ὁ σατανᾶς. λέγει οὖν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς,
ὃ ποιεῖς, ποίησον τάχιον. τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἔγνω 28
τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ. τινὲς 29
γὰρ ἐδόκουν, ἐπεὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχεν ὁ
ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, ἀγόρασον
ὧν χρείαν ἔχομεν εἰς τὴν ἑορτήν, ἢ τοῖς πτω-
χοῖς ἵνα τι δῷ. λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον ἐκεῖ- 30
νος, εὐθέως ἐξῆλθεν· ἦν δὲ νύξ. ὅτε ἐξῆλθε, 31
λέγει ὁ ἰησοῦς, νῦν ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου, καὶ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ· εἰ ὁ 32
θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ θεὸς δοξάσει
αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ, καὶ εὐθὺς δοξάσει αὐτόν. τεκ- 33
νία, ἔτι μικρὸν μεθ᾽ ὑμῶν εἰμι. ζητήσετέ με,
καὶ καθὼς εἶπον τοῖς ἰουδαίοις, ὅτι ὅπου
ὑπάγω ἐγώ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν, καὶ ὑ-
μῖν λέγω ἄρτι. ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑ- 34
μῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπη-
σα ὑμᾶς, ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. ἐν 35
τούτῳ γνώσονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταί
ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις. λέγει 36
αὐτῷ σίμων πέτρος, κύριε, ποῦ ὑπάγεις;
ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, ὅπου ἐγὼ ὑπάγω,
οὐ δύνασαί μοι νῦν ἀκολουθῆσαι, ὕστερον δὲ
ἀκολουθήσεις μοι. λέγει αὐτῷ ὁ πέτρος, κύ- 37
ριε, διατί οὐ δύναμαί σοι ἀκολουθῆσαι ἄρ-
τι; τὴν ψυχήν μου ὑπὲρ σοῦ θήσω. ἀπεκρίθη 38
αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, τὴν ψυχήν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θή-
σεις; ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ
φωνήσει, ἕως οὗ ἀπαρνήσῃ με τρίς.

ιδ΄.

Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία. πι- 1
στεύετε εἰς τὸν θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε. ἐν 2
τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός μου μοναὶ πολλαί εἰσιν.
εἰ δὲ μή, εἶπον ἂν ὑμῖν, πορεύομαι ἑτοιμά-
σαι τόπον ὑμῖν. καὶ ἐὰν πορευθῶ καὶ ἑτοι- 3
μάσω ὑμῖν τόπον, πάλιν ἔρχομαι, καὶ παρα-



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

παραλήψομαι ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτόν, ἵνα ὅπου
4 εἰμὶ ἐγώ, καὶ ὑμεῖς ἦτε. καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω
5 οἴδατε, καὶ τὴν ὁδὸν οἴδατε. λέγει αὐτῷ θω-
μᾶς, κύριε, οὐκ οἴδαμεν ποῦ ὑπάγεις· καὶ πῶς
6 δυνάμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέναι; λέγει αὐτῷ ὁ ἰη-
σοῦς, ἐγώ εἰμι ἡ ὁδός, καὶ ἡ ἀλήθεια, καὶ ἡ ζωή.
οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν πατέρα, εἰ μὴ δι' ἐμοῦ.
7 εἰ ἐγνώκειτέ με, καὶ τὸν πατέρα μου ἐγνώκειτε
ἄν, καὶ ἀπ' ἄρτι γινώσκετε αὐτόν, καὶ ἑωράκα-
8 τε αὐτόν. λέγει αὐτῷ φίλιππος, κύριε,
9 δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα, καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. λέγει
αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, τοσοῦτον χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰ-
μι, καὶ οὐκ ἔγνωκάς με φίλιππε; ὁ ἑωρακὼς
ἐμέ, ἑώρακε τὸν πατέρα· καὶ πῶς σὺ λέγεις,
10 δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα; οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ
ἐν τῷ πατρί, καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστι; τὰ
ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐ
λαλῶ· ὁ δὲ πατὴρ ὁ ἐν ἐμοὶ μένων, αὐτὸς
11 ποιεῖ τὰ ἔργα. πιστεύετέ μοι ὅτι ἐγὼ ἐν
τῷ πατρί, καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστιν· εἰ δὲ μή,
12 διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετέ μοι. ἀμὴν
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, τὰ
ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ, κἀκεῖνος ποιήσει, καὶ μεί-
ζονα τούτων ποιήσει· ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν πατέ-
13 ρα μου πορεύομαι. καὶ ὅ, τι ἂν αἰτήσητε ἐν
τῷ ὀνόματί μου, τοῦτο ποιήσω, ἵνα δοξασθῇ
14 ὁ πατὴρ ἐν τῷ υἱῷ. ἐάν τι αἰτήσητε ἐν τῷ
15 ὀνόματί μου, ἐγὼ ποιήσω. ἐὰν ἀγαπᾶτέ με,
16 τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσατε· καὶ ἐγὼ
ἐρωτήσω τὸν πατέρα, καὶ ἄλλον παράκλητον
δώσει ὑμῖν, ἵνα μένῃ μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα,
17 τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύνα-
ται λαβεῖν· ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτό, οὐδὲ γινώσκει
αὐτό. ὑμεῖς δὲ γινώσκετε αὐτό· ὅτι παρ' ὑ-
18 μῖν μένει, καὶ ἐν ὑμῖν ἔσται. οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς
19 ὀρφανούς· ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. ἔτι μικρὸν καὶ
ὁ κόσμος με οὐκ ἔτι θεωρεῖ, ὑμεῖς δὲ θεω-
20 ρεῖτέ με· ὅτι ἐγὼ ζῶ, καὶ ὑμεῖς ζήσεσθε. ἐν
ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γνώσεσθε ὑμεῖς ὅτι ἐγὼ
ἐν τῷ πατρί μου, καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν
21 ὑμῖν. ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ τηρῶν αὐ-
τάς, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με. ὁ δὲ ἀγα-
πῶν με ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρός μου,
καὶ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτόν, καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ
22 ἐμαυτόν. λέγει αὐτῷ ἰούδας, οὐχ ὁ ἰσκα-
ριώτης, κύριε, τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν μέλλεις
23 ἐμφανίζειν σεαυτόν, καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ; ἀπε-
κρίθη ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἐάν τις ἀγαπᾷ
με, τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ ὁ πατήρ μου ἀγα-
πήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα, καὶ μο-
24 νὴν παρ' αὐτῷ ποιήσομεν. ὁ μὴ ἀγαπῶν
με, τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ. καὶ ὁ λόγος ὃν ἀκούε-
τε, οὐκ ἔστιν ἐμός, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με
πατρός. ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ' ὑμῖν 25
μένων. ὁ δὲ παράκλητος τὸ πνεῦμα τὸ ἅ- 26
γιον, ὃ πέμψει ὁ πατὴρ ἐν τῷ ὀνόματί μου,
ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα, καὶ ὑπομνή-
σει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν. εἰρήνην ἀ- 27
φίημι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν·
οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν, ἐγὼ δίδωμι
ὑμῖν. μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία, μη-
δὲ δειλιάτω. ἠκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν, 28
ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς· εἰ ἠγαπᾶ-
τέ με, ἐχάρητε ἄν, ὅτι εἶπον, πορεύομαι
πρὸς τὸν πατέρα· ὅτι ὁ πατήρ μου μείζων μου
ἐστί. καὶ νῦν εἴρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι, ἵνα ὅ- 29
ταν γένηται, πιστεύσητε. οὐκ ἔτι πολλὰ λαλή- 30
σω μεθ' ὑμῶν· ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ κόσμου ἄρχων,
καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν. ἀλλ' ἵνα γνῷ ὁ κό-
σμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα, καὶ καθὼς
ἐνετείλατό μοι ὁ πατήρ, οὕτω ποιῶ· ἐγείρε-
σθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν.

ιε.

Ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ πατήρ 1
μου ὁ γεωργός ἐστι. πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ 2
φέρον καρπόν, αἴρει αὐτό· καὶ πᾶν τὸ καρπὸν
φέρον, καθαίρει αὐτό, ἵνα πλείονα καρπὸν
φέρῃ. ἤδη ὑμεῖς καθαροί ἐστε διὰ τὸν λόγον 3
ὃν λελάληκα ὑμῖν. μείνατε ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν 4
ὑμῖν. καθὼς τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν
φέρειν ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐὰν μὴ μείνῃ ἐν τῇ ἀμπέ-
λῳ, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς, ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μείνητε.
ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα. ὁ 5
μένων ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν αὐτῷ· οὗτος φέρει καρ-
πὸν πολύν· ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν
οὐδέν. ἐὰν μή τις μείνῃ ἐν ἐμοί, ἐβλήθη ἔξω 6
ὡς τὸ κλῆμα, καὶ ἐξηράνθη, καὶ συνάγουσιν
αὐτά, καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλουσι, καὶ καίεται. ἐὰν 7
μείνητε ἐν ἐμοί, καὶ τὰ ῥήματά μου ἐν ὑμῖν
μείνῃ, ὃ ἐὰν θέλητε αἰτήσεσθε, καὶ γενήσεται
ὑμῖν. ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ πατήρ μου, ἵνα 8
καρπὸν πολὺν φέρητε, καὶ γενήσεσθε ἐμοὶ
μαθηταί. καθὼς ἠγάπησέ με ὁ πατήρ, 9
κἀγὼ ἠγάπησα ὑμᾶς· μείνατε ἐν τῇ ἀγά-
πῃ τῇ ἐμῇ. ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε, 10
μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου, καθὼς ἐγὼ τὰς
ἐντολὰς τοῦ πατρός μου τετήρηκα, καὶ μένω
αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ. ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, 11
ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν μείνῃ, καὶ ἡ χα-
ρὰ ὑμῶν πληρωθῇ. αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ 12
ἐμή, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἠγά-
πησα ὑμᾶς. μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς 13
ἔχει, ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν
φίλων αὐτοῦ. ὑμεῖς φίλοι μου ἐστέ, ἐὰν 14

15 ποιῆτε ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν. οὐκέτι ὑ-
μᾶς λέγω δούλους, ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδε τί
ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος· ὑμᾶς δὲ εἴρηκα φί-
λους, ὅτι πάντα ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρός
16 μου, ἐγνώρισα ὑμῖν. οὐχ ὑμεῖς με ἐξελέξα-
σθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς, καὶ ἔθηκα
ὑμᾶς, ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε, καὶ καρπὸν φέρη-
τε, καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένῃ· ἵνα ὅ, τι ἂν αἰ-
τήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δῷ
17 ὑμῖν. ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶ-
18 τε ἀλλήλους. εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώ-
σκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν μεμίσηκεν.
19 εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος ἂν τὸ ἴδιον ἐ-
φίλει· ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστὲ, ἀλλ' ἐγὼ
ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο
20 μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. μνημονεύετε τοῦ λό-
γου οὗ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν, οὐκ ἔστι δοῦλος μεί-
ζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ. εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑ-
μᾶς διώξουσιν. εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν, καὶ
21 τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν. ἀλλὰ ταῦτα πάν-
τα ποιήσουσιν ὑμῖν διὰ τὸ ὄνομά μου, ὅτι οὐκ
22 οἴδασι τὸν πέμψαντά με. εἰ μὴ ἦλθον καὶ
ἐλάλησα αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ
πρόφασιν οὐκ ἔχουσι περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐ-
23 τῶν. ὁ ἐμὲ μισῶν, καὶ τὸν πατέρα μου μισεῖ. εἰ
24 τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἃ οὐδεὶς ἄλ-
λος πεποίηκεν, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ καὶ
ἑωράκασι, καὶ μεμισήκασι καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πα-
25 τέρα μου. ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ γε-
γραμμένος ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν, Ὅτι ἐμίση-
26 σάν με δωρεάν. ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ παράκλητος,
ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ πατρὸς, τὸ
πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ παρὰ τοῦ πατρὸς
ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ.
27 καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς
μετ' ἐμοῦ ἐστε.

ις'.

1 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα μὴ σκανδα-
2 λισθῆτε· ἀποσυναγώγους ποιήσουσιν ὑ-
μᾶς· ἀλλ' ἔρχεται ὥρα ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτεί-
νας ὑμᾶς, δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ
3 θεῷ. καὶ ταῦτα ποιήσουσιν ὑμῖν, ὅτι οὐκ ἔ-
4 γνωσαν τὸν πατέρα, οὐδὲ ἐμέ. ἀλλὰ ταῦτα λε-
λάληκα ὑμῖν, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα, μνημο-
νεύητε αὐτῶν, ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν. ταῦτα δὲ
ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι μεθ' ὑμῶν ἤ-
5 μην. νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με,
καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με, ποῦ ὑπάγεις;
6 ἀλλ' ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἡ λύπη πε-
7 πλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν. ἀλλ' ἐγὼ τὴν
ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν, συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ
ἀπέλθω· ἐὰν γὰρ ἐγὼ μὴ ἀπέλθω, ὁ πα-

ράκλητος οὐκ ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς· ἐὰν δὲ
πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς. καὶ ἐλ- 8
θὼν ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρ-
τίας, καὶ περὶ δικαιοσύνης, καὶ περὶ κρίσεως.
περὶ ἁμαρτίας μὲν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ. 9
περὶ δικαιοσύνης δὲ, ὅτι πρὸς τὸν πατέρα 10
μου ὑπάγω, καὶ οὐκ ἔτι θεωρεῖτέ με. περὶ δὲ 11
κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκρι-
ται. ἔτι πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν, ἀλλ' οὐ δύ- 12
νασθε βαστάζειν ἄρτι. ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, 13
τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς
πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν· οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ' ἑαυ-
τοῦ, ἀλλ' ὅσα ἂν ἀκούσῃ λαλήσει, καὶ τὰ ἐρχό-
μενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν. ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει, 14
ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται, καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν.
πάντα ὅσα ἔχει ὁ πατὴρ, ἐμά ἐστι· διὰ τοῦτο 15
εἶπον, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λαμβάνει, καὶ ἀναγγελεῖ
ὑμῖν. μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν 16
μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με, ὅτι ὑπάγω πρὸς τὸν
πατέρα. εἶπον οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς 17
ἀλλήλους, τί ἐστι τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν, μικρὸν καὶ
οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ
με; καὶ, ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα;
ἔλεγον οὖν, τοῦτο τί ἐστιν ὃ λέγει, τὸ μικρόν; 18
οὐκ οἴδαμεν τί λαλεῖ. ἔγνω οὖν ὁ Ἰησοῦς ὅτι 19
ἤθελον αὐτὸν ἐρωτᾷν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, περὶ
τούτου ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων, ὅτι εἶπον, μι-
κρὸν, καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ
ὄψεσθέ με; ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι 20
κλαύσετε καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς· ὁ δὲ κόσμος
χαρήσεται· ὑμεῖς δὲ λυπηθήσεσθε, ἀλλ' ἡ
λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται. ἡ γυνὴ 21
ὅταν τίκτῃ λύπην ἔχει, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐ-
τῆς· ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον, οὐκ ἔτι μνη-
μονεύει τῆς θλίψεως διὰ τὴν χαρὰν, ὅτι ἐγεν-
νήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. καὶ ὑμεῖς οὖν 22
λύπην μὲν νῦν ἔχετε, πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς,
καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία, καὶ τὴν χαρὰν
ὑμῶν οὐδεὶς αἴρει ἀφ' ὑμῶν· καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ 23
ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν. ἀμὴν ἀ-
μὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσητε τὸν
πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δώσει ὑμῖν. ἕως 24
ἄρτι οὐκ ᾐτήσατε οὐδὲν ἐν τῷ ὀνόματί μου·
αἰτεῖτε, καὶ λήψεσθε, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾖ 25
πεπληρωμένη. ταῦτα ἐν παροιμίαις λε-
λάληκα ὑμῖν· ἀλλ' ἔρχεται ὥρα ὅτε οὐκ ἔτι
ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν, ἀλλὰ παρρη-
σίᾳ περὶ τοῦ πατρὸς ἀναγγελῶ ὑμῖν. ἐν ἐκείνῃ 26
τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε. καὶ οὐ
λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα
περὶ ὑμῶν· αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, 27
ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε, καὶ πεπιστεύ-

κατε

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

28 χαρῆτε ὅτι ἐγὼ παρὰ τοῦ θεοῦ ἐξῆλθον. ἐξ-
ῆλθον παρὰ τοῦ πατρὸς, καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν
κόσμον· πάλιν ἀφίημι τὸν κόσμον, καὶ πο-
29 ρεύομαι πρὸς τὸν πατέρα. λέγουσιν αὐτῷ οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ, ἴδε νῦν παῤῥησίᾳ λαλεῖς, καὶ
30 παροιμίαν οὐδεμίαν λέγεις. νῦν οἴδαμεν ὅτι
οἶδας πάντα, καὶ οὐ χρείαν ἔχεις ἵνα τίς σε
ἐρωτᾷ· ἐν τούτῳ πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ
31 ἐξῆλθες. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, ἄρτι
32 πιστεύετε; ἰδοὺ ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐλήλυ-
θεν, ἵνα σκορπισθῆτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια, καὶ
ἐμὲ μόνον ἀφῆτε· καὶ οὐκ εἰμὶ μόνος, ὅτι ὁ
33 πατὴρ μετ' ἐμοῦ ἐστι. ταῦτα λελάληκα ὑ-
μῖν, ἵνα ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε. ἐν τῷ κό-
σμῳ θλῖψιν ἕξετε, ἀλλὰ θαρσεῖτε· ἐγὼ νε-
νίκηκα τὸν κόσμον.

ιζ'.

1 Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ ἰησοῦς, καὶ ἐπῆρε τοὺς
ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ εἶπε, πά-
τερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, δόξασόν σου τὸν υἱὸν,
2 ἵνα καὶ ὁ υἱός σου δοξάσῃ σε. καθὼς ἔδωκας
αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκὸς, ἵνα πᾶν ὃ δέ-
δωκας αὐτῷ, δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον.
3 αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκωσί
σε τὸν μόνον ἀληθινὸν θεὸν, καὶ ὃν ἀπέστειλας
4 ἰησοῦν χριστόν. ἐγώ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς·
τὸ ἔργον ἐτελείωσα ὃ δέδωκάς μοι ἵνα
5 ποιήσω· καὶ νῦν δόξασόν με σὺ πάτερ παρὰ
σεαυτῷ, τῇ δόξῃ ᾗ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κό-
6 σμον εἶναι παρά σοι. ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα
τοῖς ἀνθρώποις οὓς δέδωκάς μοι ἐκ τοῦ
κόσμου. σοὶ ἦσαν, καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς δέδωκας,
7 καὶ τὸν λόγον σου τετηρήκασι. νῦν ἔγνωκαν
ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι, παρὰ σοῦ
8 ἐστιν· ὅτι τὰ ῥήματα ἃ δέδωκάς μοι, δέ-
δωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν
ἀληθῶς ὅτι παρά σου ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευ-
9 σαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. ἐγὼ περὶ αὐτῶν
ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ πε-
10 ρὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοί εἰσι· καὶ τὰ ἐμὰ
πάντα σά ἐστι, καὶ τὰ σὰ ἐμὰ, καὶ δεδόξα-
11 σμαι ἐν αὐτοῖς. καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ,
καὶ οὗτοι ἐν τῷ κόσμῳ εἰσὶ, καὶ ἐγὼ πρός σε
ἔρχομαι. πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ
ὀνόματί σου, οὓς δέδωκάς μοι, ἵνα ὦσιν ἓν
12 καθὼς ἡμεῖς. ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κό-
σμῳ, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί
σου· οὓς δέδωκάς μοι ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ
αὐτῶν ἀπώλετο, εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας,
13 ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ. νῦν δὲ πρός σε ἔρ-
χομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ, ἵνα
ἔχωσι τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην
ἐν αὐτοῖς. ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον 14
σου, καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτοὺς, ὅτι οὐκ εἰσὶν
ἐκ τοῦ κόσμου, καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ
κόσμου. οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ 15
κόσμου, ἀλλ' ἵνα τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονη-
ροῦ. ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσὶ, καθὼς ἐγὼ ἐκ 16
τοῦ κόσμου οὐκ εἰμί. ἁγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ 17
ἀληθείᾳ σου. ὁ λόγος ὁ σὸς ἀλήθειά ἐστι. κα- 18
θὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, κἀγὼ ἀπέ-
στειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον· καὶ ὑπὲρ αὐτῶν 19
ἐγὼ ἁγιάζω ἐμαυτὸν, ἵνα καὶ αὐτοὶ ὦσιν
ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ. οὐ περὶ τούτων δὲ 20
ἐρωτῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευόντων
διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ· ἵνα πάντες ἓν 21
ὦσι, καθὼς σὺ πάτερ ἐν ἐμοὶ, κἀγὼ ἐν σοὶ,
ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἓν ὦσιν· ἵνα ὁ κόσμος
πιστεύσῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας. καὶ ἐγὼ τὴν 22
δόξαν ἣν δέδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς,
ἵνα ὦσιν ἓν καθὼς ἡμεῖς ἕν ἐσμεν. ἐγὼ ἐν 23
αὐτοῖς, καὶ σὺ ἐν ἐμοὶ, ἵνα ὦσι τετελειωμένοι
εἰς ἓν, καὶ ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σύ με ἀ-
πέστειλας, καὶ ἠγάπησας αὐτοὺς, καθὼς ἐμὲ
ἠγάπησας. πάτερ, οὓς δέδωκάς μοι, θέλω 24
ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, κἀκεῖνοι ὦσι μετ' ἐμοῦ,
ἵνα θεωρῶσι τὴν δόξαν τὴν ἐμὴν ἣν ἔδωκάς
μοι, ὅτι ἠγάπησάς με πρὸ καταβολῆς κό- 25
σμου. πάτερ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω·
ἐγὼ δέ σε ἔγνων· καὶ οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σύ με 26
ἀπέστειλας· καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά
σου, καὶ γνωρίσω, ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν ἠγάπησάς
με, ἐν αὐτοῖς ᾖ, κἀγὼ ἐν αὐτοῖς.

ιη'.

Ταῦτα εἰπὼν ὁ ἰησοῦς, ἐξῆλθε σὺν τοῖς 1
μαθηταῖς αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάῤῥου τῶν κέ-
δρων, ὅπου ἦν κῆπος, εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς
καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. ᾔδει δὲ καὶ ἰούδας ὁ πα- 2
ραδιδοὺς αὐτὸν, τὸν τόπον, ὅτι πολλάκις συν-
ήχθη ὁ ἰησοῦς ἐκεῖ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.
ὁ οὖν ἰούδας λαβὼν τὴν σπεῖραν, καὶ ἐκ τῶν ἀρ- 3
χιερέων καὶ φαρισαίων ὑπηρέτας, ἔρχεται
ἐκεῖ μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὅπλων.
ἰησοῦς οὖν εἰδὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' 4
αὐτὸν, ἐξελθὼν εἶπεν αὐτοῖς, τίνα ζητεῖτε;
ἀπεκρίθησαν αὐτῷ, ἰησοῦν τὸν ναζωραῖον. λέγει 5
αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, ἐγώ εἰμι. εἱστήκει δὲ καὶ ἰού-
δας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν, μετ' αὐτῶν. ὡς οὖν 6
εἶπεν αὐτοῖς, ὅτι ἐγώ εἰμι, ἀπῆλθον εἰς τὰ
ὀπίσω, καὶ ἔπεσον χαμαί. πάλιν οὖν αὐτοὺς 7
ἐπηρώτησε, τίνα ζητεῖτε; οἱ δὲ εἶπον, ἰησοῦν
τὸν ναζωραῖον. ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς, εἶπον ὑ- 8
μῖν, ὅτι ἐγώ εἰμι. εἰ οὖν ἐμὲ ζητεῖτε, ἄφετε
τούτους ὑπάγειν. ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶ- 9
πεν,

πεν, ὅτι οὓς δέδωκάς μοι, οὐκ ἀπώλεσα ἐξ
10 αὐτῶν οὐδένα. σίμων οὖν πέτρος ἔχων μά-
χαιραν, εἵλκυσεν αὐτήν, καὶ ἔπαισε τὸν τοῦ ἀρ-
χιερέως δοῦλον, καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον
τὸ δεξιόν. ἦν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ μάλχος.
11 εἶπεν οὖν ὁ ἰησοῦς τῷ πέτρῳ, βάλε τὴν μά-
χαιράν σου εἰς τὴν θήκην· τὸ ποτήριον ὃ
12 δέδωκέ μοι ὁ πατήρ, οὐ μὴ πίω αὐτό; ἡ οὖν
σπεῖρα καὶ ὁ χιλίαρχος καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν
ἰουδαίων συνέλαβον τὸν ἰησοῦν, καὶ ἔδησαν αὐ-
13 τόν· καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν πρὸς ἄνναν πρῶ-
τον· ἦν γὰρ πενθερὸς τοῦ καϊάφα, ὃς ἦν ἀρ-
14 χιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου. ἦν δὲ καϊάφας ὁ
συμβουλεύσας τοῖς ἰουδαίοις, ὅτι συμφέρει
15 ἕνα ἄνθρωπον ἀπολέσθαι ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. ἠκο-
λούθει δὲ τῷ ἰησοῦ σίμων πέτρος, καὶ ὁ ἄλλος
μαθητής. ὁ δὲ μαθητὴς ἐκεῖνος ἦν γνω-
στὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ συνεισῆλθε τῷ ἰησοῦ εἰς
16 τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως. ὁ δὲ πέτρος εἱστήκει
πρὸς τῇ θύρᾳ ἔξω. ἐξῆλθεν οὖν ὁ μαθητὴς
ὁ ἄλλος, ὃς ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ εἶπε
17 τῇ θυρωρῷ, καὶ εἰσήγαγε τὸν πέτρον. λέγει
οὖν ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρὸς τῷ πέτρῳ, μὴ καὶ
σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; λέ-
18 γει ἐκεῖνος, οὐκ εἰμί. εἱστήκεισαν δὲ οἱ δοῦλοι καὶ
οἱ ὑπηρέται, ἀνθρακιὰν πεποιηκότες, ὅτι
ψύχος ἦν, καὶ ἐθερμαίνοντο. ἦν δὲ μετ' αὐτῶν
19 ὁ πέτρος ἑστὼς καὶ θερμαινόμενος. ὁ οὖν ἀρχιε-
ρεὺς ἠρώτησε τὸν ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐ-
20 τοῦ, καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ. ἀπεκρίθη αὐ-
τῷ ὁ ἰησοῦς, ἐγὼ παῤῥησίᾳ ἐλάλησα τῷ κό-
σμῳ· ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν τῇ συνα-
γωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου πάντοτε οἱ ἰουδαῖοι
συνέρχονται, καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν·
21 τί με ἐπερωτᾷς; ἐπερώτησον τοὺς ἀκη-
κοότας, τί ἐλάλησα αὐτοῖς· ἴδε οὗτοι οἴδα-
22 σιν ἃ εἶπον ἐγώ. ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος,
εἷς τῶν ὑπηρετῶν παρεστηκὼς ἔδωκε ῥάπι-
σμα τῷ ἰησοῦ, εἰπών, οὕτως ἀποκρίνῃ τῷ ἀρ-
23 χιερεῖ; ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, εἰ κακῶς
ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ
24 καλῶς, τί με δέρεις; ἀπέστειλεν αὐτὸν ὁ
ἄννας δεδεμένον πρὸς καϊάφαν τὸν ἀρχιε-
25 ρέα. ἦν δὲ σίμων πέτρος ἑστὼς καὶ θερμαι-
νόμενος· εἶπον οὖν αὐτῷ, μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μα-
θητῶν αὐτοῦ εἶ; ἠρνήσατο οὖν ἐκεῖνος, καὶ εἶ-
26 πεν, οὐκ εἰμί. λέγει εἷς ἐκ τῶν δούλων τοῦ
ἀρχιερέως, συγγενὴς ὢν οὗ ἀπέκοψε πέτρος
τὸ ὠτίον, οὐκ ἐγώ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ'
27 αὐτοῦ; πάλιν οὖν ἠρνήσατο ὁ πέτρος, καὶ εὐθέως
28 ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. ἄγουσιν οὖν τὸν ἰησοῦν
ἀπὸ τοῦ καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον· ἦν δὲ
πρωΐ. καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραι-
τώριον, ἵνα μὴ μιανθῶσιν, ἀλλ' ἵνα φάγωσι
τὸ πάσχα. ἐξῆλθεν οὖν ὁ πιλάτος πρὸς αὐ- 29
τούς, καὶ εἶπε, τίνα κατηγορίαν φέρετε κατὰ
τοῦ ἀνθρώπου τούτου; ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον 30
αὐτῷ, εἰ μὴ ἦν οὗτος κακοποιός, οὐκ ἄν σοι
παρεδώκαμεν αὐτόν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ 31
πιλάτος, λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ κατὰ τὸν νόμον
ὑμῶν κρίνατε αὐτόν. εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ ἰου-
δαῖοι, ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα. ἵνα 32
ὁ λόγος τοῦ ἰησοῦ πληρωθῇ, ὃν εἶπε, σημαίνων
ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν. εἰσῆλ- 33
θεν οὖν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν ὁ πιλάτος,
καὶ ἐφώνησε τὸν ἰησοῦν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, σὺ εἶ ὁ
βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων; ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ 34
ἰησοῦς, ἀφ' ἑαυτοῦ σὺ τοῦτο λέγεις, ἢ ἄλλοι σοι
εἶπον περὶ ἐμοῦ; ἀπεκρίθη ὁ πιλάτος, μήτι 35
ἐγὼ ἰουδαῖός εἰμι; τὸ ἔθνος τὸ σὸν καὶ οἱ ἀρ-
χιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί. τί ἐποίησας;
ἀπεκρίθη ἰησοῦς, ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν 36
ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν
ἡ βασιλεία ἡ ἐμή, οἱ ὑπηρέται ἂν οἱ ἐμοὶ
ἠγωνίζοντο ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς ἰου-
δαίοις· νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐν-
τεῦθεν. εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ πιλάτος, οὐκοῦν 37
βασιλεὺς εἶ σύ; ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς, σὺ λέ-
γεις, ὅτι βασιλεύς εἰμι ἐγώ. ἐγὼ εἰς τοῦτο
γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κό-
σμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ· πᾶς ὁ ὢν
ἐκ τῆς ἀληθείας, ἀκούει μου τῆς φωνῆς. λέγει 38
αὐτῷ ὁ πιλάτος, τί ἐστιν ἀλήθεια; καὶ τοῦτο
εἰπών, πάλιν ἐξῆλθε πρὸς τοὺς ἰουδαίους, καὶ
λέγει αὐτοῖς, ἐγὼ οὐδεμίαν αἰτίαν εὑρί-
σκω ἐν αὐτῷ. ἔστι δὲ συνήθεια ὑμῖν, ἵνα ἕνα 39
ὑμῖν ἀπολύσω ἐν τῷ πάσχα· βούλεσθε οὖν
ὑμῖν ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν ἰουδαίων;
ἐκραύγασαν οὖν πάλιν πάντες, λέγοντες,
μὴ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν βαραββᾶν· ἦν δὲ ὁ βα-
ραββᾶς λῃστής.

ιθʹ.

Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ πιλάτος τὸν ἰησοῦν, καὶ 1
ἐμαστίγωσε. καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες 2
στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ
κεφαλῇ, καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον
αὐτόν, καὶ ἔλεγον, χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν ἰου- 3
δαίων. καὶ ἐδίδουν αὐτῷ ῥαπίσματα. ἐξῆλ- 4
θεν οὖν πάλιν ἔξω ὁ πιλάτος, καὶ λέγει αὐ-
τοῖς, ἴδε ἄγω ὑμῖν αὐτὸν ἔξω, ἵνα γνῶτε ὅτι
ἐν αὐτῷ οὐδεμίαν αἰτίαν εὑρίσκω. ἐξῆλθεν 5
οὖν ὁ ἰησοῦς ἔξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφα-
νον καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον. καὶ λέγει αὐ-
τοῖς, ἴδε ὁ ἄνθρωπος. ὅτε οὖν εἶδον αὐτὸν οἱ

ἀρχιε-

ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται, ἐκραύγασαν, λέ-
γοντες, σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν. λέγει
αὐτοῖς ὁ πιλάτος, λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ
σταυρώσατε. ἐγὼ γὰρ οὐχ εὑρίσκω ἐν αὐτῷ
7 αἰτίαν. ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ ἰουδαῖοι, ἡμεῖς
νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν ὀφείλει
8 ἀποθανεῖν, ὅτι ἑαυτὸν υἱὸν θεοῦ ἐποίησεν. ὅτε
οὖν ἤκουσεν ὁ πιλάτος τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον
9 ἐφοβήθη· καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώριον
πάλιν, καὶ λέγει τῷ ἰησοῦ, πόθεν εἶ σύ; ὁ δὲ ἰη-
10 σοῦς ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ. λέγει οὖν
αὐτῷ ὁ πιλάτος, ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; οὐκ οἶδας
ὅτι ἐξουσίαν ἔχω σταυρῶσαί σε, καὶ ἐξουσίαν
11 ἔχω ἀπολῦσαί σε; ἀπεκρίθη ἰησοῦς, οὐκ εἶ-
χες ἐξουσίαν οὐδεμίαν κατ' ἐμοῦ, εἰ μὴ ἦν
σοι δεδομένον ἄνωθεν. διὰ τοῦτο ὁ παραδι-
12 δούς με σοι μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει. ἐκ τούτου
ἐζήτει ὁ πιλάτος ἀπολῦσαι αὐτόν. οἱ δὲ ἰου-
δαῖοι ἔκραζον, λέγοντες, ἐὰν τοῦτον ἀπολύ-
σῃς, οὐκ εἶ φίλος τοῦ καίσαρος· πᾶς ὁ βασι-
13 λέα ἑαυτὸν ποιῶν, ἀντιλέγει τῷ καίσαρι. ὁ οὖν
πιλάτος ἀκούσας τοῦτον τὸν λόγον, ἤγαγεν ἔξω
τὸν ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ βήματος εἰς
τόπον λεγόμενον λιθόστρωτον, ἑβραϊστὶ δὲ
14 γαββαθᾶ. ἦν δὲ παρασκευὴ τοῦ πάσχα, ὥ-
ρα δὲ ὡσεὶ ἕκτη. καὶ λέγει τοῖς ἰουδαίοις, ἴδε
15 ὁ βασιλεὺς ὑμῶν. οἱ δὲ ἐκραύγασαν, ἆρον,
ἆρον, σταύρωσον αὐτόν. λέγει αὐτοῖς ὁ πι-
λάτος, τὸν βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω; ἀπε-
κρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς, οὐκ ἔχομεν βασιλέα,
16 εἰ μὴ καίσαρα. τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν
αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῇ. παρέλαβον δὲ τὸν
17 ἰησοῦν καὶ ἀπήγαγον. καὶ βαστάζων τὸν
σταυρὸν αὐτοῦ ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον κρα-
18 νίου τόπον, ὃς λέγεται ἑβραϊστὶ γολγοθᾶ, ὅπου
αὐτὸν ἐσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο
ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν ἰησοῦν.
19 ἔγραψε δὲ καὶ τίτλον ὁ πιλάτος· καὶ ἔθη-
κεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· ἦν δὲ γεγραμμένον,
ΙΗΣΟΥΣ Ο ΝΑΖΩΡΑΙΟΣ
Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥ-
20 ΔΑΙΩΝ. τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ
ἀνέγνωσαν τῶν ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν ὁ τό-
πος τῆς πόλεως ὅπου ἐσταυρώθη ὁ ἰησοῦς. καὶ
ἦν γεγραμμένον ἑβραϊστί, ἑλληνιστί, ῥω-
21 μαϊστί. ἔλεγον οὖν τῷ πιλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς
τῶν ἰουδαίων, μὴ γράφε, ὁ βασιλεὺς τῶν ἰου-
δαίων, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος εἶπε, βασιλεύς εἰμι
22 τῶν ἰουδαίων. ἀπεκρίθη ὁ πιλάτος, ὃ γέ-
23 γραφα, γέγραφα. οἱ οὖν στρατιῶται, ὅτε ἐ-
σταύρωσαν τὸν ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια
αὐτοῦ, καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη, ἑκάστῳ
στρατιώτῃ μέρος, καὶ τὸν χιτῶνα. ἦν δὲ ὁ χιτὼν
ἄρραφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντὸς δι' ὅλου.
εἶπον οὖν πρὸς ἀλλήλους, μὴ σχίσωμεν αὐτόν, 24
ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ, τίνος ἔσται· ἵνα ἡ
γραφὴ πληρωθῇ ἡ λέγουσα, Διεμερίσαντο
τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν
μου ἔβαλον κλῆρον. οἱ μὲν οὖν στρατιῶται
ταῦτα ἐποίησαν. εἱστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ 25
σταυρῷ τοῦ ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελ-
φὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ μαρία ἡ τοῦ κλωπᾶ, καὶ
μαρία ἡ μαγδαληνή. ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν 26
μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα ὃν ἠ-
γάπα, λέγει τῇ μητρὶ αὐτοῦ, γύναι, ἰδοὺ ὁ
υἱός σου. εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ, ἰδοὺ ἡ μή- 27
τηρ σου. καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν αὐ-
τὴν ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος εἰς τὰ ἴδια. μετὰ 28
τοῦτο εἰδὼς ὁ ἰησοῦς ὅτι πάντα ἤδη τετέλε-
σται, ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφή, λέγει, διψῶ.
σκεῦος οὖν ἔκειτο ὄξους μεστόν. οἱ δὲ πλήσαν- 29
τες σπόγγον ὄξους καὶ ὑσσώπῳ περιθέντες,
προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ στόματι. ὅτε οὖν ἔλα- 30
βε τὸ ὄξος ὁ ἰησοῦς, εἶπε, τετέλεσται. καὶ
κλίνας τὴν κεφαλήν, παρέδωκε τὸ πνεῦ-
μα. οἱ οὖν ἰουδαῖοι, ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ 31
σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ· ἐπεὶ
παρασκευὴ ἦν· ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα
ἐκείνη τοῦ σαββάτου· ἠρώτησαν τὸν πιλάτον
ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη, καὶ ἀρθῶ-
σιν. ἦλθον οὖν οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώ- 32
του κατέαξαν τὰ σκέλη, καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συ-
σταυρωθέντος αὐτῷ· ἐπὶ δὲ τὸν ἰησοῦν ἐλθόντες, 33
ὡς εἶδον αὐτὸν ἤδη τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν
αὐτοῦ τὰ σκέλη· ἀλλ' εἷς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ 34
αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔνυξε, καὶ εὐθέως ἐξῆλθεν
αἷμα καὶ ὕδωρ. καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρτύ- 35
ρηκε, καὶ ἀληθινὴ ἐστὶν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ· κἀ-
κεῖνος οἶδεν ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἵνα ὑμεῖς πι-
στεύσητε. ἐγένετο γὰρ ταῦτα ἵνα ἡ γραφὴ 36
πληρωθῇ, Ὀστοῦν οὐ συντριβήσεται ἀπ' αὐτοῦ.
καὶ πάλιν ἑτέρα γραφὴ λέγει, Ὄψονται εἰς ὃν 37
ἐξεκέντησαν. μετὰ ταῦτα ἠρώτησε τὸν πιλάτον 38
ὁ ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ ἀριμαθαίας, ὢν μαθητὴς
τοῦ ἰησοῦ, κεκρυμμένος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν ἰου-
δαίων, ἵνα ἄρῃ τὸ σῶμα τοῦ ἰησοῦ. καὶ ἐπέτρε-
ψεν ὁ πιλάτος. ἦλθεν οὖν καὶ ἦρε τὸ σῶμα τοῦ
ἰησοῦ. ἦλθε δὲ καὶ νικόδημος ὁ ἐλθὼν πρὸς τὸν 39
ἰησοῦν νυκτὸς τὸ πρῶτον, φέρων μίγμα
σμύρνης καὶ ἀλόης ὡς λίτρας ἑκατόν. ἔλαβον 40
οὖν τὸ σῶμα τοῦ ἰησοῦ, καὶ ἔδησαν αὐτὸ ἐν ὀ-
θονίοις μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς ἔθος ἐστὶ
τοῖς ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ 41
ὅπου ἐσταυρώθη, κῆπος, καὶ ἐν τῷ κήπῳ
μνη-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

μνημεῖον καινὸν, ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἐτέθη.
42 ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν ἰουδαίων,
ὅτι ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν τὸν ἰησοῦν.

κ΄.

1 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων μαρία ἡ μαγδα-
ληνὴ ἔρχεται πρωῒ σκοτίας ἔτι οὔσης, εἰς τὸ
μνημεῖον, καὶ βλέπει τὸν λίθον ἠρμένον ἐκ τοῦ
2 μνημείου. τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς σίμωνα
πέτρον, καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν ἐφίλει
ὁ ἰησοῦς, καὶ λέγει αὐτοῖς, ἦραν τὸν κύριον ἐκ
τοῦ μνημείου, καὶ οὐκ οἴδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐ-
3 τόν. ἐξῆλθεν οὖν ὁ πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μα-
4 θητὴς, καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. ἔτρεχον
δὲ οἱ δύο ὁμοῦ, καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προέ-
δραμε τάχιον τοῦ πέτρου, καὶ ἦλθε πρῶτος εἰς
5 τὸ μνημεῖον. καὶ παρακύψας βλέπει κεί-
6 μενα τὰ ὀθόνια, οὐ μέντοι εἰσῆλθεν. ἔρχεται
οὖν σίμων πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλ-
θεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια
7 κείμενα, καὶ τὸ σουδάριον ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κε-
φαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον, ἀλ-
λὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον εἰς ἕνα τόπον.
8 τότε οὖν εἰσῆλθε καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς ὁ ἐλ-
θὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδε, καὶ
9 ἐπίστευσεν. οὐδέπω γὰρ ᾔδεισαν τὴν γραφὴν,
10 ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. ἀπῆλθον
11 οὖν πάλιν πρὸς ἑαυτοὺς οἱ μαθηταί. μαρία
δὲ εἱστήκει πρὸς τὸ μνημεῖον κλαίουσα ἔξω.
ὡς οὖν ἔκλαιε, παρέκυψεν εἰς τὸ μνημεῖον·
12 καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν λευκοῖς καθε-
ζομένους, ἕνα πρὸς τῇ κεφαλῇ, καὶ ἕνα πρὸς
τοῖς ποσὶν, ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ ἰησοῦ.
13 καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι, γύναι, τί κλαίεις;
λέγει αὐτοῖς, ὅτι ἦραν τὸν κύριόν μου, καὶ οὐκ
14 οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. καὶ ταῦτα εἰποῦσα
ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν ἰησοῦν
15 ἑστῶτα, καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ὁ ἰησοῦς ἐστι. λέγει
αὐτῇ ὁ ἰησοῦς, γύναι, τί κλαίεις; τίνα ζη-
τεῖς; ἐκείνη δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρός ἐστι, λέ-
γει αὐτῷ, κύριε, εἰ σὺ ἐβάστασας αὐτὸν, εἰπέ
μοι ποῦ ἔθηκας αὐτὸν, κἀγὼ αὐτὸν ἀρῶ.
16 λέγει αὐτῇ ὁ ἰησοῦς, μαρία. στραφεῖσα ἐκεί-
νη λέγει αὐτῷ, ῥαββουνὶ, ὃ λέγεται, διδάσκα-
17 λε. λέγει αὐτῇ ὁ ἰησοῦς, μή μου ἅπτου· οὔπω γὰρ
ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα μου. πορεύου δὲ
πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου, καὶ εἰπὲ αὐτοῖς, ἀνα-
βαίνω πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ πατέρα ὑ-
18 μῶν, καὶ θεόν μου καὶ θεὸν ὑμῶν. ἔρχεται μα-
ρία ἡ μαγδαληνὴ ἀπαγγέλλουσα τοῖς μα-
θηταῖς ὅτι ἑώρακε τὸν κύριον, καὶ ταῦτα εἶ-
19 πεν αὐτῇ. οὔσης οὖν ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ
μιᾷ τῶν σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμέ-
νων ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ συνηγμένοι διὰ
τὸν φόβον τῶν ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ ἰησοῦς καὶ ἔστη
εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς, εἰρήνη ὑμῖν.
καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας 20
καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. ἐχάρησαν οὖν οἱ μα-
θηταὶ ἰδόντες τὸν κύριον. εἶπεν οὖν αὐτοῖς 21
ὁ ἰησοῦς πάλιν, εἰρήνη ὑμῖν. καθὼς ἀπέ-
σταλκέ με ὁ πατὴρ, κἀγὼ πέμπω ὑμᾶς.
καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐνεφύσησε, καὶ λέγει αὐ- 22
τοῖς, λάβετε πνεῦμα ἅγιον. ἄν τινων ἀφῆτε 23
τὰς ἁμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς· ἄν τινων
κρατῆτε, κεκράτηνται. θωμᾶς δὲ, εἷς ἐκ τῶν 24
δώδεκα, ὁ λεγόμενος δίδυμος, οὐκ ἦν μετ'
αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ὁ ἰησοῦς. ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ 25
ἄλλοι μαθηταὶ, ἑωράκαμεν τὸν κύριον. ὁ δὲ
εἶπεν αὐτοῖς, ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ
τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου
εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὴν χεῖρά μου
εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω. καὶ 26
μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθη-
ταὶ αὐτοῦ, καὶ θωμᾶς μετ' αὐτῶν. ἔρχεται ὁ ἰη-
σοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ
μέσον, καὶ εἶπεν, εἰρήνη ὑμῖν. εἶτα λέγει τῷ 27
θωμᾷ, φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε, καὶ ἴδε τὰς
χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου, καὶ βά-
λε εἰς τὴν πλευράν μου, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, 28
ἀλλὰ πιστός. καὶ ἀπεκρίθη θωμᾶς καὶ εἶπεν 29
αὐτῷ, ὁ κύριός μου καὶ ὁ θεός μου. λέγει αὐτῷ ὁ
ἰησοῦς, ὅτι ἑώρακάς με, πεπίστευκας· μακά- 30
ριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες. πολλὰ
μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ ἰησοῦς
ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἃ οὐκ ἔστι γεγραμ-
μένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. ταῦτα δὲ γέγρα- 31
πται ἵνα πιστεύσητε ὅτι ἰησοῦς ἐστιν ὁ χριστὸς
ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχη-
τε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

κα΄.

Μετὰ ταῦτα ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν 1
ὁ ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς
τιβεριάδος· ἐφανέρωσε δὲ οὕτως· ἦσαν ὁμοῦ 2
σίμων πέτρος καὶ θωμᾶς ὁ λεγόμενος δί-
δυμος, καὶ ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ κανᾶ τῆς γαλι-
λαίας, καὶ οἱ τοῦ ζεβεδαίου, καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μα-
θητῶν αὐτοῦ δύο. λέγει αὐτοῖς σίμων πέ- 3
τρος, ὑπάγω ἁλιεύειν. λέγουσιν αὐτῷ, ἐρχό-
μεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοί. ἐξῆλθον καὶ ἐνέβη-
σαν εἰς τὸ πλοῖον εὐθὺς, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ
νυκτὶ ἐπίασαν οὐδέν. πρωΐας δὲ ἤδη γινο- 4
μένης ἔστη ὁ ἰησοῦς εἰς τὸν αἰγιαλὸν, οὐ μέντοι
ᾔδεισαν οἱ μαθηταὶ ὅτι ἰησοῦς ἐστι. λέγει οὖν 5
αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, παιδία, μή τι προσφάγιον
ἔχετε; ἀπεκρίθησαν αὐτῷ, οὔ. ὁ δὲ εἶπεν αὐ- 6
τοῖς,

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

τοῖς, βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου
τὸ δίκτυον, καὶ εὑρήσετε. ἔβαλον οὖν, καὶ οὐκ
ἔτι αὐτὸ ἑλκύσαι ἴσχυσαν ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν
7 ἰχθύων. λέγει οὖν ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος, ὃν ἠ-
γάπα ὁ ἰησοῦς, τῷ πέτρῳ, ὁ κύριός ἐστι. σί-
μων οὖν πέτρος ἀκούσας ὅτι ὁ κύριός ἐστι, τὸν
ἐπενδύτην διεζώσατο· ἦν γὰρ γυμνός· καὶ
8 ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν. οἱ δὲ ἄλλοι
μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἦλθον· οὐ γὰρ ἦσαν
μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς, ἀλλ᾽ ὡς ἀπὸ πηχῶν
διακοσίων, σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων.
9 ὡς οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν, βλέπουσιν ἀν-
θρακιὰν κειμένην, καὶ ὀψάριον ἐπικείμενον
10 καὶ ἄρτον. λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, ἐνέγκατε ἀ-
11 πὸ τῶν ὀψαρίων ὧν ἐπιάσατε νῦν. ἀνέβη
σίμων πέτρος, καὶ εἵλκυσε τὸ δίκτυον ἐπὶ τῆς
γῆς, μεστὸν ἰχθύων μεγάλων ἑκατὸν πεντη-
κοντατριῶν· καὶ τοσούτων ὄντων οὐκ ἐσχίσθη
12 τὸ δίκτυον. λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, δεῦτε,
ἀριστήσατε. οὐδεὶς δὲ ἐτόλμα τῶν μαθητῶν
ἐξετάσαι αὐτόν, σὺ τίς εἶ; εἰδότες ὅτι ὁ κύ-
13 ριός ἐστιν. ἔρχεται οὖν ὁ ἰησοῦς, καὶ λαμβάνει
τὸν ἄρτον, καὶ δίδωσιν αὐτοῖς, καὶ τὸ ὀψάριον
14 ὁμοίως. τοῦτο ἤδη τρίτον ἐφανερώθη ὁ ἰησοῦς
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν.
15 ὅτε οὖν ἠρίστησαν, λέγει τῷ σίμωνι πέτρῳ ὁ
ἰησοῦς, σίμων ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με πλεῖόν τού-
των; λέγει αὐτῷ, ναὶ κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φι-
λῶ σε. λέγει αὐτῷ, βόσκε τὰ ἀρνία μου.
16 λέγει αὐτῷ πάλιν δεύτερον, σίμων ἰωνᾶ,
ἀγαπᾷς με; λέγει αὐτῷ, ναὶ κύριε, σὺ οἶ-
δας ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ, ποίμαινε τὰ
πρόβατά μου. λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον, σίμων 17
ἰωνᾶ, φιλεῖς με; ἐλυπήθη ὁ πέτρος, ὅτι εἶ-
πεν αὐτῷ τὸ τρίτον, φιλεῖς με; καὶ εἶπεν αὐ-
τῷ, κύριε, σὺ πάντα οἶδας· σὺ γινώσκεις ὅτι
φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, βόσκε τὰ
πρόβατά μου. ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ὅτε 18
ἦς νεώτερος, ἐζώννυες σεαυτόν, καὶ περιεπάτεις
ὅπου ἤθελες· ὅταν δὲ γηράσῃς, ἐκτενεῖς τὰς
χεῖράς σου, καὶ ἄλλος σε ζώσει, καὶ οἴσει ὅπου οὐ
θέλεις. τοῦτο δὲ εἶπε, σημαίνων ποίῳ θα- 19
νάτῳ δοξάσει τὸν θεόν. καὶ τοῦτο εἰπών, λέγει
αὐτῷ, ἀκολούθει μοι. ἐπιστραφεὶς δὲ ὁ πέτρος 20
βλέπει τὸν μαθητὴν ὃν ἠγάπα ὁ ἰησοῦς, ἀ-
κολουθοῦντα, ὃς καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δείπνῳ
ἐπὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ, καὶ εἶπε, κύριε, τίς ἐστιν
ὁ παραδιδούς σε; τοῦτον ἰδὼν ὁ πέτρος λέ- 21
γει τῷ ἰησοῦ, κύριε, οὗτος δὲ τί; λέγει αὐτῷ 22
ὁ ἰησοῦς, ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι,
τί πρός σε; σὺ ἀκολούθει μοι. ἐξῆλθεν οὖν 23
ὁ λόγος οὗτος εἰς τοὺς ἀδελφούς, ὅτι ὁ μαθητὴς
ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνήσκει· καὶ οὐκ εἶπεν αὐτῷ ὁ
ἰησοῦς, ὅτι οὐκ ἀποθνήσκει· ἀλλ᾽ ἐὰν αὐτὸν
θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρός σε; οὗτός 24
ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων,
καὶ γράψας ταῦτα· καὶ οἴδαμεν ὅτι ἀληθής
ἐστιν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ. ἔστι δὲ καὶ ἄλλα πολ- 25
λὰ ὅσα ἐποίησεν ὁ ἰησοῦς, ἅτινα ἐὰν γράφη-
ται καθ᾽ ἕν, οὐδὲ αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον χω-
ρῆσαι τὰ γραφόμενα βιβλία. ἀμήν.

# ΠΡΑΧΕΙΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ
## ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ.

α.

1 ΤΟΝ μὲν πρῶτον λόγον
ἐποιησάμην περὶ πάν-
των, ὦ θεόφιλε, ὧν ἤρξατο
2 ὁ ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ δι-
δάσκειν, ἄχρι ἧς ἡμέρας
ἐντειλάμενος τοῖς ἀποστό-
λοις διὰ πνεύματος ἁγίου, οὓς ἐξελέξατο,
3 ἀνελήφθη· οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα
μετὰ τὸ παθεῖν αὐτόν, ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις
δι᾽ ἡμερῶν τεσσαράκοντα ὀπτανόμενος αὐ-
τοῖς, καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ·
4 καὶ συναλιζόμενος παρήγγειλεν αὐτοῖς, ἀπὸ
ἱεροσολύμων μὴ χωρίζεσθαι, ἀλλὰ περιμένειν
τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρός, ἣν ἠκούσατέ μου·
ὅτι ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ 5
βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ οὐ μετὰ
πολλὰς ταύτας ἡμέρας. οἱ μὲν οὖν συνελ- 6
θόντες ἐπηρώτων αὐτόν, λέγοντες, κύριε, εἰ
ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν βα-
σιλείαν τῷ ἰσραήλ; εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς, οὐχ 7
ὑμῶν ἐστι γνῶναι χρόνους ἢ καιρούς, οὓς ὁ πα-
τὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ. ἀλλὰ λήψε- 8
σθε δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ ἁγίου πνεύ-
ματος ἐφ᾽ ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἔν
τε ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ ἰουδαίᾳ καὶ σα-
μαρείᾳ, καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. καὶ ταῦτα εἰ- 9
πών, βλεπόντων αὐτῶν ἐπήρθη, καὶ νεφέλη
ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.
καὶ ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν πο- 10

ρευομένου

γομένου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο παρειστή-
11 κεισαν αὐτοῖς ἐν ἐσθῆτι λευκῇ. οἳ καὶ εἶπον,
ἄνδρες γαλιλαῖοι, τί ἑστήκατε ἐμβλέπον-
τες εἰς τὸν οὐρανόν; οὗτος ὁ ἰησοῦς ὁ ἀναληφθεὶς
ἀφ᾽ ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανὸν, οὕτως ἐλεύσεται ὃν
τρόπον ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν
12 οὐρανόν. τότε ὑπέστρεψαν εἰς ἱερουσαλὴμ
ἀπὸ ὄρους τοῦ καλουμένου ἐλαιῶνος, ὅ ἐστιν ἐγ-
13 γὺς ἱερουσαλὴμ σαββάτου ἔχον ὁδόν. καὶ ὅτε
εἰσῆλθον, ἀνέβησαν εἰς τὸ ὑπερῷον, οὗ ἦσαν κα-
ταμένοντες ὅ, τε πέτρος καὶ ἰάκωβος, καὶ
ἰωάννης, καὶ ἀνδρέας, φίλιππος καὶ θωμᾶς,
βαρθολομαῖος καὶ ματθαῖος, ἰάκωβος ἀλ-
φαίου καὶ σίμων ὁ ζηλωτὴς, καὶ ἰούδας ἰα-
14 κώβου. οὗτοι πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες
ὁμοθυμαδὸν τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει,
σὺν γυναιξὶ καὶ μαρίᾳ τῇ μητρὶ τοῦ ἰησοῦ,
15 καὶ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. καὶ ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις ταύταις ἀναστὰς πέτρος ἐν μέσῳ τῶν
μαθητῶν εἶπεν· ἦν τε ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ
16 τὸ αὐτὸ, ὡς ἑκατὸν εἴκοσιν. ἄνδρες ἀδελ-
φοὶ, ἔδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ταύτην,
ἣν προεῖπε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον διὰ στό-
ματος δαβὶδ, περὶ ἰούδα τοῦ γενομένου ὁδη-
17 γοῦ τοῖς συλλαβοῦσι τὸν ἰησοῦν· ὅτι κατηρι-
θμημένος ἦν σὺν ἡμῖν, καὶ ἔλαχε τὸν κλῆ-
18 ρον τῆς διακονίας ταύτης. οὗτος μὲν οὖν ἐκτή-
σατο χωρίον ἐκ μισθοῦ τῆς ἀδικίας, καὶ πρη-
νὴς γενόμενος ἐλάκησε μέσος, καὶ ἐξεχύθη
19 πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ. καὶ γνωστὸν ἐγένε-
το πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν ἱερουσαλὴμ, ὥστε
κληθῆναι τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ διαλέ-
κτῳ αὐτῶν, ἀκελδαμὰ, τουτέστι, χωρίον αἵ-
20 ματος. γέγραπται γὰρ ἐν βίβλῳ ψαλμῶν,
Γενηθήτω ἡ ἔπαυλις αὐτοῦ ἔρημος, καὶ μὴ ἔ-
στω ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ· καὶ τὴν ἐπισκοπὴν
21 αὐτοῦ λάβοι ἕτερος. δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων
ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ, ἐν ᾧ εἰσῆλθε
22 καὶ ἐξῆλθεν ἐφ᾽ ἡμᾶς ὁ κύριος ἰησοῦς, ἀρξά-
μενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος ἰωάννου ἕως τῆς
ἡμέρας ἧς ἀνελήφθη ἀφ᾽ ἡμῶν, μάρτυρα
τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ γενέσθαι σὺν ἡμῖν ἕνα τού-
23 των. καὶ ἔστησαν δύο, ἰωσὴφ τὸν καλούμενον βαρ-
σαβᾶν, ὃς ἐπεκλήθη ἰοῦστος, καὶ ματθίαν.
24 καὶ προσευξάμενοι εἶπον, σὺ κύριε καρδιο-
γνῶστα πάντων, ἀνάδειξον ὃν ἐξελέξω ἐκ
25 τούτων τῶν δύο ἕνα, λαβεῖν τὸν κλῆρον τῆς δια-
κονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς, ἐξ ἧς παρέβη
ἰούδας πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον.
26 καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτῶν, καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος
ἐπὶ ματθίαν, καὶ συγκατεψηφίσθη μετὰ τῶν ἕν-
δεκα ἀποστόλων.

## Β.

Καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς
πεντηκοστῆς, ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν
ἐπὶ τὸ αὐτό· καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρα- 2
νοῦ ἦχος ὥσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας, καὶ
ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὗ ἦσαν καθήμενοι.
καὶ ὤφθησαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλῶσ- 3
σαι ὡσεὶ πυρὸς, ἐκάθισέ τε ἐφ᾽ ἕνα ἕκαστον
αὐτῶν· καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες πνεύματος 4
ἁγίου, καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἑτέραις γλώσσαις,
καθὼς τὸ πνεῦμα ἐδίδου αὐτοῖς ἀποφθέγ-
γεσθαι. ἦσαν δὲ ἐν ἱερουσαλὴμ κατοικοῦντες 5
ἰουδαῖοι ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους
τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν. γενομένης δὲ τῆς φωνῆς 6
ταύτης, συνῆλθε τὸ πλῆθος, καὶ συνεχύθη,
ὅτι ἤκουον εἷς ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ
λαλούντων αὐτῶν. ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ 7
ἐθαύμαζον, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους, οὐκ ἰδοὺ
πάντες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες γαλιλαῖοι;
καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ δια- 8
λέκτῳ ἡμῶν ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν; πάρθοι καὶ 9
μῆδοι, καὶ ἐλαμῖται, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν
μεσοποταμίαν, ἰουδαίαν τε καὶ καππαδο-
κίαν, πόντον καὶ τὴν ἀσίαν, φρυγίαν τε καὶ 10
παμφυλίαν, αἴγυπτον, καὶ τὰ μέρη τῆς λιβύης
τῆς κατὰ κυρήνην, καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ῥωμαῖοι,
ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι, κρῆτες καὶ ἄρα- 11
βες ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέραις
γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα τοῦ θεοῦ. ἐξίσταντο δὲ 12
πάντες καὶ διηπόρουν, ἄλλος πρὸς ἄλλον λέ-
γοντες, τί ἂν θέλοι τοῦτο εἶναι; ἕτεροι δὲ 13
χλευάζοντες ἔλεγον, ὅτι γλεύκους μεμεστω-
μένοι εἰσί. σταθεὶς δὲ πέτρος σὺν τοῖς ἕν- 14
δεκα, ἐπῆρε τὴν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπεφθέγ-
ξατο αὐτοῖς, ἄνδρες ἰουδαῖοι, καὶ οἱ κατοι-
κοῦντες ἱερουσαλὴμ ἅπαντες, τοῦτο ὑμῖν γνω-
στὸν ἔστω, καὶ ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματά μου. οὐ 15
γὰρ, ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε, οὗτοι μεθύου-
σιν· ἔστι γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας· ἀλλὰ τοῦτό 16
ἐστι τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου ἰωήλ,
Καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ
θεὸς, ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ 17
πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ
ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ νεανίσκοι
ὑμῶν ὁράσεις ὄψονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι
ὑμῶν ἐνύπνια ἐνυπνιασθήσονται. καί γε 18
ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου
ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύ-
ματός μου, καὶ προφητεύσουσι. καὶ δώσω τέ- 19
ρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς
γῆς κάτω, αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ.
ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος, καὶ ἡ 20



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

σελήνη εἰς αἷμα, πρὶν ἢ ἐλθεῖν τὴν ἡμέ-
21 ραν κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ. καὶ ἔσαι,
πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα κυρίου,
22 σωθήσεται. ἄνδρες ἰσραηλῖται, ἀκούσατε
τοὺς λόγους τούτους· ἰησοῦν τὸν ναζωραῖον, ἄνδρα
ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἀποδεδειγμένον εἰς ὑμᾶς δυ-
νάμεσι καὶ τέρασι καὶ σημείοις, οἷς ἐποίησε
δι' αὐτοῦ ὁ θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν, καθὼς καὶ
23 αὐτοὶ οἴδατε· τοῦτον τῇ ὡρισμένῃ βουλῇ καὶ
προγνώσει τοῦ θεοῦ ἔκδοτον λαβόντες διὰ
24 χειρῶν ἀνόμων, προσπήξαντες ἀνείλετε· ὃν
ὁ θεὸς ἀνέστησε, λύσας τὰς ὠδῖνας τοῦ θα-
νάτου, καθότι οὐκ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι
25 αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ. δαβὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐτὸν,
Προωρώμην τὸν κύριον ἐνώπιόν μου δια-
παντός, ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστὶν, ἵνα μὴ σα-
26 λευθῶ. διὰ τοῦτο εὐφράνθη ἡ καρδία μου,
καὶ ἠγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου. ἔτι δὲ καὶ ἡ
27 σάρξ μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι· ὅτι οὐκ
ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχήν μου εἰς ᾅδου, οὐδὲ
28 δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. ἐγνώ-
ρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς, πληρώσεις με εὐφρο-
29 σύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου. ἄνδρες ἀδελ-
φοὶ, ἐξὸν εἰπεῖν μετὰ παῤῥησίας πρὸς ὑμᾶς
περὶ τοῦ πατριάρχου δαβὶδ, ὅτι καὶ ἐτελεύ-
τησε καὶ ἐτάφη, καὶ τὸ μνῆμα αὐτοῦ ἐστὶν ἐν
30 ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. προφήτης οὖν
ὑπάρχων, καὶ εἰδὼς ὅτι ὅρκῳ ὤμοσεν αὐτῷ
ὁ θεὸς ἐκ καρποῦ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ τὸ κατὰ
σάρκα ἀναστήσειν τὸν χριστὸν, καθίσαι ἐπὶ
31 τοῦ θρόνου αὐτοῦ, προϊδὼν ἐλάλησε περὶ τῆς ἀ-
ναστάσεως τοῦ χριστοῦ, ὅτι οὐ κατελείφθη ἡ
ψυχὴ αὐτοῦ εἰς ᾅδου, οὐδὲ ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδε
32 διαφθοράν. τοῦτον τὸν ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ
33 θεὸς, οὗ πάντες ἡμεῖς ἐσμὲν μάρτυρες. τῇ
δεξιᾷ οὖν τοῦ θεοῦ ὑψωθεὶς, τήν τε ἐπαγ-
γελίαν τοῦ ἁγίου πνεύματος λαβὼν παρὰ
τοῦ πατρὸς, ἐξέχεε τοῦτο ὃ νῦν ὑμεῖς βλέπε-
34 τε καὶ ἀκούετε. οὐ γὰρ δαβὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐ-
ρανοὺς, λέγει δὲ αὐτὸς, Εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυ-
35 ρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς
36 ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. ἀσφα-
λῶς οὖν γινωσκέτω πᾶς οἶκος ἰσραὴλ, ὅτι
καὶ κύριον καὶ χριστὸν αὐτὸν ὁ θεὸς ἐποίησε,
37 τοῦτον τὸν ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε. ἀκού-
σαντες δὲ κατενύγησαν τῇ καρδίᾳ, εἶπόν τε
πρὸς τὸν πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους, τί
38 ποιήσομεν, ἄνδρες ἀδελφοί; πέτρος δὲ ἔφη
πρὸς αὐτοὺς, μετανοήσατε, καὶ βαπτισθήτω
ἕκαστος ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι ἰησοῦ χριστοῦ
εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ λήψεσθε τὴν δωρεὰν
39 τοῦ ἁγίου πνεύματος· ὑμῖν γάρ ἐστιν ἡ ἐπαγ-

γελία καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν, καὶ πᾶσι τοῖς εἰς
μακρὰν, ὅσους ἂν προσκαλέσηται κύριος ὁ
θεὸς ἡμῶν. ἑτέροις τε λόγοις πλείοσι διε- 40
μαρτύρετο καὶ παρεκάλει, λέγων, σώθητε ἀπὸ
τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς ταύτης. οἱ μὲν οὖν ἀσμέ- 41
νως ἀποδεξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ, ἐβαπτί-
σθησαν, καὶ προσετέθησαν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυ-
χαὶ ὡσεὶ τρισχίλιαι. ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦν- 42
τες τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων, καὶ τῇ κοι-
νωνίᾳ καὶ τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς προσευ-
χαῖς. ἐγένετο δὲ πάσῃ ψυχῇ φόβος· πολλά 43
τε τέρατα καὶ σημεῖα διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγί-
νετο. πάντες δὲ οἱ πιστεύοντες ἦσαν ἐπὶ τὸ 44
αὐτὸ, καὶ εἶχον ἅπαντα κοινὰ, καὶ τὰ κτή- 45
ματα καὶ τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον, καὶ
διεμέριζον αὐτὰ πᾶσι, καθότι ἄν τις
χρείαν εἶχε. καθ' ἡμέραν τε προσκαρτε- 46
ροῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ, κλῶντές τε
κατ' οἶκον ἄρτον, μετελάμβανον τροφῆς ἐν
ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι καρδίας, αἰνοῦν- 47
τες τὸν θεὸν, καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν
λαόν. ὁ δὲ κύριος προσετίθει τοὺς σωζομέ-
νους καθ' ἡμέραν τῇ ἐκκλησίᾳ.

γ´.

Επὶ τὸ αὐτὸ δὲ πέτρος καὶ ἰωάννης ἀνέβαι- 1
νον εἰς τὸ ἱερὸν, ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν
ἐνάτην· καί τις ἀνὴρ χωλὸς ἐκ κοιλίας μη- 2
τρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων ἐβαστάζετο, ὃν ἐτίθουν
καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ, τὴν
λεγομένην ὡραίαν, τοῦ αἰτεῖν ἐλεημοσύνην
παρὰ τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὸ ἱερόν. ὃς 3
ἰδὼν πέτρον καὶ ἰωάννην μέλλοντας εἰσιέ-
ναι εἰς τὸ ἱερὸν, ἠρώτα ἐλεημοσύνην. ἀτε- 4
νίσας δὲ πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ ἰωάν-
νῃ, εἶπε, βλέψον εἰς ἡμᾶς. ὁ δὲ ἐπεῖχεν 5
αὐτοῖς, προσδοκῶν τι παρ' αὐτῶν λαβεῖν.
εἶπε δὲ πέτρος, ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐχ 6
ὑπάρχει μοι· ὃ δὲ ἔχω, τοῦτό σοι δίδωμι·
ἐν τῷ ὀνόματι ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ ναζωραίου
ἔγειραι καὶ περιπάτει. καὶ πιάσας αὐτὸν τῆς 7
δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρε. παραχρῆμα δὲ ἐστερεώ-
θησαν αὐτοῦ αἱ βάσεις καὶ τὰ σφυρά. καὶ ἐξ- 8
αλλόμενος ἔστη, καὶ περιεπάτει, καὶ εἰσῆλθε
σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερὸν περιπατῶν καὶ ἁλ-
λόμενος καὶ αἰνῶν τὸν θεόν. καὶ εἶδεν αὐτὸν 9
πᾶς ὁ λαὸς περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα τὸν
θεόν. ἐπεγίνωσκόν τε αὐτὸν ὅτι οὗτος ἦν ὁ 10
πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην καθήμενος ἐπὶ τῇ
ὡραίᾳ πύλῃ τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἐπλήσθησαν θάμ-
βους καὶ ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι αὐ-
τῷ. κρατοῦντος δὲ τοῦ ἰαθέντος χωλοῦ τὸν 11
πέτρον καὶ ἰωάννην, συνέδραμε πρὸς αὐτοὺς

πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ τῇ στοᾷ τῇ καλουμένῃ σολο-
12 μῶντος, ἔκθαμβοι. ἰδὼν δὲ πέτρος ἀπεκρί-
νατο πρὸς τὸν λαόν, ἄνδρες ἰσραηλῖται, τί
θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ, ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε
ὡς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ πεποιηκόσι
13 τοῦ περιπατεῖν αὐτόν; ὁ θεὸς ἀβραὰμ καὶ
ἰσαὰκ καὶ ἰακὼβ, ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν
ἐδόξασε τὸν παῖδα αὐτοῦ ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς
παρεδώκατε, καὶ ἠρνήσασθε αὐτὸν κατὰ πρό-
σωπον πιλάτου, κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν.
14 ὑμεῖς δὲ τὸν ἅγιον καὶ δίκαιον ἠρνήσασθε, καὶ
ᾐτήσασθε ἄνδρα φονέα χαρισθῆναι ὑμῖν·
15 τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἀπεκτείνατε, ὃν ὁ θεὸς
ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν·
16 καὶ ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, τοῦτον
ὃν θεωρεῖτε καὶ οἴδατε, ἐστερέωσε τὸ ὄνομα
αὐτοῦ, καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν
ὁλοκληρίαν ταύτην ἀπέναντι πάντων ὑ-
17 μῶν. καὶ νῦν ἀδελφοί, οἶδα ὅτι κατὰ ἄγνοιαν
18 ἐπράξατε, ὥσπερ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν. ὁ δὲ
θεὸς ἃ προκατήγγειλε διὰ στόματος πάν-
των τῶν προφητῶν αὐτοῦ, παθεῖν τὸν χριστὸν,
19 ἐπλήρωσεν οὕτω. μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπι-
στρέψατε εἰς τὸ ἐξαλειφθῆναι ὑμῶν τὰς
20 ἁμαρτίας· ὅπως ἂν ἔλθωσι καιροὶ ἀναψύ-
ξεως ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου, καὶ ἀποστείλῃ
21 τὸν προκεχειρισμένον ὑμῖν ἰησοῦν χριστὸν, ὃν
δεῖ οὐρανὸν μὲν δέξασθαι ἄχρι χρόνων ἀπο-
καταστάσεως πάντων ὧν ἐλάλησεν ὁ θεὸς
διὰ στόματος πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ προ-
22 φητῶν ἀπ' αἰῶνος. μωσῆς μὲν γὰρ πρὸς τοὺς
πατέρας εἶπεν, Ὅτι προφήτην ὑμῖν ἀνα-
στήσει κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν
ὑμῶν, ὡς ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα
23 ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς. ἔσται δὲ, πᾶσα
ψυχὴ ἥτις ἐὰν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφήτου
24 ἐκείνου, ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ. καὶ πάν-
τες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ σαμουὴλ καὶ τῶν
καθεξῆς, ὅσοι ἐλάλησαν, καὶ κατήγγειλαν τὰς
25 ἡμέρας ταύτας. ὑμεῖς ἐστε υἱοὶ τῶν προ-
φητῶν, καὶ τῆς διαθήκης ἧς διέθετο ὁ θεὸς πρὸς
τοὺς πατέρας ἡμῶν, λέγων πρὸς ἀβραὰμ,
Καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου ἐνευλογηθήσονται
26 πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῆς γῆς. ὑμῖν πρῶτον ὁ
θεὸς ἀναστήσας τὸν παῖδα αὐτοῦ ἰησοῦν,
ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλογοῦντα ὑμᾶς ἐν τῷ
ἀποστρέφειν ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν.

δʹ.

1 Λαλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαὸν, ἐπέ-
στησαν αὐτοῖς οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ,
2 καὶ οἱ σαδδουκαῖοι, διαπονούμενοι διὰ τὸ
διδάσκειν αὐτοὺς τὸν λαὸν, καὶ καταγγέλλειν
ἐν τῷ ἰησοῦ τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν· καὶ ἐπέ- 3
βαλον αὐτοῖς τὰς χεῖρας, καὶ ἔθεντο εἰς τή-
ρησιν εἰς τὴν αὔριον· ἦν γὰρ ἑσπέρα ἤδη.
πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστευ- 4
σαν, καὶ ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν ὡσεὶ
χιλιάδες πέντε. ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον 5
συναχθῆναι αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας καὶ πρεσ-
βυτέρους καὶ γραμματεῖς εἰς ἱερουσαλήμ· καὶ 6
ἄνναν τὸν ἀρχιερέα, καὶ καϊάφαν, καὶ ἰωάν-
νην, καὶ ἀλέξανδρον, καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους
ἀρχιερατικοῦ· καὶ στήσαντες αὐτοὺς ἐν μέσῳ, 7
ἐπυνθάνοντο, ἐν ποίᾳ δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ
ὀνόματι ἐποιήσατε τοῦτο ὑμεῖς; τότε πέτρος 8
πλησθεὶς πνεύματος ἁγίου εἶπε πρὸς αὐ-
τοὺς, ἄρχοντες τοῦ λαοῦ καὶ πρεσβύτεροι τοῦ
ἰσραήλ, εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀνακρινόμεθα 9
ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ἀσθενοῦς, ἐν τίνι
οὗτος σέσωσται, γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ 10
παντὶ τῷ λαῷ ἰσραήλ, ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι
ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ ναζωραίου, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώ-
σατε, ὃν ὁ θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ
οὗτος παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής. οὗτός 11
ἐστιν ὁ λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν τῶν
οἰκοδομούντων, ὁ γενόμενος εἰς κεφαλὴν
γωνίας· καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἡ σω- 12
τηρία. οὐδὲ γὰρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπὸ τὸν
οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις, ἐν ᾧ
δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς. θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ πέτρου 13
παῤῥησίαν καὶ ἰωάννου, καὶ καταλαβόμενοι ὅτι
ἄνθρωποι ἀγράμματοί εἰσι καὶ ἰδιῶται, ἐ-
θαύμαζον, ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ
ἰησοῦ ἦσαν· τὸν δὲ ἄνθρωπον βλέποντες σὺν 14
αὐτοῖς ἑστῶτα τὸν τεθεραπευμένον, οὐδὲν εἶ-
χον ἀντειπεῖν. κελεύσαντες δὲ αὐτοὺς ἔξω τοῦ 15
συνεδρίου ἀπελθεῖν, συνέβαλον πρὸς ἀλλή-
λους, λέγοντες, τί ποιήσομεν τοῖς ἀνθρώποις 16
τούτοις; ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν σημεῖον γέγονε δι'
αὐτῶν, πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν ἱερουσαλὴμ
φανερόν, καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρνήσασθαι· ἀλλ' ἵνα 17
μὴ ἐπὶ πλεῖον διανεμηθῇ εἰς τὸν λαόν, ἀπειλῇ
ἀπειλησώμεθα αὐτοῖς μηκέτι λαλεῖν ἐπὶ
τῷ ὀνόματι τούτῳ μηδενὶ ἀνθρώπων. καὶ κα- 18
λέσαντες αὐτοὺς, παρήγγειλαν αὐτοῖς τὸ
καθόλου μὴ φθέγγεσθαι, μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ
τῷ ὀνόματι τοῦ ἰησοῦ. ὁ δὲ πέτρος καὶ ἰωάννης 19
ἀποκριθέντες πρὸς αὐτοὺς εἶπον, εἰ δίκαιόν
ἐστιν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, ὑμῶν ἀκούειν μᾶλλον
ἢ τοῦ θεοῦ, κρίνατε. οὐ δυνάμεθα γὰρ ἡμεῖς 20
ἃ εἴδομεν καὶ ἠκούσαμεν, μὴ λαλεῖν. οἱ δὲ 21
προσαπειλησάμενοι ἀπέλυσαν αὐτοὺς, μη-
δὲν εὑρίσκοντες τὸ, πῶς κολάσωνται αὐ-
τοὺς, διὰ τὸν λαὸν, ὅτι πάντες ἐδόξαζον τὸν θεὸν
ἐπὶ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

22 ἐπὶ τῷ γεγονότι. ἐτῶν γὰρ ἦν πλειόνων τεσ-
σαράκοντα ὁ ἄνθρωπος ἐφ' ὃν ἐγεγόνει τὸ
23 σημεῖον τοῦτο τῆς ἰάσεως. ἀπολυθέντες δὲ
ἦλθον πρὸς τοὺς ἰδίους, καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα
πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι
24 εἶπον. οἱ δὲ ἀκούσαντες ὁμοθυμαδὸν ἦραν
φωνὴν πρὸς τὸν θεὸν, καὶ εἶπον, δέσποτα, σὺ
ὁ θεὸς ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν, καὶ τὴν γῆν, καὶ
25 τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· ὁ
διὰ στόματος δαβὶδ τοῦ παιδός σου εἰπὼν,
ἱνατί ἐφρύαξαν ἔθνη, καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν
26 κενά; παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ
ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ τοῦ
27 κυρίου καὶ κατὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ. συνήχθησαν γὰρ
ἐπ' ἀληθείας ἐπὶ τὸν ἅγιον παῖδά σου ἰη-
σοῦν, ὃν ἔχρισας, ἡρώδης τε καὶ πόντιος πι-
28 λάτος, σὺν ἔθνεσι καὶ λαοῖς ἰσραὴλ, ποιῆσαι
ὅσα ἡ χείρ σου καὶ ἡ βουλή σου προώρισε γε-
29 νέσθαι. καὶ τὰ νῦν κύριε ἔπιδε ἐπὶ τὰς ἀ-
πειλὰς αὐτῶν, καὶ δὸς τοῖς δούλοις σου μετὰ
30 παῤῥησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον σου, ἐν τῷ
τὴν χεῖρά σου ἐκτείνειν εἰς ἴασιν, καὶ σημεῖα
καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁ-
31 γίου παιδός σου ἰησοῦ. καὶ δεηθέντων αὐτῶν
ἐσαλεύθη ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι, καὶ
ἐπλήσθησαν ἅπαντες πνεύματος ἁγίου, καὶ ἐ-
32 λάλουν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ μετὰ παῤῥησίας. τοῦ
δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ καρδία καὶ
ἡ ψυχὴ μία, καὶ οὐδὲ εἷς τι τῶν ὑπαρχόντων
αὐτῷ, ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅ-
33 παντα κοινά. καὶ μεγάλῃ δυνάμει ἀπεδί-
δουν τὸ μαρτύριον οἱ ἀπόστολοι τῆς ἀναστά-
σεως τοῦ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ, χάρις τε με-
34 γάλη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς. οὐδὲ γὰρ ἐν-
δεής τις ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς· ὅσοι γὰρ κτήτορες
χωρίων ἢ οἰκιῶν ὑπῆρχον, πωλοῦντες ἔφε-
35 ρον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομένων, καὶ ἐτί-
θουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων· διε-
δίδοτο δὲ ἑκάστῳ καθότι ἄν τις χρείαν εἶ-
36 χεν. ἰωσῆς δὲ ὁ ἐπικληθεὶς βαρνάβας ὑπὸ
τῶν ἀποστόλων, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον, υἱὸς
παρακλήσεως, λευΐτης, κύπριος τῷ γένει,
37 ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ, πωλήσας ἤνεγκε
τὸ χρῆμα, καὶ ἔθηκε παρὰ τοὺς πόδας τῶν
ἀποστόλων.

ε.

1 Ἀνὴρ δέ τις ἀνανίας ὀνόματι, σὺν σαπ-
φείρῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ ἐπώλησε κτῆμα·
2 καὶ ἐνοσφίσατο ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνειδυίας καὶ
τῆς γυναικὸς αὐτοῦ. καὶ ἐνέγκας μέρος τι πα-
3 ρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. εἶπε
δὲ πέτρος, ἀνανία, διατί ἐπλήρωσεν ὁ σα-
τανᾶς τὴν καρδίαν σου, ψεύσασθαί σε τὸ πνεῦ-
μα τὸ ἅγιον, καὶ νοσφίσασθαι ἀπὸ τῆς τιμῆς
τοῦ χωρίου; οὐχὶ μένον σοὶ ἔμενε, καὶ πραθὲν 4
ἐν τῇ σῇ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχε; τί ὅτι ἔθου ἐν τῇ
καρδίᾳ σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο; οὐκ ἐψεύσω
ἀνθρώποις, ἀλλὰ τῷ θεῷ. ἀκούων δὲ ἀνανίας 5
τοὺς λόγους τούτους, πεσὼν ἐξέψυξε. καὶ ἐγένετο
φόβος μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας
ταῦτα. ἀναστάντες δὲ οἱ νεώτεροι συνέστει- 6
λαν αὐτὸν, καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν. ἐγένετο 7
δὲ ὡς ὡρῶν τριῶν διάστημα, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ
μὴ εἰδυῖα τὸ γεγονὸς, εἰσῆλθεν. ἀπεκρίθη δὲ 8
αὐτῇ ὁ πέτρος, εἰπέ μοι, εἰ τοσούτου τὸ χω-
ρίον ἀπέδοσθε; ἡ δὲ εἶπε, ναὶ, τοσούτου. ὁ δὲ 9
πέτρος εἶπε πρὸς αὐτὴν, τί ὅτι συνεφω-
νήθη ὑμῖν πειράσαι τὸ πνεῦμα κυρίου;
ἰδοὺ οἱ πόδες τῶν θαψάντων τὸν ἄνδρα σου, ἐπὶ
τῇ θύρᾳ καὶ ἐξοίσουσί σε. ἔπεσε δὲ παρα- 10
χρῆμα παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἐξέψυ-
ξεν. εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι, εὗρον αὐτὴν
νεκρὰν, καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν πρὸς τὸν
ἄνδρα αὐτῆς· καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ' 11
ὅλην τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς
ἀκούοντας ταῦτα. διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀπο- 12
στόλων ἐγένετο σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ
λαῷ πολλά, καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν ἅπαντες
ἐν τῇ στοᾷ σολομῶνος· τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς 13
ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς, ἀλλ' ἐμεγάλυνεν
αὐτοὺς ὁ λαός. μᾶλλον δὲ προσετίθεντο πι- 14
στεύοντες τῷ κυρίῳ, πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ
γυναικῶν, ὥστε κατὰ τὰς πλατείας ἐκφέρειν 15
τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ τιθέναι ἐπὶ κλινῶν καὶ
κραββάτων, ἵνα ἐρχομένου πέτρου κἂν ἡ σκιὰ
ἐπισκιάσῃ τινὶ αὐτῶν. συνήρχετο δὲ καὶ 16
τὸ πλῆθος τῶν πέριξ πόλεων εἰς ἱερουσα-
λὴμ, φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ὀχλουμένους ὑπὸ
πνευμάτων ἀκαθάρτων, οἵτινες ἐθερα-
πεύοντο ἅπαντες. ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ 17
πάντες οἱ σὺν αὐτῷ, ἡ οὖσα αἵρεσις τῶν
σαδδουκαίων, ἐπλήσθησαν ζήλου, καὶ ἐπέβα- 18
λον τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους,
καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τηρήσει δημοσίᾳ. ἄγγε- 19
λος δὲ κυρίου διὰ τῆς νυκτὸς ἤνοιξε τὰς θύ-
ρας τῆς φυλακῆς, ἐξαγαγών τε αὐτοὺς, εἶπε,
πορεύεσθε, καὶ σταθέντες λαλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ 20
τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς ταύ-
της. ἀκούσαντες δὲ εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν ὄρθρον 21
εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ ἐδίδασκον. παραγενόμενος
δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, συνεκάλεσαν
τὸ συνέδριον καὶ πᾶσαν τὴν γερουσίαν τῶν
υἱῶν ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸ δεσμω-
τήριον, ἀχθῆναι αὐτούς. οἱ δὲ ὑπηρέται πα- 22

παραγενόμενοι οὐχ εὗρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυλα-
23 κῇ. ἀναστρέψαντες δὲ ἀπήγγειλαν, λέγοντες,
ὅτι τὸ μὲν δεσμωτήριον εὕρομεν κεκλει-
σμένον ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ, καὶ τοὺς φύλα-
κας ἑστῶτας πρὸ τῶν θυρῶν, ἀνοίξαντες δέ,
24 ἔσω οὐδένα εὕρομεν. ὡς δὲ ἤκουσαν τοὺς λό-
γους τούτους ὅ, τε ἀρχιερεὺς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ
ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, διηπόρουν περὶ αὐτῶν, τί
25 ἂν γένοιτο τοῦτο. παραγενόμενος δέ τις ἀ-
πήγγειλεν αὐτοῖς λέγων, ὅτι ἰδοὺ οἱ ἄνδρες
οὓς ἔθεσθε ἐν τῇ φυλακῇ, εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ ἑ-
26 στῶτες καὶ διδάσκοντες τὸν λαόν. τότε ἀπελ-
θὼν ὁ στρατηγὸς σὺν τοῖς ὑπηρέταις, ἤγα-
γεν αὐτοὺς οὐ μετὰ βίας· ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαὸν
27 ἵνα μὴ λιθασθῶσιν. ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς
ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ. καὶ ἐπηρώτησεν αὐ-
28 τοὺς ὁ ἀρχιερεύς, λέγων, οὐ παραγγελίᾳ πα-
ρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀ-
νόματι τούτῳ; καὶ ἰδοὺ πεπληρώκατε τὴν ἱε-
ρουσαλὴμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν, καὶ βούλεσθε
ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου
29 τούτου. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ πέτρος καὶ οἱ ἀπόστο-
λοι εἶπον, πειθαρχεῖν δεῖ θεῷ μᾶλλον ἢ
30 ἀνθρώποις. ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἤγει-
ρεν ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς διεχειρίσασθε κρεμά-
31 σαντες ἐπὶ ξύλου. τοῦτον ὁ θεὸς ἀρχηγὸν καὶ
σωτῆρα ὕψωσε τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, δοῦναι με-
τάνοιαν τῷ ἰσραήλ, καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.
32 καὶ ἡμεῖς ἐσμὲν αὐτοῦ μάρτυρες τῶν ῥημά-
των τούτων, καὶ τὸ πνεῦμα δὲ τὸ ἅγιον, ὃ ἔ-
33 δωκεν ὁ θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν αὐτῷ. οἱ δὲ
ἀκούσαντες διεπρίοντο, καὶ ἐβουλεύοντο ἀνε-
34 λεῖν αὐτούς. ἀναστὰς δέ τις ἐν τῷ συνεδρίῳ
φαρισαῖος, ὀνόματι γαμαλιήλ, νομοδιδά-
σκαλος τίμιος παντὶ τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν
35 ἔξω βραχύ τι τοὺς ἀποστόλους ποιῆσαι. εἶπέ
τε πρὸς αὐτούς, ἄνδρες ἰσραηλῖται, προσ-
έχετε ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις,
36 τί μέλλετε πράσσειν. πρὸ γὰρ τούτων τῶν
ἡμερῶν ἀνέστη θευδᾶς, λέγων εἶναί τινα
ἑαυτόν μέγαν, ᾧ προσεκλήθη ἀριθμὸς ἀν-
δρῶν ὡσεὶ τετρακοσίων· ὃς ἀνῃρέθη, καὶ πάν-
τες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ, διελύθησαν, καὶ ἐγέ-
37 νοντο εἰς οὐδέν. μετὰ τοῦτον ἀνέστη ἰούδας ὁ
γαλιλαῖος, ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς, καὶ
ἀπέστησε λαὸν ἱκανὸν ὀπίσω αὐτοῦ· κἀκεῖ-
νος ἀπώλετο, καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐ-
38 τῷ, διεσκορπίσθησαν. καὶ τὰ νῦν λέγω ὑ-
μῖν, ἀπόστητε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων, καὶ
ἐάσατε αὐτούς, ὅτι ἐὰν ᾖ ἐξ ἀνθρώπων ἡ
βουλὴ αὕτη ἢ τὸ ἔργον τοῦτο, καταλυθήσε-
39 ται· εἰ δὲ ἐκ θεοῦ ἐστιν, οὐ δύνασθε καταλῦ-

σαι αὐτό, μήποτε καὶ θεομάχοι εὑρεθῆτε.
ἐπείσθησαν δὲ αὐτῷ· καὶ προσκαλεσάμενοι 40
τοὺς ἀποστόλους, δείραντες παρήγγειλαν μὴ
λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ ἰησοῦ· καὶ ἀπέλυ-
σαν αὐτούς. οἱ μὲν οὖν ἐπορεύοντο χαίροντες 41
ἀπὸ προσώπου τοῦ συνεδρίου, ὅτι κατηξιώ-
θησαν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἰησοῦ ἀτιμασθῆ-
ναι. πᾶσάν τε ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ κατ' 42
οἶκον οὐκ ἐπαύοντο διδάσκοντες καὶ εὐαγ-
γελιζόμενοι ἰησοῦν τὸν χριστόν.

ϛ'.

Εν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων 1
τῶν μαθητῶν, ἐγένετο γογγυσμὸς τῶν ἑλληνι-
στῶν πρὸς τοὺς ἑβραίους, ὅτι παρεθεωροῦντο
ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι
αὐτῶν. προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ 2
πλῆθος τῶν μαθητῶν, εἶπον, οὐκ ἀρεστόν ἐστιν
ἡμᾶς καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ θεοῦ,
διακονεῖν τραπέζαις. ἐπισκέψασθε οὖν, ἀδελ- 3
φοί, ἄνδρας ἐξ ὑμῶν μαρτυρουμένους ἑπτά,
πλήρεις πνεύματος ἁγίου καὶ σοφίας, οὓς
καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης. ἡμεῖς 4
δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου
προσκαρτερήσομεν. καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος ἐνώ- 5
πιον παντὸς τοῦ πλήθους· καὶ ἐξελέξαντο
στέφανον, ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ πνεύμα-
τος ἁγίου, καὶ φίλιππον, καὶ πρόχορον, καὶ νι-
κάνορα, καὶ τίμωνα, καὶ παρμενᾶν, καὶ νικό-
λαον προσήλυτον ἀντιοχέα· οὓς ἔστησαν ἐνώ- 6
πιον τῶν ἀποστόλων· καὶ προσευξάμενοι ἐ-
πέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας. καὶ ὁ λόγος τοῦ 7
θεοῦ ηὔξανε, καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν
μαθητῶν ἐν ἱερουσαλὴμ σφόδρα, πολύς τε
ὄχλος τῶν ἱερέων ὑπήκουον τῇ πίστει. στέφα- 8
νος δὲ πλήρης πίστεως καὶ δυνάμεως ἐποίει
τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ.
ἀνέστησαν δέ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῆς 9
λεγομένης λιβερτίνων, καὶ κυρηναίων, καὶ ἀλε-
ξανδρέων, καὶ τῶν ἀπὸ κιλικίας καὶ ἀσίας, συ-
ζητοῦντες τῷ στεφάνῳ· καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆ- 10
ναι τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ πνεύματι ᾧ ἐλάλει.
τότε ὑπέβαλον ἄνδρας λέγοντας, ὅτι ἀκη- 11
κόαμεν αὐτοῦ λαλοῦντος ῥήματα βλάσφη-
μα εἰς μωσῆν καὶ τὸν θεόν. συνεκίνησάν τε 12
τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμ-
ματεῖς, καὶ ἐπιστάντες συνήρπασαν αὐτόν, καὶ
ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον· ἔστησάν τε μάρ- 13
τυρας ψευδεῖς λέγοντας, ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ
παύεται ῥήματα βλάσφημα λαλῶν κατὰ
τοῦ τόπου τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ νόμου· ἀκηκόαμεν 14
γὰρ αὐτοῦ λέγοντος, ὅτι ἰησοῦς ὁ ναζωραῖος οὗτος
καταλύσει τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἀλλάξει τὰ
ἔθη

15 ἔθη ἃ παρέδωκεν ἡμῖν μωϋσῆς. καὶ ἀτενί-
σαντες εἰς αὐτὸν ἅπαντες οἱ καθεζόμενοι
ἐν τῷ συνεδρίῳ, εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ
ὡσεὶ πρόσωπον ἀγγέλου.

ζ.

1 Εἶπε δὲ ὁ ἀρχιερεύς, εἰ ἄρα ταῦτα οὕτως
2 ἔχει; ὁ δὲ ἔφη, ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες,
ἀκούσατε· ὁ θεὸς τῆς δόξης ὤφθη τῷ πατρὶ
ἡμῶν ἀβραὰμ ὄντι ἐν τῇ μεσοποταμίᾳ,
3 πρὶν ἢ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν χαρράν, καὶ
εἶπε πρὸς αὐτόν, ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ
τῆς συγγενείας σου, καὶ δεῦρο εἰς γῆν ἣν ἄν
4 σοι δείξω. τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς χαλδαίων,
κατῴκησεν ἐν χαρράν. κἀκεῖθεν, μετὰ τὸ
ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ, μετῴκισεν αὐ-
τὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν
5 κατοικεῖτε· καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονο-
μίαν ἐν αὐτῇ, οὐδὲ βῆμα ποδός· καὶ ἐπηγγεί-
λατο δοῦναι αὐτῷ εἰς κατάσχεσιν αὐτήν, καὶ
τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ᾽ αὐτόν, οὐκ ὄντος
6 αὐτῷ τέκνου. ἐλάλησε δὲ οὕτως ὁ θεός, ὅτι
ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ πάροικον ἐν γῇ ἀλ-
λοτρίᾳ, καὶ δουλώσουσιν αὐτὸ καὶ κακώσουσιν
7 ἔτη τετρακόσια· καὶ τὸ ἔθνος ᾧ ἐὰν δουλεύ-
σωσι, κρινῶ ἐγώ, εἶπεν ὁ θεός. καὶ μετὰ ταῦτα
ἐξελεύσονται, καὶ λατρεύσουσί μοι ἐν τῷ τόπῳ
8 τούτῳ. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτο-
μῆς, καὶ οὕτως ἐγέννησε τὸν ἰσαάκ, καὶ περιέτε-
μεν αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ· καὶ ὁ ἰσαὰκ
τὸν ἰακώβ, καὶ ὁ ἰακὼβ τοὺς δώδεκα πατριάρ-
9 χας. καὶ οἱ πατριάρχαι ζηλώσαντες τὸν
ἰωσὴφ ἀπέδοντο εἰς αἴγυπτον· καὶ ἦν ὁ
10 θεὸς μετ᾽ αὐτοῦ· καὶ ἐξείλετο αὐτὸν ἐκ πα-
σῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ
χάριν καὶ σοφίαν ἐναντίον φαραὼ βασι-
λέως αἰγύπτου, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἡγού-
μενον ἐπ᾽ αἴγυπτον, καὶ ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ.
11 ἦλθε δὲ λιμὸς ἐφ᾽ ὅλην τὴν γῆν αἰγύπτου καὶ
χαναάν, καὶ θλίψις μεγάλη, καὶ οὐχ εὕρισκον
12 χορτάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν. ἀκούσας δὲ
ἰακὼβ ὄντα σῖτα ἐν αἰγύπτῳ, ἐξαπέστειλε
13 τοὺς πατέρας ἡμῶν πρῶτον· καὶ ἐν τῷ δευ-
τέρῳ ἀνεγνωρίσθη ἰωσὴφ τοῖς ἀδελφοῖς
αὐτοῦ, καὶ φανερὸν ἐγένετο τῷ φαραὼ τὸ γέ-
14 νος τοῦ ἰωσήφ. ἀποστείλας δὲ ἰωσὴφ μετε-
καλέσατο τὸν πατέρα αὐτοῦ ἰακώβ, καὶ πᾶ-
σαν τὴν συγγένειαν αὐτοῦ ἐν ἑβδομήκον-
15 τα πέντε ψυχαῖς. κατέβη δὲ ἰακὼβ εἰς
αἴγυπτον, καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς καὶ οἱ πα-
16 τέρες ἡμῶν· καὶ μετετέθησαν εἰς συχέμ, καὶ
ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι ὃ ὠνήσατο ἀβραὰμ
τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τῶν υἱῶν ἐμμὸρ τοῦ
συχέμ. καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος τῆς ἐπαγ- 17
γελίας ἧς ὤμοσεν ὁ θεὸς τῷ ἀβραάμ, ηὔξη-
σεν ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἐν αἰγύπτῳ, ἄχρις 18
οὗ ἀνέστη βασιλεὺς ἕτερος, ὃς οὐκ ᾔδει τὸν ἰω-
σήφ· οὗτος κατασοφισάμενος τὸ γένος ἡ- 19
μῶν, ἐκάκωσε τοὺς πατέρας ἡμῶν, τοῦ ποιεῖν
ἔκθετα τὰ βρέφη αὐτῶν, εἰς τὸ μὴ ζωογο-
νεῖσθαι. ἐν ᾧ καιρῷ ἐγεννήθη μωσῆς, καὶ ἦν 20
ἀστεῖος τῷ θεῷ, ὃς ἀνετράφη μῆνας τρεῖς
ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ἐκτεθέντα δὲ 21
αὐτὸν ἀνείλετο αὐτὸν ἡ θυγάτηρ φαραώ, καὶ
ἀνεθρέψατο αὐτὸν ἑαυτῇ εἰς υἱόν· καὶ ἐπαι- 22
δεύθη μωσῆς πάσῃ σοφίᾳ αἰγυπτίων· ἦν
δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ ἔργοις αὐτοῦ. ὡς δὲ 23
ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσαρακονταετὴς χρό-
νος, ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἐπισκέψα-
σθαι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ.
καὶ ἰδών τινα ἀδικούμενον, ἠμύνατο, καὶ 24
ἐποίησεν ἐκδίκησιν τῷ καταπονουμένῳ,
πατάξας τὸν αἰγύπτιον. ἐνόμιζε δὲ συνιέ- 25
ναι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ὅτι ὁ θεὸς διὰ χει-
ρὸς αὐτοῦ δίδωσιν αὐτοῖς σωτηρίαν· οἱ
δὲ οὐ συνῆκαν. τῇ τε ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὤφθη 26
αὐτοῖς μαχομένοις, καὶ συνήλασεν αὐτοὺς
εἰς εἰρήνην, εἰπών, ἄνδρες, ἀδελφοί ἐστε ὑ-
μεῖς, ἱνατί ἀδικεῖτε ἀλλήλους; ὁ δὲ ἀδικῶν 27
τὸν πλησίον, ἀπώσατο αὐτόν, εἰπών, τίς σε
κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ᾽ ἡμᾶς;
μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις, ὃν τρόπον ἀνεῖλες 28
χθὲς τὸν αἰγύπτιον; ἔφυγε δὲ μωσῆς ἐν τῷ 29
λόγῳ τούτῳ, καὶ ἐγένετο πάροικος ἐν γῇ μα-
διάμ, οὗ ἐγέννησεν υἱοὺς δύο. καὶ πληρωθέν- 30
των ἐτῶν τεσσαράκοντα, ὤφθη αὐτῷ ἐν τῇ
ἐρήμῳ τοῦ ὄρους σινᾶ ἄγγελος κυρίου ἐν φλογὶ
πυρὸς βάτου. ὁ δὲ μωσῆς ἰδὼν ἐθαύμασε τὸ 31
ὅραμα. προσερχομένου δὲ αὐτοῦ κατανοῆ-
σαι, ἐγένετο φωνὴ κυρίου πρὸς αὐτόν· ἐγὼ 32
ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ θεὸς ἀβραάμ,
καὶ ὁ θεὸς ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς ἰακώβ. ἔντρο-
μος δὲ γενόμενος μωσῆς οὐκ ἐτόλμα κατα-
νοῆσαι. εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ κύριος, λῦσον τὸ ὑ- 33
πόδημα τῶν ποδῶν σου· ὁ γὰρ τόπος ἐν ᾧ ἕ-
στηκας, γῆ ἁγία ἐστίν. ἰδὼν εἶδον τὴν κάκω- 34
σιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν αἰγύπτῳ, καὶ τοῦ στεναγ-
μοῦ αὐτῶν ἤκουσα, καὶ κατέβην ἐξελέσθαι αὐ-
τούς. καὶ νῦν δεῦρο, ἀποστελῶ σε εἰς αἴγυ-
πτον. τοῦτον τὸν μωσῆν, ὃν ἠρνήσαντο, εἰ- 35
πόντες, τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δι-
καστήν; τοῦτον ὁ θεὸς ἄρχοντα καὶ λυτρω-
τὴν ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ὀφθέν-
τος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ. οὗτος ἐξήγαγεν αὐ- 36
τούς, ποιήσας τέρατα καὶ σημεῖα ἐν γῇ αἰ-

γύπτῳ, καὶ ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, καὶ ἐν τῇ ἐ-
37 ρήμῳ ἔτη τεσσαράκοντα. οὗτός ἐστιν ὁ μωυ-
σῆς ὁ εἰπὼν τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, προφήτην
ὑμῖν ἀναστήσει κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐκ τῶν
38 ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ. οὗτός ἐστιν ὁ γενόμενος
ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ, μετὰ τοῦ ἀγγέ-
λου τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει σινᾶ, καὶ
τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐδέξατο λόγια ζῶντα
39 δοῦναι ἡμῖν· ᾧ οὐκ ἠθέλησαν ὑπήκοοι γενέ-
σθαι οἱ πατέρες ἡμῶν, ἀλλ' ἀπώσαντο, καὶ
ἐστράφησαν ταῖς καρδίαις αὐτῶν εἰς αἴγυ-
40 πτον εἰπόντες τῷ ἀαρὼν, ποίησον ἡμῖν θεοὺς,
οἳ προπορεύσονται ἡμῶν. ὁ γὰρ μωσῆς οὗτος
ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς αἰγύπτου, οὐκ οἴδα-
41 μεν τί γέγονεν αὐτῷ. καὶ ἐμοσχοποίησαν ἐν ταῖς
ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἀνήγαγον θυσίαν τῷ
εἰδώλῳ, καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις τῶν
42 χειρῶν αὐτῶν. ἔστρεψε δὲ ὁ θεὸς, καὶ παρέδω-
κεν αὐτοὺς λατρεύειν τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρα-
νοῦ, καθὼς γέγραπται ἐν βίβλῳ τῶν προ-
φητῶν, μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσηνέγ-
κατέ μοι ἔτη τεσσαράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ
43 οἶκος ἰσραήλ; καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ
μολὸχ, καὶ τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ ὑμῶν ῥεφὰν,
τοὺς τύπους οὓς ἐποιήσατε προσκυνεῖν αὐ-
τοῖς· καὶ μετοικιῶ ὑμᾶς ἐπέκεινα βαβυλῶ-
44 νος. ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦν ἐν τοῖς πα-
τράσιν ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διετά-
ξατο ὁ λαλῶν τῷ μωυσῇ, ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ
45 τὸν τύπον ὃν ἑωράκει· ἣν καὶ εἰσήγαγον δια-
δεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ ἰησοῦ ἐν
τῇ κατασχέσει τῶν ἐθνῶν, ὧν ἐξῶσεν ὁ θεὸς
ἀπὸ προσώπου τῶν πατέρων ἡμῶν, ἕως τῶν ἡ-
46 μερῶν δαβίδ· ὃς εὗρε χάριν ἐνώπιον τοῦ
θεοῦ, καὶ ᾐτήσατο εὑρεῖν σκήνωμα τῷ θεῷ
47 ἰακώβ. σολομῶν δὲ ᾠκοδόμησεν αὐτῷ οἶ-
48 κον· ἀλλ' οὐχ ὁ ὕψιστος ἐν χειροποιήτοις
ναοῖς κατοικεῖ, καθὼς ὁ προφήτης λέγει·
49 ὁ οὐρανός μοι θρόνος, ἡ δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν
ποδῶν μου· ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετέ μοι;
λέγει κύριος· ἢ τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς
50 μου; οὐχὶ ἡ χείρ μου ἐποίησε ταῦτα πάντα;
51 σκληροτράχηλοι, καὶ ἀπερίτμητοι τῇ καρ-
δίᾳ καὶ τοῖς ὠσίν, ὑμεῖς ἀεὶ τῷ πνεύματι
τῷ ἁγίῳ ἀντιπίπτετε, ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν
52 καὶ ὑμεῖς. τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν
οἱ πατέρες ὑμῶν; καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προ-
καταγγείλαντας περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ δι-
καίου, οὗ νῦν ὑμεῖς προδόται καὶ φονεῖς γε-
53 γένησθε· οἵτινες ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς διατα-
54 γὰς ἀγγέλων, καὶ οὐκ ἐφυλάξατε. ἀκούοντες
δὲ ταῦτα, διεπρίοντο ταῖς καρδίαις αὐτῶν, καὶ
ἔβρυχον τοὺς ὀδόντας ἐπ' αὐτόν. ὑπάρχων δὲ 55
πλήρης πνεύματος ἁγίου, ἀτενίσας εἰς τὸν
οὐρανὸν, εἶδε δόξαν θεοῦ, καὶ ἰησοῦν ἑστῶτα
ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ· καὶ εἶπεν, ἰδοὺ θεωρῶ 56
τοὺς οὐρανοὺς ἀνεῳγμένους, καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώ-
που ἐκ δεξιῶν ἑστῶτα τοῦ θεοῦ. κράξαντες δὲ 57
φωνῇ μεγάλῃ, συνέσχον τὰ ὦτα αὐτῶν, καὶ
ὥρμησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ' αὐτόν· καὶ ἐκβα- 58
λόντες ἔξω τῆς πόλεως, ἐλιθοβόλουν. καὶ οἱ
μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια αὐτῶν παρὰ
τοὺς πόδας νεανίου καλουμένου σαύλου· καὶ ἐ- 59
λιθοβόλουν τὸν στέφανον, ἐπικαλούμενον καὶ
λέγοντα, κύριε ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου.
θεὶς δὲ τὰ γόνατα, ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ,
κύριε, μὴ στήσῃς αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύ-
την. καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐκοιμήθη.

η.

Σαῦλος δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει 1
αὐτοῦ. ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς
μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν ἱεροσολύμοις,
πάντες τε διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώρας τῆς
ἰουδαίας καὶ σαμαρείας, πλὴν τῶν ἀποστό-
λων. συνεκόμισαν δὲ τὸν στέφανον ἄνδρες εὐ- 2
λαβεῖς, καὶ ἐποιήσαντο κοπετὸν μέγαν ἐπ'
αὐτῷ. σαῦλος δὲ ἐλυμαίνετο τὴν ἐκκλη- 3
σίαν, κατὰ τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος, σύρων τε
ἄνδρας καὶ γυναῖκας παρεδίδου εἰς φυλα-
κήν. οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες διῆλθον εὐαγ- 4
γελιζόμενοι τὸν λόγον. φίλιππος δὲ κατελθὼν 5
εἰς πόλιν τῆς σαμαρείας, ἐκήρυσσεν αὐτοῖς τὸν
χριστόν. προσεῖχόν τε οἱ ὄχλοι τοῖς λεγο- 6
μένοις ὑπὸ τοῦ φιλίππου ὁμοθυμαδὸν, ἐν τῷ
ἀκούειν αὐτοὺς καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα ἃ ἐ-
ποίει· πολλῶν γὰρ τῶν ἐχόντων πνεύματα 7
ἀκάθαρτα, βοῶντα φωνῇ μεγάλῃ, ἐξήρχε-
το. πολλοὶ δὲ παραλελυμένοι καὶ χωλοὶ ἐθε- 8
ραπεύθησαν. καὶ ἐγένετο χαρὰ μεγάλη ἐν τῇ
πόλει ἐκείνῃ. ἀνὴρ δέ τις ὀνόματι σίμων 9
προϋπῆρχεν ἐν τῇ πόλει μαγεύων, καὶ ἐξι-
στῶν τὸ ἔθνος τῆς σαμαρείας, λέγων εἶναί τι-
να ἑαυτὸν μέγαν· ᾧ προσεῖχον πάντες ἀπὸ 10
μικροῦ ἕως μεγάλου, λέγοντες, οὗτός ἐστιν ἡ δύ-
ναμις τοῦ θεοῦ ἡ μεγάλη. προσεῖχον δὲ αὐ- 11
τῷ, διὰ τὸ ἱκανῷ χρόνῳ ταῖς μαγείαις ἐξε-
στακέναι αὐτούς. ὅτε δὲ ἐπίστευσαν τῷ φι- 12
λίππῳ εὐαγγελιζομένῳ τὰ περὶ τῆς βασι-
λείας τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἰησοῦ χρι-
στοῦ, ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες.
ὁ δὲ σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσε, καὶ βαπτι- 13
σθεὶς, ἦν προσκαρτερῶν τῷ φιλίππῳ,
θεωρῶν τε δυνάμεις καὶ σημεῖα μεγάλα
γινόμενα, ἐξίστατο. ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν ἱερο- 14

σολύμοις ἀπόστολοι ὅτι δέδεκται ἡ σαμάρεια
τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς τὸν
15 πέτρον καὶ ἰωάννην· οἵτινες καταβάντες
προσηύξαντο περὶ αὐτῶν, ὅπως λάβωσι
16 πνεῦμα ἅγιον· οὔπω γὰρ ἦν ἐπ᾽ οὐδενὶ αὐτῶν
ἐπιπεπτωκός, μόνον δὲ βεβαπτισμένοι ὑ-
17 πῆρχον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἰησοῦ. τότε
ἐπετίθουν τὰς χεῖρας ἐπ᾽ αὐτούς, καὶ ἐλάμ-
18 βανον πνεῦμα ἅγιον. θεασάμενος δὲ ὁ σί-
μων ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν
ἀποστόλων δίδοται τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον,
19 προσήνεγκεν αὐτοῖς χρήματα, λέγων, δό-
τε κἀμοὶ τὴν ἐξουσίαν ταύτην, ἵνα ᾧ ἐὰν ἐπι-
θῶ τὰς χεῖρας, λαμβάνῃ πνεῦμα ἅγιον.
20 πέτρος δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν, τὸ ἀργύριόν
σου σὺν σοὶ εἴη εἰς ἀπώλειαν, ὅτι τὴν δωρεὰν
τοῦ θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων κτᾶσθαι.
21 οὐκ ἔστι σοι μερὶς οὐδὲ κλῆρος ἐν τῷ λόγῳ
τούτῳ· ἡ γὰρ καρδία σου οὐκ ἔστιν εὐθεῖα ἐνώ-
22 πιον τοῦ θεοῦ. μετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας
σου ταύτης, καὶ δεήθητι τοῦ θεοῦ, εἰ ἄρα ἀφε-
23 θήσεταί σοι ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου· εἰς γὰρ
χολὴν πικρίας καὶ σύνδεσμον ἀδικίας ὁρῶ
24 σε ὄντα. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ σίμων εἶπε, δεή-
θητε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν κύριον, ὅπως
25 μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ᾽ ἐμὲ ὧν εἰρήκατε. οἱ μὲν
οὖν διαμαρτυράμενοι καὶ λαλήσαντες τὸν
λόγον τοῦ κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς ἱερουσαλήμ,
πολλάς τε κώμας τῶν σαμαρειτῶν εὐηγγε-
26 λίσαντο. ἄγγελος δὲ κυρίου ἐλάλησε πρὸς φί-
λιππον, λέγων, ἀνάστηθι καὶ πορεύου κατὰ με-
σημβρίαν, ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν
ἀπὸ ἱερουσαλὴμ εἰς γάζαν· αὕτη ἐστὶν ἔρη-
27 μος. καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη. καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ αἰ-
θίοψ εὐνοῦχος, δυνάστης κανδάκης τῆς βασι-
λίσσης αἰθιόπων, ὃς ἦν ἐπὶ πάσης τῆς γάζης
αὐτῆς, ὃς ἐληλύθει προσκυνήσων εἰς ἱερουσα-
28 λήμ· ἦν τε ὑποστρέφων, καὶ καθήμενος ἐπὶ
τοῦ ἅρματος αὐτοῦ, ἀνεγίνωσκε τὸν προφή-
29 την ἠσαΐαν. εἶπε δὲ τὸ πνεῦμα τῷ φιλίπ-
πῳ, πρόσελθε, καὶ κολλήθητι τῷ ἅρματι
30 τούτῳ. προσδραμὼν δὲ ὁ φίλιππος ἤκουσεν
αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος τὸν προφήτην ἠσαΐαν,
καὶ εἶπεν, ἆρά γε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις;
31 ὁ δὲ εἶπε, πῶς γὰρ ἂν δυναίμην, ἐὰν μή τις
ὁδηγήσῃ με; παρεκάλεσέ τε τὸν φίλιππον,
32 ἀναβάντα καθίσαι σὺν αὐτῷ. ἡ δὲ περιο-
χὴ τῆς γραφῆς ἣν ἀνεγίνωσκεν, ἦν αὕτη,
Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη, καὶ ὡς
ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν ἄφωνος,
33 οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ. ἐν τῇ τα-
πεινώσει αὐτοῦ ἡ κρίσις αὐτοῦ ἤρθη. τὴν δὲ γε-

νεὰν αὐτοῦ τίς διηγήσεται; ὅτι αἴρεται ἀπὸ
τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος 34
τῷ φιλίππῳ, εἶπε, δέομαί σου, περὶ τίνος
ὁ προφήτης λέγει τοῦτο; περὶ ἑαυτοῦ, ἢ περὶ
ἑτέρου τινός; ἀνοίξας δὲ ὁ φίλιππος τὸ στό- 35
μα αὐτοῦ, καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύ-
της, εὐηγγελίσατο αὐτῷ τὸν ἰησοῦν. ὡς δὲ ἐπο- 36
ρεύοντο κατὰ τὴν ὁδόν, ἦλθον ἐπί τι ὕδωρ· καί
φησιν ὁ εὐνοῦχος, ἰδοὺ ὕδωρ· τί κωλύει με
βαπτισθῆναι; εἶπε δὲ ὁ φίλιππος, εἰ πιστεύεις 37
ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, ἔξεστιν. ἀποκριθεὶς δὲ
εἶπε, πιστεύω τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ εἶναι τὸν ἰησοῦν
χριστόν. καὶ ἐκέλευσε στῆναι τὸ ἅρμα. καὶ κα- 38
τέβησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ ὕδωρ, ὅ, τε φί-
λιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος· καὶ ἐβάπτισεν αὐ-
τόν. ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, πνεῦμα 39
κυρίου ἥρπασε τὸν φίλιππον, καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν
οὐκέτι ὁ εὐνοῦχος· ἐπορεύετο γὰρ τὴν ὁδὸν
αὐτοῦ χαίρων· φίλιππος δὲ εὑρέθη εἰς ἄ- 40
ζωτον. καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς
πόλεις πάσας ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς και-
σάρειαν.

θ'.

Ο δὲ σαῦλος ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ 1
φόνου εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ κυρίου, προσελ-
θὼν τῷ ἀρχιερεῖ, ᾐτήσατο παρ᾽ αὐτοῦ ἐπι- 2
στολὰς εἰς δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγω-
γάς, ὅπως ἐάν τινας εὕρῃ τῆς ὁδοῦ ὄντας, ἄν-
δρας τε καὶ γυναῖκας, δεδεμένους ἀγάγῃ εἰς
ἱερουσαλήμ. ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι, ἐγένετο αὐ- 3
τὸν ἐγγίζειν τῇ δαμασκῷ, καὶ ἐξαίφνης πε-
ριήστραψεν αὐτὸν φῶς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ 4
πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν, ἤκουσε φωνὴν λέγουσαν
αὐτῷ, σαοὺλ σαούλ, τί με διώκεις; εἶπε δέ, 5
τίς εἶ κύριε; ὁ δὲ κύριος εἶπεν, ἐγώ εἰμι ἰη-
σοῦς ὃν σὺ διώκεις· σκληρόν σοι πρὸς κέντρα
λακτίζειν. τρέμων τε καὶ θαμβῶν εἶπε, κύ- 6
ριε, τί με θέλεις ποιῆσαι; καὶ ὁ κύριος πρὸς
αὐτόν, ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ εἴσελθε εἰς τὴν πό-
λιν, καὶ λαληθήσεταί σοι τί σε δεῖ ποιεῖν.
οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες αὐτῷ εἱστήκει- 7
σαν ἐννεοί, ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς, μηδένα
δὲ θεωροῦντες. ἠγέρθη δὲ ὁ σαῦλος ἀπὸ τῆς 8
γῆς. ἀνεῳγμένων δὲ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ,
οὐδένα ἔβλεπε. χειραγωγοῦντες δὲ αὐτὸν
εἰσήγαγον εἰς δαμασκόν. καὶ ἦν ἡμέρας 9
τρεῖς μὴ βλέπων. καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲ ἔπιεν.
ἦν δέ τις μαθητὴς ἐν δαμασκῷ ὀνόματι 10
ἀνανίας, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος ἐν
ὁράματι, ἀνανία. ὁ δὲ εἶπεν, ἰδοὺ ἐγὼ κύριε.
ὁ δὲ κύριος πρὸς αὐτόν, ἀναστὰς πορεύθητι 11
ἐπὶ τὴν ῥύμην τὴν καλουμένην εὐθεῖαν, καὶ ζή-

τησον ἐν οἰκίᾳ ἰούδα σαῦλον ὀνόματι ταρ-
12 σέα· ἰδοὺ γὰρ προσεύχεται· καὶ εἶδεν ἐν ὁρά-
ματι ἄνδρα ὀνόματι ἀνανίαν, εἰσελθόντα,
καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ χεῖρα, ὅπως ἀναβλέψη.
13 ἀπεκρίθη δὲ ὁ ἀνανίας, κύριε, ἀκήκοα ἀπὸ
πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κακὰ ἐ-
14 ποίησε τοῖς ἁγίοις σου ἐν ἱερουσαλήμ· καὶ
ὧδε ἔχει ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων, δῆ-
σαι πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά
15 σου. εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος, πορεύου, ὅτι
σκεῦος ἐκλογῆς μοι ἐστὶν οὗτος, τοῦ βαστάσαι
τὸ ὄνομά μου ἐνώπιον ἐθνῶν, καὶ βασιλέων,
16 υἱῶν τε ἰσραήλ. ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐτῷ
ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός μου πα-
17 θεῖν. ἀπῆλθε δὲ ἀνανίας καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν
οἰκίαν, καὶ ἐπιθεὶς ἐπ᾽ αὐτὸν τὰς χεῖρας, εἶ-
πε, σαοὺλ ἀδελφὲ, ὁ κύριος ἀπέσταλκέ με
ἰησοῦς ὁ ὀφθείς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ ἤρχου, ὅπως
ἀναβλέψῃς καὶ πλησθῇς πνεύματος ἁγίου.
18 καὶ εὐθέως ἀπέπεσον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν
αὐτοῦ ὡσεὶ λεπίδες· ἀνέβλεψέ τε παρα-
19 χρῆμα, καὶ ἀναστὰς ἐβαπτίσθη· καὶ λαβὼν τρο-
φὴν ἐνίσχυσεν. ἐγένετο δὲ ὁ σαῦλος μετὰ τῶν
20 ἐν δαμασκῷ μαθητῶν ἡμέρας τινάς. καὶ
εὐθέως ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἐκήρυσσε τὸν χρι-
21 στὸν, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. ἐξίσταντο δὲ
πάντες οἱ ἀκούοντες, καὶ ἔλεγον, οὐχ οὗτός ἐστιν
ὁ πορθήσας ἐν ἱερουσαλὴμ τοὺς ἐπικαλουμέ-
νους τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ ὧδε εἰς τοῦτο ἐληλύθει
ἵνα δεδεμένους αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρ-
22 χιερεῖς; σαῦλος δὲ μᾶλλον ἐνεδυναμοῦτο, καὶ
συνέχεε τοὺς ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν
δαμασκῷ, συμβιβάζων ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ
23 χριστός. ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναὶ,
συνεβουλεύσαντο οἱ ἰουδαῖοι ἀνελεῖν αὐτόν.
24 ἐγνώσθη δὲ τῷ σαύλῳ ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν· πα-
ρετήρουν τε τὰς πύλας ἡμέρας τε καὶ νυ-
25 κτὸς, ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσι. λαβόντες δὲ αὐτὸν
οἱ μαθηταὶ νυκτὸς, καθῆκαν διὰ τοῦ τεί-
26 χους, χαλάσαντες ἐν σπυρίδι. παραγενό-
μενος δὲ ὁ σαῦλος εἰς ἱερουσαλὴμ, ἐπειρᾶτο
κολλᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς· καὶ πάντες ἐφοβοῦντο
27 αὐτὸν, μὴ πιστεύοντες ὅτι ἐστὶ μαθητής. βαρ-
νάβας δὲ ἐπιλαβόμενος αὐτὸν, ἤγαγε πρὸς
τοὺς ἀποστόλους, καὶ διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ἐν
τῇ ὁδῷ εἶδε τὸν κύριον, καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐ-
τῷ, καὶ πῶς ἐν δαμασκῷ ἐπαῤῥησιάσατο
28 ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ ἰησοῦ. καὶ ἦν μετ᾽ αὐτῶν
εἰσπορευόμενος εἰς ἱερουσαλὴμ, καὶ παῤῥη-
σιαζόμενος ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου ἰησοῦ·
29 ἐλάλει τε καὶ συνεζήτει πρὸς τοὺς ἑλληνι-
30 στάς. οἱ δὲ ἐπεχείρουν αὐτὸν ἀνελεῖν. ἐπι-
γνόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ κατήγαγον αὐτὸν εἰς
καισάρειαν, καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὸν εἰς ταρ-
σόν. αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι καθ᾽ ὅλης τῆς ἰου- 31
δαίας καὶ γαλιλαίας καὶ σαμαρείας εἶχον
εἰρήνην, οἰκοδομούμεναι καὶ πορευόμεναι τῷ
φόβῳ τοῦ κυρίου, καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ ἁγίου
πνεύματος ἐπληθύνοντο. ἐγένετο δὲ πέ- 32
τρον διερχόμενον διὰ πάντων, κατελθεῖν καὶ
πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς κατοικοῦντας λύδδαν.
εὗρε δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπόν τινα αἰνέαν ὀνόματι, 33
ἐξ ἐτῶν ὀκτὼ κατακείμενον ἐπὶ κραββάτῳ,
ὃς ἦν παραλελυμένος· καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ πέ- 34
τρος, αἰνέα, ἰᾶταί σε ἰησοῦς ὁ χριστός· ἀνά-
στηθι, καὶ στρῶσον σεαυτῷ καὶ εὐθέως ἀνέστη.
καὶ εἶδον αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες λύδ- 35
δαν καὶ τὸν σάρωνα, οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ
τὸν κύριον. ἐν ἰόππῃ δέ τις ἦν μαθήτρια 36
ὀνόματι ταβιθὰ, ἣ διερμηνευομένη λέγεται
δορκάς· αὕτη ἦν πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καὶ
ἐλεημοσυνῶν ὧν ἐποίει. ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς 37
ἡμέραις ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀπο-
θανεῖν. λούσαντες δὲ αὐτὴν ἔθηκαν ἐν ὑπε-
ρῴῳ. ἐγγὺς δὲ οὔσης λύδδης τῇ ἰόππῃ, οἱ μα- 38
θηταὶ ἀκούσαντες ὅτι πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ,
ἀπέστειλαν δύο ἄνδρας πρὸς αὐτὸν, παρακα-
λοῦντες μὴ ὀκνῆσαι διελθεῖν ἕως αὐτῶν. ἀνα- 39
στὰς δὲ πέτρος συνῆλθεν αὐτοῖς· ὃν παρα-
γενόμενον ἀνήγαγον εἰς τὸ ὑπερῷον, καὶ πα-
ρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι κλαίουσαι, καὶ
ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας, καὶ ἱμάτια ὅσα ἐ-
ποίει μετ᾽ αὐτῶν οὖσα ἡ δορκάς. ἐκβαλὼν δὲ 40
ἔξω πάντας ὁ πέτρος, θεὶς τὰ γόνατα
προσηύξατο. καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶ-
μα, εἶπε, ταβιθὰ, ἀνάστηθι. ἡ δὲ ἤνοιξε τοὺς
ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ ἰδοῦσα τὸν πέτρον ἀνεκά-
θισε. δοὺς δὲ αὐτῇ χεῖρα, ἀνέστησεν αὐτήν. 41
φωνήσας δὲ τοὺς ἁγίους καὶ τὰς χήρας, παρέ-
στησεν αὐτὴν ζῶσαν. γνωστὸν δὲ ἐγένετο 42
καθ᾽ ὅλης τῆς ἰόππης, καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν
ἐπὶ τὸν κύριον. ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἱκανὰς 43
μεῖναι αὐτὸν ἐν ἰόππῃ παρά τινι σίμωνι
βυρσεῖ.

ι΄.

Ἀνὴρ δέ τις ἦν ἐν καισαρείᾳ ὀνόματι 1
κορνήλιος, ἑκατοντάρχης ἐκ σπείρης τῆς κα-
λουμένης ἰταλικῆς, εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν 2
θεὸν, σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν τε
ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ, καὶ δεόμενος
τοῦ θεοῦ διὰ παντός· εἶδεν ἐν ὁράματι φα- 3
νερῶς, ὡσεὶ ὥραν ἐνάτην τῆς ἡμέρας, ἄγγελον
τοῦ θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν, καὶ εἰπόντα
αὐτῷ, κορνήλιε. ὁ δὲ ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἔμ- 4
φοβος

φόβος γενόμενος εἶπε, τί ἐστι κύριε; εἶπε δὲ
αὐτῷ, αἱ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι
σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.
5 καὶ νῦν πέμψον εἰς ἰόππην ἄνδρας, καὶ
μετάπεμψαι σίμωνά τινα ὃς ἐπικαλεῖται
6 πέτρος· οὗτος ξενίζεται παρά τινι σίμωνι
βυρσεῖ, ᾧ ἐστιν οἰκία παρὰ θάλασσαν. οὗτος
7 λαλήσει σοι τί σε δεῖ ποιεῖν. ὡς δὲ ἀπῆλ-
θεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν τῷ κορνηλίῳ, φωνή-
σας δύο τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ, καὶ στρατιώτην
8 εὐσεβῆ τῶν προσκαρτερούντων αὐτῷ· καὶ ἐξη-
γησάμενος αὐτοῖς ἅπαντα, ἀπέστειλεν αὐτοὺς
9 εἰς τὴν ἰόππην. τῇ δὲ ἐπαύριον ὁδοιπορούν-
των ἐκείνων καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων, ἀνέβη
πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύξασθαι, περὶ
10 ὥραν ἕκτην. ἐγένετο δὲ πρόσπεινος, καὶ ἤθε-
λε γεύσασθαι. παρασκευαζόντων δὲ ἐκείνων,
11 ἐπέπεσεν ἐπ᾽ αὐτὸν ἔκστασις· καὶ θεωρεῖ τὸν
οὐρανὸν ἀνεῳγμένον, καὶ καταβαῖνον ἐπ᾽ αὐτὸν
σκεῦός τι ὡς ὀθόνην μεγάλην, τέσσαρσιν
ἀρχαῖς δεδεμένον, καὶ καθιέμενον ἐπὶ τῆς
12 γῆς· ἐν ᾧ ὑπῆρχε πάντα τὰ τετράποδα τῆς
γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἑρπετὰ, καὶ τὰ πε-
13 τεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἐγένετο φωνὴ πρὸς αὐ-
14 τὸν, ἀναστὰς πέτρε, θῦσον καὶ φάγε. ὁ δὲ πέ-
τρος εἶπε, μηδαμῶς κύριε, ὅτι οὐδέποτε ἔ-
15 φαγον πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον. καὶ φωνὴ
πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτὸν, ἃ ὁ θεὸς ἐκα-
16 θάρισε, σὺ μὴ κοίνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ
τρὶς, καὶ πάλιν ἀνελήφθη τὸ σκεῦος εἰς τὸν
17 οὐρανόν. ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρει ὁ πέτρος
τί ἂν εἴη τὸ ὅραμα ὃ εἶδε, καὶ ἰδοὺ οἱ ἄνδρες
οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τοῦ κορνηλίου, διερωτή-
σαντες καὶ μαθόντες τὴν οἰκίαν σίμωνος, ἐπέ-
18 στησαν ἐπὶ τὸν πυλῶνα· καὶ φωνήσαντες ἐ-
πυνθάνοντο εἰ σίμων ὁ ἐπικαλούμενος πέ-
19 τρος ἐνθάδε ξενίζεται. τοῦ δὲ πέτρου διεν-
θυμουμένου περὶ τοῦ ὁράματος, εἶπεν αὐτῷ
τὸ πνεῦμα, ἰδοὺ ἄνδρες τρεῖς ζητοῦσί σε.
20 ἀλλὰ ἀναστὰς κατάβηθι, καὶ πορεύου σὺν αὐ-
τοῖς μηδὲν διακρινόμενος, διότι ἐγὼ ἀπέ-
21 σταλκα αὐτούς. καταβὰς δὲ πέτρος πρὸς
τοὺς ἄνδρας τοὺς ἀπεσταλμένους ἀπὸ τοῦ κορ-
νηλίου, εἶπεν πρὸς αὐτοὺς, ἰδοὺ ἐγώ εἰμι ὃν
22 ζητεῖτε· τίς ἡ αἰτία δι᾽ ἣν πάρεστε; οἱ δὲ
εἶπον, κορνήλιος ἑκατοντάρχης, ἀνὴρ δί-
καιος καὶ φοβούμενος τὸν θεὸν, μαρτυρούμενός
τε ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν ἰουδαίων, ἐχρη-
ματίσθη ὑπὸ ἀγγέλου ἁγίου μεταπέμψα-
σθαί σε εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἀκοῦσαι ῥήμα-
23 τα παρά σου. εἰσκαλεσάμενος οὖν αὐτοὺς ἐξέ-
νισε. τῇ δὲ ἐπαύριον ὁ πέτρος ἐξῆλθε σὺν
αὐτοῖς, καί τινες τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ τῆς
ἰόππης συνῆλθον αὐτῷ. καὶ τῇ ἐπαύριον εἰσ- 24
ῆλθον εἰς τὴν καισάρειαν. ὁ δὲ κορνήλιος ἦν
προσδοκῶν αὐτοὺς, συγκαλεσάμενος τοὺς
συγγενεῖς αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἀναγκαίους φίλους. ὡς 25
δὲ ἐγένετο ἐλθεῖν τὸν πέτρον, συναντήσας αὐτῷ
ὁ κορνήλιος, πεσὼν ἐπὶ τοὺς πόδας προσε-
κύνησεν. ὁ δὲ πέτρος ἤγειρεν αὐτὸν, λέγων, 26
ἀνάστηθι· κἀγὼ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι. καὶ 27
συνομιλῶν αὐτῷ, εἰσῆλθε, καὶ εὑρίσκει
συνεληλυθότας πολλοὺς, ἔφη τε πρὸς αὐ- 28
τοὺς, ὑμεῖς ἐπίστασθε ὡς ἀθέμιτόν ἐστιν ἀν-
δρὶ ἰουδαίῳ, κολλᾶσθαι ἢ προσέρχεσθαι ἀλ-
λοφύλῳ· καὶ ἐμοὶ ὁ θεὸς ἔδειξε μηδένα κοι-
νὸν ἢ ἀκάθαρτον λέγειν ἄνθρωπον· διὸ καὶ 29
ἀναντιρρήτως ἦλθον μεταπεμφθείς. πυν-
θάνομαι οὖν, τίνι λόγῳ μετεπέμψασθέ
με; καὶ ὁ κορνήλιος ἔφη, ἀπὸ τετάρτης ἡμέ- 30
ρας μέχρι ταύτης τῆς ὥρας ἤμην νηστεύων, καὶ
τὴν ἐνάτην ὥραν προσευχόμενος ἐν τῷ οἴ-
κῳ μου, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἔστη ἐνώπιόν μου ἐν
ἐσθῆτι λαμπρᾷ, καί φησι, κορνήλιε, εἰση- 31
κούσθη σου ἡ προσευχὴ, καὶ αἱ ἐλεημοσύναι
σου ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. πέμψον οὖν 32
εἰς ἰόππην, καὶ μετακάλεσαι σίμωνα ὃς ἐπι-
καλεῖται πέτρος· οὗτος ξενίζεται ἐν οἰκίᾳ σί-
μωνος βυρσέως παρὰ θάλασσαν, ὃς παρα-
γενόμενος λαλήσει σοι. ἐξ αὐτῆς οὖν ἔπεμψα 33
πρὸς σε, σύ τε καλῶς ἐποίησας παραγε-
νόμενος. νῦν οὖν πάντες ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ
θεοῦ πάρεσμεν, ἀκοῦσαι πάντα τὰ προστε-
ταγμένα σοι ὑπὸ τοῦ θεοῦ. ἀνοίξας δὲ πέτρος 34
τὸ στόμα, εἶπεν, ἐπ᾽ ἀληθείας καταλαμ-
βάνομαι ὅτι οὐκ ἔστι προσωποπολήπτης ὁ
θεὸς, ἀλλ᾽ ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν 35
καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην, δεκτὸς αὐτῷ
ἐστι. τὸν λόγον ὃν ἀπέστειλε τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ, 36
εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ ἰησοῦ χριστοῦ,
οὗτός ἐστι πάντων κύριος. ὑμεῖς οἴδατε τὸ 37
γενόμενον ῥῆμα καθ᾽ ὅλης τῆς ἰουδαίας, ἀρ-
ξάμενον ἀπὸ τῆς γαλιλαίας, μετὰ τὸ βάπτι-
σμα ὃ ἐκήρυξεν ἰωάννης, ἰησοῦν τὸν ἀπὸ να- 38
ζαρὲτ, ὡς ἔχρισεν αὐτὸν ὁ θεὸς πνεύματι ἁ-
γίῳ καὶ δυνάμει, ὃς διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ
ἰώμενος πάντας τοὺς καταδυναστευομέ-
νους ὑπὸ τοῦ διαβόλου, ὅτι ὁ θεὸς ἦν μετ᾽
αὐτοῦ. καὶ ἡμεῖς ἐσμὲν μάρτυρες πάντων ὧν 39
ἐποίησεν ἔν τε τῇ χώρᾳ τῶν ἰουδαίων καὶ ἐν
ἱερουσαλήμ, ὃν καὶ ἀνεῖλον κρεμάσαντες ἐπὶ
ξύλου· τοῦτον ὁ θεὸς ἤγειρε τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ 40
ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῆ γενέσθαι, οὐ παντὶ τῷ 41
λαῷ, ἀλλὰ μάρτυσι τοῖς προκεχειροτονη-

μένοις ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ἡμῖν, οἵτινες συνεφά-
γομεν καὶ συνεπίομεν αὐτῷ, μετὰ τὸ ἀναστῆ-
42 ναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν
κηρύξαι τῷ λαῷ, καὶ διαμαρτύρασθαι ὅτι
αὐτός ἐστιν ὁ ὡρισμένος ὑπὸ τοῦ θεοῦ κριτὴς
43 ζώντων καὶ νεκρῶν. τούτῳ πάντες οἱ προ-
φῆται μαρτυροῦσιν, ἄφεσιν ἁμαρτιῶν λα-
βεῖν διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ πάντα τὸν πι-
44 στεύοντα εἰς αὐτόν. ἔτι λαλοῦντος τοῦ πέτρου
τὰ ῥήματα ταῦτα, ἐπέπεσε τὸ πνεῦμα τὸ
ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον.
45 καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοὶ ὅσοι
συνῆλθον τῷ πέτρῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη
ἡ δωρεὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐκκέχυται.
46 ἤκουον γὰρ αὐτῶν λαλούντων γλώσσαις, καὶ
μεγαλυνόντων τὸν θεόν. τότε ἀπεκρίθη ὁ
47 πέτρος, μήτι τὸ ὕδωρ κωλῦσαι δύναταί
τις, τοῦ μὴ βαπτισθῆναι τούτους, οἵτινες τὸ
πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔλαβον, καθὼς καὶ ἡμεῖς;
48 προσέταξέ τε αὐτοὺς βαπτισθῆναι ἐν τῷ
ὀνόματι τοῦ κυρίου ἰησοῦ. τότε ἠρώτησαν αὐ-
τὸν ἐπιμεῖναι ἡμέρας τινάς.

ια.

1 Ἤκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ
ὄντες κατὰ τὴν ἰουδαίαν, ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέ-
2 ξαντο τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. καὶ ὅτε ἀνέβη πέτρος
εἰς ἱεροσόλυμα, διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν οἱ
3 ἐκ περιτομῆς, λέγοντες, ὅτι πρὸς ἄνδρας
ἀκροβυστίαν ἔχοντας εἰσῆλθες, καὶ συνέφα-
4 γες αὐτοῖς. ἀρξάμενος δὲ ὁ πέτρος, ἐξετί-
5 θετο αὐτοῖς καθεξῆς, λέγων, ἐγὼ ἤμην ἐν
πόλει ἰόππῃ προσευχόμενος, καὶ εἶδον ἐν
ἐκστάσει ὅραμα, καταβαῖνον σκεῦός τι ὡς
ὀθόνην μεγάλην, τέσσαρσιν ἀρχαῖς κα-
θιεμένην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλθεν ἄχρις ἐ-
6 μοῦ· εἰς ἣν ἀτενίσας κατενόουν, καὶ εἶδον
τὰ τετράποδα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ
7 ἑρπετὰ, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. ἤκουσα δὲ
φωνῆς λεγούσης μοι, ἀναστὰς πέτρε, θῦσον
8 καὶ φάγε. εἶπον δὲ, μηδαμῶς κύριε, ὅτι
πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον οὐδέποτε εἰσῆλθεν
9 εἰς τὸ στόμα μου. ἀπεκρίθη δέ μοι φωνὴ
ἐκ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἃ ὁ θεὸς ἐκαθά-
10 ρισε, σὺ μὴ κοίνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρὶς,
καὶ πάλιν ἀνεσπάσθη ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν.
11 καὶ ἰδοὺ ἐξαυτῆς τρεῖς ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ
τὴν οἰκίαν ἐν ᾗ ἤμην, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ
12 καισαρείας πρός με. εἶπε δέ μοι τὸ πνεῦ-
μα συνελθεῖν αὐτοῖς, μηδὲν διακρινόμε-
νον. ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ ἓξ ἀδελφοὶ οὗτοι,
13 καὶ εἰσήλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός, ἀπήγ-
γειλέ τε ἡμῖν πῶς εἶδε τὸν ἄγγελον ἐν τῷ οἴ-
κῳ αὐτοῦ σταθέντα καὶ εἰπόντα αὐτῷ, ἀπό-
στειλον εἰς ἰόππην ἄνδρας, καὶ μετάπεμψαι
σίμωνα τὸν ἐπικαλούμενον πέτρον, ὃς λαλή- 14
σει ῥήματα πρός σε, ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ
πᾶς ὁ οἶκός σου. ἐν δὲ τῷ ἄρξασθαί με λα- 15
λεῖν, ἐπέπεσε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ᾽ αὐ-
τοὺς, ὥσπερ καὶ ἐφ᾽ ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. ἐμνήσθην 16
δὲ τοῦ ῥήματος κυρίου, ὡς ἔλεγεν, ἰωάννης μὲν
ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε
ἐν πνεύματι ἁγίῳ. εἰ οὖν τὴν ἴσην δωρεὰν 17
ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς, ὡς καὶ ἡμῖν πιστεύσα-
σιν ἐπὶ τὸν κύριον ἰησοῦν χριστὸν, ἐγὼ δὲ τίς
ἤμην δυνατὸς κωλῦσαι τὸν θεόν; ἀκούσαν- 18
τες δὲ ταῦτα, ἡσύχασαν, καὶ ἐδόξαζον τὸν θεὸν,
λέγοντες, ἄραγε καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ θεὸς τὴν
μετάνοιαν ἔδωκεν εἰς ζωήν. οἱ μὲν οὖν 19
διασπαρέντες ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς γενομένης
ἐπὶ στεφάνῳ, διῆλθον ἕως φοινίκης, καὶ κύ-
πρου, καὶ ἀντιοχείας, μηδενὶ λαλοῦντες τὸν
λόγον, εἰ μὴ μόνον ἰουδαίοις. ἦσαν δέ τινες 20
ἐξ αὐτῶν ἄνδρες κύπριοι καὶ κυρηναῖοι, οἵ-
τινες εἰσελθόντες εἰς ἀντιόχειαν, ἐλάλουν πρὸς
τοὺς ἑλληνιστὰς, εὐαγγελιζόμενοι τὸν κύριον
ἰησοῦν. καὶ ἦν χεὶρ κυρίου μετ᾽ αὐτῶν τοῦ 21
ἰᾶσθαι αὐτούς· πολύς τε ἀριθμὸς πιστεύσας
ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν κύριον. ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος 22
εἰς τὰ ὦτα τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν ἱεροσολύμοις
περὶ αὐτῶν, καὶ ἐξαπέστειλαν βαρνάβαν διελ-
θεῖν εἰς ἀντιόχειαν· ὃς παραγενόμενος καὶ 23
ἰδὼν τὴν χάριν τοῦ θεοῦ, ἐχάρη, καὶ παρεκάλει
πάντας τῇ προθέσει τῆς καρδίας προσμέ-
νειν τῷ κυρίῳ, ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς, καὶ 24
πλήρης πνεύματος ἁγίου καὶ πίστεως. καὶ
προσετέθη ὄχλος ἱκανὸς τῷ κυρίῳ. ἐξῆλ- 25
θε δὲ εἰς ταρσὸν ὁ βαρνάβας ἀναζητῆσαι
σαῦλον· καὶ εὑρὼν αὐτὸν ἤγαγεν αὐτὸν εἰς
ἀντιόχειαν. ἐγένετο δὲ αὐτοὺς ἐνιαυτὸν ὅλον 26
συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ διδάξαι
ὄχλον ἱκανόν, χρηματίσαι τε πρῶτον ἐν
ἀντιοχείᾳ τοὺς μαθητὰς, χριστιανούς. ἐν 27
ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατῆλθον ἀπὸ ἱερο-
σολύμων προφῆται εἰς ἀντιόχειαν. ἀναστὰς 28
δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι ἄγαβος, ἐσήμαινε
διὰ τοῦ πνεύματος, λιμὸν μέγαν μέλλειν ἔ-
σεσθαι ἐφ᾽ ὅλην τὴν οἰκουμένην· ὅστις καὶ
ἐγένετο ἐπὶ κλαυδίου καίσαρος. τῶν δὲ μα- 29
θητῶν καθὼς ηὐπορεῖτό τις, ὥρισαν ἕκα-
στος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς κα-
τοικοῦσιν ἐν τῇ ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς· ὃ καὶ ἐποίη-
σαν, ἀποστείλαντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους
διὰ χειρὸς βαρνάβα καὶ σαύλου.

Κατ᾽

ιβ.

1 Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν ἡρώ-
δης ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας κακῶσαί τινας
2 τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. ἀνεῖλε δὲ ἰάκωβον τὸν
3 ἀδελφὸν ἰωάννου μαχαίρᾳ. καὶ ἰδὼν ὅτι
ἀρεστόν ἐστι τοῖς ἰουδαίοις, προσέθετο συλ-
4 λαβεῖν καὶ πέτρον. ἦσαν δὲ ἡμέραι τῶν ἀζύ-
μων. ὃν καὶ πιάσας ἔθετο εἰς φυλακὴν, πα-
ραδοὺς τέσσαρσι τετραδίοις στρατιωτῶν φυ-
λάσσειν αὐτὸν, βουλόμενος μετὰ τὸ πάσχα ἀ-
5 ναγαγεῖν αὐτὸν τῷ λαῷ. ὁ μὲν οὖν πέτρος
ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ. προσευχὴ δὲ ἦν
ἐκτενὴς γινομένη ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὸν
6 θεὸν περὶ αὐτοῦ. ὅτε δὲ ἔμελλεν προάγειν αὐ-
τὸν ὁ ἡρώδης, τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν ὁ πέτρος
κοιμώμενος μεταξὺ δύο στρατιωτῶν, δε-
δεμένος ἁλύσεσι δυσὶ, φύλακές τε πρὸ τῆς
7 θύρας ἐτήρουν τὴν φυλακήν. καὶ ἰδοὺ ἄγγελος
κυρίου ἐπέστη, καὶ φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ οἰκή-
ματι. πατάξας δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ πέ-
τρου, ἤγειρεν αὐτὸν, λέγων, ἀνάστα ἐν τάχει. καὶ
8 ἐξέπεσον αὐτοῦ αἱ ἁλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν. εἶπέ
τε ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὸν, περίζωσαι, καὶ ὑπό-
δησαι τὰ σανδάλιά σου. ἐποίησε δὲ οὕτω. καὶ
λέγει αὐτῷ, περιβαλοῦ τὸ ἱμάτιόν σου, καὶ ἀ-
9 κολούθει μοι. καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει αὐτῷ, καὶ
οὐκ ᾔδει ὅτι ἀληθές ἐστι τὸ γινόμενον διὰ τοῦ
10 ἀγγέλου, ἐδόκει δὲ ὅραμα βλέπειν. διελθόν-
τες δὲ πρώτην φυλακὴν καὶ δευτέραν, ἦλ-
θον ἐπὶ τὴν πύλην τὴν σιδηρᾶν, τὴν φέρουσαν
εἰς τὴν πόλιν, ἥτις αὐτομάτη ἠνοίχθη αὐ-
τοῖς. καὶ ἐξελθόντες προῆλθον ῥύμην μίαν,
11 καὶ εὐθέως ἀπέστη ὁ ἄγγελος ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ὁ
πέτρος γενόμενος ἐν ἑαυτῷ, εἶπε, νῦν οἶδα
ἀληθῶς ὅτι ἐξαπέστειλε κύριος τὸν ἄγγελον
αὐτοῦ, καὶ ἐξείλετό με ἐκ χειρὸς ἡρώδου καὶ
πάσης τῆς προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν ἰουδαίων.
12 συνιδών τε ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν μαρίας
τῆς μητρὸς ἰωάννου τοῦ ἐπικαλουμένου μάρκου,
οὗ ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι ἀδελφοὶ καὶ
13 προσευχόμενοι. κρούσαντος δὲ τοῦ πέτρου τὴν
θύραν τοῦ πυλῶνος, προσῆλθε παιδίσκη ὑ-
14 πακοῦσαι, ὀνόματι ῥόδη. καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν
φωνὴν τοῦ πέτρου, ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ἤνοιξε
τὸν πυλῶνα, εἰσδραμοῦσα δὲ ἀπήγγειλεν ἑστά-
15 ναι τὸν πέτρον πρὸ τοῦ πυλῶνος. οἱ δὲ πρὸς
αὐτὴν εἶπον, μαίνῃ. ἡ δὲ διϊσχυρίζετο οὕτως
16 ἔχειν. οἱ δ' ἔλεγον, ὁ ἄγγελος αὐτοῦ ἐστιν. ὁ δὲ
πέτρος ἐπέμενε κρούων. ἀνοίξαντες δὲ εἶδον
17 αὐτὸν, καὶ ἐξέστησαν. κατασείσας δὲ αὐτοῖς τῇ
χειρὶ σιγᾶν, διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ὁ κύ-
ριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς φυλακῆς. εἶπε δὲ,
ἀπαγγείλατε ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς
ταῦτα. καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἕτερον τό-
πον. γενομένης δὲ ἡμέρας, ἦν τάραχος οὐκ 18
ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώταις, τί ἄρα ὁ πέτρος
ἐγένετο. ἡρώδης δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν καὶ μὴ 19
εὑρὼν, ἀνακρίνας τοὺς φύλακας, ἐκέλευσεν
ἀπαχθῆναι. καὶ κατελθὼν ἀπὸ τῆς ἰουδαίας
εἰς τὴν καισάρειαν διέτριβεν. ἦν δὲ ὁ ἡρώ- 20
δης θυμομαχῶν τυρίοις καὶ σιδωνίοις. ὁμο-
θυμαδὸν δὲ παρῆσαν πρὸς αὐτὸν, καὶ πεί-
σαντες βλάστον, τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασι-
λέως, ᾐτοῦντο εἰρήνην, διὰ τὸ τρέφεσθαι
αὐτῶν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς. τακτῇ δὲ 21
ἡμέρᾳ ὁ ἡρώδης ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βα-
σιλικὴν, καὶ καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐδη-
μηγόρει πρὸς αὐτούς. ὁ δὲ δῆμος ἐπεφώνει, 22
φωνὴ θεοῦ καὶ οὐκ ἀνθρώπου. παραχρῆμα 23
δὲ ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος κυρίου, ἀνθ' ὧν οὐκ
ἔδωκε τὴν δόξαν τῷ θεῷ. καὶ γενόμενος σκω-
ληκόβρωτος, ἐξέψυξεν. ὁ δὲ λόγος τοῦ θεοῦ 24
ηὔξανε καὶ ἐπληθύνετο. βαρνάβας δὲ καὶ σαῦ- 25
λος ὑπέστρεψαν ἐξ ἱερουσαλὴμ εἰς ἀντιό-
χειαν, πληρώσαντες τὴν διακονίαν, συμπα-
ραλαβόντες καὶ ἰωάννην τὸν ἐπικληθέντα
μάρκον.

ιγ'.

Ἦσαν δέ τινες ἐν ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν οὖσαν 1
ἐκκλησίαν, προφῆται καὶ διδάσκαλοι, ὅ, τε
βαρνάβας καὶ συμεὼν ὁ καλούμενος νίγερ, καὶ
λούκιος ὁ κυρηναῖος, μαναήν τε ἡρώδου τοῦ
τετράρχου σύντροφος, καὶ σαῦλος. λειτουρ- 2
γούντων δὲ αὐτῶν τῷ κυρίῳ, καὶ νηστευόντων,
εἶπε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, ἀφορίσατε δή
μοι τόν τε βαρνάβαν, καὶ τὸν σαῦλον εἰς τὸ ἔρ-
γον ὃ προσκέκλημαι αὐτούς. τότε νηστεύ- 3
σαντες καὶ προσευξάμενοι, καὶ ἐπιθέντες τὰς
χεῖρας αὐτοῖς, ἀπέλυσαν. οὗτοι μὲν οὖν ἐκ- 4
πεμφθέντες ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου,
κατῆλθον εἰς τὴν σελεύκειαν, ἐκεῖθέν τε
ἀπέπλευσαν εἰς τὴν κύπρον. καὶ γενόμενοι ἐν 5
σαλαμῖνι, κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἐν
ταῖς συναγωγαῖς τῶν ἰουδαίων. εἶχον δὲ καὶ
ἰωάννην ὑπηρέτην. διελθόντες δὲ τὴν νῆσον 6
ἄχρι πάφου, εὗρόν τινα μάγον ψευδοπρο-
φήτην ἰουδαῖον, ᾧ ὄνομα βαριησοῦς. ὃς ἦν 7
σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ σεργίῳ παύλῳ, ἀνδρὶ
συνετῷ. οὗτος προσκαλεσάμενος βαρνάβαν
καὶ σαῦλον, ἐπεζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ
θεοῦ. ἀνθίστατο δὲ αὐτοῖς ἐλύμας ὁ μάγος. 8
οὕτω γὰρ μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ζητῶν
διαστρέψαι τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως.
σαῦλος δὲ, ὁ καὶ παῦλος, πλησθεὶς πνεύμα- 9

10 τος ἁγίου, καὶ ἀτενίσας εἰς αὐτὸν, εἶπεν, ὦ
πλήρης παντὸς δόλου καὶ πάσης ῥᾳδιουργίας,
υἱὲ διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύνης, οὐ
παύσῃ διαστρέφων τὰς ὁδοὺς κυρίου τὰς
11 εὐθείας; καὶ νῦν ἰδοὺ χεὶρ τοῦ κυρίου ἐπὶ σὲ, καὶ
ἔσῃ τυφλὸς, μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι και-
ροῦ. παραχρῆμα δὲ ἐπέπεσεν ἐπ᾽ αὐτὸν
ἀχλὺς καὶ σκότος, καὶ περιάγων ἐζήτει χειρα-
12 γωγούς. τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος τὸ γεγονὸς,
ἐπίστευσεν, ἐκπλησσόμενος ἐπὶ τῇ διδαχῇ
13 τοῦ κυρίου. ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς πάφου οἱ πε-
ρὶ τὸν παῦλον, ἦλθον εἰς πέργην τῆς παμφυ-
λίας· ἰωάννης δὲ ἀποχωρήσας ἀπ᾽ αὐτῶν,
14 ὑπέστρεψεν εἰς ἱερουσαλήμ. αὐτοὶ δὲ διελ-
θόντες ἀπὸ τῆς πέργης, παρεγένοντο εἰς ἀν-
τιόχειαν τῆς πισιδίας· καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν
συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, ἐκά-
15 θισαν. μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν
προφητῶν, ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι
πρὸς αὐτοὺς, λέγοντες, ἄνδρες ἀδελφοὶ, εἰ
ἔστι λόγος ἐν ὑμῖν παρακλήσεως πρὸς τὸν
16 λαὸν, λέγετε. ἀναστὰς δὲ παῦλος, καὶ κατα-
σείσας τῇ χειρὶ, εἶπεν, ἄνδρες ἰσραηλῖται,
17 καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν θεὸν, ἀκούσατε· ὁ θεὸς
τοῦ λαοῦ τούτου ἰσραὴλ ἐξελέξατο τοὺς πα-
τέρας ἡμῶν, καὶ τὸν λαὸν ὕψωσεν ἐν γῇ αἰ-
γύπτῳ· καὶ μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ ἐξήγα-
18 γεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς· καὶ ὡς τεσσαρακον-
ταετῆ χρόνον ἐτροποφόρησεν αὐτοὺς ἐν τῇ
19 ἐρήμῳ· καὶ καθελὼν ἔθνη ἑπτὰ ἐν γῇ χα-
ναὰν, κατεκληροδότησεν αὐτοῖς τὴν γῆν
20 αὐτῶν· καὶ μετὰ ταῦτα ὡς ἔτεσι τετρακο-
σίοις καὶ πεντήκοντα ἔδωκε κριτὰς ἕως
21 σαμουὴλ τοῦ προφήτου. κἀκεῖθεν ᾐτήσαν-
το βασιλέα, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς τὸν
σαοὺλ υἱὸν κὶς, ἄνδρα ἐκ φυλῆς βενιαμὶν,
22 ἔτη τεσσαράκοντα. καὶ μεταστήσας αὐτὸν,
ἤγειρεν αὐτοῖς τὸν δαβὶδ εἰς βασιλέα, ᾧ
καὶ εἶπε μαρτυρήσας, εὗρον δαβὶδ τὸν τοῦ
ἰεσσαὶ, ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὃς ποιή-
23 σει πάντα τὰ θελήματά μου. τούτου ὁ θεὸς
ἀπὸ τοῦ σπέρματος κατ᾽ ἐπαγγελίαν ἤγει-
24 ρε τῷ ἰσραὴλ σωτῆρα ἰησοῦν, προκηρύ-
ξαντος ἰωάννου πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου
αὐτοῦ βάπτισμα μετανοίας παντὶ τῷ λαῷ
25 τοῦ ἰσραήλ. ὡς δὲ ἐπλήρου ὁ ἰωάννης τὸν
δρόμον, ἔλεγε, τίνα με ὑπονοεῖτε εἶναι; οὐκ εἰ-
μὶ ἐγὼ, ἀλλ᾽ ἰδοὺ ἔρχεται μετ᾽ ἐμὲ, οὗ οὐκ
εἰμὶ ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν λῦσαι.
26 ἄνδρες ἀδελφοὶ, υἱοὶ γένους ἀβραὰμ, καὶ
οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι τὸν θεὸν, ὑμῖν ὁ λόγος
27 τῆς σωτηρίας ταύτης ἀπεστάλη. οἱ γὰρ κα-

τοικοῦντες ἱερουσαλὴμ, καὶ οἱ ἄρχοντες αὐ-
τῶν τοῦτον ἀγνοήσαντες, καὶ τὰς φωνὰς τῶν
προφητῶν τὰς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγι-
νωσκομένας, κρίναντες ἐπλήρωσαν· καὶ μη- 28
δεμίαν αἰτίαν θανάτου εὑρόντες, ᾐτήσαντο
πιλάτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν. ὡς δὲ ἐτέλε- 29
σαν πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα, κα-
θελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου ἔθηκαν εἰς μνη-
μεῖον. ὁ δὲ θεὸς ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· 30
ὃς ὤφθη ἐπὶ ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβ- 31
βᾶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς γαλιλαίας εἰς ἱερου-
σαλὴμ, οἵτινές εἰσι μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν
λαόν. καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελιζόμεθα τὴν 32
πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίαν γενομένην·
ὅτι ταύτην ὁ θεὸς ἐκπεπλήρωκε τοῖς τέ- 33
κνοις αὐτῶν ἡμῖν, ἀναστήσας ἰησοῦν, ὡς καὶ
ἐν τῷ ψαλμῷ τῷ δευτέρῳ γέγραπται,
Υἱός μου εἶ σὺ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε.
ὅτι δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, μηκέτι 34
μέλλοντα ὑποστρέφειν αὐτὸν εἰς διαφθο-
ρὰν, οὕτως εἴρηκεν, Ὅτι δώσω ὑμῖν τὰ ὅ-
σια δαβὶδ τὰ πιστά. διὸ καὶ ἐν ἑτέρῳ λέ- 35
γει, Οὐ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθο-
ράν. δαβὶδ μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενεᾷ ὑπηρετή- 36
σας, τῇ τοῦ θεοῦ βουλῇ ἐκοιμήθη, καὶ προσ-
ετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ, καὶ εἶδε
διαφθοράν. ὃν δὲ ὁ θεὸς ἤγειρεν, οὐκ εἶδε 37
διαφθοράν. γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν, ἄνδρες 38
ἀδελφοὶ, ὅτι διὰ τούτου ὑμῖν ἄφεσις ἁμαρ-
τιῶν καταγγέλλεται, καὶ ἀπὸ πάντων ὧν
οὐκ ἠδυνήθητε ἐν τῷ νόμῳ μωσέως δι-
καιωθῆναι, ἐν τούτῳ πᾶς ὁ πιστεύων δικαιοῦ- 39
ται. βλέπετε οὖν μὴ ἐπέλθῃ ἐφ᾽ ὑμᾶς 40
τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις· Ἴδετε οἱ 41
καταφρονηταὶ, καὶ θαυμάσατε καὶ ἐπι-
βλέψατε, καὶ ἀφανίσθητε, ὅτι ἔργον ἐγὼ ἐρ-
γάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ὃ οὐ μὴ
πιστεύσητε, ἐάν τις ἐκδιηγῆται ὑμῖν. ἐξιόν- 42
των δὲ αὐτῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῶν ἰου-
δαίων, παρεκάλουν τὰ ἔθνη εἰς τὸ μετα-
ξὺ σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ αὐτὰ
ῥήματα. λυθείσης δὲ τῆς συναγωγῆς, ἠ- 43
κολούθησαν πολλοὶ τῶν ἰουδαίων καὶ τῶν
σεβομένων προσηλύτων τῷ παύλῳ καὶ τῷ
βαρνάβᾳ, οἵτινες προσλαλοῦντες αὐτοῖς, ἔ-
πειθον αὐτοὺς ἐπιμένειν τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ.
τῷ τε ἐρχομένῳ σαββάτῳ, σχεδὸν πᾶσα 44
ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ
θεοῦ. ἰδόντες δὲ οἱ ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλους, 45
ἐπλήσθησαν ζήλου, καὶ ἀντέλεγον τοῖς ὑπὸ
τοῦ παύλου λεγομένοις, ἀντιλέγοντες καὶ
βλασφημοῦντες. παῤῥησιασάμενοι δὲ ὁ 46
παῦλος

παῦλος καὶ ὁ βαρνάβας, εἶπον, ὑμῖν ἦν
ἀναγκαῖον πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον
τοῦ θεοῦ· ἐπειδὴ δὲ ἀπωθεῖσθε αὐτὸν, καὶ
οὐκ ἀξίους κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς,
47 ἰδοὺ στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη. οὕτω γὰρ ἐν-
τέταλται ἡμῖν ὁ κύριος, Τέθεικά σε εἰς
φῶς ἐθνῶν, τοῦ εἶναί σε εἰς σωτηρίαν
48 ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη,
ἔχαιρον, καὶ ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ κυ-
ρίου, καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν τεταγμέ-
49 νοι εἰς ζωὴν αἰώνιον. διεφέρετο δὲ ὁ λόγος
50 τοῦ κυρίου δι' ὅλης τῆς χώρας. οἱ δὲ ἰου-
δαῖοι παρώτρυναν τὰς σεβομένας γυ-
ναῖκας, καὶ τὰς εὐσχήμονας, καὶ τοὺς πρώ-
τους τῆς πόλεως, καὶ ἐπήγειραν διωγμὸν
ἐπὶ τὸν παῦλον καὶ τὸν βαρνάβαν, καὶ ἐξέ-
51 βαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. οἱ δὲ
ἐκτιναξάμενοι τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν αὐ-
52 τῶν ἐπ' αὐτοὺς, ἦλθον εἰς ἰκόνιον. οἱ δὲ μα-
θηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ πνεύματος
ἁγίου.

ιδʹ.

1 Ἐγένετο δὲ ἐν ἰκονίῳ κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσ-
ελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν ἰου-
δαίων, καὶ λαλῆσαι οὕτως, ὥστε πιστεῦσαι
2 ἰουδαίων τε καὶ ἑλλήνων πολὺ πλῆθος. οἱ
δὲ ἀπειθοῦντες ἰουδαῖοι ἐπήγειραν καὶ ἐ-
κάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν ἐθνῶν κατὰ τῶν
3 ἀδελφῶν. ἱκανὸν μὲν οὖν χρόνον διέτρι-
ψαν, παῤῥησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ κυρίῳ τῷ
μαρτυροῦντι τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ,
διδόντι σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ
4 τῶν χειρῶν αὐτῶν. ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος
τῆς πόλεως· καὶ οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς ἰου-
5 δαίοις, οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀποστόλοις. ὡς δὲ ἐ-
γένετο ὁρμὴ τῶν ἐθνῶν τε καὶ ἰουδαίων σὺν
τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν, ὑβρίσαι καὶ λιθοβο-
6 λῆσαι αὐτοὺς, συνιδόντες κατέφυγον εἰς
τὰς πόλεις τῆς λυκαονίας, λύστραν καὶ δέρ-
βην, καὶ τὴν περίχωρον, κἀκεῖ ἦσαν εὐαγ-
7 γελιζόμενοι. καί τις ἀνὴρ ἐν λύστροις ἀδύ-
νατος τοῖς ποσὶν ἐκάθητο, χωλὸς ἐκ κοιλίας
μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων, ὃς οὐδέποτε περι-
8 πεπατήκει. οὗτος ἤκουε τοῦ παύλου λαλοῦν-
τος. ὃς ἀτενίσας αὐτῷ, καὶ ἰδὼν ὅτι πίστιν ἔχει
9 τοῦ σωθῆναι, εἶπε μεγάλῃ τῇ φωνῇ, σοὶ
λέγω, ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου ἰησοῦ χρι-
στοῦ, ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθός. καὶ
10 ἥλλετο, καὶ περιεπάτει. οἱ δὲ ὄχλοι ἰδόν-
τες ὃ ἐποίησεν ὁ παῦλος, ἐπῆραν τὴν φω-
νὴν αὐτῶν, λυκαονιστὶ λέγοντες, οἱ θεοὶ ὁ-
μοιωθέντες ἀνθρώποις, κατέβησαν πρὸς
ἡμᾶς· ἐκάλουν τε τὸν μὲν βαρνάβαν, δία· 12
τὸν δὲ παῦλον, ἑρμῆν, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν
ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου. ὁ δὲ ἱερεὺς τοῦ διὸς 13
τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως αὐτῶν, ταύρους
καὶ στέμματα ἐπὶ τοὺς πυλῶνας ἐνέγκας,
σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελε θύειν. ἀκούσαντες 13
δὲ οἱ ἀπόστολοι βαρνάβας καὶ παῦλος, διαῤ-
ῥήξαντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν, εἰσεπήδησαν
εἰς τὸν ὄχλον, κράζοντες, καὶ λέγοντες, ἄν- 14
δρες, τί ταῦτα ποιεῖτε; καὶ ἡμεῖς ὁμοιο-
παθεῖς ἐσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι, εὐαγγελιζό-
μενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων ἐπι-
στρέφειν ἐπὶ τὸν θεὸν τὸν ζῶντα, ὃς ἐποίησε
τὸν οὐρανὸν, καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν θά-
λασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· ὃς ἐν ταῖς 15
παρῳχημέναις γενεαῖς εἴασε πάντα τὰ
ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. καίτοι- 16
γε οὐκ ἀμάρτυρον ἑαυτὸν ἀφῆκεν, ἀγαθο-
ποιῶν, οὐρανόθεν ἡμῖν ὑετοὺς διδοὺς, καὶ και-
ροὺς καρποφόρους, ἐμπιπλῶν τροφῆς καὶ
εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν. καὶ ταῦτα 17
λέγοντες, μόλις κατέπαυσαν τοὺς ὄχλους
τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς. διατριβόντων δὲ 18
αὐτῶν, καὶ διδασκόντων, ἐπῆλθον ἀπὸ ἀν-
τιοχείας καὶ ἰκονίου ἰουδαῖοι, καὶ πείσαντες
τοὺς ὄχλους, καὶ λιθάσαντες τὸν παῦλον,
ἔσυρον ἔξω τῆς πόλεως, νομίσαντες αὐτὸν
τεθνάναι. κυκλωσάντων δὲ αὐτὸν τῶν 19
μαθητῶν, ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πό-
λιν. καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξῆλθε σὺν τῷ βαρ-
νάβᾳ εἰς δέρβην. εὐαγγελισάμενοί τε τὴν 20
πόλιν ἐκείνην, καὶ μαθητεύσαντες ἱκανοὺς,
ὑπέστρεψαν εἰς τὴν λύστραν, καὶ ἰκόνιον, καὶ
ἀντιόχειαν, ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν 21
μαθητῶν, παρακαλοῦντες ἐμμένειν τῇ
πίστει, καὶ ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡ-
μᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.
χειροτονήσαντες δὲ αὐτοῖς πρεσβυτέρους 22
κατ' ἐκκλησίαν, προσευξάμενοι μετὰ νη-
στειῶν, παρέθεντο αὐτοὺς τῷ κυρίῳ εἰς ὃν
πεπιστεύκεισαν. καὶ διελθόντες τὴν πι- 23
σιδίαν, ἦλθον εἰς παμφυλίαν. καὶ λαλή- 24
σαντες ἐν πέργῃ τὸν λόγον, κατέβησαν εἰς
ἀττάλειαν. κἀκεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς ἀν- 25
τιόχειαν, ὅθεν ἦσαν παραδεδομένοι τῇ
χάριτι τοῦ θεοῦ εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν.
παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν 26
ἐκκλησίαν, ἀνήγγειλαν ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς
μετ' αὐτῶν, καὶ ὅτι ἤνοιξε τοῖς ἔθνεσι θύ-
ραν πίστεως. διέτριβον δὲ ἐκεῖ χρόνον οὐκ 27
ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς.

Καὶ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ιε.

1 Καί τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς ἰουδαίας,
ἐδίδασκον τοὺς ἀδελφοὺς, ὅτι ἐὰν μὴ περι-
τέμνησθε τῷ ἔθει μωϋσέως, οὐ δύνασθε
2 σωθῆναι. γενομένης οὖν στάσεως καὶ συζη-
τήσεως οὐκ ὀλίγης τῷ παύλῳ καὶ τῷ βαρνάβᾳ
πρὸς αὐτοὺς, ἔταξαν ἀναβαίνειν παῦλον καὶ
βαρνάβαν, καί τινας ἄλλους ἐξ αὐτῶν πρὸς
τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς ἱερου-
3 σαλὴμ, περὶ τοῦ ζητήματος τούτου. οἱ μὲν οὖν
προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, διήρ-
χοντο τὴν φοινίκην, καὶ σαμάρειαν, ἐκδιη-
γούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐποίουν
4 χαρὰν μεγάλην πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς. πα-
ραγενόμενοι δὲ εἰς ἱερουσαλὴμ, ἀπεδέχθησαν
ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, καὶ τῶν ἀποστόλων, καὶ τῶν
πρεσβυτέρων, ἀνήγγειλάν τε ὅσα ὁ θεὸς ἐ-
5 ποίησε μετ' αὐτῶν. ἐξανέστησαν δέ τινες τῶν
ἀπὸ τῆς αἱρέσεως τῶν φαρισαίων, πεπιστευ-
κότες, λέγοντες, ὅτι δεῖ περιτέμνειν αὐτοὺς,
παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν νόμον μωϋσέως.
6 συνήχθησαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτε-
7 ροι ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου τούτου. πολλῆς δὲ συ-
ζητήσεως γενομένης, ἀναστὰς πέτρος εἶπε
πρὸς αὐτούς, ἄνδρες ἀδελφοὶ, ὑμεῖς ἐπίστα-
σθε ὅτι ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν
ἐξελέξατο, διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ
8 ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου, καὶ πιστεῦσαι· καὶ
ὁ καρδιογνώστης θεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς,
δοὺς αὐτοῖς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, καθὼς καὶ
9 ἡμῖν· καὶ οὐδὲν διέκρινε μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ
αὐτῶν, τῇ πίστει καθαρίσας τὰς καρδίας
10 αὐτῶν. νῦν οὖν τί πειράζετε τὸν θεὸν,
ἐπιθεῖναι ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθη-
τῶν, ὃν οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς ἰσχύ-
11 σαμεν βαστάσαι; ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος κυ-
ρίου ἰησοῦ χριστοῦ πιστεύομεν σωθῆναι, καθ' ὃν
12 τρόπον κἀκεῖνοι. ἐσίγησε δὲ ἅπαν τὸ πλῆ-
θος, καὶ ἤκουον βαρνάβα καὶ παύλου ἐξηγουμέ-
νων ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς σημεῖα καὶ τέρατα
13 ἐν τοῖς ἔθνεσιν δι' αὐτῶν. μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι
αὐτοὺς, ἀπεκρίθη ἰάκωβος, λέγων, ἄνδρες ἀ-
14 δελφοὶ, ἀκούσατέ μου· συμεὼν ἐξηγήσατο
καθὼς πρῶτον ὁ θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν
15 ἐξ ἐθνῶν λαὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ· καὶ
τούτῳ συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν,
16 καθὼς γέγραπται, Μετὰ ταῦτα ἀναστρέ-
ψω, καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν δαβὶδ τὴν
πεπτωκυῖαν, καὶ τὰ κατεσκαμμένα αὐτῆς
17 ἀνοικοδομήσω, καὶ ἀνορθώσω αὐτήν· ὅπως
ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώ-
πων τὸν κύριον, καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐφ' οὓς ἐπι-
κέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτοὺς, λέγει κύ-
ριος ὁ ποιῶν ταῦτα πάντα· ἃ ἐστι γνωστὰ 18
ἀπ' αἰῶνος αὐτῷ. διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρ- 19
ενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἐπιστρέφουσι
ἐπὶ τὸν θεὸν, ἀλλὰ ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς τοῦ ἀ- 20
πέχεσθαι ἀπὸ τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων
καὶ τῆς πορνείας, καὶ τοῦ πνικτοῦ, καὶ τοῦ αἵματος.
μωσῆς γὰρ ἐκ γενεῶν ἀρχαίων κατὰ πόλιν 21
τοὺς κηρύσσοντας αὐτὸν ἔχει, ἐν ταῖς συναγωγαῖς
κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκόμενος. τότε 22
ἔδοξε τοῖς ἀποστόλοις, καὶ τοῖς πρεσβυτέ-
ροις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐκλεξαμένους
ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι εἰς ἀντιόχειαν σὺν
τῷ παύλῳ καὶ βαρνάβᾳ, ἰούδαν τὸν ἐπικαλού-
μενον βαρσαβᾶν, καὶ σίλαν, ἄνδρας ἡγουμένους
ἐν τοῖς ἀδελφοῖς· γράψαντες διὰ χειρὸς 23
αὐτῶν τάδε· Οἱ ἀπόστολοι, καὶ οἱ πρεσβύτε-
ροι, καὶ οἱ ἀδελφοὶ, τοῖς κατὰ τὴν ἀντιόχειαν, καὶ
συρίαν, καὶ κιλικίαν ἀδελφοῖς, τοῖς ἐξ ἐθνῶν,
χαίρειν. ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξελ- 24
θόντες ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις, ἀνασκευά-
ζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν, λέγοντες περιτέ-
μνεσθαι, καὶ τηρεῖν τὸν νόμον, οἷς οὐ διεστειλάμεθα·
ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδὸν, ἐκ- 25
λεξαμένους ἄνδρας πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, σὺν
τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν βαρνάβᾳ καὶ παύλῳ, 26
ἀνθρώποις παραδεδωκόσι τὰς ψυχὰς
αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν
ἰησοῦ χριστοῦ. ἀπεστάλκαμεν οὖν ἰούδαν καὶ 27
σίλαν, καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου ἀπαγγέλλοντας
τὰ αὐτά. ἔδοξε γὰρ τῷ ἁγίῳ πνεύματι καὶ 28
ἡμῖν, μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος,
πλὴν τῶν ἐπάναγκες τούτων, ἀπέχεσθαι εἰ- 29
δωλοθύτων, καὶ αἵματος, καὶ πνικτοῦ, καὶ πορ-
νείας· καὶ ὅσα μὴ θέλετε ἑαυτοῖς γίνεσθαι,
ἑτέροις μὴ ποιεῖτε· ἐξ ὧν διατηροῦντες
ἑαυτοὺς, εὖ πράξετε. ἔῤῥωσθε. οἱ μὲν οὖν ἀ- 30
πολυθέντες, ἦλθον εἰς ἀντιόχειαν, καὶ συναγα-
γόντες τὸ πλῆθος, ἐπέδωκαν τὴν ἐπιστολήν.
ἀναγνόντες δὲ ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρακλή- 31
σει. ἰούδας τε καὶ σίλας, καὶ αὐτοὶ προφῆται 32
ὄντες, διὰ λόγου πολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς
ἀδελφοὺς, καὶ ἐπεστήριξαν. ποιήσαντες δὲ 33
χρόνον, ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν
ἀδελφῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους. ἔδοξε δὲ τῷ 34
σίλᾳ ἐπιμεῖναι αὐτοῦ. παῦλος δὲ καὶ βαρνάβας 35
διέτριβον ἐν ἀντιοχείᾳ, διδάσκοντες καὶ εὐ-
αγγελιζόμενοι μετὰ καὶ ἑτέρων πολλῶν τὸν λό-
γον τοῦ κυρίου. μετὰ δέ τινας ἡμέρας εἶπε 36
παῦλος πρὸς βαρνάβαν, ἐπιστρέψαντες δὴ
ἐπισκεψώμεθα τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν κατὰ πᾶ-
σαν πόλιν, ἐν αἷς κατηγγείλαμεν τὸν λόγον

37 τοῦ κυρίου, πῶς ἔχουσι. βαρνάβας δὲ ἐβουλεύ-
σατο συμπαραλαβεῖν τὸν ἰωάννην τὸν κα-
38 λούμενον μάρκον· παῦλος δὲ ἠξίου τὸν ἀποστάν-
τα ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ παμφυλίας, καὶ μὴ συνελ-
θόντα αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ συμπαραλα-
39 βεῖν τοῦτον. ἐγένετο οὖν παροξυσμὸς, ὥστε
ἀποχωρισθῆναι αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, τόν τε
βαρνάβαν παραλαβόντα τὸν μάρκον, ἐκ-
40 πλεῦσαι εἰς κύπρον. παῦλος δὲ ἐπιλεξά-
μενος σίλαν, ἐξῆλθε, παραδοθεὶς τῇ χά-
41 ριτι τοῦ θεοῦ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν. διήρχετο δὲ
τὴν συρίαν καὶ κιλικίαν, ἐπιστηρίζων τὰς ἐκ-
κλησίας.

ιϛ'.

1 Κατήντησε δὲ εἰς δέρβην καὶ λύστραν· καὶ
ἰδοὺ μαθητής τις ἦν, ὀνόματι τιμόθεος,
υἱὸς γυναικός τινος ἰουδαίας πιστῆς, πατρὸς
2 δὲ ἕλληνος· ὃς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν λύ-
3 στροις καὶ ἰκονίῳ ἀδελφῶν. τοῦτον ἠθέλησεν
ὁ παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελθεῖν· καὶ λαβὼν
περιέτεμεν αὐτὸν διὰ τοὺς ἰουδαίους τοὺς ὄν-
τας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις· ᾔδεισαν γὰρ ἅ-
παντες τὸν πατέρα αὐτοῦ, ὅτι ἕλλην ὑπῆρ-
4 χεν. ὡς δὲ διεπορεύοντο τὰς πόλεις, παρε-
δίδουν αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγματα τὰ
κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυ-
5 τέρων τῶν ἐν ἱερουσαλήμ. αἱ μὲν οὖν ἐκκλη-
σίαι ἐστερεοῦντο τῇ πίστει, καὶ ἐπερίσσευον τῷ
6 ἀριθμῷ καθ' ἡμέραν. διελθόντες δὲ τὴν
φρυγίαν καὶ τὴν γαλατικὴν χώραν, κωλυ-
θέντες ὑπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος λαλῆσαι
7 τὸν λόγον ἐν τῇ ἀσίᾳ· ἐλθόντες κατὰ τὴν μυσίαν,
ἐπείραζον κατὰ τὴν βιθυνίαν πορεύεσθαι· καὶ οὐκ
8 εἴασεν αὐτοὺς τὸ πνεῦμα. παρελθόντες δὲ
9 τὴν μυσίαν, κατέβησαν εἰς τρωάδα. καὶ ὅρα-
μα διὰ τῆς νυκτὸς ὤφθη τῷ παύλῳ· ἀνήρ τις
ἦν μακεδὼν, ἑστὼς, παρακαλῶν αὐτὸν, καὶ
λέγων, διαβὰς εἰς μακεδονίαν βοήθησον
10 ἡμῖν. ὡς δὲ τὸ ὅραμα εἶδεν, εὐθέως ἐζητή-
σαμεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν μακεδονίαν, συμ-
βιβάζοντες ὅτι προσκέκληται ἡμᾶς ὁ κύριος
11 εὐαγγελίσασθαι αὐτούς. ἀναχθέντες οὖν ἀπὸ
τῆς τρωάδος, εὐθυδρομήσαμεν εἰς σαμο-
12 θράκην· τῇ τε ἐπιούσῃ εἰς νεάπολιν· ἐκεῖ-
θέν τε εἰς φιλίππους, ἥτις ἐστὶ πρώτη τῆς
μερίδος τῆς μακεδονίας πόλις, κολώνια. ἦ-
μεν δὲ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει διατρίβοντες ἡμέ-
13 ρας τινάς. τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐξήλ-
θομεν ἔξω τῆς πόλεως παρὰ ποταμὸν, οὗ ἐνο-
μίζετο προσευχὴ εἶναι· καὶ καθίσαντες ἐλα-
14 λοῦμεν ταῖς συνελθούσαις γυναιξί. καί τις γυ-
νὴ ὀνόματι λυδία, πορφυρόπωλις, πόλεως
θυατείρων, σεβομένη τὸν θεὸν, ἤκουεν· ἧς ὁ κύ-
ριος διήνοιξε τὴν καρδίαν, προσέχειν τοῖς λα-
λουμένοις ὑπὸ τοῦ παύλου. ὡς δὲ ἐβαπτίσθη, 15
καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσε λέγουσα, εἰ κε-
κρίκατέ με πιστὴν τῷ κυρίῳ εἶναι, εἰσελ-
θόντες εἰς τὸν οἶκόν μου, μείνατε. καὶ παρεβιά-
σατο ἡμᾶς. ἐγένετο δὲ πορευομένων ἡμῶν 16
εἰς προσευχὴν, παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν
πνεῦμα πύθωνος ἀπαντῆσαι ἡμῖν· ἥτις ἐρ-
γασίαν πολλὴν παρεῖχε τοῖς κυρίοις αὐτῆς
μαντευομένη, αὕτη κατακολουθήσασα τῷ 17
παύλῳ καὶ ἡμῖν, ἔκραζε λέγουσα, οὗτοι οἱ ἄν-
θρωποι δοῦλοι τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου εἰσὶν, οἵ-
τινες καταγγέλλουσιν ἡμῖν ὁδὸν σωτηρίας.
τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. διαπο- 18
νηθεὶς δὲ ὁ παῦλος, καὶ ἐπιστρέψας, τῷ πνεύ-
ματι εἶπε, παραγγέλλω σοι ἐν τῷ ὀνόματι
ἰησοῦ χριστοῦ ἐξελθεῖν ἀπ' αὐτῆς. καὶ ἐξῆλθεν
αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι 19
ἐξῆλθεν ἡ ἐλπὶς τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἐπιλα-
βόμενοι τὸν παῦλον καὶ τὸν σίλαν, εἵλκυσαν εἰς τὴν
ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας. καὶ προσαγαγόν- 20
τες αὐτοὺς τοῖς στρατηγοῖς, εἶπον, οὗτοι οἱ
ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν ἰου-
δαῖοι ὑπάρχοντες· καὶ καταγγέλλουσιν ἔθη, 21
ἃ οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν παραδέχεσθαι, οὐδὲ ποιεῖν,
ῥωμαίοις οὖσι. καὶ συνεπέστη ὁ ὄχλος κατ' 22
αὐτῶν· καὶ οἱ στρατηγοὶ περιρρήξαντες αὐτῶν
τὰ ἱμάτια, ἐκέλευον ῥαβδίζειν. πολλάς τε 23
ἐπιθέντες αὐτοῖς πληγὰς, ἔβαλον εἰς φυ-
λακὴν, παραγγείλαντες τῷ δεσμοφύλακι
ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτούς· ὃς παραγγελίαν 24
τοιαύτην εἰληφὼς, ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν
ἐσωτέραν φυλακὴν, καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν
ἠσφαλίσατο εἰς τὸ ξύλον. κατὰ δὲ τὸ μεσο- 25
νύκτιον, παῦλος καὶ σίλας προσευχόμενοι
ὕμνουν τὸν θεόν. ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέ-
σμιοι. ἄφνω δὲ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, ὥστε 26
σαλευθῆναι τὰ θεμέλια τοῦ δεσμωτηρίου·
ἀνεῴχθησάν τε παραχρῆμα αἱ θύραι πᾶ-
σαι, καὶ πάντων τὰ δεσμὰ ἀνέθη. ἔξυπνος 27
δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ, καὶ ἰδὼν ἀνεῳγ-
μένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, σπασάμενος
μάχαιραν ἔμελλεν ἑαυτὸν ἀναιρεῖν, νομίζων
ἐκπεφευγέναι τοὺς δεσμίους. ἐφώνησε δὲ 28
φωνῇ μεγάλῃ ὁ παῦλος, λέγων, μηδὲν πρά-
ξῃς σεαυτῷ κακόν· ἅπαντες γάρ ἐσμεν ἐν-
θάδε. αἰτήσας δὲ φῶτα, εἰσεπήδησε, καὶ 29
ἔντρομος γενόμενος, προσέπεσε τῷ παύλῳ
καὶ τῷ σίλᾳ. καὶ προαγαγὼν αὐτοὺς ἔξω, 30
ἔφη, κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ; οἱ δὲ 31
εἶπον, πίστευσον ἐπὶ τὸν κύριον ἰησοῦν χρι-
στὸν,

32 σὸν, καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. καὶ ἐλάλησαν
αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ κυρίου, καὶ πᾶσι τοῖς ἐν τῇ
33 οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ
τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς, ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν,
καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ παραχρῆμα.
34 ἀναγαγών τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ,
παρέθηκε τράπεζαν, καὶ ἠγαλλιάσατο
35 πανοικὶ πεπιστευκὼς τῷ θεῷ. ἡμέρας δὲ
γενομένης, ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς ῥαβ-
δούχους, λέγοντες, ἀπόλυσον τοὺς ἀνθρώπους
36 ἐκείνους. ἀπήγγειλε δὲ ὁ δεσμοφύλαξ τοὺς
λόγους τούτους πρὸς τὸν παῦλον, ὅτι ἀπεστάλ-
κασιν οἱ στρατηγοὶ, ἵνα ἀπολυθῆτε. νῦν
37 οὖν ἐξελθόντες πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ. ὁ δὲ
παῦλος ἔφη πρὸς αὐτοὺς, δείραντες ἡμᾶς
δημοσίᾳ, ἀκατακρίτους, ἀνθρώπους ῥω-
μαίους ὑπάρχοντας ἔβαλον εἰς φυλακὴν,
καὶ νῦν λάθρα ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν; οὐ γὰρ· ἀλλὰ
38 ἐλθόντες αὐτοὶ ἡμᾶς ἐξαγαγέτωσαν. ἀνήγ-
γειλαν δὲ τοῖς στρατηγοῖς οἱ ῥαβδοῦχοι τὰ
ῥήματα ταῦτα· καὶ ἐφοβήθησαν ἀκούσαντες
39 ὅτι ῥωμαῖοί εἰσι. καὶ ἐλθόντες παρεκάλεσαν
αὐτούς· καὶ ἐξαγαγόντες ἠρώτων ἐξελθεῖν τῆς
40 πόλεως. ἐξελθόντες δὲ ἐκ τῆς φυλακῆς, εἰσῆλ-
θον πρὸς τὴν λυδίαν· καὶ ἰδόντες τοὺς ἀδελ-
φοὺς, παρεκάλεσαν αὐτοὺς, καὶ ἐξῆλθον.

ιζʹ.

1 Διοδεύσαντες δὲ τὴν ἀμφίπολιν καὶ ἀπολ-
λωνίαν, ἦλθον εἰς θεσσαλονίκην, ὅπου ἦν ἡ
2 συναγωγὴ τῶν ἰουδαίων. κατὰ δὲ τὸ εἰωθὸς
τῷ παύλῳ εἰσῆλθε πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἐπὶ
σάββατα τρία διελέγετο αὐτοῖς ἀπὸ τῶν
3 γραφῶν· διανοίγων καὶ παρατιθέμενος,
ὅτι τὸν χριστὸν ἔδει παθεῖν καὶ ἀναστῆναι ἐκ
νεκρῶν· καὶ ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστὸς ἰησοῦς, ὃν
4 ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. καί τινες ἐξ αὐτῶν
ἐπείσθησαν, καὶ προσεκληρώθησαν τῷ παύλῳ
καὶ τῷ σίλᾳ· τῶν τε σεβομένων ἑλλήνων πο-
λὺ πλῆθος, γυναικῶν τε τῶν πρώτων οὐκ ὀ-
5 λίγαι. προσλαβόμενοι δὲ οἱ ἰουδαῖοι ἀπει-
θοῦντες τῶν ἀγοραίων τινὰς ἄνδρας πο-
νηροὺς, καὶ ὀχλοποιήσαντες, ἐθορύβουν τὴν
πόλιν· ἐπιστάντες τε τῇ οἰκίᾳ ἰάσονος, ἐζή-
6 τουν αὐτοὺς ἀγαγεῖν εἰς τὸν δῆμον. μὴ εὑ-
ρόντες δὲ αὐτοὺς, ἔσυρον τὸν ἰάσονα, καί τινας
ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας, βοῶντες, ὅτι
οἱ τὴν οἰκουμένην ἀναστατώσαντες, οὗτοι,
7 καὶ ἐνθάδε πάρεισιν· οὓς ὑποδέδεκται ἰά-
σων· καὶ οὗτοι πάντες ἀπέναντι τῶν δογμά-
των καίσαρος πράττουσι, βασιλέα λέγον-
8 τες ἕτερον, ἰησοῦν. ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον,
9 καὶ τοὺς πολιτάρχας ἀκούοντας ταῦτα. καὶ

λαβόντες τὸ ἱκανὸν παρὰ τοῦ ἰάσονος καὶ τῶν
λοιπῶν, ἀπέλυσαν αὐτούς. οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐ- 10
θέως διὰ τῆς νυκτὸς ἐξέπεμψαν τὸν παῦλον καὶ
τὸν σίλαν εἰς βέροιαν· οἵτινες παραγενόμε-
νοι, εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν ἰουδαίων ἀπῄεσαν.
οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι τῶν ἄλλων τῶν ἐν 11
θεσσαλονίκῃ, οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ
πάσης προθυμίας, τὸ καθ᾽ ἡμέραν ἀνα-
κρίνοντες τὰς γραφὰς, εἰ ἔχοι ταῦτα οὕτω.
πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν, καὶ τῶν 12
ἑλληνίδων γυναικῶν τῶν εὐσχημόνων, καὶ ἀν-
δρῶν οὐκ ὀλίγοι. ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ τῆς θεσ- 13
σαλονίκης ἰουδαῖοι, ὅτι καὶ ἐν τῇ βεροίᾳ κα-
τηγγέλη ὑπὸ τοῦ παύλου ὁ λόγος τοῦ θεοῦ, ἦλ-
θον κἀκεῖ, σαλεύοντες τοὺς ὄχλους. εὐθέως 14
δὲ τότε τὸν παῦλον ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοὶ
πορεύεσθαι ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν· ὑπέμενον
δὲ ὅ, τε σίλας καὶ ὁ τιμόθεος ἐκεῖ. οἱ δὲ κα- 15
θιστῶντες τὸν παῦλον, ἤγαγον αὐτὸν ἕως ἀθη-
νῶν· καὶ λαβόντες ἐντολὴν πρὸς τὸν σίλαν καὶ
τιμόθεον, ἵνα ὡς τάχιστα ἔλθωσι πρὸς αὐ-
τὸν, ἐξῄεσαν. ἐν δὲ ταῖς ἀθήναις ἐκδεχομένου 16
αὐτοὺς τοῦ παύλου, παρωξύνετο τὸ πνεῦ-
μα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, θεωροῦντι κατείδωλον
οὖσαν τὴν πόλιν. διελέγετο μὲν οὖν ἐν τῇ 17
συναγωγῇ τοῖς ἰουδαίοις, καὶ τοῖς σεβομένοις,
καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ, κατὰ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς τοὺς
παρατυγχάνοντας. τινὲς δὲ τῶν ἐπικουρείων 18
καὶ τῶν στωϊκῶν φιλοσόφων συνέβαλλον αὐτῷ·
καί τινες ἔλεγον, τί ἂν θέλοι ὁ σπερμολόγος
οὗτος λέγειν; οἱ δὲ, ξένων δαιμονίων δοκεῖ κα-
ταγγελεὺς εἶναι· ὅτι τὸν ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστα-
σιν εὐηγγελίζετο. ἐπιλαβόμενοί τε αὐτοῦ, 19
ἐπὶ τὸν ἄρειον πάγον ἤγαγον, λέγοντες, δυνά-
μεθα γνῶναι τίς ἡ καινὴ αὕτη ἡ ὑπὸ σοῦ λα-
λουμένη διδαχή; ξενίζοντα γάρ τινα εἰσ- 20
φέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν. βουλόμεθα οὖν
γνῶναι τί ἂν θέλοι ταῦτα εἶναι. ἀθηναῖοι 21
δὲ πάντες καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι, εἰς οὐ-
δὲν ἕτερον εὐκαίρουν, ἢ λέγειν τι καὶ ἀκούειν
καινότερον. σταθεὶς δὲ ὁ παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ 22
ἀρείου πάγου, ἔφη, ἄνδρες ἀθηναῖοι, κατὰ
πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους ὑμᾶς θεω-
ρῶ. διερχόμενος γὰρ καὶ ἀναθεωρῶν τὰ σε- 23
βάσματα ὑμῶν, εὗρον καὶ βωμὸν ἐν ᾧ ἐπε-
γέγραπτο, Ἀγνώστῳ θεῷ. ὃν οὖν ἀγνοοῦν-
τες εὐσεβεῖτε, τοῦτον ἐγὼ καταγγέλλω ὑ-
μῖν. ὁ θεὸς ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα 24
τὰ ἐν αὐτῷ, οὗτος οὐρανοῦ καὶ γῆς κύριος
ὑπάρχων, οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοι-
κεῖ, οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώπων θεραπεύεται, 25
προσδεόμενός τινος, αὐτὸς διδοὺς πᾶσι

ζωὴν

26 ζωὴν καὶ πνοὴν κατὰ πάντα· ἐποίησέ τε ἐξ
ἑνὸς αἵματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοι-
κεῖν ἐπὶ πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς· ὁρίσας
προστεταγμένους καιροὺς, καὶ τὰς ὁροθεσίας τῆς
27 κατοικίας αὐτῶν, ζητεῖν τὸν κύριον, εἰ ἄραγε
ψηλαφήσειαν αὐτὸν καὶ εὕροιεν, καίτοιγε οὐ
μακρὰν ἀπὸ ἑνὸς ἑκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα.
28 ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καί ἐσμεν·
ὡς καί τινες τῶν καθ' ὑμᾶς ποιητῶν εἰρήκασι,
29 τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν. γένος οὖν ὑπάρχον-
τες τοῦ θεοῦ, οὐκ ὀφείλομεν νομίζειν, χρυσῷ
ἢ ἀργύρῳ ἢ λίθῳ, χαράγματι τέχνης καὶ
ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου, τὸ θεῖον εἶναι ὅμοιον.
30 τοὺς μὲν οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδὼν ὁ
θεὸς, τὰ νῦν παραγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις
31 πᾶσι πανταχοῦ μετανοεῖν· διότι ἔστησεν ἡ-
μέραν ἐν ᾗ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην
ἐν δικαιοσύνῃ, ἐν ἀνδρὶ ᾧ ὥρισε, πίστιν
παρασχὼν πᾶσιν, ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νε-
32 κρῶν. ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν, οἱ μὲν
ἐχλεύαζον, οἱ δὲ εἶπον, ἀκουσόμεθά σου πάλιν
33 περὶ τούτου. καὶ οὕτως ὁ παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ
34 μέσου αὐτῶν. τινὲς δὲ ἄνδρες κολληθέντες
αὐτῷ, ἐπίστευσαν· ἐν οἷς καὶ διονύσιος ὁ ἀρεο-
παγίτης, καὶ γυνὴ ὀνόματι δάμαρις, καὶ
ἕτεροι σὺν αὐτοῖς.

ιή.

1 Μετὰ δὲ ταῦτα χωρισθεὶς ὁ παῦλος ἐκ
2 τῶν ἀθηνῶν, ἦλθεν εἰς κόρινθον· καὶ εὑρών
τινα ἰουδαῖον ὀνόματι ἀκύλαν, ποντικὸν τῷ
γένει, προσφάτως ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς ἰτα-
λίας, καὶ πρίσκιλλαν γυναῖκα αὐτοῦ, διὰ τὸ
διατεταχέναι κλαύδιον χωρίζεσθαι πάντας
τοὺς ἰουδαίους ἐκ τῆς ῥώμης, προσῆλθεν αὐ-
3 τοῖς· καὶ διὰ τὸ ὁμότεχνον εἶναι, ἔμενε παρ' αὐ-
τοῖς, καὶ εἰργάζετο. ἦσαν γὰρ σκηνοποιοὶ τὴν
4 τέχνην. διελέγετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ
πᾶν σάββατον, ἔπειθέ τε ἰουδαίους καὶ ἕλ-
5 ληνας. ὡς δὲ κατῆλθον ἀπὸ τῆς μακεδονίας
ὅ, τε σίλας καὶ ὁ τιμόθεος, συνείχετο τῷ
πνεύματι ὁ παῦλος, διαμαρτυρόμενος τοῖς
6 ἰουδαίοις τὸν χριστὸν, ἰησοῦν. ἀντιτασσομένων
δὲ αὐτῶν, καὶ βλασφημούντων, ἐκτιναξάμε-
νος τὰ ἱμάτια, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, τὸ αἷμα
ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν, καθαρὸς ἐγὼ·
7 ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὰ ἔθνη πορεύσομαι. καὶ
μεταβὰς ἐκεῖθεν, ἦλθεν εἰς οἰκίαν τινὸς ὀ-
νόματι ἰούστου, σεβομένου τὸν θεὸν, οὗ ἡ οἰκία
8 ἦν συνομοροῦσα τῇ συναγωγῇ. κρίσπος δὲ
ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσε τῷ κυρίῳ σὺν
ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· καὶ πολλοὶ τῶν κορινθίων
9 ἀκούοντες ἐπίστευον, καὶ ἐβαπτίζοντο. εἶπε δὲ ὁ
κύριος δι' ὁράματος ἐν νυκτὶ τῷ παύλῳ,
μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ λάλει, καὶ μὴ σιωπήσῃς· διό- 10
τι ἐγώ εἰμι μετὰ σοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεταί
σοι τοῦ κακῶσαί σε, διότι λαός ἐστί μοι πο-
λὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. ἐκάθισέ τε ἐνιαυ- 11
τὸν καὶ μῆνας ἕξ, διδάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν
λόγον τοῦ θεοῦ. γαλλίωνος δὲ ἀνθυπατεύον- 12
τος τῆς ἀχαΐας, κατεπέστησαν ὁμοθυμαδὸν οἱ
ἰουδαῖοι τῷ παύλῳ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ
βῆμα, λέγοντες, ὅτι παρὰ τὸν νόμον οὗτος ἀ- 13
ναπείθει τοὺς ἀνθρώπους σέβεσθαι τὸν θεόν.
μέλλοντος δὲ τοῦ παύλου ἀνοίγειν τὸ στόμα, 14
εἶπεν ὁ γαλλίων πρὸς τοὺς ἰουδαίους, εἰ μὲν
οὖν ἦν ἀδίκημά τι ἢ ῥᾳδιούργημα πονη-
ρὸν, ὦ ἰουδαῖοι, κατὰ λόγον ἂν ἠνεσχόμην ὑ-
μῶν. εἰ δὲ ζήτημά ἐστι περὶ λόγου, καὶ ὀνο- 15
μάτων, καὶ νόμου τοῦ καθ' ὑμᾶς, ὄψεσθε αὐ-
τοί· κριτὴς γὰρ ἐγὼ τούτων οὐ βούλομαι εἶναι.
καὶ ἀπήλασεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ βήματος. 16
ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες οἱ ἕλληνες σωσθέ- 17
νην τὸν ἀρχισυνάγωγον ἔτυπτον ἔμπροσθεν
τοῦ βήματος, καὶ οὐδὲν τούτων τῷ γαλλίωνι
ἔμελεν. ὁ δὲ παῦλος ἔτι προσμείνας ἡμέ- 18
ρας ἱκανὰς, τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος
ἐξέπλει εἰς τὴν συρίαν, καὶ σὺν αὐτῷ πρίσκιλ-
λα καὶ ἀκύλας, κειράμενος τὴν κεφαλὴν ἐν
κεγχρεαῖς· εἶχε γὰρ εὐχήν. κατήντησε δὲ 19
εἰς ἔφεσον, κἀκείνους κατέλιπεν αὐτοῦ. αὐ-
τὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν, διελέ-
χθη τοῖς ἰουδαίοις. ἐρωτώντων δὲ αὐτὸν ἐπὶ 20
πλείονα χρόνον μεῖναι παρ' αὐτοῖς, οὐκ ἐπέ-
νευσεν· ἀλλ' ἀπετάξατο αὐτοῖς, εἰπὼν, δεῖ 21
με πάντως τὴν ἑορτὴν τὴν ἐρχομένην ποιῆ-
σαι εἰς ἱεροσόλυμα· πάλιν δὲ ἀνακάμψω
πρὸς ὑμᾶς, τοῦ θεοῦ θέλοντος. καὶ ἀνήχθη
ἀπὸ τῆς ἐφέσου. καὶ κατελθὼν εἰς καισά- 22
ρειαν, ἀναβὰς, καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἐκκλη-
σίαν, κατέβη εἰς ἀντιόχειαν. καὶ ποιήσας 23
χρόνον τινὰ, ἐξῆλθε, διερχόμενος καθεξῆς
τὴν γαλατικὴν χώραν καὶ φρυγίαν, ἐπιστη-
ρίζων πάντας τοὺς μαθητάς. ἰουδαῖος δέ 24
τις ἀπολλὼς ὀνόματι, ἀλεξανδρεὺς τῷ γένει,
ἀνὴρ λόγιος, κατήντησεν εἰς ἔφεσον, δυνα-
τὸς ὢν ἐν ταῖς γραφαῖς. οὗτος ἦν κατηχημέ- 25
νος τὴν ὁδὸν τοῦ κυρίου, καὶ ζέων τῷ πνεύματι,
ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ
κυρίου, ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα
ἰωάννου. οὗτός τε ἤρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν 26
τῇ συναγωγῇ. ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ ἀκύλας
καὶ πρίσκιλλα, προσελάβοντο αὐτὸν, καὶ ἀκρι-
βέστερον αὐτῷ ἐξέθεντο τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ. βου- 27
λομένου δὲ αὐτοῦ διελθεῖν εἰς τὴν ἀχαΐαν,



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

προτρεψάμενοι οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν τοῖς
μαθηταῖς ἀποδέξασθαι αὐτόν. ὃς παραγενό-
μενος συνεβάλετο πολὺ τοῖς πεπιστευκόσι
29 διὰ τῆς χάριτος. εὐτόνως γὰρ τοῖς ἰουδαίοις
διακατηλέγχετο δημοσίᾳ, ἐπιδεικνὺς διὰ
τῶν γραφῶν εἶναι τὸν χριστὸν, ἰησοῦν.

ιθ.

1 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ἀπολλὼ εἶναι ἐν κορίν-
θῳ, παῦλον διελθόντα τὰ ἀνωτερικὰ μέ-
ρη, ἐλθεῖν εἰς ἔφεσον· καὶ εὑρών τινας μαθη-
2 τὰς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, εἰ πνεῦμα ἅγιον ἐ-
λάβετε πιστεύσαντες; οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν,
ἀλλ' οὐδὲ εἰ πνεῦμα ἅγιόν ἐστιν, ἠκούσαμεν.
3 εἶπέ τε πρὸς αὐτοὺς, εἰς τί οὖν ἐβαπτίσθη-
τε; οἱ δὲ εἶπον, εἰς τὸ ἰωάννου βάπτισμα.
4 εἶπε δὲ παῦλος, ἰωάννης μὲν ἐβάπτισε βά-
πτισμα μετανοίας, τῷ λαῷ λέγων, εἰς τὸν ἐρ-
5 χόμενον μετ' αὐτὸν ἵνα πιστεύσωσι, τουτέστιν,
εἰς τὸν χριστὸν ἰησοῦν. ἀκούσαντες δὲ ἐβαπτί-
6 σθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἰησοῦ· καὶ ἐπι-
θέντος αὐτοῖς τοῦ παύλου τὰς χεῖρας, ἦλθε
τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτοὺς, ἐλάλουν τε
7 γλώσσαις, καὶ προεφήτευον. ἦσαν δὲ οἱ πάν-
8 τες ἄνδρες ὡσεὶ δεκαδύο. εἰσελθὼν δὲ εἰς
τὴν συναγωγὴν, ἐπαρρησιάζετο, ἐπὶ μῆ-
νας τρεῖς διαλεγόμενος, καὶ πείθων τὰ περὶ
9 τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. ὡς δέ τινες ἐσκλη-
ρύνοντο, καὶ ἠπείθουν, κακολογοῦντες τὴν ὁδὸν
ἐνώπιον τοῦ πλήθους, ἀποστὰς ἀπ' αὐτῶν ἀφώ-
ρισε τοὺς μαθητὰς, καθ' ἡμέραν διαλεγό-
10 μενος ἐν τῇ σχολῇ τυράννου τινός. τοῦτο δὲ
ἐγένετο ἐπὶ ἔτη δύο, ὥστε πάντας τοὺς κα-
τοικοῦντας τὴν ἀσίαν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ
11 κυρίου ἰησοῦ, ἰουδαίους τε καὶ ἕλληνας. δυνά-
μεις τε οὐ τὰς τυχούσας ἐποίει ὁ θεὸς διὰ
12 τῶν χειρῶν παύλου· ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦν-
τας ἐπιφέρεσθαι ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σου-
δάρια ἢ σιμικίνθια, καὶ ἀπαλλάσσεσθαι
ἀπ' αὐτῶν τὰς νόσους, τά τε πνεύματα τὰ
13 πονηρὰ ἐξέρχεσθαι ἀπ' αὐτῶν. ἐπεχείρησαν δέ
τινες ἀπὸ τῶν περιερχομένων ἰουδαίων ἐξορ-
κιστῶν ὀνομάζειν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύ-
ματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἰησοῦ,
λέγοντες, ὁρκίζομεν ὑμᾶς τὸν ἰησοῦν, ὃν ὁ
14 παῦλος κηρύσσει· ἦσαν δέ τινες υἱοὶ σκευᾶ
ἰουδαίου ἀρχιερέως ἑπτὰ, οἱ τοῦτο ποιοῦντες.
15 ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν, εἶπε,
τὸν ἰησοῦν γινώσκω, καὶ τὸν παῦλον ἐπίσταμαι·
16 ὑμεῖς δὲ τίνες ἐστέ; καὶ ἐφαλλόμενος ἐπ' αὐ-
τοὺς ὁ ἄνθρωπος, ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα τὸ
πονηρὸν, καὶ κατακυριεύσας αὐτῶν, ἴσχυσε
κατ' αὐτῶν, ὥστε γυμνοὺς καὶ τετραυμα-

τισμένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου. τοῦ- 17
το δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν ἰουδαίοις τε καὶ
ἕλλησι τοῖς κατοικοῦσι τὴν ἔφεσον, καὶ ἐπέ-
πεσε φόβος ἐπὶ πάντας αὐτοὺς, καὶ ἐμεγα-
λύνετο τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἰησοῦ. πολλοί τε 18
τῶν πεπιστευκότων ἤρχοντο ἐξομολογούμενοι,
καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν. ἱκα- 19
νοὶ δὲ τῶν τὰ περίεργα πραξάντων συνενέγ-
καντες τὰς βίβλους κατέκαιον ἐνώπιον
πάντων, καὶ συνεψήφισαν τὰς τιμὰς αὐτῶν, καὶ
εὗρον ἀργυρίου μυριάδας πέντε. οὕτω κατὰ 20
κράτος ὁ λόγος τοῦ κυρίου ηὔξανε, καὶ ἴσχυ-
εν. ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ παῦλος ἐν 21
τῷ πνεύματι, διελθὼν τὴν μακεδονίαν, καὶ
ἀχαΐαν, πορεύεσθαι εἰς ἱερουσαλὴμ, εἰπὼν,
ὅτι μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ, δεῖ με καὶ ῥώ-
μην ἰδεῖν. ἀποστείλας δὲ εἰς τὴν μακεδονίαν 22
δύο τῶν διακονούντων αὐτῷ, τιμόθεον καὶ ἔ-
ραστον, αὐτὸς ἐπέσχε χρόνον εἰς τὴν ἀσίαν.
ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον τάραχος οὐκ 23
ὀλίγος περὶ τῆς ὁδοῦ. δημήτριος γάρ τις ὀνό- 24
ματι, ἀργυροκόπος, ποιῶν ναοὺς ἀργυροῦς
ἀρτέμιδος, παρείχετο τοῖς τεχνίταις ἐργα-
σίαν οὐκ ὀλίγην· οὓς συναθροίσας, καὶ τοὺς 25
περὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας, εἶπεν, ἄνδρες,
ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας ἡ εὐ-
πορία ἡμῶν ἐστι· καὶ θεωρεῖτε, καὶ ἀκούετε, ὅτι 26
οὐ μόνον ἐφέσου, ἀλλὰ σχεδὸν πάσης τῆς ἀσίας
ὁ παῦλος οὗτος πείσας μετέστησεν ἱκανὸν ὄ-
χλον, λέγων, ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν γι-
νόμενοι. οὐ μόνον δὲ τοῦτο κινδυνεύει ἡμῖν τὸ 27
μέρος εἰς ἀπελεγμὸν ἐλθεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς
μεγάλης θεᾶς ἀρτέμιδος ἱερὸν εἰς οὐθὲν λο-
γισθῆναι, μέλλειν δὲ καὶ καθαιρεῖσθαι τὴν με-
γαλειότητα αὐτῆς, ἣν ὅλη ἡ ἀσία καὶ ἡ οἰκου-
μένη σέβεται. ἀκούσαντες δὲ καὶ γενόμενοι 28
πλήρεις θυμοῦ, ἔκραζον λέγοντες, μεγάλη ἡ
ἄρτεμις ἐφεσίων. καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις ὅλη 29
συγχύσεως, ὥρμησάν τε ὁμοθυμαδὸν εἰς
τὸ θέατρον, συναρπάσαντες γάϊον καὶ ἀρί-
σταρχον μακεδόνας, συνεκδήμους τοῦ παύ-
λου. τοῦ δὲ παύλου βουλομένου εἰσελθεῖν εἰς 30
τὸν δῆμον, οὐκ εἴων αὐτὸν οἱ μαθηταί. τινὲς δὲ 31
καὶ τῶν ἀσιαρχῶν ὄντες αὐτῷ φίλοι, πέμψαν-
τες πρὸς αὐτὸν, παρεκάλουν μὴ δοῦναι ἑαυτὸν
εἰς τὸ θέατρον. ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκρα- 32
ζον. ἦν γὰρ ἡ ἐκκλησία συγκεχυμένη, καὶ οἱ
πλείους οὐκ ᾔδεισαν τίνος ἕνεκεν συνεληλύθει-
σαν. ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου προεβίβασαν ἀλέξαν- 33
δρον, προβαλόντων αὐτὸν τῶν ἰουδαίων. ὁ δὲ
ἀλέξανδρος κατασείσας τὴν χεῖρα ἤθελεν
ἀπολογεῖσθαι τῷ δήμῳ. ἐπιγνόντες δὲ ὅτι ἰου- 34



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ἰουδαῖός ἐστι, φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ πάντων ὡς
ἐπὶ ὥρας δύο κραζόντων, μεγάλη ἡ ἄρτεμις
35 ἐφεσίων. καταστείλας δὲ ὁ γραμματεὺς τὸν
ὄχλον, φησίν, ἄνδρες ἐφέσιοι, τίς γάρ ἐστιν
ἄνθρωπος ὃς οὐ γινώσκει τὴν ἐφεσίων πόλιν
νεωκόρον οὖσαν τῆς μεγάλης θεᾶς ἀρτέμι-
36 δος, καὶ τοῦ διοπετοῦς; ἀναντιῤῥήτων οὖν ὄν-
των τούτων, δέον ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους
ὑπάρχειν, καὶ μηδὲν προπετὲς πράσσειν.
37 ἠγάγετε γὰρ τοὺς ἄνδρας τούτους οὔτε ἱεροσύ-
38 λους, οὔτε βλασφημοῦντας τὴν θεὸν ὑμῶν. εἰ
μὲν οὖν δημήτριος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τεχνῖται
πρός τινα λόγον ἔχουσιν, ἀγοραῖοι ἄγονται,
καὶ ἀνθύπατοί εἰσιν· ἐγκαλείτωσαν ἀλλήλοις.
39 εἰ δέ τι περὶ ἑτέρων ἐπιζητεῖτε, ἐν τῇ ἐν-
40 νόμῳ ἐκκλησίᾳ ἐπιλυθήσεται. καὶ γὰρ κιν-
δυνεύομεν ἐγκαλεῖσθαι στάσεως περὶ τῆς σή-
μερον, μηδενὸς αἰτίου ὑπάρχοντος, περὶ οὗ
δυνησόμεθα δοῦναι λόγον τῆς συστροφῆς
ταύτης. καὶ ταῦτα εἰπών, ἀπέλυσε τὴν
ἐκκλησίαν.

κ΄.

1 Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον, προσ-
καλεσάμενος ὁ παῦλος τοὺς μαθητάς, καὶ
ἀσπασάμενος ἐξῆλθε πορευθῆναι εἰς τὴν
2 μακεδονίαν. διελθὼν δὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα, καὶ
παρακαλέσας αὐτοὺς λόγῳ πολλῷ, ἦλθεν
3 εἰς τὴν ἑλλάδα· ποιήσας τε μῆνας τρεῖς,
γενομένης αὐτῷ ἐπιβουλῆς ὑπὸ τῶν ἰουδαίων
μέλλοντι ἀνάγεσθαι εἰς τὴν συρίαν, ἐγένετο
γνώμη τοῦ ὑποστρέφειν διὰ μακεδονίας.
4 συνείπετο δὲ αὐτῷ ἄχρι τῆς ἀσίας σώπα-
τρος βεῤῥοιαῖος· θεσσαλονικέων δὲ ἀρίσταρ-
χος, καὶ σεκοῦνδος, καὶ γάϊος δερβαῖος, καὶ τι-
5 μόθεος· ἀσιανοὶ δέ, τυχικὸς καὶ τρόφιμος. οὗτοι
6 προσελθόντες ἔμενον ἡμᾶς ἐν τρωάδι. ἡμεῖς
δὲ ἐξεπλεύσαμεν μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἀζύ-
μων ἀπὸ φιλίππων, καὶ ἤλθομεν πρὸς αὐ-
τοὺς εἰς τὴν τρωάδα ἄχρις ἡμερῶν πέντε,
7 οὗ διετρίψαμεν ἡμέρας ἑπτά. ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν
σαββάτων, συνηγμένων τῶν μαθητῶν τοῦ
κλάσαι ἄρτον, ὁ παῦλος διελέγετο αὐτοῖς
μέλλων ἐξιέναι τῇ ἐπαύριον, παρέτεινέ τε
8 τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου. ἦσαν δὲ λαμ-
πάδες ἱκαναὶ ἐν τῷ ὑπερῴῳ οὗ ἦμεν συνηγ-
9 μένοι. καθήμενος δέ τις νεανίας ὀνόματι
εὔτυχος ἐπὶ τῆς θυρίδος, καταφερόμενος ὕ-
πνῳ βαθεῖ, διαλεγομένου τοῦ παύλου ἐπὶ
πλεῖον, κατενεχθεὶς ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἔπεσεν
10 ἀπὸ τοῦ τριστέγου κάτω, καὶ ἤρθη νεκρός. κα-
ταβὰς δὲ ὁ παῦλος ἐπέπεσεν αὐτῷ, καὶ συμ-
περιλαβὼν εἶπε, μὴ θορυβεῖσθε· ἡ γὰρ ψυχὴ
αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστιν. ἀναβὰς δὲ καὶ κλάσας ἄρ- 11
τον, καὶ γευσάμενος, ἐφ᾽ ἱκανόν τε ὁμιλήσας
ἄχρις αὐγῆς, οὕτως ἐξῆλθεν. ἤγαγον δὲ τὸν 12
παῖδα ζῶντα, καὶ παρεκλήθησαν οὐ μετρίως.
ἡμεῖς δὲ προσελθόντες ἐπὶ τὸ πλοῖον, ἀνή- 13
χθημεν εἰς τὴν ἄσσον, ἐκεῖθεν μέλλοντες ἀ-
ναλαμβάνειν τὸν παῦλον· οὕτω γὰρ ἦν δια-
τεταγμένος, μέλλων αὐτὸς πεζεύειν. ὡς δὲ 14
συνέβαλεν ἡμῖν εἰς τὴν ἄσσον, ἀναλαβόντες
αὐτὸν ἤλθομεν εἰς μιτυλήνην. κἀκεῖθεν 15
ἀποπλεύσαντες, τῇ ἐπιούσῃ κατηντήσα-
μεν ἀντικρὺ χίου. τῇ δὲ ἑτέρᾳ παρεβάλομεν
εἰς σάμον, καὶ μείναντες ἐν τρωγυλλίῳ, τῇ
ἐχομένῃ ἤλθομεν εἰς μίλητον. ἔκρινε γὰρ ὁ 16
παῦλος παραπλεῦσαι τὴν ἔφεσον, ὅπως μὴ
γένηται αὐτῷ χρονοτριβῆσαι ἐν τῇ ἀσίᾳ·
ἔσπευδε γάρ, εἰ δυνατὸν ἦν αὐτῷ, τὴν ἡμέ-
ραν τῆς πεντηκοστῆς γενέσθαι εἰς ἱεροσόλυ-
μα. ἀπὸ δὲ τῆς μιλήτου πέμψας εἰς ἔφεσον, 17
μετεκαλέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκ-
κλησίας. ὡς δὲ παρεγένοντο πρὸς αὐτόν, εἶπεν 18
αὐτοῖς, ὑμεῖς ἐπίστασθε ἀπὸ πρώτης ἡμέ-
ρας ἀφ᾽ ἧς ἐπέβην εἰς τὴν ἀσίαν, πῶς μεθ᾽ ὑ-
μῶν τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην, δουλεύων 19
τῷ κυρίῳ μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης, καὶ
πολλῶν δακρύων, καὶ πειρασμῶν, τῶν συμ-
βάντων μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν ἰουδαίων· ὡς 20
οὐδὲν ὑπεστειλάμην τῶν συμφερόντων, τοῦ μὴ
ἀναγγεῖλαι ὑμῖν, καὶ διδάξαι ὑμᾶς δημοσίᾳ
καὶ κατ᾽ οἴκους· διαμαρτυρόμενος ἰουδαίοις 21
τε καὶ ἕλλησι τὴν εἰς τὸν θεὸν μετάνοιαν, καὶ πί-
στιν τὴν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν χριστόν. καὶ 22
νῦν ἰδοὺ ἐγὼ δεδεμένος τῷ πνεύματι, πο-
ρεύομαι εἰς ἱερουσαλήμ, τὰ ἐν αὐτῇ συν-
αντήσοντά μοι μὴ εἰδώς· πλὴν ὅτι τὸ 23
πνεῦμα τὸ ἅγιον κατὰ πόλιν διαμαρτύρε-
ταί μοι, λέγον, ὅτι δεσμά με καὶ θλίψεις
μένουσιν· ἀλλ᾽ οὐδενὸς λόγον ποιοῦμαι, οὐδὲ 24
ἔχω τὴν ψυχήν μου τιμίαν ἐμαυτῷ, ὡς τε-
λειῶσαι τὸν δρόμον μου μετὰ χαρᾶς, καὶ τὴν δια-
κονίαν ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ κυρίου ἰησοῦ,
διαμαρτύρασθαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος
τοῦ θεοῦ. καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ οἶδα ὅτι οὐκ ἔτι ὄ- 25
ψεσθε τὸ πρόσωπόν μου ὑμεῖς πάντες, ἐν
οἷς διῆλθον κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.
διὸ καὶ μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον 26
ἡμέρᾳ, ὅτι καθαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ αἵματος
πάντων. οὐ γὰρ ὑπεστειλάμην τοῦ μὴ ἀναγ- 27
γεῖλαι ὑμῖν πᾶσαν τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ. προσ- 28
έχετε οὖν ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ,
ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔθετο ἐπι-
σκόπους, ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ,

ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος.
29 ἐγὼ γὰρ οἶδα τοῦτο, ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν
ἄφιξίν μου λύκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς, μὴ φει-
30 δόμενοι τοῦ ποιμνίου. καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀνα-
στήσονται ἄνδρες λαλοῦντες διεστραμμένα,
τοῦ ἀποσπᾷν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν.
31 διὸ γρηγορεῖτε, μνημονεύοντες ὅτι τριετίαν
νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην μετὰ δα-
32 κρύων νουθετῶν ἕνα ἕκαστον. καὶ τανῦν παρα-
τίθεμαι ὑμᾶς, ἀδελφοί, τῷ θεῷ καὶ τῷ λό-
γῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, τῷ δυναμένῳ ἐποι-
κοδομῆσαι καὶ δοῦναι ὑμῖν κληρονομίαν
33 ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πᾶσιν. ἀργυρίου ἢ χρυ-
34 σίου ἢ ἱματισμοῦ οὐδενὸς ἐπεθύμησα. αὐτοὶ
γινώσκετε, ὅτι ταῖς χρείαις μου, καὶ τοῖς οὖσι
μετ᾽ ἐμοῦ ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες αὗται.
35 πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν, ὅτι οὕτω κοπιῶν-
τας δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων,
μνημονεύειν τε τῶν λόγων τοῦ κυρίου ἰησοῦ,
ὅτι αὐτὸς εἶπε, μακάριόν ἐστι διδόναι μᾶλ-
36 λον ἢ λαμβάνειν. καὶ ταῦτα εἰπὼν, θεὶς τὰ
γόνατα αὐτοῦ, σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσηύ-
37 ξατο. ἱκανὸς δὲ ἐγένετο κλαυθμὸς πάντων·
καὶ ἐπιπεσόντες ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ παύλου,
38 κατεφίλουν αὐτὸν, ὀδυνώμενοι μάλιστα
ἐπὶ τῷ λόγῳ, ᾧ εἰρήκει, ὅτι οὐκ ἔτι μέλλουσι
τὸ πρόσωπον αὐτοῦ θεωρεῖν· προέπεμπον
δὲ αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον.

κα´

1 Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς ἀποσπα-
σθέντας ἀπ᾽ αὐτῶν, εὐθυδρομήσαντες ἤλ-
θομεν εἰς τὴν κῶ, τῇ δὲ ἑξῆς εἰς τὴν ῥόδον, κἀ-
2 κεῖθεν εἰς πάταρα. καὶ εὑρόντες πλοῖον
διαπερῶν εἰς φοινίκην, ἐπιβάντες ἀνή-
3 χθημεν. ἀναφανέντες δὲ τὴν κύπρον, καὶ κα-
ταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον, ἐπλέομεν εἰς
συρίαν, καὶ κατήχθημεν εἰς τύρον· ἐκεῖσε
γὰρ ἦν τὸ πλοῖον ἀποφορτιζόμενον τὸν γό-
4 μον. καὶ ἀνευρόντες τοὺς μαθητὰς, ἐπεμεί-
ναμεν αὐτοῦ ἡμέρας ἑπτὰ, οἵτινες τῷ παύλῳ
ἔλεγον διὰ τοῦ πνεύματος, μὴ ἀναβαίνειν
5 εἰς ἱερουσαλήμ. ὅτε δὲ ἐγένετο ἡμᾶς ἐξαρ-
τίσαι τὰς ἡμέρας, ἐξελθόντες ἐπορευόμεθα,
προπεμπόντων ἡμᾶς πάντων σὺν γυναιξὶ
καὶ τέκνοις, ἕως ἔξω τῆς πόλεως· καὶ θέντες τὰ
6 γόνατα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν, προσηυξάμεθα· καὶ
ἀσπασάμενοι ἀλλήλους, ἐπέβημεν εἰς τὸ
πλοῖον. ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια.
7 ἡμεῖς δὲ τὸν πλοῦν διανύσαντες, ἀπὸ τύρου
κατηντήσαμεν εἰς πτολεμαΐδα, καὶ ἀ-
σπασάμενοι τοὺς ἀδελφοὺς, ἐμείναμεν ἡμέ-
8 ραν μίαν παρ᾽ αὐτοῖς. τῇ δὲ ἐπαύριον ἐξελ-
θόντες, ἤλθομεν εἰς καισάρειαν. καὶ εἰσελθόν-
τες εἰς τὸν οἶκον φιλίππου τοῦ εὐαγγελιστοῦ
ὄντος ἐκ τῶν ἑπτὰ, ἐμείναμεν παρ᾽ αὐτῷ. τού- 9
τῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες παρθένοι τέσσαρες
προφητεύουσαι. ἐπιμενόντων δὲ ἡμῶν ἡμέ- 10
ρας πλείους, κατῆλθέ τις ἀπὸ τῆς ἰουδαίας
προφήτης, ὀνόματι ἄγαβος· καὶ ἐλθὼν πρὸς 11
ἡμᾶς, καὶ ἄρας τὴν ζώνην τοῦ παύλου, δήσας
τε αὐτοῦ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, εἶπε, τά-
δε λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸν ἄνδρα οὗ
ἐστιν ἡ ζώνη αὕτη, οὕτω δήσουσιν ἐν ἱερουσα-
λὴμ οἱ ἰουδαῖοι, καὶ παραδώσουσιν εἰς χεῖ-
ρας ἐθνῶν. ὡς δὲ ἠκούσαμεν ταῦτα, παρεκα- 12
λοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι τοῦ μὴ ἀνα-
βαίνειν αὐτὸν εἰς ἱερουσαλήμ. ἀπεκρίθη τε 13
ὁ παῦλος, τί ποιεῖτε κλαίοντες, καὶ συνθρύ-
πτοντές μου τὴν καρδίαν; ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον δε-
θῆναι, ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰς ἱερουσαλὴμ
ἑτοίμως ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου
ἰησοῦ. μὴ πειθομένου δὲ αὐτοῦ, ἡσυχάσαμεν, 14
εἰπόντες, τὸ θέλημα τοῦ κυρίου γενέσθω. μετὰ 15
δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἀποσκευασάμενοι
ἀνεβαίνομεν εἰς ἱερουσαλήμ. συνῆλθον δὲ καὶ 16
τῶν μαθητῶν ἀπὸ καισαρείας σὺν ἡμῖν, ἄ-
γοντες παρ᾽ ᾧ ξενισθῶμεν, μνάσωνί τινι κυ-
πρίῳ, ἀρχαίῳ μαθητῇ. γενομένων δὲ ἡμῶν 17
εἰς ἱεροσόλυμα, ἀσμένως ἐδέξαντο ἡμᾶς οἱ
ἀδελφοί. τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰσῄει ὁ παῦλος 18
σὺν ἡμῖν πρὸς ἰάκωβον, πάντες τε παρε-
γένοντο οἱ πρεσβύτεροι. καὶ ἀσπασάμενος 19
αὐτοὺς, ἐξηγεῖτο καθ᾽ ἓν ἕκαστον ὧν ἐποίησεν
ὁ θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσι διὰ τῆς διακονίας αὐ-
τοῦ. οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν θεόν· εἰπόν- 20
τε αὐτῷ, θεωρεῖς ἀδελφὲ, πόσαι μυριά-
δες εἰσὶν ἰουδαίων τῶν πεπιστευκότων; καὶ
πάντες ζηλωταὶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσι. κα- 21
τηχήθησαν δὲ περὶ σοῦ, ὅτι ἀποστασίαν δι-
δάσκεις ἀπὸ μωσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάν-
τας ἰουδαίους, λέγων μὴ περιτέμνειν αὐτοὺς
τὰ τέκνα, μηδὲ τοῖς ἔθεσι περιπατεῖν. τί 22
οὖν ἐστι; πάντως δεῖ πλῆθος συνελθεῖν·
ἀκούσονται γὰρ ὅτι ἐλήλυθας. τοῦτο οὖν ποίη- 23
σον ὅ σοι λέγομεν· εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσ-
σαρες εὐχὴν ἔχοντες ἐφ᾽ ἑαυτῶν· τούτους πα- 24
ραλαβὼν ἁγνίσθητι σὺν αὐτοῖς, καὶ δαπά-
νησον ἐπ᾽ αὐτοῖς, ἵνα ξυρήσωνται τὴν κεφα-
λὴν, καὶ γνῶσι πάντες ὅτι ὧν κατήχηνται
περὶ σοῦ, οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ στοιχεῖς καὶ αὐτὸς τὸν
νόμον φυλάσσων. περὶ δὲ τῶν πεπιστευκότων 25
ἐθνῶν ἡμεῖς ἐπεστείλαμεν, κρίναντες μηδὲν
τοιοῦτον τηρεῖν αὐτοὺς, εἰ μὴ φυλάσσεσθαι
αὐτοὺς τό, τε εἰδωλόθυτον, καὶ τὸ αἷμα, καὶ
πνικτὸν,

26 σμὸν αὐτῶν, καὶ πορνείαν. τότε ὁ παῦλος πα-
ραλαβὼν τοὺς ἄνδρας, τῇ ἐχομένῃ ἡμέρᾳ
σὺν αὐτοῖς ἁγνισθεὶς εἰσῄει εἰς τὸ ἱερὸν,
διαγγέλλων τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ
ἁγνισμοῦ, ἕως οὗ προσηνέχθη ὑπὲρ ἑνὸς ἑκά-
27 στου αὐτῶν ἡ προσφορά. ὡς δὲ ἔμελλον αἱ
ἑπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι, οἱ ἀπὸ τῆς ἀσίας
ἰουδαῖοι θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, συν-
έχεον πάντα τὸν ὄχλον, καὶ ἐπέβαλον τὰς
28 χεῖρας ἐπ' αὐτὸν· κράζοντες, ἄνδρες ἰσ-
ραηλῖται, βοηθεῖτε· οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος
ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου, καὶ τοῦ τόπου τούτου
πάντας πανταχοῦ διδάσκων· ἔτι τε καὶ
ἕλληνας εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ κεκοί-
29 νωκε τὸν ἅγιον τόπον τοῦτον. ἦσαν γὰρ ἑωρα-
κότες τρόφιμον τὸν ἐφέσιον ἐν τῇ πόλει σὺν
αὐτῷ, ὃν ἐνόμιζον ὅτι εἰς τὸ ἱερὸν εἰσήγα-
30 γεν ὁ παῦλος. ἐκινήθη τε ἡ πόλις ὅλη, καὶ
ἐγένετο συνδρομὴ τοῦ λαοῦ· καὶ ἐπιλαβόμε-
νοι τοῦ παύλου, εἷλκον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ, καὶ
31 εὐθέως ἐκλείσθησαν αἱ θύραι. ζητούντων δὲ
αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἀνέβη φάσις τῷ χιλιάρ-
χῳ τῆς σπείρης, ὅτι ὅλη συγκέχυται ἱερουσα-
32 λήμ· ὃς ἐξαυτῆς παραλαβὼν στρατιώτας καὶ
ἑκατοντάρχους, κατέδραμεν ἐπ' αὐτούς.
οἱ δὲ ἰδόντες τὸν χιλίαρχον καὶ τοὺς στρατιώτας,
33 ἐπαύσαντο τύπτοντες τὸν παῦλον. ἐγγίσας δὲ
ὁ χιλίαρχος ἐπελάβετο αὐτοῦ, καὶ ἐκέλευσε
δεθῆναι ἁλύσεσι δυσί· καὶ ἐπυνθάνετο
34 τίς ἂν εἴη, καὶ τί ἐστι πεποιηκώς. ἄλλοι δὲ
ἄλλο τι ἐβόων ἐν τῷ ὄχλῳ. μὴ δυνάμενος
δὲ γνῶναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ τὸν θόρυβον, ἐκέ-
35 λευσεν ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν. ὅτε
δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς ἀναβαθμοὺς, συνέβη
βαστάζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὴν
36 βίαν τοῦ ὄχλου. ἠκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ
37 λαοῦ κράζον, αἶρε αὐτόν. μέλλων τε εἰσά-
γεσθαι εἰς τὴν παρεμβολὴν ὁ παῦλος, λέγει τῷ
χιλιάρχῳ, εἰ ἔξεστί μοι εἰπεῖν τι πρός σε;
38 ὁ δὲ ἔφη, ἑλληνιστὶ γινώσκεις; οὐκ ἄρα σὺ εἶ ὁ
αἰγύπτιος ὁ πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀναστα-
τώσας, καὶ ἐξαγαγὼν εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τε-
39 τρακισχιλίους ἄνδρας τῶν σικαρίων; εἶπε δὲ
ὁ παῦλος, ἐγὼ ἄνθρωπος μέν εἰμι ἰουδαῖος
ταρσεὺς, τῆς κιλικίας οὐκ ἀσήμου πόλεως πο-
λίτης. δέομαι δέ σου, ἐπίτρεψόν μοι λα-
40 λῆσαι πρὸς τὸν λαόν. ἐπιτρέψαντος δὲ αὐτοῦ,
ὁ παῦλος ἑστὼς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν, κατέ-
σεισε τῇ χειρὶ τῷ λαῷ. πολλῆς δὲ σιγῆς
γενομένης, προσεφώνησε τῇ ἑβραΐδι δια-
λέκτῳ, λέγων·

κβ'.

Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου 1
τῆς πρὸς ὑμᾶς νῦν ἀπολογίας. ἀκούσαντες 2
δὲ ὅτι τῇ ἑβραΐδι διαλέκτῳ προσεφώνει
αὐτοῖς, μᾶλλον παρέσχον ἡσυχίαν· καί φη-
σιν· ἐγὼ μέν εἰμι ἀνὴρ ἰουδαῖος, γεγεννη- 3
μένος ἐν ταρσῷ τῆς κιλικίας, ἀνατεθραμ-
μένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ παρὰ τοὺς πό-
δας γαμαλιὴλ, πεπαιδευμένος κατὰ ἀκρί-
βειαν τοῦ πατρῴου νόμου, ζηλωτὴς ὑπάρχων
τοῦ θεοῦ, καθὼς πάντες ὑμεῖς ἐστε σήμερον·
ὃς ταύτην τὴν ὁδὸν ἐδίωξα ἄχρι θανάτου· 4
δεσμεύων καὶ παραδιδοὺς εἰς φυλακὰς ἄν-
δρας τε καὶ γυναῖκας· ὡς ὁ ἀρχιερεὺς μαρ- 5
τυρεῖ μοι, καὶ πᾶν τὸ πρεσβυτέριον· παρ'
ὧν καὶ ἐπιστολὰς δεξάμενος πρὸς τοὺς ἀδελ-
φοὺς, εἰς δαμασκὸν ἐπορευόμην, ἄξων καὶ
τοὺς ἐκεῖσε ὄντας, δεδεμένους εἰς ἱερουσαλὴμ,
ἵνα τιμωρηθῶσιν. ἐγένετο δέ μοι πορευο- 6
μένῳ καὶ ἐγγίζοντι τῇ δαμασκῷ, περὶ με-
σημβρίαν, ἐξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περια-
στράψαι φῶς ἱκανὸν περὶ ἐμὲ, ἔπεσόν τε εἰς 7
τὸ ἔδαφος, καὶ ἤκουσα φωνῆς λεγούσης μοι,
σαοὺλ, σαοὺλ, τί με διώκεις; ἐγὼ δὲ ἀπεκρί- 8
θην, τίς εἶ κύριε; εἶπέ τε πρός με, ἐγώ
εἰμι ἰησοῦς ὁ ναζωραῖος, ὃν σὺ διώκεις. οἱ δὲ 9
σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ μὲν φῶς ἐθεάσαντο, καὶ
ἔμφοβοι ἐγένοντο, τὴν δὲ φωνὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ
λαλοῦντός μοι. εἶπον δὲ, τί ποιήσω κύριε; 10
ὁ δὲ κύριος εἶπε πρός με, ἀναστὰς πορεύου
εἰς δαμασκὸν, κἀκεῖ σοι λαληθήσεται περὶ
πάντων ὧν τέτακταί σοι ποιῆσαι. ὡς δὲ οὐκ 11
ἐνέβλεπον ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ φωτὸς ἐκείνου,
χειραγωγούμενος ὑπὸ τῶν συνόντων μοι, ἦλ-
θον εἰς δαμασκόν. ἀνανίας δέ τις ἀνὴρ εὐ- 12
σεβὴς κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρούμενος ὑπὸ πάν-
των τῶν κατοικούντων ἐν δαμασκῷ ἰου-
δαίων, ἐλθὼν πρός με, καὶ ἐπιστὰς εἶπέ μοι, 13
σαοὺλ ἀδελφὲ, ἀνάβλεψον· κἀγὼ αὐτῇ τῇ
ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν. ὁ δὲ εἶπεν, ὁ θεὸς τῶν 14
πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό σε γνῶναι
τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἰδεῖν τὸν δίκαιον, καὶ
ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ· ὅτι ἔσῃ 15
μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους, ὧν
ἑώρακας καὶ ἤκουσας. καὶ νῦν τί μέλλεις; ἀνα- 16
στὰς βάπτισαι, καὶ ἀπόλουσαι τὰς ἁμαρτίας
σου, ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου.
ἐγένετο δέ μοι ὑποστρέψαντι εἰς ἱερουσα- 17
λὴμ, καὶ προσευχομένου μου ἐν τῷ ἱερῷ, γενέ-
σθαι με ἐν ἐκστάσει, καὶ ἰδεῖν αὐτὸν λέγοντά 18
μοι, σπεῦσον καὶ ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ ἱερουσα-
λὴμ, διότι οὐ παραδέξονταί σου τὴν μαρτυ-

19 εἶαν περὶ ἐμοῦ. κἀγὼ εἶπον, κύριε, αὐτοὶ
ἐπίστανται ὅτι ἐγὼ ἤμην φυλακίζων καὶ
δέρων κατὰ τὰς συναγωγὰς τοὺς πιστεύοντας
20 ἐπὶ σέ· καὶ ὅτε ἐξεχεῖτο τὸ αἷμα Στεφάνου
τοῦ μάρτυρός σου, καὶ αὐτὸς ἤμην ἐφε-
στὼς καὶ συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ, καὶ
φυλάσσων τὰ ἱμάτια τῶν ἀναιρούντων αὐ-
21 τόν. καὶ εἶπε πρός με, πορεύου, ὅτι ἐγὼ εἰς
22 ἔθνη μακρὰν ἐξαποστελῶ σε. ἤκουον δὲ αὐτοῦ
ἄχρι τούτου τοῦ λόγου, καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐ-
τῶν, λέγοντες, αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον· οὐ
23 γὰρ καθῆκον αὐτὸν ζῆν. κραζόντων δὲ αὐτῶν,
καὶ ῥιπτούντων τὰ ἱμάτια, καὶ κονιορτὸν βαλ-
24 λόντων εἰς τὸν ἀέρα, ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ χιλί-
αρχος ἄγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν, εἰπὼν
μάστιξιν ἀνετάζεσθαι αὐτόν, ἵνα ἐπιγνῷ δι'
25 ἣν αἰτίαν οὕτως ἐπεφώνουν αὐτῷ. ὡς δὲ
προέτεινεν αὐτὸν τοῖς ἱμᾶσιν, εἶπε πρὸς τὸν
ἑστῶτα ἑκατόνταρχον ὁ Παῦλος, εἰ ἄνθρωπον
Ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον ἔξεστιν ὑμῖν μα-
26 στίζειν; ἀκούσας δὲ ὁ ἑκατόνταρχος, προσελ-
θὼν ἀπήγγειλε τῷ χιλιάρχῳ, λέγων, ὅρα τί
μέλλεις ποιεῖν· ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗτος Ῥω-
27 μαῖός ἐστι. προσελθὼν δὲ ὁ χιλίαρχος εἶπεν
αὐτῷ, λέγε μοι, εἰ σὺ Ῥωμαῖος εἶ; ὁ δὲ ἔφη,
28 ναί. ἀπεκρίθη τε ὁ χιλίαρχος, ἐγὼ πολλοῦ
κεφαλαίου τὴν πολιτείαν ταύτην ἐκτησά-
μην. ὁ δὲ Παῦλος ἔφη, ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννη-
29 μαι. εὐθέως οὖν ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλ-
λοντες αὐτὸν ἀνετάζειν. καὶ ὁ χιλίαρχος δὲ
ἐφοβήθη, ἐπιγνοὺς ὅτι Ῥωμαῖός ἐστι, καὶ ὅτι
30 ἦν αὐτὸν δεδεκώς. τῇ δὲ ἐπαύριον βουλό-
μενος γνῶναι τὸ ἀσφαλές, τὸ τί κατηγο-
ρεῖται παρὰ τῶν Ἰουδαίων, ἔλυσεν αὐτὸν ἀπὸ
τῶν δεσμῶν, καὶ ἐκέλευσεν ἐλθεῖν τοὺς ἀρχι-
ερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον αὐτῶν. καὶ κατα-
γαγὼν τὸν Παῦλον, ἔστησεν εἰς αὐτούς.

κγ´.

1 Ἀτενίσας δὲ ὁ Παῦλος τῷ συνεδρίῳ εἶ-
πεν, ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ πάσῃ συνειδή-
σει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι τῷ θεῷ, ἄχρι
2 ταύτης τῆς ἡμέρας. ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας
ἐπέταξε τοῖς παρεστῶσιν αὐτῷ, τύπτειν αὐτοῦ
3 τὸ στόμα. τότε ὁ Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπε,
τύπτειν σε μέλλει ὁ θεός, τοῖχε κεκονια-
μένε. καὶ σὺ κάθῃ κρίνων με κατὰ τὸν νόμον, καὶ
4 παρανομῶν κελεύεις με τύπτεσθαι; οἱ δὲ
παρεστῶτες εἶπον, τὸν ἀρχιερέα τοῦ θεοῦ λοι-
5 δορεῖς; ἔφη τε ὁ Παῦλος, οὐκ ᾔδειν ἀδελφοί,
ὅτι ἐστὶν ἀρχιερεύς. γέγραπται γάρ, ἄρχοντα
6 τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς. γνοὺς δὲ ὁ Παῦ-
λος ὅτι τὸ ἓν μέρος ἐστὶ Σαδδουκαίων, τὸ δὲ
ἕτερον Φαρισαίων, ἔκραξεν ἐν τῷ συνε-
δρίῳ, ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι,
υἱὸς Φαρισαίου· περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως
νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι. τοῦτο δὲ αὐτοῦ λαλήσαν- 7
τος, ἐγένετο στάσις τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν
Σαδδουκαίων, καὶ ἐσχίσθη τὸ πλῆθος. Σαδδου- 8
καῖοι μὲν γὰρ λέγουσι μὴ εἶναι ἀνάστασιν, μηδὲ
ἄγγελον, μήτε πνεῦμα· Φαρισαῖοι δὲ ὁμολο-
γοῦσι τὰ ἀμφότερα. ἐγένετο δὲ κραυγὴ 9
μεγάλη. καὶ ἀναστάντες οἱ γραμματεῖς τοῦ
μέρους τῶν Φαρισαίων διεμάχοντο, λέγοντες,
οὐδὲν κακὸν εὑρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ
τούτῳ· εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ ἄγγε-
λος, μὴ θεομαχῶμεν. πολλῆς δὲ γενομένης 10
στάσεως, εὐλαβηθεὶς ὁ χιλίαρχος μὴ δια-
σπασθῇ ὁ Παῦλος ὑπ' αὐτῶν, ἐκέλευσε τὸ
στράτευμα καταβῆναι, καὶ ἁρπάσαι αὐτὸν ἐκ
μέσου αὐτῶν, ἄγειν τε εἰς τὴν παρεμβολήν.
τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐπιστὰς αὐτῷ ὁ κύριος, 11
εἶπε, θάρσει Παῦλε· ὡς γὰρ διεμαρτύρω τὰ
περὶ ἐμοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ, οὕτω σε δεῖ καὶ εἰς
Ῥώμην μαρτυρῆσαι. γενομένης δὲ ἡμέρας, 12
ποιήσαντές τινες τῶν Ἰουδαίων συστροφήν,
ἀνεθεμάτισαν ἑαυτούς, λέγοντες μήτε φα-
γεῖν μήτε πιεῖν, ἕως οὗ ἀποκτείνωσι τὸν Παῦ-
λον. ἦσαν δὲ πλείους τεσσαράκοντα οἱ ταύ- 13
την τὴν συνωμοσίαν πεποιηκότες· οἵτινες 14
προσελθόντες τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς πρεσ-
βυτέροις, εἶπον, ἀναθέματι ἀνεθεματίσα-
μεν ἑαυτούς, μηδενὸς γεύσασθαι ἕως οὗ ἀπο-
κτείνωμεν τὸν Παῦλον. νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμ- 15
φανίσατε τῷ χιλιάρχῳ σὺν τῷ συνεδρίῳ,
ὅπως αὔριον αὐτὸν καταγάγῃ πρὸς ὑμᾶς,
ὡς μέλλοντας διαγινώσκειν ἀκριβέστερον
τὰ περὶ αὐτοῦ. ἡμεῖς δέ, πρὸ τοῦ ἐγγίσαι αὐ-
τόν, ἕτοιμοί ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν. ἀκού- 16
σας δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς Παύλου τὸ ἔνεδρον,
παραγενόμενος καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμ-
βολήν, ἀπήγγειλε τῷ Παύλῳ. προσκαλε- 17
σάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἕνα τῶν ἑκατοντάρ-
χων, ἔφη, τὸν νεανίσκον τοῦτον ἀπάγαγε πρὸς
τὸν χιλίαρχον· ἔχει γάρ τι ἀπαγγεῖλαι αὐτῷ.
ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν αὐτόν, ἤγαγε πρὸς τὸν 18
χιλίαρχον, καί φησιν, ὁ δέσμιος Παῦλος
προσκαλεσάμενός με ἠρώτησε τοῦτον τὸν νεα-
νίαν ἀγαγεῖν πρὸς σέ, ἔχοντά τι λαλῆσαί
σοι. ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλίαρ- 19
χος, καὶ ἀναχωρήσας κατ' ἰδίαν, ἐπυνθάνε-
το, τί ἐστιν ὃ ἔχεις ἀπαγγεῖλαί μοι; εἶπε δέ, 20
ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι συνέθεντο τοῦ ἐρωτῆσαί σε
ὅπως αὔριον εἰς τὸ συνέδριον καταγάγῃς
τὸν Παῦλον, ὡς μέλλοντές τι ἀκριβέστερον
πυνθά-

21 συνθέσθαι περὶ αὐτοῦ. σὺ οὖν μὴ πεισθῇς
αὐτοῖς· ἐνεδρεύουσι γὰρ αὐτὸν ἐξ αὐτῶν ἄν-
δρες πλείους τεσσαράκοντα, οἵτινες ἀνεθε-
μάτισαν ἑαυτοὺς, μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν ἕως
οὗ ἀνέλωσιν αὐτόν. καὶ νῦν ἕτοιμοί εἰσι προσ-
22 δεχόμενοι τὴν ἀπὸ σοῦ ἐπαγγελίαν. ὁ μὲν οὖν
χιλίαρχος ἀπέλυσε τὸν νεανίαν, παραγγείλας,
μηδενὶ ἐκλαλῆσαι, ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας
23 πρός με. καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν
ἑκατοντάρχων, εἶπεν, ἑτοιμάσατε στρα-
τιώτας διακοσίους, ὅπως πορευθῶσιν ἕως
καισαρείας, καὶ ἱππεῖς ἑβδομήκοντα, καὶ δε-
ξιολάβους διακοσίους ἀπὸ τρίτης ὥρας τῆς νυ-
24 κτός· κτήνη τε παραστῆσαι, ἵνα ἐπιβιβά-
σαντες τὸν παῦλον, διασώσωσι πρὸς φήλι-
25 κα τὸν ἡγεμόνα, γράψας ἐπιστολὴν περιέχου-
26 σαν τὸν τύπον τοῦτον· Κλαύδιος λυσίας τῷ
27 κρατίστῳ ἡγεμόνι Φήλικι χαίρειν. τὸν ἄνδρα
τοῦτον συλληφθέντα ὑπὸ τῶν ἰουδαίων, καὶ
μέλλοντα ἀναιρεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν, ἐπιστὰς
σὺν τῷ στρατεύματι, ἐξειλόμην αὐτὸν, μα-
28 θὼν ὅτι ῥωμαῖός ἐστι. βουλόμενος δὲ γνῶναι
τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐνεκάλουν αὐτῷ, κατή-
29 γαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν· ὃν εὗ-
ρον ἐγκαλούμενον περὶ ζητημάτων τοῦ νόμου
αὐτῶν, μηδὲν δὲ ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν ἔγ-
30 κλημα ἔχοντα. μηνυθείσης δέ μοι ἐπι-
βουλῆς εἰς τὸν ἄνδρα μέλλειν ἔσεσθαι ὑπὸ τῶν
ἰουδαίων, ἐξαυτῆς ἔπεμψα πρός σε, παραγ-
γείλας καὶ τοῖς κατηγόροις λέγειν τὰ πρὸς
31 αὐτὸν ἐπὶ σοῦ. ἔρρωσο. οἱ μὲν οὖν στρατιῶται
κατὰ τὸ διατεταγμένον αὐτοῖς, ἀναλαβόντες
τὸν παῦλον, ἤγαγον διὰ τῆς νυκτὸς εἰς τὴν ἀντι-
32 πατρίδα. τῇ δὲ ἐπαύριον ἐάσαντες τοὺς
ἱππεῖς πορεύεσθαι σὺν αὐτῷ, ὑπέστρεψαν
33 εἰς τὴν παρεμβολήν. οἵτινες εἰσελθόντες
εἰς τὴν καισάρειαν, καὶ ἀναδόντες τὴν ἐπιστο-
λὴν τῷ ἡγεμόνι, παρέστησαν καὶ τὸν παῦλον αὐ-
34 τῷ. ἀναγνοὺς δὲ ὁ ἡγεμὼν, καὶ ἐπερωτήσας
ἐκ ποίας ἐπαρχίας ἐστὶ, καὶ πυθόμενος ὅτι
35 ἀπὸ κιλικίας, διακούσομαί σου, ἔφη, ὅταν καὶ
οἱ κατήγοροί σου παραγένωνται. ἐκέλευσέ
τε αὐτὸν ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ ἡρώδου φυ-
λάσσεσθαι.

κδ΄.

1 Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιε-
ρεὺς ἀνανίας μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ῥήτο-
ρος τερτύλλου τινὸς, οἵτινες ἐνεφάνισαν τῷ
2 ἡγεμόνι κατὰ τοῦ παύλου. κληθέντος δὲ αὐτοῦ,
ἤρξατο κατηγορεῖν ὁ τέρτυλλος, λέγων,
3 πολλῆς εἰρήνης τυγχάνοντες διὰ σοῦ, καὶ κα-
τορθωμάτων γινομένων τῷ ἔθνει τούτῳ διὰ
τῆς σῆς προνοίας, πάντῃ τε καὶ πανταχοῦ
ἀποδεχόμεθα, κράτιστε φῆλιξ, μετὰ πάσης
εὐχαριστίας. ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ πλεῖόν σε ἐγ- 4
κόπτω, παρακαλῶ ἀκοῦσαί σε ἡμῶν συν-
τόμως τῇ σῇ ἐπιεικείᾳ. εὑρόντες γὰρ τὸν 5
ἄνδρα τοῦτον λοιμὸν, καὶ κινοῦντα στάσιν πᾶ-
σι τοῖς ἰουδαίοις τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην,
πρωτοστάτην τε τῆς τῶν ναζωραίων αἱρέ-
σεως· ὃς καὶ τὸ ἱερὸν ἐπείρασε βεβηλῶσαι· 6
ὃν καὶ ἐκρατήσαμεν, καὶ κατὰ τὸν ἡμέτερον νό-
μον ἠθελήσαμεν κρίνειν. παρελθὼν δὲ λυ- 7
σίας ὁ χιλίαρχος, βίᾳ πολλῇ ἐκ τῶν χειρῶν
ἡμῶν ἀφείλετο, καὶ πρός σε ἀπήγαγε· κε- 8
λεύσας καὶ τοὺς κατηγόρους αὐτοῦ ἔρχεσθαι,
παρ' οὗ δυνήσῃ αὐτὸς ἀνακρίνας περὶ πάν-
των τούτων ἐπιγνῶναι, ὧν ἡμεῖς κατηγοροῦ-
μεν αὐτοῦ. συνέθεντο δὲ καὶ οἱ ἰουδαῖοι, φά- 9
σκοντες ταῦτα οὕτως ἔχειν. ἀπεκρίθη δὲ ὁ 10
παῦλος, νεύσαντος αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος λέγειν,
ἐκ πολλῶν ἐτῶν ὄντα σε κριτὴν τῷ ἔθνει
τούτῳ ἐπιστάμενος, εὐθυμότερον τὰ περὶ ἐ-
μαυτοῦ ἀπολογοῦμαι· δυναμένου σου γνῶ- 11
ναι ὅτι οὐ πλείους εἰσί μοι ἡμέραι ἢ δεκα-
δύο, ἀφ' ἧς ἀνέβην προσκυνήσων εἰς ἱερου-
σαλήμ· καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὗρόν με πρός 12
τινα διαλεγόμενον, ἢ ἐπισύστασιν ποιοῦντα
ὄχλου, οὔτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς, οὔτε κατὰ τὴν
πόλιν· οὔτε παραστῆσαι δύνανται περὶ ὧν 13
νῦν κατηγοροῦσί μου. ὁμολογῶ δὲ τοῦτό σοι, 14
ὅτι κατὰ τὴν ὁδὸν ἣν λέγουσιν αἵρεσιν, οὕτω λα-
τρεύω τῷ πατρῴῳ θεῷ, πιστεύων πᾶσι τοῖς 15
κατὰ τὸν νόμον, καὶ τοῖς προφήταις γεγραμμέ-
νοις, ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν θεὸν, ἣν καὶ αὐτοὶ
οὗτοι προσδέχονται, ἀνάστασιν μέλλειν ἔσε-
σθαι νεκρῶν, δικαίων τε καὶ ἀδίκων. ἐν τούτῳ 16
δὲ αὐτὸς ἀσκῶ ἀπρόσκοπον συνείδησιν ἔ-
χειν πρὸς τὸν θεὸν, καὶ τοὺς ἀνθρώπους δια-
παντός. δι' ἐτῶν δὲ πλειόνων παρεγενόμην 17
ἐλεημοσύνας ποιήσων εἰς τὸ ἔθνος μου, καὶ
προσφοράς· ἐν οἷς εὗρόν με ἡγνισμένον ἐν 18
τῷ ἱερῷ, οὐ μετὰ ὄχλου, οὐδὲ μετὰ θορύβου. τινὲς 19
δὲ ἀπὸ τῆς ἀσίας ἰουδαῖοι, οὓς δεῖ ἐπί σου παρ-
εῖναι, καὶ κατηγορεῖν, εἴ τι ἔχοιεν πρός με·
ἢ αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτωσαν, εἴ τι εὗρον ἐν ἐμοὶ 20
ἀδίκημα, στάντος μου ἐπὶ τοῦ συνεδρίου, ἢ 21
περὶ μιᾶς ταύτης φωνῆς, ἧς ἐκέκραξα ἑστὼς
ἐν αὐτοῖς, ὅτι περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ
κρίνομαι σήμερον ὑφ' ὑμῶν. ἀκούσας δὲ 22
ταῦτα ὁ φῆλιξ, ἀνεβάλετο αὐτοὺς, ἀκριβέ-
στερον εἰδὼς τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ, εἰπὼν, ὅταν λυ-
σίας ὁ χιλίαρχος καταβῇ, διαγνώσομαι
τὰ καθ' ὑμᾶς. διαταξάμενός τε τῷ ἑκα- 23



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

τοντάρχῃ τηρεῖσθαι τὸν παῦλον, ἔχειν τε ἄνε-
σιν, καὶ μηδένα κωλύειν τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑπη-
24 ρετεῖν ἢ προσέρχεσθαι αὐτῷ. μετὰ δὲ ἡμέρας
τινὰς παραγενόμενος ὁ φῆλιξ σὺν δρουσίλ-
λῃ τῇ γυναικὶ ἰδίᾳ οὔσῃ ἰουδαίᾳ, μετεπέμ-
ψατο τὸν παῦλον, καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς
25 χριστὸν ἰησοῦν πίστεως. διαλεγομένου δὲ
αὐτοῦ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατείας, καὶ τοῦ
κρίματος τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι, ἔμφοβος
γενόμενος ὁ φῆλιξ, ἀπεκρίθη, τὸ νῦν ἔχον,
πορεύου· καιρὸν δὲ λαβὼν μετακαλέσομαί
26 σε· ἅμα καὶ ἐλπίζων ὅτι χρήματα δοθήσεται
αὐτῷ ὑπὸ τοῦ παύλου, ὅπως λύσῃ αὐτόν· διὸ
καὶ πυκνότερον αὐτὸν μεταπεμπόμενος, ὡμί-
27 λει αὐτῷ. διετίας δὲ πληρωθείσης, ἔλαβε
διάδοχον ὁ φῆλιξ, πόρκιον φῆστον. θέλων
τε χάριτας καταθέσθαι τοῖς ἰουδαίοις ὁ
φῆλιξ, κατέλιπε τὸν παῦλον δεδεμένον.

κέ.

1 Φῆστος οὖν ἐπιβὰς τῇ ἐπαρχίᾳ, μετὰ τρεῖς
ἡμέρας ἀνέβη εἰς ἱεροσόλυμα ἀπὸ καισα-
2 ρείας. ἐνεφάνισαν δὲ αὐτῷ ὅ, τε ἀρχιερεὺς, καὶ
οἱ πρῶτοι τῶν ἰουδαίων κατὰ τοῦ παύλου, καὶ
3 παρεκάλουν αὐτὸν, αἰτούμενοι χάριν κατ᾽
αὐτοῦ, ὅπως μεταπέμψηται αὐτὸν εἰς ἱερου-
σαλὴμ, ἐνέδραν ποιοῦντες ἀνελεῖν αὐτὸν
4 κατὰ τὴν ὁδόν. ὁ μὲν οὖν φῆστος ἀπεκρίθη, τη-
ρεῖσθαι τὸν παῦλον ἐν καισαρείᾳ, ἑαυτὸν δὲ μέλ-
5 λειν ἐν τάχει ἐκπορεύεσθαι. οἱ οὖν δυνατοὶ
ἐν ὑμῖν, φησὶ, συγκαταβάντες, εἴ τι ἐστὶν ἐν
6 τῷ ἀνδρὶ τούτῳ, κατηγορείτωσαν αὐτοῦ. δια-
τρίψας δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας πλείους ἢ
δέκα, καταβὰς εἰς καισάρειαν, τῇ ἐπαύριον
καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐκέλευσε τὸν παῦ-
7 λον ἀχθῆναι. παραγενομένου δὲ αὐτοῦ, περιέ-
στησαν οἱ ἀπὸ ἱεροσολύμων καταβεβηκότες
ἰουδαῖοι, πολλὰ καὶ βαρέα αἰτιάματα φέ-
ροντες κατὰ τοῦ παύλου, ἃ οὐκ ἴσχυον ἀποδεῖξαι·
8 ἀπολογουμένου αὐτοῦ, ὅτι οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν
ἰουδαίων, οὔτε εἰς τὸ ἱερὸν, οὔτε εἰς καίσαρα
9 ἥμαρτον. ὁ φῆστος δὲ τοῖς ἰουδαίοις θέλων
χάριν καταθέσθαι, ἀποκριθεὶς τῷ παύλῳ,
εἶπε, θέλεις εἰς ἱεροσόλυμα ἀναβὰς, ἐκεῖ
10 περὶ τούτων κρίνεσθαι ἐπ᾽ ἐμοῦ; εἶπε δὲ ὁ παῦ-
λος, ἐπὶ τοῦ βήματος καίσαρος ἑστώς εἰμι,
οὗ με δεῖ κρίνεσθαι. ἰουδαίους οὐδὲν ἠδίκησα,
11 ὡς καὶ σὺ κάλλιον ἐπιγινώσκεις. εἰ μὲν γὰρ
ἀδικῶ, καὶ ἄξιον θανάτου πέπραχά τι, οὐ
παραιτοῦμαι τὸ ἀποθανεῖν· εἰ δὲ οὐδέν ἐστιν
ὧν οὗτοι κατηγοροῦσί μου, οὐδείς με δύναται
αὐτοῖς χαρίσασθαι. καίσαρα ἐπικαλοῦμαι.
12 τότε ὁ φῆστος συλλαλήσας μετὰ τοῦ συμβου-
λίου, ἀπεκρίθη, καίσαρα ἐπικέκλησαι; ἐπὶ
καίσαρα πορεύσῃ. ἡμερῶν δὲ διαγενομένων 13
τινῶν, ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς καὶ βερνίκη κα-
τήντησαν εἰς καισάρειαν, ἀσπασόμενοι τὸν
φῆστον. ὡς δὲ πλείους ἡμέρας διέτριβον ἐκεῖ, 14
ὁ φῆστος τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ κατὰ τὸν
παῦλον, λέγων, ἀνήρ τίς ἐστι καταλελειμμέ-
νος ὑπὸ φήλικος δέσμιος· περὶ οὗ, γενομένου 15
μου εἰς ἱεροσόλυμα, ἐνεφάνισαν οἱ ἀρχιερεῖς
καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν ἰουδαίων, αἰτούμενοι
κατ᾽ αὐτοῦ δίκην. πρὸς οὓς ἀπεκρίθην, 16
ὅτι οὐκ ἔστιν ἔθος ῥωμαίοις χαρίζεσθαί τινα
ἄνθρωπον εἰς ἀπώλειαν, πρὶν ἢ ὁ κατηγο-
ρούμενος κατὰ πρόσωπον ἔχοι τοὺς κατηγόρους,
τόπον τε ἀπολογίας λάβοι περὶ τοῦ ἐγκλή-
ματος. συνελθόντων οὖν αὐτῶν ἐνθάδε, 17
ἀναβολὴν μηδεμίαν ποιησάμενος, τῇ ἑξῆς
καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐκέλευσα ἀχθῆ-
ναι τὸν ἄνδρα· περὶ οὗ σταθέντες οἱ κατήγο- 18
ροι, οὐδεμίαν αἰτίαν ἐπέφερον ὧν ὑπενόουν
ἐγώ· ζητήματα δέ τινα περὶ τῆς ἰδίας δει- 19
σιδαιμονίας εἶχον πρὸς αὐτὸν, καὶ περί τινος
ἰησοῦ τεθνηκότος, ὃν ἔφασκεν ὁ παῦλος ζῆν.
ἀπορούμενος δὲ ἐγὼ εἰς τὴν περὶ τούτου ζήτη- 20
σιν, ἔλεγον, εἰ βούλοιτο πορεύεσθαι εἰς ἱερουσα-
λὴμ, κἀκεῖ κρίνεσθαι περὶ τούτων. τοῦ δὲ παύλου 21
ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ
σεβαστοῦ διάγνωσιν, ἐκέλευσα τηρεῖσθαι
αὐτὸν, ἕως οὗ πέμψω αὐτὸν πρὸς καίσαρα.
ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν φῆστον ἔφη, ἐβουλόμην 22
καὶ αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι. ὁ δὲ, αὔριον,
φησὶν, ἀκούσῃ αὐτοῦ. τῇ οὖν ἐπαύριον ἐλθόν- 23
τος τοῦ ἀγρίππα καὶ τῆς βερνίκης μετὰ πολλῆς
φαντασίας, καὶ εἰσελθόντων εἰς τὸ ἀκροατή-
ριον σύν τε τοῖς χιλιάρχοις καὶ ἀνδράσι
τοῖς κατ᾽ ἐξοχὴν οὖσι τῆς πόλεως, καὶ κελεύ-
σαντος τοῦ φήστου, ἤχθη ὁ παῦλος. καί φησιν 24
ὁ φῆστος, ἀγρίππα βασιλεῦ, καὶ πάντες οἱ
συμπαρόντες ἡμῖν ἄνδρες, θεωρεῖτε τοῦτον
περὶ οὗ πᾶν τὸ πλῆθος τῶν ἰουδαίων ἐνέτυ-
χόν μοι ἔν τε ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε, ἐπι-
βοῶντες μὴ δεῖν ζῆν αὐτὸν μηκέτι. ἐγὼ δὲ 25
καταλαβόμενος, μηδὲν ἄξιον θανάτου αὐτὸν
πεπραχέναι, καὶ αὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλε-
σαμένου τὸν σεβαστὸν, ἔκρινα πέμπειν αὐ-
τόν. περὶ οὗ ἀσφαλές τι γράψαι τῷ κυρίῳ 26
οὐκ ἔχω· διὸ προήγαγον αὐτὸν ἐφ᾽ ὑμῶν,
καὶ μάλιστα ἐπὶ σοῦ, βασιλεῦ ἀγρίππα, ὅ-
πως τῆς ἀνακρίσεως γενομένης, σχῶ τι γρά-
ψαι· ἄλογον γάρ μοι δοκεῖ, πέμποντα δέ- 27
σμιον, μὴ καὶ τὰς κατ᾽ αὐτοῦ αἰτίας ση-
μᾶναι.

κϛʹ.

1 Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν παῦλον ἔφη, ἐπιτρέ-
πεταί σοι ὑπὲρ σεαυτοῦ λέγειν. τότε ὁ παῦλος
2 ἀπελογεῖτο, ἐκτείνας τὴν χεῖρα· περὶ πάντων
ὧν ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ ἰουδαίων, βασιλεῦ ἀ-
γρίππα, ἥγημαι ἐμαυτὸν μακάριον, μέλλων
3 ἀπολογεῖσθαι ἐπὶ σοῦ σήμερον, μάλιστα γνώ-
στην ὄντα σε πάντων τῶν κατὰ ἰουδαίους ἐθῶν
τε καὶ ζητημάτων· διὸ δέομαί σου μακρο-
4 θύμως ἀκοῦσαί μου. τὴν μὲν οὖν βίωσίν μου
τὴν ἐκ νεότητος, τὴν ἀπ᾽ ἀρχῆς γενομένην ἐν
τῷ ἔθνει μου ἐν ἱεροσολύμοις, ἴσασι πάντες
5 οἱ ἰουδαῖοι· προγινώσκοντές με ἄνωθεν, ἐὰν
θέλωσι μαρτυρεῖν, ὅτι κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην
αἵρεσιν τῆς ἡμετέρας θρησκείας ἔζησα φα-
6 ρισαῖος· καὶ νῦν ἐπ᾽ ἐλπίδι τῆς πρὸς τοὺς πα-
τέρας ἐπαγγελίας γενομένης ὑπὸ τοῦ θεοῦ,
7 ἕστηκα κρινόμενος· εἰς ἣν τὸ δωδεκάφυλον
ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεῦον
ἐλπίζει καταντῆσαι. περὶ ἧς ἐλπίδος ἐγ-
καλοῦμαι, βασιλεῦ ἀγρίππα, ὑπὸ τῶν ἰου-
8 δαίων. τί ἄπιστον κρίνεται παρ᾽ ὑμῖν, εἰ ὁ
9 θεὸς νεκροὺς ἐγείρει; ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἐ-
μαυτῷ πρὸς τὸ ὄνομα ἰησοῦ τοῦ ναζωραίου
10 δεῖν πολλὰ ἐναντία πρᾶξαι· ὃ καὶ ἐποίησα
ἐν ἱεροσολύμοις, καὶ πολλοὺς τῶν ἁγίων ἐγὼ
φυλακαῖς κατέκλεισα, τὴν παρὰ τῶν ἀρ-
χιερέων ἐξουσίαν λαβών· ἀναιρουμένων τε
11 αὐτῶν κατήνεγκα ψῆφον· καὶ κατὰ πάσας τὰς
συναγωγὰς πολλάκις τιμωρῶν αὐτοὺς,
ἠνάγκαζον βλασφημεῖν· περισσῶς τε ἐμ-
μαινόμενος αὐτοῖς, ἐδίωκον ἕως καὶ εἰς τὰς
12 ἔξω πόλεις· ἐν οἷς καὶ πορευόμενος εἰς τὴν
δαμασκὸν μετ᾽ ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς τῆς
13 παρὰ τῶν ἀρχιερέων, ἡμέρας μέσης, κατὰ τὴν
ὁδὸν εἶδον, βασιλεῦ, οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμ-
πρότητα τοῦ ἡλίου, περιλάμψαν με φῶς, καὶ
14 τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευομένους. πάντων δὲ κα-
ταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν, ἤκουσα φωνὴν
λαλοῦσαν πρός με, καὶ λέγουσαν τῇ ἑβραΐδι
διαλέκτῳ, σαοὺλ σαοὺλ, τί με διώκεις; σκλη-
15 ρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν. ἐγὼ δὲ εἶ-
πον, τίς εἶ κύριε; ὁ δὲ εἶπεν, ἐγώ εἰμι ἰησοῦς,
16 ὃν σὺ διώκεις. ἀλλὰ ἀνάστηθι, καὶ στῆθι ἐπὶ
τοὺς πόδας σου· εἰς τοῦτο γὰρ ὤφθην σοι,
προχειρίσασθαί σε ὑπηρέτην καὶ μάρτυρα
17 ὧν τε εἶδες, ὧν τε ὀφθήσομαί σοι, ἐξαιρού-
μενός σε ἐκ τοῦ λαοῦ, καὶ τῶν ἐθνῶν, εἰς οὓς ἐγὼ
18 σε ἀποστέλλω ἀνοῖξαι ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, τοῦ
ἐπιστρέψαι ἀπὸ σκότους εἰς φῶς, καὶ τῆς ἐξου-
σίας τοῦ σατανᾶ ἐπὶ τὸν θεὸν, τοῦ λαβεῖν αὐ-
τοὺς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ κλῆρον ἐν τοῖς
ἡγιασμένοις, πίστει τῇ εἰς ἐμέ. ὅθεν, βασιλεῦ 19
ἀγρίππα, οὐκ ἐγενόμην ἀπειθὴς τῇ οὐρανίῳ
ὀπτασίᾳ· ἀλλὰ τοῖς ἐν δαμασκῷ πρῶτον, 20
καὶ ἱεροσολύμοις, εἰς πᾶσάν τε τὴν χώραν
τῆς ἰουδαίας, καὶ τοῖς ἔθνεσιν ἀπήγγελλον με-
τανοεῖν, καὶ ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν θεὸν, ἄξια τῆς
μετανοίας ἔργα πράσσοντας. ἕνεκα τούτων 21
με οἱ ἰουδαῖοι συλλαβόμενοι ἐν τῷ ἱερῷ, ἐ-
πειρῶντο διαχειρίσασθαι. ἐπικουρίας οὖν 22
τυχὼν τῆς παρὰ τοῦ θεοῦ, ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύ-
της ἕστηκα, μαρτυρούμενος μικρῷ τε καὶ με-
γάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς λέγων ὧν τε οἱ προφῆται
ἐλάλησαν μελλόντων γίνεσθαι, καὶ μωσῆς· εἰ 23
παθητὸς ὁ χριστὸς, εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστά-
σεως νεκρῶν φῶς μέλλει καταγγέλλειν τῷ
λαῷ καὶ τοῖς ἔθνεσι. ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολο- 24
γουμένου, ὁ φῆστος μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἔφη, μαί-
νῃ παῦλε· τὰ πολλά σε γράμματα εἰς μα-
νίαν περιτρέπει. ὁ δὲ, οὐ μαίνομαι, φησὶ, 25
κράτιστε φῆστε, ἀλλ᾽ ἀληθείας καὶ σωφροσύ-
νης ῥήματα ἀποφθέγγομαι. ἐπίσταται γὰρ 26
περὶ τούτων ὁ βασιλεὺς, πρὸς ὃν καὶ παῤῥη-
σιαζόμενος λαλῶ· λανθάνειν γὰρ αὐτόν τι
τούτων οὐ πείθομαι· οὐδὲ γὰρ ἐν γωνίᾳ πε- 27
πραγμένον τοῦτο ἐστί. πιστεύεις βασιλεῦ ἀ- 28
γρίππα τοῖς προφήταις; οἶδα ὅτι πιστεύεις.
ὁ δὲ ἀγρίππας πρὸς τὸν παῦλον ἔφη, ἐν ὀλίγῳ
με πείθεις χριστιανὸν γενέσθαι. ὁ δὲ παῦλος 29
εἶπεν, εὐξαίμην ἂν τῷ θεῷ, καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ
ἐν πολλῷ οὐ μόνον σὲ, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς
ἀκούοντάς μου σήμερον, γενέσθαι τοιούτους, ὁ-
ποῖος κἀγώ εἰμι, παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τού-
των. καὶ ταῦτα εἰπόντος αὐτοῦ, ἀνέστη ὁ βα- 30
σιλεὺς, καὶ ὁ ἡγεμὼν, ἥ τε βερνίκη, καὶ οἱ συγ-
καθήμενοι αὐτοῖς· καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλά- 31
λουν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, ὅτι οὐδὲν θα-
νάτου ἄξιον ἢ δεσμῶν πράσσει ὁ ἄνθρωπος
οὗτος. ἀγρίππας δὲ τῷ φήστῳ ἔφη, ἀπολελύσθαι 32
ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος οὗτος, εἰ μὴ ἐπεκέκλητο
καίσαρα.

κζʹ.

Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν 1
ἰταλίαν, παρεδίδουν τόν τε παῦλον καί τινας
ἑτέρους δεσμώτας ἑκατοντάρχῃ, ὀνόματι
ἰουλίῳ, σπείρης σεβαστῆς. ἐπιβάντες δὲ πλοίῳ 2
ἀδραμυττηνῷ, μέλλοντες πλεῖν τοὺς κατὰ τὴν
ἀσίαν τόπους, ἀνήχθημεν, ὄντος σὺν ἡμῖν
ἀριστάρχου μακεδόνος θεσσαλονικέως. τῇ 3
τε ἑτέρᾳ κατήχθημεν εἰς σιδῶνα. φιλαν-
θρώπως τε ὁ ἰούλιος τῷ παύλῳ χρησάμενος,
ἐπέτρεψε πρὸς τοὺς φίλους πορευθέντα, ἐπι-
μελείας τυχεῖν. κἀκεῖθεν ἀναχθέντες, ὑπε- 4



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ὑπεπλεύσαμεν τὴν κύπρον, διὰ τὸ τοὺς ἀνέμους
5 εἶναι ἐναντίους· τό, τε πέλαγος τὸ κατὰ τὴν κιλι-
κίαν καὶ παμφυλίαν διαπλεύσαντες, κα-
6 τήλθομεν εἰς μύρα τῆς λυκίας. κἀκεῖ εὑρὼν
ὁ ἑκατόνταρχος πλοῖον ἀλεξανδρῖνον πλέον
εἰς τὴν ἰταλίαν, ἐνεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό.
7 ἐν ἱκαναῖς δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦντες, καὶ
μόλις γενόμενοι κατὰ τὴν κνίδον, μὴ προσεῶν-
τος ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου, ὑπεπλεύσαμεν τὴν κρή-
8 την κατὰ σαλμώνην· μόλις τε παραλεγό-
μενοι αὐτήν, ἤλθομεν εἰς τόπον τινὰ καλού-
μενον καλοὺς λιμένας, ᾧ ἐγγὺς ἦν πόλις λα-
9 σαία. ἱκανοῦ δὲ χρόνου διαγενομένου, καὶ ὄντος
ἤδη ἐπισφαλοῦς τοῦ πλοός, διὰ τὸ καὶ τὴν
νηστείαν ἤδη παρεληλυθέναι, παρῄνει ὁ παῦ-
10 λος, λέγων αὐτοῖς, ἄνδρες, θεωρῶ ὅτι μετὰ ὕ-
βρεως καὶ πολλῆς ζημίας, οὐ μόνον τοῦ φορτίου
καὶ τοῦ πλοίου, ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν μέλ-
11 λειν ἔσεσθαι τὸν πλοῦν. ὁ δὲ ἑκατοντάρχης τῷ
κυβερνήτῃ καὶ τῷ ναυκλήρῳ ἐπείθετο μᾶλ-
12 λον, ἢ τοῖς ὑπὸ τοῦ παύλου λεγομένοις. ἀνευ-
θέτου δὲ τοῦ λιμένος ὑπάρχοντος πρὸς πα-
ραχειμασίαν, οἱ πλείους ἔθεντο βουλὴν ἀνα-
χθῆναι κἀκεῖθεν, εἴ πως δύναιντο καταν-
τήσαντες εἰς φοίνικα παραχειμάσαι, λι-
μένα τῆς κρήτης βλέποντα κατὰ λίβα καὶ κατὰ
13 χῶρον. ὑποπνεύσαντος δὲ νότου, δόξαντες τῆς
προθέσεως κεκρατηκέναι, ἄραντες ἆσσον,
14 παρελέγοντο τὴν κρήτην. μετ᾽ οὐ πολὺ δὲ ἔβα-
λε κατ᾽ αὐτῆς ἄνεμος τυφωνικός, ὁ καλούμε-
15 νος εὐροκλύδων. συναρπασθέντος δὲ τοῦ
πλοίου, καὶ μὴ δυναμένου ἀντοφθαλμεῖν τῷ
16 ἀνέμῳ, ἐπιδόντες ἐφερόμεθα. νησίον δέ τι
ὑποδραμόντες καλούμενον κλαύδην, μόλις
ἰσχύσαμεν περικρατεῖς γενέσθαι τῆς σκάφης·
17 ἣν ἄραντες, βοηθείαις ἐχρῶντο, ὑποζων-
νύντες τὸ πλοῖον· φοβούμενοί τε μὴ εἰς τὴν
σύρτιν ἐκπέσωσι, χαλάσαντες τὸ σκεῦος,
18 οὕτως ἐφέροντο. σφοδρῶς δὲ χειμαζομένων
19 ἡμῶν, τῇ ἑξῆς ἐκβολὴν ἐποιοῦντο. καὶ τῇ τρί-
τῃ αὐτόχειρες τὴν σκευὴν τοῦ πλοίου ἐρρίψα-
20 μεν. μήτε δὲ ἡλίου, μήτε ἄστρων ἐπιφαινόν-
των ἐπὶ πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός τε οὐκ
ὀλίγου ἐπικειμένου, λοιπὸν περιῃρεῖτο πᾶσα
21 ἐλπὶς τοῦ σώζεσθαι ἡμᾶς. πολλῆς δὲ ἀσιτίας
ὑπαρχούσης, τότε σταθεὶς ὁ παῦλος ἐν μέσῳ
αὐτῶν, εἶπεν, ἔδει μέν, ὦ ἄνδρες, πειθαρχή-
σαντάς μοι, μὴ ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς κρήτης,
κερδῆσαί τε τὴν ὕβριν ταύτην, καὶ τὴν ζημίαν·
22 καὶ τανῦν παραινῶ ὑμᾶς εὐθυμεῖν· ἀποβολὴ
γὰρ ψυχῆς οὐδεμία ἔσται ἐξ ὑμῶν, πλὴν τοῦ
23 πλοίου. παρέστη γάρ μοι τῇ νυκτὶ ταύτῃ

ἄγγελος τοῦ θεοῦ οὗ εἰμι, ᾧ καὶ λατρεύω, λέ- 24
γων, μὴ φοβοῦ παῦλε· καίσαρί σε δεῖ πα-
ραστῆναι· καὶ ἰδοὺ κεχάρισταί σοι ὁ θεὸς πάν-
τας τοὺς πλέοντας μετὰ σοῦ. διὸ εὐθυμεῖτε 25
ἄνδρες· πιστεύω γὰρ τῷ θεῷ, ὅτι οὕτως ἔσται
καθ᾽ ὃν τρόπον λελάληταί μοι. εἰς νῆσον δέ 26
τινα δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν. ὡς δὲ τεσσαρεσκαι- 27
δεκάτη νὺξ ἐγένετο, διαφερομένων ἡμῶν ἐν
τῷ ἀδρίᾳ, κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς, ὑπενόουν οἱ
ναῦται προσάγειν τινὰ αὐτοῖς χώραν. καὶ βο- 28
λίσαντες εὗρον ὀργυιὰς εἴκοσι· βραχὺ δὲ
διαστήσαντες, καὶ πάλιν βολίσαντες, εὗρον
ὀργυιὰς δεκαπέντε· φοβούμενοί τε μήπως 29
εἰς τραχεῖς τόπους ἐκπέσωμεν, ἐκ πρύμνης
ῥίψαντες ἀγκύρας τέσσαρας, ηὔχοντο ἡμέ-
ραν γενέσθαι. τῶν δὲ ναυτῶν ζητούντων φυγεῖν ἐκ 30
τοῦ πλοίου, καὶ χαλασάντων τὴν σκάφην εἰς τὴν
θάλασσαν προφάσει ὡς ἐκ πρώρας μελ-
λόντων ἀγκύρας ἐκτείνειν, εἶπεν ὁ παῦλος 31
τῷ ἑκατοντάρχῃ, καὶ τοῖς στρατιώταις, ἐὰν
μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, ὑμεῖς σω-
θῆναι οὐ δύνασθε. τότε οἱ στρατιῶται ἀπέ- 32
κοψαν τὰ σχοινία τῆς σκάφης, καὶ εἴασαν αὐτὴν
ἐκπεσεῖν. ἄχρι δὲ οὗ ἔμελλεν ἡμέρα γίνεσθαι, 33
παρεκάλει ὁ παῦλος ἅπαντας μεταλαβεῖν
τροφῆς, λέγων, τεσσαρεσκαιδεκάτην σήμε-
ρον ἡμέραν προσδοκῶντες, ἄσιτοι διατε-
λεῖτε, μηδὲν προσλαβόμενοι. διὸ παρακα- 34
λῶ ὑμᾶς προσλαβεῖν τροφῆς· τοῦτο γὰρ πρὸς
τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει· οὐδενὸς γὰρ
ὑμῶν θρὶξ ἐκ τῆς κεφαλῆς πεσεῖται. εἰπὼν δὲ 35
ταῦτα, καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαρίστησε τῷ
θεῷ ἐνώπιον πάντων· καὶ κλάσας ἤρξατο ἐ-
σθίειν. εὔθυμοι δὲ γενόμενοι πάντες, καὶ αὐ- 36
τοὶ προσελάβοντο τροφῆς. ἦμεν δὲ ἐν τῷ 37
πλοίῳ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ διακόσιαι ἑβδο-
μηκονταέξ. κορεσθέντες δὲ τροφῆς, ἐκού- 38
φιζον τὸ πλοῖον, ἐκβαλλόμενοι τὸν σῖτον εἰς τὴν
θάλασσαν. ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο, τὴν γῆν οὐκ 39
ἐπεγίνωσκον· κόλπον δέ τινα κατενόουν ἔχον-
τα αἰγιαλόν, εἰς ὃν ἐβουλεύσαντο, εἰ δύναιν-
το, ἐξῶσαι τὸ πλοῖον. καὶ τὰς ἀγκύρας περι- 40
ελόντες, εἴων εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα ἀνέντες
τὰς ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων· καὶ ἐπάραντες
τὸν ἀρτέμονα τῇ πνεούσῃ, κατεῖχον εἰς τὸν αἰ-
γιαλόν. περιπεσόντες δὲ εἰς τόπον διθάλασ- 41
σον, ἐπώκειλαν τὴν ναῦν· καὶ ἡ μὲν πρῶρα ἐ-
ρείσασα ἔμεινεν ἀσάλευτος, ἡ δὲ πρύμνα
ἐλύετο ὑπὸ τῆς βίας τῶν κυμάτων. τῶν δὲ στρα- 42
τιωτῶν βουλὴ ἐγένετο, ἵνα τοὺς δεσμώτας
ἀποκτείνωσι, μή τις ἐκκολυμβήσας δια-
φύγοι. ὁ δὲ ἑκατόνταρχος βουλόμενος δια- 43

σῶσαι τὸν παῦλον, ἐκώλυσεν αὐτοὺς τοῦ βου-
λεύματος, ἐκέλευσέ τε τοὺς δυναμένους κο-
λυμβᾶν, ἀπορρίψαντας πρώτους ἐπὶ τὴν γῆν
44 ἐξιέναι, καὶ τοὺς λοιποὺς, οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν, οὓς
δὲ ἐπί τινων τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου. καὶ οὕτως ἐγένε-
το πάντας διασωθῆναι ἐπὶ τὴν γῆν.

κή.

1 Καὶ διασωθέντες, τότε ἐπέγνωσαν ὅτι
μελίτη ἡ νῆσος καλεῖται. οἱ δὲ βάρβαροι παρ-
εῖχον οὐ τὴν τυχοῦσαν φιλανθρωπίαν ἡμῖν.
2 ἀνάψαντες γὰρ πυρὰν, προσελάβοντο πάν-
τας ἡμᾶς διὰ τὸν ὑετὸν τὸν ἐφεστῶτα, καὶ διὰ
3 τὸ ψῦχος. συστρέψαντος δὲ τοῦ παύλου φρυ-
γάνων πλῆθος, καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν πυρὰν,
ἔχιδνα ἐκ τῆς θέρμης ἐξελθοῦσα καθῆψε τῆς
4 χειρὸς αὐτοῦ. ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι κρεμά-
μενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ἔλεγον
πρὸς ἀλλήλους, πάντως φονεύς ἐστιν ὁ ἄν-
θρωπος οὗτος, ὃν διασωθέντα ἐκ τῆς θαλάσ-
5 σης, ἡ δίκη ζῆν οὐκ εἴασεν. ὁ μὲν οὖν ἀποτι-
νάξας τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ, ἔπαθεν οὐδὲν
6 κακόν. οἱ δὲ προσεδόκων αὐτὸν μέλλειν πίμ-
πρασθαι, ἢ καταπίπτειν ἄφνω νεκρόν. ἐπὶ
πολὺ δὲ αὐτῶν προσδοκώντων, καὶ θεωρούντων
μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν γινόμενον, μεταβαλ-
7 λόμενοι ἔλεγον θεὸν αὐτὸν εἶναι. ἐν δὲ τοῖς περὶ
τὸν τόπον ἐκεῖνον ὑπῆρχε χωρία τῷ πρώ-
τῳ τῆς νήσου, ὀνόματι ποπλίῳ, ὃς ἀναδεξά-
μενος ἡμᾶς τρεῖς ἡμέρας φιλοφρόνως ἐξένι-
8 σεν. ἐγένετο δὲ τὸν πατέρα τοῦ ποπλίου πυ-
ρετοῖς καὶ δυσεντερίᾳ συνεχόμενον κατα-
κεῖσθαι· πρὸς ὃν ὁ παῦλος εἰσελθὼν καὶ προσ-
ευξάμενος, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἰάσατο
9 αὐτόν. τούτου οὖν γενομένου, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἔ-
χοντες ἀσθενείας ἐν τῇ νήσῳ, προσήρχοντο,
10 καὶ ἐθεραπεύοντο· οἳ καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτί-
μησαν ἡμᾶς, καὶ ἀναγομένοις ἐπέθεντο τὰ
11 πρὸς τὴν χρείαν. μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ἀνήχθημεν
ἐν πλοίῳ παρακεχειμακότι ἐν τῇ νήσῳ, ἀ-
12 λεξανδρίνῳ, παρασήμῳ διοσκούροις. καὶ
καταχθέντες εἰς συρακούσας, ἐπεμείναμεν
13 ἡμέρας τρεῖς. ὅθεν περιελθόντες κατηντή-
σαμεν εἰς ῥήγιον· καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπι-
γενομένου νότου, δευτεραῖοι ἤλθομεν εἰς πο-
14 τιόλους· οὗ εὑρόντες ἀδελφοὺς, παρεκλήθημεν
ἐπ' αὐτοῖς ἐπιμεῖναι ἡμέρας ἑπτά, καὶ οὕτως
15 εἰς τὴν ῥώμην ἤλθομεν. κἀκεῖθεν οἱ ἀδελφοὶ
ἀκούσαντες τὰ περὶ ἡμῶν, ἐξῆλθον εἰς ἀ-
πάντησιν ἡμῖν ἄχρις ἀππίου φόρου, καὶ τριῶν
ταβερνῶν. οὓς ἰδὼν ὁ παῦλος, εὐχαριστήσας
16 τῷ θεῷ, ἔλαβε θάρσος. ὅτε δὲ ἤλθομεν εἰς
ῥώμην, ὁ ἑκατόνταρχος παρέδωκε τοὺς δε-
σμίους τῷ στρατοπεδάρχῃ· τῷ δὲ παύλῳ ἐπε-
τράπη μένειν καθ' ἑαυτὸν σὺν τῷ φυλάσσοντι
αὐτὸν στρατιώτῃ. ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς 17
συγκαλέσασθαι τὸν παῦλον τοὺς ὄντας τῶν ἰου-
δαίων πρώτους. συνελθόντων δὲ αὐτῶν, ἔλεγε
πρὸς αὐτοὺς, ἄνδρες ἀδελφοὶ, ἐγὼ οὐδὲν
ἐναντίον ποιήσας τῷ λαῷ, ἢ τοῖς ἔθεσι τοῖς
πατρῴοις, δέσμιος ἐξ ἱεροσολύμων παρε-
δόθην εἰς τὰς χεῖρας τῶν ῥωμαίων· οἵτινες 18
ἀνακρίναντές με, ἐβούλοντο ἀπολῦσαι, διὰ
τὸ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχειν ἐν
ἐμοί. ἀντιλεγόντων δὲ τῶν ἰουδαίων, ἠναγκά- 19
σθην ἐπικαλέσασθαι καίσαρα, οὐχ ὡς τοῦ
ἔθνους μου ἔχων τι κατηγορῆσαι. διὰ ταύτην 20
οὖν τὴν αἰτίαν παρεκάλεσα ὑμᾶς ἰδεῖν, καὶ
προσλαλῆσαι. ἕνεκεν γὰρ τῆς ἐλπίδος τοῦ ἰσ-
ραὴλ τὴν ἅλυσιν ταύτην περίκειμαι. οἱ δὲ 21
πρὸς αὐτὸν εἶπον, ἡμεῖς οὔτε γράμματα περὶ
σοῦ ἐδεξάμεθα ἀπὸ τῆς ἰουδαίας, οὔτε παρα-
γενόμενός τις τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν, ἢ ἐλά-
λησέ τι περὶ σοῦ πονηρόν. ἀξιοῦμεν δὲ παρὰ 22
σοῦ ἀκοῦσαι ἃ φρονεῖς· περὶ μὲν γὰρ τῆς αἱρέ-
σεως ταύτης γνωστόν ἐστιν ἡμῖν, ὅτι πανταχοῦ-
χοῦ ἀντιλέγεται. ταξάμενοι δὲ αὐτῷ ἡμέραν, 23
ἧκον πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν πλείονες· οἷς
ἐξετίθετο, διαμαρτυρόμενος τὴν βασιλείαν
τοῦ θεοῦ, πείθων τε αὐτοὺς τὰ περὶ τοῦ ἰησοῦ
ἀπό τε τοῦ νόμου μωσέως καὶ τῶν προφητῶν, ἀπὸ
πρωῒ ἕως ἑσπέρας. καὶ οἱ μὲν ἐπείθοντο τοῖς 24
λεγομένοις, οἱ δὲ ἠπίστουν. ἀσύμφωνοι δὲ ὄν- 25
τες πρὸς ἀλλήλους, ἀπελύοντο, εἰπόντος τοῦ
παύλου ῥῆμα ἕν, ὅτι καλῶς τὸ πνεῦμα τὸ
ἅγιον ἐλάλησε διὰ ἠσαΐου τοῦ προφήτου
πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, λέγον, Πορεύθητι 26
πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ εἰπὸν, ἀκοῇ ἀκούσετε,
καὶ οὐ μὴ συνῆτε· καὶ βλέποντες βλέψετε, καὶ
οὐ μὴ ἴδητε. ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ 27
λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶ βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς
ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴδωσι
τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσι, καὶ
τῇ καρδίᾳ συνῶσι, καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰά-
σωμαι αὐτούς. γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν, ὅτι τοῖς 28
ἔθνεσιν ἀπεστάλη τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ, αὐ-
τοὶ καὶ ἀκούσονται. καὶ ταῦτα αὐτοῦ εἰπόντος, 29
ἀπῆλθον οἱ ἰουδαῖοι, πολλὴν ἔχοντες ἐν
ἑαυτοῖς ζήτησιν. ἔμεινε δὲ ὁ παῦλος διε- 30
τίαν ὅλην ἐν ἰδίῳ μισθώματι, καὶ ἀπεδέ-
χετο πάντας τοὺς εἰσπορευομένους πρὸς αὐ-
τόν, κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, καὶ δι- 31
δάσκων τὰ περὶ τοῦ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ, μετὰ
πάσης παρρησίας ἀκωλύτως.

Η ΤΟΥ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

# Η ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

α.

1 ΠΑΥΛΟΣ δοῦλος ἰησοῦ
χριστοῦ, κλητὸς ἀπόστολος,
2 ἀφωρισμένος εἰς εὐαγ-
γέλιον θεοῦ· ὃ προεπηγ-
γείλατο διὰ τῶν προφητῶν
αὐτοῦ ἐν γραφαῖς ἁγίαις·
3 περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, τοῦ γενομένου ἐκ σπέρ-
4 ματος δαβὶδ κατὰ σάρκα· τοῦ ὁρισθέντος υἱοῦ
θεοῦ ἐν δυνάμει, κατὰ πνεῦμα ἁγιωσύνης,
ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου
5 ἡμῶν· δι᾽ οὗ ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολὴν
εἰς ὑπακοὴν πίστεως ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν,
6 ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ· ἐν οἷς ἐστε καὶ ὑμεῖς
7 κλητοὶ ἰησοῦ χριστοῦ· πᾶσι τοῖς οὖσιν ἐν ῥώ-
μῃ, ἀγαπητοῖς θεοῦ, κλητοῖς ἁγίοις, χάρις
ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ
8 κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ. πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ
τῷ θεῷ μου διὰ ἰησοῦ χριστοῦ ὑπὲρ πάντων
ὑμῶν, ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν
9 ὅλῳ τῷ κόσμῳ. μάρτυς γάρ μου ἐστὶν ὁ
θεός, ᾧ λατρεύω ἐν τῷ πνεύματί μου, ἐν τῷ
εὐαγγελίῳ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς ἀδιαλείπτως
10 μνείαν ὑμῶν ποιοῦμαι πάντοτε ἐπὶ τῶν προσ-
ευχῶν μου, δεόμενος εἴ πως ἤδη ποτὲ εὐο-
δωθήσομαι ἐν τῷ θελήματι τοῦ θεοῦ, ἐλθεῖν
11 πρὸς ὑμᾶς. ἐπιποθῶ γὰρ ἰδεῖν ὑμᾶς, ἵνα τι
μεταδῶ χάρισμα ὑμῖν πνευματικὸν εἰς
12 τὸ στηριχθῆναι ὑμᾶς· τοῦτο δέ ἐστι, συμπα-
ρακληθῆναι ἐν ὑμῖν διὰ τῆς ἐν ἀλλήλοις πί-
13 στεως ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ. οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς
ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις προεθέμην
ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐκωλύθην ἄχρι τοῦ
δεῦρο, ἵνα καρπόν τινα σχῶ ἐν ὑμῖν, καθὼς
14 καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν. ἕλλησί τε καὶ βαρ-
βάροις, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις ὀφειλέτης εἰ-
15 μί· οὕτως τὸ κατ᾽ ἐμὲ πρόθυμον, καὶ ὑμῖν
16 τοῖς ἐν ῥώμῃ εὐαγγελίσασθαι. οὐ γὰρ ἐπαισχύ-
νομαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ· δύναμις
γὰρ θεοῦ ἐστιν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πι-
17 στεύοντι, ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ ἕλληνι· δι-
καιοσύνη γὰρ θεοῦ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται
ἐκ πίστεως εἰς πίστιν, καθὼς γέγραπται, Ὁ δὲ
18 δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται. ἀποκαλύπτεται
γὰρ ὀργὴ θεοῦ ἀπ᾽ οὐρανοῦ, ἐπὶ πᾶσαν ἀσέ-
βειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων τῶν τὴν ἀλήθειαν
19 ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων. διότι τὸ γνωστὸν τοῦ
θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς· ὁ γὰρ θεὸς αὐτοῖς
ἐφανέρωσε. τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτί- 20
σεως κόσμου τοῖς ποιήμασι νοούμενα, καθο-
ρᾶται, ἥ τε ἀΐδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θειό-
της, εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους· διότι 21
γνόντες τὸν θεόν, οὐχ ὡς θεὸν ἐδόξασαν ἢ εὐ-
χαρίστησαν, ἀλλ᾽ ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς δια-
λογισμοῖς αὐτῶν, καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος
αὐτῶν καρδία· φάσκοντες εἶναι σοφοί, ἐμω- 22
ράνθησαν, καὶ ἤλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου 23
θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνος φθαρτοῦ ἀνθρώ-
που, καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων, καὶ ἑρπετῶν.
διὸ καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ἐν ταῖς ἐ- 24
πιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρ-
σίαν, τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν
ἑαυτοῖς· οἵτινες μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν 25
τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει, καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλά-
τρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα, ὅς ἐστιν
εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν. διὰ τοῦτο 26
παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς εἰς πάθη ἀτι-
μίας· αἵ τε γὰρ θήλειαι αὐτῶν μετήλλαξαν
τὴν φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν παρὰ φύσιν.
ὁμοίως καὶ οἱ ἄρρενες ἀφέντες τὴν φυσικὴν 27
χρῆσιν τῆς θηλείας, ἐξεκαύθησαν ἐν τῇ ὀρέξει
αὐτῶν εἰς ἀλλήλους, ἄρσενες ἐν ἄρσεσι τὴν
ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι, καὶ τὴν ἀν-
τιμισθίαν ἣν ἔδει τῆς πλάνης αὐτῶν, ἐν ἑαυ-
τοῖς ἀπολαμβάνοντες. καὶ καθὼς οὐκ ἐδο- 28
κίμασαν τὸν θεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει, παρέδω-
κεν αὐτοὺς ὁ θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ποιεῖν
τὰ μὴ καθήκοντα· πεπληρωμένους πάσῃ 29
ἀδικίᾳ, πορνείᾳ, πονηρίᾳ, πλεονεξίᾳ, κακίᾳ·
μεστοὺς φθόνου, φόνου, ἔριδος, δόλου, κακοη-
θείας· ψιθυριστάς, καταλάλους, θεοστυγεῖς, 30
ὑβριστάς, ὑπερηφάνους, ἀλαζόνας, ἐφευρετὰς
κακῶν, γονεῦσιν ἀπειθεῖς· ἀσυνέτους, ἀσυν- 31
θέτους, ἀστόργους, ἀσπόνδους, ἀνελεήμονας·
οἵτινες τὸ δικαίωμα τοῦ θεοῦ ἐπιγνόντες, 32
ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θα-
νάτου εἰσίν, οὐ μόνον αὐτὰ ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ
συνευδοκοῦσι τοῖς πράσσουσι.

β.

Διὸ ἀναπολόγητος εἶ, ὦ ἄνθρωπε πᾶς ὁ 1
κρίνων· ἐν ᾧ γὰρ κρίνεις τὸν ἕτερον, σεαυτὸν
κατακρίνεις· τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις ὁ κρί-
νων. οἴδαμεν δὲ ὅτι τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ ἐστι 2
κατὰ ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσ-
σοντας. λογίζῃ δὲ τοῦτο, ὦ ἄνθρωπε ὁ κρίνων 3
τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας, καὶ ποιῶν
αὐτά,

αὐτά, ὅτι σὺ ἐκφεύξῃ τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ;
4 ἢ τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητος αὐτοῦ, καὶ τῆς ἀνο-
χῆς, καὶ τῆς μακροθυμίας καταφρονεῖς, ἀ-
γνοῶν ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ θεοῦ εἰς μετάνοιάν
5 σε ἄγει; κατὰ δὲ τὴν σκληρότητά σου, καὶ ἀ-
μετανόητον καρδίαν, θησαυρίζεις σεαυτῷ
ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς, καὶ ἀποκαλύψεως, καὶ
6 δικαιοκρισίας τοῦ θεοῦ· ὃς ἀποδώσει ἑκάστῳ
7 κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· τοῖς μὲν καθ' ὑπομο-
νὴν ἔργου ἀγαθοῦ, δόξαν, καὶ τιμὴν, καὶ ἀ-
8 φθαρσίαν ζητοῦσι, ζωὴν αἰώνιον· τοῖς δὲ
ἐξ ἐριθείας, καὶ ἀπειθοῦσι μὲν τῇ ἀληθείᾳ, πει-
9 θομένοις δὲ τῇ ἀδικίᾳ, θυμὸς καὶ ὀργή. θλί-
ψις καὶ στενοχωρία ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀν-
θρώπου τοῦ κατεργαζομένου τὸ κακόν,
10 ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ ἕλληνος. δόξα δὲ
καὶ τιμὴ, καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ ἐργαζο-
μένῳ τὸ ἀγαθὸν, ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ
11 ἕλληνι. οὐ γάρ ἐστι προσωποληψία παρὰ
12 τῷ θεῷ· ὅσοι γὰρ ἀνόμως ἥμαρτον, ἀνόμως
καὶ ἀπολοῦνται· καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ ἥμαρ-
13 τον, διὰ νόμου κριθήσονται. οὐ γὰρ οἱ ἀκροα-
ταὶ τοῦ νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ θεῷ, ἀλλ'
οἱ ποιηταὶ τοῦ νόμου δικαιωθήσονται.
14 ὅταν γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα, φύσει τὰ
τοῦ νόμου ποιῇ, οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες,
15 ἑαυτοῖς εἰσι νόμος· οἵτινες ἐνδείκνυνται
τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρ-
δίαις αὐτῶν, συμμαρτυρούσης αὐτῶν τῆς
συνειδήσεως, καὶ μεταξὺ ἀλλήλων τῶν λο-
γισμῶν κατηγορούντων, ἢ καὶ ἀπολογουμέ-
16 νων· ἐν ἡμέρᾳ ὅτε κρινεῖ ὁ θεὸς τὰ κρυπτὰ
τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου,
17 διὰ ἰησοῦ χριστοῦ. ἴδε σὺ ἰουδαῖος ἐπονο-
μάζῃ, καὶ ἐπαναπαύῃ τῷ νόμῳ, καὶ καυχᾶ-
18 σαι ἐν θεῷ· καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα, καὶ
δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα κατηχούμενος
19 ἐκ τοῦ νόμου· πέποιθάς τε σεαυτὸν ὁδηγὸν
20 εἶναι τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει· παιδευ-
τὴν ἀφρόνων, διδάσκαλον νηπίων, ἔχοντα
τὴν μόρφωσιν τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας
21 ἐν τῷ νόμῳ. ὁ οὖν διδάσκων ἕτερον, σεαυ-
τὸν οὐ διδάσκεις; ὁ κηρύσσων μὴ κλέπτειν,
22 κλέπτεις; ὁ λέγων μὴ μοιχεύειν, μοιχεύεις;
ὁ βδελυσσόμενος τὰ εἴδωλα, ἱεροσυλεῖς;
23 ὃς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι, διὰ τῆς παραβάσεως
24 τοῦ νόμου τὸν θεὸν ἀτιμάζεις; τὸ γὰρ ὄνομα
τοῦ θεοῦ δι' ὑμᾶς βλασφημεῖται ἐν τοῖς
25 ἔθνεσι, καθὼς γέγραπται. περιτομὴ μὲν
γὰρ ὠφελεῖ, ἐὰν νόμον πράσσῃς· ἐὰν δὲ πα-
ραβάτης νόμου ᾖς, ἡ περιτομή σου ἀκροβυ-
26 στία γέγονεν. ἐὰν οὖν ἡ ἀκροβυστία τὰ δι-
καιώματα τοῦ νόμου φυλάσσῃ, οὐχὶ ἡ ἀκρο-
βυστία αὐτοῦ εἰς περιτομὴν λογισθήσεται;
καὶ κρινεῖ ἡ ἐκ φύσεως ἀκροβυστία, τὸν νόμον 27
τελοῦσα, σὲ τὸν διὰ γράμματος καὶ περιτομῆς
παραβάτην νόμου; οὐ γὰρ ὁ ἐν τῷ φανερῷ, 28
ἰουδαῖός ἐστιν· οὐδὲ ἡ ἐν τῷ φανερῷ, ἐν σαρκί,
περιτομή· ἀλλ' ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ, ἰουδαῖος· καὶ 29
περιτομὴ καρδίας, ἐν πνεύματι, οὐ γράμ-
ματι· οὗ ὁ ἔπαινος οὐκ ἐξ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐκ
τοῦ θεοῦ.

## γ΄.

Τί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ ἰουδαίου; ἢ τίς ἡ 1
ὠφέλεια τῆς περιτομῆς; πολὺ κατὰ πάντα 2
τρόπον. πρῶτον μὲν γὰρ, ὅτι ἐπιστεύθησαν
τὰ λόγια τοῦ θεοῦ. τί γὰρ, εἰ ἠπίστησάν τι- 3
νες; μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν τὴν πίστιν τοῦ θεοῦ
καταργήσει; μὴ γένοιτο. γινέσθω δὲ ὁ θεὸς 4
ἀληθὴς, πᾶς δὲ ἄνθρωπος ψεύστης, καθὼς
γέγραπται, Ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς λό-
γοις σου, καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεσθαί σε. εἰ 5
δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν, θεοῦ δικαιοσύνην συν-
ίστησι, τί ἐροῦμεν; μὴ ἄδικος ὁ θεὸς, ὁ ἐπι-
φέρων τὴν ὀργήν; κατὰ ἄνθρωπον λέγω. μὴ 6
γένοιτο. ἐπεὶ πῶς κρινεῖ ὁ θεὸς τὸν κόσμον;
εἰ γὰρ ἡ ἀλήθεια τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ἐμῷ ψεύ- 7
σματι ἐπερίσσευσεν, εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ,
τί ἔτι κἀγὼ ὡς ἁμαρτωλὸς κρίνομαι; καὶ 8
μὴ καθὼς βλασφημούμεθα, καὶ καθώς
φασί τινες ἡμᾶς λέγειν, ὅτι ποιήσωμεν τὰ
κακὰ, ἵνα ἔλθῃ τὰ ἀγαθά· ὧν τὸ κρίμα
ἔνδικόν ἐστι. τί οὖν; προεχόμεθα; οὐ πάν- 9
τως· προῃτιασάμεθα γὰρ ἰουδαίους τε καὶ
ἕλληνας πάντας ὑφ' ἁμαρτίαν εἶναι, κα- 10
θὼς γέγραπται, Οὐκ ἔστι δίκαιος, οὐδὲ εἷς·
οὐκ ἔστιν ὁ συνιῶν, οὐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν τὸν 11
θεόν· πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρειώθη- 12
σαν· οὐκ ἔστι ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν ἕως
ἑνός. τάφος ἀνεῳγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν· 13
ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν· ἰὸς ἀ-
σπίδων ὑπὸ τὰ χείλη αὐτῶν· ὧν τὸ στό- 14
μα ἀρᾶς καὶ πικρίας γέμει· ὀξεῖς οἱ πό- 15
δες αὐτῶν ἐκχέαι αἷμα· σύντριμμα καὶ 16
ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν· καὶ ὁ- 17
δὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν· οὐκ ἔστι φόβος 18
θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. οἴ- 19
δαμεν δὲ, ὅτι ὅσα ὁ νόμος λέγει, τοῖς ἐν τῷ
νόμῳ λαλεῖ, ἵνα πᾶν στόμα φραγῇ, καὶ
ὑπόδικος γένηται πᾶς ὁ κόσμος τῷ θεῷ·
διότι ἐξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα 20
σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ· διὰ γὰρ νόμου ἐπίγνωσις
ἁμαρτίας. νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου δικαιοσύνη θεοῦ 21

πεφα-

πεφανέρωται, μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου,
22 καὶ τῶν προφητῶν. δικαιοσύνη δὲ θεοῦ διὰ
πίστεως ἰησοῦ χριστοῦ, εἰς πάντας, καὶ ἐπὶ
πάντας τοὺς πιστεύοντας· οὐ γάρ ἐστι διαστο-
23 λή· πάντες γὰρ ἥμαρτον, καὶ ὑστεροῦνται τῆς
24 δόξης τοῦ θεοῦ· δικαιούμενοι δωρεὰν τῇ
αὐτοῦ χάριτι, διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν
25 χριστῷ ἰησοῦ· ὃν προέθετο ὁ θεὸς ἱλαστήριον
διὰ τῆς πίστεως ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι, εἰς ἔν-
δειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, διὰ τὴν πά-
26 ρεσιν τῶν προγεγονότων ἁμαρτημάτων, ἐν
τῇ ἀνοχῇ τοῦ θεοῦ, πρὸς ἔνδειξιν τῆς δικαιο-
σύνης αὐτοῦ ἐν τῷ νῦν καιρῷ, εἰς τὸ εἶναι
αὐτὸν δίκαιον, καὶ δικαιοῦντα τὸν ἐκ πίστεως
27 ἰησοῦ. ποῦ οὖν ἡ καύχησις; ἐξεκλείσθη. διὰ
ποίου νόμου; τῶν ἔργων; οὐχί· ἀλλὰ διὰ νόμου
28 πίστεως. λογιζόμεθα οὖν πίστει δικαιοῦσθαι
29 ἄνθρωπον χωρὶς ἔργων νόμου. ἢ ἰουδαίων ὁ
θεὸς μόνον; οὐχὶ δὲ καὶ ἐθνῶν; ναὶ καὶ ἐθνῶν.
30 ἐπείπερ εἷς ὁ θεὸς, ὃς δικαιώσει περιτομὴν
ἐκ πίστεως, καὶ ἀκροβυστίαν διὰ τῆς πίστεως.
31 νόμον οὖν καταργοῦμεν διὰ τῆς πίστεως; μὴ
γένοιτο· ἀλλὰ νόμον ἱστῶμεν.

δ΄.

1 Τί οὖν ἐροῦμεν ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν
2 εὑρηκέναι κατὰ σάρκα; εἰ γὰρ ἀβραὰμ ἐξ ἔρ-
γων ἐδικαιώθη, ἔχει καύχημα, ἀλλ᾽ οὐ πρὸς
3 τὸν θεόν. τί γὰρ ἡ γραφὴ λέγει; Ἐπίστευσε δὲ
ἀβραὰμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δι-
4 καιοσύνην. τῷ δὲ ἐργαζομένῳ ὁ μισθὸς οὐ
λογίζεται κατὰ χάριν, ἀλλὰ κατὰ τὸ ὀφείλη-
5 μα. τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ, πιστεύοντι δὲ
ἐπὶ τὸν δικαιοῦντα τὸν ἀσεβῆ, λογίζεται ἡ πί-
6 στις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην· καθάπερ καὶ δα-
βὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου, ᾧ ὁ
θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων·
7 Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι, καὶ ὧν
8 ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι. μακάριος
ἀνὴρ ᾧ οὐ μὴ λογίσηται κύριος ἁμαρτίαν.
9 ὁ μακαρισμὸς οὖν οὗτος ἐπὶ τὴν περιτομὴν,
ἢ καὶ ἐπὶ τὴν ἀκροβυστίαν; λέγομεν γὰρ, ὅτι
ἐλογίσθη τῷ ἀβραὰμ ἡ πίστις εἰς δικαιο-
10 σύνην. πῶς οὖν ἐλογίσθη; ἐν περιτομῇ ὄν-
τι, ἢ ἐν ἀκροβυστίᾳ; οὐκ ἐν περιτομῇ, ἀλλ᾽ ἐν
11 ἀκροβυστίᾳ. καὶ σημεῖον ἔλαβε περιτομῆς,
σφραγῖδα τῆς δικαιοσύνης τῆς πίστεως τῆς ἐν
τῇ ἀκροβυστίᾳ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πατέρα
πάντων τῶν πιστευόντων δι᾽ ἀκροβυστίας, εἰς
τὸ λογισθῆναι καὶ αὐτοῖς τὴν δικαιοσύνην,
12 καὶ πατέρα περιτομῆς τοῖς οὐκ ἐκ περιτο-
μῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς στοιχοῦσι τοῖς ἴχνεσι
τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ πίστεως τοῦ πατρὸς ἡ-
μῶν ἀβραάμ. οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ ἐπαγγελία 13
τῷ ἀβραὰμ, ἢ τῷ σπέρματι αὐτοῦ, τὸ κλη-
ρονόμον αὐτὸν εἶναι τοῦ κόσμου, ἀλλὰ διὰ δι-
καιοσύνης πίστεως. εἰ γὰρ οἱ ἐκ νόμου, κλη- 14
ρονόμοι, κεκένωται ἡ πίστις, καὶ κατήργηται
ἡ ἐπαγγελία· ὁ γὰρ νόμος ὀργὴν κατεργάζε- 15
ται· οὗ γὰρ οὐκ ἔστι νόμος, οὐδὲ παράβασις.
διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως, ἵνα κατὰ χάριν, εἰς τὸ 16
εἶναι βεβαίαν τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ σπέρ-
ματι, οὐ τῷ ἐκ τοῦ νόμου μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ
ἐκ πίστεως ἀβραὰμ, ὅς ἐστι πατὴρ πάντων
ἡμῶν· καθὼς γέγραπται, Ὅτι πατέρα πολ- 17
λῶν ἐθνῶν τέθεικά σε· κατέναντι οὗ ἐπί-
στευσε θεοῦ, τοῦ ζωοποιοῦντος τοὺς νεκροὺς, καὶ
καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα. ὃς παρ᾽ ἐλ- 18
πίδα ἐπ᾽ ἐλπίδι ἐπίστευσεν, εἰς τὸ γενέσθαι
αὐτὸν πατέρα πολλῶν ἐθνῶν, κατὰ τὸ εἰρη-
μένον, οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα σου. καὶ μὴ ἀσθε- 19
νήσας τῇ πίστει, οὐ κατενόησε τὸ ἑαυτοῦ σῶμα
ἤδη νενεκρωμένον, ἑκατονταέτης που ὑπάρ-
χων, καὶ τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας σάῤῥας. εἰς δὲ 20
τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ θεοῦ οὐ διεκρίθη τῇ ἀ-
πιστίᾳ, ἀλλ᾽ ἐνεδυναμώθη τῇ πίστει, δοὺς
δόξαν τῷ θεῷ· καὶ πληροφορηθεὶς ὅτι ὃ 21
ἐπήγγελται, δυνατός ἐστι καὶ ποιῆσαι. διὸ καὶ 22
ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. οὐκ ἐγρά- 23
φη δὲ δι᾽ αὐτὸν μόνον, ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ·
ἀλλὰ καὶ δι᾽ ἡμᾶς, οἷς μέλλει λογίζεσθαι, τοῖς 24
πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα ἰησοῦν τὸν
κύριον ἡμῶν ἐκ νεκρῶν· ὃς παρεδόθη διὰ 25
τὰ παραπτώματα ἡμῶν, καὶ ἠγέρθη διὰ
τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.

ε΄.

Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως, εἰρήνην ἔ- 1
χομεν πρὸς τὸν θεὸν διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰη-
σοῦ χριστοῦ· δι᾽ οὗ καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐ- 2
σχήκαμεν τῇ πίστει εἰς τὴν χάριν ταύτην
ἐν ᾗ ἑστήκαμεν, καὶ καυχώμεθα ἐπ᾽ ἐλπίδι
τῆς δόξης τοῦ θεοῦ. οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ καυ- 3
χώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν, εἰδότες ὅτι ἡ θλί-
ψις ὑπομονὴν κατεργάζεται· ἡ δὲ ὑπομονὴ 4
δοκιμὴν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα· ἡ δὲ ἐλπὶς 5
οὐ καταισχύνει, ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἐκκέ-
χυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ πνεύματος
ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν. ἔτι γὰρ χριστὸς, ὄν- 6
των ἡμῶν ἀσθενῶν, κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἀσεβῶν
ἀπέθανε. μόλις γὰρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀπο- 7
θανεῖται· ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ τάχα τὶς
καὶ τολμᾷ ἀποθανεῖν. συνίστησι δὲ τὴν ἑαυτοῦ 8
ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ θεὸς, ὅτι ἔτι ἁμαρτωλῶν
ὄντων ἡμῶν, χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανε.
πολλῷ οὖν μᾶλλον δικαιωθέντες νῦν ἐν 9



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

τῷ αἵματι αὐτοῦ, σωθησόμεθα δι' αὐτοῦ ἀπὸ
10 τῆς ὀργῆς. εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν
τῷ θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῷ
μᾶλλον καταλλαγέντες σωθησόμεθα ἐν τῇ
11 ζωῇ αὐτοῦ. οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ καυχώμενοι
ἐν τῷ θεῷ διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χρι-
στοῦ, δι' οὗ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἐλάβο-
12 μεν. διὰ τοῦτο ὥσπερ δι' ἑνὸς ἀνθρώπου ἡ
ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθε, καὶ διὰ τῆς
ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀν-
θρώπους ὁ θάνατος διῆλθεν, ἐφ' ᾧ πάντες
13 ἥμαρτον. ἄχρι γὰρ νόμου ἁμαρτία ἦν ἐν τῷ
κόσμῳ· ἁμαρτία δὲ οὐκ ἐλλογεῖται, μὴ ὄντος
14 νόμου. ἀλλ' ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ ἀ-
δὰμ μέχρι μωσέως, καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἁμαρ-
τήσαντας ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς παραβά-
σεως ἀδὰμ, ὅς ἐστι τύπος τοῦ μέλλοντος.
15 ἀλλ' οὐχ ὡς τὸ παράπτωμα, οὕτω καὶ τὸ χά-
ρισμα. εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς παραπτώματι οἱ
πολλοὶ ἀπέθανον, πολλῷ μᾶλλον ἡ χάρις
τοῦ θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν χάριτι τῇ τοῦ ἑνὸς
ἀνθρώπου ἰησοῦ χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπε-
16 ρίσσευσε· καὶ οὐχ ὡς δι' ἑνὸς ἁμαρτήσαντος,
τὸ δώρημα· τὸ μὲν γὰρ κρῖμα ἐξ ἑνὸς, εἰς
κατάκριμα· τὸ δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν
17 παραπτωμάτων, εἰς δικαίωμα. εἰ γὰρ τῷ τοῦ
ἑνὸς παραπτώματι ὁ θάνατος ἐβασίλευσε
διὰ τοῦ ἑνὸς, πολλῷ μᾶλλον οἱ τὴν περισσείαν
τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης
λαμβάνοντες, ἐν ζωῇ βασιλεύσουσι διὰ τοῦ
18 ἑνὸς ἰησοῦ χριστοῦ. ἄρα οὖν ὡς δι' ἑνὸς παρα-
πτώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς κατά-
κριμα, οὕτω καὶ δι' ἑνὸς δικαιώματος εἰς
πάντας ἀνθρώπους εἰς δικαίωσιν ζωῆς.
19 ὥσπερ γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἑνὸς ἀνθρώ-
που ἁμαρτωλοὶ κατεστάθησαν οἱ πολλοί, οὕτω
καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἑνὸς δίκαιοι κατα-
20 σταθήσονται οἱ πολλοί. νόμος δὲ παρεισῆλ-
θεν, ἵνα πλεονάσῃ τὸ παράπτωμα· οὗ δὲ
ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ
21 χάρις· ἵνα ὥσπερ ἐβασίλευσεν ἡ ἁμαρτία
ἐν τῷ θανάτῳ, οὕτω καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ
διὰ δικαιοσύνης εἰς ζωὴν αἰώνιον, διὰ ἰη-
σοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

ς΄.

1 Τί οὖν ἐροῦμεν; ἐπιμενοῦμεν τῇ ἁμαρτίᾳ,
2 ἵνα ἡ χάρις πλεονάσῃ; μὴ γένοιτο. οἵτινες
ἀπεθάνομεν τῇ ἁμαρτίᾳ, πῶς ἔτι ζήσομεν
3 ἐν αὐτῇ; ἢ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν
εἰς χριστὸν ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβα-
4 πτίσθημεν; συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ
τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὥσπερ
ἠγέρθη χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ
πατρὸς, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς πε-
ριπατήσωμεν. εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγόναμεν 5
τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς
ἀναστάσεως ἐσόμεθα· τοῦτο γινώσκοντες, ὅτι 6
ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος συνεσταυρώθη,
ἵνα καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας, τοῦ
μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς τῇ ἁμαρτίᾳ. ὁ γὰρ 7
ἀποθανὼν δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας.
εἰ δὲ ἀπεθάνομεν σὺν χριστῷ, πιστεύομεν 8
ὅτι καὶ συζήσομεν αὐτῷ· εἰδότες ὅτι χριστὸς 9
ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν, οὐκ ἔτι ἀποθνήσκει, θά-
νατος αὐτοῦ οὐκ ἔτι κυριεύει. ὃ γὰρ ἀπέθανε, 10
τῇ ἁμαρτίᾳ ἀπέθανεν ἐφάπαξ· ὃ δὲ ζῇ, ζῇ
τῷ θεῷ. οὕτω καὶ ὑμεῖς λογίζεσθε ἑαυτοὺς 11
νεκροὺς μὲν εἶναι τῇ ἁμαρτίᾳ, ζῶντας δὲ τῷ θεῷ
ἐν χριστῷ ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. μὴ οὖν βα- 12
σιλευέτω ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν
σώματι, εἰς τὸ ὑπακούειν αὐτῇ ἐν ταῖς ἐπι-
θυμίαις αὐτοῦ. μηδὲ παριστάνετε τὰ μέλη 13
ὑμῶν ὅπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρτίᾳ, ἀλλὰ
παραστήσατε ἑαυτοὺς τῷ θεῷ ὡς ἐκ νεκρῶν
ζῶντας, καὶ τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα δικαιο-
σύνης τῷ θεῷ. ἁμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυ- 14
ριεύσει· οὐ γάρ ἐστε ὑπὸ νόμον, ἀλλ' ὑπὸ χά-
ριν. τί οὖν; ἁμαρτήσομεν, ὅτι οὐκ ἐσμὲν 15
ὑπὸ νόμον, ἀλλ' ὑπὸ χάριν; μὴ γένοιτο. οὐκ 16
οἴδατε ὅτι ᾧ παριστάνετε ἑαυτοὺς δούλους εἰς
ὑπακοὴν, δοῦλοί ἐστε ᾧ ὑπακούετε, ἤτοι
ἁμαρτίας εἰς θάνατον, ἢ ὑπακοῆς εἰς δι-
καιοσύνην; χάρις δὲ τῷ θεῷ, ὅτι ἦτε δοῦ- 17
λοι τῆς ἁμαρτίας, ὑπηκούσατε δὲ ἐκ καρ-
δίας εἰς ὃν παρεδόθητε τύπον διδαχῆς.
ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, ἐδουλώ- 18
θητε τῇ δικαιοσύνῃ. ἀνθρώπινον λέγω, διὰ 19
τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν. ὥσπερ γὰρ πα-
ρεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ ἀκαθαρ-
σίᾳ καὶ τῇ ἀνομίᾳ εἰς τὴν ἀνομίαν, οὕτω νῦν
παραστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ δι-
καιοσύνῃ εἰς ἁγιασμόν. ὅτε γὰρ δοῦλοι ἦτε 20
τῆς ἁμαρτίας, ἐλεύθεροι ἦτε τῇ δικαιοσύνῃ.
τίνα οὖν καρπὸν εἴχετε τότε ἐφ' οἷς νῦν 21
ἐπαισχύνεσθε; τὸ γὰρ τέλος ἐκείνων θάνα-
τος. νυνὶ δὲ ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἁμαρ- 22
τίας, δουλωθέντες δὲ τῷ θεῷ, ἔχετε τὸν καρ-
πὸν ὑμῶν εἰς ἁγιασμόν, τὸ δὲ τέλος, ζωὴν
αἰώνιον. τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας, θά- 23
νατος· τὸ δὲ χάρισμα τοῦ θεοῦ, ζωὴ αἰώνιος
ἐν χριστῷ ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν.

ζ΄.

Ἠ ἀγνοεῖτε ἀδελφοί (γινώσκουσι γὰρ νό- 1
μον λαλῶ) ὅτι ὁ νόμος κυριεύει τοῦ ἀνθρώ-

που

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

2 που ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ; ἡ γὰρ ὕπανδρος γυ-
νὴ τῷ ζῶντι ἀνδρὶ δέδεται νόμῳ· ἐὰν δὲ
ἀποθάνῃ ὁ ἀνήρ, κατήργηται ἀπὸ τοῦ νόμου
3 τοῦ ἀνδρός. ἄρα οὖν ζῶντος τοῦ ἀνδρὸς, μοι-
χαλὶς χρηματίσει, ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἑτέ-
ρῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνήρ, ἐλευθέρα ἐστὶν
ἀπὸ τοῦ νόμου, τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν μοιχαλίδα,
4 γενομένην ἀνδρὶ ἑτέρῳ. ὥστε, ἀδελφοί μου,
καὶ ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ τοῦ
σώματος τοῦ χριστοῦ, εἰς τὸ γενέσθαι ὑμᾶς
ἀνδρὶ ἑτέρῳ τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι, ἵνα
5 καρποφορήσωμεν τῷ θεῷ. ὅτε γὰρ ἦμεν ἐν
τῇ σαρκὶ, τὰ παθήματα τῶν ἁμαρτιῶν τὰ
διὰ τοῦ νόμου ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν ἡ-
μῶν, εἰς τὸ καρποφορῆσαι τῷ θανάτῳ.
6 νυνὶ δὲ κατηργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου, ἀπο-
θανόντες ἐν ᾧ κατειχόμεθα, ὥστε δουλεύειν
ἡμᾶς ἐν καινότητι πνεύματος, καὶ οὐ παλαιό-
7 τητι γράμματος. τί οὖν ἐροῦμεν; ὅτι ὁ νό-
μος ἁμαρτία; μὴ γένοιτο· ἀλλὰ τὴν ἁμαρ-
τίαν οὐκ ἔγνων, εἰ μὴ διὰ νόμου· τήν τε γὰρ
ἐπιθυμίαν οὐκ ᾔδειν, εἰ μὴ ὁ νόμος ἔλεγεν,
8 Οὐκ ἐπιθυμήσεις. ἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα
ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς, κατειργάσατο
ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν· χωρὶς γὰρ νόμου
9 ἁμαρτία νεκρά. ἐγὼ δὲ ἔζων χωρὶς νόμου
ποτέ. ἐλθούσης δὲ τῆς ἐντολῆς, ἡ ἁμαρτία ἀ-
10 νέζησεν. ἐγὼ δὲ ἀπέθανον· καὶ εὑρέθη μοι ἡ
11 ἐντολὴ ἡ εἰς ζωὴν, αὕτη εἰς θάνατον. ἡ γὰρ
ἁμαρτία ἀφορμὴν λαβοῦσα διὰ τῆς ἐντο-
λῆς, ἐξηπάτησέ με, καὶ δι' αὐτῆς ἀπέκτει-
12 νεν. ὥστε ὁ μὲν νόμος ἅγιος, καὶ ἡ ἐντολὴ ἁ-
13 γία, καὶ δικαία, καὶ ἀγαθή. τὸ οὖν ἀγαθὸν
ἐμοὶ γέγονε θάνατος; μὴ γένοιτο· ἀλλὰ ἡ
ἁμαρτία· ἵνα φανῇ ἁμαρτία διὰ τοῦ ἀγα-
θοῦ μοι κατεργαζομένη θάνατον, ἵνα γένη-
ται καθ' ὑπερβολὴν ἁμαρτωλὸς ἡ ἁμαρ-
14 τία διὰ τῆς ἐντολῆς. οἴδαμεν γὰρ ὅτι ὁ
νόμος πνευματικός ἐστιν, ἐγὼ δὲ σαρκικός
15 εἰμι, πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν. ὃ γὰρ
κατεργάζομαι, οὐ γινώσκω· οὐ γὰρ ὃ θέλω,
16 τοῦτο πράσσω· ἀλλ' ὃ μισῶ, τοῦτο ποιῶ. εἰ
δὲ ὃ οὐ θέλω, τοῦτο ποιῶ, σύμφημι τῷ νόμῳ
17 ὅτι καλός. νυνὶ δὲ οὐκ ἔτι ἐγὼ κατεργά-
ζομαι αὐτὸ, ἀλλ' ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρ-
18 τία. οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ οἰκεῖ ἐν ἐμοὶ, τουτέστιν
ἐν τῇ σαρκί μου, ἀγαθόν. τὸ γὰρ θέλειν πα-
ράκειταί μοι, τὸ δὲ κατεργάζεσθαι τὸ κα-
19 λὸν, οὐχ εὑρίσκω. οὐ γὰρ ὃ θέλω ποιῶ ἀγα-
θὸν, ἀλλ' ὃ οὐ θέλω κακὸν, τοῦτο πράσσω.
20 εἰ δὲ ὃ οὐ θέλω, ἐγὼ τοῦτο ποιῶ, οὐκ ἔτι ἐγὼ
κατεργάζομαι αὐτὸ, ἀλλ' ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐ-
μοὶ ἁμαρτία. εὑρίσκω ἄρα τὸν νόμον τῷ 21
θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν τὸ καλὸν, ὅτι ἐμοὶ τὸ
κακὸν παράκειται. συνήδομαι γὰρ τῷ νόμῳ 22
τοῦ θεοῦ κατὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπον. βλέπω δὲ ἕτε- 23
ρον νόμον ἐν τοῖς μέλεσί μου, ἀντιστρατευό-
μενον τῷ νόμῳ τοῦ νοός μου, καὶ αἰχμαλωτί-
ζοντά με ἐν τῷ νόμῳ τῆς ἁμαρτίας τῷ ὄντι
ἐν τοῖς μέλεσί μου. ταλαίπωρος ἐγὼ ἄν- 24
θρωπος, τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ
θανάτου τούτου; εὐχαριστῶ τῷ θεῷ διὰ ἰησοῦ 25
χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. ἄρα οὖν αὐτὸς ἐγὼ
τῷ μὲν νοῒ δουλεύω νόμῳ θεοῦ, τῇ δὲ σαρκὶ,
νόμῳ ἁμαρτίας.

η.

Οὐδὲν ἄρα νῦν κατάκριμα τοῖς ἐν 1
χριστῷ ἰησοῦ μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν,
ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. ὁ γὰρ νόμος τοῦ πνεύμα- 2
τος τῆς ζωῆς ἐν χριστῷ ἰησοῦ, ἠλευθέρωσέ με
ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας, καὶ τοῦ θανάτου.
τὸ γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου, ἐν ᾧ ἠσθένει διὰ 3
τῆς σαρκὸς, ὁ θεὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν πέμψας ἐν
ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας, καὶ περὶ ἁ-
μαρτίας κατέκρινε τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ
σαρκί· ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου πληρω- 4
θῇ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦ-
σιν, ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. οἱ γὰρ κατὰ σάρ- 5
κα ὄντες, τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν· οἱ δὲ κα-
τὰ πνεῦμα, τὰ τοῦ πνεύματος. τὸ γὰρ φρό- 6
νημα τῆς σαρκὸς, θάνατος· τὸ δὲ φρόνημα
τοῦ πνεύματος, ζωὴ καὶ εἰρήνη. διότι τὸ φρό- 7
νημα τῆς σαρκὸς, ἔχθρα εἰς θεόν· τῷ γὰρ νόμῳ
τοῦ θεοῦ οὐχ ὑποτάσσεται· οὐδὲ γὰρ δύναται.
οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντες, θεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται. 8
ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκὶ, ἀλλ' ἐν πνεύμα- 9
τι, εἴπερ πνεῦμα θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. εἰ δέ
τις πνεῦμα χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐ-
τοῦ. εἰ δὲ χριστὸς ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα νε- 10
κρὸν διὰ ἁμαρτίαν· τὸ δὲ πνεῦμα ζωὴ
διὰ δικαιοσύνην. εἰ δὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐγεί- 11
ραντος ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν, οἰκεῖ ἐν ὑμῖν, ὁ ἐγεί-
ρας τὸν χριστὸν ἐκ νεκρῶν, ζωοποιήσει καὶ τὰ
θνητὰ σώματα ὑμῶν διὰ τοῦ ἐνοικοῦντος
αὐτοῦ πνεύματος ἐν ὑμῖν. ἄρα οὖν, ἀδελφοί, 12
ὀφειλέται ἐσμὲν οὐ τῇ σαρκὶ, τοῦ κατὰ σάρ-
κα ζῆν. εἰ γὰρ κατὰ σάρκα ζῆτε, μέλλετε 13
ἀποθνήσκειν· εἰ δὲ πνεύματι τὰς πράξεις
τοῦ σώματος θανατοῦτε, ζήσεσθε. ὅσοι γὰρ 14
πνεύματι θεοῦ ἄγονται, οὗτοί εἰσιν υἱοὶ θεοῦ.
οὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς 15
φόβον, ἀλλ' ἐλάβετε πνεῦμα υἱοθεσίας, ἐν
ᾧ κράζομεν, ἀββᾶ, ὁ πατήρ. αὐτὸ τὸ πνεῦ- 16
μα συμμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν, ὅτι

17 ἐσμὲν τέκνα θεοῦ. εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρο-
νόμοι· κληρονόμοι μὲν θεοῦ, συγκληρονόμοι
δὲ χριστοῦ· εἴπερ συμπάσχομεν, ἵνα καὶ συν-
18 δοξασθῶμεν. λογίζομαι γὰρ, ὅτι οὐκ ἄξια
τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ, πρὸς τὴν μέλ-
19 λουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς. ἡ γὰρ
ἀποκαραδοκία τῆς κτίσεως τὴν ἀποκάλυ-
20 ψιν τῶν υἱῶν τοῦ θεοῦ ἀπεκδέχεται. τῇ γὰρ
ματαιότητι ἡ κτίσις ὑπετάγη οὐχ ἑκοῦσα,
21 ἀλλὰ διὰ τὸν ὑποτάξαντα ἐπ' ἐλπίδι. ὅτι καὶ
αὐτὴ ἡ κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς
δουλείας τῆς φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς
22 δόξης τῶν τέκνων τοῦ θεοῦ. οἴδαμεν γὰρ ὅτι
πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει, καὶ συνωδίνει ἄ-
23 χρι τοῦ νῦν· οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τὴν
ἀπαρχὴν τοῦ πνεύματος ἔχοντες, καὶ ἡμεῖς
αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς στενάζομεν, υἱοθεσίαν ἀ-
πεκδεχόμενοι, τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ σώματος
24 ἡμῶν. τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν. ἐλπὶς δὲ
βλεπομένη οὐκ ἔστιν ἐλπίς· ὃ γὰρ βλέπει τις,
25 τί καὶ ἐλπίζει; εἰ δὲ ὃ οὐ βλέπομεν, ἐλπίζο-
26 μεν, δι' ὑπομονῆς ἀπεκδεχόμεθα. ὡσαύτως
δὲ καὶ τὸ πνεῦμα συναντιλαμβάνεται ταῖς
ἀσθενείαις ἡμῶν· τὸ γὰρ τί προσευξόμεθα
καθὸ δεῖ, οὐκ οἴδαμεν· ἀλλ' αὐτὸ τὸ πνεῦ-
μα ὑπερεντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν στεναγμοῖς
27 ἀλαλήτοις. ὁ δὲ ἐρευνῶν τὰς καρδίας οἶδε
τί τὸ φρόνημα τοῦ πνεύματος· ὅτι κατὰ
28 θεὸν ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἁγίων. οἴδαμεν δὲ,
ὅτι τοῖς ἀγαπῶσι τὸν θεὸν πάντα συνεργεῖ
εἰς τὸ ἀγαθὸν, τοῖς κατὰ πρόθεσιν κλη-
29 τοῖς οὖσιν. ὅτι οὓς προέγνω, καὶ προώρισε
συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, εἰς τὸ
εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς ἀδελ-
30 φοῖς. οὓς δὲ προώρισε, τούτους καὶ ἐκάλεσε· καὶ
οὓς ἐκάλεσε, τούτους καὶ ἐδικαίωσεν· οὓς δὲ ἐδι-
31 καίωσε, τούτους καὶ ἐδόξασε. τί οὖν ἐροῦμεν
πρὸς ταῦτα; εἰ ὁ θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ'
32 ἡμῶν; ὅς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ'
ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτὸν, πῶς
οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χαρί-
33 σεται; τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν θεοῦ;
34 θεὸς ὁ δικαιῶν. τίς ὁ κατακρίνων; χριστὸς ὁ
ἀποθανὼν, μᾶλλον δὲ καὶ ἐγερθεὶς, ὃς καὶ ἔστιν
ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ, ὃς καὶ ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡ-
35 μῶν. τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης
τοῦ χριστοῦ; θλίψις, ἢ στενοχωρία, ἢ διωγμὸς,
ἢ λιμὸς, ἢ γυμνότης, ἢ κίνδυνος, ἢ μάχαι-
36 ρα; καθὼς γέγραπται, Ὅτι ἕνεκά σου θα-
νατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν· ἐλογίσθημεν
37 ὡς πρόβατα σφαγῆς. ἀλλ' ἐν τούτοις πᾶ-
σιν ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡ-
μᾶς. πέπεισμαι γὰρ, ὅτι οὔτε θάνατος, οὔτε 38
ζωὴ, οὔτε ἄγγελοι, οὔτε ἀρχαὶ, οὔτε δυνάμεις,
οὔτε ἐνεστῶτα, οὔτε μέλλοντα, οὔτε ὕψωμα, 39
οὔτε βάθος, οὔτε τις κτίσις ἑτέρα δυνήσεται
ἡμᾶς χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ θεοῦ, τῆς ἐν
χριστῷ ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν.

θ'.

Ἀλήθειαν λέγω ἐν χριστῷ, οὐ ψεύδομαι, 1
συμμαρτυρούσης μοι τῆς συνειδήσεώς μου ἐν
πνεύματι ἁγίῳ· ὅτι λύπη μοι ἐστὶ μεγάλη, 2
καὶ ἀδιάλειπτος ὀδύνη τῇ καρδίᾳ μου. ηὐχό- 3
μην γὰρ αὐτὸς ἐγὼ ἀνάθεμα εἶναι ἀπὸ τοῦ
χριστοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου, τῶν συγγενῶν
μου κατὰ σάρκα· οἵτινές εἰσιν ἰσραηλῖται, 4
ὧν ἡ υἱοθεσία, καὶ ἡ δόξα, καὶ αἱ διαθῆκαι, καὶ
ἡ νομοθεσία, καὶ ἡ λατρεία, καὶ αἱ ἐπαγγελίαι·
ὧν οἱ πατέρες, καὶ ἐξ ὧν ὁ χριστὸς τὸ κατὰ 5
σάρκα· ὁ ὢν ἐπὶ πάντων θεὸς εὐλογητὸς
εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν. οὐχ οἷον δὲ, ὅτι ἐκ- 6
πέπτωκεν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ· οὐ γὰρ πάντες οἱ
ἐξ ἰσραὴλ, οὗτοι ἰσραήλ. οὐδ' ὅτι εἰσὶ σπέρ- 7
μα ἀβραὰμ, πάντες τέκνα· ἀλλ' ἐν ἰσαὰκ
κληθήσεταί σοι σπέρμα· τουτέστιν, οὐ τὰ τέ- 8
κνα τῆς σαρκὸς, ταῦτα τέκνα τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ
τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας λογίζεται εἰς σπέρ-
μα. ἐπαγγελίας γὰρ ὁ λόγος οὗτος, κατὰ τὸν 9
καιρὸν τοῦτον ἐλεύσομαι, καὶ ἔσται τῇ σάρρᾳ
υἱός. οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ ῥεβέκκα ἐξ ἑνὸς κοί- 10
την ἔχουσα ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν. μήπω 11
γὰρ γεννηθέντων, μηδὲ πραξάντων τι ἀγα-
θὸν ἢ κακὸν, ἵνα ἡ κατ' ἐκλογὴν τοῦ θεοῦ
πρόθεσις μένῃ, οὐκ ἐξ ἔργων, ἀλλ' ἐκ τοῦ 12
καλοῦντος, ἐρρέθη αὐτῇ, Ὅτι ὁ μείζων δου-
λεύσει τῷ ἐλάσσονι· καθὼς γέγραπται, Τὸν 13
ἰακὼβ ἠγάπησα, τὸν δὲ ἠσαῦ ἐμίσησα. τί 14
οὖν ἐροῦμεν; μὴ ἀδικία παρὰ τῷ θεῷ; μὴ
γένοιτο. τῷ γὰρ μωσῇ λέγει, Ἐλεήσω ὃν ἂν ἐ- 15
λεῶ, καὶ οἰκτειρήσω ὃν ἂν οἰκτείρω. ἄρα οὖν 16
οὐ τοῦ θέλοντος, οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ τοῦ
ἐλεοῦντος θεοῦ. λέγει γὰρ ἡ γραφὴ τῷ φαραώ, 17
Ὅτι εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐξήγειρά σε, ὅπως ἐνδεί-
ξωμαι ἐν σοὶ τὴν δύναμίν μου, καὶ ὅπως
διαγγελῇ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ἄρα 18
οὖν ὃν θέλει ἐλεεῖ, ὃν δὲ θέλει σκληρύνει.
ἐρεῖς οὖν μοι, τί ἔτι μέμφεται; τῷ γὰρ βουλή- 19
ματι αὐτοῦ τίς ἀνθέστηκε; μενοῦνγε, ὦ ἄν- 20
θρωπε, σὺ τίς εἶ ὁ ἀνταποκρινόμενος τῷ
θεῷ; μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι, τί
με ἐποίησας οὕτως; ἢ οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ὁ κε- 21
ραμεὺς τοῦ πηλοῦ, ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυράματος
ποιῆσαι ὃ μὲν εἰς τιμὴν σκεῦος, ὃ δὲ εἰς ἀτι-
μίαν; εἰ δὲ θέλων ὁ θεὸς ἐνδείξασθαι τὴν 22

ὀργὴν, καὶ γνωρίσαι τὸ δυνατὸν αὐτοῦ,
ἤνεγκεν ἐν πολλῇ μακροθυμίᾳ σκεύη ὀρ-
23 γῆς κατηρτισμένα εἰς ἀπώλειαν· καὶ ἵνα
γνωρίσῃ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ ἐπὶ
σκεύη ἐλέους, ἃ προητοίμασεν εἰς δόξαν·
24 οὓς καὶ ἐκάλεσεν ἡμᾶς, οὐ μόνον ἐξ ἰουδαίων,
25 ἀλλὰ καὶ ἐξ ἐθνῶν· ὡς καὶ ἐν τῷ ὡσηὲ λέγει,
Καλέσω τὸν οὐ λαόν μου, λαόν μου· καὶ τὴν οὐκ
26 ἠγαπημένην, ἠγαπημένην. καὶ ἔσται, ἐν τῷ
τόπῳ οὗ ἐρρέθη αὐτοῖς, οὐ λαός μου ὑμεῖς,
27 ἐκεῖ κληθήσονται υἱοὶ θεοῦ ζῶντος. ἠσαΐας
δὲ κράζει ὑπὲρ τοῦ ἰσραήλ, Ἐὰν ᾖ ὁ ἀριθμὸς
τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης,
28 τὸ κατάλειμμα σωθήσεται. λόγον γὰρ συν-
τελῶν, καὶ συντέμνων ἐν δικαιοσύνῃ, ὅτι
λόγον συντετμημένον ποιήσει κύριος ἐπὶ
29 τῆς γῆς. καθὼς προείρηκεν ἠσαΐας, Εἰ
μὴ κύριος σαβαὼθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρ-
μα, ὡς σόδομα ἂν ἐγενήθημεν, καὶ ὡς γό-
30 μορρα ἂν ὡμοιώθημεν. τί οὖν ἐροῦμεν; ὅτι
ἔθνη τὰ μὴ διώκοντα δικαιοσύνην, κατέ-
λαβε δικαιοσύνην, δικαιοσύνην δὲ τὴν ἐκ
31 πίστεως. ἰσραὴλ δὲ διώκων νόμον δικαιο-
σύνης, εἰς νόμον δικαιοσύνης οὐκ ἔφθασε.
32 διατί; ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως, ἀλλ' ὡς ἐξ ἔργων
νόμου. προσέκοψαν γὰρ τῷ λίθῳ τοῦ προσ-
33 κόμματος· καθὼς γέγραπται, Ἰδοὺ ἐγὼ
τίθημι ἐν σιὼν λίθον προσκόμματος, καὶ
πέτραν σκανδάλου· καὶ πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ'
αὐτῷ, οὐ καταισχυνθήσεται.

ι.

1 Ἀδελφοί, ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρ-
δίας, καὶ ἡ δέησις ἡ πρὸς τὸν θεὸν, ὑπὲρ τοῦ ἰσ-
2 ραήλ ἐστιν εἰς σωτηρίαν. μαρτυρῶ γὰρ αὐ-
τοῖς, ὅτι ζῆλον θεοῦ ἔχουσιν, ἀλλ' οὐ κατ' ἐπί-
3 γνωσιν. ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ θεοῦ δικαιοσύ-
νην, καὶ τὴν ἰδίαν δικαιοσύνην ζητοῦντες στῆ-
σαι, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ θεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν.
4 τέλος γὰρ νόμου χριστὸς, εἰς δικαιοσύνην
5 παντὶ τῷ πιστεύοντι. μωυσῆς γὰρ γράφει τὴν
δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ νόμου, ὅτι ὁ ποιήσας
6 αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς. ἡ δὲ ἐκ
πίστεως δικαιοσύνη οὕτω λέγει, μὴ εἴπῃς ἐν
τῇ καρδίᾳ σου, τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρα-
7 νόν; τουτέστι χριστὸν καταγαγεῖν. ἢ, τίς κα-
ταβήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον; τουτέστι χριστὸν ἐκ
8 νεκρῶν ἀναγαγεῖν. ἀλλὰ τί λέγει; Ἐγγύς σου
τὸ ῥῆμά ἐστιν ἐν τῷ στόματί σου, καὶ ἐν τῇ
καρδίᾳ σου. τουτέστι τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως, ὃ
9 κηρύσσομεν· ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στό-
ματί σου κύριον ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ
καρδίᾳ σου, ὅτι ὁ θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νε-

κρῶν, σωθήσῃ. καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς 10
δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς
σωτηρίαν. λέγει γὰρ ἡ γραφή, Ὅτι πᾶς ὁ πι- 11
στεύων ἐπ' αὐτῷ, οὐ καταισχυνθήσεται. οὐ 12
γάρ ἐστι διαστολὴ ἰουδαίου τε καὶ ἕλληνος· ὁ
γὰρ αὐτὸς κύριος πάντων, πλουτῶν εἰς πάν-
τας τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτόν. πᾶς γὰρ ὃς ἂν 13
ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα κυρίου, σωθήσεται.
πῶς οὖν ἐπικαλέσονται εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευ- 14
σαν; πῶς δὲ πιστεύσουσιν οὗ οὐκ ἤκουσαν; πῶς δὲ
ἀκούσουσι χωρὶς κηρύσσοντος; πῶς δὲ κη- 15
ρύξουσιν, ἐὰν μὴ ἀποσταλῶσι; καθὼς γέ-
γραπται, Ὡς ὡραῖοι οἱ πόδες τῶν εὐαγγε-
λιζομένων εἰρήνην, τῶν εὐαγγελιζομένων τὰ
ἀγαθά. ἀλλ' οὐ πάντες ὑπήκουσαν τῷ εὐαγ- 16
γελίῳ. ἠσαΐας γὰρ λέγει, Κύριε, τίς ἐπίστευσε
τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; ἄρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς, ἡ δὲ 17
ἀκοὴ διὰ ῥήματος θεοῦ. ἀλλὰ λέγω, μὴ οὐκ 18
ἤκουσαν; μενοῦνγε εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ
φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκου-
μένης τὰ ῥήματα αὐτῶν. ἀλλὰ λέγω, μὴ οὐκ 19
ἔγνω ἰσραήλ; πρῶτος μωυσῆς λέγει, Ἐγὼ
παραζηλώσω ὑμᾶς ἐπ' οὐκ ἔθνει, ἐπὶ ἔθνει
ἀσυνέτῳ παροργιῶ ὑμᾶς. ἠσαΐας δὲ ἀπο- 20
τολμᾷ, καὶ λέγει, Εὑρέθην τοῖς ἐμὲ μὴ ζη-
τοῦσιν· ἐμφανὴς ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπ-
ερωτῶσι. πρὸς δὲ τὸν ἰσραὴλ λέγει, Ὅλην τὴν 21
ἡμέραν ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου πρὸς
λαὸν ἀπειθοῦντα, καὶ ἀντιλέγοντα.

ια.

Λέγω οὖν, μὴ ἀπώσατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν 1
αὐτοῦ; μὴ γένοιτο· καὶ γὰρ ἐγὼ ἰσραηλίτης
εἰμί, ἐκ σπέρματος ἀβραάμ, φυλῆς βενια-
μίν. οὐκ ἀπώσατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὃν 2
προέγνω. ἢ οὐκ οἴδατε ἐν ἠλίᾳ τί λέγει ἡ
γραφή; ὡς ἐντυγχάνει τῷ θεῷ κατὰ τοῦ ἰσ-
ραήλ, λέγων, Κύριε, τοὺς προφήτας σου ἀπ- 3
έκτειναν, καὶ τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκα-
ψαν· κἀγὼ ὑπελείφθην μόνος, καὶ ζητοῦσι
τὴν ψυχήν μου. ἀλλὰ τί λέγει αὐτῷ ὁ χρη- 4
ματισμός; Κατέλιπον ἐμαυτῷ ἑπτακισχι-
λίους ἄνδρας, οἵτινες οὐκ ἔκαμψαν γόνυ τῇ
βάαλ. οὕτως οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ, λεῖμ- 5
μα κατ' ἐκλογὴν χάριτος γέγονεν. εἰ δὲ 6
χάριτι, οὐκ ἔτι ἐξ ἔργων· ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκ
ἔτι γίνεται χάρις. εἰ δὲ ἐξ ἔργων, οὐκ ἔτι
ἐστὶ χάρις· ἐπεὶ τὸ ἔργον οὐκ ἔτι ἐστὶν ἔργον.
τί οὖν; ὃ ἐπιζητεῖ ἰσραήλ, τοῦτο οὐκ ἐπέ- 7
τυχεν· ἡ δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν· οἱ δὲ λοιποὶ
ἐπωρώθησαν· καθὼς γέγραπται, Ἔδωκεν 8
αὐτοῖς ὁ θεὸς πνεῦμα κατανύξεως, ὀφθαλ-
μοὺς τοῦ μὴ βλέπειν, καὶ ὦτα τοῦ μὴ ἀκούειν,
ἕως

9 ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. καὶ Δαβὶδ λέγει,
Γενηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς παγίδα,
καὶ εἰς θήραν, καὶ εἰς σκάνδαλον, καὶ εἰς ἀντα-
10 πόδομα αὐτοῖς. σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλ-
μοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν, καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν
11 διαπαντὸς σύγκαμψον. λέγω οὖν, μὴ ἔ-
πταισαν, ἵνα πέσωσι; μὴ γένοιτο. ἀλλὰ
τῷ αὐτῶν παραπτώματι ἡ σωτηρία τοῖς
12 ἔθνεσιν, εἰς τὸ παραζηλῶσαι αὐτούς. εἰ δὲ
τὸ παράπτωμα αὐτῶν πλοῦτος κόσμου, καὶ
τὸ ἥττημα αὐτῶν πλοῦτος ἐθνῶν, πόσῳ μᾶλ-
13 λον τὸ πλήρωμα αὐτῶν; ὑμῖν γὰρ λέγω τοῖς
ἔθνεσιν, ἐφ' ὅσον μέν εἰμι ἐγὼ ἐθνῶν ἀπό-
14 στολος, τὴν διακονίαν μου δοξάζω· εἴπως
παραζηλώσω μου τὴν σάρκα, καὶ σώσω τινὰς
15 ἐξ αὐτῶν. εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν, καταλ-
λαγὴ κόσμου, τίς ἡ πρόσληψις, εἰ μὴ ζωὴ
16 ἐκ νεκρῶν; εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἁγία, καὶ τὸ φύ-
17 ραμα· καὶ εἰ ἡ ῥίζα ἁγία, καὶ οἱ κλάδοι. εἰ
δέ τινες τῶν κλάδων ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ ἀ-
γριέλαιος ὢν ἐνεκεντρίσθης ἐν αὐτοῖς, καὶ
συγκοινωνὸς τῆς ῥίζης, καὶ τῆς πιότητος τῆς ἐ-
18 λαίας ἐγένου· μὴ κατακαυχῶ τῶν κλάδων.
εἰ δὲ κατακαυχᾶσαι, οὐ σὺ τὴν ῥίζαν βαστά-
19 ζεις, ἀλλ' ἡ ῥίζα σέ. ἐρεῖς οὖν, ἐξεκλάσθησαν
20 οἱ κλάδοι, ἵνα ἐγὼ ἐγκεντρισθῶ. καλῶς· τῇ
ἀπιστίᾳ ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ τῇ πίστει ἕστηκας·
21 μὴ ὑψηλοφρόνει, ἀλλὰ φοβοῦ. εἰ γὰρ ὁ θεὸς
τῶν κατὰ φύσιν κλάδων οὐκ ἐφείσατο, μήπως
22 οὐδὲ σοῦ φείσηται. ἴδε οὖν χρηστότητα, καὶ
ἀποτομίαν θεοῦ· ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας, ἀπο-
τομίαν· ἐπὶ δὲ σὲ χρηστότητα, ἐὰν ἐπιμεί-
23 νῃς τῇ χρηστότητι· ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήσῃ. καὶ
ἐκεῖνοι δέ, ἐὰν μὴ ἐπιμείνωσι τῇ ἀπιστίᾳ,
ἐγκεντρισθήσονται· δυνατὸς γάρ ἐστιν ὁ
24 θεὸς πάλιν ἐγκεντρίσαι αὐτούς. εἰ γὰρ σὺ ἐκ
τῆς κατὰ φύσιν ἐξεκόπης ἀγριελαίου, καὶ παρὰ
φύσιν ἐνεκεντρίσθης εἰς καλλιέλαιον, πόσῳ
μᾶλλον οὗτοι οἱ κατὰ φύσιν, ἐγκεντρισθήσονται
25 τῇ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ; οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν,
ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο, ἵνα μὴ ἦτε
παρ' ἑαυτοῖς φρόνιμοι, ὅτι πώρωσις ἀπὸ μέ-
ρους τῷ Ἰσραὴλ γέγονεν, ἄχρις οὗ τὸ πλήρω-
26 μα τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ· καὶ οὕτω πᾶς Ἰσραὴλ
σωθήσεται, καθὼς γέγραπται, Ἥξει ἐκ
Σιὼν ὁ ῥυόμενος, καὶ ἀποστρέψει ἀσεβείας
27 ἀπὸ Ἰακώβ. καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμοῦ
διαθήκη, ὅταν ἀφέλωμαι τὰς ἁμαρτίας
28 αὐτῶν. κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον, ἐχθροὶ δι' ὑ-
μᾶς· κατὰ δὲ τὴν ἐκλογήν, ἀγαπητοὶ διὰ
29 τοὺς πατέρας. ἀμεταμέλητα γὰρ τὰ χαρί-
30 σματα, καὶ ἡ κλῆσις τοῦ θεοῦ. ὥσπερ γὰρ ποτὲ
καὶ ὑμεῖς ἠπειθήσατε τῷ θεῷ, νῦν δὲ ἠλεή-
θητε τῇ τούτων ἀπειθείᾳ· οὕτω καὶ οὗτοι νῦν 31
ἠπείθησαν τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει, ἵνα καὶ αὐτοὶ
ἐλεηθῶσι. συνέκλεισε γὰρ ὁ θεὸς τοὺς πάν- 32
τας εἰς ἀπείθειαν, ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσῃ.
ὦ βάθος πλούτου, καὶ σοφίας, καὶ γνώσεως θεοῦ· 33
ὡς ἀνεξερεύνητα τὰ κρίματα αὐτοῦ, καὶ ἀνεξ-
ιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ. τίς γὰρ ἔγνω νοῦν 34
κυρίου, ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο; ἢ τίς 35
προέδωκεν αὐτῷ, καὶ ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ;
ὅτι ἐξ αὐτοῦ, καὶ δι' αὐτοῦ, καὶ εἰς αὐτὸν τὰ
πάντα· αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.

ιβ'.

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν 1
οἰκτιρμῶν τοῦ θεοῦ, παραστῆσαι τὰ σώμα-
τα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν, ἁγίαν, εὐάρεστον
τῷ θεῷ, τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν. καὶ μὴ 2
συσχηματίζεσθε τῷ αἰῶνι τούτῳ· ἀλλὰ με-
ταμορφοῦσθε τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοὸς ὑμῶν,
εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα τοῦ
θεοῦ τὸ ἀγαθόν, καὶ εὐάρεστον, καὶ τέλειον. λέ- 3
γω γὰρ διὰ τῆς χάριτος τῆς δοθείσης μοι,
παντὶ τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν, μὴ ὑπερφρονεῖν παρ'
ὃ δεῖ φρονεῖν, ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρο-
νεῖν, ἑκάστῳ ὡς ὁ θεὸς ἐμέρισε μέτρον πί-
στεως. καθάπερ γὰρ ἐν ἑνὶ σώματι μέλη πολ- 4
λὰ ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν
ἔχει πρᾶξιν· οὕτως οἱ πολλοὶ ἓν σῶμά ἐσμεν 5
ἐν Χριστῷ, ὁ δὲ καθ' εἷς ἀλλήλων μέλη. ἔχον- 6
τες δὲ χαρίσματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δο-
θεῖσαν ἡμῖν, διάφορα, εἴτε προφητείαν,
κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως· εἴτε διακο- 7
νίαν, ἐν τῇ διακονίᾳ· εἴτε ὁ διδάσκων, ἐν
τῇ διδασκαλίᾳ· εἴτε ὁ παρακαλῶν, ἐν 8
τῇ παρακλήσει· ὁ μεταδιδούς, ἐν ἁπλότη-
τι· ὁ προϊστάμενος, ἐν σπουδῇ· ὁ ἐλεῶν, ἐν
ἱλαρότητι. ἡ ἀγάπη, ἀνυπόκριτος· ἀποστυ- 9
γοῦντες τὸ πονηρόν, κολλώμενοι τῷ ἀγαθῷ·
τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι· τῇ 10
τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι· τῇ σπουδῇ μὴ 11
ὀκνηροί, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ κυρίῳ
δουλεύοντες· τῇ ἐλπίδι χαίροντες, τῇ θλί- 12
ψει ὑπομένοντες, τῇ προσευχῇ προσκαρ-
τεροῦντες· ταῖς χρείαις τῶν ἁγίων κοινωνοῦντες, 13
τὴν φιλοξενίαν διώκοντες. εὐλογεῖτε τοὺς 14
διώκοντας ὑμᾶς· εὐλογεῖτε, καὶ μὴ κατα-
ρᾶσθε. χαίρειν μετὰ χαιρόντων, καὶ κλαίειν 15
μετὰ κλαιόντων· τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους φρο- 16
νοῦντες· μὴ τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντες, ἀλλὰ τοῖς
ταπεινοῖς συναπαγόμενοι. μὴ γίνεσθε φρό-
νιμοι παρ' ἑαυτοῖς· μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ 17
ἀποδιδόντες· προνοούμενοι καλὰ ἐνώπιον



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

18 πάντων ἀνθρώπων. εἰ δυνατὸν, τὸ ἐξ ὑμῶν,
19 μετὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες. μὴ
ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες, ἀγαπητοὶ, ἀλλὰ δότε
τόπον τῇ ὀργῇ· γέγραπται γὰρ, Ἐμοὶ ἐκδί-
20 κησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει κύριος. ἐὰν
οὖν πεινᾷ ὁ ἐχθρός σου, ψώμιζε αὐτόν· ἐὰν
διψᾷ, πότιζε αὐτόν· τοῦτο γὰρ ποιῶν, ἄν-
θρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
21 αὐτοῦ. μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νίκα ἐν
τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν.

ιγ'.

1 Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑπο-
τασσέσθω· οὐ γάρ ἐστιν ἐξουσία εἰ μὴ ὑπὸ
θεοῦ· αἱ δὲ οὖσαι ἐξουσίαι ὑπὸ τοῦ θεοῦ τετα-
2 γμέναι εἰσίν. ὥστε ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ
ἐξουσίᾳ, τῇ τοῦ θεοῦ διαταγῇ ἀνθέστηκεν. οἱ δὲ
3 ἀνθεστηκότες, ἑαυτοῖς κρίμα λήψονται. οἱ γὰρ
ἄρχοντες οὐκ εἰσὶ φόβος τῶν ἀγαθῶν ἔργων,
ἀλλὰ τῶν κακῶν. θέλεις δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν
ἐξουσίαν; τὸ ἀγαθὸν ποίει, καὶ ἕξεις ἔπαινον
4 ἐξ αὐτῆς. θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστι σοὶ εἰς τὸ ἀ-
γαθόν. ἐὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῇς, φοβοῦ· οὐ γὰρ
εἰκῇ τὴν μάχαιραν φορεῖ· θεοῦ γὰρ διά-
κονός ἐστιν, ἔκδικος εἰς ὀργὴν τῷ τὸ κακὸν
5 πράσσοντι. διὸ ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι, οὐ
μόνον διὰ τὴν ὀργὴν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συνείδη-
6 σιν. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ φόρους τελεῖτε· λειτουρ-
γοὶ γὰρ θεοῦ εἰσι, εἰς αὐτὸ τοῦτο προσκαρ-
7 τεροῦντες. ἀπόδοτε οὖν πᾶσι τὰς ὀφειλάς·
τῷ τὸν φόρον, τὸν φόρον· τῷ τὸ τέλος, τὸ τέ-
λος· τῷ τὸν φόβον, τὸν φόβον· τῷ τὴν τιμὴν,
8 τὴν τιμήν. μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε, εἰ μὴ τὸ
ἀγαπᾶν ἀλλήλους· ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἕτε-
9 ρον, νόμον πεπλήρωκε. τὸ γὰρ, Οὐ μοιχεύ-
σεις, οὐ φονεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρή-
σεις, οὐκ ἐπιθυμήσεις, καὶ εἴ τις ἑτέρα ἐντολὴ,
ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ ἀνακεφαλαιοῦται, ἐν τῷ,
» Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτόν.
10 ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν οὐκ ἐργάζε-
11 ται. πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη. καὶ τοῦτο,
εἰδότες τὸν καιρὸν, ὅτι ὥρα ἡμᾶς ἤδη ἐξ ὕ-
πνου ἐγερθῆναι· νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σω-
12 τηρία, ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. ἡ νὺξ προέκο-
ψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν. ἀποθώμεθα οὖν τὰ
ἔργα τοῦ σκότους, καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ὅπλα τοῦ
13 φωτός. ὡς ἐν ἡμέρᾳ, εὐσχημόνως περιπα-
τήσωμεν, μὴ κώμοις καὶ μέθαις, μὴ κοί-
ταις καὶ ἀσελγείαις, μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ·
14 ἀλλ' ἐνδύσασθε τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ
τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε εἰς ἐπι-
θυμίας.

ιδ'.

Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει, προσλαμβάνε- 1
σθε, μὴ εἰς διακρίσεις διαλογισμῶν. ὃς μὲν 2
πιστεύει φαγεῖν πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχα-
να ἐσθίει. ὁ ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἐξ- 3
ουθενείτω, καὶ ὁ μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθίοντα μὴ κρι-
νέτω· ὁ θεὸς γὰρ αὐτὸν προσελάβετο. σὺ τίς 4
εἶ ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην; τῷ ἰδίῳ κυ-
ρίῳ στήκει ἢ πίπτει. σταθήσεται δέ· δυνα-
τὸς γάρ ἐστιν ὁ θεὸς στῆσαι αὐτόν. ὃς μὲν κρί- 5
νει ἡμέραν παρ' ἡμέραν, ὃς δὲ κρίνει πᾶσαν
ἡμέραν· ἕκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ νοῒ πληροφο-
ρείσθω. ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν, κυρίῳ φρονεῖ· 6
καὶ ὁ μὴ φρονῶν τὴν ἡμέραν, κυρίῳ οὐ φρο-
νεῖ. καὶ ὁ ἐσθίων, κυρίῳ ἐσθίει· εὐχαριστεῖ
γὰρ τῷ θεῷ· καὶ ὁ μὴ ἐσθίων, κυρίῳ οὐκ ἐσθίει,
καὶ εὐχαριστεῖ τῷ θεῷ. οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυ- 7
τῷ ζῇ, καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ ἀποθνήσκει. ἐάν τε 8
γὰρ ζῶμεν, τῷ κυρίῳ ζῶμεν· ἐάν τε ἀπο-
θνήσκωμεν, τῷ κυρίῳ ἀποθνήσκομεν. ἐάν
τε οὖν ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ κυ-
ρίου ἐσμέν. εἰς τοῦτο γὰρ Χριστὸς καὶ ἀπέθανε, 9
καὶ ἀνέστη, καὶ ἀνέζησεν, ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζών-
των κυριεύσῃ. σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν 10
σου; ἢ καὶ σὺ τί ἐξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου;
πάντες γὰρ παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ
Χριστοῦ. γέγραπται γὰρ, Ζῶ ἐγὼ, λέγει κύ- 11
ριος, ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ, ἐπουρανίων,
καὶ ἐπιγείων, καὶ καταχθονίων, καὶ πᾶσα
γλῶσσα ἐξομολογήσεται τῷ θεῷ. ἄρα οὖν 12
ἕκαστος ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ λόγον δώσει τῷ
θεῷ. μηκέτι οὖν ἀλλήλους κρίνωμεν, ἀλλὰ 13
τοῦτο κρίνατε μᾶλλον, τὸ μὴ τιθέναι πρόσ-
κομμα τῷ ἀδελφῷ, ἢ σκάνδαλον. οἶδα καὶ 14
πέπεισμαι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅτι οὐδὲν κοινὸν
δι' αὐτοῦ, εἰ μὴ τῷ λογιζομένῳ τι κοινὸν
εἶναι, ἐκείνῳ κοινόν. εἰ δὲ διὰ βρῶμα ὁ ἀδελ- 15
φός σου λυπεῖται, οὐκ ἔτι κατὰ ἀγάπην περι-
πατεῖς· μὴ τῷ βρώματί σου ἐκεῖνον ἀπόλ-
λυε, ὑπὲρ οὗ Χριστὸς ἀπέθανε. μὴ βλασφη- 16
μείσθω οὖν ὑμῶν τὸ ἀγαθόν· οὐ γάρ ἐστιν ἡ 17
βασιλεία τοῦ θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις, ἀλλὰ
δικαιοσύνη, καὶ εἰρήνη, καὶ χαρὰ ἐν πνεύ-
ματι ἁγίῳ· ὁ γὰρ ἐν τούτοις δουλεύων τῷ 18
Χριστῷ, εὐάρεστος τῷ θεῷ, καὶ δόκιμος τοῖς
ἀνθρώποις. ἄρα οὖν τὰ τῆς εἰρήνης διώκω- 19
μεν, καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους. μὴ 20
ἕνεκεν βρώματος κατάλυε τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ.
πάντα μὲν καθαρὰ, ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώ-
πῳ τῷ διὰ προσκόμματος ἐσθίοντι. κα- 21
λὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα, μηδὲ πιεῖν οἶνον,
μηδὲ ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σου προσκόπτει, ἢ
σκανδα-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

21 σκανδαλίζεται, ἢ ἀσθενεῖ. σὺ πίστιν ἔχεις;
κατὰ σεαυτὸν ἔχε ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. μακά-
ριος ὁ μὴ κρίνων ἑαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει.
23 ὁ δὲ διακρινόμενος, ἐὰν φάγῃ, κατακέκρι-
ται, ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως· πᾶν δὲ ὃ οὐκ ἐκ πί-
στεως, ἁμαρτία ἐστίν.

ιε.

1 Ὀφείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ, τὰ ἀ-
σθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν, καὶ μὴ
2 ἑαυτοῖς ἀρέσκειν· ἕκαστος γὰρ ὑμῶν τῷ πλη-
σίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδο-
3 μήν. καὶ γὰρ ὁ χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρεσεν, ἀλ-
λὰ, καθὼς γέγραπται, Οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνει-
4 διζόντων σε, ἐπέπεσον ἐπ' ἐμέ. ὅσα γὰρ
προεγράφη, εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν
προεγράφη, ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς, καὶ διὰ τῆς
παρακλήσεως τῶν γραφῶν, τὴν ἐλπίδα ἔ-
5 χωμεν. ὁ δὲ θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρα-
κλήσεως, δῴη ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλ-
6 λήλοις, κατὰ χριστὸν ἰησοῦν· ἵνα ὁμοθυμα-
δὸν ἐν ἑνὶ στόματι δοξάζητε τὸν θεὸν, καὶ
7 πατέρα τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. διὸ
προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ
χριστὸς προσελάβετο ὑμᾶς εἰς δόξαν θεοῦ.
8 λέγω δὲ ἰησοῦν χριστὸν διάκονον γεγενῆσθαι
περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας θεοῦ, εἰς τὸ βε-
9 βαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων. τὰ
δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι τὸν θεὸν, καθὼς
γέγραπται, Διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαί σοι
ἐν ἔθνεσι κύριε, καὶ τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ.
10 καὶ πάλιν λέγει, Εὐφράνθητε ἔθνη μετὰ τοῦ
11 λαοῦ αὐτοῦ. καὶ πάλιν, Αἰνεῖτε τὸν κύριον
πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐπαινέσατε αὐτὸν πάν-
12 τες οἱ λαοί. καὶ πάλιν ἠσαΐας λέγει, Ἔσται ἡ
ῥίζα τοῦ ἰεσσαὶ, καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐ-
13 θνῶν, ἐπ' αὐτῷ ἔθνη ἐλπιοῦσιν. ὁ δὲ θεὸς τῆς
ἐλπίδος πληρώσαι ὑμᾶς πάσης χαρᾶς καὶ
εἰρήνης ἐν τῷ πιστεύειν, εἰς τὸ περισσεύειν
ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι, ἐν δυνάμει πνεύματος
14 ἁγίου. πέπεισμαι δὲ, ἀδελφοί μου, καὶ αὐτὸς
ἐγὼ περὶ ὑμῶν, ὅτι καὶ αὐτοὶ μεστοί ἐστε ἀγα-
θωσύνης, πεπληρωμένοι πάσης γνώσεως,
15 δυνάμενοι καὶ ἀλλήλους νουθετεῖν. τολμηρότε-
ρον δὲ ἔγραψα ὑμῖν, ἀδελφοὶ, ἀπὸ μέρους,
ὡς ἐπαναμιμνήσκων ὑμᾶς, διὰ τὴν χάριν τὴν
16 δοθεῖσάν μοι ὑπὸ τοῦ θεοῦ· εἰς τὸ εἶναί με
λειτουργὸν ἰησοῦ χριστοῦ εἰς τὰ ἔθνη, ἱερουρ-
γοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ, ἵνα γένηται ἡ
προσφορὰ τῶν ἐθνῶν εὐπρόσδεκτος, ἡγια-
17 σμένη ἐν πνεύματι ἁγίῳ. ἔχω οὖν καύχησιν
18 ἐν χριστῷ ἰησοῦ τὰ πρὸς θεόν. οὐ γὰρ τολμήσω
λαλεῖν τι ὧν οὐ κατειργάσατο χριστὸς δι'
ἐμοῦ, εἰς ὑπακοὴν ἐθνῶν, λόγῳ καὶ ἔργῳ·
ἐν δυνάμει σημείων καὶ τεράτων, ἐν δυνάμει 19
πνεύματος θεοῦ, ὥστε με ἀπὸ ἱερουσαλὴμ καὶ
κύκλῳ μέχρι τοῦ ἰλλυρικοῦ πεπληρωκέναι
τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ· οὕτω δὲ φιλοτι- 20
μούμενον εὐαγγελίζεσθαι, οὐχ ὅπου ὠνομάσθη
χριστὸς, ἵνα μὴ ἐπ' ἀλλότριον θεμέλιον οἰκο-
δομῶ. ἀλλὰ, καθὼς γέγραπται, Οἷς οὐκ ἀ- 21
νηγγέλη περὶ αὐτοῦ, ὄψονται· καὶ οἱ οὐκ ἀκη-
κόασι, συνήσουσι. διὸ καὶ ἐνεκοπτόμην τὰ 22
πολλὰ τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. νυνὶ δὲ μηκέ- 23
τι τόπον ἔχων ἐν τοῖς κλίμασι τούτοις, ἐπι-
ποθείαν δὲ ἔχων τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ
πολλῶν ἐτῶν, ὡς ἐὰν πορεύωμαι εἰς τὴν 24
ἱσπανίαν, ἐλεύσομαι πρὸς ὑμᾶς· ἐλπίζω γὰρ
διαπορευόμενος θεάσασθαι ὑμᾶς, καὶ ὑφ'
ὑμῶν προπεμφθῆναι ἐκεῖ, ἐὰν ὑμῶν
πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ. νυνὶ δὲ 25
πορεύομαι εἰς ἱερουσαλὴμ διακονῶν τοῖς
ἁγίοις. εὐδόκησαν γὰρ μακεδονία καὶ ἀχαΐα 26
κοινωνίαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς τοὺς πτωχοὺς τῶν
ἁγίων τῶν ἐν ἱερουσαλήμ. εὐδόκησαν γὰρ, καὶ ὀ- 27
φειλέται αὐτῶν εἰσιν· εἰ γὰρ τοῖς πνευμα-
τικοῖς αὐτῶν ἐκοινώνησαν τὰ ἔθνη, ὀφείλουσι
καὶ ἐν τοῖς σαρκικοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς.
τοῦτο οὖν ἐπιτελέσας, καὶ σφραγισάμενος 28
αὐτοῖς τὸν καρπὸν τοῦτον, ἀπελεύσομαι δι' ὑ-
μῶν εἰς τὴν ἱσπανίαν. οἶδα δὲ ὅτι ἐρχό- 29
μενος πρὸς ὑμᾶς, ἐν πληρώματι εὐλογίας
τοῦ εὐαγγελίου τοῦ χριστοῦ ἐλεύσομαι. παρα- 30
καλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ κυρίου ἡ-
μῶν ἰησοῦ χριστοῦ, καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ πνεύ-
ματος, συναγωνίσασθαί μοι ἐν ταῖς προσ-
ευχαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν θεὸν, ἵνα ῥυσθῶ 31
ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν τῇ ἰουδαίᾳ, καὶ ἵνα ἡ
διακονία μου ἡ εἰς ἱερουσαλὴμ εὐπρόσδε-
κτος γένηται τοῖς ἁγίοις· ἵνα ἐν χαρᾷ ἔλ- 32
θω πρὸς ὑμᾶς διὰ θελήματος θεοῦ, καὶ
συναναπαύσωμαι ὑμῖν. ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης
μετὰ πάντων ὑμῶν. ἀμήν.

ις.

Συνίστημι δὲ ὑμῖν φοίβην τὴν ἀδελφὴν 1
ἡμῶν, οὖσαν διάκονον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν
κεγχρεαῖς· ἵνα αὐτὴν προσδέξησθε ἐν κυ- 2
ρίῳ ἀξίως τῶν ἁγίων, καὶ παραστῆτε αὐτῇ ἐν
ᾧ ἂν ὑμῶν χρῄζῃ πράγματι· καὶ γὰρ αὕτη
προστάτις πολλῶν ἐγενήθη, καὶ αὐτοῦ ἐμοῦ.
ἀσπάσασθε πρίσκιλλαν καὶ ἀκύλαν τοὺς 3
συνεργούς μου ἐν χριστῷ ἰησοῦ· οἵτινες ὑπὲρ τῆς 4
ψυχῆς μου τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν·
οἷς οὐκ ἐγὼ μόνος εὐχαριστῶ, ἀλλὰ καὶ πᾶ-
σαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν. καὶ τὴν κατ' οἶ- 5

καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. ἀσπάσασθε ἐπαινε-
τὸν τὸν ἀγαπητόν μου, ὅς ἐστιν ἀπαρχὴ τῆς ἀ-
6 χαΐας εἰς χριστόν. ἀσπάσασθε μαριὰμ, ἥ-
7 τις πολλὰ ἐκοπίασεν εἰς ἡμᾶς. ἀσπάσασθε
ἀνδρόνικον καὶ ἰουνίαν τοὺς συγγενεῖς μου, καὶ
συναιχμαλώτους μου, οἵτινές εἰσιν ἐπίση-
μοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις, οἳ καὶ πρὸ ἐμοῦ γεγό-
8 νασιν ἐν χριστῷ. ἀσπάσασθε ἀμπλίαν τὸν
9 ἀγαπητόν μου ἐν κυρίῳ. ἀσπάσασθε οὐρβα-
νὸν τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν χριστῷ, καὶ στάχυν
10 τὸν ἀγαπητόν μου. ἀσπάσασθε ἀπελλῆν τὸν
δόκιμον ἐν χριστῷ. ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν
11 ἀριστοβούλου. ἀσπάσασθε ἡρωδίωνα τὸν συγ-
γενῆ μου. ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν ναρκίσσου,
12 τοὺς ὄντας ἐν κυρίῳ. ἀσπάσασθε τρύφαιναν
καὶ τρυφῶσαν τὰς κοπιώσας ἐν κυρίῳ. ἀ-
σπάσασθε περσίδα τὴν ἀγαπητὴν, ἥτις
13 πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν κυρίῳ. ἀσπάσασθε
ῥοῦφον τὸν ἐκλεκτὸν ἐν κυρίῳ, καὶ τὴν μητέρα
14 αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ. ἀσπάσασθε ἀσύγκριτον, φλέ-
γοντα, ἑρμᾶν, πατρόβαν, ἑρμῆν, καὶ τοὺς σὺν
15 αὐτοῖς ἀδελφούς. ἀσπάσασθε φιλόλογον καὶ
ἰουλίαν, νηρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ ὀλυμ-
πᾶν, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἁγίους.
16 ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ.
ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τοῦ χριστοῦ.
17 παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοὶ, σκοπεῖν τοὺς
τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα παρὰ τὴν
διδαχὴν ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε, ποιοῦντας,
18 καὶ ἐκκλίνατε ἀπ' αὐτῶν. οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ
κυρίῳ ἡμῶν ἰησοῦ χριστῷ οὐ δουλεύουσιν, ἀλ-
λὰ τῇ ἑαυτῶν κοιλίᾳ· καὶ διὰ τῆς χρηστολογίας
καὶ εὐλογίας ἐξαπατῶσι τὰς καρδίας τῶν
ἀκάκων. ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ εἰς πάντας 19
ἀφίκετο. χαίρω οὖν τὸ ἐφ' ὑμῖν· θέλω δὲ ὑ-
μᾶς σοφοὺς μὲν εἶναι εἰς τὸ ἀγαθὸν, ἀκεραίους
δὲ εἰς τὸ κακόν. ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης συντρί- 20
ψει τὸν σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν τά-
χει. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ
μεθ' ὑμῶν. ἀσπάζονται ὑμᾶς τιμόθεος ὁ 21
συνεργός μου, καὶ λούκιος, καὶ ἰάσων, καὶ σωσί-
πατρος οἱ συγγενεῖς μου. ἀσπάζομαι ὑμᾶς 22
ἐγὼ τέρτιος, ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν, ἐν κυ-
ρίῳ. ἀσπάζεται ὑμᾶς γάϊος ὁ ξένος μου, καὶ 23
τῆς ἐκκλησίας ὅλης. ἀσπάζεται ὑμᾶς ἔρα-
στος ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως, καὶ κούαρτος ὁ ἀ-
δελφός. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ 24
χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. ἀμήν. τῷ δὲ δυ- 25
ναμένῳ ὑμᾶς στηρίξαι κατὰ τὸ εὐαγγέ-
λιόν μου, καὶ τὸ κήρυγμα ἰησοῦ χριστοῦ, κατὰ
ἀποκάλυψιν μυστηρίου χρόνοις αἰωνίοις σε-
σιγημένου· φανερωθέντος δὲ νῦν διά τε 26
γραφῶν προφητικῶν, κατ' ἐπιταγὴν τοῦ
αἰωνίου θεοῦ, εἰς ὑπακοὴν πίστεως εἰς πάν-
τα τὰ ἔθνη γνωρισθέντος· μόνῳ σοφῷ θεῷ 27
διὰ ἰησοῦ χριστοῦ, ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας.
ἀμήν.

Πρὸς ῥωμαίους ἐγράφη ἀπὸ κορίνθου διὰ φοίβης τῆς διακόνου τῆς ἐν κεγχρεαῖς ἐκκλησίας.

# Η ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ά.

1 ΠΑΥΛΟΣ κλητὸς ἀπό-
στολος ἰησοῦ χριστοῦ, διὰ
θελήματος θεοῦ, καὶ σω-
σθένης ὁ ἀδελφὸς, τῇ ἐκ-
2 κλησίᾳ τοῦ θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν
κορίνθῳ, ἡγιασμένοις ἐν
χριστῷ ἰησοῦ, κλητοῖς ἁγίοις, σὺν πᾶσι τοῖς
ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν
ἰησοῦ χριστοῦ, ἐν παντὶ τόπῳ αὐτῶν τε καὶ
3 ἡμῶν· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πα-
4 τρὸς ἡμῶν, καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ. εὐχα-
ριστῶ τῷ θεῷ μου πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἐπὶ
τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν χρι-
5 στῷ ἰησοῦ· ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε ἐν αὐ-
6 τῷ, ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει, κα-
θὼς τὸ μαρτύριον τοῦ χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν
ὑμῖν· ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χα- 7
ρίσματι, ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκάλυψιν
τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ· ὃς καὶ βεβαιώ- 8
σει ὑμᾶς ἕως τέλους ἀνεγκλήτους, ἐν τῇ ἡμέ-
ρᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. πιστὸς ὁ 9
θεὸς, δι' οὗ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ υἱοῦ
αὐτοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. παρα- 10
καλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοὶ, διὰ τοῦ ὀνόματος
τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ
λέγητε πάντες, καὶ μὴ ᾖ ἐν ὑμῖν σχίσματα,
ἦτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῒ καὶ ἐν
τῇ αὐτῇ γνώμῃ. ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ 11
ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν χλόης, ὅτι ἔρι-
δες ἐν ὑμῖν εἰσι· λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος 12
ὑμῶν λέγει, ἐγὼ μέν εἰμι παύλου, ἐγὼ δὲ

ἀπολλώ,

ἀπολλῶ, ἐγὼ δὲ κηφᾶ, ἐγὼ δὲ χριστοῦ.
13 μεμέρισται ὁ χριστός; μὴ παῦλος ἐσταυρώ-
θη ὑπὲρ ὑμῶν; ἢ εἰς τὸ ὄνομα παύλου ἐβα-
14 πτίσθητε; εὐχαριστῶ τῷ θεῷ, ὅτι οὐδένα
ὑμῶν ἐβάπτισα, εἰ μὴ κρίσπον καὶ γάϊον·
15 ἵνα μή τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβά-
16 πτισα. ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν στεφανᾶ οἶκον. λοι-
17 πὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. οὐ γὰρ
ἀπέστειλέ με χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ' εὐαγ-
γελίζεσθαι, οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενω-
18 θῇ ὁ σταυρὸς τοῦ χριστοῦ. ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυ-
ροῦ, τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστί· τοῖς
δὲ σωζομένοις ἡμῖν, δύναμις θεοῦ ἐστι.
19 γέγραπται γὰρ, ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σο-
φῶν, καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετή-
20 σω. ποῦ σοφός; ποῦ γραμματεύς; ποῦ συ-
ζητητὴς τοῦ αἰῶνος τούτου; οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ
21 θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου; ἐπειδὴ γὰρ ἐν
τῇ σοφίᾳ τοῦ θεοῦ, οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς
σοφίας τὸν θεὸν, εὐδόκησεν ὁ θεὸς διὰ τῆς
μωρίας τοῦ κηρύγματος σῶσαι τοὺς πιστεύον-
22 τας. ἐπειδὴ γὰρ ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦσι, καὶ
23 ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν· ἡμεῖς δὲ κηρύσσο-
μεν χριστὸν ἐσταυρωμένον, ἰουδαίοις μὲν
24 σκάνδαλον, ἕλλησι δὲ μωρίαν· αὐτοῖς δὲ
τοῖς κλητοῖς ἰουδαίοις τε καὶ ἕλλησι χριστὸν
25 θεοῦ δύναμιν καὶ θεοῦ σοφίαν. ὅτι τὸ μωρὸν
τοῦ θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστὶ, καὶ τὸ
ἀσθενὲς τοῦ θεοῦ, ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων
26 ἐστί. βλέπετε γὰρ τὴν κλῆσιν ὑμῶν, ἀδελφοί,
ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ
27 δυνατοὶ, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς· ἀλλὰ τὰ μωρὰ
τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεὸς, ἵνα τοὺς σοφοὺς
καταισχύνῃ. καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέ-
28 ξατο ὁ θεὸς, ἵνα καταισχύνῃ τὰ ἰσχυρά. καὶ
τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξ-
ελέξατο ὁ θεὸς, καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα
29 καταργήσῃ· ὅπως μὴ καυχήσηται πᾶσα
30 σὰρξ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε
ἐν χριστῷ ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ
θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύ-
31 τρωσις· ἵνα, καθὼς γέγραπται, ὁ καυχώ-
μενος, ἐν κυρίῳ καυχάσθω.

β´.

1 Κἀγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοὶ, ἦλθον
οὐ καθ' ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας, καταγ-
2 γέλλων ὑμῖν τὸ μαρτύριον τοῦ θεοῦ· οὐ γὰρ
ἔκρινα τοῦ εἰδέναι τι ἐν ὑμῖν, εἰ μὴ ἰησοῦν
3 χριστὸν, καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον. καὶ ἐγὼ ἐν
ἀσθενείᾳ, καὶ ἐν φόβῳ, καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγε-
4 νόμην πρὸς ὑμᾶς· καὶ ὁ λόγος μου, καὶ τὸ κή-
ρυγμά μου οὐκ ἐν πειθοῖς ἀνθρωπίνης σο-
φίας λόγοις, ἀλλ' ἐν ἀποδείξει πνεύματος
καὶ δυνάμεως, ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ᾖ ἐν σο- 5
φίᾳ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν δυνάμει θεοῦ. σο- 6
φίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ
οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ
αἰῶνος τούτου τῶν καταργουμένων· ἀλλὰ λα- 7
λοῦμεν σοφίαν θεοῦ ἐν μυστηρίῳ τὴν ἀποκε-
κρυμμένην, ἣν προώρισεν ὁ θεὸς πρὸ τῶν
αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν, ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόν- 8
των τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν· εἰ γὰρ ἔγνω-
σαν, οὐκ ἂν τὸν κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν.
ἀλλὰ, καθὼς γέγραπται, ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ 9
εἶδε, καὶ οὖς οὐκ ἤκουσε, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀν-
θρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἡτοίμασεν ὁ θεὸς τοῖς
ἀγαπῶσιν αὐτόν· ἡμῖν δὲ ὁ θεὸς ἀπεκά- 10
λυψε διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ· τὸ γὰρ πνεῦ-
μα πάντα ἐρευνᾷ, καὶ τὰ βάθη τοῦ θεοῦ·
τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου, εἰ 11
μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; οὕτω
καὶ τὰ τοῦ θεοῦ οὐδεὶς οἶδεν, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα
τοῦ θεοῦ. ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐ- 12
λάβομεν, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ,
ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χαρισθέντα
ἡμῖν· ἃ καὶ λαλοῦμεν οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρω- 13
πίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς
πνεύματος ἁγίου, πνευματικοῖς πνευματι-
κὰ συγκρίνοντες. ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος οὐ 14
δέχεται τὰ τοῦ πνεύματος τοῦ θεοῦ· μωρία
γὰρ αὐτῷ ἐστι· καὶ οὐ δύναται γνῶναι, ὅτι
πνευματικῶς ἀνακρίνεται· ὁ δὲ πνευματι- 15
κὸς ἀνακρίνει μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδε-
νὸς ἀνακρίνεται. τίς γὰρ ἔγνω νοῦν κυρίου 16
ὃς συμβιβάσει αὐτόν; ἡμεῖς δὲ νοῦν χριστοῦ
ἔχομεν.

γ´.

Καὶ ἐγὼ, ἀδελφοὶ, οὐκ ἠδυνήθην ὑμῖν
λαλῆσαι ὡς πνευματικοῖς, ἀλλ' ὡς σαρκι-
κοῖς, ὡς νηπίοις ἐν χριστῷ. γάλα ὑμᾶς ἐ- 2
πότισα, καὶ οὐ βρῶμα· οὔπω γὰρ ἠδύνασθε·
ἀλλ' οὔτε ἔτι νῦν δύνασθε· ἔτι γὰρ σαρκικοί 3
ἐστε· ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ ἔρις καὶ διχο-
στασίαι, οὐχὶ σαρκικοί ἐστε, καὶ κατὰ ἄνθρω-
πον περιπατεῖτε; ὅταν γὰρ λέγῃ τις, ἐγὼ 4
μέν εἰμι παύλου· ἕτερος δὲ, ἐγὼ ἀπολλῶ,
οὐχὶ σαρκικοί ἐστε; τίς οὖν ἐστι παῦλος; τίς 5
δὲ ἀπολλώς; ἀλλ' ἢ διάκονοι δι' ὧν ἐπιστεύ-
σατε, καὶ ἑκάστῳ ὡς ὁ κύριος ἔδωκεν. ἐγὼ ἐ- 6
φύτευσα, ἀπολλὼς ἐπότισεν, ἀλλ' ὁ θεὸς
ηὔξανεν. ὥστε οὔτε ὁ φυτεύων ἐστί τι, οὔτε ὁ 7
ποτίζων, ἀλλ' ὁ αὐξάνων θεός. ὁ φυτεύων δὲ 8
καὶ ὁ ποτίζων ἕν εἰσιν· ἕκαστος δὲ τὸν ἴδιον
μισθὸν λήψεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον. θεοῦ γάρ 9

ἐσμεν συνεργοί· θεοῦ γεώργιον, θεοῦ οἰκοδο-
10 μή ἐστε. κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν
μοι, ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον τέθει-
κα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ· ἕκαστος δὲ βλε-
11 πέτω πῶς ἐποικοδομεῖ. θεμέλιον γὰρ ἄλ-
λον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμε-
12 νον, ὅς ἐστιν ἰησοῦς ὁ χριστός. εἰ δέ τις ἐποι-
κοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον, χρυσόν,
ἄργυρον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, κα-
13 λάμην. ἑκάστου τὸ ἔργον φανερὸν γενήσεται·
ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει, ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκα-
λύπτεται· καὶ ἑκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν ἐστι, τὸ
14 πῦρ δοκιμάσει. εἴ τινος τὸ ἔργον μένει ὃ ἐ-
15 πῳκοδόμησε, μισθὸν λήψεται. εἴ τινος τὸ
ἔργον κατακαήσεται, ζημιωθήσεται, αὐ-
τὸς δὲ σωθήσεται, οὕτω δὲ ὡς διὰ πυ-
16 ρός. οὐκ οἴδατε ὅτι ναὸς θεοῦ ἐστε, καὶ τὸ
17 πνεῦμα τοῦ θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν; εἴ τις τὸν
ναὸν τοῦ θεοῦ φθείρει, φθερεῖ τοῦτον ὁ
θεός· ὁ γὰρ ναὸς τοῦ θεοῦ ἅγιός ἐστιν, οἵτινές
18 ἐστε ὑμεῖς. μηδεὶς ἑαυτὸν ἐξαπατάτω· εἴ
τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι
τούτῳ, μωρὸς γενέσθω, ἵνα γένηται σοφός·
19 ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου, μωρία παρὰ
τῷ θεῷ ἐστι. γέγραπται γάρ, Ὁ δρασσόμενος
20 τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν. καὶ πά-
λιν, Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν
21 σοφῶν, ὅτι εἰσὶ μάταιοι. ὥστε μηδεὶς καυ-
χάσθω ἐν ἀνθρώποις· πάντα γὰρ ὑμῶν ἐ-
22 στιν, εἴτε παῦλος, εἴτε ἀπολλῶς, εἴτε κη-
φᾶς, εἴτε κόσμος, εἴτε ζωή, εἴτε θάνατος,
εἴτε ἐνεστῶτα, εἴτε μέλλοντα· πάντα ὑ-
23 μῶν ἐστιν· ὑμεῖς δὲ χριστοῦ, χριστὸς δὲ
θεοῦ.

δ΄.

1 Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἄνθρωπος, ὡς
ὑπηρέτας χριστοῦ καὶ οἰκονόμους μυστηρίων
2 θεοῦ. ὃ δὲ λοιπόν, ζητεῖται ἐν τοῖς οἰκονό-
3 μοις, ἵνα πιστός τις εὑρεθῇ. ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλά-
χιστόν ἐστιν ἵνα ὑφ᾽ ὑμῶν ἀνακριθῶ, ἢ ὑπὸ
ἀνθρωπίνης ἡμέρας· ἀλλ᾽ οὐδὲ ἐμαυτὸν ἀνα-
4 κρίνω. οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ σύνοιδα· ἀλλ᾽ οὐκ
ἐν τούτῳ δεδικαίωμαι· ὁ δὲ ἀνακρίνων
5 με, κύριός ἐστιν. ὥστε μὴ πρὸ καιροῦ τι
κρίνετε, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ κύριος, ὃς καὶ φω-
τίσει τὰ κρυπτὰ τοῦ σκότους, καὶ φανερώσει
τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν, καὶ τότε ὁ ἔπαινος
6 γενήσεται ἑκάστῳ ἀπὸ τοῦ θεοῦ. ταῦτα δέ,
ἀδελφοί, μετεσχημάτισα εἰς ἐμαυτὸν καὶ
ἀπολλὼ δι᾽ ὑμᾶς· ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε τὸ
μὴ ὑπὲρ ὃ γέγραπται φρονεῖν· ἵνα μὴ εἷς
7 ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς φυσιοῦσθε κατὰ τοῦ ἑτέρου. τίς
γάρ σε διακρίνει; τί δὲ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες;
εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λα-
βών; ἤδη κεκορεσμένοι ἐστέ, ἤδη ἐπλουτή- 8
σατε, χωρὶς ἡμῶν ἐβασιλεύσατε· καὶ ὄφελόν
γε ἐβασιλεύσατε, ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμ-
βασιλεύσωμεν. δοκῶ γὰρ ὅτι ὁ θεὸς ἡμᾶς 9
τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν ὡς ἐπι-
θανατίους· ὅτι θέατρον ἐγενήθημεν τῷ κό-
σμῳ καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις. ἡμεῖς μωροὶ 10
διὰ χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν χριστῷ· ἡ-
μεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί· ὑμεῖς ἔνδο-
ξοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι· ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ 11
πεινῶμεν, καὶ διψῶμεν, καὶ γυμνητεύομεν, καὶ
κολαφιζόμεθα, καὶ ἀστατοῦμεν, καὶ κοπιῶ- 12
μεν, ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσί· λοιδο-
ρούμενοι, εὐλογοῦμεν· διωκόμενοι, ἀνεχόμε-
θα· βλασφημούμενοι, παρακαλοῦμεν· ὡς 13
περικαθάρματα τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν,
πάντων περίψημα ἕως ἄρτι. οὐκ ἐντρέπων 14
ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ᾽ ὡς τέκνα μου
ἀγαπητὰ νουθετῶ. ἐὰν γὰρ μυρίους παιδα- 15
γωγοὺς ἔχητε ἐν χριστῷ, ἀλλ᾽ οὐ πολλοὺς πα-
τέρας· ἐν γὰρ χριστῷ ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγε-
λίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. παρακαλῶ οὖν 16
ὑμᾶς, μιμηταί μου γίνεσθε. διὰ τοῦτο ἔ- 17
πεμψα ὑμῖν τιμόθεον, ὅς ἐστι τέκνον μου ἀ-
γαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀνα-
μνήσει τὰς ὁδούς μου τὰς ἐν χριστῷ, κα-
θὼς πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδά-
σκω. ὡς μὴ ἐρχομένου δέ μου πρὸς ὑμᾶς, 18
ἐφυσιώθησάν τινες. ἐλεύσομαι δὲ ταχέως 19
πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ κύριος θελήσῃ, καὶ γνώ-
σομαι οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων, ἀλ-
λὰ τὴν δύναμιν. οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασι- 20
λεία τοῦ θεοῦ, ἀλλ᾽ ἐν δυνάμει. τί θέ- 21
λετε; ἐν ῥάβδῳ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγά-
πῃ, πνεύματί τε πρᾳότητος;

ε΄.

Ὅλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ τοιαύ- 1
τη πορνεία, ἥτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὀνο-
μάζεται, ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ πατρὸς
ἔχειν. καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι ἐστέ, καὶ οὐχὶ 2
μᾶλλον ἐπενθήσατε, ἵνα ἐξαρθῇ ἐκ μέσου
ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ποιήσας. ἐγὼ μὲν 3
γὰρ ὡς ἀπὼν τῷ σώματι, παρὼν δὲ τῷ πνεύ-
ματι, ἤδη κέκρικα ὡς παρών, τὸν οὕτω
τοῦτο κατεργασάμενον, ἐν τῷ ὀνόματι 4
τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, συναχθέν-
των ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος, σὺν τῇ
δυνάμει τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ,
παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ σατανᾷ εἰς 5
ὄλεθρον τῆς σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ

6 ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ. οὐ κα-
λὸν τὸ καύχημα ὑμῶν. οὐκ οἴδατε ὅτι μι-
7 κρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ; ἐκκα-
θάρατε οὖν τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα ἦτε
νέον φύραμα, καθώς ἐστε ἄζυμοι. καὶ γὰρ
τὸ πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη, χριστός.
8 ὥστε ἑορτάζωμεν, μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ, μη-
δὲ ἐν ζύμῃ κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλ' ἐν
9 ἀζύμοις εἰλικρινείας καὶ ἀληθείας. ἔγρα-
ψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ, μὴ συναναμίγνυ-
10 σθαι πόρνοις· καὶ οὐ πάντως τοῖς πόρνοις
τοῦ κόσμου τούτου, ἢ τοῖς πλεονέκταις, ἢ ἅρ-
παξιν, ἢ εἰδωλολάτραις· ἐπεὶ ὀφείλετε
11 ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν· νυνὶ δὲ ἔγρα-
ψα ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι, ἐάν τις ἀ-
δελφὸς ὀνομαζόμενος ἢ πόρνος, ἢ λοίδο-
ρος, ἢ πλεονέκτης, ἢ εἰδωλολάτρης, ἢ μέ-
θυσος, ἢ ἅρπαξ, τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνε-
12 σθίειν. τί γάρ μοι καὶ τοὺς ἔξω κρίνειν; οὐ-
13 χὶ τοὺς ἔσω ὑμεῖς κρίνετε; τοὺς δὲ ἔξω ὁ
θεὸς κρίνει. καὶ ἐξαρεῖτε τὸν πονηρὸν ἐξ
ὑμῶν αὐτῶν.

ς'.

1 Τολμᾷ τις ὑμῶν, πρᾶγμα ἔχων πρὸς
τὸν ἕτερον, κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων, καὶ
2 οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἁγίων; οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἅγιοι
τὸν κόσμον κρινοῦσι; καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρί-
νεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοί ἐστε κριτηρίων ἐ-
3 λαχίστων; οὐκ οἴδατε ὅτι ἀγγέλους κρινοῦ-
4 μεν; μήτι γε βιωτικά; βιωτικὰ μὲν οὖν
κριτήρια ἐὰν ἔχητε, τοὺς ἐξουθενημένους
5 ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τούτους καθίζετε. πρὸς ἐν-
τροπὴν ὑμῖν λέγω· οὕτως οὐκ ἔνι ἐν ὑμῖν
σοφὸς οὐδὲ εἷς, ὃς δυνήσεται διακρῖναι
6 ἀνὰ μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ; ἀλλὰ ἀδελ-
φὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ
7 ἀπίστων· ἤδη μὲν οὖν ὅλως ἥττημα ὑμῖν
ἐστιν, ὅτι κρίματα ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν. δια-
τί οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε; διατί οὐχὶ
8 μᾶλλον ἀποστερεῖσθε; ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε
9 καὶ ἀποστερεῖτε, καὶ ταῦτα ἀδελφούς; ἢ οὐκ
οἴδατε ὅτι ἄδικοι βασιλείαν θεοῦ οὐ κλη-
ρονομήσουσι; μὴ πλανᾶσθε· οὔτε πόρνοι,
10 οὔτε εἰδωλολάτραι, οὔτε μοιχοί, οὔτε μα-
λακοί, οὔτε ἀρσενοκοῖται, οὔτε κλέπται,
οὔτε πλεονέκται, οὔτε μέθυσοι, οὐ λοίδο-
ροι, οὐχ ἅρπαγες, βασιλείαν θεοῦ οὐ κλη-
11 ρονομήσουσι. καὶ ταῦτά τινες ἦτε· ἀλλὰ
ἀπελούσασθε, ἀλλὰ ἡγιάσθητε, ἀλλ' ἐδι-
καιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου ἰησοῦ,
12 καὶ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ θεοῦ ἡμῶν. πάν-
τα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει·
πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσια-
σθήσομαι ὑπό τινος. τὰ βρώματα τῇ κοι- 13
λίᾳ, καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν. ὁ δὲ θεὸς
καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει. τὸ δὲ
σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ, ἀλλὰ τῷ κυρίῳ, καὶ
ὁ κύριος τῷ σώματι. ὁ δὲ θεὸς καὶ τὸν 14
κύριον ἤγειρε, καὶ ἡμᾶς ἐξεγερεῖ διὰ τῆς
δυνάμεως αὐτοῦ. οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ σώ- 15
ματα ὑμῶν μέλη χριστοῦ ἐστιν; ἄρας οὖν
τὰ μέλη τοῦ χριστοῦ, ποιήσω πόρνης μέλη;
μὴ γένοιτο. ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι ὁ κολλώμενος 16
τῇ πόρνῃ, ἓν σῶμά ἐστιν; Ἔσονται γάρ, φη-
σιν, οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. ὁ δὲ κολλώ- 17
μενος τῷ κυρίῳ, ἓν πνεῦμά ἐστι. φεύγετε 18
τὴν πορνείαν. πᾶν ἁμάρτημα ὃ ἐὰν ποιή-
σῃ ἄνθρωπος, ἐκτὸς τοῦ σώματός ἐστιν· ὁ
δὲ πορνεύων, εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτά-
νει. ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν, ναὸς 19
τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου πνεύματός ἐστιν, οὗ ἔχετε
ἀπὸ θεοῦ, καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν; ἠγοράσθητε 20
γὰρ τιμῆς· δοξάσατε δὴ τὸν θεὸν ἐν τῷ
σώματι ὑμῶν, καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἅ-
τινά ἐστι τοῦ θεοῦ.

ζ'.

Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατέ μοι, καλὸν ἀν- 1
θρώπῳ γυναικὸς μὴ ἅπτεσθαι· διὰ δὲ τὰς 2
πορνείας ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἐ-
χέτω, καὶ ἑκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω.
τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλομένην εὔ- 3
νοιαν ἀποδιδότω, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ
τῷ ἀνδρί. ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξου- 4
σιάζει, ἀλλ' ὁ ἀνήρ· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ
τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλ' ἡ
γυνή. μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους, εἰ μή τι 5
ἂν ἐκ συμφώνου πρὸς καιρόν, ἵνα σχολάζη-
τε τῇ νηστείᾳ καὶ τῇ προσευχῇ· καὶ πάλιν
ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχησθε, ἵνα μὴ πειράζῃ
ὑμᾶς ὁ σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν.
τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην, οὐ κατ' 6
ἐπιταγήν. θέλω γὰρ πάντας ἀνθρώπους 7
εἶναι ὡς καὶ ἐμαυτόν· ἀλλ' ἕκαστος ἴδιον
χάρισμα ἔχει ἐκ θεοῦ, ὃς μὲν οὕτως, ὃς δὲ
οὕτως. λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις, 8
καλὸν αὐτοῖς ἐστιν ἐὰν μείνωσιν ὡς κἀγώ.
εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται, γαμησάτωσαν· 9
κρεῖσσον γάρ ἐστι γαμῆσαι ἢ πυροῦσθαι·
τοῖς δὲ γεγαμηκόσι παραγγέλλω, οὐκ ἐγώ, 10
ἀλλ' ὁ κύριος, γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χω-
ρισθῆναι· ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ, μενέτω 11
ἄγαμος, ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω· καὶ
ἄνδρα γυναῖκα μὴ ἀφιέναι. τοῖς δὲ λοιποῖς 12

ἐγὼ λέγω, οὐχ ὁ κύριος, εἴ τις ἀδελφὸς γυ-
ναῖκα ἔχει ἄπιστον, καὶ αὐτὴ συνευδοκεῖ οἰ-
13 κεῖν μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω αὐτήν. καὶ γυνὴ
ἥτις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον, καὶ αὐτὸς συνευδο-
κεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω αὐτόν.
14 ἡγίασται γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἐν τῇ γυναι-
κί, καὶ ἡγίασται ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ἐν τῷ ἀν-
δρί· ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά
15 ἐστι· νῦν δὲ ἅγιά ἐστιν. εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρί-
ζεται, χωριζέσθω· οὐ δεδούλωται ὁ ἀδελφὸς
ἢ ἡ ἀδελφὴ ἐν τοῖς τοιούτοις· ἐν δὲ εἰρήνῃ
16 κέκληκεν ἡμᾶς ὁ θεός. τί γὰρ οἶδας γύναι, εἰ
τὸν ἄνδρα σώσεις; ἢ τί οἶδας ἄνερ, εἰ τὴν
17 γυναῖκα σώσεις; εἰ μὴ ἑκάστῳ ὡς ἐμέρισεν
ὁ θεός, ἕκαστον ὡς κέκληκεν ὁ κύριος, οὕτω
περιπατείτω· καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πά-
18 σαις διατάσσομαι. περιτετμημένος τις ἐ-
κλήθη; μὴ ἐπισπάσθω· ἐν ἀκροβυστίᾳ τις
19 ἐκλήθη; μὴ περιτεμνέσθω. ἡ περιτομὴ οὐ-
δέν ἐστι, καὶ ἡ ἀκροβυστία οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ
20 τήρησις ἐντολῶν θεοῦ. ἕκαστος ἐν τῇ κλήσει ᾗ
21 ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω. δοῦλος ἐκλήθης;
μή σοι μελέτω· ἀλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύ-
22 θερος γενέσθαι, μᾶλλον χρῆσαι. ὁ γὰρ ἐν κυρίῳ
κληθεὶς δοῦλος, ἀπελεύθερος κυρίου ἐστίν· ὁ-
μοίως καὶ ὁ ἐλεύθερος κληθεὶς, δοῦλός ἐστι
23 Χριστοῦ. τιμῆς ἠγοράσθητε, μὴ γίνεσθε δοῦ-
24 λοι ἀνθρώπων. ἕκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἀδελ-
25 φοί, ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ θεῷ. περὶ δὲ τῶν
παρθένων ἐπιταγὴν κυρίου οὐκ ἔχω, γνώμην
δὲ δίδωμι ὡς ἠλεημένος ὑπὸ κυρίου πιστὸς
26 εἶναι. νομίζω οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ
τὴν ἐνεστῶσαν ἀνάγκην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ
27 τὸ οὕτως εἶναι. δέδεσαι γυναικί; μὴ ζήτει λύ-
σιν· λέλυσαι ἀπὸ γυναικός; μὴ ζήτει γυ-
28 ναῖκα. ἐὰν δὲ καὶ γήμῃς, οὐχ ἥμαρτες· καὶ ἐὰν
γήμῃ ἡ παρθένος, οὐχ ἥμαρτε· θλῖψιν δὲ τῇ
σαρκὶ ἕξουσιν οἱ τοιοῦτοι. ἐγὼ δὲ ὑμῶν φεί-
29 δομαι. τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὁ καιρὸς
συνεσταλμένος τὸ λοιπόν ἐστιν, ἵνα καὶ οἱ ἔ-
30 χοντες γυναῖκας, ὡς μὴ ἔχοντες ὦσι· καὶ οἱ
κλαίοντες, ὡς μὴ κλαίοντες· καὶ οἱ χαίρον-
τες, ὡς μὴ χαίροντες· καὶ οἱ ἀγοράζοντες, ὡς
31 μὴ κατέχοντες· καὶ οἱ χρώμενοι τῷ κόσμῳ
τούτῳ, ὡς μὴ καταχρώμενοι. παράγει γὰρ τὸ
32 σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου. θέλω δὲ ὑμᾶς ἀ-
μερίμνους εἶναι. ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ
33 κυρίου, πῶς ἀρέσει τῷ κυρίῳ. ὁ δὲ γαμήσας
μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει τῇ γυ-
34 ναικί. μεμέρισται καὶ ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθένος.
ἡ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ κυρίου, ἵνα ᾖ ἁγία
καὶ σώματι καὶ πνεύματι· ἡ δὲ γαμήσασα
μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει τῷ ἀν-
δρί. τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν συμφέ- 35
ρον λέγω, οὐχ ἵνα βρόχον ὑμῖν ἐπιβάλω, ἀλ-
λὰ πρὸς τὸ εὔσχημον καὶ εὐπρόσεδρον τῷ κυ-
ρίῳ ἀπερισπάστως. εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ 36
τὴν παρθένον αὐτοῦ νομίζει, ἐὰν ᾖ ὑπέρακμος,
καὶ οὕτως ὀφείλει γίνεσθαι, ὃ θέλει ποιείτω·
οὐχ ἁμαρτάνει· γαμείτωσαν. ὃς δὲ ἕστηκεν 37
ἑδραῖος ἐν τῇ καρδίᾳ, μὴ ἔχων ἀνάγκην,
ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος, καὶ
τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, τοῦ τηρεῖν
τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς ποιεῖ. ὥστε καὶ 38
ὁ ἐκγαμίζων, καλῶς ποιεῖ· ὁ δὲ μὴ ἐκγαμί-
ζων, κρεῖσσον ποιεῖ. γυνὴ δέδεται νόμῳ ἐφ' 39
ὅσον χρόνον ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς· ἐὰν δὲ κοιμηθῇ ὁ
ἀνήρ, ἐλευθέρα ἐστὶν ᾧ θέλει γαμηθῆναι,
μόνον ἐν κυρίῳ. μακαριωτέρα δέ ἐστιν ἐὰν 40
οὕτω μείνῃ, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην. δοκῶ
δὲ κἀγὼ πνεῦμα θεοῦ ἔχειν.

η.

Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, οἴδαμεν ὅτι 1
πάντες γνῶσιν ἔχομεν· ἡ γνῶσις φυσιοῖ, ἡ
δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ. εἰ δέ τις δοκεῖ εἰδέ- 2
ναι τι, οὐδέπω οὐδὲν ἔγνωκε καθὼς δεῖ γνῶ-
ναι. εἰ δέ τις ἀγαπᾷ τὸν θεόν, οὗτος ἔγνωσται 3
ὑπ' αὐτοῦ. περὶ τῆς βρώσεως οὖν τῶν εἰδωλο- 4
θύτων, οἴδαμεν ὅτι οὐδὲν εἴδωλον ἐν κό-
σμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς θεὸς ἕτερος, εἰ μὴ εἷς. καὶ 5
γὰρ εἴπερ εἰσὶ λεγόμενοι θεοί, εἴτε ἐν οὐ-
ρανῷ, εἴτε ἐπὶ τῆς γῆς, (ὥσπερ εἰσὶ θεοὶ
πολλοί, καὶ κύριοι πολλοί) ἀλλ' ἡμῖν εἷς θεὸς 6
ὁ πατήρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν·
καὶ εἷς κύριος Ἰησοῦς Χριστός, δι' οὗ τὰ πάντα,
καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ. ἀλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γνῶ- 7
σις. τινὲς δὲ τῇ συνειδήσει τοῦ εἰδώλου ἕως
ἄρτι ὡς εἰδωλόθυτον ἐσθίουσι, καὶ ἡ συνεί-
δησις αὐτῶν ἀσθενὴς οὖσα μολύνεται. βρῶ- 8
μα δὲ ἡμᾶς οὐ παρίστησι τῷ θεῷ· οὔτε γὰρ ἐὰν
φάγωμεν, περισσεύομεν· οὔτε ἐὰν μὴ φάγω-
μεν, ὑστερούμεθα. βλέπετε δὲ μήπως ἡ ἐξου- 9
σία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα γένηται τοῖς
ἀσθενοῦσιν. ἐὰν γάρ τις ἴδῃ σε τὸν ἔχοντα 10
γνῶσιν, ἐν εἰδωλείῳ κατακείμενον, οὐχὶ ἡ
συνείδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὄντος οἰκοδομη-
θήσεται εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα ἐσθίειν; καὶ 11
ἀπολεῖται ὁ ἀσθενῶν ἀδελφὸς ἐπὶ τῇ σῇ
γνώσει, δι' ὃν Χριστὸς ἀπέθανεν; οὕτω δὲ 12
ἁμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφούς, καὶ τύπτον-
τες αὐτῶν τὴν συνείδησιν ἀσθενοῦσαν, εἰς
Χριστὸν ἁμαρτάνετε. διόπερ εἰ βρῶμα 13
σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα
εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκαν-
δαλίσω.

Οὐκ

θ'.

1 Οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος;
οὐχὶ Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν κύριον ἡμῶν ἑώρακα;
2 οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ; εἰ ἄλλοις
οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος, ἀλλά γε ὑμῖν εἰμι· ἡ γὰρ
σφραγὶς τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστε ἐν
3 κυρίῳ. ἡ ἐμὴ ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρί-
4 νουσιν, αὕτη ἐστί· μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν
5 φαγεῖν καὶ πιεῖν; μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἀ-
δελφὴν γυναῖκα περιάγειν, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ
ἀπόστολοι, καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ κυρίου, καὶ Κηφᾶς;
6 ἢ μόνος ἐγὼ καὶ Βαρνάβας οὐκ ἔχομεν ἐξου-
7 σίαν τοῦ μὴ ἐργάζεσθαι; τίς στρατεύεται ἰδίοις
ὀψωνίοις ποτέ; τίς φυτεύει ἀμπελῶνα, καὶ
ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; ἢ τίς ποιμαί-
νει ποίμνην, καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς ποί-
8 μνης οὐκ ἐσθίει; μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λέ-
9 γω; ἢ οὐχὶ καὶ ὁ νόμος ταῦτα λέγει; ἐν γὰρ τῷ νό-
μῳ Μωσέως γέγραπται, Οὐ φιμώσεις βοῦν
10 ἀλοῶντα. μὴ τῶν βοῶν μέλει τῷ θεῷ; ἢ δι'
ἡμᾶς πάντως λέγει; δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη,
ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ὀφείλει ὁ ἀροτριῶν ἀροτριᾶν·
καὶ ὁ ἀλοῶν τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ μετέχειν, ἐπ'
11 ἐλπίδι. εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ ἐ-
σπείραμεν, μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρ-
12 κικὰ θερίσομεν; εἰ ἄλλοι τῆς ἐξουσίας ὑμῶν
μετέχουσιν, οὐ μᾶλλον ἡμεῖς; ἀλλ' οὐκ ἐχρη-
σάμεθα τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ πάντα στέ-
γομεν, ἵνα μὴ ἐγκοπήν τινα δῶμεν τῷ εὐ-
13 αγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ. οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ τὰ ἱε-
ρὰ ἐργαζόμενοι, ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν; οἱ τῷ
θυσιαστηρίῳ προσεδρεύοντες, τῷ θυσια-
14 στηρίῳ συμμερίζονται; οὕτω καὶ ὁ κύριος
διέταξε τοῖς τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλου-
15 σιν, ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῇν. ἐγὼ δὲ οὐδενὶ ἐ-
χρησάμην τούτων. οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα,
ἵνα οὕτω γένηται ἐν ἐμοί· καλὸν γάρ μοι
μᾶλλον ἀποθανεῖν, ἢ τὸ καύχημά μου ἵνα
16 τις κενώσῃ. ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ ἔστι
μοι καύχημα· ἀνάγκη γάρ μοι ἐπίκειται·
17 οὐαὶ δέ μοι ἐστὶν ἐὰν μὴ εὐαγγελίζωμαι. εἰ
γὰρ ἑκὼν τοῦτο πράσσω, μισθὸν ἔχω· εἰ δὲ ἄ-
18 κων, οἰκονομίαν πεπίστευμαι. τίς οὖν μοι
ἐστὶν ὁ μισθός; ἵνα εὐαγγελιζόμενος ἀδάπα-
νον θήσω τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ
μὴ καταχρήσασθαι τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν τῷ
19 εὐαγγελίῳ. ἐλεύθερος γὰρ ὢν ἐκ πάντων,
πᾶσιν ἐμαυτὸν ἐδούλωσα, ἵνα τοὺς πλείονας
20 κερδήσω. καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰου-
21 δαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω· τοῖς ὑπὸ νό-
μον, ὡς ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδή-
σω· τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος (μὴ ὢν ἄνομος
θεῷ, ἀλλ' ἔννομος Χριστῷ,) ἵνα κερδήσω ἀνό-
μους. ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν ὡς ἀσθενής, ἵ- 22
να τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω· τοῖς πᾶσι γέγο-
να τὰ πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσω. τοῦτο 23
δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συγκοινωνὸς
αὐτοῦ γένωμαι. οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ 24
τρέχοντες, πάντες μὲν τρέχουσιν, εἷς δὲ λαμ-
βάνει τὸ βραβεῖον; οὕτω τρέχετε ἵνα κα-
ταλάβητε. πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος πάντα 25
ἐγκρατεύεται· ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν
στέφανον λάβωσιν· ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον. ἐγὼ 26
τοίνυν οὕτω τρέχω, ὡς οὐκ ἀδήλως· οὕτω πυ-
κτεύω, ὡς οὐκ ἀέρα δαίρων· ἀλλ' ὑπωπιά- 27
ζω μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, μή πως
ἄλλοις κηρύξας, αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι.

ι.

Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι 1
οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλην ἦ-
σαν, καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διῆλθον·
καὶ πάντες εἰς τὸν Μωσῆν ἐβαπτίσαντο ἐν 2
τῇ νεφέλῃ, καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ· καὶ πάντες τὸ 3
αὐτὸ βρῶμα πνευματικὸν ἔφαγον· καὶ 4
πάντες τὸ αὐτὸ πόμα πνευματικὸν ἔ-
πιον, ἔπινον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθού-
σης πέτρας· ἡ δὲ πέτρα ἦν ὁ Χριστός. ἀλλ' 5
οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν ὁ θεός·
κατεστρώθησαν γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ. ταῦτα δὲ 6
τύποι ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς
ἐπιθυμητὰς κακῶν, καθὼς κἀκεῖνοι ἐπε-
θύμησαν. μηδὲ εἰδωλολάτραι γίνεσθε, κα- 7
θώς τινες αὐτῶν, ὥσπερ γέγραπται, Ἐκάθι-
σεν ὁ λαὸς τοῦ φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ ἀνέστησαν
παίζειν. μηδὲ πορνεύωμεν, καθώς τινες αὐ- 8
τῶν ἐπόρνευσαν, καὶ ἔπεσον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ εἰ-
κοσιτρεῖς χιλιάδες. μηδὲ ἐκπειράζωμεν τὸν 9
Χριστόν, καθὼς καί τινες αὐτῶν ἐπείρασαν, καὶ
ὑπὸ τῶν ὄφεων ἀπώλοντο. μηδὲ γογγύζε- 10
τε, καθὼς καί τινες αὐτῶν ἐγόγγυσαν, καὶ ἀπώ-
λοντο ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ. ταῦτα δὲ πάντα 11
τύποι συνέβαινον ἐκείνοις· ἐγράφη δὲ πρὸς
νουθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων
κατήντησεν. ὥστε ὁ δοκῶν ἑστάναι, βλεπέτω 12
μὴ πέσῃ. πειρασμὸς ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ 13
μὴ ἀνθρώπινος· πιστὸς δὲ ὁ θεός, ὃς οὐκ ἐάσει
ὑμᾶς πειρασθῆναι, ὑπὲρ ὃ δύνασθε· ἀλλὰ
ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν,
τοῦ δύνασθαι ὑμᾶς ὑπενεγκεῖν. διό, ἀδελ- 14
φοί μου ἀγαπητοί, φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλο-
λατρείας· ὡς φρονίμοις λέγω· κρίνατε ὑ- 15
μεῖς ὅ φημι. τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας ὃ εὐ- 16
λογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ αἵματος τοῦ Χρι-
στοῦ ἐστι; τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία
τοῦ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

17 τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ ἐστιν; ὅτι εἷς ἄρτος, ἓν
σῶμα οἱ πολλοί ἐσμεν. οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ
18 ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν. βλέπετε τὸν ἰσραὴλ
κατὰ σάρκα· οὐχὶ οἱ ἐσθίοντες τὰς θυσίας,
19 κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου εἰσί; τί οὖν φημι;
ὅτι εἴδωλον, τί ἐστιν; ἢ ὅτι εἰδωλόθυτον, τί
20 ἐστιν; ἀλλ᾽ ὅτι ἃ θύει τὰ ἔθνη, δαιμονίοις
θύει, καὶ οὐ θεῷ. οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς
21 τῶν δαιμονίων γίνεσθαι. οὐ δύνασθε ποτή-
ριον κυρίου πίνειν καὶ ποτήριον δαιμονίων· οὐ
δύνασθε τραπέζης κυρίου μετέχειν καὶ τρα-
22 πέζης δαιμονίων. ἢ παραζηλοῦμεν τὸν κύ-
23 ριον; μὴ ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἐσμεν; πάντα μοι
ἔξεστιν, ἀλλ᾽ οὐ πάντα συμφέρει· πάντα μοι
24 ἔξεστιν, ἀλλ᾽ οὐ πάντα οἰκοδομεῖ. μηδεὶς τὸ
ἑαυτοῦ ζητείτω, ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου ἕκαστος.
25 πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ πωλούμενον ἐσθίετε,
μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν·
26 τοῦ γὰρ κυρίου ἡ γῆ, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.
27 εἰ δέ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων, καὶ θέ-
λετε πορεύεσθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμενον ὑ-
μῖν ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν
28 συνείδησιν· ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπῃ, τοῦτο
εἰδωλόθυτόν ἐστι, μὴ ἐσθίετε δι᾽ ἐκεῖνον τὸν
μηνύσαντα, καὶ τὴν συνείδησιν· τοῦ γὰρ κυρίου
29 ἡ γῆ, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. συνείδησιν δὲ
λέγω οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἑτέρου. ἱνατί
γὰρ ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης
30 συνειδήσεως; εἰ δὲ ἐγὼ χάριτι μετέχω,
τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ;
31 εἴτε οὖν ἐσθίετε, εἴτε πίνετε, εἴτε τι
ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν θεοῦ ποιεῖτε.
32 ἀπρόσκοποι γίνεσθε καὶ ἰουδαίοις καὶ ἕλλησι,
33 καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ· καθὼς κἀγὼ πάν-
τα πᾶσιν ἀρέσκω, μὴ ζητῶν τὸ ἐμαυτοῦ
συμφέρον, ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσι.

ιά.

1 Μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς κἀγὼ
2 χριστοῦ. ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὅτι πάν-
τα μου μέμνησθε, καὶ καθὼς παρέδωκα ὑ-
3 μῖν, τὰς παραδόσεις κατέχετε. θέλω δὲ
ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ,
ὁ χριστός ἐστι· κεφαλὴ δὲ γυναικὸς, ὁ ἀνήρ·
4 κεφαλὴ δὲ χριστοῦ, ὁ θεός. πᾶς ἀνὴρ προσ-
ευχόμενος ἢ προφητεύων κατὰ κεφαλῆς ἔ-
χων, καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.
5 πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ προφη-
τεύουσα ἀκατακαλύπτῳ τῇ κεφαλῇ, κα-
ταισχύνει τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς· ἓν γάρ
6 ἐστι καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρημένῃ. εἰ γὰρ οὐ κα-
τακαλύπτεται γυνὴ, καὶ κειράσθω. εἰ δὲ αἰ-
σχρὸν γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ ξυρᾶσθαι, κα-
τακαλυπτέσθω. ἀνὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει 7
κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλὴν, εἰκὼν καὶ
δόξα θεοῦ ὑπάρχων· γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός
ἐστιν. οὐ γάρ ἐστιν ἀνὴρ ἐκ γυναικὸς, ἀλλὰ 8
γυνὴ ἐξ ἀνδρός· καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνὴρ διὰ 9
τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα. διὰ 10
τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνὴ ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς
κεφαλῆς, διὰ τοὺς ἀγγέλους. πλὴν οὔτε ἀνὴρ 11
χωρὶς γυναικὸς, οὔτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρὸς ἐν
κυρίῳ· ὥσπερ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρὸς, οὕτω 12
καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικὸς, τὰ δὲ πάντα ἐκ
τοῦ θεοῦ. ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε· πρέπον 13
ἐστὶ γυναῖκα ἀκατακάλυπτον τῷ θεῷ
προσεύχεσθαι; ἢ οὐδὲ αὐτὴ ἡ φύσις διδάσκει 14
ὑμᾶς ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾷ, ἀτιμία αὐτῷ
ἐστι· γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾷ, δόξα αὐτῇ ἐστιν· ὅτι 15
ἡ κόμη ἀντὶ περιβολαίου δέδοται αὐτῇ. εἰ 16
δέ τις δοκεῖ φιλόνεικος εἶναι, ἡμεῖς τοιαύ-
την συνήθειαν οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλη-
σίαι τοῦ θεοῦ. τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἐ- 17
παινῶ, ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖττον, ἀλλ᾽ εἰς τὸ
ἧττον συνέρχεσθε. πρῶτον μὲν γὰρ συνερ- 18
χομένων ὑμῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀκούω σχί-
σματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος τι πι-
στεύω. δεῖ γὰρ καὶ ἐν ὑμῖν αἱρέσεις εἶναι, ἵνα οἱ 19
δόκιμοι φανεροὶ γένωνται ἐν ὑμῖν. συνερχο- 20
μένων οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, οὐκ ἔστι κυρια-
κὸν δεῖπνον φαγεῖν· ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον 21
δεῖπνον προλαμβάνει ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ ὃς
μὲν πεινᾷ, ὃς δὲ μεθύει. μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχε- 22
τε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; ἢ τῆς ἐκκλησίας
τοῦ θεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ καταισχύνετε τοὺς
μὴ ἔχοντας; τί ὑμῖν εἴπω; ἐπαινέσω ὑμᾶς
ἐν τούτῳ; οὐκ ἐπαινῶ. ἐγὼ γὰρ παρέλαβον 23
ἀπὸ τοῦ κυρίου, ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ
κύριος ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ᾗ παρεδίδοτο, ἔ-
λαβεν ἄρτον· καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασε, καὶ 24
εἶπε, λάβετε, φάγετε· τοῦτό μου ἐστὶ τὸ σῶ-
μα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλώμενον. τοῦτο ποιεῖτε
εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. ὡσαύτως καὶ τὸ πο- 25
τήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων, τοῦτο τὸ
ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ
αἵματι· τοῦτο ποιεῖτε ὁσάκις ἂν πίνητε,
εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. ὁσάκις γὰρ ἂν ἐ- 26
σθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον, καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο
πίνητε, τὸν θάνατον τοῦ κυρίου καταγγέλλε-
τε, ἄχρις οὗ ἂν ἔλθῃ. ὥστε ὃς ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρ- 27
τον τοῦτον, ἢ πίνῃ τὸ ποτήριον τοῦ κυρίου ἀ-
ναξίως, ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος, καὶ τοῦ αἵ-
ματος τοῦ κυρίου. δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρω- 28
πος ἑαυτὸν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω, καὶ
ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω· ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πί- 29

νων

πων ἀναξίως, κρίμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει,
30 μὴ διακρίνων τὸ σῶμα τοῦ κυρίου. διὰ τοῦτο
ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι, καὶ κοι-
31 μῶνται ἱκανοί. εἰ γὰρ ἑαυτοὺς διεκρίνομεν, οὐκ
32 ἂν ἐκρινόμεθα. κρινόμενοι δὲ, ὑπὸ τοῦ κυρίου
παιδευόμεθα, ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κα-
33 τακριθῶμεν. ὥστε, ἀδελφοί μου, συνερχό-
μενοι εἰς τὸ φαγεῖν, ἀλλήλους ἐκδέχεσθε.
34 εἰ δέ τις πεινᾷ, ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω, ἵνα μὴ
εἰς κρίμα συνέρχησθε. τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἂν
ἔλθω, διατάξομαι.

ιβ΄.

1 Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέ-
2 λω ὑμᾶς ἀγνοεῖν. οἴδατε ὅτι ὅτε ἔθνη ἦτε,
πρὸς τὰ εἴδωλα τὰ ἄφωνα, ὡς ἂν ἤγεσθε,
3 ἀπαγόμενοι. διὸ γνωρίζω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν
πνεύματι θεοῦ λαλῶν, λέγει ἀνάθεμα ἰη-
σοῦν· καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν κύριον ἰησοῦν,
4 εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίῳ. διαιρέσεις δὲ χα-
5 ρισμάτων εἰσί, τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα· καὶ
διαιρέσεις διακονιῶν εἰσι, καὶ ὁ αὐτὸς κύ-
6 ριος. καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσίν, ὁ δὲ
αὐτός ἐστι θεὸς ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶ-
7 σιν. ἑκάστῳ δὲ δίδοται ἡ φανέρωσις τοῦ
8 πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον. ᾧ μὲν γὰρ
διὰ τοῦ πνεύματος δίδοται λόγος σοφίας,
ἄλλῳ δὲ λόγος γνώσεως, κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦ-
9 μα· ἑτέρῳ δὲ πίστις, ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι·
ἄλλῳ δὲ χαρίσματα ἰαμάτων, ἐν τῷ αὐτῷ
10 πνεύματι· ἄλλῳ δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων,
ἄλλῳ δὲ προφητεία, ἄλλῳ δὲ διακρίσεις
πνευμάτων. ἑτέρῳ δὲ γένη γλωσσῶν· ἄλλῳ
11 δὲ ἑρμηνεία γλωσσῶν· πάντα δὲ ταῦτα
ἐνεργεῖ τὸ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, διαιροῦν
12 ἰδίᾳ ἑκάστῳ καθὼς βούλεται. καθάπερ γὰρ
τὸ σῶμα ἕν ἐστι, καὶ μέλη ἔχει πολλά, πάντα
δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος τοῦ ἑνὸς πολλὰ ὄν-
13 τα, ἕν ἐστι σῶμα· οὕτω καὶ ὁ χριστός. καὶ γὰρ
ἐν ἑνὶ πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἓν σῶμα
ἐβαπτίσθημεν, εἴτε ἰουδαῖοι, εἴτε ἕλληνες,
εἴτε δοῦλοι, εἴτε ἐλεύθεροι· καὶ πάντες εἰς ἓν
14 πνεῦμα ἐποτίσθημεν. καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ
15 ἔστιν ἓν μέλος, ἀλλὰ πολλά. ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς,
ὅτι οὐκ εἰμὶ χείρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος· οὐ
16 παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; καὶ ἐὰν
εἴπῃ τὸ οὖς, ὅτι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ εἰμὶ
ἐκ τοῦ σώματος· οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ
17 σώματος; εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ
18 ἡ ἀκοή; εἰ ὅλον ἀκοή, ποῦ ἡ ὄσφρησις; νυνὶ
δὲ ὁ θεὸς ἔθετο τὰ μέλη, ἓν ἕκαστον αὐτῶν ἐν
19 τῷ σώματι, καθὼς ἠθέλησεν. εἰ δὲ ἦν τὰ
20 πάντα ἓν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; νῦν δὲ πολ-
λὰ μὲν μέλη, ἓν δὲ σῶμα. οὐ δύναται δὲ ὁ- 21
φθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χειρί, χρείαν σου οὐκ ἔχω·
ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσί, χρείαν ὑμῶν
οὐκ ἔχω. ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα 22
μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν,
ἀναγκαῖά ἐστι· καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι 23
τοῦ σώματος, τούτοις τιμὴν περισσοτέραν
περιτίθεμεν· καὶ τὰ ἀσχήμονα ἡμῶν εὐσχη-
μοσύνην περισσοτέραν ἔχει. τὰ δὲ εὐσχήμο- 24
να ἡμῶν, οὐ χρείαν ἔχει· ἀλλ᾽ ὁ θεὸς συνε-
κέρασε τὸ σῶμα, τῷ ὑστεροῦντι περισσο-
τέραν δοὺς τιμήν, ἵνα μὴ ᾖ σχίσμα ἐν τῷ 25
σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων με-
ριμνῶσι τὰ μέλη· καὶ εἴτε πάσχει ἓν μέλος, 26
συμπάσχει πάντα τὰ μέλη· εἴτε δοξάζεται
ἓν μέλος, συγχαίρει πάντα τὰ μέλη. ὑμεῖς 27
δέ ἐστε σῶμα χριστοῦ, καὶ μέλη ἐκ μέρους.
καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶ- 28
τον ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον
διδασκάλους, ἔπειτα δυνάμεις, εἶτα χα-
ρίσματα ἰαμάτων, ἀντιλήψεις, κυβερνήσεις,
γένη γλωσσῶν. μὴ πάντες ἀπόστολοι; μὴ 29
πάντες προφῆται; μὴ πάντες διδάσκαλοι;
μὴ πάντες δυνάμεις; μὴ πάντες χαρί- 30
σματα ἔχουσιν ἰαμάτων; μὴ πάντες γλώσ-
σαις λαλοῦσι; μὴ πάντες διερμηνεύουσι;
ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ κρείττονα· 31
καὶ ἔτι καθ᾽ ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.

ιγ΄.

Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ 1
τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα
χαλκὸς ἠχῶν, ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. καὶ 2
ἐὰν ἔχω προφητείαν, καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια
πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ ἐὰν ἔχω
πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν, ἀγά-
πην δὲ μὴ ἔχω, οὐθέν εἰμι. καὶ ἐὰν ψωμίσω 3
πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν παραδῶ
τὸ σῶμά μου ἵνα καυθήσωμαι, ἀγάπην δὲ
μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι. ἡ ἀγάπη μακρο- 4
θυμεῖ, χρηστεύεται· ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ, ἡ ἀ-
γάπη οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, οὐκ ἀσχη- 5
μονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται,
οὐ λογίζεται τὸ κακόν, οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδι- 6
κίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ· πάντα στέγει, 7
πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα
ὑπομένει. ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει. εἴτε 8
δὲ προφητεῖαι καταργηθήσονται, εἴτε
γλῶσσαι παύσονται, εἴτε γνῶσις καταρ-
γηθήσεται. ἐκ μέρους δὲ γινώσκομεν, καὶ ἐκ 9
μέρους προφητεύομεν. ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέ- 10
λειον, τότε τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται. ὅτε 11
ἤμην νήπιος, ὡς νήπιος ἐλάλουν, ὡς νήπιος

ἐφρό-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ἐφρόνουν, ὡς νήπιος ἐλογιζόμην· ὅτε δὲ γέ-
12 γονα ἀνήρ, κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου. βλέ-
πομεν γὰρ ἄρτι δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι,
τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον. ἄρτι
γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι
13 καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην. νυνὶ δὲ μένει πί-
στις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μείζων δὲ
τούτων ἡ ἀγάπη.

ιδʹ.

1 Διώκετε τὴν ἀγάπην, ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευ-
2 ματικά, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε. ὁ γὰρ
λαλῶν γλώσσῃ, οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ, ἀλλὰ
τῷ θεῷ· οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, πνεύματι δὲ λαλεῖ
3 μυστήρια· ὁ δὲ προφητεύων, ἀνθρώποις
λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ παράκλησιν καὶ πα-
4 ραμυθίαν. ὁ λαλῶν γλώσσῃ, ἑαυτὸν οἰκο-
δομεῖ· ὁ δὲ προφητεύων, ἐκκλησίαν οἰκο-
5 δομεῖ. θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσ-
σαις, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε. μείζων
γὰρ ὁ προφητεύων, ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις, ἐκ-
τὸς εἰ μὴ διερμηνεύῃ, ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰ-
6 κοδομὴν λάβῃ. νυνὶ δέ, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω
πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς ὠφε-
λήσω, ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύ-
ψει, ἢ ἐν γνώσει, ἢ ἐν προφητείᾳ, ἢ ἐν διδα-
7 χῇ; ὅμως τὰ ἄψυχα φωνὴν διδόντα, εἴτε
αὐλός, εἴτε κιθάρα, ἐὰν διαστολὴν τοῖς
φθόγγοις μὴ δῷ, πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐ-
8 λούμενον, ἢ τὸ κιθαριζόμενον; καὶ γὰρ ἐὰν ἄδη-
λον φωνὴν σάλπιγξ δῷ, τίς παρασκευά-
9 σεται εἰς πόλεμον; οὕτω καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς
γλώσσης ἐὰν μὴ εὔσημον λόγον δῶτε, πῶς
γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον; ἔσεσθε γὰρ εἰς
10 ἀέρα λαλοῦντες. τοσαῦτα, εἰ τύχοι, γένη
φωνῶν ἐστιν ἐν κόσμῳ, καὶ οὐδὲν αὐτῶν ἄφω-
11 νον. ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς,
ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος, καὶ ὁ λαλῶν
12 ἐν ἐμοὶ βάρβαρος. οὕτω καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ ζηλω-
ταί ἐστε πνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς
13 ἐκκλησίας ζητεῖτε, ἵνα περισσεύητε. διόπερ
ὁ λαλῶν γλώσσῃ, προσευχέσθω ἵνα διερ-
14 μηνεύῃ. ἐὰν γὰρ προσεύχωμαι γλώσσῃ, τὸ
πνεῦμά μου προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς μου ἄκαρ-
15 πός ἐστι. τί οὖν ἐστι; προσεύξομαι τῷ πνεύ-
ματι, προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοΐ· ψαλῶ τῷ
16 πνεύματι, ψαλῶ δὲ καὶ τῷ νοΐ. ἐπεὶ ἐὰν εὐ-
λογήσῃς τῷ πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν τὸν
τόπον τοῦ ἰδιώτου, πῶς ἐρεῖ τὸ ἀμὴν ἐπὶ
τῇ σῇ εὐχαριστίᾳ; ἐπειδὴ τί λέγεις οὐκ οἶδε.
17 σὺ μὲν γὰρ καλῶς εὐχαριστεῖς· ἀλλ' ὁ ἕτερος
18 οὐκ οἰκοδομεῖται. εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου,
19 πάντων ὑμῶν μᾶλλον γλώσσαις λαλῶν. ἀλλ'
ἐν ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε λόγους διὰ τοῦ νοός
μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω, ἢ
μυρίους λόγους ἐν γλώσσῃ. ἀδελφοί, μὴ παι- 20
δία γίνεσθε ταῖς φρεσίν, ἀλλὰ τῇ κακίᾳ νη-
πιάζετε, ταῖς δὲ φρεσὶ τέλειοι γίνεσθε. ἐν τῷ 21
νόμῳ γέγραπται, Ὅτι ἐν ἑτερογλώσσοις καὶ
ἐν χείλεσιν ἑτέροις λαλήσω τῷ λαῷ τού-
τῳ, καὶ οὐδ' οὕτως εἰσακούσονταί μου, λέγει κύ-
ριος. ὥστε αἱ γλῶσσαι εἰς σημεῖόν εἰσιν, οὐ 22
τοῖς πιστεύουσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις· ἡ δὲ προ-
φητεία οὐ τοῖς ἀπίστοις, ἀλλὰ τοῖς πιστεύου-
σιν. ἐὰν οὖν συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ 23
τὸ αὐτό, καὶ πάντες γλώσσαις λαλῶσιν, εἰσ-
έλθωσι δὲ ἰδιῶται ἢ ἄπιστοι, οὐκ ἐροῦσιν ὅτι
μαίνεσθε; ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν, 24
εἰσέλθῃ δέ τις ἄπιστος ἢ ἰδιώτης, ἐλέγχεται
ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων, καὶ 25
οὕτω τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ φανερὰ γί-
νεται, καὶ οὕτω πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον προσ-
κυνήσει τῷ θεῷ, ἀπαγγέλλων ὅτι ὁ θεὸς ὄν-
τως ἐν ὑμῖν ἐστι. τί οὖν ἐστιν, ἀδελφοί; ὅταν 26
συνέρχησθε, ἕκαστος ὑμῶν ψαλμὸν ἔχει, δι-
δαχὴν ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἀποκάλυψιν ἔ-
χει, ἑρμηνείαν ἔχει· πάντα πρὸς οἰκοδομὴν
γινέσθω. εἴτε γλώσσῃ τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἢ 27
τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ ἀνὰ μέρος, καὶ εἷς διερ-
μηνευέτω. ἐὰν δὲ μὴ ᾖ διερμηνευτής, σι- 28
γάτω ἐν ἐκκλησίᾳ· ἑαυτῷ δὲ λαλείτω καὶ
τῷ θεῷ. προφῆται δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλείτωσαν, 29
καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν· ἐὰν δὲ ἄλλῳ 30
ἀποκαλυφθῇ καθημένῳ, ὁ πρῶτος σιγά-
τω· δύνασθε γὰρ καθ' ἕνα πάντες ἕκαστοι 31
προφητεύειν, ἵνα πάντες μανθάνωσι, καὶ
πάντες παρακαλῶνται. καὶ πνεύματα προ- 32
φητῶν προφήταις ὑποτάσσεται. οὐ γάρ ἐστιν 33
ἀκαταστασίας ὁ θεός, ἀλλὰ εἰρήνης, ὡς ἐν
πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων. αἱ γυ- 34
ναῖκες ὑμῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν· οὐ
γὰρ ἐπιτέτραπται αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλ' ὑπο-
τάσσεσθαι, καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει. εἰ δέ τι 35
μαθεῖν θέλουσιν, ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας
ἐπερωτάτωσαν· αἰσχρὸν γάρ ἐστιν ἐν ἐκκλη-
σίᾳ γυναιξὶν λαλεῖν. ἢ ἀφ' ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ 36
θεοῦ ἐξῆλθεν, ἢ εἰς ὑμᾶς μόνους κατήντησεν;
εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματικός, 37
ἐπιγινωσκέτω ἃ γράφω ὑμῖν, ὅτι κυρίου εἰ-
σὶν ἐντολαί. εἰ δέ τις ἀγνοεῖ, ἀγνοείτω. 38
ὥστε, ἀδελφοί μου, ζηλοῦτε τὸ προφητεύειν, 39
καὶ τὸ λαλεῖν γλώσσαις μὴ κωλύετε. πάν- 40
τα εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω.

ιεʹ.

Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον 1
ὃ εὐηγ-

εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ παρελάβετε, ἐν
2 ᾧ καὶ ἑστήκατε· δι᾽ οὗ καὶ σώζεσθε, τίνι λόγῳ
εὐηγγελισάμην ὑμῖν, εἰ κατέχετε, ἐκτὸς
3 εἰ μὴ εἰκῇ ἐπιστεύσατε. παρέδωκα γὰρ ὑ-
μῖν ἐν πρώτοις ὃ καὶ παρέλαβον, ὅτι χριστὸς
ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, κατὰ τὰς
4 γραφάς. καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ
5 τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς γραφάς. καὶ ὅτι ὤφθη
6 κηφᾷ, εἶτα τοῖς δώδεκα· ἔπειτα ὤφθη ἐ-
πάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφάπαξ, ἐξ
ὧν οἱ πλείους μένουσιν ἕως ἄρτι, τινὲς δὲ καὶ
7 ἐκοιμήθησαν. ἔπειτα ὤφθη ἰακώβῳ, ἔπειτα
8 τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν. ἔσχατον δὲ πάντων,
9 ὡσπερεὶ τῷ ἐκτρώματι, ὤφθη κἀμοί. ἐγὼ
γάρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων, ὃς οὐκ
εἰμὶ ἱκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι ἐδίω-
10 ξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ. χάριτι δὲ θεοῦ
εἰμι ὅ εἰμι, καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ οὐ κε-
νὴ ἐγενήθη, ἀλλὰ περισσότερον αὐτῶν πάν-
των ἐκοπίασα· οὐκ ἐγὼ δὲ, ἀλλ᾽ ἡ χάρις τοῦ
11 θεοῦ ἡ σὺν ἐμοί. εἴτε οὖν ἐγὼ, εἴτε ἐκεῖνοι,
12 οὕτω κηρύσσομεν, καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε. εἰ δὲ
χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται,
πῶς λέγουσί τινες ἐν ὑμῖν, ὅτι ἀνάστασις
13 νεκρῶν οὐκ ἔστιν; εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔ-
14 στιν, οὐδὲ χριστὸς ἐγήγερται. εἰ δὲ χριστὸς οὐκ
ἐγήγερται, κενὸν ἄρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ
15 δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν. εὑρισκόμεθα δὲ καὶ ἡμεῖς
ψευδομάρτυρες τοῦ θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν
κατὰ τοῦ θεοῦ ὅτι ἤγειρε τὸν χριστόν· ὃν οὐκ ἤγει-
16 ρεν, εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται. εἰ γὰρ νε-
κροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ χριστὸς ἐγήγερται.
17 εἰ δὲ χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις
18 ὑμῶν, ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. ἄρα καὶ
19 οἱ κοιμηθέντες ἐν χριστῷ, ἀπώλοντο. εἰ ἐν
τῇ ζωῇ ταύτῃ ἠλπικότες ἐσμὲν ἐν χριστῷ
μόνον, ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν.
20 νυνὶ δὲ χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ
21 τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο. ἐπειδὴ γὰρ δι᾽
ἀνθρώπου ὁ θάνατος, καὶ δι᾽ ἀνθρώπου ἀνά-
22 στασις νεκρῶν. ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ ἀδὰμ πάν-
τες ἀποθνήσκουσιν, οὕτω καὶ ἐν τῷ χριστῷ
23 πάντες ζωοποιηθήσονται. ἕκαστος δὲ ἐν τῷ
ἰδίῳ τάγματι, ἀπαρχὴ χριστὸς, ἔπειτα οἱ
24 τοῦ χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ· εἶτα τὸ τέ-
λος, ὅταν παραδῷ τὴν βασιλείαν τῷ θεῷ καὶ
πατρί· ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ
25 πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. δεῖ γὰρ αὐτὸν
βασιλεύειν, ἄχρις οὗ ἂν θῇ πάντας τοὺς ἐ-
26 χθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. ἔσχατος ἐχθρὸς
27 καταργεῖται ὁ θάνατος. πάντα γὰρ ὑπέ-
ταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ· ὅταν δὲ εἴπῃ,

ὅτι πάντα ὑποτέτακται, δῆλον ὅτι ἐκτὸς
τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα. ὅταν δὲ 28
ὑποταγῇ αὐτῷ τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ
υἱὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ
τὰ πάντα, ἵνα ᾖ ὁ θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσι.
ἐπεὶ τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν 29
νεκρῶν, εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται; τί καὶ βα-
πτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; τί καὶ ἡμεῖς κινδυ- 30
νεύομεν κατὰ πᾶσαν ὥραν; καθ᾽ ἡμέραν ἀπο- 31
θνήσκω, νὴ τὴν ὑμετέραν καύχησιν, ἣν ἔχω
ἐν χριστῷ ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. εἰ κατὰ ἄν- 32
θρωπον ἐθηριομάχησα ἐν ἐφέσῳ, τί μοι
τὸ ὄφελος, εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται; φάγω-
μεν καὶ πίωμεν· αὔριον γὰρ ἀποθνήσκομεν.
μὴ πλανᾶσθε. φθείρουσιν ἤθη χρηστὰ ὁμι- 33
λίαι κακαί. ἐκνήψατε δικαίως, καὶ μὴ ἁ- 34
μαρτάνετε· ἀγνωσίαν γὰρ θεοῦ τινες ἔχουσι·
πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω. ἀλλ᾽ ἐρεῖ τις, 35
πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; ποίῳ δὲ σώματι ἔρ-
χονται; ἄφρον, σὺ ὃ σπείρεις, οὐ ζωοποιεῖ- 36
ται, ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ. καὶ ὃ σπείρεις, οὐ τὸ 37
σῶμα τὸ γενησόμενον σπείρεις, ἀλλὰ γυ-
μνὸν κόκκον, εἰ τύχοι, σίτου, ἤ τινος τῶν λοι-
πῶν. ὁ δὲ θεὸς αὐτῷ δίδωσι σῶμα, καθὼς 38
ἠθέλησε, καὶ ἑκάστῳ τῶν σπερμάτων τὸ ἴδιον
σῶμα. οὐ πᾶσα σὰρξ, ἡ αὐτὴ σάρξ, ἀλλὰ 39
ἄλλη μὲν ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν,
ἄλλη δὲ ἰχθύων, ἄλλη δὲ πτηνῶν. καὶ σώματα 40
ἐπουράνια, καὶ σώματα ἐπίγεια· ἀλλ᾽ ἑτέρα
μὲν ἡ τῶν ἐπουρανίων δόξα, ἑτέρα δὲ ἡ τῶν
ἐπιγείων. ἄλλη δόξα ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα σε- 41
λήνης, καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων. ἀστὴρ γὰρ ἀ-
στέρος διαφέρει ἐν δόξῃ. οὕτω καὶ ἡ ἀνάστα- 42
σις τῶν νεκρῶν, σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται
ἐν ἀφθαρσίᾳ. σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται 43
ἐν δόξῃ· σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν
δυνάμει· σπείρεται σῶμα ψυχικὸν, ἐγεί- 44
ρεται σῶμα πνευματικόν. ἔστι σῶμα ψυ-
χικὸν, καὶ ἔστι σῶμα πνευματικόν. οὕτω καὶ 45
γέγραπται, ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος
ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν· ὁ ἔσχατος ἀδὰμ
εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν. ἀλλ᾽ οὐ πρῶτον τὸ 46
πνευματικὸν, ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἔπειτα τὸ
πνευματικόν. ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς, 47
χοϊκός· ὁ δεύτερος ἄνθρωπος, ὁ κύριος ἐξ
οὐρανοῦ. οἷος ὁ χοϊκὸς, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί· 48
καὶ οἷος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουρά-
νιοι· καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ 49
χοϊκοῦ, φορέσομεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρα-
νίου. τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ 50
αἷμα βασιλείαν θεοῦ κληρονομῆσαι οὐ δύ-
νανται, οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρο-
νομεῖ.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

51 νομεῖ. ἰδοὺ μυστήριον ὑμῖν λέγω· πάντες
μὲν οὐ κοιμηθησόμεθα, πάντες δὲ ἀλλαγη-
52 σόμεθα· ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ
ἐσχάτῃ σάλπιγγι· σαλπίσει γάρ, καὶ οἱ νεκροὶ
ἐγερθήσονται ἄφθαρτοι, καὶ ἡμεῖς ἀλλαγη-
53 σόμεθα. δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι
ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι
54 ἀθανασίαν. ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύ-
σηται ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύ-
σηται ἀθανασίαν, τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γε-
γραμμένος, Κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νῖκος.
55 ποῦ σου θάνατε, τὸ κέντρον; ποῦ σου ᾅδη, τὸ
56 νῖκος; τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου, ἡ ἁμαρτία· ἡ
57 δὲ δύναμις τῆς ἁμαρτίας, ὁ νόμος. τῷ δὲ θεῷ
χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νῖκος διὰ τοῦ κυ-
58 ρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. ὥστε, ἀδελφοί μου
ἀγαπητοί, ἑδραῖοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι,
περισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ κυρίου πάν-
τοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστι κενὸς
ἐν κυρίῳ.

ις΄.

1 Περὶ δὲ τῆς λογίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, ὥσπερ
διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς γαλατίας, οὕτω
2 καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. κατὰ μίαν σαββάτων ἕ-
καστος ὑμῶν παρ' ἑαυτῷ τιθέτω θησαυρί-
ζων ὅ, τι ἂν εὐοδῶται· ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω,
3 τότε λογίαι γίνωνται. ὅταν δὲ παραγένωμαι,
οὓς ἐὰν δοκιμάσητε δι' ἐπιστολῶν, τούτους
πέμψω ἀπενεγκεῖν τὴν χάριν ὑμῶν εἰς
4 ἱερουσαλήμ. ἐὰν δὲ ᾖ ἄξιον τοῦ κἀμὲ πορεύε-
5 σθαι, σὺν ἐμοὶ πορεύσονται. ἐλεύσομαι δὲ
πρὸς ὑμᾶς, ὅταν μακεδονίαν διέλθω· μα-
6 κεδονίαν γὰρ διέρχομαι. πρὸς ὑμᾶς δὲ τυ-
χὸν παραμενῶ, ἢ καὶ παραχειμάσω, ἵνα ὑ-
7 μεῖς με προπέμψητε, οὗ ἐὰν πορεύωμαι. οὐ
θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν παρόδῳ ἰδεῖν, ἐλ-
πίζω δὲ χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι πρὸς ὑμᾶς,
ἐὰν ὁ κύριος ἐπιτρέπῃ. ἐπιμενῶ δὲ ἐν ἐφέ- 8
σῳ ἕως τῆς πεντηκοστῆς. θύρα γάρ μοι ἀνέῳ- 9
γε μεγάλη καὶ ἐνεργής, καὶ ἀντικείμενοι πολ-
λοί. ἐὰν δὲ ἔλθῃ τιμόθεος, βλέπετε ἵνα ἀ- 10
φόβως γένηται πρὸς ὑμᾶς· τὸ γὰρ ἔργον κυ-
ρίου ἐργάζεται ὡς καὶ ἐγώ. μή τις οὖν αὐτὸν 11
ἐξουθενήσῃ. προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ,
ἵνα ἔλθῃ πρός με· ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν
μετὰ τῶν ἀδελφῶν. περὶ δὲ ἀπολλὼ τοῦ ἀδελ- 12
φοῦ, πολλὰ παρεκάλεσα αὐτόν, ἵνα ἔλθῃ πρὸς
ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν· καὶ πάντως οὐκ ἦν
θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ· ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐ-
καιρήσῃ. γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, 13
ἀνδρίζεσθε, κραταιοῦσθε. πάντα ὑμῶν ἐν ἀ- 14
γάπῃ γινέσθω. παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελ- 15
φοί, οἴδατε τὴν οἰκίαν στεφανᾶ, ὅτι ἐστὶν ἀ-
παρχὴ τῆς ἀχαΐας, καὶ εἰς διακονίαν τοῖς
ἁγίοις ἔταξαν ἑαυτούς· ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑπο- 16
τάσσησθε τοῖς τοιούτοις, καὶ παντὶ τῷ συν-
εργοῦντι καὶ κοπιῶντι. χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρου- 17
σίᾳ στεφανᾶ καὶ φουρτουνάτου καὶ ἀχαϊκοῦ, ὅτι
τὸ ὑμῶν ὑστέρημα οὗτοι ἀνεπλήρωσαν. ἀνέ- 18
παυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν.
ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιούτους. ἀσπάζονται 19
ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς ἀσίας· ἀσπάζονται 20
ὑμᾶς ἐν κυρίῳ πολλὰ ἀκύλας καὶ πρίσκιλ-
λα, σὺν τῇ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ.
ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες. ἀ-
σπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ. ὁ ἀ- 21
σπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ παύλου. εἴ τις οὐ φι- 22
λεῖ τὸν κύριον ἰησοῦν χριστόν, ἤτω ἀνάθε-
μα· μαρὰν ἀθά. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἰησοῦ 23
χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων 24
ὑμῶν ἐν χριστῷ ἰησοῦ. ἀμήν.

Πρὸς κορινθίους πρώτη ἐγράφη ἀπὸ
φιλίππων διὰ στεφανᾶ, καὶ φουρτουνάτου,
καὶ ἀχαϊκοῦ, καὶ τιμοθέου.

# Η ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘ. ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

α΄.

1 ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος ἰησοῦ χρι-
στοῦ, διὰ θελήματος θεοῦ, καὶ τιμό-
θεος ὁ ἀδελφός, τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ
θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν κορίνθῳ, σὺν τοῖς ἁγίοις
2 πᾶσι τοῖς οὖσιν ἐν ὅλῃ τῇ ἀχαΐᾳ· χάρις ὑ-
μῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ
3 κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ. εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πα-
τὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ πατὴρ
τῶν οἰκτιρμῶν, καὶ θεὸς πάσης παρακλή-
σεως· ὁ παρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πάσῃ τῇ 4
θλίψει ἡμῶν, εἰς τὸ δύνασθαι ἡμᾶς παρα-
καλεῖν τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει, διὰ τῆς παρα-
κλήσεως, ἧς παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ
θεοῦ. ὅτι καθὼς περισσεύει τὰ παθήματα τοῦ 5
χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτω διὰ χριστοῦ περισσεύει
καὶ ἡ παράκλησις ἡμῶν. εἴτε δὲ θλιβόμεθα, 6
ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως, καὶ σωτηρίας

τῆς ἐνεργουμένης ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν πα-
7 θημάτων ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν· καὶ ἡ ἐλπὶς
ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν· εἴτε παρακαλού-
μεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σω-
τηρίας· εἰδότες ὅτι ὥσπερ κοινωνοί ἐστε τῶν
παθημάτων, οὕτω καὶ τῆς παρακλήσεως.
8 οὐ γὰρ θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὑπὲρ
τῆς θλίψεως ἡμῶν τῆς γενομένης ἡμῖν ἐν τῇ
ἀσίᾳ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐβαρήθημεν ὑπὲρ
δύναμιν, ὥστε ἐξαπορηθῆναι ἡμᾶς καὶ τοῦ
9 ζῆν· ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα
τοῦ θανάτου ἐσχήκαμεν, ἵνα μὴ πεποιθότες
ὦμεν ἐφ' ἑαυτοῖς, ἀλλ' ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ ἐ-
10 γείροντι τοὺς νεκρούς· ὃς ἐκ τηλικούτου θανά-
του ἐρρύσατο ἡμᾶς καὶ ῥύεται· εἰς ὃν ἠλπίκα-
11 μεν ὅτι καὶ ἔτι ῥύσεται, συνυπουργούντων
καὶ ὑμῶν ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δεήσει, ἵνα ἐκ
πολλῶν προσώπων τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα
12 διὰ πολλῶν εὐχαριστηθῇ ὑπὲρ ὑμῶν. ἡ γὰρ
καύχησις ἡμῶν αὕτη ἐστί, τὸ μαρτύριον τῆς
συνειδήσεως ἡμῶν, ὅτι ἐν ἁπλότητι καὶ εἰλι-
κρινείᾳ θεοῦ, οὐκ ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ, ἀλλὰ ἐν
χάριτι θεοῦ ἀνεστράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ·
13 περισσοτέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς. οὐ γὰρ ἄλλα
γράφομεν ὑμῖν, ἀλλ' ἢ ἃ ἀναγινώσκετε, ἢ καὶ
ἐπιγινώσκετε. ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ ἕως τέλους
14 ἐπιγνώσεσθε· καθὼς καὶ ἐπέγνωτε ἡμᾶς
ἀπὸ μέρους, ὅτι καύχημα ὑμῶν ἐσμεν, κα-
θάπερ καὶ ὑμεῖς ἡμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου
15 ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. καὶ ταύτῃ τῇ πεποιθήσει
ἐβουλόμην ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς τὸ πρότερον,
16 ἵνα δευτέραν χάριν ἔχητε, καὶ δι' ὑμῶν ἐλ-
θεῖν εἰς μακεδονίαν, καὶ πάλιν ἀπὸ μακε-
δονίας ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὑφ' ὑμῶν προ-
17 πεμφθῆναι εἰς τὴν ἰουδαίαν. τοῦτο οὖν βου-
λευόμενος, μή τι ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ ἐχρησά-
μην; ἢ ἃ βουλεύομαι, κατὰ σάρκα βουλεύο-
μαι· ἵνα ᾖ παρ' ἐμοὶ τὸ ναὶ ναί, καὶ τὸ οὒ οὔ;
18 πιστὸς δὲ ὁ θεός, ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς
19 ὑμᾶς οὐκ ἐγένετο ναὶ καὶ οὔ. ὁ γὰρ τοῦ θεοῦ υἱὸς
ἰησοῦς χριστὸς ὁ ἐν ὑμῖν δι' ἡμῶν κηρυχθείς,
δι' ἐμοῦ καὶ σιλουανοῦ καὶ τιμοθέου, οὐκ ἐ-
γένετο ναὶ καὶ οὔ· ἀλλὰ ναὶ ἐν αὐτῷ γέγονεν.
20 ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι τοῦ θεοῦ, ἐν αὐτῷ τὸ ναί,
καὶ ἐν αὐτῷ τὸ ἀμήν, τῷ θεῷ πρὸς δόξαν
21 δι' ἡμῶν. ὁ δὲ βεβαιῶν ὑμᾶς σὺν ἡμῖν εἰς
22 χριστόν, καὶ χρίσας ἡμᾶς, θεός· ὁ καὶ σφρα-
γισάμενος ἡμᾶς, καὶ δοὺς τὸν ἀρραβῶνα τοῦ
23 πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν. ἐγὼ δὲ
μάρτυρα τὸν θεὸν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν
ψυχήν, ὅτι φειδόμενος ὑμῶν οὐκέτι ἦλθον
24 εἰς κόρινθον· οὐχ ὅτι κυριεύομεν ὑμῶν τῆς
πίστεως, ἀλλὰ συνεργοί ἐσμεν τῆς χαρᾶς ὑ-
μῶν. τῇ γὰρ πίστει ἑστήκατε.

β'.

Ἔκρινα δὲ ἐμαυτῷ τοῦτο, τὸ μὴ πάλιν ἐν 1
λύπῃ πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν. εἰ γὰρ ἐγὼ λυπῶ 2
ὑμᾶς, καὶ τίς ἐστιν ὁ εὐφραίνων με, εἰ μὴ ὁ λυ-
πούμενος ἐξ ἐμοῦ; καὶ ἔγραψα ὑμῖν τοῦτο 3
αὐτό, ἵνα μὴ ἐλθὼν λύπην ἐπὶ λύπῃ ἔχω
ἀφ' ὧν ἔδει με χαίρειν, πεποιθὼς ἐπὶ πάν-
τας ὑμᾶς, ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν
ἐστιν. ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς 4
καρδίας ἔγραψα ὑμῖν, διὰ πολλῶν δα-
κρύων, οὐχ ἵνα λυπηθῆτε, ἀλλὰ τὴν ἀγάπην
ἵνα γνῶτε ἣν ἔχω περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς.
εἰ δέ τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, 5
ἀλλ' ἀπὸ μέρους, ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ πάντας
ὑμᾶς. ἱκανὸν τῷ τοιούτῳ ἡ ἐπιτιμία αὕτη 6
ἡ ὑπὸ τῶν πλειόνων. ὥστε τοὐναντίον μᾶλ- 7
λον ὑμᾶς χαρίσασθαι καὶ παρακαλέσαι, μή
πως τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ καταποθῇ ὁ
τοιοῦτος. διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι 8
εἰς αὐτὸν ἀγάπην· εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα, 9
ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν ὑμῶν, εἰ εἰς πάντα
ὑπήκοοί ἐστε. ᾧ δέ τι χαρίζεσθε, καὶ ἐγώ· 10
καὶ γὰρ ἐγὼ εἴ τι κεχάρισμαι, ᾧ κεχάρι-
σμαι, δι' ὑμᾶς ἐν προσώπῳ χριστοῦ· ἵνα 11
μὴ πλεονεκτηθῶμεν ὑπὸ τοῦ σατανᾶ· οὐ γὰρ
αὐτοῦ τὰ νοήματα ἀγνοοῦμεν. ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν 12
τρωάδα εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ, καὶ
θύρας μοι ἀνεῳγμένης ἐν κυρίῳ, οὐκ ἔσχηκα 13
ἄνεσιν τῷ πνεύματί μου, τῷ μὴ εὑρεῖν με
τίτον τὸν ἀδελφόν μου· ἀλλὰ ἀποταξάμενος
αὐτοῖς, ἐξῆλθον εἰς μακεδονίαν. τῷ δὲ θεῷ 14
χάρις τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν
τῷ χριστῷ, καὶ τὴν ὀσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ
φανεροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ· ὅτι 15
χριστοῦ εὐωδία ἐσμὲν τῷ θεῷ ἐν τοῖς σω-
ζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις. οἷς μὲν 16
ὀσμὴ θανάτου εἰς θάνατον, οἷς δὲ ὀσμὴ ζωῆς
εἰς ζωήν. καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἱκανός; οὐ γάρ 17
ἐσμεν, ὡς οἱ λοιποί, καπηλεύοντες τὸν λόγον
τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ὡς ἐξ εἰλικρινείας, ἀλλ' ὡς
ἐκ θεοῦ, κατενώπιον τοῦ θεοῦ, ἐν χριστῷ λα-
λοῦμεν.

γ'.

Ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν; εἰ 1
μὴ χρήζομεν, ὥς τινες, συστατικῶν ἐπιστο-
λῶν πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐξ ὑμῶν συστατικῶν; ἡ ἐ- 2
πιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστε, ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς
καρδίαις ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ ἀναγινω-
σκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων· φανερού- 3
μενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ χριστοῦ διακονηθεῖσα

ὑφ' ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη οὐ μέλανι, ἀλλὰ
πνεύματι θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν πλαξὶ λιθί-
4 ναις, ἀλλ' ἐν πλαξὶ καρδίας σαρκίναις. πε-
ποίθησιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ χρι-
5 στοῦ πρὸς τὸν θεόν· οὐχ ὅτι ἱκανοί ἐσμεν ἀφ'
ἑαυτῶν λογίσασθαί τι, ὡς ἐξ ἑαυτῶν, ἀλλ' ἡ
6 ἱκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ θεοῦ· ὃς καὶ ἱκάνωσεν
ἡμᾶς διακόνους καινῆς διαθήκης, οὐ γράμ-
ματος, ἀλλὰ πνεύματος. τὸ γὰρ γράμμα
7 ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ. εἰ δὲ
ἡ διακονία τοῦ θανάτου ἐν γράμμασιν, ἐντε-
τυπωμένη ἐν λίθοις, ἐγενήθη ἐν δόξῃ, ὥστε
μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ
εἰς τὸ πρόσωπον μωυσέως, διὰ τὴν δόξαν
8 τοῦ προσώπου αὐτοῦ τὴν καταργουμένην· πῶς
οὐχὶ μᾶλλον ἡ διακονία τοῦ πνεύματος ἔσται
9 ἐν δόξῃ; εἰ γὰρ ἡ διακονία τῆς κατακρίσεως,
δόξα, πολλῷ μᾶλλον περισσεύει ἡ δια-
10 κονία τῆς δικαιοσύνης ἐν δόξῃ. καὶ γὰρ οὐ δε-
δόξασται τὸ δεδοξασμένον ἐν τούτῳ τῷ
11 μέρει, ἕνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης. εἰ γὰρ
τὸ καταργούμενον, διὰ δόξης, πολλῷ μᾶλ-
12 λον τὸ μένον, ἐν δόξῃ. ἔχοντες οὖν τοιαύ-
13 την ἐλπίδα, πολλῇ παρρησίᾳ χρώμεθα· καὶ
οὐ καθάπερ μωυσῆς ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ
τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ, πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι
τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργου-
14 μένου· ἀλλ' ἐπωρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν·
ἄχρι γὰρ τῆς σήμερον τὸ αὐτὸ κάλυμμα
ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης
μένει μὴ ἀνακαλυπτόμενον, ὅ,τι ἐν χριστῷ
15 καταργεῖται. ἀλλ' ἕως σήμερον, ἡνίκα ἀ-
ναγινώσκεται μωυσῆς, κάλυμμα ἐπὶ τὴν
16 καρδίαν αὐτῶν κεῖται. ἡνίκα δ' ἂν ἐπιστρέ-
ψῃ πρὸς κύριον, περιαιρεῖται τὸ κάλυμμα.
17 ὁ δὲ κύριος τὸ πνεῦμά ἐστιν· οὗ δὲ τὸ πνεῦ-
18 μα κυρίου, ἐκεῖ ἐλευθερία. ἡμεῖς δὲ πάντες,
ἀνακεκαλυμμένῳ προσώπῳ τὴν δόξαν
κυρίου κατοπτριζόμενοι, τὴν αὐτὴν εἰκόνα
μεταμορφούμεθα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, κα-
θάπερ ἀπὸ κυρίου πνεύματος.

δ'.

1 Διὰ τοῦτο ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην,
2 καθὼς ἠλεήθημεν, οὐκ ἐκκακοῦμεν· ἀλλ'
ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, μὴ
περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ, μηδὲ δολοῦντες
τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ τῇ φανερώσει τῆς ἀλη-
θείας συνιστῶντες ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν
3 συνείδησιν ἀνθρώπων, ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. εἰ
δὲ καὶ ἔστι κεκαλυμμένον τὸ εὐαγγέλιον ἡ-
μῶν, ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις ἐστὶ κεκαλυμ-
4 μένον, ἐν οἷς ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύ-
φλωσε τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων, εἰς τὸ μὴ
αὐγάσαι αὐτοῖς τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου
τῆς δόξης τοῦ χριστοῦ, ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ
τοῦ ἀοράτου. οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν, ἀλλὰ
χριστὸν ἰησοῦν κύριον, ἑαυτοὺς δὲ δούλους ὑ-
μῶν διὰ ἰησοῦν· ὅτι ὁ θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκό- 6
τους φῶς λάμψαι, ὃς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις
ἡμῶν, πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δό-
ξης τοῦ θεοῦ ἐν προσώπῳ ἰησοῦ χριστοῦ. ἔχο- 7
μεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις
σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ᾖ
τοῦ θεοῦ, καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν· ἐν παντὶ θλιβόμε- 8
νοι, ἀλλ' οὐ στενοχωρούμενοι· ἀπορούμενοι, ἀλλ'
οὐκ ἐξαπορούμενοι· διωκόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἐγ- 9
καταλειπόμενοι· καταβαλλόμενοι, ἀλλ' οὐκ
ἀπολλύμενοι· πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ κυ- 10
ρίου ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες, ἵνα
καὶ ἡ ζωὴ τοῦ ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φα-
νερωθῇ. ἀεὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ ζῶντες, εἰς θάνα- 11
τον παραδιδόμεθα διὰ ἰησοῦν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ
τοῦ ἰησοῦ φανερωθῇ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ ἡ-
μῶν. ὥστε ὁ μὲν θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, 12
ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦ- 13
μα τῆς πίστεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον, Ἐπί-
στευσα, διὸ ἐλάλησα· καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν,
διὸ καὶ λαλοῦμεν· εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν 14
κύριον ἰησοῦν, καὶ ἡμᾶς διὰ ἰησοῦ ἐγερεῖ, καὶ
παραστήσει σὺν ὑμῖν. τὰ γὰρ πάντα δι' ὑ- 15
μᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα διὰ τῶν
πλειόνων τὴν εὐχαριστίαν, περισσεύσῃ εἰς
τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ. διὸ οὐκ ἐκκακοῦμεν· ἀλλ' 16
εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθείρεται,
ἀλλ' ὁ ἔσω ἀνακαινοῦται ἡμέρᾳ καὶ ἡμέρᾳ.
τὸ γὰρ παραυτίκα ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως 17
ἡμῶν, καθ' ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώ-
νιον βάρος δόξης κατεργάζεται ἡμῖν, μὴ 18
σκοπούντων ἡμῶν τὰ βλεπόμενα, ἀλλὰ τὰ
μὴ βλεπόμενα· τὰ γὰρ βλεπόμενα, πρόσ-
καιρα· τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα, αἰώνια.

ε'.

Οἴδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰ- 1
κία τοῦ σκήνους καταλυθῇ, οἰκοδομὴν ἐκ
θεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν ἀχειροποίητον, αἰώνιον ἐν
τοῖς οὐρανοῖς. καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν, τὸ 2
οἰκητήριον ἡμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσα-
σθαι ἐπιποθοῦντες· εἴγε καὶ ἐνδυσάμενοι, 3
οὐ γυμνοὶ εὑρεθησόμεθα. καὶ γὰρ οἱ ὄντες ἐν 4
τῷ σκήνει στενάζομεν βαρούμενοι, ἐφ' ᾧ οὐ
θέλομεν ἐκδύσασθαι, ἀλλ' ἐπενδύσασθαι, ἵνα
καταποθῇ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς. ὁ δὲ κα- 5
τεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, θεός,
ὁ καὶ δοὺς ἡμῖν τὸν ἀρραβῶνα τοῦ πνεύματος.

6 θαῤῥοῦντες οὖν πάντοτε, καὶ εἰδότες ὅτι
ἐνδημοῦντες ἐν τῷ σώματι, ἐκδημοῦμεν
7 ἀπὸ τοῦ κυρίου. διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦ-
8 μεν, οὐ διὰ εἴδους. θαῤῥοῦμεν δὲ, καὶ εὐδοκοῦ-
μεν μᾶλλον ἐκδημῆσαι ἐκ τοῦ σώματος, καὶ
9 ἐνδημῆσαι πρὸς τὸν κύριον. διὸ καὶ φιλο-
τιμούμεθα, εἴτε ἐνδημοῦντες, εἴτε ἐκδημοῦν-
10 τες, εὐάρεστοι αὐτῷ εἶναι. τοὺς γὰρ πάντας ἡ-
μᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βή-
ματος τοῦ χριστοῦ, ἵνα κομίσηται ἕκαστος τὰ
ἴδια τοῦ σώματος, πρὸς ἃ ἔπραξεν, εἴτε
11 ἀγαθὸν, εἴτε κακόν. εἰδότες οὖν τὸν φόβον
τοῦ κυρίου, ἀνθρώπους πείθομεν, θεῷ δὲ πε-
φανερώμεθα· ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδήσε-
12 σιν ὑμῶν πεφανερῶσθαι. οὐ γὰρ πάλιν ἑαυ-
τοὺς συνιστάνομεν ὑμῖν, ἀλλὰ ἀφορμὴν δι-
δόντες ὑμῖν καυχήσεως ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα ἔ-
χητε πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους,
13 καὶ οὐ καρδίᾳ. εἴτε γὰρ ἐξέστημεν, θεῷ· εἴτε
14 σωφρονοῦμεν, ὑμῖν. ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ χριστοῦ
συνέχει ἡμᾶς, κρίναντας τοῦτο, ὅτι εἰ εἷς
ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἄρα οἱ πάντες ἀ-
15 πέθανον. καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἵνα οἱ
ζῶντες μηκέτι ἑαυτοῖς ζῶσιν, ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ
16 αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι. ὥστε ἡμεῖς
ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἴδαμεν κατὰ σάρκα. εἰ δὲ
καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα χριστὸν, ἀλλὰ καὶ
17 νῦν οὐκ ἔτι γινώσκομεν. ὥστε εἴ τις ἐν χρι-
στῷ, καινὴ κτίσις· τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν,
18 ἰδοὺ γέγονε τὰ πάντα καινά. τὰ δὲ πάντα
ἐκ τοῦ θεοῦ τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυ-
τῷ διὰ ἰησοῦ χριστοῦ, καὶ δόντος ἡμῖν τὴν δια-
19 κονίαν τῆς καταλλαγῆς· ὡς ὅτι θεὸς ἦν ἐν
χριστῷ κόσμον καταλλάσσων ἑαυτῷ, μὴ λο-
γιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα αὐτῶν,
καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς.
20 ὑπὲρ χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν, ὡς τοῦ θεοῦ πα-
ρακαλοῦντος δι' ἡμῶν· δεόμεθα ὑπὲρ χρι-
21 στοῦ, καταλλάγητε τῷ θεῷ. τὸν γὰρ μὴ γνόντα
ἁμαρτίαν, ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν,
ἵνα ἡμεῖς γινώμεθα δικαιοσύνη θεοῦ ἐν
αὐτῷ.

ς'.

1 Συνεργοῦντες δὲ καὶ παρακαλοῦμεν μὴ εἰς
κενὸν τὴν χάριν τοῦ θεοῦ δέξασθαι ὑμᾶς.
2 λέγει γὰρ, Καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου, καὶ ἐν
ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι. ἰδοὺ νῦν
καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἰδοὺ νῦν ἡμέρα σω-
3 τηρίας. μηδεμίαν ἐν μηδενὶ διδόντες
προσκοπὴν, ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ διακονία.
4 ἀλλ' ἐν παντὶ συνιστῶντες ἑαυτοὺς ὡς θεοῦ
διάκονοι, ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν θλίψεσιν, ἐν
ἀνάγκαις, ἐν στενοχωρίαις· ἐν πληγαῖς, ἐν 5
φυλακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν
ἀγρυπνίαις, ἐν νηστείαις, ἐν ἁγνότητι, ἐν 6
γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστότητι, ἐν
πνεύματι ἁγίῳ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ,
ἐν λόγῳ ἀληθείας, ἐν δυνάμει θεοῦ διὰ τῶν 7
ὅπλων τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀρι-
στερῶν· διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσφη- 8
μίας καὶ εὐφημίας· ὡς πλάνοι, καὶ ἀληθεῖς·
ὡς ἀγνοούμενοι, καὶ ἐπιγινωσκόμενοι· ὡς ἀπο- 9
θνήσκοντες, καὶ ἰδοὺ ζῶμεν· ὡς παιδευόμε-
νοι, καὶ μὴ θανατούμενοι· ὡς λυπούμενοι, ἀεὶ 10
δὲ χαίροντες· ὡς πτωχοὶ, πολλοὺς δὲ πλουτί-
ζοντες· ὡς μηδὲν ἔχοντες, καὶ πάντα κατέ-
χοντες. τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέῳγε πρὸς ὑμᾶς, 11
κορίνθιοι· ἡ καρδία ἡμῶν πεπλάτυνται. οὐ 12
στενοχωρεῖσθε ἐν ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε δὲ ἐν
τοῖς σπλάγχνοις ὑμῶν. τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμι- 13
σθίαν, ὡς τέκνοις λέγω· πλατύνθητε καὶ
ὑμεῖς. μὴ γίνεσθε ἑτεροζυγοῦντες ἀπίστοις· 14
τίς γὰρ μετοχὴ δικαιοσύνῃ καὶ ἀνομίᾳ; τίς
δὲ κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος; τίς δὲ συμ- 15
φώνησις χριστῷ πρὸς βελίαλ; ἢ τίς μερὶς
πιστῷ μετὰ ἀπίστου; τίς δὲ συγκατάθεσις ναῷ 16
θεοῦ μετὰ εἰδώλων; ὑμεῖς γὰρ ναὸς θεοῦ ἐστε
ζῶντος, καθὼς εἶπεν ὁ θεὸς, Ὅτι ἐνοικήσω
ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐμπεριπατήσω· καὶ ἔσομαι
αὐτῶν θεὸς, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι λαός. διὸ 17
ἐξέλθετε ἐκ μέσου αὐτῶν, καὶ ἀφορίσθητε,
λέγει κύριος· καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἅπτεσθε· κἀ-
γὼ εἰσδέξομαι ὑμᾶς· καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς 18
πατέρα, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς καὶ
θυγατέρας, λέγει κύριος παντοκράτωρ.

ζ'.

Ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀ- 1
γαπητοὶ, καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς
μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐπιτελοῦν-
τες ἁγιωσύνην ἐν φόβῳ θεοῦ. χωρήσατε 2
ἡμᾶς· οὐδένα ἠδικήσαμεν, οὐδένα ἐφθείρα-
μεν, οὐδένα ἐπλεονεκτήσαμεν. οὐ πρὸς κα- 3
τάκρισιν λέγω· προείρηκα γὰρ ὅτι ἐν ταῖς
καρδίαις ἡμῶν ἐστε εἰς τὸ συναποθανεῖν καὶ
συζῆν. πολλή μοι παῤῥησία πρὸς ὑμᾶς, 4
πολλή μοι καύχησις ὑπὲρ ὑμῶν. πεπλή-
ρωμαι τῇ παρακλήσει, ὑπερπερισσεύομαι
τῇ χαρᾷ ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν. καὶ γὰρ 5
ἐλθόντων ἡμῶν εἰς μακεδονίαν, οὐδεμίαν
ἔσχηκεν ἄνεσιν ἡ σὰρξ ἡμῶν, ἀλλ' ἐν παντὶ
θλιβόμενοι· ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν φό-
βοι. ἀλλ' ὁ παρακαλῶν τοὺς ταπεινοὺς, πα- 6
ρεκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐν τῇ παρουσίᾳ τίτου.
οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν 7

τῇ παρακλήσει ᾗ παρεκλήθη ἐφ' ὑμῖν,
ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἐπιπόθησιν, τὸν
ὑμῶν ὀδυρμόν, τὸν ὑμῶν ζῆλον ὑπὲρ ἐμοῦ, ὥστε
8 με μᾶλλον χαρῆναι. ὅτι εἰ καὶ ἐλύπησα
ὑμᾶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ, οὐ μεταμέλομαι, εἰ καὶ
μετεμελόμην· βλέπω γὰρ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ
ἐκείνη, εἰ καὶ πρὸς ὥραν, ἐλύπησεν ὑμᾶς.
9 νῦν χαίρω, οὐχ ὅτι ἐλυπήθητε, ἀλλ' ὅτι ἐ-
λυπήθητε εἰς μετάνοιαν· ἐλυπήθητε γὰρ
κατὰ θεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε ἐξ ἡ-
10 μῶν. ἡ γὰρ κατὰ θεὸν λύπη μετάνοιαν εἰς σω-
τηρίαν ἀμεταμέλητον κατεργάζεται· ἡ δὲ
τοῦ κόσμου λύπη θάνατον κατεργάζεται.
11 ἰδοὺ γὰρ αὐτὸ τοῦτο, τὸ κατὰ θεὸν λυπηθῆναι
ὑμᾶς, πόσην κατειργάσατο ἐν ὑμῖν σπου-
δήν, ἀλλὰ ἀπολογίαν, ἀλλὰ ἀγανάκτησιν,
ἀλλὰ φόβον, ἀλλὰ ἐπιπόθησιν, ἀλλὰ ζῆλον,
ἀλλ' ἐκδίκησιν· ἐν παντὶ συνεστήσατε ἑ-
12 αυτοὺς ἁγνοὺς εἶναι ἐν τῷ πράγματι. ἄρα εἰ
καὶ ἔγραψα ὑμῖν, οὐχ ἕνεκεν τοῦ ἀδικήσαν-
τος, οὐδὲ ἕνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος, ἀλλ' ἕνεκεν
τοῦ φανερωθῆναι τὴν σπουδὴν ἡμῶν τὴν
13 ὑπὲρ ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. διὰ
τοῦτο παρακεκλήμεθα ἐπὶ τῇ παρακλήσει
ὑμῶν· περισσοτέρως δὲ μᾶλλον ἐχάρημεν
ἐπὶ τῇ χαρᾷ τίτου, ὅτι ἀναπέπαυται τὸ
14 πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὑμῶν· ὅτι εἴ τι
αὐτῷ ὑπὲρ ὑμῶν κεκαύχημαι, οὐ κατῃσχύν-
θην· ἀλλ' ὡς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσα-
μεν ὑμῖν, οὕτω καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν ἡ ἐπὶ
15 τίτου, ἀλήθεια ἐγενήθη· καὶ τὰ σπλάγχνα
αὐτοῦ περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς ἐστίν, ἀναμι-
μνησκομένου τὴν πάντων ὑμῶν ὑπακοήν,
16 ὡς μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐδέξασθε αὐτόν. χαί-
ρω ὅτι ἐν παντὶ θαρρῶ ἐν ὑμῖν.

η'.

1 Γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν
τοῦ θεοῦ τὴν δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς
2 μακεδονίας· ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλίψεως
ἡ περισσεία τῆς χαρᾶς αὐτῶν, καὶ ἡ κατὰ βά-
θους πτωχεία αὐτῶν ἐπερίσσευσεν εἰς τὸν
3 πλοῦτον τῆς ἁπλότητος αὐτῶν. ὅτι κατὰ δύνα-
μιν, μαρτυρῶ, καὶ ὑπὲρ δύναμιν αὐθαίρετοι,
4 μετὰ πολλῆς παρακλήσεως δεόμενοι ἡμῶν,
τὴν χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν τῆς διακονίας τῆς
5 εἰς τοὺς ἁγίους, δέξασθαι ἡμᾶς. καὶ οὐ καθὼς
ἠλπίσαμεν, ἀλλ' ἑαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον
τῷ κυρίῳ, καὶ ἡμῖν διὰ θελήματος θεοῦ,
6 εἰς τὸ παρακαλέσαι ἡμᾶς τίτον, ἵνα κα-
θὼς προενήρξατο, οὕτω καὶ ἐπιτελέσῃ εἰς
7 ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην. ἀλλ' ὥσπερ
ἐν παντὶ περισσεύετε πίστει, καὶ λόγῳ, καὶ
γνώσει, καὶ πάσῃ σπουδῇ, καὶ τῇ ἐξ ὑμῶν ἐν
ἡμῖν ἀγάπῃ, ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι
περισσεύητε. οὐ κατ' ἐπιταγὴν λέγω, ἀλλὰ 8
διὰ τῆς ἑτέρων σπουδῆς, καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας
ἀγάπης γνήσιον δοκιμάζων. γινώσκετε 9
γὰρ τὴν χάριν τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, ὅτι
δι' ὑμᾶς ἐπτώχευσε πλούσιος ὤν, ἵνα ὑμεῖς
τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσητε. καὶ γνώμην 10
ἐν τούτῳ δίδωμι· τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμφέ-
ρει, οἵτινες οὐ μόνον τὸ ποιῆσαι, ἀλλὰ καὶ τὸ
θέλειν προενήρξασθε ἀπὸ πέρυσι. νυνὶ δὲ 11
καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτελέσατε, ὅπως καθάπερ
ἡ προθυμία τοῦ θέλειν, οὕτω καὶ τὸ ἐπιτε-
λέσαι ἐκ τοῦ ἔχειν. εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρό- 12
κειται, καθὸ ἐὰν ἔχῃ τις, εὐπρόσδεκτος, οὐ
καθὸ οὐκ ἔχει. οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνεσις, ὑμῖν 13
δὲ θλίψις, ἀλλ' ἐξ ἰσότητος ἐν τῷ νῦν 14
καιρῷ τὸ ὑμῶν περίσσευμα εἰς τὸ ἐκείνων
ὑστέρημα, ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων περίσσευμα γέ-
νηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα· ὅπως γένηται
ἰσότης· καθὼς γέγραπται, Ὁ τὸ πολύ, οὐκ 15
ἐπλεόνασε· καὶ ὁ τὸ ὀλίγον, οὐκ ἠλαττόνησε.
χάρις δὲ τῷ θεῷ τῷ διδόντι τὴν αὐτὴν 16
σπουδὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ τίτου. ὅτι 17
τὴν μὲν παράκλησιν ἐδέξατο· σπουδαιότ-
ερος δὲ ὑπάρχων, αὐθαίρετος ἐξῆλθε πρὸς
ὑμᾶς. συνεπέμψαμεν δὲ μετ' αὐτοῦ τὸν ἀδελ- 18
φόν, οὗ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ διὰ πα-
σῶν τῶν ἐκκλησιῶν· οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ χει- 19
ροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν, συνέκδη-
μος ἡμῶν, σὺν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ δια-
κονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὴν αὐτοῦ τοῦ κυ-
ρίου δόξαν, καὶ προθυμίαν ὑμῶν· στελλόμε- 20
νοι τοῦτο, μή τις ἡμᾶς μωμήσηται ἐν τῇ ἁ-
δρότητι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν·
προνοούμενοι καλὰ οὐ μόνον ἐνώπιον κυρίου, 21
ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων. συνεπέμψα- 22
μεν δὲ αὐτοῖς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, ὃν ἐδοκι-
μάσαμεν ἐν πολλοῖς πολλάκις σπουδαῖον
ὄντα, νυνὶ δὲ πολὺ σπουδαιότερον, πεποι-
θήσει πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς. εἴτε ὑπὲρ τίτου, 23
κοινωνὸς ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός, εἴτε ἀ-
δελφοὶ ἡμῶν, ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν, δόξα
χριστοῦ. τὴν οὖν ἔνδειξιν τῆς ἀγάπης ὑμῶν, 24
καὶ ἡμῶν καυχήσεως ὑπὲρ ὑμῶν, εἰς αὐτοὺς
ἐνδείξασθε, εἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν.

θ'.

Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁ- 1
γίους, περισσόν μοι ἐστὶ τὸ γράφειν ὑμῖν.
οἶδα γὰρ τὴν προθυμίαν ὑμῶν, ἣν ὑπὲρ ὑμῶν 2
καυχῶμαι μακεδόσιν, ὅτι ἀχαΐα παρε-
σκεύασται ἀπὸ πέρυσι· καὶ ὁ ἐξ ὑμῶν ζῆλος

ἠρέθισε

3 ἠρέθισε τοὺς πλείονας. ἔπεμψα δὲ τοὺς ἀ-
δελφούς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα ἡμῶν τὸ ὑπὲρ
ὑμῶν, κενωθῇ ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ἵνα, κα-
4 θὼς ἔλεγον, παρεσκευασμένοι ἦτε· μήπως
ἐὰν ἔλθωσι σὺν ἐμοὶ μακεδόνες, καὶ εὕρω-
σιν ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους, καταισχυνθῶ-
μεν ἡμεῖς, ἵνα μὴ λέγωμεν ὑμεῖς, ἐν τῇ ὑπο-
5 στάσει ταύτῃ τῆς καυχήσεως. ἀναγκαῖον
οὖν ἡγησάμην παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφοὺς,
ἵνα προέλθωσιν εἰς ὑμᾶς, καὶ προκαταρτί-
σωσι τὴν προκατηγγελμένην εὐλογίαν
ὑμῶν, ταύτην ἑτοίμην εἶναι, οὕτως ὡς εὐλο-
6 γίαν, καὶ μὴ ὡς πλεονεξίαν. τοῦτο δὲ, ὁ σπεί-
ρων φειδομένως, φειδομένως καὶ θερίσει· καὶ
ὁ σπείρων ἐπ᾽ εὐλογίαις, ἐπ᾽ εὐλογίαις καὶ
7 θερίσει. ἕκαστος καθὼς προαιρεῖται τῇ καρ-
δίᾳ, μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης· ἱλαρὸν γὰρ
8 δότην ἀγαπᾷ ὁ θεός. δυνατὸς δὲ ὁ θεὸς
πᾶσαν χάριν περισσεῦσαι εἰς ὑμᾶς, ἵνα ἐν
παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχον-
τες, περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν·
9 καθὼς γέγραπται, Ἐσκόρπισεν, ἔδωκε τοῖς
πένησιν· ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν
10 αἰῶνα. ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν σπέρμα τῷ σπεί-
ροντι, καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν χορηγήσαι, καὶ
πληθύναι τὸν σπόρον ὑμῶν, καὶ αὐξήσαι τὰ
11 γεννήματα τῆς δικαιοσύνης ὑμῶν· ἐν παντὶ
πλουτιζόμενοι εἰς πᾶσαν ἁπλότητα, ἥτις
κατεργάζεται δι᾽ ἡμῶν εὐχαριστίαν τῷ
12 θεῷ· ὅτι ἡ διακονία τῆς λειτουργίας ταύτης
οὐ μόνον ἐστὶ προσαναπληροῦσα τὰ ὑστερή-
ματα τῶν ἁγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ
13 πολλῶν εὐχαριστιῶν τῷ θεῷ· διὰ τῆς δο-
κιμῆς τῆς διακονίας ταύτης δοξάζοντες τὸν
θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ τῆς ὁμολογίας ὑμῶν
εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ, καὶ ἁπλότητι
14 τῆς κοινωνίας εἰς αὐτοὺς, καὶ εἰς πάντας, καὶ
αὐτῶν δεήσει ὑπὲρ ὑμῶν, ἐπιποθούντων ὑμᾶς
διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ θεοῦ ἐφ᾽
15 ὑμῖν. χάρις δὲ τῷ θεῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγή-
τῳ αὐτοῦ δωρεᾷ.

ι.

1 Αὐτὸς δὲ ἐγὼ παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς
διὰ τῆς πρᾳότητος καὶ ἐπιεικείας τοῦ χριστοῦ,
ὃς κατὰ πρόσωπον μὲν ταπεινὸς ἐν ὑμῖν, ἀπὼν
2 δὲ θαρρῶ εἰς ὑμᾶς. δέομαι δὲ τὸ μὴ πα-
ρὼν θαρρῆσαι τῇ πεποιθήσει, ᾗ λογίζομαι
τολμῆσαι ἐπί τινας τοὺς λογιζομένους ἡμᾶς
3 ὡς κατὰ σάρκα περιπατοῦντας. ἐν σαρκὶ γὰρ
περιπατοῦντες, οὐ κατὰ σάρκα στρατευόμεθα.
4 τὰ γὰρ ὅπλα τῆς στρατείας ἡμῶν οὐ σαρκι-
κὰ, ἀλλὰ δυνατὰ τῷ θεῷ πρὸς καθαί-
ρεσιν ὀχυρωμάτων, λογισμοὺς καθαιροῦντες
καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώ- 5
σεως τοῦ θεοῦ, καὶ αἰχμαλωτίζοντες πᾶν
νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ χριστοῦ, καὶ ἐν 6
ἑτοίμῳ ἔχοντες ἐκδικῆσαι πᾶσαν παρα-
κοὴν, ὅταν πληρωθῇ ὑμῶν ἡ ὑπακοή. τὰ 7
κατὰ πρόσωπον βλέπετε; εἴ τις πέποιθεν
ἑαυτῷ, χριστοῦ εἶναι, τοῦτο λογιζέσθω πάλιν
ἀφ᾽ ἑαυτοῦ, ὅτι καθὼς αὐτὸς χριστοῦ, οὕτω καὶ
ἡμεῖς χριστοῦ. ἐάν τε γὰρ καὶ περισσότερόν τι 8
καυχήσωμαι περὶ τῆς ἐξουσίας ἡμῶν, ἧς ἔ-
δωκεν ὁ κύριος ἡμῖν εἰς οἰκοδομὴν, καὶ οὐκ
εἰς καθαίρεσιν ὑμῶν, οὐκ αἰσχυνθήσομαι.
ἵνα δὲ μὴ δόξω ὡς ἂν ἐκφοβεῖν ὑμᾶς διὰ 9
τῶν ἐπιστολῶν· ὅτι αἱ μὲν ἐπιστολαί, φησι, βα- 10
ρεῖαι καὶ ἰσχυραί, ἡ δὲ παρρησία τοῦ σώματος
ἀσθενὴς, καὶ ὁ λόγος ἐξουθενημένος. τοῦτο λο- 11
γιζέσθω ὁ τοιοῦτος, ὅτι οἷοί ἐσμεν τῷ λόγῳ
δι᾽ ἐπιστολῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ παρόντες
τῷ ἔργῳ. οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐγκρῖναι ἢ συγκρῖ- 12
ναι ἑαυτούς τισι, τῶν ἑαυτοὺς συνιστανόντων·
ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς μετροῦντες, καὶ
συγκρίνοντες ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς, οὐ συνιοῦσιν.
ἡμεῖς δὲ οὐχὶ εἰς τὰ ἄμετρα καυχησόμεθα, 13
ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος οὗ ἐμέρισεν
ἡμῖν ὁ θεὸς μέτρου ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν.
οὐ γὰρ ὡς μὴ ἐφικνούμενοι εἰς ὑμᾶς, ὑπερεκ- 14
τείνομεν ἑαυτούς· ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν ἐφθά-
σαμεν, ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ χριστοῦ, οὐκ εἰς τὰ 15
ἄμετρα καυχώμενοι ἐν ἀλλοτρίοις κόποις,
ἐλπίδα δὲ ἔχοντες, αὐξανομένης τῆς πίστεως
ὑμῶν, ἐν ὑμῖν μεγαλυνθῆναι κατὰ τὸν κα-
νόνα ἡμῶν εἰς περισσείαν· εἰς τὰ ὑπερέκει- 16
να ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι, οὐκ ἐν ἀλλοτρίῳ
κανόνι εἰς τὰ ἕτοιμα καυχήσασθαι. ὁ δὲ 17
καυχώμενος, ἐν κυρίῳ καυχάσθω. οὐ γὰρ ὁ 18
ἑαυτὸν συνιστῶν, ἐκεῖνός ἐστι δόκιμος, ἀλλ᾽
ὃν ὁ κύριος συνίστησιν.

ια.

Ὄφελον ἀνείχεσθέ μου μικρὸν τῇ ἀφρο- 1
σύνῃ· ἀλλὰ καὶ ἀνέχεσθέ μου. ζηλῶ γὰρ ὑ- 2
μᾶς ζήλῳ θεοῦ· ἡρμοσάμην γὰρ ὑμᾶς ἑνὶ
ἀνδρὶ, παρθένον ἁγνὴν παραστῆσαι τῷ
χριστῷ. φοβοῦμαι δὲ μήπως ὡς ὁ ὄφις εὔαν 3
ἐξηπάτησεν ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ, οὕτω
φθαρῇ τὰ νοήματα ὑμῶν, ἀπὸ τῆς ἁπλό-
τητος τῆς εἰς τὸν χριστόν. εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμε- 4
νος ἄλλον ἰησοῦν κηρύσσει ὃν οὐκ ἐκηρύξαμεν,
ἢ πνεῦμα ἕτερον λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλάβε-
τε, ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον ὃ οὐκ ἐδέξασθε, κα-
λῶς ἠνείχεσθε. λογίζομαι γὰρ μηδὲν ὑστε- 5
ρηκέναι τῶν ὑπὲρ λίαν ἀποστόλων. εἰ δὲ καὶ 6

ἰδιώτης τῷ λόγῳ, ἀλλ' οὐ τῇ γνώσει· ἀλλ' ἐν
παντὶ φανερωθέντες ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς.
7 ἢ ἁμαρτίαν ἐποίησα, ἐμαυτὸν ταπεινῶν
ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε; ὅτι δωρεὰν τὸ τοῦ θεοῦ
8 εὐαγγέλιον εὐηγγελισάμην ὑμῖν; ἄλλας
ἐκκλησίας ἐσύλησα, λαβὼν ὀψώνιον, πρὸς
9 τὴν ὑμῶν διακονίαν. καὶ παρὼν πρὸς ὑμᾶς καὶ
ὑστερηθεὶς, οὐ κατενάρκησα οὐδενός· τὸ γὰρ
ὑστέρημά μου προσανεπλήρωσαν οἱ ἀδελ-
φοὶ ἐλθόντες ἀπὸ μακεδονίας· καὶ ἐν παντὶ
ἀβαρῆ ὑμῖν ἐμαυτὸν ἐτήρησα, καὶ τηρήσω.
10 ἔστιν ἀλήθεια χριστοῦ ἐν ἐμοί, ὅτι ἡ καύχησις
αὕτη οὐ σφραγίσεται εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλί-
11 μασι τῆς ἀχαΐας. διατί; ὅτι οὐκ ἀγαπῶ
12 ὑμᾶς; ὁ θεὸς οἶδεν. ὃ δὲ ποιῶ, καὶ ποιήσω,
ἵνα ἐκκόψω τὴν ἀφορμὴν τῶν θελόντων
ἀφορμήν, ἵνα ἐν ᾧ καυχῶνται, εὑρεθῶσι
13 καθὼς καὶ ἡμεῖς. οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπό-
στολοι, ἐργάται δόλιοι, μετασχηματιζόμενοι
14 εἰς ἀποστόλους χριστοῦ. καὶ οὐ θαυμαστόν· αὐ-
τὸς γὰρ ὁ σατανᾶς μετασχηματίζεται εἰς
15 ἄγγελον φωτός. οὐ μέγα οὖν εἰ καὶ οἱ διά-
κονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται ὡς διάκονοι
δικαιοσύνης· ὧν τὸ τέλος ἔσται κατὰ τὰ ἔρ-
16 γα αὐτῶν. πάλιν λέγω, μή τις με δόξῃ
ἄφρονα εἶναι· εἰ δὲ μήγε, κἂν ὡς ἄφρονα δέ-
ξασθέ με, ἵνα κἀγὼ μικρόν τι καυχήσω-
17 μαι. ὃ λαλῶ, οὐ λαλῶ κατὰ κύριον, ἀλλ' ὡς ἐν
ἀφροσύνῃ, ἐν ταύτῃ τῇ ὑποστάσει τῆς καυ-
18 χήσεως. ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶνται κατὰ τὴν
19 σάρκα, κἀγὼ καυχήσομαι. ἡδέως γὰρ ἀνέ-
20 χεσθε τῶν ἀφρόνων, φρόνιμοι ὄντες· ἀνέχε-
σθε γὰρ εἴ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ, εἴ τις κα-
τεσθίει, εἴ τις λαμβάνει, εἴ τις ἐπαίρεται,
21 εἴ τις ὑμᾶς εἰς πρόσωπον δαίρει· κατὰ ἀτι-
μίαν λέγω, ὡς ὅτι ἡμεῖς ἠσθενήσαμεν· ἐν ᾧ
δ' ἄν τις τολμᾷ, ἐν ἀφροσύνῃ λέγω, τολ-
22 μῶ κἀγώ. ἑβραῖοί εἰσι, κἀγώ. ἰσραηλῖταί
εἰσι, κἀγώ· σπέρμα ἀβραάμ εἰσι, κἀγώ·
23 διάκονοι χριστοῦ εἰσι, παραφρονῶν λαλῶ,
ὑπὲρ ἐγώ· ἐν κόποις περισσοτέρως, ἐν πλη-
γαῖς ὑπερβαλλόντως, ἐν φυλακαῖς περισσο-
24 τέρως, ἐν θανάτοις πολλάκις· ὑπὸ ἰουδαίων
πεντάκις τεσσαράκοντα παρὰ μίαν ἔλα-
25 βον. τρὶς ἐρραβδίσθην, ἅπαξ ἐλιθάσθην, τρὶς
ἐναυάγησα, νυχθήμερον ἐν τῷ βυθῷ πε-
26 ποίηκα· ὁδοιπορίαις πολλάκις· κινδύνοις
ποταμῶν, κινδύνοις λῃστῶν, κινδύνοις ἐκ
γένους, κινδύνοις ἐξ ἐθνῶν, κινδύνοις ἐν
πόλει, κινδύνοις ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνοις ἐν
27 θαλάσσῃ, κινδύνοις ἐν ψευδαδέλφοις· ἐν
κόπῳ καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν
λιμῷ καὶ δίψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει
καὶ γυμνότητι. χωρὶς τῶν παρεκτὸς ἡ ἐπι- 28
σύστασίς μου ἡ καθ' ἡμέραν, ἡ μέριμνα
πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. τίς ἀσθενεῖ, καὶ οὐκ 29
ἀσθενῶ; τίς σκανδαλίζεται, καὶ οὐκ ἐγὼ πυ-
ροῦμαι; εἰ καυχᾶσθαι δεῖ, τὰ τῆς ἀσθενείας 30
μου καυχήσομαι. ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυ- 31
ρίου ἰησοῦ χριστοῦ οἶδεν, ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς
τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι. ἐν δαμασκῷ 32
ὁ ἐθνάρχης ἀρέτα τοῦ βασιλέως ἐφρούρει τὴν
δαμασκηνῶν πόλιν, πιάσαι με θέλων· καὶ 33
διὰ θυρίδος ἐν σαργάνῃ ἐχαλάσθην διὰ
τοῦ τείχους, καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

ιβ'.

Καυχᾶσθαι δὴ οὐ συμφέρει μοι· ἐλεύσο- 1
μαι γὰρ εἰς ὀπτασίας καὶ ἀποκαλύψεις κυ-
ρίου. οἶδα ἄνθρωπον ἐν χριστῷ πρὸ ἐτῶν δε- 2
κατεσσάρων, εἴτε ἐν σώματι, οὐκ οἶδα· εἴτε
ἐκτὸς τοῦ σώματος, οὐκ οἶδα· ὁ θεὸς οἶδεν·
ἁρπαγέντα τὸν τοιοῦτον ἕως τρίτου οὐρανοῦ. καὶ 3
οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον, εἴτε ἐν σώμα-
τι, εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος, οὐκ οἶδα· ὁ θεὸς
οἶδεν. ὅτι ἡρπάγη εἰς τὸν παράδεισον, καὶ 4
ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα, ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώ-
πῳ λαλῆσαι. ὑπὲρ τοῦ τοιούτου καυχήσομαι· 5
ὑπὲρ δὲ ἐμαυτοῦ οὐ καυχήσομαι, εἰ μὴ ἐν
ταῖς ἀσθενείαις μου. ἐὰν γὰρ θελήσω καυχή- 6
σασθαι, οὐκ ἔσομαι ἄφρων· ἀλήθειαν γὰρ ἐρῶ·
φείδομαι δὲ μή τις εἰς ἐμὲ λογίσηται ὑπὲρ
ὃ βλέπει με, ἢ ἀκούει τι ἐξ ἐμοῦ. καὶ τῇ ὑπερ- 7
βολῇ τῶν ἀποκαλύψεων ἵνα μὴ ὑπεραίρω-
μαι, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκὶ, ἄγγελος
σατᾶν, ἵνα με κολαφίζῃ, ἵνα μὴ ὑπεραίρω-
μαι. ὑπὲρ τούτου τρὶς τὸν κύριον παρεκάλεσα, 8
ἵνα ἀποστῇ ἀπ' ἐμοῦ· καὶ εἴρηκέ μοι, ἀρκεῖ 9
σοι ἡ χάρις μου· ἡ γὰρ δύναμίς μου ἐν ἀ-
σθενείᾳ τελειοῦται. ἥδιστα οὖν μᾶλλον καυ-
χήσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου, ἵνα ἐπι-
σκηνώσῃ ἐπ' ἐμὲ ἡ δύναμις τοῦ χριστοῦ. διὸ 10
εὐδοκῶ ἐν ἀσθενείαις, ἐν ὕβρεσιν, ἐν ἀνάγ-
καις, ἐν διωγμοῖς, ἐν στενοχωρίαις ὑπὲρ χρι-
στοῦ· ὅταν γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι.
γέγονα ἄφρων καυχώμενος· ὑμεῖς με ἠναγ- 11
κάσατε· ἐγὼ γὰρ ὤφειλον ὑφ' ὑμῶν συνί-
στασθαι· οὐδὲν γὰρ ὑστέρησα τῶν ὑπὲρ λίαν ἀπο-
στόλων, εἰ καὶ οὐδέν εἰμι. τὰ μὲν σημεῖα τοῦ 12
ἀποστόλου κατειργάσθη ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ
ὑπομονῇ, ἐν σημείοις καὶ τέρασι καὶ δυνά-
μεσι. τί γάρ ἐστιν ὃ ἡττήθητε ὑπὲρ τὰς λοι- 13
πὰς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ κα-
τενάρκησα ὑμῶν; χαρίσασθέ μοι τὴν ἀδι-
κίαν ταύτην. ἰδοὺ τρίτον τοῦτο ἑτοίμως ἔχω 14

ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ καταναρκήσω ὑμῶν·
οὐ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν, ἀλλ᾽ ὑμᾶς. οὐ γὰρ ὀφεί-
λει τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσι θησαυρίζειν,
15 ἀλλ᾽ οἱ γονεῖς τοῖς τέκνοις. ἐγὼ δὲ ἥδιστα
δαπανήσω, καὶ ἐκδαπανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν
ψυχῶν ὑμῶν· εἰ καὶ περισσοτέρως ὑμᾶς ἀ-
16 γαπῶν, ἧττον ἀγαπῶμαι. ἔστω δέ, ἐγὼ οὐ
κατεβάρησα ὑμᾶς, ἀλλ᾽ ὑπάρχων πανοῦρ-
17 γος, δόλῳ ὑμᾶς ἔλαβον. μή τινα ὧν ἀπέ-
σταλκα πρὸς ὑμᾶς, δι᾽ αὐτοῦ ἐπλεονέκτη-
18 σα ὑμᾶς; παρεκάλεσα τίτον, καὶ συναπέ-
στειλα τὸν ἀδελφόν· μήτι ἐπλεονέκτησεν ὑμᾶς
τίτος; οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιεπατή-
19 σαμεν; οὐ τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσι; πάλιν δο-
κεῖτε ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα; κατενώπιον
τοῦ θεοῦ ἐν χριστῷ λαλοῦμεν· τὰ δὲ πάντα,
20 ἀγαπητοί, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς. φοβοῦ-
μαι γὰρ μήπως ἐλθὼν οὐχ οἵους θέλω εὕρω
ὑμᾶς, κἀγὼ εὑρεθῶ ὑμῖν οἷον οὐ θέλετε· μή-
πως ἔρεις, ζῆλοι, θυμοί, ἐριθεῖαι, καταλα-
λιαί, ψιθυρισμοί, φυσιώσεις, ἀκαταστα-
21 σίαι· μὴ πάλιν ἐλθόντα με ταπεινώσῃ ὁ
θεός μου πρὸς ὑμᾶς, καὶ πενθήσω πολλοὺς τῶν
προημαρτηκότων, καὶ μὴ μετανοησάντων
ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ, καὶ πορνείᾳ, καὶ ἀσελγείᾳ
ᾗ ἔπραξαν.

ιγ´.

1 Ἰδοὺ τρίτον τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς· ἐπὶ
στόματος δύο μαρτύρων καὶ τριῶν σταθήσε-
2 ται πᾶν ῥῆμα. προείρηκα καὶ προλέγω,
ὡς παρὼν τὸ δεύτερον, καὶ ἀπὼν νῦν γράφω
τοῖς προημαρτηκόσι καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν,
3 ὅτι ἐὰν ἔλθω εἰς τὸ πάλιν, οὐ φείσομαι. ἐπεὶ
δοκιμὴν ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος χρι-
στοῦ, ὃς εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ, ἀλλὰ δυνατεῖ
ἐν ὑμῖν· καὶ γὰρ εἰ ἐσταυρώθη ἐξ ἀσθενείας, 4
ἀλλὰ ζῇ ἐκ δυνάμεως θεοῦ· καὶ γὰρ ἡμεῖς ἀ-
σθενοῦμεν ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ ζησόμεθα σὺν αὐ-
τῷ ἐκ δυνάμεως θεοῦ εἰς ὑμᾶς. ἑαυτοὺς 5
πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει, ἑαυτοὺς δοκι-
μάζετε· ἢ οὐκ ἐπιγινώσκετε ἑαυτούς, ὅτι ἰη-
σοῦς χριστὸς ἐν ὑμῖν ἐστιν; εἰ μήτι ἄρα ἀ-
δόκιμοί ἐστε. ἐλπίζω δὲ ὅτι γνώσεσθε, ὅτι 6
ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν ἀδόκιμοι. εὔχομαι δὲ πρὸς 7
τὸν θεὸν μὴ ποιῆσαι ὑμᾶς κακὸν μηδέν· οὐχ
ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι φανῶμεν, ἀλλ᾽ ἵνα ὑμεῖς
τὸ καλὸν ποιῆτε, ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι ὦ-
μεν. οὐ γὰρ δυνάμεθά τι κατὰ τῆς ἀληθείας, 8
ἀλλ᾽ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. χαίρομεν γὰρ ὅταν 9
ἡμεῖς ἀσθενῶμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ἦτε.
τοῦτο δὲ καὶ εὐχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατάρτισιν.
διὰ τοῦτο ταῦτα ἀπὼν γράφω, ἵνα παρὼν 10
μὴ ἀποτόμως χρήσωμαι κατὰ τὴν ἐξουσίαν
ἣν ἔδωκέ μοι ὁ κύριος εἰς οἰκοδομήν, καὶ
οὐκ εἰς καθαίρεσιν. λοιπόν, ἀδελφοί, χαί- 11
ρετε, καταρτίζεσθε, παρακαλεῖσθε, τὸ
αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρηνεύετε· καὶ ὁ θεὸς τῆς
ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ᾽ ὑμῶν. ἀ- 12
σπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ.
ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες. ἡ χάρις 13
τοῦ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ,
καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου πνεύματος μετὰ πάν-
των ὑμῶν. ἀμήν.

Πρὸς κορινθίους δευτέρα ἐγράφη ἀπὸ φιλίππων τῆς μακεδονίας, διὰ τίτου καὶ λουκᾶ.

# Η ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

α´.

1 ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος οὐκ
ἀπ᾽ ἀνθρώπων, οὐδὲ δι᾽
ἀνθρώπου, ἀλλὰ διὰ ἰησοῦ
χριστοῦ, καὶ θεοῦ πατρὸς τοῦ
ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νε-
2 κρῶν· καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πάν-
τες ἀδελφοί, ταῖς ἐκκλησίαις τῆς γαλατίας.
3 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρός, καὶ
4 κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, τοῦ δόντος ἑαυτὸν
περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ὅπως ἐξέληται ἡ-
μᾶς ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος αἰῶνος πονηροῦ, κατὰ τὸ
5 θέλημα τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν· ᾧ ἡ δό-
ξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν. θαυ- 6
μάζω ὅτι οὕτω ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ
τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι χριστοῦ, εἰς
ἕτερον εὐαγγέλιον, ὃ οὐκ ἔστιν ἄλλο, εἰ μή τι- 7
νές εἰσιν οἱ ταράσσοντες ὑμᾶς, καὶ θέλοντες
μεταστρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ.
ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐ- 8
αγγελίζηται ὑμῖν παρ᾽ ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑ-
μῖν, ἀνάθεμα ἔστω. ὡς προειρήκαμεν, καὶ 9
ἄρτι πάλιν λέγω, εἴ τις ὑμῖν εὐαγγελίζεται
παρ᾽ ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω. ἄρτι γὰρ 10
ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν θεόν; ἢ ζητῶ ἀνθρώ-
ποις ἀρέσκειν; εἰ γὰρ ἔτι ἀνθρώποις ἤρε-

11 σκον, χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν ἤμην. γνωρίζω
δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγ-
γελισθὲν ὑπ' ἐμοῦ, ὅτι οὐκ ἔστι κατὰ ἄνθρω-
12 πον. οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλα-
βον αὐτό, οὔτε ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκα-
13 λύψεως ἰησοῦ χριστοῦ. ἠκούσατε γὰρ τὴν ἐμὴν
ἀναστροφήν ποτε ἐν τῷ ἰουδαϊσμῷ, ὅτι
καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ
14 θεοῦ, καὶ ἐπόρθουν αὐτήν· καὶ προέκοπτον ἐν
τῷ ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας
ἐν τῷ γένει μου, περισσοτέρως ζηλωτὴς ὑ-
15 πάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων. ὅτε δὲ
εὐδόκησεν ὁ θεὸς ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας
μητρός μου, καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ,
16 ἀποκαλύψαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοί, ἵνα εὐαγ-
γελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ
17 προσανεθέμην σαρκὶ καὶ αἵματι· οὐδὲ
ἀνῆλθον εἰς ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ
ἀποστόλους· ἀλλ' ἀπῆλθον εἰς ἀραβίαν, καὶ
18 πάλιν ὑπέστρεψα εἰς δαμασκόν. ἔπειτα μετὰ
ἔτη τρία ἀνῆλθον εἰς ἱεροσόλυμα ἱστορῆσαι
πέτρον, καὶ ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας
19 δεκαπέντε. ἕτερον δὲ τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶ-
δον, εἰ μὴ ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ κυρίου.
20 ἃ δὲ γράφω ὑμῖν, ἰδοὺ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, ὅτι οὐ
21 ψεύδομαι. ἔπειτα ἦλθον εἰς τὰ κλίματα τῆς
22 συρίας καὶ τῆς κιλικίας. ἤμην δὲ ἀγνοού-
μενος τῷ προσώπῳ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς
23 ἰουδαίας ταῖς ἐν χριστῷ· μόνον δὲ ἀκούοντες ἦ-
σαν, ὅτι ὁ διώκων ἡμᾶς ποτε, νῦν εὐαγγε-
24 λίζεται τὴν πίστιν ἥν ποτε ἐπόρθει· καὶ ἐδόξα-
ζον ἐν ἐμοὶ τὸν θεόν.

β'.

1 Ἔπειτα διὰ δεκατεσσάρων ἐτῶν πάλιν
ἀνέβην εἰς ἱεροσόλυμα μετὰ βαρνάβα, συμ-
2 παραλαβὼν καὶ τίτον. ἀνέβην δὲ κατὰ ἀπο-
κάλυψιν, καὶ ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγ-
γέλιον ὃ κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσι, κατ' ἰδίαν
δὲ τοῖς δοκοῦσι, μή πως εἰς κενὸν τρέχω, ἢ
3 ἔδραμον. ἀλλ' οὐδὲ τίτος ὁ σὺν ἐμοί, ἕλλην
4 ὤν, ἠναγκάσθη περιτμηθῆναι· διὰ δὲ τοὺς
παρεισάκτους ψευδαδέλφους, οἵτινες παρ-
εισῆλθον κατασκοπῆσαι τὴν ἐλευθερίαν ἡ-
μῶν ἣν ἔχομεν ἐν χριστῷ ἰησοῦ, ἵνα ἡμᾶς
5 καταδουλώσωνται· οἷς οὐδὲ πρὸς ὥραν εἴ-
ξαμεν τῇ ὑποταγῇ, ἵνα ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐ-
6 αγγελίου διαμείνῃ πρὸς ὑμᾶς. ἀπὸ δὲ τῶν
δοκούντων εἶναί τι, ὁποῖοί ποτε ἦσαν οὐδέν
μοι διαφέρει· πρόσωπον ὁ θεὸς ἀνθρώπου
οὐ λαμβάνει. ἐμοὶ γὰρ οἱ δοκοῦντες, οὐδὲν
7 προσανέθεντο. ἀλλὰ τοὐναντίον, ἰδόντες ὅτι
πεπίστευμαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας,
καθὼς πέτρος τῆς περιτομῆς. ὁ γὰρ ἐνεργήσας
πέτρῳ εἰς ἀποστολὴν τῆς περιτομῆς, ἐνήργη- 8
σε καὶ ἐμοὶ εἰς τὰ ἔθνη. καὶ γνόντες τὴν χάριν 9
τὴν δοθεῖσάν μοι, ἰάκωβος, καὶ κηφᾶς, καὶ ἰω-
άννης, οἱ δοκοῦντες στύλοι εἶναι, δεξιὰς ἔδωκαν
ἐμοὶ καὶ βαρνάβᾳ κοινωνίας· ἵνα ἡμεῖς εἰς τὰ
ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν περιτομήν· μόνον δὲ τῶν 10
πτωχῶν ἵνα μνημονεύωμεν· ὃ καὶ ἐσπούδα-
σα αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι. ὅτε δὲ ἦλθε πέτρος 11
εἰς ἀντιόχειαν, κατὰ πρόσωπον αὐτῷ ἀντέ-
στην· ὅτι κατεγνωσμένος ἦν. πρὸ τοῦ γὰρ 12
ἐλθεῖν τινας ἀπὸ ἰακώβου, μετὰ τῶν ἐθνῶν
συνήσθιεν· ὅτε δὲ ἦλθον, ὑπέστελλε καὶ ἀφώ-
ριζεν ἑαυτόν, φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς· καὶ 13
συνυπεκρίθησαν αὐτῷ καὶ οἱ λοιποὶ ἰουδαῖοι·
ὥστε καὶ βαρνάβας συναπήχθη αὐτῶν τῇ ὑπο-
κρίσει. ἀλλ' ὅτε εἶδον ὅτι οὐκ ὀρθοποδοῦσι 14
πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου, εἶπον τῷ
πέτρῳ ἔμπροσθεν πάντων, εἰ σὺ ἰουδαῖος
ὑπάρχων, ἐθνικῶς ζῇς καὶ οὐκ ἰουδαϊκῶς, τί
τὰ ἔθνη ἀναγκάζεις ἰουδαΐζειν; ἡμεῖς φύσει 15
ἰουδαῖοι, καὶ οὐκ ἐξ ἐθνῶν, ἁμαρτωλοί· εἰδό- 16
τες ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νό-
μου, ἐὰν μὴ διὰ πίστεως ἰησοῦ χριστοῦ, καὶ ἡ-
μεῖς εἰς χριστὸν ἰησοῦν ἐπιστεύσαμεν, ἵνα δι-
καιωθῶμεν ἐκ πίστεως χριστοῦ, καὶ οὐκ ἐξ ἔρ-
γων νόμου· διότι οὐ δικαιωθήσεται ἐξ ἔργων
νόμου πᾶσα σάρξ. εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιω- 17
θῆναι ἐν χριστῷ, εὑρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἁμαρ-
τωλοί, ἆρα χριστὸς ἁμαρτίας διάκονος; μὴ
γένοιτο. εἰ γὰρ ἃ κατέλυσα ταῦτα πάλιν οἰ- 18
κοδομῶ, παραβάτην ἐμαυτὸν συνίστημι. ἐγὼ 19
γὰρ διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον, ἵνα θεῷ ζή-
σω, χριστῷ συνεσταύρωμαι. ζῶ δέ, οὐκ ἔτι 20
ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ χριστός· ὃ δὲ νῦν ζῶ ἐν
σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ ἀγα-
πήσαντός με, καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ 21
ἐμοῦ. οὐκ ἀθετῶ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ· εἰ γὰρ
διὰ νόμου δικαιοσύνη, ἄρα χριστὸς δω-
ρεὰν ἀπέθανεν.

γ'.

Ω ἀνόητοι γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐβάσκα- 1
νε ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι, οἷς κατ' ὀφθαλ-
μοὺς ἰησοῦς χριστὸς προεγράφη, ἐν ὑμῖν ἐ-
σταυρωμένος; τοῦτο μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ' 2
ὑμῶν, ἐξ ἔργων νόμου τὸ πνεῦμα ἐλάβετε,
ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως; οὕτως ἀνόητοί ἐστε, ἐν- 3
αρξάμενοι πνεύματι, νῦν σαρκὶ ἐπιτελεῖ-
σθε; τοσαῦτα ἐπάθετε εἰκῇ; εἴ γε καὶ εἰκῇ. 4
ὁ οὖν ἐπιχορηγῶν ὑμῖν τὸ πνεῦμα, καὶ ἐνερ- 5
γῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν, ἐξ ἔργων νόμου ἢ ἐξ
ἀκοῆς πίστεως; καθὼς ἀβραὰμ ἐπίστευσε 6

τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.
7 γινώσκετε ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως, οὗτοί εἰ-
8 σιν υἱοὶ ἀβραάμ. προϊδοῦσα δὲ ἡ γραφὴ
ὅτι ἐκ πίστεως δικαιοῖ τὰ ἔθνη ὁ θεὸς, προ-
ευηγγελίσατο τῷ ἀβραὰμ, ὅτι ἐνευλογηθή-
9 σονται ἐν σοὶ πάντα τὰ ἔθνη. ὥστε οἱ ἐκ
πίστεως εὐλογοῦνται σὺν τῷ πιστῷ ἀβραάμ.
10 ὅσοι γὰρ ἐξ ἔργων νόμου εἰσὶν, ὑπὸ κατά-
ραν εἰσί· γέγραπται γὰρ, Ἐπικατάρατος
πᾶς ὃς οὐκ ἐμμένει ἐν πᾶσι τοῖς γεγραμμέ-
νοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου, τοῦ ποιῆσαι αὐ-
11 τά. ὅτι δὲ ἐν τῷ νόμῳ οὐδεὶς δικαιοῦται παρὰ
τῷ θεῷ, δῆλον, ὅτι ὁ δίκαιος ἐκ πίστεως
12 ζήσεται. ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως· ἀλλ'
ὁ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐ-
13 τοῖς. χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κα-
τάρας τοῦ νόμου, γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κα-
τάρα· γέγραπται γὰρ, Ἐπικατάρατος πᾶς
14 ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου· ἵνα εἰς τὰ ἔθνη
ἡ εὐλογία τοῦ ἀβραὰμ γένηται ἐν χριστῷ
ἰησοῦ, ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πνεύματος λά-
15 βωμεν διὰ τῆς πίστεως. κατὰ ἄνθρωπον λέγω,
ὅμως ἀνθρώπου κεκυρωμένην διαθήκην
16 οὐδεὶς ἀθετεῖ ἢ ἐπιδιατάσσεται. τῷ δὲ
ἀβραὰμ ἐρρέθησαν αἱ ἐπαγγελίαι, καὶ τῷ
σπέρματι αὐτοῦ· οὐ λέγει, τοῖς σπέρμασιν, ὡς
ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ' ὡς ἐφ' ἑνὸς, καὶ τῷ σπέρ-
17 ματι, ὅς ἐστι χριστός. τοῦτο δὲ λέγω, διαθή-
κην προκεκυρωμένην ὑπὸ τοῦ θεοῦ εἰς χρι-
στὸν, ὁ μετὰ ἔτη τετρακόσια καὶ τριάκοντα γε-
γονὼς νόμος οὐκ ἀκυροῖ, εἰς τὸ καταργῆσαι
18 τὴν ἐπαγγελίαν. εἰ γὰρ ἐκ νόμου ἡ κληρονομία,
οὐκ ἔτι ἐξ ἐπαγγελίας· τῷ δὲ ἀβραὰμ δι'
19 ἐπαγγελίας κεχάρισται ὁ θεός. τί οὖν; ὁ
νόμος τῶν παραβάσεων χάριν προσετέθη,
ἄχρις οὗ ἔλθῃ τὸ σπέρμα ᾧ ἐπήγγελται,
διαταγεὶς δι' ἀγγέλων ἐν χειρὶ μεσί-
20 του. ὁ δὲ μεσίτης, ἑνὸς οὐκ ἔστιν· ὁ δὲ θεὸς,
21 εἷς ἐστιν. ὁ οὖν νόμος κατὰ τῶν ἐπαγγελιῶν
τοῦ θεοῦ; μὴ γένοιτο. εἰ γὰρ ἐδόθη νόμος ὁ
δυνάμενος ζωοποιῆσαι, ὄντως ἐκ νόμου ἦν
22 ἡ δικαιοσύνη. ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ γραφὴ
πάντα ὑπὸ ἁμαρτίαν, ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ
πίστεως ἰησοῦ χριστοῦ δοθῇ τοῖς πιστεύουσι.
23 πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν, ὑπὸ νόμου ἐφρουρού-
μεθα, συγκεκλεισμένοι εἰς τὴν μέλλουσαν
24 πίστιν ἀποκαλυφθῆναι. ὥστε ὁ νόμος παι-
δαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς χριστὸν, ἵνα ἐκ
25 πίστεως δικαιωθῶμεν· ἐλθούσης δὲ τῆς πί-
26 στεως, οὐκ ἔτι ὑπὸ παιδαγωγόν ἐσμεν. πάν-
τες υἱοὶ θεοῦ ἐστε διὰ τῆς πίστεως ἐν χριστῷ
27 ἰησοῦ. ὅσοι γὰρ εἰς χριστὸν ἐβαπτίσθητε, χρι-
στὸν ἐνεδύσασθε· οὐκ ἔνι ἰουδαῖος οὐδὲ ἕλλην· 28
οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρ-
σεν καὶ θῆλυ. πάντες γὰρ ὑμεῖς εἷς ἐστε ἐν
χριστῷ ἰησοῦ. εἰ δὲ τοῦ χριστοῦ, ἄρα τοῦ
ἀβραὰμ σπέρμα ἐστὲ, καὶ κατ' ἐπαγγελίαν
κληρονόμοι.

δ'.

Λέγω δὲ, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νή- 1
πιός ἐστιν, οὐδὲν διαφέρει δούλου, κύριος πάν- 2
των ὤν, ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους ἐστὶ καὶ οἰκονό-
μους, ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ πατρός.
οὕτω καὶ ἡμεῖς ὅτε ἦμεν νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοι- 3
χεῖα τοῦ κόσμου ἦμεν δεδουλωμένοι. ὅτε δὲ 4
ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστει-
λεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυ-
ναικὸς, γενόμενον ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ 5
νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἱοθεσίαν ἀπολά-
βωμεν. ὅτι δέ ἐστε υἱοὶ, ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς 6
τὸ πνεῦμα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας
ὑμῶν, κρᾶζον, ἀββᾶ, ὁ πατήρ. ὥστε οὐκ ἔτι 7
εἶ δοῦλος, ἀλλ' υἱός· εἰ δὲ υἱὸς, καὶ κληρονόμος
θεοῦ διὰ χριστοῦ. ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότες 8
θεὸν, ἐδουλεύσατε τοῖς μὴ φύσει οὖσι θεοῖς.
νῦν δὲ γνόντες θεὸν, μᾶλλον δὲ γνωσθέν- 9
τες ὑπὸ θεοῦ, πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν
ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα, οἷς πάλιν
ἄνωθεν δουλεύειν θέλετε; ἡμέρας παρα- 10
τηρεῖσθε, καὶ μῆνας, καὶ καιροὺς, καὶ ἐνιαυτούς.
φοβοῦμαι ὑμᾶς, μή πως εἰκῆ κεκοπίακα 11
εἰς ὑμᾶς. γίνεσθε ὡς ἐγὼ, ὅτι κἀγὼ ὡς ὑ- 12
μεῖς, ἀδελφοί, δέομαι ὑμῶν. οὐδέν με ἠδι-
κήσατε. οἴδατε δὲ ὅτι δι' ἀσθένειαν τῆς 13
σαρκὸς εὐηγγελισάμην ὑμῖν τὸ πρότερον·
καὶ τὸν πειρασμόν μου τὸν ἐν τῇ σαρκί μου 14
οὐκ ἐξουθενήσατε οὐδὲ ἐξεπτύσατε· ἀλλ' ὡς
ἄγγελον θεοῦ ἐδέξασθέ με, ὡς χριστὸν ἰη-
σοῦν. τίς οὖν ἦν ὁ μακαρισμὸς ὑμῶν; 15
μαρτυρῶ γὰρ ὑμῖν, ὅτι, εἰ δυνατὸν, τοὺς ὀ-
φθαλμοὺς ὑμῶν ἐξορύξαντες ἂν ἐδώκατέ
μοι. ὥστε ἐχθρὸς ὑμῶν γέγονα ἀληθεύων 16
ὑμῖν; ζηλοῦσιν ὑμᾶς οὐ καλῶς· ἀλλὰ ἐκ- 17
κλεῖσαι ὑμᾶς θέλουσιν, ἵνα αὐτοὺς ζηλοῦ-
σθε. καλὸν δὲ τὸ ζηλοῦσθαι ἐν καλῷ 18
πάντοτε, καὶ μὴ μόνον ἐν τῷ παρεῖναί με
πρὸς ὑμᾶς. τεκνία μου, οὓς πάλιν ὠδίνω, 19
ἄχρις οὗ μορφωθῇ χριστὸς ἐν ὑμῖν. ἤθε- 20
λον δὲ παρεῖναι πρὸς ὑμᾶς ἄρτι, καὶ ἀλ-
λάξαι τὴν φωνήν μου· ὅτι ἀποροῦμαι ἐν
ὑμῖν. λέγετέ μοι οἱ ὑπὸ νόμον θέλοντες εἶναι, 21
τὸν νόμον οὐκ ἀκούετε; γέγραπται γὰρ ὅτι 22
ἀβραὰμ δύο υἱοὺς ἔσχεν, ἕνα ἐκ τῆς παιδί-
σκης, καὶ ἕνα ἐκ τῆς ἐλευθέρας. καὶ ὁ μὲν 23

ἐκ τῆς παιδίσκης, κατὰ σάρκα γεγέννηται· ὁ δὲ
24 ἐκ τῆς ἐλευθέρας, διὰ τῆς ἐπαγγελίας· ἅτι-
νά ἐστιν ἀλληγορούμενα· αὗται γάρ εἰσιν αἱ
δύο διαθῆκαι, μία μὲν ἀπὸ ὄρους σινᾶ, εἰς
25 δουλείαν γεννῶσα, ἥτις ἐστὶν ἄγαρ· τὸ γὰρ
ἄγαρ, σινᾶ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ ἀραβίᾳ, συστοι-
χεῖ δὲ τῇ νῦν ἱερουσαλήμ, δουλεύει δὲ μετὰ
26 τῶν τέκνων αὐτῆς· ἡ δὲ ἄνω ἱερουσαλήμ, ἐ-
λευθέρα ἐστίν, ἥτις ἐστὶ μήτηρ πάντων ἡμῶν·
27 γέγραπται γάρ, Εὐφράνθητι στεῖρα ἡ οὐ τί-
κτουσα, ῥῆξον καὶ βόησον ἡ οὐκ ὠδίνουσα· ὅτι
πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἢ τῆς ἐ-
28 χούσης τὸν ἄνδρα. ἡμεῖς δέ, ἀδελφοί, κατὰ
29 ἰσαὰκ, ἐπαγγελίας τέκνα ἐσμέν. ἀλλ' ὥσπερ
τότε ὁ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς, ἐδίωκε τὸν κατὰ
30 πνεῦμα, οὕτω καὶ νῦν. ἀλλὰ τί λέγει ἡ γρα-
φή; Ἔκβαλε τὴν παιδίσκην καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς.
οὐ γὰρ μὴ κληρονομήσῃ ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης
31 μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς ἐλευθέρας. ἄρα, ἀδελφοί, οὐκ
ἐσμὲν παιδίσκης τέκνα, ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρας.
τῇ ἐλευθερίᾳ οὖν ᾗ χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέ-
ρωσε.

ε.

Στήκετε, καὶ μὴ πάλιν ζυγῷ δουλείας
2 ἐνέχεσθε. ἴδε ἐγὼ παῦλος λέγω ὑμῖν, ὅτι
ἐὰν περιτέμνησθε, χριστὸς ὑμᾶς οὐδὲν ὠφε-
3 λήσει. μαρτύρομαι δὲ πάλιν παντὶ ἀνθρώ-
πῳ περιτεμνομένῳ, ὅτι ὀφειλέτης ἐστὶν ὅλον
4 τὸν νόμον ποιῆσαι. κατηργήθητε ἀπὸ τοῦ
χριστοῦ, οἵτινες ἐν νόμῳ δικαιοῦσθε· τῆς χά-
5 ριτος ἐξεπέσατε. ἡμεῖς γὰρ πνεύματι ἐκ
πίστεως ἐλπίδα δικαιοσύνης ἀπεκδεχό-
6 μεθα. ἐν γὰρ χριστῷ ἰησοῦ οὔτε περιτομή τι
ἰσχύει, οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ πίστις δι' ἀ-
7 γάπης ἐνεργουμένη. ἐτρέχετε καλῶς, τίς
ὑμᾶς ἐνέκοψε τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι;
8 ἡ πεισμονὴ οὐκ ἐκ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς.
9 μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ. ἐγὼ
10 πέποιθα εἰς ὑμᾶς ἐν κυρίῳ, ὅτι οὐδὲν ἄλλο
φρονήσετε. ὁ δὲ ταράσσων ὑμᾶς βαστάσει
11 τὸ κρίμα, ὅστις ἂν ᾖ. ἐγὼ δέ, ἀδελφοί, εἰ πε-
ριτομὴν ἔτι κηρύσσω, τί ἔτι διώκομαι; ἄ-
ρα κατήργηται τὸ σκάνδαλον τοῦ σταυροῦ·
12 ὄφελον καὶ ἀποκόψονται οἱ ἀναστατοῦντες
13 ὑμᾶς. ὑμεῖς γὰρ ἐπ' ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε, ἀ-
δελφοί· μόνον μὴ τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορ-
μὴν τῇ σαρκί, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης δου-
14 λεύετε ἀλλήλοις· ὁ γὰρ πᾶς νόμος ἐν ἑνὶ λό-
γῳ πληροῦται, ἐν τῷ, Ἀγαπήσεις τὸν πλη-
15 σίον σου ὡς ἑαυτόν. εἰ δὲ ἀλλήλους δάκνετε καὶ
κατεσθίετε, βλέπετε μὴ ὑπὸ ἀλλήλων ἀ-
16 ναλωθῆτε. λέγω δέ, πνεύματι περιπατεῖ-
τε, καὶ ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ μὴ τελέσητε.
ἡ γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ πνεύματος, τὸ 17
δὲ πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκός· ταῦτα δὲ ἀντί-
κειται ἀλλήλοις, ἵνα μὴ ἃ ἂν θέλητε, ταῦ-
τα ποιῆτε. εἰ δὲ πνεύματι ἄγεσθε, οὐκ ἐστὲ 18
ὑπὸ νόμον. φανερὰ δέ ἐστι τὰ ἔργα τῆς σαρ- 19
κός, ἅτινά ἐστι, μοιχεία, πορνεία, ἀκαθαρ-
σία, ἀσέλγεια· εἰδωλολατρεία, φαρμακεία, 20
ἔχθραι, ἔρεις, ζῆλοι, θυμοί, ἐριθεῖαι, διχο-
στασίαι, αἱρέσεις· φθόνοι, φόνοι, μέθαι, κῶ- 21
μοι, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις, ἃ προλέγω ὑμῖν,
καθὼς καὶ προεῖπον, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα
πράσσοντες βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομή-
σουσιν. ὁ δὲ καρπὸς τοῦ πνεύματός ἐστιν ἀ- 22
γάπη, χαρά, εἰρήνη, μακροθυμία, χρη-
στότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, πρᾳότης, ἐγκρά- 23
τεια· κατὰ τῶν τοιούτων οὐκ ἔστι νόμος. οἱ δὲ τοῦ 24
χριστοῦ, τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθή-
μασι, καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. εἰ ζῶμεν πνεύμα- 25
τι, πνεύματι καὶ στοιχῶμεν. μὴ γινώμεθα 26
κενόδοξοι, ἀλλήλους προκαλούμενοι, ἀλλή-
λοις φθονοῦντες.

ς'.

Ἀδελφοί, ἐὰν καὶ προληφθῇ ἄνθρωπος ἔν 1
τινι παραπτώματι, ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ
καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν πνεύματι πρᾳό-
τητος, σκοπῶν σεαυτὸν μὴ καὶ σὺ πειρασθῇς.
ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ἀ- 2
ναπληρώσατε τὸν νόμον χριστοῦ. εἰ γὰρ δοκεῖ 3
τις εἶναί τι, μηδὲν ὤν, ἑαυτὸν φρεναπατᾷ.
τὸ δὲ ἔργον ἑαυτοῦ δοκιμαζέτω ἕκαστος· καὶ 4
τότε εἰς ἑαυτὸν μόνον τὸ καύχημα ἕξει, καὶ
οὐκ εἰς τὸν ἕτερον. ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον φορ- 5
τίον βαστάσει. κοινωνείτω δὲ ὁ κατηχούμε- 6
νος τὸν λόγον τῷ κατηχοῦντι, ἐν πᾶσιν ἀγα-
θοῖς. μὴ πλανᾶσθε· θεὸς οὐ μυκτηρίζεται· 7
ὃ γὰρ ἐὰν σπείρῃ ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ θερίσει·
ὅτι ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ἑαυτοῦ, ἐκ τῆς σαρ- 8
κὸς θερίσει φθοράν· ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ
πνεῦμα, ἐκ τοῦ πνεύματος θερίσει ζωὴν
αἰώνιον. τὸ δὲ καλὸν ποιοῦντες μὴ ἐκκα- 9
κῶμεν. καιρῷ γὰρ ἰδίῳ θερίσομεν μὴ ἐκλυό-
μενοι. ἄρα οὖν ὡς καιρὸν ἔχομεν, ἐργα- 10
ζώμεθα τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάντας, μάλιστα
δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους τῆς πίστεως. ἴδετε πηλί- 11
κοις ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα τῇ ἐμῇ χει-
ρί. ὅσοι θέλουσιν εὐπροσωπῆσαι ἐν σαρ- 12
κί, οὗτοι ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι,
μόνον ἵνα μὴ τῷ σταυρῷ τοῦ χριστοῦ διώ-
κωνται. οὐδὲ γὰρ οἱ περιτετμημένοι αὐτοὶ 13
νόμον φυλάσσουσιν· ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς
περιτέμνεσθαι, ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρᾳ σαρκὶ

14 καυχήσασθαι· ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυ-
χᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ κυρίου ἡμῶν
ἰησοῦ χριστοῦ, δι᾽ οὗ ἐμοὶ κόσμος ἐσταύρωται,
15 κἀγὼ τῷ κόσμῳ· ἐν γὰρ χριστῷ ἰησοῦ οὔτε
περιτομή τι ἰσχύει, οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ
16 καινὴ κτίσις. καὶ ὅσοι τῷ κανόνι τούτῳ στοι-
χήσουσιν, εἰρήνη ἐπ᾽ αὐτοὺς καὶ ἔλεος, καὶ ἐπὶ
τὸν ἰσραὴλ τοῦ θεοῦ. τοῦ λοιποῦ, κόπους μοι 17
μηδεὶς παρεχέτω· ἐγὼ γὰρ τὰ στίγματα
τοῦ κυρίου ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί μου βαστάζω.
ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ μετὰ τοῦ 18
πνεύματος ὑμῶν, ἀδελφοί. ἀμήν.

Πρὸς γαλάτας ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης.

# Η ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

α.

1 ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος ἰησοῦ χρι-
στοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, τοῖς ἁ-
γίοις τοῖς οὖσιν ἐν ἐφέσῳ, καὶ πιστοῖς
2 ἐν χριστῷ ἰησοῦ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ
θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ.
3 εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν
ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐ-
λογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν
4 χριστῷ· καθὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ
πρὸ καταβολῆς κόσμου, εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ
ἀμώμους κατενώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ·
5 προορίσας ἡμᾶς εἰς υἱοθεσίαν διὰ ἰησοῦ
χριστοῦ εἰς αὐτὸν κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελή-
6 ματος αὐτοῦ, εἰς ἔπαινον δόξης τῆς χάριτος
αὐτοῦ, ἐν ᾗ ἐχαρίτωσεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἠγα-
7 πημένῳ· ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ
τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτω-
8 μάτων, κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ· ἧς
ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ
9 φρονήσει· γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ
θελήματος αὐτοῦ κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ,
10 ἣν προέθετο ἐν αὐτῷ εἰς οἰκονομίαν τοῦ
πληρώματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσα-
σθαι τὰ πάντα ἐν τῷ χριστῷ, τὰ ἐν τοῖς οὐ-
11 ρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν αὐτῷ. ἐν ᾧ καὶ
ἐκληρώθημεν, προορισθέντες κατὰ πρόθε-
σιν τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος κατὰ τὴν βουλὴν
12 τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς
ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ, τοὺς προηλπικότας
13 ἐν τῷ χριστῷ· ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς ἀκούσαντες τὸν
λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτη-
ρίας ὑμῶν, ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγί-
σθητε τῷ πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἁγίῳ·
14 ὅς ἐστιν ἀρραβὼν τῆς κληρονομίας ἡμῶν, εἰς
ἀπολύτρωσιν τῆς περιποιήσεως, εἰς ἔπαινον
15 τῆς δόξης αὐτοῦ. διὰ τοῦτο κἀγὼ ἀκούσας τὴν
καθ᾽ ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ κυρίῳ ἰησοῦ, καὶ τὴν
16 ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, οὐ παύο-
μαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν, μνείαν ὑμῶν
ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου· ἵνα ὁ 17
θεὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς
δόξης, δῴη ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀπο-
καλύψεως, ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ· πεφωτισμέ- 18
νους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὑμῶν, εἰς τὸ
εἰδέναι ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς τῆς κλήσεως
αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονο-
μίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις· καὶ τί τὸ ὑπερ- 19
βάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡ-
μᾶς τοὺς πιστεύοντας κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κρά-
τους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ· ἣν ἐνήργησεν ἐν τῷ χρι- 20
στῷ, ἐγείρας αὐτὸν ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ ἐκάθι-
σεν ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις,
ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνά- 21
μεως, καὶ κυριότητος, καὶ παντὸς ὀνόματος ὀ-
νομαζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλ-
λὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι. καὶ πάντα ὑπέταξεν 22
ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ· καὶ αὐτὸν ἔδωκε κε-
φαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ· ἥτις ἐστὶ 23
τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ πάντα ἐν
πᾶσι πληρουμένου.

β.

Καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώ- 1
μασι, καὶ ταῖς ἁμαρτίαις, ἐν αἷς ποτε περιε- 2
πατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου,
κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ
πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς
τῆς ἀπειθείας· ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς πάντες ἀνε- 3
στράφημέν ποτε, ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρ-
κὸς ἡμῶν, ποιοῦντες τὰ θελήματα τῆς σαρ-
κὸς καὶ τῶν διανοιῶν, καὶ ἦμεν τέκνα φύσει ὀρ-
γῆς, ὡς καὶ οἱ λοιποί· ὁ δὲ θεὸς πλούσιος ὢν ἐν 4
ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἣν ἠ-
γάπησεν ἡμᾶς· καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς 5
παραπτώμασι συνεζωοποίησε τῷ χριστῷ·
χάριτί ἐστε σεσωσμένοι. καὶ συνήγειρε, καὶ 6
συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν χριστῷ
ἰησοῦ, ἵνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσι τοῖς ἐπερ- 7
χομένοις

χομένοις τὸν ὑπερβάλλοντα πλοῦτον τῆς χάρι-
τος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς, ἐν χρι-
8 στῷ ἰησοῦ· τῇ γὰρ χάριτί ἐστε σεσωσμένοι
διὰ τῆς πίστεως· καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν· θεοῦ
9 τὸ δῶρον· οὐκ ἐξ ἔργων ἵνα μή τις καυχή-
10 σηται. αὐτοῦ γάρ ἐσμεν ποίημα, κτισθέντες
ἐν χριστῷ ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς προ-
ητοίμασεν ὁ θεὸς, ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατή-
11 σωμεν. διὸ μνημονεύετε ὅτι ὑμεῖς ποτε τὰ
ἔθνη ἐν σαρκὶ, οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία ὑπὸ
τῆς λεγομένης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειρο-
12 ποιήτου· ὅτι ἦτε ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς
χριστοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς πολιτείας τοῦ
ἰσραὴλ, καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν, τῆς ἐπαγγε-
λίας ἐλπίδα μὴ ἔχοντες, καὶ ἄθεοι ἐν τῷ κό-
13 σμῳ. νυνὶ δὲ ἐν χριστῷ ἰησοῦ ὑμεῖς οἱ ποτὲ
ὄντες μακρὰν, ἐγγὺς ἐγενήθητε ἐν τῷ αἵ-
14 ματι τοῦ χριστοῦ. αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη
ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἓν, καὶ τὸ
μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἔχθραν ἐν
15 τῇ σαρκὶ αὐτοῦ, τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δό-
γμασι καταργήσας, ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν
ἑαυτῷ εἰς ἕνα καινὸν ἄνθρωπον, ποιῶν εἰ-
16 ρήνην· καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους
ἐν ἑνὶ σώματι τῷ θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ἀπο-
17 κτείνας τὴν ἔχθραν ἐν ἑαυτῷ· καὶ ἐλθὼν εὐηγ-
γελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν, καὶ τοῖς
18 ἐγγύς· ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν
οἱ ἀμφότεροι ἐν ἑνὶ πνεύματι πρὸς τὸν πα-
19 τέρα. ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ πάροι-
κοι, ἀλλὰ συμπολῖται τῶν ἁγίων, καὶ οἰκεῖοι
20 τοῦ θεοῦ· ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμε-
λίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὄντος ἀκρογω-
21 νιαίου αὐτοῦ ἰησοῦ χριστοῦ· ἐν ᾧ πᾶσα ἡ οἰκο-
δομὴ συναρμολογουμένη αὔξει εἰς ναὸν ἅγιον
22 ἐν κυρίῳ· ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε εἰς
κατοικητήριον τοῦ θεοῦ ἐν πνεύματι.

γ'.

1 Τούτου χάριν ἐγὼ παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ
2 χριστοῦ ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν· εἴγε ἠκούσατε τὴν
οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ τῆς δοθείσης
3 μοι εἰς ὑμᾶς· ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν ἐγνώρισέ
μοι τὸ μυστήριον, καθὼς προέγραψα ἐν ὀ-
4 λίγῳ· πρὸς ὃ δύνασθε ἀναγινώσκοντες νοῆ-
σαι τὴν σύνεσίν μου ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ χρι-
5 στοῦ· ὃ ἑτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη τοῖς
υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη
τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις
6 ἐν πνεύματι ἁγίῳ, εἶναι τὰ ἔθνη συγκληρο-
νόμα καὶ σύσσωμα, καὶ συμμέτοχα τῆς ἐπαγ-
γελίας αὐτοῦ ἐν τῷ χριστῷ, διὰ τοῦ εὐαγγε-
7 λίου, οὗ ἐγενόμην διάκονος κατὰ τὴν δωρεὰν τῆς
χάριτος τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι κατὰ τὴν ἐνέρ-
γειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστο- 8
τέρῳ πάντων ἐδόθη ἡ χάρις αὕτη, ἐν τοῖς
ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸν ἀνεξιχνίαστον πλοῦ-
τον τοῦ χριστοῦ, καὶ φωτίσαι πάντας τίς ἡ οἰ- 9
κονομία τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου
ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ θεῷ, τῷ τὰ πάντα
κτίσαντι διὰ ἰησοῦ χριστοῦ· ἵνα γνωρισθῇ 10
νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπου-
ρανίοις, διὰ τῆς ἐκκλησίας, ἡ πολυποίκιλος
σοφία τοῦ θεοῦ, κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰώνων, ἣν 11
ἐποίησεν ἐν χριστῷ ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν, ἐν 12
ᾧ ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ τὴν προσαγωγὴν
ἐν πεποιθήσει, διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. διὸ αἰ- 13
τοῦμαι μὴ ἐκκακεῖν ἐν ταῖς θλίψεσί μου ὑπὲρ
ὑμῶν, ἥτις ἐστὶ δόξα ὑμῶν. τούτου χάριν 14
κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα τοῦ
κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, ἐξ οὗ πᾶσα πα- 15
τριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται· ἵνα 16
δῴη ὑμῖν κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ, δυ-
νάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ πνεύματος
αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον, κατοικῆσαι τὸν 17
χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν,
ἐν ἀγάπῃ ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι·
ἵνα ἐξισχύσητε καταλαβέσθαι σὺν πᾶσι 18
τοῖς ἁγίοις, τί τὸ πλάτος καὶ μῆκος καὶ βά-
θος καὶ ὕψος, γνῶναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς 19
γνώσεως ἀγάπην τοῦ χριστοῦ, ἵνα πληρωθῆτε
εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ θεοῦ· τῷ δὲ δυνα- 20
μένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ,
ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν, κατὰ τὴν δύναμιν τὴν
ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν, αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ 21
ἐκκλησίᾳ ἐν χριστῷ ἰησοῦ, εἰς πάσας τὰς
γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων. ἀμήν.

δ'.

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος ἐν 1
κυρίῳ, ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλήσεως ἧς
ἐκλήθητε, μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης 2
καὶ πρᾳότητος, μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμε-
νοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ· σπουδάζοντες τη- 3
ρεῖν τὴν ἑνότητα τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συν-
δέσμῳ τῆς εἰρήνης. ἓν σῶμα καὶ ἓν πνεῦμα, 4
καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλή-
σεως ἡμῶν. εἷς κύριος, μία πίστις, ἓν βά- 5
πτισμα, εἷς θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ 6
πάντων καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ὑμῖν·
ἑνὶ δὲ ἑκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ 7
μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ χριστοῦ. διὸ λέγει, Ἀνα- 8
βὰς εἰς ὕψος, ᾐχμαλώτευσεν αἰχμαλω-
σίαν, καὶ ἔδωκε δόματα τοῖς ἀνθρώποις. τὸ 9
δὲ, ἀνέβη, τί ἐστιν, εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη πρῶ-
τον εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς; ὁ κα- 10
ταβὰς,

ταβὰς, αὐτός ἐστι καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω παν-
11 των τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα. καὶ
αὐτὸς ἔδωκε τοὺς μὲν, ἀποστόλους· τοὺς δὲ, προ-
φήτας· τοὺς δὲ, εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ, ποιμένας
12 καὶ διδασκάλους, πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν
ἁγίων, εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν
13 τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ· μέχρι καταντή-
σωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως,
καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, εἰς ἄνδρα
τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος
14 τοῦ χριστοῦ· ἵνα μηκέτι ὦμεν νήπιοι, κλυδω-
νιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς
διδασκαλίας, ἐν τῇ κυβείᾳ τῶν ἀνθρώπων,
ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν μεθοδείαν τῆς πλάνης.
15 ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ, αὐξήσωμεν εἰς
αὐτὸν τὰ πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ, ὁ χρι-
16 στός· ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμε-
νον καὶ συμβιβαζόμενον διὰ πάσης ἁφῆς τῆς
ἐπιχορηγίας, κατ᾽ ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἑνὸς
ἑκάστου μέρους, τὴν αὔξησιν τοῦ σώματος
ποιεῖται, εἰς οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ.
17 τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν κυρίῳ,
μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν, καθὼς καὶ τὰ λοι-
πὰ ἔθνη περιπατεῖ, ἐν ματαιότητι τοῦ νοὸς
18 αὐτῶν, ἐσκοτισμένοι τῇ διανοίᾳ, ὄντες ἀ-
πηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς τοῦ θεοῦ, διὰ τὴν
ἄγνοιαν τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν
19 τῆς καρδίας αὐτῶν· οἵτινες ἀπηλγηκότες ἑαυ-
τοὺς παρέδωκαν τῇ ἀσελγείᾳ, εἰς ἐργασίαν
20 ἀκαθαρσίας πάσης ἐν πλεονεξίᾳ. ὑμεῖς δὲ
21 οὐχ οὕτως ἐμάθετε τὸν χριστόν· εἴ γε αὐτὸν
ἠκούσατε, καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε, καθώς
22 ἐστιν ἀλήθεια ἐν τῷ ἰησοῦ· ἀποθέσθαι ὑμᾶς
κατὰ τὴν προτέραν ἀναστροφὴν τὸν παλαιὸν
ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυ-
23 μίας τῆς ἀπάτης· ἀνανεοῦσθαι δὲ τῷ πνεύ-
24 ματι τοῦ νοὸς ὑμῶν· καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν
ἄνθρωπον, τὸν κατὰ θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιο-
25 σύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας. διὸ ἀποθέ-
μενοι τὸ ψεῦδος, λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος
μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ· ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων
26 μέλη. ὀργίζεσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε· ὁ ἥλιος
μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ τῷ παροργισμῷ ὑμῶν·
27 μήτε δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ. ὁ κλέ-
28 πτων μηκέτι κλεπτέτω· μᾶλλον δὲ κοπιάτω
ἐργαζόμενος τὸ ἀγαθὸν ταῖς ἰδίαις χερσὶν, ἵνα
29 ἔχῃ μεταδιδόναι τῷ χρείαν ἔχοντι. πᾶς
λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκ-
πορευέσθω· ἀλλ᾽ εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκο-
δομὴν τῆς χρείας, ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκού-
30 σι. καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον τοῦ
θεοῦ, ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπο-
λυτρώσεως. πᾶσα πικρία, καὶ θυμὸς, καὶ ὀρ- 31
γὴ, καὶ κραυγὴ, καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ᾽
ὑμῶν, σὺν πάσῃ κακίᾳ. γίνεσθε δὲ εἰς ἀλ- 32
λήλους χρηστοὶ, εὔσπλαγχνοι, χαριζόμενοι
ἑαυτοῖς, καθὼς καὶ ὁ χριστὸς ἐχαρίσατο
ἡμῖν.

ε.

Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ θεοῦ, ὡς τέκνα 1
ἀγαπητά· καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, κα- 2
θὼς καὶ ὁ χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ παρέ-
δωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ
θυσίαν τῷ θεῷ, εἰς ὀσμὴν εὐωδίας. πορ- 3
νεία δὲ, καὶ πᾶσα ἀκαθαρσία, ἢ πλεονεξία
μηδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει
ἁγίοις· καὶ αἰσχρότης, καὶ μωρολογία, ἢ εὐ- 4
τραπελία, τὰ οὐκ ἀνήκοντα· ἀλλὰ μᾶλλον
εὐχαριστία. τοῦτο γάρ ἐστε γινώσκοντες, ὅτι 5
πᾶς πόρνος, ἢ ἀκάθαρτος, ἢ πλεονέκτης, ὅς
ἐστιν εἰδωλολάτρης, οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν
τῇ βασιλείᾳ τοῦ χριστοῦ καὶ θεοῦ. μηδεὶς ὑ- 6
μᾶς ἀπατάτω κενοῖς λόγοις· διὰ ταῦτα
γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀ-
πειθείας. μὴ οὖν γίνεσθε συμμέτοχοι αὐ- 7
τῶν. ἦτε γάρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν 8
κυρίῳ· ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε. ὁ γὰρ 9
καρπὸς τοῦ πνεύματος ἐν πάσῃ ἀγαθωσύ-
νῃ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ· δοκιμάζον- 10
τες τί ἐστιν εὐάρεστον τῷ κυρίῳ. καὶ μὴ συγ- 11
κοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις τοῦ
σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε. τὰ γὰρ κρυ- 12
φῆ γινόμενα ὑπ᾽ αὐτῶν, αἰσχρόν ἐστι καὶ λέ-
γειν. τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα, ὑπὸ τοῦ φω- 13
τὸς φανεροῦται· πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον,
φῶς ἐστι. διὸ λέγει, ἔγειραι ὁ καθεύδων, καὶ 14
ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐπιφαύσει σοι ὁ χρι-
στός. βλέπετε οὖν πῶς ἀκριβῶς περιπα- 15
τεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι, ἀλλ᾽ ὡς σοφοί, ἐξαγο- 16
ραζόμενοι τὸν καιρὸν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονη-
ραί εἰσι. διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε ἄφρονες, 17
ἀλλὰ συνιέντες τί τὸ θέλημα τοῦ κυρίου.
καὶ μὴ μεθύσκεσθε οἴνῳ, ἐν ᾧ ἐστιν ἀσωτία, 18
ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν πνεύματι, λαλοῦντες 19
ἑαυτοῖς ψαλμοῖς, καὶ ὕμνοις, καὶ ᾠδαῖς πνευ-
ματικαῖς, ᾄδοντες καὶ ψάλλοντες ἐν τῇ καρ-
δίᾳ ὑμῶν τῷ κυρίῳ, εὐχαριστοῦντες πάν- 20
τοτε ὑπὲρ πάντων ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡ-
μῶν ἰησοῦ χριστοῦ, τῷ θεῷ καὶ πατρὶ, ὑπο- 21
τασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ χριστοῦ. αἱ 22
γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσε-
σθε, ὡς τῷ κυρίῳ· ὅτι ὁ ἀνήρ ἐστι κεφαλὴ τῆς 23
γυναικός, ὡς καὶ ὁ χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκ-
κλησίας· καὶ αὐτός ἐστι σωτὴρ τοῦ σώματος.
ἀλλ᾽

24 ἀλλ' ὥσπερ ἡ ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ
χριστῷ, οὕτω καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις
25 ἀνδράσιν ἐν παντί. οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε
τὰς γυναῖκας ἑαυτῶν, καθὼς καὶ ὁ χριστὸς ἠ-
γάπησε τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν
26 ὑπὲρ αὐτῆς· ἵνα αὐτὴν ἁγιάσῃ, καθαρίσας
27 τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι· ἵνα παρα-
στήσῃ αὐτὴν ἑαυτῷ ἔνδοξον τὴν ἐκκλησίαν, μὴ
ἔχουσαν σπίλον, ἢ ῥυτίδα, ἤ τι τῶν τοιούτων,
28 ἀλλ' ἵνα ᾖ ἁγία καὶ ἄμωμος. οὕτως ὀφείλου-
σιν οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας,
ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ
29 γυναῖκα, ἑαυτὸν ἀγαπᾷ· οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν
ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλ' ἐκτρέφει καὶ
θάλπει αὐτήν, καθὼς καὶ ὁ κύριος τὴν ἐκκλη-
30 σίαν· ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἐκ
31 τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ὀστέων αὐτοῦ. ἀντὶ
τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐ-
τοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς
τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα
32 μίαν. τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν· ἐγὼ
δὲ λέγω εἰς χριστὸν, καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν.
33 πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' ἕνα, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ
γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν· ἡ δὲ
γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.

ϛʹ.

1 Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν
2 ἐν κυρίῳ· τοῦτο γάρ ἐστι δίκαιον. Τίμα τὸν
πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα· ἥτις ἐστὶν πρώτη
3 ἐντολὴ ἐν ἐπαγγελίᾳ· ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ
4 ἔσῃ μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ οἱ πατέ-
ρες, μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν· ἀλλ'
ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ κυ-
5 ρίου. οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε τοῖς κυρίοις κατὰ
σάρκα, μετὰ φόβου καὶ τρόμου, ἐν ἁπλότητι τῆς
6 καρδίας ὑμῶν, ὡς τῷ χριστῷ, μὴ κατ' ὀ-
φθαλμοδουλείαν ὡς ἀνθρωπάρεσκοι· ἀλλ'
ὡς δοῦλοι τοῦ χριστοῦ, ποιοῦντες τὸ θέλημα
7 τοῦ θεοῦ ἐκ ψυχῆς· μετ' εὐνοίας δουλεύοντες
8 ὡς τῷ κυρίῳ, καὶ οὐκ ἀνθρώποις· εἰδότες ὅτι
ὃ ἐάν τι ἕκαστος ποιήσῃ ἀγαθὸν, τοῦτο κο-
μιεῖται παρὰ τοῦ κυρίου, εἴτε δοῦλος, εἴτε
9 ἐλεύθερος. καὶ οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε
πρὸς αὐτοὺς, ἀνιέντες τὴν ἀπειλήν· εἰδότες
ὅτι καὶ ὑμῶν καὶ αὐτῶν ὁ κύριός ἐστιν ἐν οὐρα-
νοῖς, καὶ προσωποληψία οὐκ ἔστι παρ' αὐτῷ.

τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε ἐν 10
κυρίῳ, καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. ἐνδύ- 11
σασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ, πρὸς τὸ δύνα-
σθαι ὑμᾶς στῆναι πρὸς τὰς μεθοδείας τοῦ
διαβόλου· ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷ- 12
μα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχὰς, πρὸς
τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ
σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματι-
κὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. διὰ τοῦ- 13
το ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ, ἵνα
δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονη-
ρᾷ, καὶ ἅπαντα κατεργασάμενοι στῆναι. στῆτε 14
οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὀσφὺν ὑμῶν ἐν ἀλη-
θείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δι-
καιοσύνης· καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας
ἐν ἑτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης· ἐπὶ 16
πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν
ᾧ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ
τὰ πεπυρωμένα σβέσαι· καὶ τὴν περικεφα- 17
λαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθε, καὶ τὴν μάχαι-
ραν τοῦ πνεύματος, ὅ ἐστι ῥῆμα θεοῦ· διὰ 18
πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως προσευχό-
μενοι ἐν παντὶ καιρῷ, ἐν πνεύματι, καὶ εἰς
αὐτὸ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες ἐν πάσῃ προσκαρ-
τερήσει καὶ δεήσει περὶ πάντων τῶν ἁγίων· καὶ 19
ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα μοι δοθῇ λόγος ἐν ἀνοίξει τοῦ
στόματός μου, ἐν παῤῥησίᾳ γνωρίσαι τὸ
μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου· ὑπὲρ οὗ πρεσβεύω ἐν 20
ἁλύσει· ἵνα ἐν αὐτῷ παῤῥησιάσωμαι, ὡς δεῖ
με λαλῆσαι. ἵνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ κατ' 21
ἐμέ, τί πράσσω, πάντα ὑμῖν γνωρίσει τυ-
χικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διά-
κονος ἐν κυρίῳ· ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς 22
αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν, καὶ πα-
ρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν. εἰρήνη τοῖς 23
ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως, ἀπὸ θεοῦ
πατρὸς, καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ. ἡ χάρις μετὰ 24
πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν
χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ. ἀμήν.

Πρὸς ἐφεσίους ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης
διὰ τυχικοῦ.

Η ΤΟΥ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

# Η ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

α.

1 ΠΑΥΛΟΣ καὶ τιμόθεος δοῦλοι
ἰησοῦ χριστοῦ, πᾶσι τοῖς ἁγίοις ἐν
χριστῷ ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν φιλίπ-
2 ποις, σὺν ἐπισκόποις καὶ διακόνοις· χάρις
ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ
3 κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ. εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου
4 ἐπὶ πάσῃ τῇ μνείᾳ ὑμῶν, πάντοτε ἐν πά-
σῃ δεήσει μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν μετὰ χα-
5 ρᾶς τὴν δέησιν ποιούμενος, ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ
ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον, ἀπὸ πρώτης ἡμέ-
6 ρας ἄχρι τοῦ νῦν· πεποιθὼς αὐτὸ τοῦτο, ὅτι
ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν, ἐπιτε-
7 λέσει ἄχρις ἡμέρας χριστοῦ ἰησοῦ· καθώς ἐστι
δίκαιον ἐμοὶ τοῦτο φρονεῖν ὑπὲρ πάντων ὑ-
μῶν, διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἔν
τε τοῖς δεσμοῖς μου, καὶ ἐν τῇ ἀπολογίᾳ, καὶ
βεβαιώσει τοῦ εὐαγγελίου, συγκοινωνούς μου τῆς
8 χάριτος πάντας ὑμᾶς ὄντας. μάρτυς γάρ
μου ἐστὶν ὁ θεὸς, ὡς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς
9 ἐν σπλάγχνοις ἰησοῦ χριστοῦ. καὶ τοῦτο προσ-
εύχομαι, ἵνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ
μᾶλλον περισσεύῃ ἐν ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ
10 αἰσθήσει, εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ δια-
φέροντα, ἵνα ἦτε εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκο-
11 ποι εἰς ἡμέραν χριστοῦ, πεπληρωμένοι καρ-
πῶν δικαιοσύνης τῶν διὰ ἰησοῦ χριστοῦ, εἰς
12 δόξαν καὶ ἔπαινον θεοῦ. γινώσκειν δὲ ὑμᾶς
βούλομαι, ἀδελφοὶ, ὅτι τὰ κατ᾽ ἐμὲ μᾶλλον
13 εἰς προκοπὴν τοῦ εὐαγγελίου ἐλήλυθεν· ὥστε
τοὺς δεσμούς μου φανεροὺς ἐν χριστῷ γενέσθαι
ἐν ὅλῳ τῷ πραιτωρίῳ, καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶ-
14 σι· καὶ τοὺς πλείονας τῶν ἀδελφῶν ἐν κυρίῳ,
πεποιθότας τοῖς δεσμοῖς μου, περισσοτέρως
15 τολμᾷν ἀφόβως τὸν τοῦ θεοῦ λόγον λαλεῖν. τι-
νὲς μὲν καὶ διὰ φθόνον καὶ ἔριν, τινὲς δὲ καὶ δι᾽
16 εὐδοκίαν τὸν χριστὸν κηρύσσουσιν. οἱ μὲν ἐξ ἐρι-
θείας τὸν χριστὸν καταγγέλλουσιν οὐχ ἁγνῶς,
οἰόμενοι θλίψιν ἐπιφέρειν τοῖς δεσμοῖς
17 μου· οἱ δὲ ἐξ ἀγάπης, εἰδότες ὅτι εἰς ἀπο-
18 λογίαν τοῦ εὐαγγελίου κεῖμαι. τί γάρ; πλὴν
παντὶ τρόπῳ, εἴτε προφάσει, εἴτε ἀλη-
θείᾳ, χριστὸς καταγγέλλεται· καὶ ἐν τούτῳ
19 χαίρω, ἀλλὰ καὶ χαρήσομαι· οἶδα γὰρ ὅτι
τοῦτό μοι ἀποβήσεται εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς
ὑμῶν δεήσεως, καὶ ἐπιχορηγίας τοῦ πνεύμα-
20 τος ἰησοῦ χριστοῦ, κατὰ τὴν ἀποκαραδοκίαν καὶ
ἐλπίδα μου, ὅτι ἐν οὐδενὶ αἰσχυνθήσομαι,
ἀλλ᾽ ἐν πάσῃ παῤῥησίᾳ, ὡς πάντοτε, καὶ νῦν
μεγαλυνθήσεται χριστὸς ἐν τῷ σώματί
μου, εἴτε διὰ ζωῆς, εἴτε διὰ θανάτου. ἐμοὶ 21
γὰρ τὸ ζῆν, χριστός· καὶ τὸ ἀποθανεῖν, κέρ-
δος. εἰ δὲ τὸ ζῆν ἐν σαρκὶ, τοῦτό μοι καρ- 22
πὸς ἔργου, καὶ τί αἱρήσομαι οὐ γνωρίζω.
συνέχομαι δὲ ἐκ τῶν δύο, τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων 23
εἰς τὸ ἀναλῦσαι, καὶ σὺν χριστῷ εἶναι· πολλῷ
μᾶλλον κρεῖσσον. τὸ δὲ ἐπιμένειν ἐν τῇ σαρ- 24
κὶ, ἀναγκαιότερον δι᾽ ὑμᾶς. καὶ τοῦτο πεποι- 20
θὼς οἶδα ὅτι μενῶ καὶ συμπαραμενῶ πᾶσιν
ὑμῖν εἰς τὴν ὑμῶν προκοπὴν καὶ χαρὰν τῆς
πίστεως· ἵνα τὸ καύχημα ὑμῶν περισσεύῃ 26
ἐν χριστῷ ἰησοῦ ἐν ἐμοὶ, διὰ τῆς ἐμῆς παρου-
σίας πάλιν πρὸς ὑμᾶς. μόνον ἀξίως τοῦ εὐ- 27
αγγελίου τοῦ χριστοῦ πολιτεύεσθε, ἵνα εἴτε
ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ὑμᾶς, εἴτε ἀπὼν, ἀκούσω τὰ
περὶ ὑμῶν, ὅτι στήκετε ἐν ἑνὶ πνεύματι, μιᾷ
ψυχῇ, συναθλοῦντες τῇ πίστει τοῦ εὐαγγελίου·
καὶ μὴ πτυρόμενοι ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀντικει- 28
μένων. ἥτις αὐτοῖς μέν ἐστιν ἔνδειξις ἀπω-
λείας, ὑμῖν δὲ σωτηρίας· καὶ τοῦτο ἀπὸ θεοῦ·
ὅτι ὑμῖν ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ χριστοῦ, οὐ μόνον 29
τὸ εἰς αὐτὸν πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ
πάσχειν, τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες οἷον ἴδετε
ἐν ἐμοὶ, καὶ νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί.

β.

Εἴ τις οὖν παράκλησις ἐν χριστῷ, εἴ τι 1
παραμύθιον ἀγάπης, εἴ τις κοινωνία πνεύ-
ματος, εἴ τινα σπλάγχνα καὶ οἰκτιρμοὶ, πλη- 2
ρώσατέ μου τὴν χαρὰν, ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῆ-
τε, τὴν αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες, σύμψυχοι,
τὸ ἓν φρονοῦντες· μηδὲν κατὰ ἐριθείαν ἢ κε- 3
νοδοξίαν, ἀλλὰ τῇ ταπεινοφροσύνῃ ἀλλή-
λους ἡγούμενοι ὑπερέχοντας ἑαυτῶν· μὴ τὰ 4
ἑαυτῶν ἕκαστος σκοπεῖτε, ἀλλὰ καὶ τὰ ἑτέρων
ἕκαστος· τοῦτο γὰρ φρονείσθω ἐν ὑμῖν ὃ καὶ ἐν 5
χριστῷ ἰησοῦ· ὃς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ 6
ἁρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα θεῷ· ἀλλ᾽ 7
ἑαυτὸν ἐκένωσε, μορφὴν δούλου λαβὼν, ἐν ὁ-
μοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος, καὶ σχήματι
εὑρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος· ἐταπείνωσεν ἑαυ- 8
τὸν, γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου,
θανάτου δὲ, σταυροῦ. διὸ καὶ ὁ θεὸς αὐτὸν ὑπερύ- 9
ψωσε, καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ
πᾶν ὄνομα· ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι ἰησοῦ πᾶν 10
γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων, καὶ
καταχθονίων, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολο- 11
γήσηται,

γλώσσηται, ὅτι κύριος ἰησοῦς χριστὸς, εἰς δόξαν
12 θεοῦ πατρός. ὥστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς
πάντοτε ὑπηκούσατε μου, μὴ ἐν τῇ παρου-
σίᾳ μου μόνον, ἀλλὰ καὶ νῦν πολλῷ μᾶλλον
ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου, μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν
13 ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε. ὁ θεὸς γάρ
ἐστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλειν, καὶ τὸ
14 ἐνεργεῖν, ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας. πάντα ποιεῖτε
15 χωρὶς γογγυσμῶν καὶ διαλογισμῶν· ἵνα γένησθε
ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι, τέκνα θεοῦ ἀμώμη-
τα ἐν μέσῳ γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διεστραμμέ-
νης, ἐν οἷς φαίνεσθε ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ·
16 λόγον ζωῆς ἐπέχοντες, εἰς καύχημα ἐμοὶ
εἰς ἡμέραν χριστοῦ, ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδρα-
17 μον, οὐδὲ εἰς κενὸν ἐκοπίασα· ἀλλ᾽ εἰ καὶ
σπένδομαι ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ λειτουργίᾳ τῆς
πίστεως ὑμῶν, χαίρω καὶ συγχαίρω πᾶσιν
18 ὑμῖν· τὸ δ᾽ αὐτὸ καὶ ὑμεῖς χαίρετε καὶ συγ-
19 χαίρετέ μοι. ἐλπίζω δὲ ἐν κυρίῳ ἰησοῦ, τι-
μόθεον ταχέως πέμψαι ὑμῖν, ἵνα κἀγὼ
20 εὐψυχῶ, γνοὺς τὰ περὶ ὑμῶν· οὐδένα γὰρ ἔ-
χω ἰσόψυχον, ὅστις γνησίως τὰ περὶ ὑμῶν
21 μεριμνήσει. οἱ πάντες γὰρ τὰ ἑαυτῶν ζητοῦ-
22 σιν, οὐ τὰ τοῦ χριστοῦ ἰησοῦ. τὴν δὲ δοκιμὴν αὐτοῦ
γινώσκετε, ὅτι ὡς πατρὶ τέκνον, σὺν ἐμοὶ ἐ-
23 δούλευσεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον. τοῦτον μὲν οὖν
ἐλπίζω πέμψαι, ὡς ἂν ἀπίδω τὰ περὶ ἐ-
24 μὲ, ἐξ αὐτῆς. πέποιθα δὲ ἐν κυρίῳ, ὅτι καὶ
25 αὐτὸς ταχέως ἐλεύσομαι. ἀναγκαῖον δὲ ἡγη-
σάμην, ἐπαφρόδιτον τὸν ἀδελφὸν, καὶ συνερ-
γὸν, καὶ συστρατιώτην μου, ὑμῶν δὲ ἀπόστο-
λον, καὶ λειτουργὸν τῆς χρείας μου, πέμψαι
26 πρὸς ὑμᾶς· ἐπειδὴ ἐπιποθῶν ἦν πάντας
ὑμᾶς, καὶ ἀδημονῶν, διότι ἠκούσατε ὅτι ἠ-
27 σθένησε· καὶ γὰρ ἠσθένησε παραπλήσιον
θανάτῳ, ἀλλ᾽ ὁ θεὸς αὐτὸν ἠλέησεν· οὐκ αὐτὸν
δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐμέ· ἵνα μὴ λύπην ἐπὶ λύ-
28 πῃ σχῶ. σπουδαιοτέρως οὖν ἔπεμψα αὐτὸν,
ἵνα ἰδόντες αὐτὸν, πάλιν χαρῆτε, κἀγὼ ἀλυ-
29 πότερος ὦ. προσδέχεσθε οὖν αὐτὸν ἐν κυ-
ρίῳ μετὰ πάσης χαρᾶς, καὶ τοὺς τοιούτους ἐν-
30 τίμους ἔχετε· ὅτι διὰ τὸ ἔργον τοῦ χριστοῦ
μέχρι θανάτου ἤγγισε, παραβουλευσάμενος
τῇ ψυχῇ, ἵνα ἀναπληρώσῃ τὸ ὑμῶν ὑστέρη-
μα τῆς πρός με λειτουργίας.

γ´.

1 Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν κυ-
ρίῳ. τὰ αὐτὰ γράφειν ὑμῖν, ἐμοὶ μὲν οὐκ
2 ὀκνηρὸν, ὑμῖν δὲ ἀσφαλές. βλέπετε τοὺς κύ-
νας, βλέπετε τοὺς κακοὺς ἐργάτας, βλέπετε
3 τὴν κατατομήν. ἡμεῖς γάρ ἐσμεν ἡ περιτο-
μὴ, οἱ πνεύματι θεῷ λατρεύοντες, καὶ καυ-
χώμενοι ἐν χριστῷ ἰησοῦ, καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ πε-
ποιθότες· καίπερ ἐγὼ ἔχων πεποίθησιν καὶ 4
ἐν σαρκί. εἴ τις δοκεῖ ἄλλος πεποιθέναι ἐν
σαρκὶ, ἐγὼ μᾶλλον, περιτομῇ ὀκταήμερος, 5
ἐκ γένους ἰσραὴλ, φυλῆς βενιαμὶν, ἑβραῖος
ἐξ ἑβραίων, κατὰ νόμον φαρισαῖος, κατὰ ζῆλον 6
διώκων τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ δικαιοσύνην
τὴν ἐν νόμῳ γενόμενος ἄμεμπτος. ἀλλ᾽ ἅτινα 7
ἦν μοι κέρδη, ταῦτα ἥγημαι διὰ τὸν χριστὸν
ζημίαν· ἀλλὰ μὲν οὖν γε καὶ ἡγοῦμαι πάντα 8
ζημίαν εἶναι διὰ τὸ ὑπερέχον τῆς γνώσεως
χριστοῦ ἰησοῦ τοῦ κυρίου μου, δι᾽ ὃν τὰ πάντα
ἐζημιώθην, καὶ ἡγοῦμαι σκύβαλα εἶναι, ἵνα
χριστὸν κερδήσω· καὶ εὑρεθῶ ἐν αὐτῷ μὴ ἔ- 9
χων ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου, ἀλλὰ
τὴν διὰ πίστεως χριστοῦ, τὴν ἐκ θεοῦ δικαιο-
σύνην ἐπὶ τῇ πίστει· τοῦ γνῶναι αὐτὸν, καὶ τὴν 10
δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ, καὶ τὴν κοινωνίαν
τῶν παθημάτων αὐτοῦ, συμμορφούμενος τῷ
θανάτῳ αὐτοῦ· εἴ πως καταντήσω εἰς τὴν 11
ἐξανάστασιν τῶν νεκρῶν· οὐχ ὅτι ἤδη ἔλαβον, ἢ 12
ἤδη τετελείωμαι, διώκω δὲ, εἰ καὶ κατα-
λάβω, ἐφ᾽ ᾧ καὶ κατελήφθην ὑπὸ τοῦ κυρίου
ἰησοῦ χριστοῦ. ἀδελφοί, ἐγὼ ἐμαυτὸν οὐ λο- 13
γίζομαι κατειληφέναι· ἓν δὲ, τὰ μὲν ὀπίσω
ἐπιλανθανόμενος, τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτει-
νόμενος· κατὰ σκοπὸν διώκω, ἐπὶ τὸ βρα- 14
βεῖον τῆς ἄνω κλήσεως τοῦ θεοῦ ἐν χριστῷ ἰη-
σοῦ. ὅσοι οὖν τέλειοι, τοῦτο φρονῶμεν· καὶ 15
εἴ τι ἑτέρως φρονεῖτε, καὶ τοῦτο ὁ θεὸς ὑμῖν
ἀποκαλύψει. πλὴν εἰς ὃ ἐφθάσαμεν, τῷ 16
αὐτῷ στοιχεῖν κανόνι, τὸ αὐτὸ φρονεῖν.
συμμιμηταί μου γίνεσθε ἀδελφοί, καὶ σκο- 17
πεῖτε τοὺς οὕτω περιπατοῦντας, καθὼς ἔχε-
τε τύπον ἡμᾶς. πολλοὶ γὰρ περιπατοῦσιν, οὓς 18
πολλάκις ἔλεγον ὑμῖν, νῦν δὲ καὶ κλαίων λέ-
γω, τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ χριστοῦ· ὧν τὸ 19
τέλος ἀπώλεια, ὧν ὁ θεὸς ἡ κοιλία, καὶ ἡ δό-
ξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν, οἱ τὰ ἐπίγεια φρο-
νοῦντες. ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς 20
ὑπάρχει, ἐξ οὗ καὶ σωτῆρα ἀπεκδεχόμεθα
κύριον ἰησοῦν χριστόν· ὃς μετασχηματίσει τὸ 21
σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν, εἰς τὸ γενέ-
σθαι αὐτὸ σύμμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης
αὐτοῦ, κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ δύνασθαι αὐτὸν καὶ
ὑποτάξαι ἑαυτῷ τὰ πάντα.

δ´.

Ὥστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπό- 1
θητοι, χαρὰ καὶ στέφανός μου, οὕτω στήκετε
ἐν κυρίῳ, ἀγαπητοί. εὐοδίαν παρακα- 2
λῶ, καὶ συντύχην παρακαλῶ τὸ αὐτὸ φρο-
νεῖν ἐν κυρίῳ. καὶ ἐρωτῶ καί σε, σύζυγε 3
γνήσιε,

γνήσιε, συλλαμβάνου αὐταῖς αἵτινες ἐν τῷ
εὐαγγελίῳ συνήθλησάν μοι, μετὰ καὶ κλήμεν-
τος, καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν μου, ὧν τὰ ὀνό-
4 ματα ἐν βίβλῳ ζωῆς. χαίρετε ἐν κυρίῳ
5 πάντοτε, πάλιν ἐρῶ, χαίρετε. τὸ ἐπιεικὲς
ὑμῶν γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις. ὁ κύ-
6 ριος ἐγγύς. μηδὲν μεριμνᾶτε, ἀλλ᾽ ἐν παντὶ
τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει μετ᾽ εὐχαριστίας
τὰ αἰτήματα ὑμῶν γνωριζέσθω πρὸς τὸν
7 θεόν. καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ ἡ ὑπερέχουσα πάν-
τα νοῦν, φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν, καὶ τὰ
8 νοήματα ὑμῶν ἐν χριστῷ ἰησοῦ. τὸ λοιπὸν,
ἀδελφοὶ, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνὰ, ὅσα
δίκαια, ὅσα ἁγνὰ, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὔ-
φημα, εἴ τις ἀρετὴ, καὶ εἴ τις ἔπαινος, ταῦ-
9 τα λογίζεσθε. ἃ καὶ ἐμάθετε, καὶ παρελάβε-
τε, καὶ ἠκούσατε, καὶ εἴδετε ἐν ἐμοὶ, ταῦτα
πράσσετε, καὶ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ᾽ ὑ-
10 μῶν. ἐχάρην δὲ ἐν κυρίῳ μεγάλως, ὅτι ἤδη
ποτὲ ἀνεθάλετε τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν, ἐφ᾽
11 ᾧ καὶ ἐφρονεῖτε, ἠκαιρεῖσθε δέ. οὐχ ὅτι καθ᾽
ὑστέρησιν λέγω. ἐγὼ γὰρ ἔμαθον, ἐν οἷς εἰμι,
12 αὐτάρκης εἶναι. οἶδα καὶ ταπεινοῦσθαι, οἶδα καὶ
περισσεύειν. ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσι μεμύημαι,
καὶ χορτάζεσθαι, καὶ πεινᾶν, καὶ περισσεύειν, καὶ
ὑστερεῖσθαι. πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί 13
με χριστῷ. πλὴν καλῶς ἐποιήσατε συγ- 14
κοινωνήσαντές μου τῇ θλίψει. οἴδατε δὲ καὶ 15
ὑμεῖς, φιλιππήσιοι, ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγε-
λίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ μακεδονίας, οὐδεμία
μοι ἐκκλησία ἐκοινώνησεν εἰς λόγον δό-
σεως καὶ λήψεως, εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι. ὅτι καὶ 16
ἐν θεσσαλονίκῃ καὶ ἅπαξ καὶ δὶς εἰς τὴν
χρείαν μοι ἐπέμψατε. οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ 17
δόμα, ἀλλ᾽ ἐπιζητῶ τὸν καρπὸν τὸν πλεο-
νάζοντα εἰς λόγον ὑμῶν. ἀπέχω δὲ πάντα, 18
καὶ περισσεύω. πεπλήρωμαι δεξάμενος πα-
ρὰ ἐπαφροδίτου τὰ παρ᾽ ὑμῶν, ὀσμὴν εὐ-
ωδίας, θυσίαν δεκτὴν, εὐάρεστον τῷ θεῷ.
ὁ δὲ θεός μου πληρώσει πᾶσαν χρείαν ὑ- 19
μῶν κατὰ τὸν πλοῦτον αὐτοῦ ἐν δόξῃ, ἐν χριστῷ
ἰησοῦ. τῷ δὲ θεῷ, καὶ πατρὶ ἡμῶν ἡ δόξα εἰς 20
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν. ἀσπάσασθε 21
πάντα ἅγιον ἐν χριστῷ ἰησοῦ. ἀσπάζονται 22
ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί. ἀσπάζονται ὑ-
μᾶς πάντες οἱ ἅγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς
καίσαρος οἰκίας. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἰησοῦ 23
χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. ἀμήν.

Πρὸς φιλιππησίους ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης διὰ ἐπαφροδίτου.

# Η ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

α.

1 ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος ἰησοῦ χριστοῦ
διὰ θελήματος θεοῦ, καὶ τιμόθεος ὁ
2 ἀδελφὸς, τοῖς ἐν κολοσσαῖς ἁγίοις
3 καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν χριστῷ. χάρις ὑμῖν,
καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ κυρίου
ἰησοῦ χριστοῦ. εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ, καὶ πατρὶ
τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, πάντοτε περὶ
4 ὑμῶν προσευχόμενοι, ἀκούσαντες τὴν πίστιν
ὑμῶν ἐν χριστῷ ἰησοῦ, καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς
5 πάντας τοὺς ἁγίους, διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀπο-
κειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν προη-
κούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγ-
6 γελίου, τοῦ παρόντος εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν
παντὶ τῷ κόσμῳ, καὶ ἔστι καρποφορούμενον, καὶ
αὐξανόμενον, καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν, ἀφ᾽ ἧς ἡμέ-
ρας ἠκούσατε καὶ ἐπέγνωτε τὴν χάριν τοῦ θεοῦ
7 ἐν ἀληθείᾳ. καθὼς ἐμάθετε ἀπὸ ἐπαφρᾶ
τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ἡμῶν, ὅς ἐστι πιστὸς
8 ὑπὲρ ὑμῶν διάκονος τοῦ χριστοῦ. ὁ καὶ δηλώ-
9 σας ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν πνεύματι. διὰ
τοῦτο καὶ ἡμεῖς ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας ἠκούσαμεν, οὐ
παυόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι, καὶ αἰ-
τούμενοι, ἵνα πληρωθῆτε τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ
θελήματος αὐτοῦ, ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ συνέσει
πνευματικῇ, περιπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ 10
κυρίου εἰς πᾶσαν ἀρέσκειαν, ἐν παντὶ ἔργῳ ἀ-
γαθῷ καρποφοροῦντες, καὶ αὐξανόμενοι εἰς τὴν
ἐπίγνωσιν τοῦ θεοῦ, ἐν πάσῃ δυνάμει δυνα- 11
μούμενοι κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ, εἰς
πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν μετὰ
χαρᾶς. εὐχαριστοῦντες τῷ θεῷ, καὶ πατρὶ 12
τῷ ἱκανώσαντι ἡμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλή-
ρου τῶν ἁγίων ἐν τῷ φωτί. ὃς ἐρρύσατο ἡμᾶς 13
ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους, καὶ μετέστησεν εἰς
τὴν βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ. ἐν ᾧ 14
ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν, τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρ-
τιῶν. ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρω- 15
τότοκος πάσης κτίσεως. ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτί- 16
σθη τὰ πάντα τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ τὰ ἐ-
πὶ τῆς γῆς, τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε
θρόνοι, εἴτε κυριότητες, εἴτε ἀρχαὶ, εἴτε
ἐξουσίαι. τὰ πάντα δι᾽ αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν
ἔκτισται. καὶ αὐτός ἐστι πρὸ πάντων, καὶ τὰ 17



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

18 πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκε· καὶ αὐτός ἐστιν ἡ
κεφαλὴ τοῦ σώματος τῆς ἐκκλησίας, ὅς ἐστιν
ἀρχὴ, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν· ἵνα γένηται
19 ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων· ὅτι ἐν αὐτῷ
εὐδόκησε πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι·
20 καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι πάντα εἰς αὐ-
τὸν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ
σταυροῦ αὐτοῦ, δι' αὐτοῦ, εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς,
21 εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας
ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχθροὺς τῇ διανοίᾳ, ἐν
22 τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς· νυνὶ δὲ ἀποκα-
τήλλαξεν ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ
διὰ τοῦ θανάτου, παραστῆσαι ὑμᾶς ἁγίους, καὶ
ἀμώμους, καὶ ἀνεγκλήτους κατενώπιον αὐτοῦ·
23 εἴγε ἐπιμένετε τῇ πίστει τεθεμελιωμένοι
καὶ ἑδραῖοι, καὶ μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλ-
πίδος τοῦ εὐαγγελίου οὗ ἠκούσατε, τοῦ κηρυ-
χθέντος ἐν πάσῃ τῇ κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν οὐρα-
24 νὸν, οὗ ἐγενόμην ἐγὼ παῦλος διάκονος. νῦν
χαίρω ἐν τοῖς παθήμασί μου ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ
ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων
τοῦ χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος
25 αὐτοῦ, ὅ ἐστιν ἡ ἐκκλησία· ἧς ἐγενόμην ἐγὼ
διάκονος κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖ-
σάν μοι εἰς ὑμᾶς, πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ·
26 τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν
αἰώνων, καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν, νυνὶ δὲ ἐφανερώθη
27 τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, οἷς ἠθέλησεν ὁ θεὸς γνω-
ρίσαι τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου
τούτου ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὅς ἐστι χριστὸς ἐν ὑμῖν,
28 ἡ ἐλπὶς τῆς δόξης· ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν,
νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον, καὶ διδάσκον-
τες ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα παραστήσωμεν πάν-
29 τα ἄνθρωπον ἐν χριστῷ ἰησοῦ· εἰς ὃ καὶ κοπιῶ
ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ τὴν
ἐνεργουμένην ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει.

β.

1 Θέλω γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ἡλίκον ἀγῶνα
ἔχω περὶ ὑμῶν, καὶ τῶν ἐν λαοδικείᾳ, καὶ ὅσοι
οὐχ ἑωράκασι τὸ πρόσωπόν μου ἐν σαρκί·
2 ἵνα παρακληθῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν συμ-
βιβασθέντων ἐν ἀγάπῃ, καὶ εἰς πάντα πλοῦ-
τον τῆς πληροφορίας τῆς συνέσεως, εἰς ἐπίγνω-
σιν τοῦ μυστηρίου τοῦ θεοῦ, καὶ πατρὸς, καὶ τοῦ χρι-
3 στοῦ, ἐν ᾧ εἰσι πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σο-
4 φίας, καὶ τῆς γνώσεως ἀπόκρυφοι. τοῦτο δὲ λέ-
γω, ἵνα μή τις ὑμᾶς παραλογίζηται ἐν πι-
5 θανολογίᾳ. εἰ γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ ἄπειμι, ἀλλὰ
τῷ πνεύματι σὺν ὑμῖν εἰμι, χαίρων καὶ
βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν, καὶ τὸ στερέωμα τῆς
6 εἰς χριστὸν πίστεως ὑμῶν. ὡς οὖν παρελάβετε
τὸν χριστὸν ἰησοῦν τὸν κύριον, ἐν αὐτῷ περιπα-
τεῖτε, ἐρριζωμένοι καὶ ἐποικοδομούμενοι ἐν
αὐτῷ, καὶ βεβαιούμενοι ἐν τῇ πίστει, καθὼς
ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐ-
χαριστίᾳ. βλέπετε μή τις ὑμᾶς ἔσται ὁ 8
συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς
ἀπάτης, κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων,
κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου, καὶ οὐ κατὰ χριστόν.
ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα 9
τῆς θεότητος σωματικῶς· καὶ ἐστὲ ἐν αὐτῷ 10
πεπληρωμένοι, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης
ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας· ἐν ᾧ καὶ περιετμήθητε 11
περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ, ἐν τῇ ἀπεκδύσει
τοῦ σώματος τῶν ἁμαρτιῶν τῆς σαρκὸς, ἐν τῇ
περιτομῇ τοῦ χριστοῦ· συνταφέντες αὐτῷ ἐν 12
τῷ βαπτίσματι, ἐν ᾧ καὶ συνηγέρθητε διὰ
τῆς πίστεως τῆς ἐνεργείας τοῦ θεοῦ τοῦ ἐγείραντος
αὐτὸν ἐκ τῶν νεκρῶν. καὶ ὑμᾶς νεκροὺς ὄντας 13
ἐν τοῖς παραπτώμασι, καὶ τῇ ἀκροβυστίᾳ τῆς
σαρκὸς ὑμῶν, συνεζωοποίησε ὑμᾶς σὺν
αὐτῷ, χαρισάμενος ἡμῖν πάντα τὰ παρα-
πτώματα· ἐξαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν χει- 14
ρόγραφον τοῖς δόγμασιν, ὃ ἦν ὑπεναντίον ἡ-
μῖν, καὶ αὐτὸ ἦρεν ἐκ τοῦ μέσου, προσηλώ-
σας αὐτὸ τῷ σταυρῷ· ἀπεκδυσάμενος τὰς 15
ἀρχὰς, καὶ τὰς ἐξουσίας ἐδειγμάτισεν ἐν
παρρησίᾳ, θριαμβεύσας αὐτοὺς ἐν αὐτῷ. μὴ 16
οὖν τις ὑμᾶς κρινέτω ἐν βρώσει, ἢ ἐν πόσει,
ἢ ἐν μέρει ἑορτῆς, ἢ νεομηνίας, ἢ σαββάτων·
ἅ ἐστι σκιὰ τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα τοῦ 17
χριστοῦ. μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβευέτω, θέ- 18
λων ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ θρησκείᾳ τῶν ἀγ-
γέλων, ἃ μὴ ἑώρακεν ἐμβατεύων, εἰκῇ φυ-
σιούμενος ὑπὸ τοῦ νοὸς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ· καὶ οὐ 19
κρατῶν τὴν κεφαλὴν, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα
διὰ τῶν ἁφῶν καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγού-
μενον, καὶ συμβιβαζόμενον, αὔξει τὴν αὔξησιν
τοῦ θεοῦ. εἰ οὖν ἀπεθάνετε σὺν τῷ χριστῷ, 20
ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ κόσμου, τί ὡς ζῶντες
ἐν κόσμῳ δογματίζεσθε; μὴ ἅψῃ, μὴ γεύ- 21
σῃ, μὴ θίγῃς· ἅ ἐστι πάντα εἰς φθορὰν τῇ 22
ἀποχρήσει, κατὰ τὰ ἐντάλματα καὶ διδα-
σκαλίας τῶν ἀνθρώπων· ἅτινά ἐστι λόγον μὲν 23
ἔχοντα σοφίας ἐν ἐθελοθρησκείᾳ, καὶ ταπει-
νοφροσύνῃ, καὶ ἀφειδίᾳ σώματος, οὐκ ἐν τιμῇ
τινι πρὸς πλησμονὴν τῆς σαρκός.

γ.

Εἰ οὖν συνηγέρθητε τῷ χριστῷ, τὰ ἄνω 1
ζητεῖτε, οὗ ὁ χριστός ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ
καθήμενος· τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς 2
γῆς. ἀπεθάνετε γὰρ, καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυ- 3
πται σὺν τῷ χριστῷ ἐν τῷ θεῷ. ὅταν ὁ χρι- 4
στὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ἡμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς
σὺν

5 σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ. νεκρώ-
σατε οὖν τὰ μέλη ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς,
πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυ-
μίαν κακὴν, καὶ τὴν πλεονεξίαν, ἥτις ἐστὶν
6 εἰδωλολατρεία· δι᾽ ἃ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ
7 θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας· ἐν οἷς καὶ
ὑμεῖς περιεπατήσατέ ποτε, ὅτε ἐζῆτε ἐν
8 αὐτοῖς. νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάν-
τα, ὀργὴν, θυμὸν, κακίαν, βλασφημίαν,
9 αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν. μὴ ψεύ-
δεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι τὸν πα-
10 λαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ· καὶ
ἐνδυσάμενοι τὸν νέον τὸν ἀνακαινούμενον εἰς
ἐπίγνωσιν κατ᾽ εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐ-
11 τόν· ὅπου οὐκ ἔνι ἕλλην καὶ ἰουδαῖος, περιτομὴ
καὶ ἀκροβυστία· βάρβαρος, σκύθης· δοῦλος,
ἐλεύθερος· ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι χρι-
12 στός. ἐνδύσασθε οὖν, ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ θεοῦ,
ἅγιοι, καὶ ἠγαπημένοι, σπλάγχνα οἰκτιρμοῦ,
χρηστότητα, ταπεινοφροσύνην, πραότητα,
13 μακροθυμίαν· ἀνεχόμενοι ἀλλήλων, καὶ
χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, ἐάν τις πρός τινα ἔχῃ
μομφήν· καθὼς καὶ ὁ χριστὸς ἐχαρίσατο
14 ὑμῖν, οὕτω καὶ ὑμεῖς. ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις τὴν
ἀγάπην, ἥτις ἐστὶ σύνδεσμος τῆς τελειό-
15 τητος· καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ βραβευέτω ἐν
ταῖς καρδίαις ὑμῶν· εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν
16 ἑνὶ σώματι, καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε. ὁ λόγος
τοῦ χριστοῦ ἐνοικείτω ἐν ὑμῖν πλουσίως, ἐν
πάσῃ σοφίᾳ, διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες
ἑαυτοὺς, ψαλμοῖς, καὶ ὕμνοις, καὶ ᾠδαῖς πνευ-
ματικαῖς, ἐν χάριτι ᾄδοντες ἐν τῇ καρ-
17 δίᾳ ὑμῶν τῷ κυρίῳ. καὶ πᾶν ὅ, τι ἂν ποιῆ-
τε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν ὀνόματι
κυρίου ἰησοῦ, εὐχαριστοῦντες τῷ θεῷ, καὶ πα-
18 τρὶ δι᾽ αὐτοῦ. αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε
19 τοῖς ἀνδράσιν, ὡς ἀνῆκεν ἐν κυρίῳ. οἱ ἄν-
δρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας, καὶ μὴ πι-
20 κραίνεσθε πρὸς αὐτάς. τὰ τέκνα, ὑπα-
κούετε τοῖς γονεῦσι κατὰ πάντα· τοῦτο γάρ
21 ἐστιν εὐάρεστον ἐν κυρίῳ. οἱ πατέρες, μὴ ἐρε-
θίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν.
22 οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε κατὰ πάντα τοῖς κατὰ
σάρκα κυρίοις, μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλείαις ὡς
ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ᾽ ἐν ἁπλότητι καρδίας,
23 φοβούμενοι τὸν θεόν· καὶ πᾶν ὅ, τι ἐὰν ποιῆτε,
ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε, ὡς τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ
24 ἀνθρώποις· εἰδότες, ὅτι ἀπὸ κυρίου ἀπολήψεσθε
τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς κληρονομίας· τῷ γὰρ κυ-
25 ρίῳ χριστῷ δουλεύετε. ὁ δὲ ἀδικῶν κομιεῖται
ὃ ἠδίκησε, καὶ οὐκ ἔστι προσωποληψία.

δ.

Οἱ κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς 1
δούλοις παρέχετε, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμεῖς ἔχε-
τε κύριον ἐν οὐρανοῖς. τῇ προσευχῇ προσ- 2
καρτερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐ-
χαριστίᾳ· προσευχόμενοι ἅμα καὶ περὶ ἡ- 3
μῶν, ἵνα ὁ θεὸς ἀνοίξῃ καὶ ἡμῖν θύραν τοῦ
λόγου, λαλῆσαι τὸ μυστήριον τοῦ χριστοῦ, δι᾽ ὃ
καὶ δέδεμαι· ἵνα φανερώσω αὐτὸ, ὡς δεῖ με 4
λαλῆσαι. ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς τοὺς 5
ἔξω, τὸν καιρὸν ἐξαγοραζόμενοι. ὁ λόγος 6
ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἅλατι ἠρτυμέ-
νος, εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἑνὶ ἑκάστῳ ἀπο-
κρίνεσθαι. τὰ κατ᾽ ἐμὲ πάντα γνωρίσει ὑμῖν 7
τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς, καὶ πιστὸς
διάκονος, καὶ σύνδουλος ἐν κυρίῳ· ὃν ἔπεμψα 8
πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῷ τὰ περὶ
ὑμῶν, καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν,
σὺν ὀνησίμῳ τῷ πιστῷ καὶ ἀγαπητῷ ἀδελ- 9
φῷ, ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν. πάντα ὑμῖν γνωριοῦσι
τὰ ὧδε. ἀσπάζεται ὑμᾶς ἀρίσταρχος ὁ συν- 10
αιχμάλωτός μου, καὶ μάρκος ὁ ἀνεψιὸς βαρ-
νάβα, περὶ οὗ ἐλάβετε ἐντολάς· ἐὰν ἔλθῃ
πρὸς ὑμᾶς, δέξασθε αὐτόν· καὶ ἰησοῦς ὁ λε- 11
γόμενος ἰοῦστος, οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς, οὗτοι
μόνοι συνεργοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ,
οἵτινες ἐγενήθησάν μοι παρηγορία. ἀσπά- 12
ζεται ὑμᾶς ἐπαφρᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν, δοῦλος χρι-
στοῦ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ ὑμῶν ἐν
ταῖς προσευχαῖς, ἵνα στῆτε τέλειοι καὶ πε-
πληρωμένοι ἐν παντὶ θελήματι τοῦ θεοῦ.
μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ, ὅτι ἔχει ζῆλον πολὺν 13
ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ τῶν ἐν λαοδικείᾳ, καὶ τῶν ἐν ἱερα-
πόλει. ἀσπάζεται ὑμᾶς λουκᾶς ὁ ἰατρὸς ὁ 14
ἀγαπητὸς, καὶ δημᾶς. ἀσπάσασθε τοὺς ἐν 15
λαοδικείᾳ ἀδελφοὺς, καὶ νυμφᾶν, καὶ τὴν κατ᾽
οἶκον αὐτοῦ ἐκκλησίαν. καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ 16
παρ᾽ ὑμῖν ἡ ἐπιστολὴ, ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ
λαοδικέων ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῇ, καὶ τὴν
λαοδικείας, ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε. καὶ 17
εἴπατε ἀρχίππῳ, βλέπε τὴν διακονίαν
ἣν παρέλαβες ἐν κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν πλη-
ροῖς. ὁ ἀσπασμὸς, τῇ ἐμῇ χειρὶ παύλου. μνη- 18
μονεύετέ μου τῶν δεσμῶν. ἡ χάρις μεθ᾽ ὑ-
μῶν. ἀμήν.

Πρὸς κολοσσαεῖς ἐγράφη ἀπὸ ῥώ-
μης διὰ τυχικοῦ καὶ ὀνησίμου.

# Η ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ Α΄.

α΄.

1 ΠΑΥΛΟΣ καὶ σιλουανὸς,
καὶ τιμόθεος, τῇ ἐκκλησίᾳ
θεσσαλονικέων ἐν θεῷ
πατρὶ, καὶ κυρίῳ ἰησοῦ
χριστῷ, χάρις ὑμῖν, καὶ
εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡ-
2 μῶν, καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ. εὐχαριστοῦμεν
τῷ θεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν, μνείαν
ὑμῶν ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν,
ἀδιαλείπτως μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου
3 τῆς πίστεως, καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης, καὶ τῆς
ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰη-
σοῦ χριστοῦ, ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ, καὶ πατρὸς ἡ-
4 μῶν· εἰδότες, ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι ὑπὸ
5 θεοῦ, τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν· ὅτι τὸ εὐαγγέλιον
ἡμῶν οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον,
ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει, καὶ ἐν πνεύματι ἁγίῳ,
καὶ ἐν πληροφορίᾳ πολλῇ, καθὼς οἴδατε
6 οἷοι ἐγενήθημεν ἐν ὑμῖν δι' ὑμᾶς. καὶ ὑμεῖς
μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε, καὶ τοῦ κυρίου, δε-
ξάμενοι τὸν λόγον ἐν θλίψει πολλῇ, μετὰ χα-
7 ρᾶς πνεύματος ἁγίου· ὥστε γενέσθαι ὑμᾶς
τύπους πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ μακε-
8 δονίᾳ, καὶ τῇ ἀχαΐᾳ· ἀφ' ὑμῶν γὰρ ἐξήχηται
ὁ λόγος τοῦ κυρίου οὐ μόνον ἐν τῇ μακεδονίᾳ
καὶ ἐν τῇ ἀχαΐᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν παντὶ τόπῳ ἡ
πίστις ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν θεὸν, ἐξελήλυθεν, ὥστε
9 μὴ χρείαν ἡμᾶς ἔχειν λαλεῖν τι· αὐτοὶ γὰρ
περὶ ἡμῶν ἀπαγγέλλουσιν ὁποίαν εἴσοδον
ἔχομεν πρὸς ὑμᾶς, καὶ πῶς ἐπεστρέψατε
πρὸς τὸν θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων, δουλεύειν θεῷ
10 ζῶντι καὶ ἀληθινῷ, καὶ ἀναμένειν τὸν υἱὸν αὐτοῦ
ἐκ τῶν οὐρανῶν, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἰησοῦν τὸν
ῥυόμενον ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχομένης.

β΄.

1 Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε, ἀδελφοὶ, τὴν εἴσοδον ἡ-
μῶν τὴν πρὸς ὑμᾶς, ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν·
2 ἀλλὰ προπαθόντες καὶ ὑβρισθέντες, καθὼς
οἴδατε, ἐν φιλίπποις, ἐπαρρησιασάμεθα ἐν
τῷ θεῷ ἡμῶν λαλῆσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐ-
3 αγγέλιον τοῦ θεοῦ ἐν πολλῷ ἀγῶνι. ἡ γὰρ πα-
ράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάνης, οὐδὲ ἐξ ἀκα-
4 θαρσίας, οὔτε ἐν δόλῳ· ἀλλὰ καθὼς δεδο-
κιμάσμεθα ὑπὸ τοῦ θεοῦ πιστευθῆναι τὸ εὐ-
αγγέλιον, οὕτω λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἀνθρώποις
ἀρέσκοντες, ἀλλὰ τῷ θεῷ τῷ δοκιμάζοντι
5 τὰς καρδίας ἡμῶν. οὔτε γάρ ποτε ἐν λόγῳ
κολακείας ἐγενήθημεν, καθὼς οἴδατε, οὔτε
ἐν προφάσει πλεονεξίας· θεὸς μάρτυς· οὔτε 6
ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν, οὔτε ἀφ' ὑ-
μῶν, οὔτε ἀπ' ἄλλων· δυνάμενοι ἐν βάρει
εἶναι ὡς χριστοῦ ἀπόστολοι, ἀλλ' ἐγενήθημεν ἤ-
πιοι ἐν μέσῳ ὑμῶν· ὡς ἂν τροφὸς θάλπῃ 7
τὰ ἑαυτῆς τέκνα· οὕτως ἱμειρόμενοι ὑμῶν, 8
εὐδοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐ-
αγγέλιον τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυ-
χὰς, διότι ἀγαπητοὶ ἡμῖν γεγένησθε. μνη- 9
μονεύετε γὰρ, ἀδελφοὶ, τὸν κόπον ἡμῶν, καὶ
τὸν μόχθον· νυκτὸς γὰρ καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι,
πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν, ἐκηρύ-
ξαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ.
ὑμεῖς μάρτυρες, καὶ ὁ θεὸς, ὡς ὁσίως, καὶ δι- 10
καίως, καὶ ἀμέμπτως ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν
ἐγενήθημεν· καθάπερ οἴδατε ὡς ἕνα ἕκα- 11
στον ὑμῶν, ὡς πατὴρ τέκνα ἑαυτοῦ· παρα- 12
καλοῦντες ὑμᾶς, καὶ παραμυθούμενοι, καὶ
μαρτυρούμενοι, εἰς τὸ περιπατῆσαι ὑμᾶς
ἀξίως τοῦ θεοῦ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς εἰς τὴν
ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν. διὰ τοῦτο καὶ 13
ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ ἀδιαλείπτως,
ὅτι παραλαβόντες λόγον ἀκοῆς παρ' ἡμῶν,
τοῦ θεοῦ, ἐδέξασθε οὐ λόγον ἀνθρώπων, ἀλλὰ
καθώς ἐστιν ἀληθῶς, λόγον θεοῦ, ὃς καὶ ἐνερ-
γεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν. ὑμεῖς γὰρ μι- 14
μηταὶ ἐγενήθητε, ἀδελφοὶ, τῶν ἐκκλησιῶν
τοῦ θεοῦ τῶν οὐσῶν ἐν τῇ ἰουδαίᾳ, ἐν χριστῷ ἰη-
σοῦ, ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν
ἰδίων συμφυλετῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν
ἰουδαίων, τῶν καὶ τὸν κύριον ἀποκτεινάντων 15
ἰησοῦν, καὶ τοὺς ἰδίους προφήτας, καὶ ἡμᾶς ἐκ-
διωξάντων, καὶ θεῷ μὴ ἀρεσκόντων, καὶ πᾶ-
σιν ἀνθρώποις ἐναντίων· κωλυόντων ἡμᾶς 16
τοῖς ἔθνεσι λαλῆσαι ἵνα σωθῶσιν, εἰς τὸ ἀ-
ναπληρῶσαι αὐτῶν τὰς ἁμαρτίας πάντοτε.
ἔφθασε δὲ ἐπ' αὐτοὺς ἡ ὀργὴ εἰς τέλος. ἡμεῖς 17
δὲ, ἀδελφοὶ, ἀπορφανισθέντες ἀφ' ὑμῶν
πρὸς καιρὸν ὥρας, προσώπῳ, οὐ καρδίᾳ, πε-
ρισσοτέρως ἐσπουδάσαμεν τὸ πρόσωπον
ὑμῶν ἰδεῖν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ. διὸ ἠθελή- 18
σαμεν ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἐγὼ μὲν παῦλος, καὶ
ἅπαξ καὶ δὶς, καὶ ἐνέκοψεν ἡμᾶς ὁ σατανᾶς.
τίς γὰρ ἡμῶν ἐλπὶς, ἢ χαρὰ, ἢ στέφανος 19
καυχήσεως; ἢ οὐχὶ καὶ ὑμεῖς ἔμπροσθεν τοῦ
κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, ἐν τῇ αὐτοῦ παρου-
σίᾳ; ὑμεῖς γάρ ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν, καὶ χαρά. 20

γ΄.

1 Διὸ μηκέτι στέγοντες, εὐδοκήσαμεν κα-
ταλειφθῆναι ἐν Ἀθήναις μόνοι· καὶ ἐπέμψα-
2 μεν Τιμόθεον τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, καὶ διάκονον
τοῦ θεοῦ, καὶ συνεργὸν ἡμῶν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ
τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ στηρίξαι ὑμᾶς, καὶ παρα-
3 καλέσαι ὑμᾶς περὶ τῆς πίστεως ὑμῶν, τῷ
μηδένα σαίνεσθαι ἐν ταῖς θλίψεσι ταύταις·
4 αὐτοὶ γὰρ οἴδατε, ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα. καὶ
γὰρ ὅτε πρὸς ὑμᾶς ἦμεν, προελέγομεν ὑμῖν,
ὅτι μέλλομεν θλίβεσθαι, καθὼς καὶ ἐγένετο, καὶ
5 οἴδατε. διὰ τοῦτο κἀγὼ μηκέτι στέγων, ἔ-
πεμψα εἰς τὸ γνῶναι τὴν πίστιν ὑμῶν, μή
πως ἐπείρασεν ὑμᾶς ὁ πειράζων, καὶ εἰς
6 κενὸν γένηται ὁ κόπος ἡμῶν. ἄρτι δὲ ἐλθόντος
Τιμοθέου πρὸς ἡμᾶς ἀφ᾽ ὑμῶν, καὶ εὐαγγε-
λισαμένου ἡμῖν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην
ὑμῶν, καὶ ὅτι ἔχετε μνείαν ἡμῶν ἀγαθὴν
πάντοτε, ἐπιποθοῦντες ἡμᾶς ἰδεῖν, καθάπερ
7 καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς· διὰ τοῦτο παρεκλήθημεν,
ἀδελφοί, ἐφ᾽ ὑμῖν, ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει καὶ
8 ἀνάγκῃ ἡμῶν, διὰ τῆς ὑμῶν πίστεως. ὅτι
νῦν ζῶμεν, ἐὰν ὑμεῖς στήκετε ἐν κυρίῳ.
9 τίνα γὰρ εὐχαριστίαν δυνάμεθα τῷ θεῷ
ἀνταποδοῦναι περὶ ὑμῶν, ἐπὶ πάσῃ τῇ χα-
ρᾷ ᾗ χαίρομεν δι᾽ ὑμᾶς ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ
10 ἡμῶν, νυκτὸς καὶ ἡμέρας ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ
δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν τὸ πρόσωπον,
καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα τῆς πίστεως
11 ὑμῶν, αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς, καὶ πατὴρ ἡμῶν, καὶ
ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς κατευθύναι τὴν
12 ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς· ὑμᾶς δὲ ὁ κύριος
πλεονάσαι, καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς
ἀλλήλους, καὶ εἰς πάντας, καθάπερ καὶ ἡμεῖς
13 εἰς ὑμᾶς, εἰς τὸ στηρίξαι ὑμῶν τὰς καρδίας
ἀμέμπτους ἐν ἁγιωσύνῃ, ἔμπροσθεν τοῦ
θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ
κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων τῶν
ἁγίων αὐτοῦ.

δ΄.

1 Τὸ λοιπὸν οὖν, ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς,
καὶ παρακαλοῦμεν ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ, καθὼς πα-
ρελάβετε παρ᾽ ἡμῶν τὸ πῶς δεῖ ὑμᾶς πε-
ριπατεῖν, καὶ ἀρέσκειν θεῷ, ἵνα περισσεύητε
2 μᾶλλον. οἴδατε γὰρ τίνας παραγγελίας ἐ-
3 δώκαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. τοῦτο
γάρ ἐστι θέλημα τοῦ θεοῦ, ὁ ἁγιασμὸς ὑ-
4 μῶν· ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας· εἰ-
δέναι ἕκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος κτᾶσθαι
5 ἐν ἁγιασμῷ καὶ τιμῇ· μὴ ἐν πάθει ἐπιθυ-
μίας, καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα
6 τὸν θεόν· τὸ μὴ ὑπερβαίνειν, καὶ πλεονεκτεῖν
ἐν τῷ πράγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, διότι
ἔκδικος ὁ κύριος περὶ πάντων τούτων, κα-
θὼς καὶ προείπομεν ὑμῖν, καὶ διεμαρτυρά-
μεθα. οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐπὶ ἀκα- 7
θαρσίᾳ, ἀλλ᾽ ἐν ἁγιασμῷ. τοιγαροῦν ὁ ἀθε- 8
τῶν, οὐκ ἄνθρωπον ἀθετεῖ, ἀλλὰ τὸν θεὸν, τὸν
καὶ δόντα τὸ πνεῦμα αὐτοῦ τὸ ἅγιον εἰς ἡ-
μᾶς. περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρείαν 9
ἔχετε γράφειν ὑμῖν· αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεοδί-
δακτοί ἐστε εἰς τὸ ἀγαπᾷν ἀλλήλους· καὶ γὰρ 10
ποιεῖτε αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς
ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ. παρακαλοῦμεν δὲ ὑ-
μᾶς, ἀδελφοί, περισσεύειν μᾶλλον, καὶ φιλο- 11
τιμεῖσθαι ἡσυχάζειν, καὶ πράσσειν τὰ ἴδια,
καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς ἰδίαις χερσὶν ὑμῶν, κα-
θὼς ὑμῖν παρηγγείλαμεν· ἵνα περιπατῆτε 12
εὐσχημόνως πρὸς τοὺς ἔξω, καὶ μηδενὸς
χρείαν ἔχητε. οὐ θέλομεν δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, 13
ἀδελφοί, περὶ τῶν κεκοιμημένων, ἵνα μὴ λυ-
πῆσθε, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλ-
πίδα. εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθα- 14
νε, καὶ ἀνέστη· οὕτω καὶ ὁ θεὸς τοὺς κοιμηθέντας
διὰ τοῦ Ἰησοῦ, ἄξει σὺν αὐτῷ. τοῦτο γὰρ ὑμῖν 15
λέγομεν ἐν λόγῳ κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες,
οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ
κυρίου, οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας·
ὅτι αὐτὸς ὁ κύριος ἐν κελεύσματι, ἐν φω- 16
νῇ ἀρχαγγέλου, καὶ ἐν σάλπιγγι θεοῦ κατα-
βήσεται ἀπ᾽ οὐρανοῦ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ,
ἀναστήσονται πρῶτον. ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶν- 17
τες, οἱ περιλειπόμενοι, ἅμα σὺν αὐτοῖς ἁρ-
παγησόμεθα ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν
τοῦ κυρίου εἰς ἀέρα, καὶ οὕτω πάντοτε σὺν
κυρίῳ ἐσόμεθα. ὥστε παρακαλεῖτε ἀλλή- 18
λους ἐν τοῖς λόγοις τούτοις.

ε΄.

Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελ- 1
φοί, οὐ χρείαν ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι. αὐτοὶ 2
γὰρ ἀκριβῶς οἴδατε, ὅτι ἡ ἡμέρα κυρίου ὡς
κλέπτης ἐν νυκτὶ, οὕτως ἔρχεται. ὅταν γὰρ λέ- 3
γωσιν, εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια, τότε αἰφνίδιος
αὐτοῖς ἐφίσταται ὄλεθρος, ὥσπερ ἡ ὠδὶν τῇ
ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ· καὶ οὐ μὴ ἐκφύγωσιν. ὑμεῖς 4
δὲ, ἀδελφοί, οὐκ ἐστὲ ἐν σκότει, ἵνα ἡ ἡμέρα
ὑμᾶς ὡς κλέπτης καταλάβῃ· πάντες ὑμεῖς 5
υἱοὶ φωτός ἐστε, καὶ υἱοὶ ἡμέρας· οὐκ ἐσμὲν
νυκτὸς, οὐδὲ σκότους. ἄρα οὖν μὴ καθεύ- 6
δωμεν ὡς καὶ οἱ λοιποί, ἀλλὰ γρηγορῶμεν, καὶ
νήφωμεν. οἱ γὰρ καθεύδοντες, νυκτὸς κα- 7
θεύδουσιν· καὶ οἱ μεθυσκόμενοι, νυκτὸς με-
θύουσιν. ἡμεῖς δὲ ἡμέρας ὄντες υἱοί, νήφω- 8
μεν, ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως, καὶ ἀγά-



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

τῆς, καὶ περικεφαλαίαν, ἐλπίδα σωτηρίας·
9 ὅτι οὐκ ἔθετο ἡμᾶς ὁ θεὸς εἰς ὀργὴν, ἀλλ' εἰς
περιποίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν
10 ἰησοῦ χριστοῦ, τοῦ ἀποθανόντος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα
εἴτε γρηγορῶμεν, εἴτε καθεύδωμεν, ἅμα
11 σὺν αὐτῷ ζήσωμεν. διὸ παρακαλεῖτε
ἀλλήλους, καὶ οἰκοδομεῖτε εἷς τὸν ἕνα, καθὼς καὶ
12 ποιεῖτε. ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοὶ, εἰδέ-
ναι τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν, καὶ προϊσταμένους
13 ὑμῶν ἐν κυρίῳ, καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς, καὶ
ἡγεῖσθαι αὐτοὺς ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ ἐν ἀγάπῃ,
διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν. εἰρηνεύετε ἐν ἑαυτοῖς.
14 παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοὶ, νουθετεῖ-
τε τοὺς ἀτάκτους, παραμυθεῖσθε τοὺς ὀλιγο-
ψύχους, ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν, μακροθυ-
15 μεῖτε πρὸς πάντας. ὁρᾶτε μή τις κακὸν
ἀντὶ κακοῦ τινι ἀποδῷ· ἀλλὰ πάντοτε τὸ
ἀγαθὸν διώκετε, καὶ εἰς ἀλλήλους, καὶ εἰς πάν-
16 τας. πάντοτε χαίρετε. ἀδιαλείπτως
17 προσεύχεσθε. ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε· τοῦτο
18 γὰρ θέλημα θεοῦ ἐν χριστῷ ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς.
19 τὸ πνεῦμα μὴ σβέννυτε. προφητείας μὴ
20 ἐξουθενεῖτε. πάντα δοκιμάζοντες, τὸ κα-
21 λὸν κατέχετε. ἀπὸ παντὸς εἴδους πονηροῦ
22 ἀπέχεσθε. αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἁ-
23 γιάσαι ὑμᾶς ὁλοτελεῖς· καὶ ὁλόκληρον ὑμῶν
τὸ πνεῦμα, καὶ ἡ ψυχὴ, καὶ τὸ σῶμα ἀμέμ-
πτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ
24 χριστοῦ τηρηθείη. πιστὸς ὁ καλῶν ὑμᾶς, ὃς καὶ
25 ποιήσει τὴν ἐλπίδα ὑμῶν βεβαίαν. ἀδελφοὶ,
26 προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν. ἀσπάσασθε τοὺς
27 ἀδελφοὺς πάντας ἐν φιλήματι ἁγίῳ. ὁρκί-
ζω ὑμᾶς τὸν κύριον, ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐ-
28 πιστολὴν πᾶσι τοῖς ἁγίοις ἀδελφοῖς. ἡ χά-
ρις τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ μεθ' ὑμῶν.
ἀμήν.

Πρὸς θεσσαλονικεῖς πρώτη ἐγράφη
ἀπὸ ἀθηνῶν.

# Η ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ
## παύλου πρὸς θεσσαλον.
## ἐπιστολὴ β΄.

α΄.

1 ΠΑΥΛΟΣ καὶ σιλουανὸς, καὶ τιμό-
θεος, τῇ ἐκκλησίᾳ θεσσαλονικέων
ἐν θεῷ πατρὶ ἡμῶν, καὶ κυρίῳ ἰησοῦ
2 χριστῷ, χάρις ὑμῖν, καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ
3 πατρὸς ἡμῶν, καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ. εὐχα-
ριστεῖν ὀφείλομεν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ ὑ-
μῶν, ἀδελφοὶ, καθὼς ἄξιόν ἐστιν, ὅτι ὑπερ-
αυξάνει ἡ πίστις ὑμῶν, καὶ πλεονάζει ἡ ἀγά-
πη ἑνὸς ἑκάστου πάντων ὑμῶν εἰς ἀλλήλους·
ὥστε ἡμᾶς αὐτοὺς ἐν ὑμῖν καυχᾶσθαι ἐν ταῖς 4
ἐκκλησίαις τοῦ θεοῦ, ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν,
καὶ πίστεως ἐν πᾶσι τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν, καὶ
ταῖς θλίψεσιν αἷς ἀνέχεσθε· ἔνδειγμα τῆς δι- 5
καίας κρίσεως τοῦ θεοῦ, εἰς τὸ καταξιωθῆ-
ναι ὑμᾶς τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, ὑπὲρ ἧς καὶ
πάσχετε· εἴπερ δίκαιον παρὰ θεῷ ἀντα- 6
ποδοῦναι τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς θλίψιν· καὶ 7
ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις ἄνεσιν μεθ' ἡμῶν, ἐν
τῇ ἀποκαλύψει τοῦ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ ἀπ'
οὐρανοῦ μετ' ἀγγέλων δυνάμεως αὐτοῦ, ἐν 8
πυρὶ φλογὸς, διδόντος ἐκδίκησιν τοῖς μὴ
εἰδόσι θεὸν, καὶ τοῖς μὴ ὑπακούουσι τῷ εὐαγ-
γελίῳ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ· οἵτινες 9
δίκην τίσουσιν, ὄλεθρον αἰώνιον. ἀπὸ προσώ-
που τοῦ κυρίου, καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ,
ὅταν ἔλθῃ ἐνδοξασθῆναι ἐν τοῖς ἁγίοις αὐ- 10
τοῦ, καὶ θαυμασθῆναι ἐν πᾶσι τοῖς πιστεύ-
ουσιν, ὅτι ἐπιστεύθη τὸ μαρτύριον ἡμῶν
ἐφ' ὑμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. εἰς ὃ καὶ προσ- 11
ευχόμεθα πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἵνα ὑμᾶς ἀ-
ξιώσῃ τῆς κλήσεως ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ πλη-
ρώσῃ πᾶσαν εὐδοκίαν ἀγαθωσύνης, καὶ ἔρ-
γον πίστεως ἐν δυνάμει· ὅπως ἐνδοξασθῇ 12
τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ἐν
ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ
ἡμῶν, καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ.

β΄.

Ερωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοὶ, ὑπὲρ τῆς 1
παρουσίας τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ,
καὶ ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς ἐπ' αὐτὸν, εἰς τὸ 2
μὴ ταχέως σαλευθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοὸς,
μήτε θροεῖσθαι, μήτε διὰ πνεύματος, μήτε
διὰ λόγου, μήτε δι' ἐπιστολῆς ὡς δι' ἡμῶν,
ὡς ὅτι ἐνέστηκεν ἡ ἡμέρα τοῦ χριστοῦ. μή τις
ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ κατὰ μηδένα τρόπον· ὅτι 3
ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον, καὶ ἀπο-
καλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἁμαρτίας, ὁ υἱὸς
τῆς ἀπωλείας· ὁ ἀντικείμενος, καὶ ὑπεραιρό- 4
μενος ἐπὶ πάντα λεγόμενον θεὸν ἢ σέβα-
σμα, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ ὡς θεὸν
καθίσαι, ἀποδεικνύντα ἑαυτὸν ὅτι ἐστὶ θεός.
οὐ μνημονεύετε, ὅτι ἔτι ὢν πρὸς ὑμᾶς, ταῦ- 5
τα ἔλεγον ὑμῖν; καὶ νῦν τὸ κατέχον οἴδα- 6
τε, εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτὸν ἐν τῷ
ἑαυτοῦ καιρῷ. τὸ γὰρ μυστήριον ἤδη ἐνεργεῖται 7
τῆς ἀνομίας, μόνον ὁ κατέχων ἄρτι, ἕως ἐκ
μέσου γένηται· καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ 8
ἄνομος, ὃν ὁ κύριος ἀναλώσει τῷ πνεύματι
τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ καταργήσει τῇ ἐπιφα-

9 φανείᾳ τῆς παρουσίας αὐτοῦ· οὗ ἐστιν ἡ παρουσία
κατ' ἐνέργειαν τοῦ σατανᾶ, ἐν πάσῃ δυνά-
10 μει, καὶ σημείοις, καὶ τέρασι ψεύδους καὶ ἐν
πάσῃ ἀπάτῃ τῆς ἀδικίας ἐν τοῖς ἀπολλυ-
μένοις, ἀνθ' ὧν τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας
11 οὐκ ἐδέξαντο εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς. καὶ διὰ
τοῦτο πέμψει αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐνέργειαν πλά-
12 νης, εἰς τὸ πιστεῦσαι αὐτοὺς τῷ ψεύδει· ἵνα
κριθῶσι πάντες οἱ μὴ πιστεύσαντες τῇ
ἀληθείᾳ, ἀλλ' εὐδοκήσαντες ἐν τῇ ἀδικίᾳ.
13 ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν εὐχαριστεῖν τῷ θεῷ
πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι
ὑπὸ κυρίου, ὅτι εἵλετο ὑμᾶς ὁ θεὸς ἀπ' ἀρ-
χῆς εἰς σωτηρίαν ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος,
14 τος, καὶ πίστει ἀληθείας· εἰς ὃ ἐκάλεσεν ὑμᾶς
διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν, εἰς περιποίησιν
15 δόξης τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. ἄρα οὖν,
ἀδελφοί, στήκετε, καὶ κρατεῖτε τὰς παρα-
δόσεις ἃς ἐδιδάχθητε, εἴτε διὰ λόγου, εἴτε
16 δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν. αὐτὸς δὲ ὁ κύριος ἡμῶν
ἰησοῦς χριστός, καὶ ὁ θεός, καὶ πατὴρ ἡμῶν ὁ
ἀγαπήσας ἡμᾶς, καὶ δοὺς παράκλησιν
αἰωνίαν, καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι,
17 παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας, καὶ στηρί-
ξαι ὑμᾶς ἐν παντὶ λόγῳ, καὶ ἔργῳ ἀγαθῷ.

γ'.

1 Τὸ λοιπόν, προσεύχεσθε, ἀδελφοί, περὶ
ἡμῶν, ἵνα ὁ λόγος τοῦ κυρίου τρέχῃ καὶ δοξά-
2 ζηται, καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς· καὶ ἵνα ῥυσθῶ-
μεν ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων·
3 οὐ γὰρ πάντων ἡ πίστις. πιστὸς δέ ἐστιν ὁ κύ-
ριος, ὃς στηρίξει ὑμᾶς, καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ
4 πονηροῦ. πεποίθαμεν δὲ ἐν κυρίῳ ἐφ' ὑ-
μᾶς, ὅτι ἃ παραγγέλλομεν ὑμῖν, καὶ ποιεῖτε,
5 καὶ ποιήσετε. ὁ δὲ κύριος κατευθύναι ὑμῶν
τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ, καὶ εἰς
τὴν ὑπομονὴν τοῦ χριστοῦ. παραγγέλλομεν δὲ 6
ὑμῖν, ἀδελφοί, ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν
ἰησοῦ χριστοῦ, στέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀ-
δελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος, καὶ μὴ κατὰ τὴν
παράδοσιν, ἣν παρέλαβον παρ' ἡμῶν. αὐ- 7
τοὶ γὰρ οἴδατε, πῶς δεῖ μιμεῖσθαι ἡμᾶς, ὅτι
οὐκ ἠτακτήσαμεν ἐν ὑμῖν· οὐδὲ δωρεὰν ἄρτον 8
ἐφάγομεν παρά τινος, ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ μό-
χθῳ νύκτα καὶ ἡμέραν ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ
μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν· οὐχ ὅτι οὐκ ἔχο- 9
μεν ἐξουσίαν, ἀλλ' ἵνα ἑαυτοὺς τύπον δῶμεν
ὑμῖν εἰς τὸ μιμεῖσθαι ἡμᾶς· καὶ γὰρ ὅτε ἦμεν 10
πρὸς ὑμᾶς, τοῦτο παρηγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι
εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι, μηδὲ ἐσθιέτω.
ἀκούομεν γάρ τινας περιπατοῦντας ἐν ὑμῖν 11
ἀτάκτως, μηδὲν ἐργαζομένους, ἀλλὰ περι-
εργαζομένους. τοῖς δὲ τοιούτοις παραγγέλ- 12
λομεν καὶ παρακαλοῦμεν διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν
ἰησοῦ χριστοῦ, ἵνα μετὰ ἡσυχίας ἐργαζόμενοι
τὸν ἑαυτῶν ἄρτον ἐσθίωσιν. ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, 13
μὴ ἐκκακήσητε καλοποιοῦντες. εἰ δέ τις 14
οὐχ ὑπακούει τῷ λόγῳ ἡμῶν, διὰ τῆς ἐπιστο-
λῆς, τοῦτον σημειοῦσθε, καὶ μὴ συναναμίγνυ-
σθε αὐτῷ, ἵνα ἐντραπῇ· καὶ μὴ ὡς ἐχθρὸν ἡ- 15
γεῖσθε, ἀλλὰ νουθετεῖτε ὡς ἀδελφόν. αὐτὸς 16
δὲ ὁ κύριος τῆς εἰρήνης δῴη ὑμῖν τὴν εἰρήνην
διὰ παντὸς ἐν παντὶ τρόπῳ. ὁ κύριος μετὰ
πάντων ὑμῶν. ὁ ἀσπασμός, τῇ ἐμῇ χειρὶ 17
παύλου, ὅ ἐστι σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ· οὕ-
τω γράφω. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ 18
χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. ἀμήν.

Πρὸς θεσσαλονικεῖς δευτέρα ἐγράφη
ἀπὸ ἀθηνῶν.

# Η ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ Α'.

α'.

1 ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος ἰησοῦ χριστοῦ
κατ' ἐπιταγὴν θεοῦ πατρός, καὶ
σωτῆρος ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, τῆς ἐλ-
2 πίδος ἡμῶν· τιμοθέῳ γνησίῳ τέκνῳ ἐν
πίστει. χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πα-
τρὸς ἡμῶν, καὶ χριστοῦ ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.
3 καθὼς παρεκάλεσά σε προσμεῖναι ἐν ἐφέ-
σῳ, πορευόμενος εἰς μακεδονίαν, ἵνα παρ-
4 αγγείλῃς τισὶ μὴ ἑτεροδιδασκαλεῖν· μηδὲ
προσέχειν μύθοις, καὶ γενεαλογίαις ἀπεράν-
τοις, αἵτινες ζητήσεις παρέχουσι μᾶλλον ἢ
οἰκονομίαν θεοῦ, τὴν ἐν πίστει. τὸ δὲ τέλος 5
τῆς παραγγελίας ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς
καρδίας, καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς, καὶ πίστεως
ἀνυποκρίτου· ὧν τινες ἀστοχήσαντες, ἐξετρά- 6
πησαν εἰς ματαιολογίαν, θέλοντες εἶναι νο- 7
μοδιδάσκαλοι, μὴ νοοῦντες μήτε ἃ λέγουσι,
μήτε περὶ τίνων διαβεβαιοῦνται. οἴδαμεν δὲ 8
ὅτι καλὸς ὁ νόμος, ἐάν τις αὐτῷ νομίμως
χρῆται· εἰδὼς τοῦτο, ὅτι δικαίῳ νόμος οὐ 9
κεῖται, ἀνόμοις δὲ καὶ ἀνυποτάκτοις, ἀσε-

βέσι καὶ ἁμαρτωλοῖς, ἀνοσίοις καὶ βεβήλοις,
πατρολῴαις καὶ μητρολῴαις, ἀνδροφόνοις,
10 πόρνοις, ἀρσενοκοίταις, ἀνδραποδισταῖς,
ψεύσταις, ἐπιόρκοις, καὶ εἴ τι ἕτερον τῇ ὑγιαι-
11 νούσῃ διδασκαλίᾳ ἀντίκειται· κατὰ τὸ εὐ-
αγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου θεοῦ, ὃ ἐπι-
12 στεύθην ἐγώ. καὶ χάριν ἔχω τῷ ἐνδυνα-
μώσαντί με χριστῷ τῷ κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πι-
στόν με ἡγήσατο, θέμενος εἰς διακονίαν
13 τὸν πρότερον ὄντα βλάσφημον, καὶ διώκτην,
καὶ ὑβριστήν· ἀλλ' ἠλεήθην, ὅτι ἀγνοῶν ἐποίη-
14 σα ἐν ἀπιστίᾳ. ὑπερεπλεόνασε δὲ ἡ χάρις
τοῦ κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς
15 ἐν χριστῷ ἰησοῦ. πιστὸς ὁ λόγος, καὶ πάσης
ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι χριστὸς ἰησοῦς ἦλθεν
εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι, ὧν πρῶ-
16 τός εἰμι ἐγώ. ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἠλεήθην, ἵνα
ἐν ἐμοὶ πρώτῳ ἐνδείξηται ἰησοῦς χριστὸς τὴν
πᾶσαν μακροθυμίαν, πρὸς ὑποτύπωσιν
τῶν μελλόντων πιστεύειν ἐπ' αὐτῷ εἰς ζωὴν
17 αἰώνιον. τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν αἰώνων ἀφθάρ-
τῳ, ἀοράτῳ, μόνῳ σοφῷ θεῷ τιμὴ, δόξα
18 εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν. ταύτην
τὴν παραγγελίαν παρατίθεμαί σοι, τέκνον
τιμόθεε, κατὰ τὰς προαγούσας ἐπὶ σὲ προ-
φητείας, ἵνα στρατεύῃ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν
19 στρατείαν, ἔχων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνεί-
δησιν· ἥν τινες ἀπωσάμενοι, περὶ τὴν πίστιν
20 ἐναυάγησαν. ὧν ἐστὶν ὑμέναιος καὶ ἀλέξαν-
δρος, οὓς παρέδωκα τῷ σατανᾷ, ἵνα παι-
δευθῶσι μὴ βλασφημεῖν.

β.

1 Παρακαλῶ οὖν πρῶτον πάντων, ποιεῖ-
σθαι δεήσεις, προσευχὰς, ἐντεύξεις, εὐχα-
2 ριστίας ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων· ὑπὲρ βα-
σιλέων, καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων, ἵνα
ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ
3 εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι· τοῦτο γὰρ καλὸν καὶ
ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ·
4 ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι, καὶ
5 εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν. εἷς γὰρ θεὸς,
εἷς καὶ μεσίτης θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἄνθρωπος
6 χριστὸς ἰησοῦς, ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ
7 πάντων, τὸ μαρτύριον καιροῖς ἰδίοις· εἰς ὃ
ἐτέθην ἐγὼ κῆρυξ καὶ ἀπόστολος· ἀλήθειαν
λέγω ἐν χριστῷ, οὐ ψεύδομαι· διδάσκαλος
8 ἐθνῶν ἐν πίστει καὶ ἀληθείᾳ. βούλομαι οὖν
προσεύχεσθαι τοὺς ἄνδρας ἐν παντὶ τόπῳ,
ἐπαίροντας ὁσίους χεῖρας, χωρὶς ὀργῆς καὶ
9 διαλογισμοῦ. ὡσαύτως καὶ τὰς γυναῖκας ἐν
καταστολῇ κοσμίῳ, μετὰ αἰδοῦς καὶ σωφρο-
σύνης κοσμεῖν ἑαυτὰς, μὴ ἐν πλέγμασιν,
ἀργυρίῳ, ἢ χρυσῷ, ἢ μαργαρίταις, ἢ ἱμα-
τισμῷ πολυτελεῖ· ἀλλ' ὃ πρέπει γυναιξὶν 10
ἐπαγγελλομέναις θεοσέβειαν δι' ἔργων ἀ-
γαθῶν. γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μανθανέτω ἐν 11
πάσῃ ὑποταγῇ. γυναικὶ δὲ διδάσκειν οὐκ 12
ἐπιτρέπω, οὐδὲ αὐθεντεῖν ἀνδρὸς, ἀλλ' εἶναι ἐν
ἡσυχίᾳ. ἀδὰμ γὰρ πρῶτος ἐπλάσθη, εἶτα 13
εὔα. καὶ ἀδὰμ οὐκ ἠπατήθη, ἡ δὲ γυνὴ ἀ- 14
πατηθεῖσα ἐν παραβάσει γέγονε· σωθή- 15
σεται δὲ διὰ τῆς τεκνογονίας, ἐὰν μείνωσιν
ἐν πίστει, καὶ ἀγάπῃ, καὶ ἁγιασμῷ μετὰ σωφρο-
σύνης.

γ.

Πιστὸς ὁ λόγος· εἴ τις ἐπισκοπῆς ὀρέγεται, 1
καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ. δεῖ οὖν τὸν ἐπίσκο- 2
πον ἀνεπίληπτον εἶναι, μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα,
νηφάλεον, σώφρονα, κόσμιον, φιλόξενον, δι-
δακτικὸν, μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ 3
αἰσχροκερδῆ, ἀλλ' ἐπιεικῆ, ἄμαχον, ἀφι-
λάργυρον, τοῦ ἰδίου οἴκου καλῶς προϊστά- 4
μενον, τέκνα ἔχοντα ἐν ὑποταγῇ μετὰ πά-
σης σεμνότητος. εἰ δέ τις τοῦ ἰδίου οἴκου 5
προστῆναι οὐκ οἶδε, πῶς ἐκκλησίας θεοῦ
ἐπιμελήσεται; μὴ νεόφυτον, ἵνα μὴ τυφω- 6
θεὶς, εἰς κρίμα ἐμπέσῃ τοῦ διαβόλου. δεῖ δὲ 7
αὐτὸν καὶ μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν
ἔξωθεν, ἵνα μὴ εἰς ὀνειδισμὸν ἐμπέσῃ καὶ
παγίδα τοῦ διαβόλου. διακόνους ὡσαύτως 8
σεμνοὺς, μὴ διλόγους, μὴ οἴνῳ πολλῷ προσ-
έχοντας, μὴ αἰσχροκερδεῖς· ἔχοντας τὸ μυ- 9
στήριον τῆς πίστεως ἐν καθαρᾷ συνειδήσει.
καὶ οὗτοι δὲ δοκιμαζέσθωσαν πρῶτον. εἶτα 10
διακονείτωσαν ἀνέγκλητοι ὄντες. γυναῖκας 11
ὡσαύτως σεμνὰς, μὴ διαβόλους, νηφαλέους,
πιστὰς ἐν πᾶσι. διάκονοι ἔστωσαν μιᾶς γυ- 12
ναικὸς ἄνδρες, τέκνων καλῶς προϊστάμε-
νοι, καὶ τῶν ἰδίων οἴκων. οἱ γὰρ καλῶς διακο- 13
νήσαντες, βαθμὸν ἑαυτοῖς καλὸν περι-
ποιοῦνται, καὶ πολλὴν παῤῥησίαν ἐν πίστει
τῇ ἐν χριστῷ ἰησοῦ. ταῦτά σοι γράφω, ἐλ- 14
πίζων ἐλθεῖν πρός σε τάχιον. ἐὰν δὲ βρα- 15
δύνω, ἵνα εἰδῇς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ θεοῦ ἀνα-
στρέφεσθαι, ἥτις ἐστὶν ἐκκλησία θεοῦ ζῶντος,
στύλος καὶ ἑδραίωμα τῆς ἀληθείας. καὶ ὁμολο- 16
γουμένως μέγα ἐστὶ τὸ τῆς εὐσεβείας μυ-
στήριον, θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκὶ, ἐδικαιώ-
θη ἐν πνεύματι, ὤφθη ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη
ἐν ἔθνεσιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήφθη
ἐν δόξῃ.

δ.

Τὸ δὲ πνεῦμα ῥητῶς λέγει, ὅτι ἐν ὑστέροις 1
καιροῖς ἀποστήσονταί τινες τῆς πίστεως,

προσε-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

προσέχοντες πνεύμασι πλάνης, καὶ διδα-
2 σκαλίαις δαιμονίων· ἐν ὑποκρίσει ψευδο-
λόγων, κεκαυτηριασμένων τὴν ἰδίαν συνεί-
3 δησιν· κωλυόντων γαμεῖν, ἀπέχεσθαι βρω-
μάτων, ἃ ὁ θεὸς ἔκτισεν εἰς μετάληψιν μετὰ
εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς, καὶ ἐπεγνωκόσι τὴν
4 ἀλήθειαν· ὅτι πᾶν κτίσμα θεοῦ καλόν, καὶ
οὐδὲν ἀπόβλητον, μετὰ εὐχαριστίας λαμβα-
5 νόμενον· ἁγιάζεται γὰρ διὰ λόγου θεοῦ καὶ ἐν-
6 τεύξεως. ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελ-
φοῖς, καλὸς ἔσῃ διάκονος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐν-
τρεφόμενος τοῖς λόγοις τῆς πίστεως, καὶ τῆς
καλῆς διδασκαλίας, ᾗ παρηκολούθηκας.
7 τοὺς δὲ βεβήλους καὶ γραώδεις μύθους παραι-
τοῦ· γύμναζε δὲ σεαυτὸν πρὸς εὐσέβειαν·
8 ἡ γὰρ σωματικὴ γυμνασία πρὸς ὀλίγον ἐστὶν
ὠφέλιμος· ἡ δὲ εὐσέβεια πρὸς πάντα ὠφέ-
λιμός ἐστιν, ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς τῆς νῦν,
9 καὶ τῆς μελλούσης. πιστὸς ὁ λόγος, καὶ πάσης
10 ἀποδοχῆς ἄξιος. εἰς τοῦτο γὰρ καὶ κοπιῶμεν,
καὶ ὀνειδιζόμεθα, ὅτι ἠλπίκαμεν ἐπὶ θεῷ
ζῶντι, ὅς ἐστι σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων,
11 μάλιστα πιστῶν. παράγγελλε ταῦτα, καὶ δί-
12 δασκε. μηδείς σου τῆς νεότητος καταφρο-
νείτω, ἀλλὰ τύπος γίνου τῶν πιστῶν ἐν λό-
γῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι,
13 ἐν πίστει, ἐν ἁγνείᾳ. ἕως ἔρχομαι πρόσεχε
τῇ ἀναγνώσει, τῇ παρακλήσει, τῇ διδα-
14 σκαλίᾳ. μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν σοὶ χαρίσμα-
τος, ὃ ἐδόθη σοι διὰ προφητείας, μετὰ ἐπι-
15 θέσεως τῶν χειρῶν τοῦ πρεσβυτερίου. ταῦτα
μελέτα, ἐν τούτοις ἴσθι, ἵνα σου ἡ προκοπὴ
16 φανερὰ ᾖ ἐν πᾶσιν. ἔπεχε σεαυτῷ, καὶ τῇ
διδασκαλίᾳ· ἐπίμενε αὐτοῖς· τοῦτο γὰρ
ποιῶν, καὶ σεαυτὸν σώσεις, καὶ τοὺς ἀκούον-
τάς σου.

ε΄.

1 Πρεσβυτέρῳ μὴ ἐπιπλήξῃς, ἀλλὰ πα-
ρακάλει ὡς πατέρα· νεωτέρους ὡς ἀδελ-
2 φούς· πρεσβυτέρας ὡς μητέρας, νεωτέρας
3 ὡς ἀδελφάς, ἐν πάσῃ ἁγνείᾳ. χήρας τί-
4 μα, τὰς ὄντως χήρας. εἰ δέ τις χήρα τέ-
κνα, ἢ ἔκγονα ἔχει, μανθανέτωσαν πρῶτον τὸν
ἴδιον οἶκον εὐσεβεῖν, καὶ ἀμοιβὰς ἀποδιδό-
ναι τοῖς προγόνοις· τοῦτο γάρ ἐστι καλὸν καὶ
5 ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. ἡ δὲ ὄντως χή-
ρα, καὶ μεμονωμένη, ἤλπικεν ἐπὶ τὸν θεόν,
καὶ προσμένει ταῖς δεήσεσι, καὶ ταῖς προσευ-
6 χαῖς νυκτὸς καὶ ἡμέρας· ἡ δὲ σπαταλῶσα,
7 ζῶσα τέθνηκε. καὶ ταῦτα παράγγελλε, ἵνα
8 ἀνεπίληπτοι ὦσιν. εἰ δέ τις τῶν ἰδίων, καὶ
μάλιστα τῶν οἰκείων οὐ προνοεῖ, τὴν πίστιν
ἤρνηται, καί ἐστιν ἀπίστου χείρων. χήρα 9
καταλεγέσθω μὴ ἔλαττον ἐτῶν ἑξήκοντα,
γεγονυῖα ἑνὸς ἀνδρὸς γυνή, ἐν ἔργοις καλοῖς 10
μαρτυρουμένη, εἰ ἐτεκνοτρόφησεν, εἰ ἐξενο-
δόχησεν, εἰ ἁγίων πόδας ἔνιψεν, εἰ θλιβο-
μένοις ἐπήρκεσεν, εἰ παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ
ἐπηκολούθησε. νεωτέρας δὲ χήρας παραι- 11
τοῦ· ὅταν γὰρ καταστρηνιάσωσι τοῦ Χριστοῦ,
γαμεῖν θέλουσιν, ἔχουσαι κρίμα, ὅτι τὴν 12
πρώτην πίστιν ἠθέτησαν. ἅμα δὲ καὶ ἀργαὶ 13
μανθάνουσι περιερχόμεναι τὰς οἰκίας· οὐ
μόνον δὲ ἀργαί, ἀλλὰ καὶ φλύαροι, καὶ περίεργοι,
λαλοῦσαι τὰ μὴ δέοντα. βούλομαι οὖν νεω- 14
τέρας χήρας γαμεῖν, τεκνογονεῖν, οἰκοδε-
σποτεῖν, μηδεμίαν ἀφορμὴν διδόναι τῷ
ἀντικειμένῳ λοιδορίας χάριν. ἤδη γάρ 15
τινες ἐξετράπησαν ὀπίσω τοῦ σατανᾶ. εἴ τις 16
πιστὸς ἢ πιστὴ ἔχει χήρας, ἐπαρκείτω αὐταῖς,
καὶ μὴ βαρείσθω ἡ ἐκκλησία, ἵνα ταῖς ὄντως
χήραις ἐπαρκέσῃ. οἱ καλῶς προεστῶτες 17
πρεσβύτεροι διπλῆς τιμῆς ἀξιούσθωσαν, μά-
λιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ διδασκα-
λίᾳ. λέγει γὰρ ἡ γραφή, Βοῦν ἀλοῶντα οὐ φι- 18
μώσεις. καί, Ἄξιος ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐ-
τοῦ. κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίαν μὴ πα- 19
ραδέχου, ἐκτὸς εἰ μὴ ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρ-
τύρων. τοὺς ἁμαρτάνοντας, ἐνώπιον πάν- 20
των ἔλεγχε, ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσι.
διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, καὶ κυρίου 21
Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων, ἵνα
ταῦτα φυλάξῃς χωρὶς προκρίματος, μη-
δὲν ποιῶν κατὰ πρόσκλισιν. χεῖρας ταχέως 22
μηδενὶ ἐπιτίθει, μηδὲ κοινώνει ἁμαρτίαις
ἀλλοτρίαις. σεαυτὸν ἁγνὸν τήρει. μηκέτι 23
ὑδροπότει, ἀλλ' οἴνῳ ὀλίγῳ χρῶ διὰ τὸν
στόμαχόν σου, καὶ τὰς πυκνάς σου ἀσθενείας.
τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἁμαρτίαι πρόδηλοί 24
εἰσι, προάγουσαι εἰς κρίσιν, τισὶ δὲ καὶ ἐπα-
κολουθοῦσιν· ὡσαύτως καὶ τὰ καλὰ ἔργα 25
πρόδηλά ἐστι, καὶ τὰ ἄλλως ἔχοντα, κρυβῆ-
ναι οὐ δύναται.

ς΄.

Ὅσοι εἰσὶν ὑπὸ ζυγὸν δοῦλοι, τοὺς ἰδίους 1
δεσπότας πάσης τιμῆς ἀξίους ἡγείσθωσαν,
ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ, καὶ ἡ διδασκαλία
βλασφημῆται. οἱ δὲ πιστοὺς ἔχοντες δεσπό- 2
τας, μὴ καταφρονείτωσαν, ὅτι ἀδελφοί εἰ-
σιν, ἀλλὰ μᾶλλον δουλευέτωσαν, ὅτι πιστοί εἰ-
σι, καὶ ἀγαπητοί, οἱ τῆς εὐεργεσίας ἀντιλαμ-
βανόμενοι. ταῦτα δίδασκε καὶ παρακάλει.
εἴ τις ἑτεροδιδασκαλεῖ, καὶ μὴ προσέρχε- 3
ται ὑγιαίνουσι λόγοις τοῖς τοῦ κυρίου ἡμῶν



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ἰησοῦ χριστοῦ, καὶ τῇ κατ' εὐσέβειαν δι-
4 δασκαλίᾳ, τετύφωται, μηδὲν ἐπιστάμε-
νος, ἀλλὰ νοσῶν περὶ ζητήσεις καὶ λογομα-
χίας, ἐξ ὧν γίνεται φθόνος, ἔρις, βλασφη-
5 μίαι, ὑπόνοιαι πονηραί, διαπαρατριβαὶ
διεφθαρμένων ἀνθρώπων τὸν νοῦν, καὶ ἀ-
πεστερημένων τῆς ἀληθείας, νομιζόντων πο-
ρισμὸν εἶναι τὴν εὐσέβειαν· ἀφίστασο ἀπὸ
6 τῶν τοιούτων. ἔστι δὲ πορισμὸς μέγας, ἡ εὐσέ-
7 βεια μετὰ αὐταρκείας. οὐδὲν γὰρ εἰσηνέγκα-
μεν εἰς τὸν κόσμον, δῆλον ὅτι οὐδὲ ἐξενεγ-
8 κεῖν τι δυνάμεθα. ἔχοντες δὲ διατροφάς,
καὶ σκεπάσματα, τούτοις ἀρκεσθησόμεθα.
9 οἱ δὲ βουλόμενοι πλουτεῖν, ἐμπίπτουσιν εἰς
πειρασμόν, καὶ παγίδα, καὶ ἐπιθυμίας
πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβεράς, αἵτινες βυ-
θίζουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄλεθρον, καὶ ἀπώ-
10 λειαν. ῥίζα γὰρ πάντων τῶν κακῶν ἐστιν ἡ
φιλαργυρία, ἧς τινες ὀρεγόμενοι ἀπεπλανή-
θησαν ἀπὸ τῆς πίστεως, καὶ ἑαυτοὺς περιέ-
11 πειραν ὀδύναις πολλαῖς. σὺ δὲ ὦ ἄνθρωπε
τοῦ θεοῦ, ταῦτα φεῦγε· δίωκε δὲ δικαιο-
σύνην, εὐσέβειαν, πίστιν, ἀγάπην, ὑπο-
12 μονήν, πραότητα· ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀ-
γῶνα τῆς πίστεως, ἐπιλαβοῦ τῆς αἰωνίου
ζωῆς, εἰς ἣν ἐκλήθης, καὶ ὡμολόγησας τὴν
καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρ-
13 τύρων. παραγγέλλω σοι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ
τοῦ ζωοποιοῦντος τὰ πάντα, καὶ χριστοῦ
ἰησοῦ τοῦ μαρτυρήσαντος ἐπὶ ποντίου πι-
14 λάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν, τηρῆσαί σε
τὴν ἐντολὴν ἄσπιλον, ἀνεπίληπτον, μέχρι
τῆς ἐπιφανείας τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χρι-
15 στοῦ· ἣν καιροῖς ἰδίοις δείξει ὁ μακάριος
καὶ μόνος δυνάστης, ὁ βασιλεὺς τῶν βασι-
16 λευόντων, καὶ κύριος τῶν κυριευόντων, ὁ μόνος
ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον· ὃν
εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων, οὐδὲ ἰδεῖν δύναται·
17 ᾧ τιμή, κράτος αἰώνιον. ἀμήν. τοῖς πλου-
σίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, παράγγελλε μὴ ὑ-
ψηλοφρονεῖν, μηδὲ ἠλπικέναι ἐπὶ πλούτου
ἀδηλότητι, ἀλλ' ἐν τῷ θεῷ τῷ ζῶντι, τῷ
παρέχοντι ἡμῖν πλουσίως πάντα εἰς ἀπό-
18 λαυσιν, ἀγαθοεργεῖν, πλουτεῖν ἐν ἔργοις κα-
19 λοῖς, εὐμεταδότους εἶναι, κοινωνικούς, ἀποθη-
σαυρίζοντας ἑαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς
τὸ μέλλον, ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς αἰωνίου
20 ζωῆς. ὦ τιμόθεε, τὴν παρακαταθήκην φύλα-
ξον, ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους κενοφωνίας,
21 καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως· ἥν
τινες ἐπαγγελλόμενοι, περὶ τὴν πίστιν ἠστόχησαν.
ἡ χάρις μετὰ σοῦ. ἀμήν.

Πρὸς τιμόθεον πρώτη ἐγράφη ἀπὸ λαοδικείας, ἥτις ἐστὶ μητρόπολις φρυγίας τῆς πακατιανῆς.

# Η ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ παύλου πρὸς τιμόθεον ἐπιστολὴ β΄.

α΄.

ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος ἰησοῦ χρι- 1
στοῦ, διὰ θελήματος θεοῦ, κατ' ἐ-
παγγελίαν ζωῆς τῆς ἐν χριστῷ ἰησοῦ·
τιμοθέῳ ἀγαπητῷ τέκνῳ, χάρις, ἔλεος, εἰ- 2
ρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρός, καὶ χριστοῦ ἰησοῦ τοῦ
κυρίου ἡμῶν. χάριν ἔχω τῷ θεῷ, ᾧ λα- 3
τρεύω ἀπὸ προγόνων ἐν καθαρᾷ συνειδή-
σει, ὡς ἀδιάλειπτον ἔχω τὴν περὶ σοῦ μνείαν
ἐν ταῖς δεήσεσί μου νυκτὸς καὶ ἡμέρας· ἐπι- 4
ποθῶν σε ἰδεῖν, μεμνημένος σου τῶν δακρύων,
ἵνα χαρᾶς πληρωθῶ· ὑπόμνησιν λαμβά- 5
νων τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως, ἥτις ἐνῴ-
κησε πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ σου λωΐδι, καὶ τῇ
μητρί σου εὐνείκῃ· πέπεισμαι δὲ ὅτι καὶ ἐν
σοί. δι' ἣν αἰτίαν ἀναμιμνήσκω σε ἀνα- 6
ζωπυρεῖν τὸ χάρισμα τοῦ θεοῦ, ὅ ἐστιν ἐν σοὶ
διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μου. οὐ γὰρ ἔ- 7
δωκεν ἡμῖν ὁ θεὸς πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ
δυνάμεως, καὶ ἀγάπης, καὶ σωφρονισμοῦ. μὴ 8
οὖν ἐπαισχυνθῇς τὸ μαρτύριον τοῦ κυρίου
ἡμῶν, μηδὲ ἐμὲ τὸν δέσμιον αὐτοῦ· ἀλλὰ
συγκακοπάθησον τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ δύνα-
μιν θεοῦ, τοῦ σώσαντος ἡμᾶς, καὶ καλέσαντος 9
κλήσει ἁγίᾳ, οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν, ἀλλὰ
κατ' ἰδίαν πρόθεσιν καὶ χάριν τὴν δοθεῖσαν
ἡμῖν ἐν χριστῷ ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰωνίων·
φανερωθεῖσαν δὲ νῦν διὰ τῆς ἐπιφανείας 10
τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, καταργή-
σαντος μὲν τὸν θάνατον, φωτίσαντος δὲ ζωὴν
καὶ ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ εὐαγγελίου· εἰς ὃ ἐτέ- 11
θην ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπόστολος, καὶ διδάσκαλος
ἐθνῶν. δι' ἣν αἰτίαν καὶ ταῦτα πάσχω, 12
ἀλλ' οὐκ ἐπαισχύνομαι· οἶδα γὰρ ᾧ πεπί-
στευκα, καὶ πέπεισμαι ὅτι δυνατός ἐστι τὴν
παρακαταθήκην μου φυλάξαι εἰς ἐκεῖ-
νην τὴν ἡμέραν. ὑποτύπωσιν ἔχε ὑγιαινόν- 13
των λόγων, ὧν παρ' ἐμοῦ ἤκουσας, ἐν πίστει καὶ
ἀγάπῃ τῇ ἐν χριστῷ ἰησοῦ. τὴν καλὴν πα- 14
ραθήκην φύλαξον διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ
ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν. οἶδας τοῦτο, ὅτι ἀπεστρά- 15
φησάν με πάντες οἱ ἐν τῇ ἀσίᾳ, ὧν ἐστι φύ-
γελλος καὶ ἑρμογένης. δῴη ἔλεος ὁ κύριος τῷ 16
ὀνησι-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ὀνησιφόρου οἴκῳ, ὅτι πολλάκις με ἀνέψυξε,
17 καὶ τὴν ἅλυσίν μου οὐκ ἐπῃσχύνθη· ἀλλὰ γε-
νόμενος ἐν ῥώμῃ, σπουδαιότερον ἐζήτησέ με,
18 καὶ εὗρε. δῴη αὐτῷ ὁ κύριος εὑρεῖν ἔλεος
παρὰ κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· καὶ ὅσα ἐν
ἐφέσῳ διηκόνησε, βέλτιον σὺ γινώσκεις.

## β'.

1 Σὺ οὖν τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χά-
2 ριτι τῇ ἐν χριστῷ ἰησοῦ, καὶ ἃ ἤκουσας παρ'
ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παρά-
θου πιστοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται
3 καὶ ἑτέρους διδάξαι. σὺ οὖν κακοπάθησον
4 ὡς καλὸς στρατιώτης ἰησοῦ χριστοῦ. οὐδεὶς
στρατευόμενος ἐμπλέκεται ταῖς τοῦ βίου πρα-
γματείαις, ἵνα τῷ στρατολογήσαντι ἀρέ-
5 σῃ· ἐὰν δὲ καὶ ἀθλῇ τις, οὐ στεφανοῦται, ἐὰν
6 μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. τὸν κοπιῶντα γεωρ-
γὸν δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβά-
7 νειν. νόει ἃ λέγω. δῴη γάρ σοι ὁ κύριος σύνε-
8 σιν ἐν πᾶσι. μνημόνευε ἰησοῦν χριστὸν ἐγη-
γερμένον ἐκ νεκρῶν, ἐκ σπέρματος δαβίδ,
9 κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου· ἐν ᾧ κακοπαθῶ μέ-
χρι δεσμῶν, ὡς κακοῦργος· ἀλλ' ὁ λόγος τοῦ
10 θεοῦ οὐ δέδεται. διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω
διὰ τοὺς ἐκλεκτούς, ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας
τύχωσι τῆς ἐν χριστῷ ἰησοῦ, μετὰ δόξης αἰω-
11 νίου. πιστὸς ὁ λόγος. εἰ γὰρ συναπεθάνομεν, καὶ
12 συζήσομεν· εἰ ὑπομένομεν, καὶ συμβασι-
λεύσομεν· εἰ ἀρνούμεθα, κἀκεῖνος ἀρνήσεται
13 ἡμᾶς· εἰ ἀπιστοῦμεν, ἐκεῖνος πιστὸς μένει·
14 ἀρνήσασθαι ἑαυτὸν οὐ δύναται. ταῦτα ὑπο-
μίμνησκε διαμαρτυρόμενος ἐνώπιον τοῦ
κυρίου, μὴ λογομαχεῖν εἰς οὐδὲν χρήσιμον,
15 ἐπὶ καταστροφῇ τῶν ἀκουόντων. σπούδασον
σεαυτὸν δόκιμον παραστῆσαι τῷ θεῷ, ἐρ-
γάτην ἀνεπαίσχυντον, ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον
16 τῆς ἀληθείας. τὰς δὲ βεβήλους κενοφωνίας
περιΐστασο· ἐπὶ πλεῖον γὰρ προκόψουσιν ἀ-
17 σεβείας· καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα νο-
μὴν ἕξει, ὧν ἐστιν ὑμέναιος καὶ φιλητός·
18 οἵτινες περὶ τὴν ἀλήθειαν ἠστόχησαν, λέγον-
τες τὴν ἀνάστασιν ἤδη γεγονέναι, καὶ ἀνατρέ-
19 πουσι τήν τινων πίστιν. ὁ μέντοι στερεὸς θε-
μέλιος τοῦ θεοῦ ἕστηκεν, ἔχων τὴν σφραγῖ-
δα ταύτην· ἔγνω κύριος τοὺς ὄντας αὐτοῦ·
καί, ἀποστήτω ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὀνομά-
20 ζων τὸ ὄνομα κυρίου. ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ
οὐκ ἔστι μόνον σκεύη χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἀλλὰ
καὶ ξύλινα καὶ ὀστράκινα· καὶ ἃ μὲν εἰς τιμήν, ἃ
21 δὲ εἰς ἀτιμίαν. ἐὰν οὖν τις ἐκκαθάρῃ ἑαυ-
τὸν ἀπὸ τούτων, ἔσται σκεῦος εἰς τιμήν, ἡ-
γιασμένον, καὶ εὔχρηστον τῷ δεσπότῃ, εἰς
πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἡτοιμασμένον. τὰς δὲ 22
νεωτερικὰς ἐπιθυμίας φεῦγε· δίωκε δὲ δι-
καιοσύνην, πίστιν, ἀγάπην, εἰρήνην μετὰ τῶν
ἐπικαλουμένων τὸν κύριον ἐκ καθαρᾶς καρ-
δίας. τὰς δὲ μωρὰς καὶ ἀπαιδεύτους ζητή- 23
σεις παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι γεννῶσι μάχας.
δοῦλον δὲ κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι, ἀλλ' ἤπιον 24
εἶναι πρὸς πάντας, διδακτικόν, ἀνεξίκακον,
ἐν πρᾳότητι παιδεύοντα τοὺς ἀντιδιατιθε- 25
μένους, μήποτε δῷ αὐτοῖς ὁ θεὸς μετάνοιαν
εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας, καὶ ἀνανήψωσιν 26
ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου παγίδος, ἐζωγρημένοι
ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἐκείνου θέλημα.

## γ'.

Τοῦτο δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις 1
ἐνστήσονται καιροὶ χαλεποί. ἔσονται γὰρ οἱ 2
ἄνθρωποι φίλαυτοι, φιλάργυροι, ἀλαζόνες,
ὑπερήφανοι, βλάσφημοι, γονεῦσιν ἀπειθεῖς,
ἀχάριστοι, ἀνόσιοι, ἄστοργοι, ἄσπονδοι, διά- 3
βολοι, ἀκρατεῖς, ἀνήμεροι, ἀφιλάγαθοι,
προδόται, προπετεῖς, τετυφωμένοι, φιλή- 4
δονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι· ἔχοντες μόρφω- 5
σιν εὐσεβείας, τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἠρ-
νημένοι· καὶ τούτους ἀποτρέπου. ἐκ τούτων γάρ 6
εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας, καὶ αἰ-
χμαλωτίζοντες γυναικάρια σεσωρευμέ-
να ἁμαρτίαις, ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικί-
λαις, πάντοτε μανθάνοντα, καὶ μηδέποτε 7
εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμε-
να. ὃν τρόπον δὲ ἰαννῆς καὶ ἰαμβρῆς ἀντέστησαν 8
μωυσεῖ, οὕτως καὶ οὗτοι ἀνθίστανται τῇ ἀλη-
θείᾳ, ἄνθρωποι κατεφθαρμένοι τὸν νοῦν,
ἀδόκιμοι περὶ τὴν πίστιν· ἀλλ' οὐ προκό- 9
ψουσιν ἐπὶ πλεῖον· ἡ γὰρ ἄνοια αὐτῶν ἔκ-
δηλος ἔσται πᾶσιν, ὡς καὶ ἡ ἐκείνων ἐγένετο.
Σὺ δὲ παρηκολούθηκάς μου τῇ διδασκαλίᾳ, 10
τῇ ἀγωγῇ, τῇ προθέσει, τῇ πίστει, τῇ μακρο-
θυμίᾳ, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ, τοῖς διω- 11
γμοῖς, τοῖς παθήμασιν, οἷά μοι ἐγένετο ἐν
ἀντιοχείᾳ, ἐν ἰκονίῳ, ἐν λύστροις, οἵους διω-
γμοὺς ὑπήνεγκα· καὶ ἐκ πάντων με ἐρρύσατο
ὁ κύριος. καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες εὐσεβῶς 12
ζῆν ἐν χριστῷ ἰησοῦ, διωχθήσονται. πονηροὶ 13
δὲ ἄνθρωποι, καὶ γόητες, προκόψουσιν ἐπὶ τὸ
χεῖρον, πλανῶντες, καὶ πλανώμενοι. σὺ δὲ μέ- 14
νε ἐν οἷς ἔμαθες, καὶ ἐπιστώθης, εἰδὼς παρὰ
τίνος ἔμαθες, καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους τὰ ἱερὰ 15
γράμματα οἶδας, τὰ δυνάμενά σε σοφί-
σαι εἰς σωτηρίαν, διὰ πίστεως τῆς ἐν χρι-
στῷ ἰησοῦ. πᾶσα γραφὴ θεόπνευστος, καὶ ὠφέ- 16
λιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἔλεγχον,
πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς παιδείαν τὴν ἐν
δικαιο-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

17 δικαιοσύνῃ, ἵνα ἄρτιος ᾖ ὁ τοῦ θεοῦ ἄνθρω-
πος, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐξηρτισμένος.

δ΄.

1 Διαμαρτύρομαι οὖν ἐγὼ ἐνώπιον τοῦ
θεοῦ, καὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, τοῦ μέλ-
λοντος κρίνειν ζῶντας καὶ νεκροὺς κατὰ τὴν ἐπι-
φάνειαν αὐτοῦ, καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ·
2 κήρυξον τὸν λόγον, ἐπίστηθι εὐκαίρως, ἀκαί-
ρως· ἔλεγξον, ἐπιτίμησον, παρακάλεσον
3 ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ, καὶ διδαχῇ. ἔσται γὰρ
καιρὸς, ὅτε τῆς ὑγιαινούσης διδασκαλίας
οὐκ ἀνέξονται, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τὰς
ἰδίας ἑαυτοῖς ἐπισωρεύσουσι διδασκάλους
4 κνηθόμενοι τὴν ἀκοὴν, καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀλη-
θείας τὴν ἀκοὴν ἀποστρέψουσιν, ἐπὶ δὲ τοὺς
5 μύθους ἐκτραπήσονται. σὺ δὲ νῆφε ἐν πᾶσι,
κακοπάθησον, ἔργον ποίησον εὐαγγελιστοῦ, τὴν
6 διακονίαν σου πληροφόρησον. ἐγὼ γὰρ ἤδη
σπένδομαι, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἐμῆς ἀναλύσεως
7 ἐφέστηκε. τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγώνισμαι,
τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα·
8 λοιπὸν, ἀπόκειταί μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέ-
φανος, ὃν ἀποδώσει μοι ὁ κύριος ἐν ἐκείνῃ
τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτής· οὐ μόνον δὲ ἐμοὶ,
ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἠγαπηκόσι τὴν ἐπιφάνειαν
9 αὐτοῦ. σπούδασον ἐλθεῖν πρός με ταχέως·
10 δημᾶς γάρ με ἐγκατέλιπεν, ἀγαπήσας τὸν
νῦν αἰῶνα, καὶ ἐπορεύθη εἰς θεσσαλονίκην,
κρήσκης εἰς γαλατίαν, τίτος εἰς δαλμα-
11 τίαν· λουκᾶς ἐστι μόνος μετ᾽ ἐμοῦ. μάρκον
ἀναλαβὼν, ἄγαγε μετὰ σεαυτοῦ· ἔστι γάρ μοι
εὔχρηστος εἰς διακονίαν. τυχικὸν δὲ ἀπέστει- 12
λα εἰς ἔφεσον. τὸν φελόνην ὃν ἀπέλιπον ἐν 13
τρωάδι παρὰ κάρπῳ, ἐρχόμενος φέρε, καὶ
τὰ βιβλία, μάλιστα τὰς μεμβράνας. ἀλέ- 14
ξανδρος ὁ χαλκεὺς πολλά μοι κακὰ ἐν-
δείξατο. ἀποδώῃ αὐτῷ ὁ κύριος κατὰ τὰ
ἔργα αὐτοῦ· ὃν καὶ σὺ φυλάσσου· λίαν γὰρ ἀνθέ- 15
στηκε τοῖς ἡμετέροις λόγοις. ἐν τῇ πρώτῃ 16
μου ἀπολογίᾳ οὐδείς μοι συμπαρεγένετο,
ἀλλὰ πάντες με ἐγκατέλιπον· μὴ αὐτοῖς λο-
γισθείη. ὁ δὲ κύριός μοι παρέστη, καὶ ἐνεδυνά- 17
μωσέ με, ἵνα δι᾽ ἐμοῦ τὸ κήρυγμα πληρο-
φορηθῇ, καὶ ἀκούσῃ πάντα τὰ ἔθνη· καὶ ἐρρύ-
σθην ἐκ στόματος λέοντος, καὶ ῥύσεταί με ὁ 18
κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ, καὶ σώσει
εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον·
ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.
ἄσπασαι πρίσκιλλαν καὶ ἀκύλαν, καὶ τὸν ὀνη- 19
σιφόρου οἶκον. ἔραστος ἔμεινεν ἐν κορίνθῳ· 20
τρόφιμον δὲ ἀπέλιπον ἐν μιλήτῳ ἀσθενοῦν-
τα. σπούδασον πρὸ χειμῶνος ἐλθεῖν. ἀσπά- 21
ζεταί σε εὔβουλος, καὶ πούδης, καὶ λίνος, καὶ
κλαυδία, καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες. ὁ κύριος 22
ἰησοῦς χριστὸς μετὰ τοῦ πνεύματός σου. ἡ χά-
ρις μεθ᾽ ὑμῶν. ἀμήν.

Πρὸς τιμόθεον δευτέρα, τῆς ἐφεσίων
ἐκκλησίας πρῶτον ἐπίσκοπον χειροτο-
νηθέντα, ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης, ὅτε ἐκ δευ-
τέρου παρέστη παῦλος τῷ καίσαρι νέρωνι.

# Η ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

α.

1 ΠΑΥΛΟΣ δοῦλος θεοῦ, ἀπόστολος
δὲ ἰησοῦ χριστοῦ, κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν
θεοῦ, καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας τῆς
2 κατ᾽ εὐσέβειαν, ἐπ᾽ ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου,
ἣν ἐπηγγείλατο ὁ ἀψευδὴς θεὸς πρὸ χρό-
3 νων αἰωνίων· ἐφανέρωσε δὲ καιροῖς ἰδίοις τὸν
λόγον αὐτοῦ, ἐν κηρύγματι ὃ ἐπιστεύθην ἐγὼ
κατ᾽ ἐπιταγὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ·
4 τίτῳ γνησίῳ τέκνῳ κατὰ κοινὴν πίστιν, χά-
ρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς, καὶ κυ-
5 ρίου ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν. τούτου
χάριν κατέλιπόν σε ἐν κρήτῃ, ἵνα τὰ λεί-
ποντα ἐπιδιορθώσῃ, καὶ καταστήσῃς κατὰ πό-
λιν πρεσβυτέρους, ὡς ἐγώ σοι διεταξάμην.
6 εἴ τίς ἐστιν ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀ-
νὴρ, τέκνα ἔχων πιστὰ, μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀ-
σωτίας, ἢ ἀνυπότακτα. δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκο- 7
πον ἀνέγκλητον εἶναι, ὡς θεοῦ οἰκονόμον, μὴ
αὐθάδη, μὴ ὀργίλον, μὴ πάροινον, μὴ πλή-
κτην, μὴ αἰσχροκερδῆ· ἀλλὰ φιλόξενον, φι- 8
λάγαθον, σώφρονα, δίκαιον, ὅσιον, ἐγκρατῆ·
ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν πιστοῦ λό- 9
γου, ἵνα δυνατὸς ᾖ καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ
διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαινούσῃ, καὶ τοὺς ἀντιλέ-
γοντας ἐλέγχειν. εἰσὶ γὰρ πολλοὶ καὶ ἀνυπό- 10
τακτοι, ματαιολόγοι, καὶ φρεναπάται, μάλι-
στα οἱ ἐκ περιτομῆς· οὓς δεῖ ἐπιστομίζειν· οἵ- 11
τινες ὅλους οἴκους ἀνατρέπουσι, διδάσκοντες
ἃ μὴ δεῖ, αἰσχροῦ κέρδους χάριν. εἶπέ τις ἐξ 12
αὐτῶν ἴδιος αὐτῶν προφήτης, κρῆτες ἀεὶ
ψεῦσται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαί. ἡ 13
μαρτυ-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

μαρτυρία αὕτη ἐστὶν ἀληθής. δι᾽ ἣν αἰτίαν
ἔλεγχε αὐτοὺς ἀποτόμως, ἵνα ὑγιαίνωσιν ἐν
14 τῇ πίστει· μὴ προσέχοντες ἰουδαϊκοῖς μύ-
θοις, καὶ ἐντολαῖς ἀνθρώπων ἀποστρεφομένων
15 τὴν ἀλήθειαν. πάντα μὲν καθαρὰ τοῖς κα-
θαροῖς· τοῖς δὲ μεμιασμένοις καὶ ἀπίστοις
οὐδὲν καθαρόν, ἀλλὰ μεμίανται αὐτῶν καὶ
16 ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις. θεὸν ὁμολογοῦσιν εἰ-
δέναι, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται, βδελυκτοὶ
ὄντες καὶ ἀπειθεῖς, καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγα-
θὸν ἀδόκιμοι.

β.

1 Σὺ δὲ λάλει ἃ πρέπει τῇ ὑγιαινούσῃ δι-
2 δασκαλίᾳ· πρεσβύτας νηφαλίους εἶναι, σε-
μνούς, σώφρονας, ὑγιαίνοντας τῇ πίστει, τῇ
3 ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ· πρεσβύτιδας ὡσαύ-
τως ἐν καταστήματι ἱεροπρεπεῖς, μὴ δια-
βόλους, μὴ οἴνῳ πολλῷ δεδουλωμένας, καλο-
4 διδασκάλους· ἵνα σωφρονίζωσι τὰς νέας,
5 φιλάνδρους εἶναι, φιλοτέκνους, σώφρονας, ἁ-
γνάς, οἰκουρούς, ἀγαθάς, ὑποτασσομένας τοῖς
ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ
6 βλασφημῆται. τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως πα-
7 ρακάλει σωφρονεῖν· περὶ πάντα σεαυτὸν
παρεχόμενος τύπον καλῶν ἔργων, ἐν τῇ δι-
δασκαλίᾳ, ἀδιαφθορίαν, σεμνότητα, ἀ-
8 φθαρσίαν, λόγον ὑγιῆ, ἀκατάγνωστον, ἵνα ὁ
ἐξ ἐναντίας ἐντραπῇ, μηδὲν ἔχων περὶ ὑ-
9 μῶν λέγειν φαῦλον. δούλους ἰδίοις δεσπόταις
ὑποτάσσεσθαι, ἐν πᾶσιν εὐαρέστους εἶναι, μὴ
10 ἀντιλέγοντας, μὴ νοσφιζομένους· ἀλλὰ πίστιν
πᾶσαν ἐνδεικνυμένους ἀγαθήν, ἵνα τὴν δι-
δασκαλίαν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ κοσμῶ-
11 σιν ἐν πᾶσιν. ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ θεοῦ,
12 ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις, παιδεύουσα
ἡμᾶς, ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν, καὶ
τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας, σωφρόνως, καὶ
δικαίως, καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν
13 αἰῶνι, προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν
ἐλπίδα, καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγά-
14 λου θεοῦ, καὶ σωτῆρος ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ· ὃς
ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα λυτρώσηται
ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας, καὶ καθαρίσῃ
ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔρ-
15 γων. ταῦτα λάλει, καὶ παρακάλει, καὶ
ἔλεγχε μετὰ πάσης ἐπιταγῆς· μηδείς σου
περιφρονείτω.

γ.

Ὑπομίμνησκε αὐτοὺς ἀρχαῖς καὶ ἐξουσίαις 1
ὑποτάσσεσθαι, πειθαρχεῖν, πρὸς πᾶν ἔργον
ἀγαθὸν ἑτοίμους εἶναι, μηδένα βλασφημεῖν, 2
ἀμάχους εἶναι, ἐπιεικεῖς, πᾶσαν ἐνδεικνυ-
μένους πραότητα πρὸς πάντας ἀνθρώπους.
ἦμεν γάρ ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, 3
πλανώμενοι, δουλεύοντες ἐπιθυμίαις, καὶ
ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ διά-
γοντες, στυγητοί, μισοῦντες ἀλλήλους. ὅτε δὲ 4
ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλανθρωπία ἐπεφάνη τοῦ
σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ, οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δι- 5
καιοσύνῃ, ὧν ἐποιήσαμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ κατὰ
τὸν αὐτοῦ ἔλεον ἔσωσεν ἡμᾶς, διὰ λουτροῦ
παλιγγενεσίας, καὶ ἀνακαινώσεως πνεύμα-
τος ἁγίου, οὗ ἐξέχεεν ἐφ᾽ ἡμᾶς πλουσίως, 6
διὰ ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν· ἵνα δι- 7
καιωθέντες τῇ ἐκείνου χάριτι, κληρονόμοι
γενώμεθα κατ᾽ ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου. πι- 8
στὸς ὁ λόγος· καὶ περὶ τούτων βούλομαί σε δια-
βεβαιοῦσθαι, ἵνα φροντίζωσι καλῶν ἔργων
προΐστασθαι οἱ πεπιστευκότες θεῷ· ταῦτά
ἐστι τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις.
μωρὰς δὲ ζητήσεις, καὶ γενεαλογίας, καὶ 9
ἔρεις, καὶ μάχας νομικὰς περιΐστασο· εἰσὶ γὰρ
ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι. αἱρετικὸν ἄνθρωπον 10
μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ·
εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος, καὶ ἁμαρ- 11
τάνει ὢν αὐτοκατάκριτος. ὅταν πέμψω ἀρ- 12
τεμᾶν πρός σε, ἢ τυχικόν, σπούδασον ἐλ-
θεῖν πρός με εἰς νικόπολιν· ἐκεῖ γὰρ κέκρι-
κα παραχειμάσαι. ζηνᾶν τὸν νομικόν, καὶ 13
ἀπολλὼ σπουδαίως πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν
αὐτοῖς λείπῃ. μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέ- 14
τεροι καλῶν ἔργων προΐστασθαι εἰς τὰς ἀ-
ναγκαίας χρείας, ἵνα μὴ ὦσιν ἄκαρποι.
ἀσπάζονταί σε οἱ μετ᾽ ἐμοῦ πάντες. ἄσπα- 15
σαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει. ἡ χάρις
μετὰ πάντων ὑμῶν. ἀμήν.

Πρὸς τίτον τῆς κρητῶν ἐκκλησίας πρῶτον ἐπίσκοπον χειροτονηθέντα, ἐγράφη ἀπὸ νικοπόλεως τῆς μακεδονίας.



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

# Η ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

1 ΠΑΥΛΟΣ δέσμιος χριστοῦ ἰησοῦ,
καὶ τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς, φιλήμονι
τῷ ἀγαπητῷ, καὶ συνεργῷ ἡμῶν·
2 καὶ ἀπφίᾳ τῇ ἀγαπητῇ, καὶ ἀρχίππῳ τῷ
συστρατιώτῃ ἡμῶν, καὶ τῇ κατ' οἶκόν σου
3 ἐκκλησίᾳ· χάρις ὑμῖν, καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ
4 πατρὸς ἡμῶν, καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ. εὐχα-
ριστῶ τῷ θεῷ μου, πάντοτε μνείαν σου ποιού-
5 μενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, ἀκούων σου
τὴν ἀγάπην, καὶ τὴν πίστιν, ἣν ἔχεις πρὸς τὸν
κύριον ἰησοῦν, καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους·
6 ὅπως ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου ἐνεργὴς
γένηται ἐν ἐπιγνώσει παντὸς ἔργου ἀγαθοῦ
7 τοῦ ἐν ὑμῖν εἰς χριστὸν ἰησοῦν. χάριν γὰρ
ἔχομεν πολλὴν, καὶ παράκλησιν ἐπὶ τῇ ἀ-
γάπῃ σου, ὅτι τὰ σπλάγχνα τῶν ἁγίων ἀνα-
8 πέπαυται διά σου, ἀδελφέ. διὸ πολλὴν ἐν
χριστῷ παῤῥησίαν ἔχων ἐπιτάσσειν σοι τὸ
9 ἀνῆκον, διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον παρακα-
λῶ, τοιοῦτος ὢν, ὡς παῦλος πρεσβύτης, νυνὶ
10 δὲ καὶ δέσμιος ἰησοῦ χριστοῦ. παρακαλῶ σε
περὶ τοῦ ἐμοῦ τέκνου, ὃν ἐγέννησα ἐν τοῖς δε-
11 σμοῖς μου, ὀνήσιμον· τόν ποτέ σοι ἄχρηστον,
12 νυνὶ δέ σοι καὶ ἐμοὶ εὔχρηστον· ὃν ἀνέπεμ-
ψα. σὺ δὲ αὐτὸν, τουτέστι τὰ ἐμὰ σπλάγχνα,
13 προσλαβοῦ· ὃν ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς ἐμαυτὸν
κατέχειν, ἵνα ὑπὲρ σοῦ διακονῇ μοι ἐν τοῖς
δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου· χωρὶς δὲ τῆς σῆς γνώ- 14
μης οὐδὲν ἠθέλησα ποιῆσαι, ἵνα μὴ ὡς κατὰ
ἀνάγκην τὸ ἀγαθόν σου ᾖ, ἀλλὰ κατὰ ἑκού-
σιον. τάχα γὰρ διὰ τοῦτο ἐχωρίσθη πρὸς ὥ- 15
ραν, ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχῃς· οὐκέτι ὡς 16
δοῦλον, ἀλλ' ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν ἀγαπη-
τὸν, μάλιστα ἐμοὶ, πόσῳ δὲ μᾶλλον σοὶ, καὶ ἐν
σαρκὶ, καὶ ἐν κυρίῳ; εἰ οὖν ἐμὲ ἔχεις κοινω- 17
νὸν, προσλαβοῦ αὐτὸν ὡς ἐμέ. εἰ δέ τι ἠδί- 18
κησέ σε, ἢ ὀφείλει, τοῦτο ἐμοὶ ἐλλόγει. ἐγὼ 19
παῦλος ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί· ἐγὼ ἀποτί-
σω· ἵνα μὴ λέγω σοι, ὅτι καὶ σεαυτόν μοι
προσοφείλεις. ναὶ, ἀδελφέ· ἐγώ σου ὀναί- 20
μην ἐν κυρίῳ. ἀνάπαυσόν μου τὰ σπλάγχνα
ἐν κυρίῳ· πεποιθὼς τῇ ὑπακοῇ σου ἔγρα- 21
ψά σοι, εἰδὼς ὅτι καὶ ὑπὲρ ὃ λέγω, ποιή-
σεις. ἅμα δὲ καὶ ἑτοίμαζέ μοι ξενίαν· ἐλ- 22
πίζω γὰρ ὅτι διὰ τῶν προσευχῶν ὑμῶν χα-
ρισθήσομαι ὑμῖν. ἀσπάζονταί σε ἐπαφρᾶς 23
ὁ συναιχμάλωτός μου ἐν χριστῷ ἰησοῦ, μάρ- 24
κος, ἀρίσταρχος, δημᾶς, λουκᾶς, οἱ συνεργοί
μου. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ 25
μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν. ἀμήν.

Πρὸς φιλήμονα ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης
διὰ ὀνησίμου οἰκέτου.

# Η ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

α.

1 ΠΟΛΥΜΕΡΩΣ καὶ πολυτρό-
πως πάλαι ὁ θεὸς λαλήσας τοῖς
2 πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις, ἐπ'
ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν
ἐν υἱῷ, ὃν ἔθηκε κληρονόμον πάντων, δι' οὗ
3 καὶ τοὺς αἰῶνας ἐποίησεν· ὃς ὢν ἀπαύγασμα
τῆς δόξης, καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ,
φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνά-
μεως αὐτοῦ, δι' ἑαυτοῦ καθαρισμὸν ποιη-
σάμενος τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ἐκάθισεν ἐν
δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψη-
4 λοῖς· τοσούτῳ κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέ-
λων, ὅσῳ διαφορώτερον παρ' αὐτοὺς κεκλη-
5 ρονόμηκεν ὄνομα. τίνι γὰρ εἶπέ ποτε τῶν ἀγ-
γέλων, Υἱός μου εἶ σὺ, ἐγὼ σήμερον γεγέν-
νηκά σε; καὶ πάλιν, Ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς
πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν; ὅταν δὲ 6
πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰ-
κουμένην, λέγει, Καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ
πάντες ἄγγελοι θεοῦ. καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους 7
λέγει, Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύμα-
τα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα.
πρὸς δὲ τὸν υἱὸν, Ὁ θρόνος σου, ὁ θεὸς, εἰς τὸν 8
αἰῶνα τοῦ αἰῶνος· ῥάβδος εὐθύτητος ἡ ῥάβ-
δος τῆς βασιλείας σου. ἠγάπησας δικαιοσύ- 9
νην, καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν· διὰ τοῦτο ἔχρισέ
σε ὁ θεὸς, ὁ θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιάσεως
παρὰ τοὺς μετόχους σου. καὶ, Σὺ κατ' ἀρχὰς, 10
κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν
σου εἰσὶν οἱ οὐρανοί. αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ 11
διαμένεις· καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιω-
θήσονται·

12 θήσονται· καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἑλίξεις
αὐτοὺς, καὶ ἀλλαγήσονται· σὺ δὲ ὁ αὐτὸς
13 εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσι. πρὸς τί-
να δὲ τῶν ἀγγέλων εἴρηκέ ποτε, Κάθου ἐκ
δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπό-
14 πόδιον τῶν ποδῶν σου; οὐχὶ πάντες εἰσὶ λει-
τουργικὰ πνεύματα, εἰς διακονίαν ἀποστελ-
λόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν
σωτηρίαν;

β.

1 Διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως ἡμᾶς προσ-
έχειν τοῖς ἀκουσθεῖσι, μήποτε παραῤῥυῶ-
2 μεν. εἰ γὰρ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος
ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις, καὶ
παρακοὴ ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν·
3 πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα, τηλικαύτης ἀμε-
λήσαντες σωτηρίας; ἥτις ἀρχὴν λαβοῦσα
λαλεῖσθαι διὰ τοῦ κυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων
4 εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη· συνεπιμαρτυροῦντος τοῦ
θεοῦ σημείοις τὲ καὶ τέρασι, καὶ ποικίλαις
δυνάμεσι, καὶ πνεύματος ἁγίου μερισμοῖς,
5 κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν. οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέ-
ταξε τὴν οἰκουμένην τὴν μέλλουσαν, περὶ
6 ἧς λαλοῦμεν. διεμαρτύρατο δέ πού τις, λέ-
γων, Τί ἐστιν ἄνθρωπος, ὅτι μιμνήσκῃ αὐτοῦ,
ἢ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκέπτῃ αὐτόν;
7 ἠλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους·
δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτὸν, καὶ κα-
τέστησας αὐτὸν ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου·
8 πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν
αὐτοῦ. ἐν γὰρ τῷ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάν-
τα, οὐδὲν ἀφῆκεν αὐτῷ ἀνυπότακτον. νῦν δὲ
οὔπω ὁρῶμεν αὐτῷ τὰ πάντα ὑποτεταγμέ-
9 να. τὸν δὲ βραχύ τι παρ' ἀγγέλους ἠλαττω-
μένον, βλέπομεν ἰησοῦν, διὰ τὸ πάθημα τοῦ
θανάτου, δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφανωμένον, ὅπως
χάριτι θεοῦ ὑπὲρ παντὸς γεύσηται θανάτου.
10 ἔπρεπε γὰρ αὐτῷ, δι' ὃν τὰ πάντα, καὶ δι'
οὗ τὰ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγα-
γόντα, τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν,
11 διὰ παθημάτων τελειῶσαι. ὅ, τε γὰρ ἁγιά-
ζων καὶ οἱ ἁγιαζόμενοι, ἐξ ἑνὸς πάντες· δι' ἣν
αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς
12 καλεῖν, λέγων, Απαγγελῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς
ἀδελφοῖς μου, ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω
13 σε. καὶ πάλιν, Εγὼ ἔσομαι πεποιθὼς ἐπ'
αὐτῷ. καὶ πάλιν, Ιδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδία, ἅ
14 μοι ἔδωκεν ὁ θεός. ἐπεὶ οὖν τὰ παιδία κε-
κοινώνηκε σαρκὸς καὶ αἵματος, καὶ αὐτὸς
παραπλησίως μετέσχε τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ
θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα
15 τοῦ θανάτου, τουτέστι, τὸν διάβολον· καὶ ἀπαλ-
λάξῃ τούτους ὅσοι φόβῳ θανάτου διὰ παντὸς
τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας. οὐ γὰρ δήπου 16
ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ σπέρματος
ἀβραὰμ ἐπιλαμβάνεται· ὅθεν ὤφειλε κατὰ 17
πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεή-
μων γένηται, καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν
θεὸν, εἰς τὸ ἱλάσκεσθαι τὰς ἁμαρτίας τοῦ
λαοῦ. ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθεὶς, 18
δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι.

γ.

Οθεν, ἀδελφοὶ ἅγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου 1
μέτοχοι, κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρ-
χιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν ἰησοῦν χριστὸν,
πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτὸν, ὡς καὶ μωϋ- 2
σῆς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. πλείονος γὰρ δόξης 3
οὗτος παρὰ μωϋσῆν ἠξίωται, καθ' ὅσον
πλείονα τιμὴν ἔχει τοῦ οἴκου ὁ κατασκευάσας
αὐτόν· πᾶς γὰρ οἶκος κατασκευάζεται ὑπό 4
τινος. ὁ δὲ τὰ πάντα κατασκευάσας, θεός.
καὶ μωϋσῆς μὲν πιστὸς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, 5
ὡς θεράπων, εἰς μαρτύριον τῶν λαληθησο-
μένων· χριστὸς δὲ ὡς υἱὸς ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, 6
οὗ οἶκός ἐσμεν ἡμεῖς, ἐάνπερ τὴν παῤῥησίαν καὶ
τὸ καύχημα τῆς ἐλπίδος μέχρι τέλους βε-
βαίαν κατάσχωμεν. διὸ καθὼς λέγει τὸ 7
πνεῦμα τὸ ἅγιον, Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐ-
τοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας 8
ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ, κατὰ τὴν
ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὗ ἐπεί- 9
ρασάν με οἱ πατέρες ὑμῶν, ἐδοκίμασάν
με, καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου τεσσαράκοντα ἔ-
τη. διὸ προσώχθισα τῇ γενεᾷ ἐκείνῃ, καὶ 10
εἶπα, ἀεὶ πλανῶνται τῇ καρδίᾳ· αὐτοὶ δὲ οὐκ
ἔγνωσαν τὰς ὁδούς μου. ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀρ- 11
γῇ μου, Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν
μου. βλέπετε, ἀδελφοί, μήποτε ἔσται ἔν τινι 12
ὑμῶν καρδία πονηρὰ ἀπιστίας, ἐν τῷ ἀπο-
στῆναι ἀπὸ θεοῦ ζῶντος· ἀλλὰ παρακαλεῖτε 13
ἑαυτοὺς καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἄχρις οὗ τὸ
σήμερον καλεῖται· ἵνα μὴ σκληρυνθῇ τις ἐξ
ὑμῶν ἀπάτῃ τῆς ἁμαρτίας· μέτοχοι γὰρ 14
γεγόναμεν τοῦ χριστοῦ, ἐάνπερ τὴν ἀρχὴν τῆς
ὑποστάσεως μέχρι τέλους βεβαίαν κατά-
σχωμεν, ἐν τῷ λέγεσθαι, Σήμερον ἐὰν τῆς φω- 15
νῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρ-
δίας ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ. τι- 16
νὲς γὰρ ἀκούσαντες παρεπίκραναν, ἀλλ' οὐ
πάντες οἱ ἐξελθόντες ἐξ αἰγύπτου διὰ μωϋ-
σέως. τίσι δὲ προσώχθισε τεσσαράκοντα 17
ἔτη; οὐχὶ τοῖς ἁμαρτήσασιν, ὧν τὰ κῶλα ἔ-
πεσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ; τίσι δὲ ὤμοσε μὴ εἰσε- 18
λεύσεσθαι εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, εἰ μὴ
τοῖς

19 τοῖς ἀπειθήσασι; καὶ βλέπομεν ὅτι οὐκ ἠδυ-
νήθησαν εἰσελθεῖν δι' ἀπιστίαν.

δ'.

1 Φοβηθῶμεν οὖν μήποτε καταλειπομέ-
νης ἐπαγγελίας εἰσελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυ-
2 σιν αὐτοῦ, δοκῇ τις ἐξ ὑμῶν ὑστερηκέναι. καὶ
γάρ ἐσμεν εὐηγγελισμένοι, καθάπερ κἀκεῖ-
νοι· ἀλλ' οὐκ ὠφέλησεν ὁ λόγος τῆς ἀκοῆς
ἐκείνους, μὴ συγκεκραμένους τῇ πίστει τοῖς ἀ-
3 κούσασιν. εἰσερχόμεθα γὰρ εἰς τὴν κατάπαυ-
σιν οἱ πιστεύσαντες, καθὼς εἴρηκεν, ὡς ὤμο-
σα ἐν τῇ ὀργῇ μου, εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν
κατάπαυσίν μου· καίτοι τῶν ἔργων ἀπὸ κα-
4 ταβολῆς κόσμου γενηθέντων. εἴρηκε γάρ που
περὶ τῆς ἑβδόμης οὕτως, Καὶ κατέπαυσεν ὁ
θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀπὸ πάντων
5 τῶν ἔργων αὐτοῦ· καὶ ἐν τούτῳ πάλιν, Εἰ
εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.
6 ἐπεὶ οὖν ἀπολείπεταί τινας εἰσελθεῖν εἰς
αὐτήν, καὶ οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες οὐκ
7 εἰσῆλθον δι' ἀπείθειαν· πάλιν τινὰ ὁρίζει
ἡμέραν, σήμερον, ἐν Δαβίδ, λέγων, μετὰ το-
σοῦτον χρόνον, καθὼς εἴρηται, Σήμερον ἐὰν
τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε
8 τὰς καρδίας ὑμῶν. εἰ γὰρ αὐτοὺς Ἰησοῦς κα-
τέπαυσεν, οὐκ ἂν περὶ ἄλλης ἐλάλει μετὰ
9 ταῦτα ἡμέρας. ἄρα ἀπολείπεται σαββα-
10 τισμὸς τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ. ὁ γὰρ εἰσελθὼν εἰς
τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς κατέ-
παυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὥσπερ ἀπὸ τῶν
11 ἰδίων ὁ θεός. σπουδάσωμεν οὖν εἰσελθεῖν
εἰς ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν, ἵνα μὴ ἐν τῷ
αὐτῷ τις ὑποδείγματι πέσῃ τῆς ἀπειθείας.
12 ζῶν γὰρ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ, καὶ ἐνεργής, καὶ τομώ-
τερος ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον, καὶ
διϊκνούμενος ἄχρι μερισμοῦ ψυχῆς τε καὶ
πνεύματος, ἁρμῶν τε καὶ μυελῶν, καὶ κριτι-
13 κὸς ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοιῶν καρδίας· καὶ οὐκ
ἔστι κτίσις ἀφανὴς ἐνώπιον αὐτοῦ· πάντα δὲ
γυμνὰ καὶ τετραχηλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς
14 αὐτοῦ, πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος. ἔχοντες οὖν ἀρ-
χιερέα μέγαν διεληλυθότα τοὺς οὐρανούς, Ἰη-
σοῦν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, κρατῶμεν τῆς ὁμο-
15 λογίας. οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμε-
νον συμπαθῆσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πε-
πειραμένον δὲ κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα
16 χωρὶς ἁμαρτίας. προσερχώμεθα οὖν μετὰ
παῤῥησίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λά-
βωμεν ἔλεον, καὶ χάριν εὕρωμεν εἰς εὔκαιρον
βοήθειαν.

ε'.

1 Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβα-
νόμενος, ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς
τὸν θεόν, ἵνα προσφέρῃ δῶρά τε καὶ θυσίας
ὑπὲρ ἁμαρτιῶν· μετριοπαθεῖν δυνάμενος 2
τοῖς ἀγνοοῦσι καὶ πλανωμένοις, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς
περίκειται ἀσθένειαν· καὶ διὰ ταύτην ὀφείλει 3
καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ, οὕτω καὶ περὶ ἑαυτοῦ
προσφέρειν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν. καὶ οὐχ ἑαυτῷ 4
τις λαμβάνει τὴν τιμήν, ἀλλὰ ὁ καλούμενος
ὑπὸ τοῦ θεοῦ, καθάπερ καὶ ὁ Ἀαρών. οὕτω καὶ ὁ 5
χριστὸς οὐχ ἑαυτὸν ἐδόξασε γενηθῆναι ἀρ-
χιερέα, ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐτόν, Υἱός μου
εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. καθὼς 6
καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει, Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα, κατὰ
τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. ὃς ἐν ταῖς ἡμέραις 7
τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, δεήσεις τε καὶ ἱκετηρίας
πρὸς τὸν δυνάμενον σώζειν αὐτὸν ἐκ θα-
νάτου, μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς, καὶ δακρύων
προσενέγκας, καὶ εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐ-
λαβείας· καίπερ ὢν υἱός, ἔμαθεν ἀφ' ὧν 8
ἔπαθε τὴν ὑπακοήν· καὶ τελειωθείς, ἐγένετο 9
τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ πᾶσιν αἴτιος σωτη-
ρίας αἰωνίου· προσαγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ θεοῦ 10
ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. περὶ 11
οὗ πολὺς ἡμῖν ὁ λόγος, καὶ δυσερμήνευτος λέ-
γειν, ἐπεὶ νωθροὶ γεγόνατε ταῖς ἀκοαῖς. καὶ γὰρ 12
ὀφείλοντες εἶναι διδάσκαλοι διὰ τὸν χρόνον,
πάλιν χρείαν ἔχετε τοῦ διδάσκειν ὑμᾶς
τίνα τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν λογίων τοῦ
θεοῦ, καὶ γεγόνατε χρείαν ἔχοντες γάλακτος,
καὶ οὐ στερεᾶς τροφῆς. πᾶς γὰρ ὁ μετέχων γά- 13
λακτος, ἄπειρος λόγου δικαιοσύνης· νή-
πιος γάρ ἐστι. τελείων δέ ἐστιν ἡ στερεὰ τρο- 14
φή, τῶν διὰ τὴν ἕξιν τὰ αἰσθητήρια γεγυ-
μνασμένα ἐχόντων πρὸς διάκρισιν καλοῦ
τε καὶ κακοῦ.

ς'.

Διὸ ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ χριστοῦ λό- 1
γον, ἐπὶ τὴν τελειότητα φερώμεθα, μὴ πάλιν
θεμέλιον καταβαλλόμενοι μετανοίας ἀπὸ
νεκρῶν ἔργων, καὶ πίστεως ἐπὶ θεόν, βαπτι- 2
σμῶν διδαχῆς, ἐπιθέσεώς τε χειρῶν, ἀνα-
στάσεώς τε νεκρῶν, καὶ κρίματος αἰωνίου. καὶ 3
τοῦτο ποιήσομεν, ἐάνπερ ἐπιτρέπῃ ὁ θεός.
ἀδύνατον γὰρ τοὺς ἅπαξ φωτισθέντας, 4
γευσαμένους τε τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπουρανίου,
καὶ μετόχους γενηθέντας πνεύματος ἁγίου, 5
καὶ καλὸν γευσαμένους θεοῦ ῥῆμα, δυνάμεις
τε μέλλοντος αἰῶνος· καὶ παραπεσόντας, 6
πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς μετάνοιαν, ἀνασταυ-
ροῦντας ἑαυτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, καὶ παρα-
δειγματίζοντας. γῆ γὰρ ἡ πιοῦσα τὸν ἐπ' αὐτῆς 7
πολλάκις ἐρχόμενον ὑετόν, καὶ τίκτουσα βο-

τάνην

τάνην εὔθετον ἐκείνοις δι' οὓς καὶ γεωργεῖται,
8 μεταλαμβάνει εὐλογίας ἀπὸ τοῦ θεοῦ· ἐκ-
φέρουσα δὲ ἀκάνθας καὶ τριβόλους, ἀδόκιμος,
καὶ κατάρας ἐγγύς· ἧς τὸ τέλος εἰς καῦσιν.
9 πεπείσμεθα δὲ περὶ ὑμῶν, ἀγαπητοί, τὰ
κρείττονα καὶ ἐχόμενα σωτηρίας, εἰ καὶ οὕτω
10 λαλοῦμεν· οὐ γὰρ ἄδικος ὁ θεός, ἐπιλαθέσθαι
τοῦ ἔργου ὑμῶν, καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης ἧς
ἐνεδείξασθε εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, διακονή-
11 σαντες τοῖς ἁγίοις, καὶ διακονοῦντες. ἐπιθυ-
μοῦμεν δὲ ἕκαστον ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυ-
σθαι σπουδὴν πρὸς τὴν πληροφορίαν τῆς
12 ἐλπίδος ἄχρι τέλους· ἵνα μὴ νωθροὶ γένη-
σθε, μιμηταὶ δὲ τῶν διὰ πίστεως καὶ μακροθυ-
13 μίας κληρονομούντων τὰς ἐπαγγελίας. τῷ
γὰρ ἀβραὰμ ἐπαγγειλάμενος ὁ θεός, ἐπεὶ
κατ' οὐδενὸς εἶχε μείζονος ὀμόσαι, ὤμοσε
14 καθ' ἑαυτοῦ, λέγων, Ἦ μὴν εὐλογῶν εὐλο-
15 γήσω σε, καὶ πληθύνων πληθυνῶ σε· καὶ
οὕτω μακροθυμήσας ἐπέτυχε τῆς ἐπαγγε-
16 λίας. ἄνθρωποι μὲν γὰρ κατὰ τοῦ μείζονος ὀμνύ-
ουσι, καὶ πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέρας,
17 εἰς βεβαίωσιν, ὁ ὅρκος. ἐν ᾧ περισσότερον
βουλόμενος ὁ θεὸς ἐπιδεῖξαι τοῖς κληρονό-
μοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον τῆς βουλῆς
18 αὐτοῦ, ἐμεσίτευσεν ὅρκῳ· ἵνα διὰ δύο πραγ-
μάτων ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύ-
σασθαι θεόν, ἰσχυρὰν παράκλησιν ἔχωμεν οἱ
καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης
19 ἐλπίδος· ἣν ὡς ἄγκυραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς
ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν, καὶ εἰσερχομένην εἰς
20 τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος· ὅπου
πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθεν ἰησοῦς, κατὰ
τὴν τάξιν μελχισεδὲκ ἀρχιερεὺς γενόμενος
εἰς τὸν αἰῶνα.

ζ.

1 Οὗτος γὰρ ὁ μελχισεδέκ, βασιλεὺς σα-
λήμ, ἱερεὺς τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ὁ συναντήσας
ἀβραὰμ ὑποστρέφοντι ἀπὸ τῆς κοπῆς τῶν βα-
2 σιλέων, καὶ εὐλογήσας αὐτόν, ᾧ καὶ δεκάτην
ἀπὸ πάντων ἐμέρισεν ἀβραάμ· πρῶτον μὲν
ἑρμηνευόμενος βασιλεὺς δικαιοσύνης, ἔ-
πειτα δὲ καὶ βασιλεὺς σαλήμ, ὅ ἐστι, βασι-
3 λεὺς εἰρήνης· ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγενεαλό-
γητος, μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν, μήτε ζωῆς τέ-
λος ἔχων· ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ υἱῷ τοῦ θεοῦ,
4 μένει ἱερεὺς εἰς τὸ διηνεκές. θεωρεῖτε δὲ
πηλίκος οὗτος, ᾧ καὶ δεκάτην ἀβραὰμ ἔδω-
5 κεν ἐκ τῶν ἀκροθινίων ὁ πατριάρχης. καὶ οἱ μὲν
ἐκ τῶν υἱῶν λευὶ τὴν ἱερατείαν λαμβάνοντες,
ἐντολὴν ἔχουσιν ἀποδεκατοῦν τὸν λαὸν κατὰ τὸν
νόμον, τουτέστι, τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καίπερ
ἐξεληλυθότας ἐκ τῆς ὀσφύος ἀβραάμ. ὁ δὲ μὴ 6
γενεαλογούμενος ἐξ αὐτῶν, δεδεκάτωκε τὸν
ἀβραάμ, καὶ τὸν ἔχοντα τὰς ἐπαγγελίας εὐλό-
γηκε. χωρὶς δὲ πάσης ἀντιλογίας, τὸ ἔ- 7
λαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται. καὶ ὧδε 8
μὲν δεκάτας ἀποθνήσκοντες ἄνθρωποι λαμ-
βάνουσιν· ἐκεῖ δὲ μαρτυρούμενος, ὅτι ζῇ. καί, 9
ὡς ἔπος εἰπεῖν, διὰ ἀβραάμ, καὶ λευὶ ὁ δε-
κάτας λαμβάνων δεδεκάτωται. ἔτι γὰρ ἐν τῇ 10
ὀσφύϊ τοῦ πατρὸς ἦν, ὅτε συνήντησεν αὐτῷ
ὁ μελχισεδέκ. εἰ μὲν οὖν τελείωσις διὰ τῆς 11
λευϊτικῆς ἱερωσύνης ἦν, ὁ λαὸς γὰρ ἐπ' αὐ-
τῇ νενομοθέτητο· τίς ἔτι χρεία κατὰ τὴν τά-
ξιν μελχισεδὲκ ἕτερον ἀνίστασθαι ἱερέα, καὶ οὐ
κατὰ τὴν τάξιν ἀαρὼν λέγεσθαι; μετατιθεμένης 12
γὰρ τῆς ἱερωσύνης, ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμου μετά-
θεσις γίνεται. ἐφ' ὃν γὰρ λέγεται ταῦτα, φυ- 13
λῆς ἑτέρας μετέσχηκεν, ἀφ' ἧς οὐδεὶς προσ-
έσχηκε τῷ θυσιαστηρίῳ. πρόδηλον γὰρ ὅτι ἐξ 14
ἰούδα ἀνατέταλκεν ὁ κύριος ἡμῶν, εἰς ἣν
φυλὴν οὐδὲν περὶ ἱερωσύνης μωυσῆς ἐλά-
λησε· καὶ περισσότερον ἔτι κατάδηλόν ἐστιν, 15
εἰ κατὰ τὴν ὁμοιότητα μελχισεδὲκ ἀνίσταται
ἱερεὺς ἕτερος· ὃς οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς σαρκι- 16
κῆς γέγονεν, ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκα-
ταλύτου· μαρτυρεῖ γάρ, Ὅτι σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν 17
αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν μελχισεδέκ. ἀθέτησις 18
μὲν γὰρ γίνεται προαγούσης ἐντολῆς, διὰ τὸ
αὐτῆς ἀσθενὲς καὶ ἀνωφελές. οὐδὲν γὰρ ἐτε- 19
λείωσεν ὁ νόμος, ἐπεισαγωγὴ δὲ κρείττονος
ἐλπίδος, δι' ἧς ἐγγίζομεν τῷ θεῷ. καὶ καθ' 20
ὅσον οὐ χωρὶς ὁρκωμοσίας· οἱ μὲν γὰρ χωρὶς
ὁρκωμοσίας εἰσὶν ἱερεῖς γεγονότες· ὁ δὲ μετὰ 21
ὁρκωμοσίας, διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς αὐτόν,
Ὤμοσε κύριος, καὶ οὐ μεταμεληθήσεται, σὺ
ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν μελχισε-
δέκ. κατὰ τοσοῦτον κρείττονος διαθήκης γέ- 22
γονεν ἔγγυος ἰησοῦς. καὶ οἱ μὲν πλείονές εἰσι 23
γεγονότες ἱερεῖς, διὰ τὸ θανάτῳ κωλύεσθαι
παραμένειν· ὁ δέ, διὰ τὸ μένειν αὐτὸν εἰς 24
τὸν αἰῶνα, ἀπαράβατον ἔχει τὴν ἱερωσύνην·
ὅθεν καὶ σώζειν εἰς τὸ παντελὲς δύναται τοὺς 25
προσερχομένους δι' αὐτοῦ τῷ θεῷ, πάντοτε
ζῶν εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν· τοιοῦτος 26
γὰρ ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεύς, ὅσιος, ἄκακος,
ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτω-
λῶν, καὶ ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος· ὃς 27
οὐκ ἔχει καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ ἀρ-
χιερεῖς, πρότερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν
θυσίας ἀναφέρειν, ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ. τοῦτο
γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ, ἑαυτὸν ἀνενέγκας. ὁ 28
νόμος γὰρ ἀνθρώπους καθίστησιν ἀρχιερεῖς,

ἔχοντας ἀσθένειαν· ὁ λόγος δὲ τῆς ὁρκωμοσίας
τῆς μετὰ τὸν νόμον, υἱὸν εἰς τὸν αἰῶνα τετε-
λειωμένον.

η΄.

1 Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοιοῦτον
ἔχομεν ἀρχιερέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ
2 θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς, τῶν
ἁγίων λειτουργὸς, καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς,
3 ἣν ἔπηξεν ὁ κύριος, καὶ οὐκ ἄνθρωπος. πᾶς
γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ προσφέρειν δῶρά τε καὶ
θυσίας καθίσταται· ὅθεν ἀναγκαῖον ἔχειν τι
4 καὶ τοῦτον ὃ προσενέγκῃ. εἰ μὲν γὰρ ἦν ἐπὶ
γῆς, οὐδ᾽ ἂν ἦν ἱερεὺς, ὄντων τῶν ἱερέων τῶν
5 προσφερόντων κατὰ τὸν νόμον τὰ δῶρα· οἵτι-
νες ὑποδείγματι καὶ σκιᾷ λατρεύουσι τῶν ἐπου-
ρανίων· καθὼς κεχρημάτισται μωυσῆς
μέλλων ἐπιτελεῖν τὴν σκηνήν. ὅρα γάρ φη-
σι, ποιήσῃς πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέν-
6 τα σοι ἐν τῷ ὄρει. νυνὶ δὲ διαφορωτέρας
τετύχηκε λειτουργίας, ὅσῳ κρείττονός ἐστι
διαθήκης μεσίτης, ἥτις ἐπὶ κρείττοσιν ἐ-
7 παγγελίαις νενομοθέτηται. εἰ γὰρ ἡ πρώτη
ἐκείνη ἦν ἄμεμπτος, οὐκ ἂν δευτέρας ἐζη-
8 τεῖτο τόπος. μεμφόμενος γὰρ αὐτοῖς λέγει,
Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει κύριος, καὶ συν-
τελέσω ἐπὶ τὸν οἶκον ἰσραὴλ, καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον
9 ἰούδα διαθήκην καινήν· οὐ κατὰ τὴν διαθήκην
ἣν ἐποίησα τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ
ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν, ἐξαγαγεῖν
αὐτοὺς ἐκ γῆς αἰγύπτου· ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέ-
μειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου, κἀγὼ ἠμέλησα
10 αὐτῶν, λέγει κύριος. ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη ἣν
διαθήσομαι τῷ οἴκῳ ἰσραὴλ μετὰ τὰς ἡμέ-
ρας ἐκείνας, λέγει κύριος, διδοὺς νόμους μου
εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ καρδίας αὐτῶν
ἐπιγράψω αὐτούς· καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς
11 θεὸν, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι εἰς λαόν. καὶ οὐ μὴ
διδάξωσιν ἕκαστος τὸν πολίτην αὐτοῦ, καὶ ἕ-
καστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, λέγων, γνῶθι τὸν
κύριον· ὅτι πάντες εἰδήσουσί με, ἀπὸ μικροῦ
12 αὐτῶν ἕως μεγάλου αὐτῶν· ὅτι ἵλεως ἔσομαι ταῖς
ἀδικίαις αὐτῶν, καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, καὶ τῶν
13 ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι. ἐν τῷ λέγειν
καινὴν, πεπαλαίωκε τὴν πρώτην. τὸ δὲ πα-
λαιούμενον καὶ γηράσκον, ἐγγὺς ἀφανισμοῦ.

θ΄.

1 Εἶχε μὲν οὖν καὶ ἡ πρώτη σκηνὴ δικαιώ-
2 ματα λατρείας, τό, τε ἅγιον κοσμικόν. σκη-
νὴ γὰρ κατεσκευάσθη ἡ πρώτη, ἐν ᾗ ἥ τε λυ-
χνία, καὶ ἡ τράπεζα, καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων,
3 ἥτις λέγεται ἅγια. μετὰ δὲ τὸ δεύτερον κα-
ταπέτασμα, σκηνὴ, ἡ λεγομένη ἅγια ἁ-
γίων, χρυσοῦν ἔχουσα θυμιατήριον, καὶ τὴν 4
κιβωτὸν τῆς διαθήκης περικεκαλυμμένην
πάντοθεν χρυσίῳ, ἐν ᾗ στάμνος χρυσῆ ἔχου-
σα τὸ μάννα, καὶ ἡ ῥάβδος ἀαρὼν ἡ βλαστή-
σασα, καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης· ὑπεράνω 5
δὲ αὐτῆς χερουβὶμ δόξης, κατασκιάζοντα
τὸ ἱλαστήριον· περὶ ὧν οὐκ ἔστι νῦν λέγειν κατὰ
μέρος. τούτων δὲ οὕτω κατεσκευασμένων, 6
εἰς μὲν τὴν πρώτην σκηνὴν διὰ παντὸς
εἰσίασιν οἱ ἱερεῖς, τὰς λατρείας ἐπιτελοῦν-
τες· εἰς δὲ τὴν δευτέραν, ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ 7
μόνος ὁ ἀρχιερεὺς, οὐ χωρὶς αἵματος, ὃ προσ-
φέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων.
τοῦτο δηλοῦντος τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου, μή- 8
πω πεφανερῶσθαι τὴν τῶν ἁγίων ὁδὸν, ἔτι τῆς
πρώτης σκηνῆς ἐχούσης στάσιν· ἥτις παρα- 9
βολὴ εἰς τὸν καιρὸν τὸν ἐνεστηκότα, καθ᾽ ἣν
δῶρά τε καὶ θυσίαι προσφέρονται, μὴ δυνά-
μεναι κατὰ συνείδησιν τελειῶσαι τὸν λα-
τρεύοντα, μόνον ἐπὶ βρώμασι καὶ πόμασι, καὶ 10
διαφόροις βαπτισμοῖς, καὶ δικαιώμασι σαρ-
κὸς, μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐπικείμενα.
χριστὸς δὲ παραγενόμενος ἀρχιερεὺς τῶν μελ- 11
λόντων ἀγαθῶν, διὰ τῆς μείζονος καὶ τε-
λειοτέρας σκηνῆς, οὐ χειροποιήτου, τουτέστιν, οὐ
ταύτης τῆς κτίσεως· οὐδὲ δι᾽ αἵματος τρά- 12
γων καὶ μόσχων, διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰσ-
ῆλθεν ἐφάπαξ εἰς τὰ ἅγια, αἰωνίαν λύτρω-
σιν εὑράμενος. εἰ γὰρ τὸ αἷμα ταύρων καὶ 13
τράγων, καὶ σποδὸς δαμάλεως ῥαντίζουσα
τοὺς κεκοινωμένους, ἁγιάζει πρὸς τὴν τῆς
σαρκὸς καθαρότητα· πόσῳ μᾶλλον τὸ αἷ- 14
μα τοῦ χριστοῦ, ὃς διὰ πνεύματος αἰωνίου
ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἄμωμον τῷ θεῷ, κα-
θαριεῖ τὴν συνείδησιν ἡμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔρ-
γων, εἰς τὸ λατρεύειν θεῷ ζῶντι; καὶ διὰ τοῦ- 15
το διαθήκης καινῆς μεσίτης ἐστὶν, ὅπως θα-
νάτου γενομένου, εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῇ
πρώτῃ διαθήκῃ παραβάσεων, τὴν ἐπαγ-
γελίαν λάβωσιν οἱ κεκλημένοι, τῆς αἰωνίου
κληρονομίας. ὅπου γὰρ διαθήκη, θάνατον 16
ἀνάγκη φέρεσθαι τοῦ διαθεμένου· διαθήκη 17
γὰρ ἐπὶ νεκροῖς βεβαία, ἐπεὶ μήποτε ἰσχύει
ὅτε ζῇ ὁ διαθέμενος. ὅθεν οὐδ᾽ ἡ πρώτη χω- 18
ρὶς αἵματος ἐγκεκαίνισται. λαληθείσης 19
γὰρ πάσης ἐντολῆς κατὰ νόμον ὑπὸ μωυ-
σέως παντὶ τῷ λαῷ, λαβὼν τὸ αἷμα τῶν
μόσχων καὶ τράγων μετὰ ὕδατος, καὶ ἐρίου κοκ-
κίνου, καὶ ὑσσώπου, αὐτό τε τὸ βιβλίον καὶ
πάντα τὸν λαὸν ἐρράντισε, λέγων, Τοῦτο τὸ 20
αἷμα τῆς διαθήκης, ἧς ἐνετείλατο πρὸς ὑ-
μᾶς ὁ θεός. καὶ τὴν σκηνὴν δὲ, καὶ πάντα τὰ 21

σκεύη τῆς λειτουργίας, τῷ αἵματι ὁμοίως ἐρ-
21 ῥάντισε· καὶ σχεδὸν ἐν αἵματι πάντα καθα-
ρίζεται κατὰ τὸν νόμον, καὶ χωρὶς αἱματεκχυσίας
23 οὐ γίνεται ἄφεσις. ἀνάγκη οὖν τὰ μὲν ὑπο-
δείγματα τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, τούτοις καθα-
ρίζεσθαι· αὐτὰ δὲ τὰ ἐπουράνια κρείττοσι
24 θυσίαις παρὰ ταύτας. οὐ γὰρ εἰς χειροποίη-
τα ἅγια εἰσῆλθεν ὁ χριστός, ἀντίτυπα τῶν
ἀληθινῶν. ἀλλ᾽ εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανόν, νῦν
ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ θεοῦ ὑπὲρ
25 ἡμῶν· οὐδ᾽ ἵνα πολλάκις προσφέρῃ ἑαυτόν,
ὥσπερ ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἅγια
26 κατ᾽ ἐνιαυτὸν ἐν αἵματι ἀλλοτρίῳ· ἐπεὶ
ἔδει αὐτὸν πολλάκις παθεῖν ἀπὸ καταβο-
λῆς κόσμου. νυνὶ δὲ ἅπαξ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν
αἰώνων, εἰς ἀθέτησιν ἁμαρτίας, διὰ τῆς θυ-
27 σίας αὐτοῦ πεφανέρωται. καὶ καθ᾽ ὅσον ἀπό-
κειται τοῖς ἀνθρώποις ἅπαξ ἀποθανεῖν, μετὰ
28 δὲ τοῦτο κρίσις· οὕτω καὶ ὁ χριστὸς ἅπαξ
προσενεχθείς, εἰς τὸ πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἁ-
μαρτίας, ἐκ δευτέρου χωρὶς ἁμαρτίας ὀφθή-
σεται τοῖς αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις, εἰς σω-
τηρίαν.

## Ι.

1 Σκιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀ-
γαθῶν, οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων,
κατ᾽ ἐνιαυτὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις ἃς προσ-
φέρουσιν εἰς τὸ διηνεκές, οὐδέποτε δύναται
2 τοὺς προσερχομένους τελειῶσαι· ἐπεὶ ἂν ἐ-
παύσαντο προσφερόμεναι, διὰ τὸ μηδε-
μίαν ἔχειν ἔτι συνείδησιν ἁμαρτιῶν τοὺς
3 λατρεύοντας, ἅπαξ κεκαθαρμένους· ἀλλ᾽ ἐν
αὐταῖς ἀνάμνησις ἁμαρτιῶν κατ᾽ ἐνιαυτόν.
4 ἀδύνατον γάρ, αἷμα ταύρων καὶ τράγων ἀφαι-
5 ρεῖν ἁμαρτίας. διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν κό-
σμον, λέγει, Θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέ-
6 λησας, σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι· ὁλοκαυ-
τώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ εὐδόκησας·
7 τότε εἶπον, ἰδοὺ ἥκω, ἐν κεφαλίδι βιβλίου
γέγραπται περὶ ἐμοῦ, τοῦ ποιῆσαι, ὁ θεός, τὸ
8 θέλημά σου· ἀνώτερον λέγων, Ὅτι θυσίαν,
καὶ προσφοράν, καὶ ὁλοκαυτώματα, καὶ περὶ
ἁμαρτίας οὐκ ἠθέλησας, οὐδὲ εὐδόκησας,
9 αἵτινες κατὰ τὸν νόμον προσφέρονται· τότε εἴρη-
κεν, ἰδοὺ ἥκω τοῦ ποιῆσαι, ὁ θεός μου, τὸ
θέλημά σου· ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον, ἵνα τὸ
10 δεύτερον στήσῃ· ἐν ᾧ θελήματι ἡγιασμένοι
ἐσμέν, οἱ διὰ τῆς προσφορᾶς τοῦ σώματος
11 ἰησοῦ χριστοῦ ἐφάπαξ. καὶ πᾶς μὲν ἀρχιερεὺς
ἕστηκε καθ᾽ ἡμέραν λειτουργῶν, καὶ τὰς αὐ-
τὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας, αἵτινες
12 οὐδέποτε δύνανται περιελεῖν ἁμαρτίας· αὐ-
τὸς δὲ μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προσενέγκας
θυσίαν, εἰς τὸ διηνεκὲς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ
τοῦ θεοῦ· τὸ λοιπὸν ἐκδεχόμενος, ἕως τεθῶ- 13
σιν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐ-
τοῦ. μιᾷ γὰρ προσφορᾷ τετελείωκεν εἰς τὸ 14
διηνεκὲς τοὺς ἁγιαζομένους. μαρτυρεῖ δὲ ἡ- 15
μῖν καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· μετὰ γὰρ τὸ προ-
ειρηκέναι, Αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διαθήσο- 16
μαι πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέ-
γει κύριος, διδοὺς νόμους μου ἐπὶ καρδίας αὐ- 17
τῶν, καὶ ἐπὶ τῶν διανοιῶν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐ-
τούς· καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν 18
οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι. ὅπου δὲ ἄφεσις τούτων, οὐκ
ἔτι προσφορὰ περὶ ἁμαρτίας. ἔχοντες οὖν, 19
ἀδελφοί, παρρησίαν εἰς τὴν εἴσοδον τῶν ἁγίων
ἐν τῷ αἵματι ἰησοῦ, ἣν ἐνεκαίνισεν ἡμῖν 20
ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν διὰ τοῦ κατα-
πετάσματος, τουτέστι, τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, καὶ ἱε- 21
ρέα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ, προσερχώ- 22
μεθα μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφορίᾳ
πίστεως, ἐρραντισμένοι τὰς καρδίας ἀπὸ
συνειδήσεως πονηρᾶς, καὶ λελουμένοι τὸ σῶ-
μα ὕδατι καθαρῷ, κατέχωμεν τὴν ὁμολο- 23
γίαν τῆς ἐλπίδος ἀκλινῆ· πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγ-
γειλάμενος, καὶ κατανοῶμεν ἀλλήλους εἰς 24
παροξυσμὸν ἀγάπης, καὶ καλῶν ἔργων· μὴ 25
ἐγκαταλείποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν ἑαυτῶν,
καθὼς ἔθος τισίν, ἀλλὰ παρακαλοῦντες· καὶ
τοσούτῳ μᾶλλον ὅσῳ βλέπετε ἐγγίζουσαν τὴν
ἡμέραν. ἑκουσίως γὰρ ἁμαρτανόντων ἡμῶν 26
μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας,
οὐκ ἔτι περὶ ἁμαρτιῶν ἀπολείπεται θυσία·
φοβερὰ δέ τις ἐκδοχὴ κρίσεως, καὶ πυρὸς 27
ζῆλος, ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντίους·
ἀθετήσας τις νόμον μωυσέως, χωρὶς οἰ- 28
κτιρμῶν ἐπὶ δυσὶν ἢ τρισὶ μάρτυσιν ἀπο-
θνήσκει· πόσῳ δοκεῖτε χείρονος ἀξιωθήσεται 29
τιμωρίας ὁ τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ καταπατήσας,
καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης κοινὸν ἡγησάμε-
νος, ἐν ᾧ ἡγιάσθη, καὶ τὸ πνεῦμα τῆς χάριτος
ἐνυβρίσας; οἴδαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα, Ἐμοὶ 30
ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει κύριος.
καὶ πάλιν, Κύριος κρινεῖ τὸν λαὸν αὐτοῦ. φοβε- 31
ρὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας θεοῦ ζῶντος.
ἀναμιμνήσκεσθε δὲ τὰς πρότερον ἡμέρας, 32
ἐν αἷς φωτισθέντες, πολλὴν ἄθλησιν ὑπε-
μείνατε παθημάτων· τοῦτο μέν, ὀνειδισμοῖς 33
τε καὶ θλίψεσι θεατριζόμενοι· τοῦτο δέ, κοι-
νωνοὶ τῶν οὕτως ἀναστρεφομένων γενηθέντες.
καὶ γὰρ τοῖς δεσμοῖς μου συνεπαθήσατε, καὶ 34
τὴν ἁρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χα-
ρᾶς προσεδέξασθε, γινώσκοντες ἔχειν ἑαυ-

τοῖς κρείττονα ὕπαρξιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ μέ-
35 νουσαν. μὴ ἀποβάλητε οὖν τὴν παῤῥησίαν
ὑμῶν, ἥτις ἔχει μισθαποδοσίαν μεγάλην·
36 ὑπομονῆς γὰρ ἔχετε χρείαν, ἵνα τὸ θέλη-
μα τοῦ θεοῦ ποιήσαντες, κομίσησθε τὴν ἐ-
37 παγγελίαν· ἔτι γὰρ μικρὸν ὅσον ὅσον, ὁ ἐρχό-
38 μενος ἥξει, καὶ οὐ χρονιεῖ· ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πί-
στεως ζήσεται, καὶ ἐὰν ὑποστείληται, οὐκ εὐδοκεῖ
39 ἡ ψυχή μου ἐν αὐτῷ· ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμὲν ὑ-
ποστολῆς εἰς ἀπώλειαν, ἀλλὰ πίστεως εἰς πε-
ριποίησιν ψυχῆς.

ιά.

1 Ἔστι δὲ πίστις, ἐλπιζομένων ὑπόστασις,
2 πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων. ἐν
ταύτῃ γὰρ ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτεροι.
3 πίστει νοοῦμεν κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας ῥήματι
θεοῦ, εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων τὰ βλεπό-
4 μενα γεγονέναι. πίστει πλείονα θυσίαν ἄβελ
παρὰ κάϊν προσήνεγκε τῷ θεῷ, δι' ἧς ἐμαρ-
τυρήθη εἶναι δίκαιος, μαρτυροῦντος ἐπὶ τοῖς
δώροις αὐτοῦ τοῦ θεοῦ, καὶ δι' αὐτῆς ἀποθανὼν,
5 ἔτι λαλεῖται. πίστει ἐνὼχ μετετέθη τοῦ
μὴ ἰδεῖν θάνατον, καὶ οὐχ εὑρίσκετο· διότι
μετέθηκεν αὐτὸν ὁ θεός· πρὸ γὰρ τῆς μετα-
θέσεως αὐτοῦ μεμαρτύρηται εὐηρεστηκέναι τῷ
6 θεῷ. χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον εὐαρεστῆ-
σαι· πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχόμενον τῷ
θεῷ, ὅτι ἔστι, καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν μισθα-
7 ποδότης γίνεται. πίστει χρηματισθεὶς νῶε
περὶ τῶν μηδέπω βλεπομένων, εὐλαβηθεὶς
κατεσκεύασε κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ
οἴκου αὐτοῦ, δι' ἧς κατέκρινε τὸν κόσμον, καὶ
τῆς κατὰ πίστιν δικαιοσύνης ἐγένετο κληρονό-
8 μος. πίστει καλούμενος ἀβραὰμ ὑπήκουσεν,
ἐξελθεῖν εἰς τὸν τόπον ὃν ἤμελλε λαμβάνειν εἰς
κληρονομίαν· καὶ ἐξῆλθε, μὴ ἐπιστάμενος ποῦ
9 ἔρχεται. πίστει παρῴκησεν ἀβραὰμ εἰς τὴν
γῆν τῆς ἐπαγγελίας, ὡς ἀλλοτρίαν, ἐν σκηναῖς
κατοικήσας μετὰ ἰσαὰκ καὶ ἰακὼβ τῶν συγ-
10 κληρονόμων τῆς ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς. ἐξεδέ-
χετο γὰρ τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσαν πόλιν, ἧς
11 τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ θεός. πίστει καὶ αὐ-
τὴ σάῤῥα στεῖρα οὖσα, δύναμιν εἰς κατα-
βολὴν σπέρματος ἔλαβε, καὶ παρὰ καιρὸν
ἡλικίας ἔτεκεν· ἐπεὶ πιστὸν ἡγήσατο τὸν ἐ-
12 παγγειλάμενον. διὸ καὶ ἀφ' ἑνὸς ἐγεννήθησαν,
καὶ ταῦτα νενεκρωμένου· καθὼς τὰ ἄστρα
τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει, καὶ ὡσεὶ ἄμμος ἡ πα-
ρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ἡ ἀναρίθμητος.
13 κατὰ πίστιν ἀπέθανον οὗτοι πάντες, μὴ λαβόν-
τες τὰς ἐπαγγελίας· ἀλλὰ πόῤῥωθεν αὐτὰς
ἰδόντες, καὶ ἀσπασάμενοι, καὶ ὁμολογήσαν-
τες, ὅτι ξένοι καὶ παρεπίδημοί εἰσιν ἐπὶ τῆς
γῆς. οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγοντες, ἐμφανίζουσιν 14
ὅτι πατρίδα ἐπιζητοῦσι. καὶ εἰ μὲν ἐκείνης ἐ- 15
μνημόνευον ἀφ' ἧς ἐξῆλθον, εἶχον ἂν καιρὸν
ἀνακάμψαι. νυνὶ δὲ κρείττονος ὀρέγονται, τοῦ-
τέστιν ἐπουρανίου. διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς 16
ὁ θεὸς, θεὸς ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν· ἡτοίμασε γὰρ
αὐτοῖς πόλιν. πίστει προσενήνοχεν ἀβραὰμ 17
τὸν ἰσαὰκ, πειραζόμενος· καὶ τὸν μονογενῆ
προσέφερεν ὁ τὰς ἐπαγγελίας ἀναδεξάμε-
νος· πρὸς ὃν ἐλαλήθη, Ὅτι ἐν ἰσαὰκ κληθή- 18
σεταί σοι σπέρμα. λογισάμενος, ὅτι καὶ ἐκ 19
νεκρῶν ἐγείρειν δυνατὸς ὁ θεός, ὅθεν αὐτὸν
καὶ ἐν παραβολῇ ἐκομίσατο. πίστει περὶ 20
μελλόντων εὐλόγησεν ἰσαὰκ τὸν ἰακὼβ, καὶ τὸν
ἠσαῦ. πίστει ἰακὼβ ἀποθνήσκων, ἕκαστον τῶν 21
υἱῶν ἰωσὴφ εὐλόγησε, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ
τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ. πίστει ἰωσὴφ τε- 22
λευτῶν, περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἐμνη-
μόνευσε, καὶ περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἐνετείλατο.
πίστει μωσῆς γεννηθεὶς ἐκρύβη τρίμηνον 23
ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτοῦ, διότι εἶδον ἀστεῖον
τὸ παιδίον, καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ διάταγμα
τοῦ βασιλέως. πίστει μωσῆς μέγας γενό- 24
μενος, ἠρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς φα-
ραώ, μᾶλλον ἑλόμενος συγκακουχεῖσθαι τῷ 25
λαῷ τοῦ θεοῦ, ἢ πρόσκαιρον ἔχειν ἁμαρτίας
ἀπόλαυσιν· μείζονα πλοῦτον ἡγησάμενος τῶν 26
αἰγύπτου θησαυρῶν, τὸν ὀνειδισμὸν τοῦ χριστοῦ·
ἀπέβλεπε γὰρ εἰς τὴν μισθαποδοσίαν. πίστει 27
κατέλιπεν αἴγυπτον, μὴ φοβηθεὶς τὸν θυ-
μὸν τοῦ βασιλέως· τὸν γὰρ ἀόρατον ὡς ὁρῶν
ἐκαρτέρησε. πίστει πεποίηκε τὸ πάσχα, καὶ 28
τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος, ἵνα μὴ ὁ ὀλοθρεύων
τὰ πρωτότοκα, θίγῃ αὐτῶν. πίστει διέβησαν 29
τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν ὡς διὰ ξηρᾶς, ἧς
πεῖραν λαβόντες οἱ αἰγύπτιοι, κατεπόθησαν.
πίστει τὰ τείχη ἱεριχὼ ἔπεσε, κυκλωθέντα 30
ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας. πίστει ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐ συν-
απώλετο τοῖς ἀπειθήσασι, δεξαμένη τοὺς 31
κατασκόπους μετ' εἰρήνης. καὶ τί ἔτι λέγω; 32
ἐπιλείψει γάρ με διηγούμενον ὁ χρόνος, περὶ
γεδεὼν, βαράκ τε, καὶ σαμψὼν, καὶ ἰεφθάε,
δαβίδ τε, καὶ σαμουὴλ, καὶ τῶν προφητῶν· οἳ διὰ 33
πίστεως κατηγωνίσαντο βασιλείας, εἰργά-
σαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν,
ἔφραξαν στόματα λεόντων, ἔσβεσαν δύνα- 34
μιν πυρὸς, ἔφυγον στόματα μαχαίρας, ἐν-
εδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν
ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρεμβολὰς ἔκλιναν ἀλ-
λοτρίων· ἔλαβον γυναῖκες ἐξ ἀναστάσεως τοὺς 35
νεκροὺς αὐτῶν· ἄλλοι δὲ ἐτυμπανίσθησαν, οὐ
προσ-

προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν, ἵνα κρείτ-
36 τονος ἀναστάσεως τύχωσιν. ἕτεροι δὲ ἐμ-
παιγμῶν καὶ μαστίγων πεῖραν ἔλαβον, ἔτι δὲ
37 δεσμῶν καὶ φυλακῆς. ἐλιθάσθησαν, ἐπρίσθησαν,
ἐπειράσθησαν, ἐν φόνῳ μαχαίρας ἀπέθα-
νον, περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις δέρ-
μασιν, ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχού-
38 μενοι· ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος, ἐν ἐρημίαις
πλανώμενοι, καὶ ὄρεσι, καὶ σπηλαίοις, καὶ ταῖς
39 ὀπαῖς τῆς γῆς. καὶ οὗτοι πάντες μαρτυρηθέντες
διὰ τῆς πίστεως οὐκ ἐκομίσαντο τὴν ἐπαγγε-
40 λίαν· τοῦ θεοῦ περὶ ἡμῶν κρεῖττόν τι προβλε-
ψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶσι.

ιβʹ.

1 Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς τοσοῦτον ἔχοντες περι-
κείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων, ὄγκον ἀπο-
θέμενοι πάντα, καὶ τὴν εὐπερίστατον ἁμαρ-
τίαν, δι' ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκεί-
2 μενον ἡμῖν ἀγῶνα· ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πί-
στεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν ἰησοῦν, ὃς ἀντὶ
τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς, ὑπέμεινε
σταυρὸν, αἰσχύνης καταφρονήσας· ἐν δεξιᾷ
3 τε τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ κεκάθικεν. ἀναλογί-
σασθε γὰρ τὸν τοιαύτην ὑπομεμενηκότα ὑπὸ
τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς αὐτὸν ἀντιλογίαν, ἵνα μὴ
4 κάμητε, ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν ἐκλυόμενοι. οὔπω
μέχρις αἵματος ἀντικατέστητε, πρὸς τὴν ἁ-
5 μαρτίαν ἀνταγωνιζόμενοι· καὶ ἐκλέλησθε τῆς
παρακλήσεως, ἥτις ὑμῖν ὡς υἱοῖς διαλέγεται,
υἱέ μου, μὴ ὀλιγώρει παιδείας κυρίου, μηδὲ
6 ἐκλύου, ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος. ὃν γὰρ ἀγαπᾷ
κύριος, παιδεύει· μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν
7 παραδέχεται. εἰ παιδείαν ὑπομένετε, ὡς
υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ θεός. τίς γάρ ἐστιν
8 υἱὸς, ὃν οὐ παιδεύει πατήρ; εἰ δὲ χωρίς ἐστε
παιδείας, ἧς μέτοχοι γεγόνασι πάντες, ἄρα
9 νόθοι ἐστὲ, καὶ οὐχ υἱοί. εἶτα τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς
ἡμῶν πατέρας εἴχομεν παιδευτὰς, καὶ ἐνε-
τρεπόμεθα· οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑποταγησόμεθα
10 τῷ πατρὶ τῶν πνευμάτων, καὶ ζήσομεν; οἱ μὲν
γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας, κατὰ τὸ δοκοῦν αὐ-
τοῖς, ἐπαίδευον· ὁ δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον, εἰς
11 τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἁγιότητος αὐτοῦ. πᾶσα δὲ
παιδεία πρὸς μὲν τὸ παρὸν οὐ δοκεῖ χαρᾶς
εἶναι, ἀλλὰ λύπης· ὕστερον δὲ καρπὸν εἰρηνικὸν
τοῖς δι' αὐτῆς γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσι
12 δικαιοσύνης. διὸ τὰς παρειμένας χεῖρας, καὶ
13 τὰ παραλελυμένα γόνατα ἀνορθώσατε· καὶ
τροχιὰς ὀρθὰς ποιήσατε τοῖς ποσὶν ὑμῶν,
ἵνα μὴ τὸ χωλὸν ἐκτραπῇ, ἰαθῇ δὲ μᾶλλον·
14 εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων, καὶ τὸν ἁγια-
15 σμὸν, οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν κύριον· ἐπισκο-
πουντες μή τις ὑστερῶν ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ
θεοῦ· μή τις ῥίζα πικρίας ἄνω φύουσα ἐνο-
χλῇ, καὶ διὰ ταύτης μιανθῶσι πολλοί. μή 16
τις πόρνος ἢ βέβηλος, ὡς ἡσαῦ· ὃς ἀντὶ
βρώσεως μιᾶς ἀπέδοτο τὰ πρωτοτόκια
αὐτοῦ. ἴστε γὰρ ὅτι καὶ μετέπειτα θέλων κλη- 17
ρονομῆσαι τὴν εὐλογίαν, ἀπεδοκιμάσθη· με-
τανοίας γὰρ τόπον οὐχ εὗρε, καίπερ μετὰ δα-
κρύων ἐκζητήσας αὐτήν. οὐ γὰρ προσεληλύ- 18
θατε ψηλαφωμένῳ ὄρει, καὶ κεκαυμένῳ
πυρὶ, καὶ γνόφῳ, καὶ σκότῳ, καὶ θυέλλῃ, καὶ 19
σάλπιγγος ἤχῳ, καὶ φωνῇ ῥημάτων, ἧς οἱ ἀ-
κούσαντες παρῃτήσαντο μὴ προστεθῆναι
αὐτοῖς λόγον. οὐκ ἔφερον γὰρ τὸ διαστελλόμε- 20
νον, κἂν θηρίον θίγῃ τοῦ ὄρους, λιθοβοληθή-
σεται. καὶ, οὕτω φοβερὸν ἦν τὸ φανταζόμενον, 21
μωυσῆς εἶπεν, Ἔκφοβός εἰμι, καὶ ἔντρομος.
ἀλλὰ προσεληλύθατε σιὼν ὄρει, καὶ πόλει 22
θεοῦ ζῶντος, ἱερουσαλὴμ ἐπουρανίῳ, καὶ μυριά-
σιν ἀγγέλων πανηγύρει· καὶ ἐκκλησίᾳ πρω- 23
τοτόκων ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένων, καὶ
κριτῇ θεῷ πάντων, καὶ πνεύμασι δικαίων
τετελειωμένων, καὶ διαθήκης νέας μεσίτῃ 24
ἰησοῦ, καὶ αἵματι ῥαντισμοῦ κρεῖττον λαλοῦντι
παρὰ τὸν ἄβελ. βλέπετε μὴ παραιτήσησθε 25
τὸν λαλοῦντα· εἰ γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ ἔφυγον, τὸν ἐπὶ
τῆς γῆς παραιτησάμενοι χρηματίζοντα,
πολλῷ μᾶλλον ἡμεῖς, οἱ τὸν ἀπ' οὐρανοῦ ἀπο-
στρεφόμενοι· οὗ ἡ φωνὴ τὴν γῆν ἐσάλευσε τό- 26
τε, νῦν δὲ ἐπήγγελται, λέγων, Ἔτι ἅπαξ ἐγὼ
σείω οὐ μόνον τὴν γῆν, ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν. τὸ 27
δὲ, ἔτι ἅπαξ, δηλοῖ τῶν σαλευομένων τὴν μετά-
θεσιν, ὡς πεποιημένων, ἵνα μείνῃ τὰ μὴ
σαλευόμενα. διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον πα- 28
ραλαμβάνοντες, ἔχωμεν χάριν, δι' ἧς λα-
τρεύωμεν εὐαρέστως τῷ θεῷ μετὰ αἰδοῦς καὶ
εὐλαβείας. καὶ γὰρ ὁ θεὸς ἡμῶν πῦρ καταναλί- 29
σκον.

ιγʹ.

Η φιλαδελφία μενέτω. τῆς φιλοξενίας μὴ 1
ἐπιλανθάνεσθε. διὰ ταύτης γὰρ ἔλαθόν τι- 2
νες, ξενίσαντες ἀγγέλους. μιμνήσκεσθε τῶν 3
δεσμίων, ὡς συνδεδεμένοι· τῶν κακουχουμέ-
νων, ὡς καὶ αὐτοὶ ὄντες ἐν σώματι. τίμιος ὁ 4
γάμος ἐν πᾶσι, καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος· πόρ-
νους δὲ καὶ μοιχοὺς κρινεῖ ὁ θεός. ἀφιλάργυρος 5
ὁ τρόπος· ἀρκούμενοι τοῖς παροῦσιν· αὐτὸς γὰρ
εἴρηκεν, Οὐ μή σε ἀνῶ, οὐδ' οὐ μή σε ἐγκα-
ταλίπω. ὥστε θαρροῦντας ἡμᾶς λέγειν, Κύριος 6
ἐμοὶ βοηθὸς, καὶ οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει
μοι ἄνθρωπος. μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων 7
ὑμῶν, οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ,

ὧν ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς,
8 μιμεῖσθε τὴν πίστιν. ἰησοῦς χριστὸς χθὲς καὶ
9 σήμερον ὁ αὐτὸς, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. διδα-
χαῖς ποικίλαις καὶ ξέναις μὴ περιφέρεσθε.
καλὸν γὰρ χάριτι βεβαιοῦσθαι τὴν καρδίαν, οὐ
βρώμασιν, ἐν οἷς οὐκ ὠφελήθησαν οἱ περιπα-
10 τήσαντες. ἔχομεν θυσιαστήριον, ἐξ οὗ φα-
γεῖν οὐκ ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ τῇ σκηνῇ λα-
11 τρεύοντες. ὧν γὰρ εἰσφέρεται ζώων τὸ αἷμα
περὶ ἁμαρτίας εἰς τὰ ἅγια διὰ τοῦ ἀρχιε-
ρέως, τούτων τὰ σώματα κατακαίεται ἔξω
12 τῆς παρεμβολῆς. διὸ καὶ ἰησοῦς, ἵνα ἁγιάσῃ
διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαὸν, ἔξω τῆς πύλης
13 ἔπαθε. τοίνυν ἐξερχώμεθα πρὸς αὐτὸν ἔξω
τῆς παρεμβολῆς, τὸν ὀνειδισμὸν αὐτοῦ φέροντες.
14 οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν
15 μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν. δι' αὐτοῦ οὖν ἀναφέ-
ρομεν θυσίαν αἰνέσεως διαπαντὸς τῷ
θεῷ, τουτέστι, καρπὸν χειλέων ὁμολογούντων
16 τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. τῆς δὲ εὐποιΐας καὶ κοινω-
νίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε. τοιαύταις γὰρ θυ-
17 σίαις εὐαρεστεῖται ὁ θεός. πείθεσθε τοῖς ἡγου-
μένοις ὑμῶν, καὶ ὑπείκετε· αὐτοὶ γὰρ ἀγρυ-
πνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ὡς λόγον ἀπο-
δώσοντες· ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσι, καὶ
μὴ στενάζοντες· ἀλυσιτελὲς γὰρ ὑμῖν τοῦτο.
προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν· πεποίθαμεν γὰρ 18
ὅτι καλὴν συνείδησιν ἔχομεν, ἐν πᾶσι
καλῶς θέλοντες ἀναστρέφεσθαι. περισσοτέ- 19
ρως δὲ παρακαλῶ, τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα τά-
χιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν. ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρή- 20
νης, ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν τὸν ποιμένα τῶν
προβάτων τὸν μέγαν, ἐν αἵματι διαθήκης
αἰωνίου, τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν χριστὸν, κα- 21
ταρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ, εἰς
τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ, ποιῶν ἐν ὑμῖν
τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ, διὰ ἰησοῦ χριστοῦ,
ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.
παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοὶ, ἀνέχεσθε τοῦ 22
λόγου τῆς παρακλήσεως· καὶ γὰρ διὰ βραχέων
ἐπέστειλα ὑμῖν. γινώσκετε τὸν ἀδελφὸν τιμό- 23
θεον ἀπολελυμένον, μεθ' οὗ, ἐὰν τάχιον ἔρχη-
ται, ὄψομαι ὑμᾶς. ἀσπάσασθε πάντας τοὺς 24
ἡγουμένους ὑμῶν, καὶ πάντας τοὺς ἁγίους. ἀσπά-
ζονται ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς ἰταλίας. ἡ χάρις 25
μετὰ πάντων ὑμῶν. ἀμήν.

Πρὸς ἑβραίους ἐγράφη ἀπὸ τῆς ἰτα-
λίας διὰ τιμοθέου.

# Η ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ

## ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ.

α.

1 ΙΑΚΩΒΟΣ θεοῦ καὶ κυρίου
ἰησοῦ χριστοῦ δοῦλος, ταῖς δώδε-
κα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ διασπο-
2 ρᾷ, χαίρειν. πᾶσαν χαρὰν
ἡγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν
3 πειρασμοῖς περιπέσητε ποικίλοις· γινώ-
σκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως
4 κατεργάζεται ὑπομονήν· ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔρ-
γον τέλειον ἐχέτω, ἵνα ἦτε τέλειοι καὶ ὁλό-
5 κληροι, ἐν μηδενὶ λειπόμενοι. εἰ δέ τις ὑ-
μῶν λείπεται σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ δι-
δόντος θεοῦ πᾶσιν ἁπλῶς, καὶ οὐκ ὀνειδίζοντος,
6 καὶ δοθήσεται αὐτῷ. αἰτείτω δὲ ἐν πίστει, μη-
δὲν διακρινόμενος· ὁ γὰρ διακρινόμενος
ἔοικε κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ, καὶ
7 ῥιπιζομένῳ. μὴ γὰρ οἰέσθω ὁ ἄνθρωπος ἐ-
8 κεῖνος ὅτι λήψεταί τι παρὰ τοῦ κυρίου. ἀνὴρ
δίψυχος, ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς
9 αὐτοῦ. καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς
10 ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ· ὁ δὲ πλούσιος ἐν τῇ ταπει-
νώσει αὐτοῦ· ὅτι ὡς ἄνθος χόρτου παρελεύ-
11 σεται. ἀνέτειλε γὰρ ὁ ἥλιος σὺν τῷ καύσω-
νι, καὶ ἐξήρανε τὸν χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ
ἐξέπεσε, καὶ ἡ εὐπρέπεια τοῦ προσώπου αὐτοῦ
ἀπώλετο· οὕτω καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς πορείαις
αὐτοῦ μαρανθήσεται. μακάριος ἀνὴρ ὃς ὑ- 12
πομένει πειρασμὸν, ὅτι δόκιμος γενόμενος,
λήψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, ὃν ἐπηγγείλατο ὁ
κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. μηδεὶς πει- 13
ραζόμενος λεγέτω, ὅτι ἀπὸ θεοῦ πειράζο-
μαι· ὁ γὰρ θεὸς ἀπείραστός ἐστι κακῶν, πει-
ράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα. ἕκαστος δὲ πειράζεται, 14
ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας ἐξελκόμενος καὶ δε-
λεαζόμενος· εἶτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα, 15
τίκτει ἁμαρτίαν· ἡ δὲ ἁμαρτία ἀποτελε-
σθεῖσα ἀποκύει θάνατον. μὴ πλανᾶσθε, ἀ- 16
δελφοί μου ἀγαπητοί. πᾶσα δόσις ἀγαθὴ, 17
καὶ πᾶν δώρημα τέλειον, ἄνωθέν ἐστι, κατα-
βαῖνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων, παρ' ᾧ οὐκ
ἔνι παραλλαγὴ, ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα. βου- 18
ληθεὶς ἀπεκύησεν ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας,
εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχήν τινα τῶν αὐτοῦ κτι-
σμάτων. ὥστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ, ἔστω 19
πᾶς ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ ἀκοῦσαι, βρα-
δὺς εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδὺς εἰς ὀργήν. ὀργὴ 20
γὰρ

γὰρ ἀνδρὸς δικαιοσύνην θεοῦ οὐ κατεργάζεται.
21 διὸ ἀποθέμενοι πᾶσαν ῥυπαρίαν, καὶ περισ-
σείαν κακίας, ἐν πραότητι δέξασθε τὸν
ἔμφυτον λόγον, τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς
22 ψυχὰς ὑμῶν. γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λόγου, καὶ
μὴ μόνον ἀκροαταὶ, παραλογιζόμενοι ἑαυ-
23 τούς· ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς λόγου ἐστὶ, καὶ οὐ
ποιητὴς, οὗτος ἔοικεν ἀνδρὶ κατανοοῦντι τὸ
πρόσωπον τῆς γενέσεως αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ·
24 κατενόησε γὰρ ἑαυτὸν, καὶ ἀπελήλυθε, καὶ εὐ-
25 θέως ἐπελάθετο ὁποῖος ἦν. ὁ δὲ παρακύ-
ψας εἰς νόμον τέλειον τὸν τῆς ἐλευθερίας, καὶ
παραμείνας, οὗτος οὐκ ἀκροατὴς ἐπιλησμο-
νῆς γενόμενος, ἀλλὰ ποιητὴς ἔργου, οὗτος μα-
26 κάριος ἐν τῇ ποιήσει αὐτοῦ ἔσται. εἴ τις δο-
κεῖ θρῆσκος εἶναι ἐν ὑμῖν, μὴ χαλιναγωγῶν
γλῶσσαν αὐτοῦ, ἀλλ᾽ ἀπατῶν καρδίαν αὐτοῦ,
27 τούτου μάταιος ἡ θρησκεία. θρησκεία κα-
θαρὰ, καὶ ἀμίαντος παρὰ τῷ θεῷ καὶ πατρὶ
αὕτη ἐστὶν, ἐπισκέπτεσθαι ὀρφανοὺς καὶ χήρας
ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν
ἀπὸ τοῦ κόσμου.

## β´.

1 Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωποληψίαις ἔ-
χετε τὴν πίστιν τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ τῆς
2 δόξης. ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς τὴν συναγωγὴν
ὑμῶν ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος ἐν ἐσθῆτι λαμ-
πρᾷ, εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς ἐν ῥυπαρᾷ ἐσθῆ-
3 τι, καὶ ἐπιβλέψητε ἐπὶ τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα
τὴν λαμπρὰν, καὶ εἴπητε αὐτῷ, σὺ κάθου ὧδε
καλῶς· καὶ τῷ πτωχῷ εἴπητε, σὺ στῆθι ἐκεῖ,
4 ἢ κάθου ὧδε ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν μου. καὶ οὐ
διεκρίθητε ἐν ἑαυτοῖς, καὶ ἐγένεσθε κριταὶ
5 διαλογισμῶν πονηρῶν; ἀκούσατε, ἀδελφοί
μου ἀγαπητοὶ, οὐχ ὁ θεὸς ἐξελέξατο τοὺς
πτωχοὺς τοῦ κόσμου πλουσίους ἐν πίστει, καὶ κλη-
ρονόμους τῆς βασιλείας ἧς ἐπηγγείλατο τοῖς
6 ἀγαπῶσιν αὐτόν; ὑμεῖς δὲ ἠτιμάσατε τὸν
πτωχόν. οὐχ οἱ πλούσιοι καταδυναστεύουσιν
ὑμῶν, καὶ αὐτοὶ ἕλκουσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια;
7 οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσι τὸ καλὸν ὄνομα τὸ
8 ἐπικληθὲν ἐφ᾽ ὑμᾶς; εἰ μέντοι νόμον τε-
λεῖτε βασιλικὸν, κατὰ τὴν γραφὴν, Ἀγαπήσεις
τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν, καλῶς ποιεῖτε.
9 εἰ δὲ προσωποληπτεῖτε, ἁμαρτίαν ἐργά-
ζεσθε, ἐλεγχόμενοι ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς παρα-
10 βάται. ὅστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον τηρήσει, πταίσει
11 δὲ ἐν ἑνὶ, γέγονε πάντων ἔνοχος. ὁ γὰρ εἰπὼν,
Μὴ μοιχεύσῃς, εἶπε καὶ, Μὴ φονεύσῃς. εἰ δὲ
οὐ μοιχεύσεις, φονεύσεις δὲ, γέγονας παραβά-
12 της νόμου. οὕτω λαλεῖτε, καὶ οὕτω ποιεῖτε, ὡς
διὰ νόμου ἐλευθερίας μέλλοντες κρίνεσθαι.

ἡ γὰρ κρίσις ἀνίλεως τῷ μὴ ποιήσαντι ἔ- 13
λεος· κατακαυχᾶται ἔλεος κρίσεως. τί τὸ 14
ὄφελος, ἀδελφοί μου, ἐὰν πίστιν λέγῃ τις ἔ-
χειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ; μὴ δύναται ἡ πίστις σῶ-
σαι αὐτόν; ἐὰν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυ- 15
μνοὶ ὑπάρχωσι, καὶ λειπόμενοι ὦσι τῆς ἐφη-
μέρου τροφῆς· εἴπῃ δέ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν, 16
ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε, καὶ χορτά-
ζεσθε· μὴ δῶτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ
σώματος, τί τὸ ὄφελος; οὕτω καὶ ἡ πίστις, ἐὰν 17
μὴ ἔργα ἔχῃ, νεκρά ἐστι καθ᾽ ἑαυτήν. ἀλλ᾽ 18
ἐρεῖ τις, σὺ πίστιν ἔχεις, κἀγὼ ἔργα ἔχω. δεῖ-
ξόν μοι τὴν πίστιν σου ἐκ τῶν ἔργων σου, κἀγὼ
δείξω σοι ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν μου. σὺ 19
πιστεύεις ὅτι ὁ θεὸς εἷς ἐστι; καλῶς ποιεῖς.
καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσι, καὶ φρίσσουσι.
θέλεις δὲ γνῶναι, ὦ ἄνθρωπε κενὲ, ὅτι ἡ πί- 20
στις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστιν; ἀβραὰμ ὁ 21
πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἀνενέγ-
κας ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστή-
ριον; βλέπεις ὅτι ἡ πίστις συνήργει τοῖς ἔρ- 22
γοις αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις ἐτελειώθη;
καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα, Ἐπίστευσε 23
δὲ ἀβραὰμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς
δικαιοσύνην, καὶ φίλος θεοῦ ἐκλήθη. ὁρᾶτε 24
τοίνυν, ὅτι ἐξ ἔργων δικαιοῦται ἄνθρωπος, καὶ
οὐκ ἐκ πίστεως μόνον; ὁμοίως δὲ καὶ ῥαὰβ ἡ 25
πόρνη οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ὑποδεξαμέ-
νη τοὺς ἀγγέλους, καὶ ἑτέρᾳ ὁδῷ ἐκβαλοῦσα;
ὥσπερ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς πνεύματος νε-
κρόν ἐστιν, οὕτω καὶ ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων
νεκρά ἐστι.

## γ´.

Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί 1
μου, εἰδότες ὅτι μεῖζον κρίμα ληψόμεθα.
πολλὰ γὰρ πταίομεν ἅπαντες. εἴ τις ἐν λό- 2
γῳ οὐ πταίει, οὗτος τέλειος ἀνὴρ, δυνατὸς χα-
λιναγωγῆσαι καὶ ὅλον τὸ σῶμα. ἰδὲ τῶν ἵπ- 3
πων τοὺς χαλινοὺς εἰς τὰ στόματα βάλλομεν,
πρὸς τὸ πείθεσθαι αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ ὅλον τὸ
σῶμα αὐτῶν μετάγομεν. ἰδοὺ καὶ τὰ πλοῖα 4
τηλικαῦτα ὄντα, καὶ ὑπὸ σκληρῶν ἀνέμων
ἐλαυνόμενα, μετάγεται ὑπὸ ἐλαχίστου πη-
δαλίου, ὅπου ἂν ἡ ὁρμὴ τοῦ εὐθύνοντος βού-
ληται. οὕτω καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ἐστὶ, καὶ 5
μεγαλαυχεῖ. ἰδοὺ ὀλίγον πῦρ ἡλίκην ὕλην
ἀνάπτει. καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ, ὁ κόσμος τῆς ἀδι- 6
κίας. οὕτως ἡ γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς
μέλεσιν ἡμῶν, ἡ σπιλοῦσα ὅλον τὸ σῶμα, καὶ
φλογίζουσα τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως, καὶ φλο-
γιζομένη ὑπὸ τῆς γεέννης. πᾶσα γὰρ φύσις 7
θηρίων τε καὶ πετεινῶν, ἑρπετῶν τε καὶ ἐναλίων

δαμάζεται, ϗ δεδάμασται τῇ φύσει τῇ ἀν-
8 θρωπίνῃ. τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δύναται ἀν-
θρώπων δαμάσαι, ἀκατάσχετον κακόν·
9 μεστὴ ἰοῦ θανατηφόρου. ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν
τὸν θεὸν, ϗ πατέρα, ϗ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα
τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ' ὁμοίωσιν θεοῦ γε-
10 γονότας. ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται εὐ-
λογία, ϗ κατάρα. οὐ χρὴ, ἀδελφοί μου ἀγα-
11 πητοί, ταῦτα οὕτω γίνεσθαι. μήτι ἡ πηγὴ ἐκ
12 τῆς αὐτῆς ὀπῆς βρύει τὸ γλυκὺ, ϗ τὸ πικρόν; μὴ
δύναται, ἀδελφοί μου, συκῆ ἐλαίας ποιῆσαι, ἢ
ἄμπελος σῦκα; οὕτως οὐδεμία πηγὴ ἁλυκὸν
13 ϗ γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ. εἴ τις σοφὸς, καὶ
ἐπιστήμων ἐν ὑμῖν, δειξάτω ἐκ τῆς καλῆς ἀ-
14 ναστροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραΰτητι σο-
φίας. εἰ δὲ ζῆλον πικρὸν ἔχετε, ϗ ἐριθείαν ἐν
τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε ϗ ψεύ-
15 δεσθε κατὰ τῆς ἀληθείας· οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σο-
φία ἄνωθεν κατερχομένη, ἀλλ' ἐπίγειος,
16 ψυχικὴ, δαιμονιώδης· ὅπου γὰρ ζῆλος ϗ ἐρι-
θεία, ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ πᾶν φαῦλον
17 πρᾶγμα. ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία πρῶτον μὲν ἁ-
γνή ἐστιν, ἔπειτα εἰρηνικὴ, ἐπιεικὴς, εὐπειθὴς,
μεστὴ ἐλέους, καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος, ϗ
18 ἀνυπόκριτος. καρπὸς δὲ τῆς δικαιοσύνης, ἐν
εἰρήνῃ σπείρεται τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην.

δ'.

1 Πόθεν πόλεμοι ϗ μάχαι ἐν ὑμῖν; οὐκ ἐν-
τεῦθεν, ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν τῶν στρατευομέ-
2 νων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν; ἐπιθυμεῖτε, καὶ
οὐκ ἔχετε· φονεύετε ϗ ζηλοῦτε, ϗ οὐ δύνασθε
ἐπιτυχεῖν· μάχεσθε ϗ πολεμεῖτε· ϗ οὐκ ἔ-
3 χετε, διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς. αἰτεῖτε, ϗ
οὐ λαμβάνετε, διότι κακῶς αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν
4 ταῖς ἡδοναῖς ὑμῶν δαπανήσητε. μοιχοὶ καὶ
μοιχαλίδες οὐκ οἴδατε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κό-
σμου ἔχθρα τοῦ θεοῦ ἐστιν; ὃς ἂν οὖν βουληθῇ
φίλος εἶναι τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς τοῦ θεοῦ καθίστα-
5 ται. ἢ δοκεῖτε ὅτι κενῶς ἡ γραφὴ λέγει, Πρὸς
φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα ὃ κατῴκησεν
6 ἐν ἡμῖν; μείζονα δὲ δίδωσι χάριν· διὸ λέ-
γει, Κύριος ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπει-
7 νοῖς δὲ δίδωσι χάριν. ὑποτάγητε οὖν τῷ
θεῷ. ἀντίστητε τῷ διαβόλῳ, ϗ φεύξεται ἀφ'
8 ὑμῶν. ἐγγίσατε τῷ θεῷ, ϗ ἐγγιεῖ ὑμῖν. κα-
θαρίσατε χεῖρας, ἁμαρτωλοὶ, ϗ ἁγνίσατε
9 καρδίας, δίψυχοι. ταλαιπωρήσατε ϗ πεν-
θήσατε, καὶ κλαύσατε· ὁ γέλως ὑμῶν εἰς
πένθος μεταστραφήτω, ϗ ἡ χαρὰ εἰς κα-
10 τήφειαν. ταπεινώθητε ἐνώπιον τοῦ κυρίου,
11 καὶ ὑψώσει ὑμᾶς. μὴ καταλαλεῖτε ἀλλή-
λων, ἀδελφοί· ὁ καταλαλῶν ἀδελφοῦ, καὶ
κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καταλαλεῖ νόμου,
ϗ κρίνει νόμον. εἰ δὲ νόμον κρίνεις, οὐκ εἶ ποιη-
τὴς νόμου, ἀλλὰ κριτής. εἷς ἐστιν ὁ νομοθέτης 12
ὁ δυνάμενος σῶσαι ϗ ἀπολέσαι. σὺ δὲ τίς
εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἕτερον; ἄγε νῦν οἱ λέγοντες, 13
σήμερον ϗ αὔριον πορευσώμεθα εἰς τήνδε
τὴν πόλιν, ϗ ποιήσωμεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν ἕνα, ϗ
ἐμπορευσώμεθα, καὶ κερδήσωμεν· οἵτινες οὐκ 14
ἐπίστασθε τὸ τῆς αὔριον· ποία γὰρ ἡ ζωὴ ὑμῶν;
ἀτμὶς γάρ ἐστιν ἡ πρὸς ὀλίγον φαινομένη,
ἔπειτα δὲ ϗ ἀφανιζομένη. ἀντὶ τοῦ λέγειν ὑ- 15
μᾶς, ἐὰν ὁ κύριος θελήσῃ, ϗ ζήσωμεν, καὶ
ποιήσωμεν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. νῦν δὲ καυχᾶσθε 16
ἐν ταῖς ἀλαζονείαις ὑμῶν· πᾶσα καύχησις
τοιαύτη πονηρά ἐστιν. εἰδότι οὖν καλὸν 17
ποιεῖν, ϗ μὴ ποιοῦντι, ἁμαρτία αὐτῷ ἐστιν.

ε.

Ἄγε νῦν οἱ πλούσιοι, κλαύσατε ὀλολύζον- 1
τες ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέ-
ναις. ὁ πλοῦτος ὑμῶν σέσηπε, ϗ τὰ ἱμάτια 2
ὑμῶν σητόβρωτα γέγονεν. ὁ χρυσὸς ὑμῶν 3
ϗ ὁ ἄργυρος κατίωται, ϗ ὁ ἰὸς αὐτῶν εἰς μαρ-
τύριον ὑμῖν ἔσται, ϗ φάγεται τὰς σάρκας ὑ-
μῶν ὡς πῦρ. ἐθησαυρίσατε ἐν ἐσχάταις ἡ-
μέραις. ἰδοὺ ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν ἀμησάν- 4
των τὰς χώρας ὑμῶν, ὁ ἀπεστερημένος ὑφ'
ὑμῶν, κράζει· ϗ αἱ βοαὶ τῶν θερισάντων εἰς
τὰ ὦτα κυρίου σαβαὼθ εἰσεληλύθασιν. ἐτρυ- 5
φήσατε ἐπὶ τῆς γῆς, ϗ ἐσπαταλήσατε· ἐθρέ-
ψατε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφα-
γῆς· κατεδικάσατε, ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον· 6
οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν. μακροθυμήσατε οὖν, 7
ἀδελφοί, ἕως τῆς παρουσίας τοῦ κυρίου. ἰδοὺ ὁ
γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν τίμιον καρπὸν τῆς γῆς,
μακροθυμῶν ἐπ' αὐτῷ, ἕως ἂν λάβῃ ὑετὸν
πρώϊμον ϗ ὄψιμον. μακροθυμήσατε καὶ 8
ὑμεῖς, στηρίξατε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ
παρουσία τοῦ κυρίου ἤγγικε. μὴ στενάζετε 9
κατ' ἀλλήλων, ἀδελφοί, ἵνα μὴ κριθῆτε. ἰδοὺ
κριτὴς πρὸ τῶν θυρῶν ἕστηκεν. ὑπόδειγμα 10
λάβετε ἀδελφοί μου, τῆς κακοπαθείας, ϗ τῆς
μακροθυμίας, τοὺς προφήτας, οἳ ἐλάλησαν
τῷ ὀνόματι κυρίου. ἰδοὺ μακαρίζομεν τοὺς 11
ὑπομένοντας. τὴν ὑπομονὴν ἰὼβ ἠκούσατε,
ϗ τὸ τέλος κυρίου εἴδετε, ὅτι πολυεύσπλαγ-
χνός ἐστι ϗ οἰκτίρμων. πρὸ πάντων δὲ, ἀδελ- 12
φοί μου, μὴ ὀμνύετε, μήτε τὸν οὐρανὸν, μήτε
τὴν γῆν, μήτε ἄλλον τινὰ ὅρκον· ἤτω δὲ ὑμῶν
τὸ ναὶ, ναὶ, ϗ τὸ οὔ, οὔ· ἵνα μὴ εἰς ὑπόκρισιν
πέσητε. κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσευ- 13
χέσθω. εὐθυμεῖ τις; ψαλλέτω. ἀσθενεῖ τις 14
ἐν ὑμῖν; προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

τῆς ἐκκλησίας, καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ᾽ αὐτὸν,
ἀλείψαντες αὐτὸν ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ
15 κυρίου. καὶ ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνον-
τα, καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ κύριος· κἂν ἁμαρτίας ᾖ
16 πεποιηκὼς, ἀφεθήσεται αὐτῷ. ἐξομολογεῖσθε
ἀλλήλοις τὰ παραπτώματα, καὶ εὔχεσθε
ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῆτε· πολὺ ἰσχύει
17 δέησις δικαίου ἐνεργουμένη. ἠλίας ἄνθρωπος
ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν, καὶ προσευχῇ προσ-
ηύξατο τοῦ μὴ βρέξαι, καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς 18
γῆς ἐνιαυτοὺς τρεῖς καὶ μῆνας ἕξ. καὶ πάλιν
προσηύξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς ὑετὸν ἔδωκε, καὶ ἡ
γῆ ἐβλάστησε τὸν καρπὸν αὐτῆς. ἀδελφοὶ, 19
ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας,
καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτὸν, γινωσκέτω ὅτι ὁ 20
ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδοῦ αὐ-
τοῦ, σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου, καὶ καλύψει
πλῆθος ἁμαρτιῶν.

# Η ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΕΤΡΟΥ

## ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ Α΄.

α΄.

1 ΠΕΤΡΟΣ ἀπόστολος ἰη-
σοῦ χριστοῦ, ἐκλεκτοῖς πα-
ρεπιδήμοις διασπορᾶς
πόντου, γαλατίας, καπ-
παδοκίας, ἀσίας, καὶ βι-
2 θυνίας, κατὰ πρόγνωσιν
θεοῦ πατρὸς ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος, εἰς ὑ-
πακοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἵματος ἰησοῦ χρι-
3 στοῦ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη. εὐ-
λογητὸς ὁ θεὸς, καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν
ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀνα-
γεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζῶσαν δι᾽ ἀνα-
4 στάσεως ἰησοῦ χριστοῦ ἐκ νεκρῶν, εἰς κληρο-
νομίαν ἄφθαρτον καὶ ἀμίαντον, καὶ ἀμάραν-
5 τον, τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς εἰς ὑμᾶς, τοὺς
ἐν δυνάμει θεοῦ φρουρουμένους διὰ πίστεως, εἰς
σωτηρίαν ἑτοίμην ἀποκαλυφθῆναι ἐν και-
6 ρῷ ἐσχάτῳ· ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσθε ὀλίγον ἄρτι, εἰ
δέον ἐστὶ, λυπηθέντες ἐν ποικίλοις πειρα-
7 σμοῖς· ἵνα τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως πολὺ
τιμιώτερον χρυσίου τοῦ ἀπολλυμένου, διὰ
πυρὸς δὲ δοκιμαζομένου, εὑρεθῇ εἰς ἔπαινον
καὶ τιμὴν καὶ δόξαν, ἐν ἀποκαλύψει ἰησοῦ χρι-
8 στοῦ· ὃν οὐκ εἰδότες ἀγαπᾶτε, εἰς ὃν ἄρτι μὴ
ὁρῶντες, πιστεύοντες δὲ, ἀγαλλιᾶσθε χαρᾷ
9 ἀνεκλαλήτῳ καὶ δεδοξασμένῃ· κομιζόμενοι
τὸ τέλος τῆς πίστεως ὑμῶν, σωτηρίαν ψυχῶν.
10 περὶ ἧς σωτηρίας ἐξεζήτησαν καὶ ἐξηρεύνησαν
προφῆται οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος προ-
11 φητεύσαντες· ἐρευνῶντες εἰς τίνα ἢ ποῖον
καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς πνεῦμα χριστοῦ,
προμαρτυρόμενον τὰ εἰς χριστὸν παθήμα-
12 τα, καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας· οἷς ἀπεκαλύ-
φθη ὅτι οὐχ ἑαυτοῖς, ὑμῖν δὲ διηκόνουν αὐτὰ,
ἃ νῦν ἀνηγγέλη ὑμῖν διὰ τῶν εὐαγγελισαμέ-
νων ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἁγίῳ ἀποσταλέντι
ἀπ᾽ οὐρανοῦ, εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρα-
κύψαι. διὸ ἀναζωσάμενοι τὰς ὀσφύας τῆς 13
διανοίας ὑμῶν, νήφοντες, τελείως ἐλπίσατε
ἐπὶ τὴν φερομένην ὑμῖν χάριν ἐν ἀποκαλύ-
ψει ἰησοῦ χριστοῦ, ὡς τέκνα ὑπακοῆς, μὴ 14
συσχηματιζόμενοι ταῖς πρότερον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ
ὑμῶν ἐπιθυμίαις· ἀλλὰ κατὰ τὸν καλέσαντα 15
ὑμᾶς ἅγιον, καὶ αὐτοὶ ἅγιοι ἐν πάσῃ ἀναστρο-
φῇ γενήθητε· διότι γέγραπται, ἅγιοι γέ- 16
νεσθε, ὅτι ἐγὼ ἅγιός εἰμι. καὶ εἰ πατέρα ἐ- 17
πικαλεῖσθε τὸν ἀπροσωπολήπτως κρίνοντα
κατὰ τὸ ἑκάστου ἔργον, ἐν φόβῳ τὸν τῆς παροικίας
ὑμῶν χρόνον ἀναστράφητε· εἰδότες ὅτι οὐ 18
φθαρτοῖς ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ ἐλυτρώθητε ἐκ
τῆς ματαίας ὑμῶν ἀναστροφῆς πατροπαρα-
δότου· ἀλλὰ τιμίῳ αἵματι ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου 19
καὶ ἀσπίλου, χριστοῦ, προεγνωσμένου μὲν πρὸ 20
καταβολῆς κόσμου, φανερωθέντος δὲ ἐπ᾽ ἐ-
σχάτων τῶν χρόνων δι᾽ ὑμᾶς, τοὺς δι᾽ αὐτοῦ 21
πιστεύοντας εἰς θεὸν τὸν ἐγείραντα αὐτὸν ἐκ
νεκρῶν, καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα, ὥστε τὴν πίστιν
ὑμῶν καὶ ἐλπίδα εἶναι εἰς θεόν. τὰς ψυχὰς ὑ- 22
μῶν ἡγνικότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς ἀληθείας
διὰ πνεύματος εἰς φιλαδελφίαν ἀνυπόκρι-
τον, ἐκ καθαρᾶς καρδίας ἀλλήλους ἀγαπή-
σατε ἐκτενῶς, ἀναγεγεννημένοι οὐκ ἐκ σπο- 23
ρᾶς φθαρτῆς, ἀλλὰ ἀφθάρτου, διὰ λόγου θεοῦ
ζῶντος καὶ μένοντος εἰς τὸν αἰῶνα. διότι πᾶσα 24
σὰρξ ὡς χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς
ἄνθος χόρτου. ἐξηράνθη ὁ χόρτος, καὶ τὸ ἄνθος
αὐτοῦ ἐξέπεσε· τὸ δὲ ῥῆμα κυρίου μένει εἰς 25
τὸν αἰῶνα. τοῦτο δέ ἐστι τὸ ῥῆμα τὸ εὐ-
αγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς.

β΄.

Ἀποθέμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν, καὶ πάν- 1
τα δόλον, καὶ ὑποκρίσεις, καὶ φθόνους, καὶ πά-
σας καταλαλιάς, ὡς ἀρτιγέννητα βρέφη, τὸ 2
λογικὸν, ἄδολον γάλα ἐπιποθήσατε, ἵνα ἐν
αὐτῷ αὐξηθῆτε. εἴπερ ἐγεύσασθε ὅτι χρη- 3



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

4 στὸς ὁ κύριος· πρὸς ὃν προσερχόμενοι, λίθον
ζῶντα, ὑπὸ ἀνθρώπων μὲν ἀποδεδοκιμα-
5 σμένον, παρὰ δὲ θεῷ ἐκλεκτὸν, ἔντιμον· καὶ
αὐτοὶ ὡς λίθοι ζῶντες οἰκοδομεῖσθε οἶκος
πνευματικὸς, ἱεράτευμα ἅγιον, ἀνενέγκαι
θυσίας πνευματικὰς, εὐπροσδέκτους τῷ
6 θεῷ διὰ ἰησοῦ χριστοῦ. διότι περιέχει ἐν τῇ
γραφῇ, Ἰδοὺ τίθημι ἐν σιὼν λίθον ἀκρογω-
νιαῖον, ἐκλεκτὸν, ἔντιμον· καὶ ὁ πιστεύων ἐπ᾽
7 αὐτῷ, οὐ μὴ καταισχυνθῇ. ὑμῖν οὖν ἡ τιμὴ
τοῖς πιστεύουσιν· ἀπειθοῦσι δὲ, λίθον ὃν ἀπε-
δοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη
8 εἰς κεφαλὴν γωνίας, καὶ λίθος προσκόμμα-
τος, καὶ πέτρα σκανδάλου· οἳ προσκόπτουσι
9 τῷ λόγῳ, ἀπειθοῦντες, εἰς ὃ καὶ ἐτέθησαν· ὑμεῖς
δὲ γένος ἐκλεκτὸν, βασίλειον ἱεράτευμα, ἔ-
θνος ἅγιον, λαὸς εἰς περιποίησιν, ὅπως τὰς
ἀρετὰς ἐξαγγείλητε τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς κα-
10 λέσαντος εἰς τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ φῶς· οἵ
ποτὲ οὐ λαὸς, νῦν δὲ λαὸς θεοῦ· οἱ οὐκ ἠλεη-
11 μένοι, νῦν δὲ ἐλεηθέντες. ἀγαπητοὶ, παρα-
καλῶ ὡς παροίκους, καὶ παρεπιδήμους, ἀπέ-
χεσθαι τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν, αἵτινες στρα-
12 τεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς, τὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν
ἔχοντες καλὴν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἵνα ἐν ᾧ
καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, ἐκ τῶν
καλῶν ἔργων ἐποπτεύσαντες, δοξάσωσι τὸν
13 θεὸν ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς. ὑποτάγητε οὖν
πάσῃ ἀνθρωπίνῃ κτίσει, διὰ τὸν κύριον· εἴτε
14 βασιλεῖ, ὡς ὑπερέχοντι· εἴτε ἡγεμόσιν, ὡς
δι᾽ αὐτοῦ πεμπομένοις, εἰς ἐκδίκησιν μὲν
15 κακοποιῶν, ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν· ὅτι οὕ-
τως ἐστὶ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, ἀγαθοποιοῦν-
τας φιμοῦν τὴν τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων ἀγνω-
16 σίαν· ὡς ἐλεύθεροι, καὶ μὴ ὡς ἐπικάλυμμα
ἔχοντες τῆς κακίας τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλ᾽ ὡς
17 δοῦλοι τοῦ θεοῦ. πάντας τιμήσατε· τὴν ἀδελ-
φότητα ἀγαπᾶτε. τὸν θεὸν φοβεῖσθε· τὸν
18 βασιλέα τιμᾶτε. οἱ οἰκέται, ὑποτασσό-
μενοι ἐν παντὶ φόβῳ τοῖς δεσπόταις, οὐ μό-
νον τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐπιεικέσιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς
19 σκολιοῖς. τοῦτο γὰρ χάρις, εἰ διὰ συνείδη-
σιν θεοῦ ὑποφέρει τις λύπας, πάσχων ἀδί-
20 κως. ποῖον γὰρ κλέος, εἰ ἁμαρτάνοντες, καὶ
κολαφιζόμενοι ὑπομενεῖτε; ἀλλ᾽ εἰ ἀγα-
θοποιοῦντες, καὶ πάσχοντες ὑπομενεῖτε, τοῦτο
21 χάρις παρὰ θεῷ. εἰς τοῦτο γὰρ ἐκλήθητε,
ὅτι καὶ χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν, ὑμῖν ὑπο-
λιμπάνων ὑπογραμμὸν, ἵνα ἐπακολουθή-
22 σητε τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ· ὃς ἁμαρτίαν οὐκ ἐ-
ποίησεν, οὐδὲ εὑρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι
αὐτοῦ· ὃς λοιδορούμενος οὐκ ἀντελοιδόρει, πά-
σχων οὐκ ἠπείλει, παρεδίδου δὲ τῷ κρίνοντι
δικαίως. ὃς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀ- 23
νήνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον·
ἵνα ταῖς ἁμαρτίαις ἀπογενόμενοι, τῇ δικαιο- 24
σύνῃ ζήσωμεν· οὗ τῷ μώλωπι αὐτοῦ ἰάθητε·
ἦτε γὰρ ὡς πρόβατα πλανώμενα· ἀλλ᾽ ἐπ- 25
εστράφητε νῦν ἐπὶ τὸν ποιμένα καὶ ἐπίσκο-
πον τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

γ΄.

Ὁμοίως αἱ γυναῖκες, ὑποτασσόμεναι τοῖς 1
ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα καὶ εἴ τινες ἀπειθοῦσι τῷ
λόγῳ, διὰ τῆς τῶν γυναικῶν ἀναστροφῆς ἄνευ
λόγου κερδηθήσονται, ἐποπτεύσαντες τὴν ἐν 2
φόβῳ ἁγνὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν· ὧν ἔστω οὐχ 3
ὁ ἔξωθεν ἐμπλοκῆς τριχῶν, καὶ περιθέσεως
χρυσίων, ἢ ἐνδύσεως ἱματίων κόσμος· ἀλλ᾽ 4
ὁ κρυπτὸς τῆς καρδίας ἄνθρωπος, ἐν τῷ ἀ-
φθάρτῳ τοῦ πραέος καὶ ἡσυχίου πνεύματος,
ὅ ἐστιν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ πολυτελές. οὕτω γάρ 5
ποτε καὶ αἱ ἅγιαι γυναῖκες αἱ ἐλπίζουσαι
ἐπὶ τὸν θεὸν, ἐκόσμουν ἑαυτὰς, ὑποτασσό-
μεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν· ὡς σάῤῥα ὑπή- 6
κουσε τῷ ἀβραὰμ, κύριον αὐτὸν καλοῦσα· ἧς
ἐγενήθητε τέκνα, ἀγαθοποιοῦσαι καὶ μὴ
φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν. οἱ ἄνδρες ὁ- 7
μοίως, συνοικοῦντες κατὰ γνῶσιν, ὡς ἀσθενε-
στέρῳ σκεύει τῷ γυναικείῳ ἀπονέμοντες
τιμὴν, ὡς καὶ συγκληρονόμοι χάριτος ζω-
ῆς, εἰς τὸ μὴ ἐκκόπτεσθαι τὰς προσευχὰς
ὑμῶν. τὸ δὲ τέλος, πάντες ὁμόφρονες, συμ- 8
παθεῖς, φιλάδελφοι, εὔσπλαγχνοι, φιλό-
φρονες· μὴ ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ, 9
ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας· τοὐναντίον
δὲ, εὐλογοῦντες· εἰδότες ὅτι εἰς τοῦτο ἐκλή-
θητε, ἵνα εὐλογίαν κληρονομήσητε. ὁ γὰρ 10
θέλων ζωὴν ἀγαπᾶν, καὶ ἰδεῖν ἡμέρας ἀγα-
θὰς, παυσάτω τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ ἀπὸ κα-
κοῦ, καὶ χείλη αὐτοῦ, τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον.
ἐκκλινάτω ἀπὸ κακοῦ, καὶ ποιησάτω ἀγα- 11
θόν· ζητησάτω εἰρήνην, καὶ διωξάτω αὐ-
τήν· ὅτι ὀφθαλμοὶ κυρίου ἐπὶ δικαίους, καὶ 12
ὦτα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν· πρόσωπον δὲ κυ-
ρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακά. καὶ τίς ὁ κακώσων 13
ὑμᾶς, ἐὰν τοῦ ἀγαθοῦ μιμηταὶ γένησθε; ἀλλ᾽ 14
εἰ καὶ πάσχετε διὰ δικαιοσύνην, μακάριοι.
τὸν δὲ φόβον αὐτῶν μὴ φοβηθῆτε, μηδὲ ταρα-
χθῆτε· κύριον δὲ τὸν θεὸν ἁγιάσατε ἐν ταῖς 15
καρδίαις ὑμῶν. ἕτοιμοι δὲ ἀεὶ πρὸς ἀπολο-
γίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς
ἐν ὑμῖν ἐλπίδος, μετὰ πραΰτητος καὶ φόβου, 16
συνείδησιν ἔχοντες ἀγαθὴν, ἵνα ἐν ᾧ κα-
ταλαλῶσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, καται-
σχυνθῶσιν

χυνθῶσιν οἱ ἐπηρεάζοντες ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν
17 ἐν χριστῷ ἀναστροφήν. κρεῖττον γὰρ ἀγα-
θοποιοῦντας, εἰ θέλοι τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ,
18 πάσχειν, ἢ κακοποιοῦντας, ὅτι καὶ χριστὸς ἅ-
παξ περὶ ἁμαρτιῶν ἔπαθε, δίκαιος ὑπὲρ
ἀδίκων ἵνα ἡμᾶς προσαγάγῃ τῷ θεῷ,
θανατωθεὶς μὲν σαρκὶ, ζωοποιηθεὶς δὲ τῷ
19 πνεύματι, ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύμα-
20 σι πορευθεὶς ἐκήρυξεν ἀπειθήσασί ποτε,
ὅτε ἀπεξεδέχετο ἡ τοῦ θεοῦ μακροθυμία, ἐν
ἡμέραις νῶε κατασκευαζομένης κιβωτοῦ·
εἰς ἣν ὀλίγαι, τουτέστιν ὀκτὼ, ψυχαὶ διε-
21 σώθησαν δι' ὕδατος. ᾧ ἀντίτυπον νῦν καὶ
ἡμᾶς σώζει βάπτισμα, οὐ σαρκὸς ἀπόθεσις
ῥύπου, ἀλλὰ συνειδήσεως ἀγαθῆς ἐπερώτη-
μα εἰς θεὸν, δι' ἀναστάσεως ἰησοῦ χριστοῦ,
22 ὅς ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ, πορευθεὶς εἰς οὐ-
ρανὸν, ὑποταγέντων αὐτῷ ἀγγέλων καὶ ἐξου-
σιῶν καὶ δυνάμεων.

δ'.

1 Χριστοῦ οὖν παθόντος ὑπὲρ ἡμῶν σαρκὶ, καὶ
ὑμεῖς τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ὁπλίσασθε, ὅτι ὁ πα-
2 θὼν ἐν σαρκὶ, πέπαυται ἁμαρτίας· εἰς τὸ
μηκέτι ἀνθρώπων ἐπιθυμίαις, ἀλλὰ θελή-
ματι θεοῦ τὸν ἐπίλοιπον ἐν σαρκὶ βιῶσαι
3 χρόνον. ἀρκετὸς γὰρ ὑμῖν ὁ παρεληλυθὼς χρό-
νος τοῦ βίου τὸ θέλημα τῶν ἐθνῶν κατεργά-
σασθαι, πεπορευμένους ἐν ἀσελγείαις, ἐπι-
θυμίαις, οἰνοφλυγίαις, κώμοις, πότοις, καὶ
4 ἀθεμίτοις εἰδωλολατρείαις· ἐν ᾧ ξενίζον-
ται, μὴ συντρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς
5 ἀσωτίας ἀνάχυσιν, βλασφημοῦντες· οἳ ἀπο-
δώσουσι λόγον τῷ ἑτοίμως ἔχοντι κρῖναι
6 ζῶντας καὶ νεκρούς. εἰς τοῦτο γὰρ καὶ νεκροῖς εὐ-
ηγγελίσθη, ἵνα κριθῶσι μὲν κατὰ ἀνθρώπους
7 σαρκὶ, ζῶσι δὲ κατὰ θεὸν πνεύματι. πάντων δὲ
τὸ τέλος ἤγγικε. σωφρονήσατε οὖν, καὶ νήψα-
8 τε εἰς τὰς προσευχάς· πρὸ πάντων δὲ τὴν
εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῆ ἔχοντες, ὅτι ἡ
9 ἀγάπη καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν· φιλό-
10 ξενοι εἰς ἀλλήλους ἄνευ γογγυσμῶν. ἕκαστος
καθὼς ἔλαβε χάρισμα, εἰς ἑαυτοὺς αὐτὸ
διακονοῦντες, ὡς καλοὶ οἰκονόμοι ποικίλης
11 χάριτος θεοῦ. εἴ τις λαλεῖ, ὡς λόγια θεοῦ·
εἴ τις διακονεῖ, ὡς ἐξ ἰσχύος, ὡς χορηγεῖ ὁ
θεὸς, ἵνα ἐν πᾶσι δοξάζηται ὁ θεὸς διὰ ἰησοῦ
χριστοῦ· ᾧ ἐστιν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς
12 αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν. ἀγαπητοὶ, μὴ ξε-
νίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει πρὸς πειρασμὸν
ὑμῖν γινομένῃ, ὡς ξένου ὑμῖν συμβαίνοντος·
13 ἀλλὰ καθὸ κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ χριστοῦ πα-
θήμασι, χαίρετε· ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀποκαλύψει
τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῆτε ἀγαλλιώμενοι. εἰ ὀ- 14
νειδίζεσθε ἐν ὀνόματι χριστοῦ, μακάριοι· ὅτι
τὸ τῆς δόξης καὶ τὸ τοῦ θεοῦ πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς
ἀναπαύεται. κατὰ μὲν αὐτοὺς βλασφημεῖται,
κατὰ δὲ ὑμᾶς δοξάζεται. μὴ γάρ τις ὑμῶν 15
πασχέτω ὡς φονεὺς, ἢ κλέπτης, ἢ κακο-
ποιὸς, ἢ ὡς ἀλλοτριοεπίσκοπος. εἰ δὲ ὡς χρι- 16
στιανὸς, μὴ αἰσχυνέσθω· δοξαζέτω δὲ τὸν θεὸν
ἐν τῷ μέρει τούτῳ· ὅτι ὁ καιρὸς τοῦ ἄρξασθαι 17
τὸ κρίμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ. εἰ δὲ πρῶτον
ἀφ' ἡμῶν, τί τὸ τέλος τῶν ἀπειθούντων τῷ
τοῦ θεοῦ εὐαγγελίῳ; καὶ εἰ ὁ δίκαιος μόλις σώ- 18
ζεται, ὁ ἀσεβὴς καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται;
ὥστε καὶ οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ 19
θεοῦ, ὡς πιστῷ κτίστῃ παρατιθέσθωσαν τὰς
ψυχὰς ἑαυτῶν ἐν ἀγαθοποιΐᾳ.

ε'.

Πρεσβυτέρους τοὺς ἐν ὑμῖν παρακαλῶ ὁ 1
συμπρεσβύτερος, καὶ μάρτυς τῶν τοῦ χριστοῦ
παθημάτων, ὁ καὶ τῆς μελλούσης ἀποκαλύπτε-
σθαι δόξης κοινωνὸς, ποιμάνατε τὸ ἐν ὑμῖν 2
ποίμνιον τοῦ θεοῦ, ἐπισκοποῦντες μὴ ἀναγ-
καστῶς· ἀλλ' ἑκουσίως· μηδὲ αἰσχροκερδῶς,
ἀλλὰ προθύμως· μηδ' ὡς κατακυριεύοντες 3
τῶν κλήρων· ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποι-
μνίου· καὶ φανερωθέντος τοῦ ἀρχιποίμενος, κο- 4
μιεῖσθε τὸν ἀμαράντινον τῆς δόξης στέφανον.
ὁμοίως νεώτεροι, ὑποτάγητε πρεσβυτέ- 5
ροις. πάντες δὲ ἀλλήλοις ὑποτασσόμενοι, τὴν
ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσασθε, ὅτι ὁ θεὸς
ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δί-
δωσι χάριν. ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ τὴν κρα- 6
ταιὰν χεῖρα τοῦ θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν
καιρῷ, πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν ἐπιρρίψαν- 7
τες ἐπ' αὐτόν· ὅτι αὐτῷ μέλει περὶ ὑμῶν.
νήψατε, γρηγορήσατε· ὁ ἀντίδικος ὑμῶν 8
διάβολος, ὡς λέων ὠρυόμενος, περιπατεῖ ζη-
τῶν τίνα καταπίῃ. ᾧ ἀντίστητε στερεοὶ τῇ 9
πίστει, εἰδότες τὰ αὐτὰ τῶν παθημάτων τῇ
ἐν κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπιτελεῖσθαι. ὁ 10
δὲ θεὸς πάσης χάριτος ὁ καλέσας ὑμᾶς
εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν χριστῷ ἰησοῦ,
ὀλίγον παθόντας, αὐτὸς καταρτίσαι ὑμᾶς,
στηρίξαι, σθενώσαι, θεμελιώσαι. αὐτῷ ἡ δό- 11
ξα, καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων,
ἀμήν. διὰ σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ, 12
ὡς λογίζομαι, δι' ὀλίγων ἔγραψα, παρακα-
λῶν καὶ ἐπιμαρτυρῶν ταύτην εἶναι ἀληθῆ χά-
ριν τοῦ θεοῦ εἰς ἣν ἑστήκατε. ἀσπάζεται ὑμᾶς ἡ 13
ἐν βαβυλῶνι συνεκλεκτὴ, καὶ μάρκος ὁ υἱός
μου. ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγά- 14
πης. εἰρήνη ὑμῖν πᾶσι τοῖς ἐν χριστῷ ἰησοῦ.
ἀμήν.



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

# Η ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ πέτρου καθολικὴ ἐπιστολὴ β´.

α´.

1 ΣΙΜΩΝ πέτρος δοῦλος καὶ ἀπό-
στολος ἰησοῦ χριστοῦ, τοῖς ἰσότιμον
ἡμῖν λαχοῦσι πίστιν ἐν δικαιοσύνῃ
2 τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ σωτῆρος ἰησοῦ χριστοῦ· χά-
ρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη ἐν ἐπι-
γνώσει τοῦ θεοῦ, καὶ χριστοῦ ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡ-
3 μῶν, ὡς πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως
αὐτοῦ τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐσέβειαν δεδωρη-
μένης, διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαν-
4 τος ἡμᾶς διὰ δόξης καὶ ἀρετῆς· δι᾽ ὧν τὰ
τίμια ἡμῖν καὶ μέγιστα ἐπαγγέλματα δε-
δώρηται, ἵνα διὰ τούτων γένησθε θείας κοι-
νωνοὶ φύσεως, ἀποφυγόντες τῆς ἐν κόσμῳ
5 ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς. καὶ αὐτὸ τοῦτο δὲ σπου-
δὴν πᾶσαν παρεισενέγκαντες ἐπιχορηγή-
σατε ἐν τῇ πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετὴν, ἐν δὲ
6 τῇ ἀρετῇ τὴν γνῶσιν, ἐν δὲ τῇ γνώσει τὴν
ἐγκράτειαν, ἐν δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν ὑπο-
7 μονὴν, ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ τὴν εὐσέβειαν· ἐν
δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν φιλαδελφίαν, ἐν δὲ τῇ
8 φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην· ταῦτα γὰρ ὑμῖν
ὑπάρχοντα καὶ πλεονάζοντα οὐκ ἀργοὺς οὐδὲ
ἀκάρπους καθίστησιν εἰς τὴν τοῦ κυρίου ἡ-
9 μῶν ἰησοῦ χριστοῦ ἐπίγνωσιν. ᾧ γὰρ μὴ πά-
ρεστι ταῦτα, τυφλός ἐστι, μυωπάζων, λήθην
λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ ἁ-
10 μαρτιῶν. διὸ μᾶλλον, ἀδελφοὶ, σπουδάσα-
τε βεβαίαν ὑμῶν τὴν κλῆσιν καὶ ἐκλογὴν
ποιεῖσθαι· ταῦτα γὰρ ποιοῦντες οὐ μὴ πταίση-
11 τέ ποτε. οὕτω γὰρ πλουσίως ἐπιχορηγηθή-
σεται ὑμῖν ἡ εἴσοδος εἰς τὴν αἰώνιον βα-
12 σιλείαν τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. διὸ
οὐκ ἀμελήσω ἀεὶ ὑμᾶς ὑπομιμνήσκειν περὶ
τούτων, καίπερ εἰδότας, καὶ ἐστηριγμένους ἐν
13 τῇ παρούσῃ ἀληθείᾳ. δίκαιον δὲ ἡγοῦμαι, ἐφ᾽
ὅσον εἰμὶ ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι, διε-
14 γείρειν ὑμᾶς ἐν ὑπομνήσει· εἰδὼς ὅτι ταχι-
νή ἐστιν ἡ ἀπόθεσις τοῦ σκηνώματός μου,
καθὼς καὶ ὁ κύριος ἡμῶν ἰησοῦς χριστὸς ἐδή-
15 λωσέ μοι. σπουδάσω δὲ καὶ ἑκάστοτε ἔχειν
ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐμὴν ἔξοδον τὴν τούτων μνή-
16 μην ποιεῖσθαι· οὐ γὰρ σεσοφισμένοις μύθοις
ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν
τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ δύναμιν καὶ
παρουσίαν, ἀλλ᾽ ἐπόπται γενηθέντες τῆς ἐκεί-
17 νου μεγαλειότητος. λαβὼν γὰρ παρὰ θεοῦ
πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν, φωνῆς ἐνεχθείσης
αὐτῷ τοιᾶσδε ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς
δόξης, οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς, εἰς
ὃν ἐγὼ εὐδόκησα. καὶ ταύτην τὴν φωνὴν 18
ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐνεχθεῖσαν, σὺν
αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ. καὶ ἔχομεν 19
βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον ᾧ κα-
λῶς ποιεῖτε προσέχοντες, ὡς λύχνῳ φαί-
νοντι ἐν αὐχμηρῷ τόπῳ, ἕως οὗ ἡ ἡμέρα
διαυγάσῃ, καὶ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς
καρδίαις ὑμῶν· τοῦτο πρῶτον γινώσκον- 20
τες, ὅτι πᾶσα προφητεία γραφῆς, ἰδίας
ἐπιλύσεως οὐ γίνεται. οὐ γὰρ θελήματι ἀν- 21
θρώπου ἠνέχθη ποτὲ προφητεία, ἀλλ᾽ ὑπὸ
πνεύματος ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν ἅγιοι
θεοῦ ἄνθρωποι.

β´.

Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφῆται ἐν τῷ 1
λαῷ, ὡς καὶ ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκα-
λοι· οἵτινες παρεισάξουσιν αἱρέσεις ἀπω-
λείας, καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς δεσπότην
ἀρνούμενοι, ἐπάγοντες ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀ-
πώλειαν· καὶ πολλοὶ ἐξακολουθήσουσιν αὐτῶν 2
ταῖς ἀσελγείαις, δι᾽ οὓς ἡ ὁδὸς τῆς ἀλη-
θείας βλασφημηθήσεται, καὶ ἐν πλεονεξίᾳ 3
πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμπορεύσονται· οἷς τὸ
κρίμα ἔκπαλαι οὐκ ἀργεῖ, καὶ ἡ ἀπώλεια αὐ-
τῶν οὐ νυστάζει. εἰ γὰρ ὁ θεὸς ἀγγέλων ἁμαρ- 4
τησάντων οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ σειραῖς ζόφου
ταρταρώσας παρέδωκεν εἰς κρίσιν τηρου- 5
μένους· καὶ ἀρχαίου κόσμου οὐκ ἐφείσατο,
ἀλλ᾽ ὄγδοον νῶε, δικαιοσύνης κήρυκα ἐφύ-
λαξε, κατακλυσμὸν κόσμῳ ἀσεβῶν ἐπά-
ξας· καὶ πόλεις σοδόμων καὶ γομόῤῥας τεφρώ- 6
σας καταστροφῇ κατέκρινεν, ὑπόδειγμα
μελλόντων ἀσεβεῖν τεθεικώς. καὶ δίκαιον 7
λὼτ καταπονούμενον ὑπὸ τῆς τῶν ἀθέσμων
ἐν ἀσελγείᾳ ἀναστροφῆς, ἐῤῥύσατο. βλέμ- 8
ματι γὰρ καὶ ἀκοῇ ὁ δίκαιος ἐγκατοικῶν ἐν
αὐτοῖς, ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ψυχὴν δικαίαν
ἀνόμοις ἔργοις ἐβασάνιζεν· οἶδε κύριος εὐ- 9
σεβεῖς ἐκ πειρασμῶν ῥύεσθαι, ἀδίκους δὲ εἰς
ἡμέραν κρίσεως κολαζομένους τηρεῖν· μά- 10
λιστα δὲ τοὺς ὀπίσω σαρκὸς ἐν ἐπιθυμίᾳ
μιασμοῦ πορευομένους, καὶ κυριότητος κα-
ταφρονοῦντας· τολμηταὶ, αὐθάδεις, δό-
ξας οὐ τρέμουσι, βλασφημοῦντες. ὅπου ἄγ- 11
γελοι ἰσχύϊ καὶ δυνάμει μείζονες ὄντες, οὐ
φέρουσι κατ᾽ αὐτῶν παρὰ κυρίῳ βλάσφη-
μον κρίσιν. οὗτοι δὲ, ὡς ἄλογα ζῶα φυσι- 12
κὰ γεγενημένα εἰς ἅλωσιν καὶ φθορὰν, ἐν
οἷς ἀγνοοῦσι βλασφημοῦντες, ἐν τῇ φθορᾷ
αὐτῶν

13 αὐτῶν καταφθαρήσονται, κομιούμενοι μισθὸν
ἀδικίας, ἡδονὴν ἡγούμενοι τὴν ἐν ἡμέρᾳ
τρυφὴν, σπίλοι καὶ μῶμοι, ἐντρυφῶντες ἐν
ταῖς ἀπάταις αὐτῶν, συνευωχούμενοι ὑμῖν,
14 ὀφθαλμοὺς ἔχοντες μεστοὺς μοιχαλίδος, καὶ
ἀκαταπαύστους ἁμαρτίας, δελεάζοντες ψυ-
χὰς ἀστηρίκτους, καρδίαν γεγυμνασμένην
15 πλεονεξίας ἔχοντες, κατάρας τέκνα· κα-
ταλιπόντες εὐθεῖαν ὁδὸν, ἐπλανήθησαν, ἐξα-
κολουθήσαντες τῇ ὁδῷ τοῦ Βαλαὰμ τοῦ Βο-
16 σὸρ, ὃς μισθὸν ἀδικίας ἠγάπησεν· ἔλεγξιν
δὲ ἔσχεν ἰδίας παρανομίας· ὑποζύγιον ἄ-
φωνον, ἐν ἀνθρώπου φωνῇ φθεγξάμενον, ἐκώ-
17 λυσε τὴν τοῦ προφήτου παραφρονίαν. οὗτοί
εἰσι πηγαὶ ἄνυδροι, νεφέλαι ὑπὸ λαίλαπος
ἐλαυνόμεναι, οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς αἰῶ-
18 να τετήρηται. ὑπέρογκα γὰρ ματαιότητος
φθεγγόμενοι δελεάζουσιν ἐν ἐπιθυμίαις
σαρκὸς, ἀσελγείαις, τοὺς ὀλίγως ἀποφυγόν-
19 τας, τοὺς ἐν πλάνῃ ἀναστρεφομένους, ἐλευθε-
ρίαν αὐτοῖς ἐπαγγελλόμενοι, αὐτοὶ δοῦλοι
ὑπάρχοντες τῆς φθορᾶς· ᾧ γάρ τις ἥττη-
20 ται, τούτῳ καὶ δεδούλωται. εἰ γὰρ ἀποφυ-
γόντες τὰ μιάσματα τοῦ κόσμου ἐν ἐπι-
γνώσει τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ,
τούτοις δὲ πάλιν ἐμπλακέντες ἡττῶνται,
γέγονεν αὐτοῖς τὰ ἔσχατα χείρονα τῶν
21 πρώτων· κρεῖττον γὰρ ἦν αὐτοῖς μὴ ἐπεγνω-
κέναι τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης, ἢ ἐπι-
γνοῦσιν ἐπιστρέψαι ἐκ τῆς παραδοθείσης
22 αὐτοῖς ἁγίας ἐντολῆς. συμβέβηκε δὲ αὐτοῖς
τὸ τῆς ἀληθοῦς παροιμίας, κύων ἐπιστρέ-
ψας ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραμα· καὶ, ὗς λουσαμέ-
νη εἰς κύλισμα βορβόρου.

γ'.

1 Ταύτην ἤδη, ἀγαπητοὶ, δευτέραν ὑμῖν
γράφω ἐπιστολὴν, ἐν αἷς διεγείρω ὑμῶν ἐν
2 ὑπομνήσει τὴν εἰλικρινῆ διάνοιαν, μνη-
σθῆναι τῶν προειρημένων ῥημάτων ὑπὸ τῶν
ἁγίων προφητῶν, καὶ τῆς τῶν ἀποστόλων ὑ-
3 μῶν ἐντολῆς, τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος· τοῦτο
πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι ἐλεύσονται ἐπ' ἐ-
σχάτου τῶν ἡμερῶν ἐμπαῖκται κατὰ τὰς ἰδίας
4 ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι, καὶ λέγον-
τες, ποῦ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία τῆς παρουσίας
αὐτοῦ; ἀφ' ἧς γὰρ οἱ πατέρες ἐκοιμήθησαν,
πάντα οὕτω διαμένει ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως.
5 λανθάνει γὰρ αὐτοὺς τοῦτο θέλοντας, ὅτι οὐ-
ρανοὶ ἦσαν ἔκπαλαι, καὶ γῆ, ἐξ ὕδατος καὶ
δι' ὕδατος συνεστῶσα, τῷ τοῦ θεοῦ λόγῳ· δι' 6
ὧν ὁ τότε κόσμος ὕδατι κατακλυσθεὶς ἀ-
πώλετο. οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ, τῷ αὐτοῦ 7
λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσὶ, πυρὶ τηρού-
μενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπωλείας τῶν
ἀσεβῶν ἀνθρώπων. ἓν δὲ τοῦτο μὴ λανθα- 8
νέτω ὑμᾶς, ἀγαπητοὶ, ὅτι μία ἡμέρα πα-
ρὰ κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη, καὶ χίλια ἔτη, ὡς
μία ἡμέρα. οὐ βραδύνει ὁ κύριος τῆς ἐπαγ- 9
γελίας, ὥς τινες βραδύτητα ἡγοῦνται· ἀλλὰ
μακροθυμεῖ εἰς ἡμᾶς, μὴ βουλόμενός τινας
ἀπολέσθαι, ἀλλὰ πάντας εἰς μετάνοιαν χω-
ρῆσαι. ἥξει δὲ ἡ ἡμέρα κυρίου ὡς κλέπτης 10
ἐν νυκτὶ, ἐν ᾗ οἱ οὐρανοὶ ῥοιζηδὸν παρελεύ-
σονται, στοιχεῖα δὲ καυσούμενα λυθήσονται,
καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα κατακαήσεται.
τούτων οὖν πάντων λυομένων, ποταποὺς δεῖ 12
ὑπάρχειν ὑμᾶς ἐν ἁγίαις ἀναστροφαῖς καὶ
εὐσεβείαις, προσδοκῶντες καὶ σπεύδοντες 12
τὴν παρουσίαν τῆς τοῦ θεοῦ ἡμέρας, δι' ἣν
οὐρανοὶ πυρούμενοι λυθήσονται, καὶ στοιχεῖα
καυσούμενα τακήσεται; καινοὺς δὲ οὐρανοὺς 13
καὶ γῆν καινὴν κατὰ τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ
προσδοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοι-
κεῖ. διὸ, ἀγαπητοὶ, ταῦτα προσδοκῶντες, 14
σπουδάσατε ἄσπιλοι καὶ ἀμώμητοι αὐτῷ
εὑρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ, καὶ τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν 15
μακροθυμίαν, σωτηρίαν ἡγεῖσθε, καθὼς καὶ
ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦλος κατὰ τὴν
αὐτῷ δοθεῖσαν σοφίαν ἔγραψεν ὑμῖν, ὡς καὶ 16
ἐν πάσαις ταῖς ἐπιστολαῖς, λαλῶν ἐν αὐταῖς
περὶ τούτων, ἐν οἷς ἐστι δυσνόητά τινα, ἃ οἱ
ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι στρεβλοῦσιν, ὡς καὶ
τὰς λοιπὰς γραφὰς, πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν
ἀπώλειαν. ὑμεῖς οὖν, ἀγαπητοὶ, προγινώ- 17
σκοντες φυλάσσεσθε, ἵνα μὴ τῇ τῶν ἀθέσμων
πλάνῃ συναπαχθέντες ἐκπέσητε τοῦ ἰδίου
στηριγμοῦ· αὐξάνετε δὲ ἐν χάριτι καὶ 18
γνώσει τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ
Χριστοῦ. αὐτῷ ἡ δόξα καὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέραν
αἰῶνος. ἀμήν.

# Η ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ
## ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ Α΄.

α.

1 Ο ἮΝ ἀπ' ἀρχῆς, ὃ ἀκη-
κόαμεν, ὃ ἑωράκαμεν τοῖς
ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεα-
σάμεθα, καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν
ἐψηλάφησαν περὶ τοῦ λόγου
2 τῆς ζωῆς, καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώ-
θη· καὶ ἑωράκαμεν, καὶ μαρτυροῦμεν, καὶ ἀπαγ-
γέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἥτις ἦν
3 πρὸς τὸν πατέρα, καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν· ὃ ἑω-
ράκαμεν καὶ ἀκηκόαμεν, ἀπαγγέλλομεν ὑ-
μῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν,
καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ
4 μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἰησοῦ χριστοῦ. καὶ ταῦτα γρά-
φομεν ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ἢ πεπληρω-
5 μένη. καὶ ἔστιν αὕτη ἡ ἐπαγγελία ἣν ἀκη-
κόαμεν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν,
Ὅτι ὁ θεὸς φῶς ἐστι, καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ
6 ἔστιν οὐδεμία. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔ-
χομεν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ σκότει περιπα-
τῶμεν, ψευδόμεθα, καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλή-
7 θειαν· ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν, ὡς
αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτί, κοινωνίαν ἔχομεν
μετ' ἀλλήλων· καὶ τὸ αἷμα ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ
υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρ-
8 τίας. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχο-
μεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν, καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔ-
9 στιν ἐν ἡμῖν· ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας
ἡμῶν, πιστός ἐστι καὶ δίκαιος ἵνα ἀφῇ ἡμῖν
τὰς ἁμαρτίας, καὶ καθαρίσῃ ἡμᾶς ἀπὸ πά-
10 σης ἀδικίας. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ ἡμαρτή-
καμεν, ψεύστην ποιοῦμεν αὐτόν, καὶ ὁ λόγος
αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

β.

1 Τεκνία μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν, ἵνα μὴ
ἁμάρτητε· καὶ ἐάν τις ἁμάρτῃ, παράκλη-
τον ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα, ἰησοῦν χριστὸν
2 δίκαιον· καὶ αὐτὸς ἱλασμός ἐστι περὶ τῶν ἁ-
μαρτιῶν ἡμῶν· οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μό-
3 νον, ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου. καὶ ἐν τούτῳ
γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἐὰν τὰς
4 ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν· ὁ λέγων, ἔγνωκα
αὐτόν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύστης
ἐστί, καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν· ὃς δ' ἂν
5 τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγά-
πη τοῦ θεοῦ τετελείωται· ἐν τούτῳ γινώσκο-
6 μεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμεν. ὁ λέγων ἐν αὐτῷ
μένειν, ὀφείλει, καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησε,
καὶ αὐτὸς οὕτως περιπατεῖν. ἀδελφοί, οὐκ ἐν- 7
τολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ἀλλ' ἐντολὴν
παλαιάν, ἣν εἴχετε ἀπ' ἀρχῆς. ἡ ἐντολὴ
ἡ παλαιά ἐστιν ὁ λόγος ὃν ἠκούσατε ἀπ' ἀρ-
χῆς· πάλιν ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ὅ 8
ἐστιν ἀληθὲς ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν ὑμῖν, ὅτι ἡ σκο-
τία παράγεται, καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη
φαίνει. ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι, καὶ τὸν ἀδελ- 9
φὸν αὐτοῦ μισῶν, ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν ἕως ἄρ-
τι. ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ φω- 10
τὶ μένει, καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. ὁ δὲ 11
μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστί, καὶ
ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ, καὶ οὐκ οἶδε ποῦ
ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσε τοὺς αὐτοῦ
ὀφθαλμούς. γράφω ὑμῖν, τεκνία, ὅτι ἀ- 12
φέωνται ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα
αὐτοῦ. γράφω ὑμῖν, πατέρες· ὅτι ἐγνώκατε 13
τὸν ἀπ' ἀρχῆς. γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι· ὅτι νε-
νικήκατε τὸν πονηρόν. γράφω ὑμῖν, παιδία· 14
ὅτι ἐγνώκατε τὸν πατέρα. ἔγραψα ὑμῖν,
νεανίσκοι· ὅτι ἰσχυροί ἐστε, καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ
ἐν ὑμῖν μένει, καὶ νενικήκατε τὸν πονηρόν.
μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον, μηδὲ τὰ ἐν τῷ κό- 15
σμῳ· ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ
ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐν αὐτῷ· ὅτι πᾶν τὸ ἐν 16
τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκός, καὶ ἡ ἐπι-
θυμία τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου
οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρός, ἀλλ' ἐκ τοῦ κόσμου
ἐστί. καὶ ὁ κόσμος παράγεται, καὶ ἡ ἐπιθυμία 17
αὐτοῦ· ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ μένει
εἰς τὸν αἰῶνα. παιδία, ἐσχάτη ὥρα ἐστί· καὶ 18
καθὼς ἠκούσατε ὅτι ὁ ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ
νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν, ὅθεν γι-
νώσκομεν ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἐστίν. ἐξ ἡμῶν 19
ἐξῆλθον, ἀλλ' οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν. εἰ γὰρ ἦσαν
ἐξ ἡμῶν, μεμενήκεισαν ἂν μεθ' ἡμῶν· ἀλλ' ἵνα
φανερωθῶσιν ὅτι οὐκ εἰσὶ πάντες ἐξ ἡμῶν.
καὶ ὑμεῖς χρίσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἁγίου, καὶ 20
οἴδατε πάντα. οὐκ ἔγραψα ὑμῖν, ὅτι οὐκ οἴ- 21
δατε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ὅτι οἴδατε αὐτήν,
καὶ ὅτι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ ἔστι.
τίς ἐστιν ὁ ψεύστης, εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος ὅτι 22
ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ χριστός; οὗτός ἐστιν ὁ ἀντίχρι-
στος, ὁ ἀρνούμενος τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν. πᾶς ὁ 23
ἀρνούμενος τὸν υἱόν, οὐδὲ τὸν πατέρα ἔχει. ὑμεῖς οὖν 24
ὃ ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἐν ὑμῖν μενέτω· ἐὰν
ἐν ὑμῖν μείνῃ ὃ ἀπ' ἀρχῆς ἠκούσατε, καὶ ὑ-
μεῖς ἐν τῷ υἱῷ καὶ ἐν τῷ πατρὶ μενεῖτε. καὶ 25

αὕτη

αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία, ἣν αὐτὸς ἐπηγγεί-
25 λατο ἡμῖν, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. ταῦτα ἔ-
26 γραψα ὑμῖν περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς. καὶ
ὑμεῖς τὸ χρίσμα ὃ ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ, ἐν
ὑμῖν μένει, καὶ οὐ χρείαν ἔχετε ἵνα τις δι-
δάσκῃ ὑμᾶς· ἀλλ' ὡς τὸ αὐτὸ χρίσμα
διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων, καὶ ἀληθές
ἐστι, καὶ οὐκ ἔστι ψεῦδος· καὶ καθὼς ἐδίδαξεν
28 ὑμᾶς, μενεῖτε ἐν αὐτῷ. καὶ νῦν, τεκνία, μέ-
νετε ἐν αὐτῷ· ἵνα ὅταν φανερωθῇ, ἔχωμεν
παῤῥησίαν, καὶ μὴ αἰσχυνθῶμεν ἀπ' αὐτοῦ,
29 ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. ἐὰν εἰδῆτε ὅτι δί-
καιός ἐστι, γινώσκετε ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν
δικαιοσύνην, ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται.

γ'.

1 Ἴδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν
ὁ πατὴρ, ἵνα τέκνα θεοῦ κληθῶμεν· διὰ τοῦ-
το ὁ κόσμος οὐ γινώσκει ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἔγνω
2 αὐτόν. ἀγαπητοὶ, νῦν τέκνα θεοῦ ἐσμεν, καὶ
οὔπω ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα. οἴδαμεν δὲ ὅτι
ἐὰν φανερωθῇ, ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα· ὅτι ὀψό-
3 μεθα αὐτὸν καθώς ἐστι. καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν
ἐλπίδα ταύτην ἐπ' αὐτῷ, ἁγνίζει ἑαυτὸν,
4 καθὼς ἐκεῖνος ἁγνός ἐστι. πᾶς ὁ ποιῶν τὴν
ἁμαρτίαν, καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ· καὶ ἡ ἁμαρ-
5 τία ἐστὶν ἡ ἀνομία. καὶ οἴδατε ὅτι ἐκεῖνος
ἐφανερώθη, ἵνα τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἄρῃ,
6 καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστι. πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ
μένων, οὐχ ἁμαρτάνει· πᾶς ὁ ἁμαρτάνων,
7 οὐχ ἑώρακεν αὐτὸν, οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν. τε-
κνία, μηδεὶς πλανάτω ὑμᾶς. ὁ ποιῶν τὴν
δικαιοσύνην, δίκαιός ἐστι, καθὼς ἐκεῖνος
8 δίκαιός ἐστιν. ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν, ἐκ τοῦ
διαβόλου ἐστίν· ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος
ἁμαρτάνει. εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ υἱὸς τοῦ
9 θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. πᾶς ὁ
γεγεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ, ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ·
ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει. καὶ οὐ δύναται
10 ἁμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται. ἐν
τούτῳ φανερά ἐστι τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ, καὶ τὰ
τέκνα τοῦ διαβόλου. πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δι-
καιοσύνην, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγα-
11 πῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγ-
γελία ἣν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγα-
12 πῶμεν ἀλλήλους· οὐ καθὼς κάϊν ἐκ τοῦ πο-
νηροῦ ἦν, καὶ ἔσφαξε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. καὶ
χάριν τίνος ἔσφαξεν αὐτόν; ὅτι τὰ ἔργα
αὐτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ
13 δίκαια. μὴ θαυμάζετε, ἀδελφοί μου, εἰ
14 μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι
μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν
ζωὴν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς· ὁ μὴ
ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν, μένει ἐν τῷ θανάτῳ.
πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἀνθρωπο- 15
κτόνος ἐστί· καὶ οἴδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτό-
νος οὐκ ἔχει ζωὴν αἰώνιον ἐν αὐτῷ μένουσαν.
ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ, 16
ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθη-
κε· καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν
τὰς ψυχὰς τιθέναι. ὃς δ' ἂν ἔχῃ τὸν βίον τοῦ 17
κόσμου, καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρείαν ἔ-
χοντα, καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ'
αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ;
τεκνία μου, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ, μηδὲ τῇ 18
γλώσσῃ· ἀλλ' ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ. καὶ ἐν τού- 19
τῳ γινώσκομεν ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμὲν,
καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πείσομεν τὰς καρδίας
ἡμῶν. ὅτι ἐὰν καταγινώσκῃ ἡμῶν ἡ καρ- 20
δία, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ θεὸς τῆς καρδίας ἡ-
μῶν, καὶ γινώσκει πάντα. ἀγαπητοὶ, ἐὰν ἡ 21
καρδία ἡμῶν μὴ καταγινώσκῃ ἡμῶν, παῤ-
ῥησίαν ἔχομεν πρὸς τὸν θεόν. καὶ ὃ ἐὰν αἰτῶ- 22
μεν, λαμβάνομεν παρ' αὐτοῦ, ὅτι τὰς ἐντο-
λὰς αὐτοῦ τηροῦμεν, καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον
αὐτοῦ ποιοῦμεν. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, 23
ἵνα πιστεύσωμεν τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ
ἰησοῦ χριστοῦ, καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, καθὼς
ἔδωκεν ἐντολήν. καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντολὰς 24
αὐτοῦ, ἐν αὐτῷ μένει, καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ μένει.
καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν,
ἐκ τοῦ πνεύματος οὗ ἔδωκεν ἡμῖν.

δ'.

Ἀγαπητοὶ, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύ- 1
τε· ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα, εἰ ἐκ
τοῦ θεοῦ ἐστιν· ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐξ-
εληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον. ἐν τούτῳ γινώ- 2
σκεται τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ· πᾶν πνεῦμα ὃ
ὁμολογεῖ ἰησοῦν χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα,
ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστι. καὶ πᾶν πνεῦμα ὃ μὴ ὁμολο- 3
γεῖ ἰησοῦν χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ
θεοῦ οὐκ ἔστι· καὶ τοῦτό ἐστι τὸ τοῦ ἀντιχρίστου· ὃ
ἀκηκόατε, ὅτι ἔρχεται. καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ
ἐστὶν ἤδη. ὑμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστε, τεκνία, καὶ νε- 4
νικήκατε αὐτούς· ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ ἐν ὑμῖν,
ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ. αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσί· 5
διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσι, καὶ ὁ κόσμος
αὐτῶν ἀκούει. ἡμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμεν· ὁ γινώ- 6
σκων τὸν θεὸν, ἀκούει ἡμῶν· ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ
θεοῦ, οὐκ ἀκούει ἡμῶν. ἐκ τούτου γινώσκομεν
τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, καὶ τὸ πνεῦμα τῆς
πλάνης. ἀγαπητοὶ, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι 7
ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστι, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν
ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται, καὶ γινώσκει τὸν θεόν. ὁ μὴ 8
ἀγαπῶν, οὐκ ἔγνω τὸν θεόν· ὅτι ὁ θεὸς ἀγάπη
ἐστίν.

9 ἐστίν. ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ
ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέ-
σταλκεν ὁ θεὸς εἰς τὸν κόσμον, ἵνα ζήσωμεν δι'
10 αὐτοῦ. ἐν τούτῳ ἐστὶν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς
ἠγαπήσαμεν τὸν θεόν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἠγά-
πησεν ἡμᾶς, καὶ ἀπέστειλε τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἱλα-
11 σμὸν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. ἀγαπητοί,
εἰ οὕτως ὁ θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ὀ-
12 φείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν. θεὸν οὐδεὶς πώ-
ποτε τεθέαται· ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ
θεὸς ἐν ἡμῖν μένει, καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετε-
13 λειωμένη ἐστὶν ἐν ἡμῖν. ἐν τούτῳ γινώσκο-
μεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν, καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν,
ὅτι ἐκ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν·
14 καὶ ἡμεῖς τεθεάμεθα, καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ
πατὴρ ἀπέσταλκε τὸν υἱὸν σωτῆρα τοῦ κό-
15 σμου. ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ὅτι ἰησοῦς ἐστιν ὁ υἱὸς
τοῦ θεοῦ, ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ μένει, καὶ αὐτὸς ἐν
16 τῷ θεῷ. καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύ-
καμεν τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν. ὁ
θεὸς ἀγάπη ἐστί· καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ,
ἐν τῷ θεῷ μένει, καὶ ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ μένει.
17 ἐν τούτῳ τετελείωται ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, ἵνα
παῤῥησίαν ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρί-
σεως, ὅτι καθὼς ἐκεῖνός ἐστι, καὶ ἡμεῖς ἐσμεν
18 ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. φόβος οὐκ ἔστιν ἐν τῇ ἀ-
γάπῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν
φόβον· ὅτι ὁ φόβος κόλασιν ἔχει. ὁ δὲ φοβού-
19 μενος οὐ τετελείωται ἐν τῇ ἀγάπῃ. ἡμεῖς ἀ-
γαπῶμεν αὐτόν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἠγάπη-
20 σεν ἡμᾶς. ἐάν τις εἴπῃ, ὅτι ἀγαπῶ τὸν
θεόν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ, ψεύστης ἐστίν.
ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὃν ἑώ-
ρακε, τὸν θεὸν ὃν οὐχ ἑώρακε, πῶς δύναται
21 ἀγαπᾷν; καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν
ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν θεόν, ἀγαπᾷ
καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

ε.

1 Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι ἰησοῦς ἐστιν ὁ χριστός,
ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται· καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν
γεννήσαντα, ἀγαπᾷ καὶ τὸν γεγεννημένον ἐξ
2 αὐτοῦ. ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἀγαπῶμεν
τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ, ὅταν τὸν θεὸν ἀγαπῶμεν,
3 καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. αὕτη γάρ
ἐστιν ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ
τηρῶμεν· καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ
4 εἰσίν· ὅτι πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ θεοῦ,
νικᾷ τὸν κόσμον. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νική-
5 σασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν. τίς ἐστιν ὁ
νικῶν τὸν κόσμον, εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι ἰησοῦς
6 ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ; οὗτός ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι' ὕ-
δατος καὶ αἵματος, ἰησοῦς ὁ χριστός· οὐκ ἐν τῷ
ὕδατι μόνον, ἀλλ' ἐν τῷ ὕδατι καὶ αἵματι·
καὶ τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ μαρτυροῦν, ὅτι τὸ πνεῦ-
μά ἐστιν ἡ ἀλήθεια. ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρ- 7
τυροῦντες ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ πατήρ, καὶ ὁ λόγος,
καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα· καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἕν εἰ-
σι. καὶ τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐπὶ τῆς 8
γῆς, τὸ πνεῦμα, καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸ αἷμα· εἰ 9
τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ
μαρτυρία τοῦ θεοῦ μείζων ἐστίν· ὅτι αὕτη
ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ θεοῦ, ἣν μεμαρτύρηκε
περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν τοῦ 10
θεοῦ, ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν αὐτῷ· ὁ μὴ πι-
στεύων τῷ θεῷ, ψεύστην πεποίηκεν αὐτόν·
ὅτι οὐ πεπίστευκεν εἰς τὴν μαρτυρίαν ἣν με-
μαρτύρηκεν ὁ θεὸς περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. καὶ 11
αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον
ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεός, καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ
υἱῷ αὐτοῦ ἐστιν. ὁ ἔχων τὸν υἱόν, ἔχει τὴν ζωήν· 12
ὁ μὴ ἔχων τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, τὴν ζωὴν οὐκ
ἔχει. ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν 13
εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, ἵνα εἰδῆτε ὅτι
ζωὴν αἰώνιον ἔχετε, καὶ ἵνα πιστεύητε εἰς
τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ 14
παῤῥησία ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτόν, ὅτι ἐάν
τι αἰτώμεθα κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἀκούει
ἡμῶν. καὶ ἐὰν οἴδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν, ὃ ἂν 15
αἰτώμεθα, οἴδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰ-
τήματα ἃ ᾐτήκαμεν παρ' αὐτοῦ. ἐάν τις 16
ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα ἁ-
μαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον, αἰτήσει, καὶ δώ-
σει αὐτῷ ζωήν, τοῖς ἁμαρτάνουσι μὴ πρὸς
θάνατον. ἔστιν ἁμαρτία πρὸς θάνατον, οὐ
περὶ ἐκείνης λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ. πᾶσα ἀ- 17
δικία ἁμαρτία ἐστί· καὶ ἔστιν ἁμαρτία οὐ
πρὸς θάνατον. οἴδαμεν ὅτι πᾶς ὁ γεγεννη- 18
μένος ἐκ τοῦ θεοῦ, οὐχ ἁμαρτάνει· ἀλλ' ὁ γεν-
νηθεὶς ἐκ τοῦ θεοῦ τηρεῖ ἑαυτόν, καὶ ὁ πονηρὸς
οὐχ ἅπτεται αὐτοῦ. οἴδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ 19
ἐσμεν, καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ
κεῖται. οἴδαμεν δὲ ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἥκει, 20
καὶ δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν, ἵνα γινώσκω-
μεν τὸν ἀληθινὸν θεόν· καί ἐσμεν ἐν τῷ ἀ-
ληθινῷ, ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἰησοῦ χριστῷ. οὗτός
ἐστιν ὁ ἀληθινὸς θεός, καὶ ζωὴ αἰώνιος. τε- 21
κνία, φυλάξατε ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν εἰδώλων.
ἀμήν.

## Η ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ἰωάννου καθολικὴ ἐπιστολὴ β'.

1 Ο Πρεσβύτερος ἐκλεκτῇ κυρίᾳ, καὶ
τοῖς τέκνοις αὐτῆς, οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ
ἐν ἀληθείᾳ, καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος, ἀλλὰ
2 καὶ πάντες οἱ ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν, διὰ τὴν
ἀλήθειαν τὴν μένουσαν ἐν ἡμῖν, καὶ μεθ' ἡμῶν ἔ-
3 σται εἰς τὸν αἰῶνα· ἔσται μεθ' ὑμῶν χάρις, ἔ-
λεος, εἰρήνη, ἀπὸ θεοῦ πατρὸς, καὶ παρὰ κυρίου
ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ πατρὸς, ἐν ἀληθείᾳ
4 καὶ ἀγάπῃ. ἐχάρην λίαν ὅτι εὕρηκα ἐκ τῶν
τέκνων σου περιπατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ, κα-
5 θὼς ἐντολὴν ἐλάβομεν παρὰ τοῦ πατρός. καὶ
νῦν ἐρωτῶ σε κυρία, οὐχ ὡς ἐντολὴν γρά-
φων σοι καινὴν, ἀλλὰ ἣν εἴχομεν ἀπ' ἀρ-
6 χῆς· ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. καὶ αὕτη ἐστὶν
ἡ ἀγάπη, ἵνα περιπατῶμεν κατὰ τὰς ἐντο-
λὰς αὐτοῦ. αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ, καθὼς ἠκού-
σατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἐν αὐτῇ περιπατῆ-
7 τε. ὅτι πολλοὶ πλάνοι εἰσῆλθον εἰς τὸν κό-
σμον, οἱ μὴ ὁμολογοῦντες ἰησοῦν χριστὸν ἐρ-
χόμενον ἐν σαρκί· οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ
8 ἀντίχριστος. βλέπετε ἑαυτοὺς, ἵνα μὴ ἀπο-
λέσωμεν ἃ εἰργασάμεθα καλά, ἀλλὰ μισθὸν
9 πλήρη ἀπολάβωμεν. πᾶς ὁ παραβαίνων
καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ χριστοῦ, θεὸν
οὐκ ἔχει. ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ χριστοῦ,
10 οὗτος καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν ἔχει. εἴ τις ἔρ-
χεται πρὸς ὑμᾶς, καὶ ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ
φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν, καὶ
11 χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε. ὁ γὰρ λέγων αὐτῷ
χαίρειν, κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονη-
12 ροῖς. πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφειν, οὐκ ἐβουλή-
θην διὰ χάρτου καὶ μέλανος· ἀλλ' ἐλπίζω ἐλ-
θεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλῆ-
σαι· ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾖ πεπληρωμένη.
13 ἀσπάζεταί σε τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου
τῆς ἐκλεκτῆς. ἀμήν.

## Η ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ἰωάννου καθολικὴ ἐπιστολὴ γ'.

Ο Πρεσβύτερος γαΐῳ τῷ ἀγαπη- 1
τῷ, ὃν ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ. ἀγα- 2
πητὲ, περὶ πάντων εὔχομαί σε εὐο-
δοῦσθαι καὶ ὑγιαίνειν, καθὼς εὐοδοῦταί σου ἡ
ψυχή. ἐχάρην γὰρ λίαν ἐρχομένων ἀδελ- 3
φῶν, καὶ μαρτυρούντων σου τῇ ἀληθείᾳ, κα-
θὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖς. μειζοτέραν 4
τούτων οὐκ ἔχω χαρὰν, ἵνα ἀκούω τὰ ἐμὰ
τέκνα ἐν ἀληθείᾳ περιπατοῦντα. ἀγαπητὲ, 5
πιστὸν ποιεῖς ὃ ἐὰν ἐργάσῃ εἰς τοὺς ἀδελφοὺς
καὶ εἰς τοὺς ξένους, οἳ ἐμαρτύρησάν σου τῇ ἀ- 6
γάπῃ ἐνώπιον ἐκκλησίας· οὓς καλῶς ποιή-
σεις προπέμψας ἀξίως τοῦ θεοῦ. ὑπὲρ γὰρ τοῦ 7
ὀνόματος αὐτοῦ ἐξῆλθον, μηδὲν λαμβάνοντες
ἀπὸ τῶν ἐθνῶν. ἡμεῖς οὖν ὀφείλομεν ἀπο- 8
λαμβάνειν τοὺς τοιούτους, ἵνα συνεργοὶ γινώ-
μεθα τῇ ἀληθείᾳ. ἔγραψα τῇ ἐκκλησίᾳ· 9
ἀλλ' ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν διοτρεφὴς οὐκ
ἐπιδέχεται ἡμᾶς. διὰ τοῦτο ἐὰν ἔλθω, ὑπο- 10
μνήσω αὐτοῦ τὰ ἔργα ἃ ποιεῖ, λόγοις πονη-
ροῖς φλυαρῶν ἡμᾶς· καὶ μὴ ἀρκούμενος ἐπὶ
τούτοις, οὔτε αὐτὸς ἐπιδέχεται τοὺς ἀδελφοὺς,
καὶ τοὺς βουλομένους κωλύει, καὶ ἐκ τῆς ἐκκλη-
σίας ἐκβάλλει. ἀγαπητὲ, μὴ μιμοῦ τὸ κα- 11
κὸν, ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. ὁ ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ
θεοῦ ἐστιν· ὁ κακοποιῶν οὐχ ἑώρακε τὸν θεόν.
δημητρίῳ μεμαρτύρηται ὑπὸ πάντων, καὶ 12
ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας· καὶ ἡμεῖς δὲ μαρτυ-
ροῦμεν, καὶ οἴδατε ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν ἀ-
ληθής ἐστι. πολλὰ εἶχον γράφειν, ἀλλ' οὐ θέ- 13
λω διὰ μέλανος καὶ καλάμου σοι γράψαι.
ἐλπίζω δὲ εὐθέως ἰδεῖν σε, καὶ στόμα πρὸς 14
στόμα λαλήσομεν. εἰρήνη σοι. ἀσπάζονταί 15
σε οἱ φίλοι. ἀσπάζου τοὺς φίλους κατ' ὄνομα.

# Η ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΟΥΔΑ

## ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

1 ΙΟΥΔΑΣ χριστοῦ ἰησοῦ
δοῦλος, ἀδελφὸς δὲ ἰακώβου,
τοῖς ἐν θεῷ πατρὶ ἡγιασμέ-
νοις, καὶ ἰησοῦ χριστῷ τετηρη-
2 μένοις, κλητοῖς· ἔλεος ὑμῖν
3 καὶ εἰρήνη καὶ ἀγάπη πληθυνθείη. ἀγαπη-
τοὶ, πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενος γράφειν ὑ-
μῖν περὶ τῆς κοινῆς σωτηρίας, ἀνάγκην ἔσχον
γράψαι ὑμῖν, παρακαλῶν ἐπαγωνίζεσθαι τῇ ἅ-
παξ παραδοθείσῃ τοῖς ἁγίοις πίστει. πα- 4
ρεισέδυσαν γάρ τινες ἄνθρωποι οἱ πάλαι
προγεγραμμένοι εἰς τοῦτο τὸ κρίμα, ἀσε-

βεῖς, τὴν τοῦ θεοῦ ἡμῶν χάριν μετατιθέντες
εἰς ἀσέλγειαν, καὶ τὸν μόνον θεὸν καὶ δεσπότην
τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν χριστὸν ἀρνούμενοι.
5 ὑπομνῆσαι δὲ ὑμᾶς βούλομαι, εἰδότας ὑμᾶς
ἅπαξ τοῦτο, ὅτι ὁ κύριος λαὸν ἐκ γῆς αἰγύ-
πτου σώσας, τὸ δεύτερον τοὺς μὴ πιστεύσαν-
6 τας ἀπώλεσεν. ἀγγέλους τε τοὺς μὴ τηρή-
σαντας τὴν ἑαυτῶν ἀρχὴν, ἀλλὰ ἀπολιπόν-
τας τὸ ἴδιον οἰκητήριον, εἰς κρίσιν μεγά-
λης ἡμέρας, δεσμοῖς ἀϊδίοις ὑπὸ ζόφον τε-
7 τήρηκεν. ὡς σόδομα, καὶ γόμοῤῥα, καὶ αἱ περὶ
αὐτὰς πόλεις, τὸν ὅμοιον τούτοις τρόπον ἐκ-
πορνεύσασαι, καὶ ἀπελθοῦσαι ὀπίσω σαρκὸς
ἑτέρας, πρόκεινται δεῖγμα, πυρὸς αἰωνίου
8 δίκην ὑπέχουσαι. ὁμοίως μέντοι καὶ οὗτοι
ἐνυπνιαζόμενοι, σάρκα μὲν μιαίνουσι, κυ-
ριότητα δὲ ἀθετοῦσι, δόξας δὲ βλασφημοῦ-
9 σιν. ὁ δὲ μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτε τῷ δια-
βόλῳ διακρινόμενος διελέγετο περὶ τοῦ
μωυσέως σώματος, οὐκ ἐτόλμησε κρίσιν ἐ-
πενεγκεῖν βλασφημίας· ἀλλ' εἶπεν, ἐπιτι-
μήσαι σοι κύριος. οὗτοι δὲ ὅσα μὲν οὐκ οἴδα-
10 σι, βλασφημοῦσιν· ὅσα δὲ φυσικῶς ὡς τὰ
ἄλογα ζῶα ἐπίστανται, ἐν τούτοις φθείρονται.
11 οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι τῇ ὁδῷ τοῦ κάϊν ἐπορεύθησαν,
καὶ τῇ πλάνῃ τοῦ βαλαὰμ μισθοῦ ἐξεχύθη-
σαν, καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ κορὲ ἀπώλοντο.
12 οὗτοί εἰσιν ἐν ταῖς ἀγάπαις ὑμῶν σπιλάδες,
συνευωχούμενοι ὑμῖν, ἀφόβως ἑαυτοὺς ποι-
μαίνοντες· νεφέλαι ἄνυδροι, ὑπὸ ἀνέμων
παραφερόμεναι, δένδρα φθινοπωρινὰ, ἄ-
13 καρπα, δὶς ἀποθανόντα, ἐκριζωθέντα· κύ-
ματα ἄγρια θαλάσσης, ἐπαφρίζοντα τὰς
ἑαυτῶν αἰσχύνας, ἀστέρες πλανῆται· οἷς ὁ ζό-
φος τοῦ σκότους εἰς αἰῶνα τετήρηται. προεφή- 14
τευσε δὲ καὶ τούτοις ἕβδομος ἀπὸ ἀδὰμ
ἐνὼχ, λέγων, Ἰδοὺ ἦλθε κύριος ἐν ἁγίαις
μυριάσιν αὐτοῦ, ποιῆσαι κρίσιν κατὰ πάν- 15
των, καὶ ἐλέγξαι πάντας τοὺς ἀσεβεῖς αὐτῶν,
περὶ πάντων τῶν ἔργων ἀσεβείας αὐτῶν ὧν
ἠσέβησαν, καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν ὧν ἐλά-
λησαν κατ' αὐτοῦ, ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς. οὗτοί 16
εἰσι γογγυσταὶ, μεμψίμοιροι, κατὰ τὰς ἐπι-
θυμίας αὐτῶν πορευόμενοι, καὶ τὸ στόμα αὐτῶν
λαλεῖ ὑπέρογκα, θαυμάζοντες πρόσωπα
ὠφελείας χάριν. ὑμεῖς δὲ, ἀγαπητοὶ, μνή- 17
σθητε τῶν ῥημάτων τῶν προειρημένων ὑπὸ τῶν
ἀποστόλων τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, ὅτι 18
ἔλεγον ὑμῖν, ὅτι ἐν ἐσχάτῳ χρόνῳ ἔσονται
ἐμπαῖκται, κατὰ τὰς ἐπιθυμίας ἑαυτῶν πο- 19
ρευόμενοι τῶν ἀσεβειῶν. οὗτοί εἰσιν οἱ ἀποδιο-
ρίζοντες, ψυχικοὶ, πνεῦμα μὴ ἔχοντες. ὑμεῖς 20
δὲ, ἀγαπητοὶ, τῇ ἁγιωτάτῃ ἡμῶν πίστει ἐ-
ποικοδομοῦντες ἑαυτοὺς, ἐν πνεύματι ἁγίῳ
προσευχόμενοι, ἑαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ θεοῦ τη- 21
ρήσατε, προσδεχόμενοι τὸ ἔλεος τοῦ κυρίου
ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, εἰς ζωὴν αἰώνιον· καὶ οὓς 22
μὲν ἐλεεῖτε διακρινόμενοι· οὓς δὲ ἐν φόβῳ 23
σώζετε, ἐκ τοῦ πυρὸς ἁρπάζοντες, μισοῦντες
καὶ τὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἐσπιλωμένον χιτῶνα.
τῷ δὲ δυναμένῳ φυλάξαι αὐτοὺς ἀπταίστους, 24
καὶ στῆσαι κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἀμώ-
μους ἐν ἀγαλλιάσει· μόνῳ σοφῷ θεῷ σω- 25
τῆρι ἡμῶν δόξα καὶ μεγαλωσύνη, κράτος
καὶ ἐξουσία, καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς αἰῶ-
νας. ἀμήν.

# ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ.

α.

1 ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ἰη-
σοῦ χριστοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐ-
τῷ ὁ θεὸς, δεῖξαι τοῖς δού-
λοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν
τάχει· καὶ ἐσήμανεν ἀπο-
στείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου
2 αὐτοῦ τῷ δούλῳ αὐτοῦ ἰωάννῃ· ὃς ἐμαρτύρη-
σε τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, καὶ τὴν μαρτυρίαν ἰησοῦ
χριστοῦ, ὅσα εἶδε καὶ ἅτινά εἰσι, καὶ ἃ χρὴ γε-
3 νέσθαι μετὰ ταῦτα. μακάριος ὁ ἀναγινώσκων,
καὶ οἱ ἀκούοντες τοὺς λόγους τῆς προφητείας, καὶ
τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα· ὁ γὰρ
4 καιρὸς ἐγγύς. ἰωάννης ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς
ἐν τῇ ἀσίᾳ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ τοῦ ὁ ὢν
καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, καὶ ἀπὸ τῶν ἑπτὰ πνευ-
μάτων, ἃ ἐστιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ 5
ἀπὸ ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς, ὁ πρω-
τότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασι-
λέων τῆς γῆς· τῷ ἀγαπήσαντι ἡμᾶς, καὶ λού-
σαντι ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐν τῷ
αἵματι αὐτοῦ· καὶ ἐποίησεν ἡμᾶς βασι- 6
λείαν καὶ ἱερεῖς τῷ θεῷ καὶ πατρὶ αὐτοῦ·
αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων. ἀμήν. ἰδοὺ ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν, 7
καὶ ὄψεται αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμὸς, καὶ οἵτινες αὐτὸν
ἐξεκέντησαν· καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι
αἱ φυλαὶ τῆς γῆς· ναὶ, ἀμήν. ἐγώ εἰμι τὸ 8

Α καὶ τὸ Ω, λέγει ὁ κύριος ὁ θεὸς, ὁ ὢν καὶ ὁ
9 ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὁ παντοκράτωρ. ἐγὼ
ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν καὶ κοινωνὸς ἐν τῇ
θλίψει καὶ βασιλείᾳ καὶ ὑπομονῇ ἐν χριστῷ
ἰησοῦ, ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ
πάτμῳ, διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, καὶ διὰ τὴν
10 μαρτυρίαν ἰησοῦ χριστοῦ. ἐγενόμην ἐν πνεύ-
ματι ἐν τῇ κυριακῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἤκουσα φω-
11 νὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος λε-
γούσης, ὃ βλέπεις γράψον εἰς βιβλίον, καὶ
πέμψον ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις, εἰς ἔφεσον, καὶ
εἰς σμύρναν, καὶ εἰς πέργαμον, καὶ εἰς θυάτει-
ρα, καὶ εἰς σάρδεις, καὶ εἰς φιλαδέλφειαν, καὶ
12 εἰς λαοδίκειαν. καὶ ἐκεῖ ἐπέστρεψα βλέπειν
τὴν φωνὴν ἥτις ἐλάλει μετ᾽ ἐμοῦ. καὶ ἐπιστρέ-
13 ψας εἶδον ἑπτὰ λυχνίας χρυσᾶς, καὶ ἐν μέσῳ
τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν ὅμοιον υἱῷ ἀνθρώπου, ἐνδε-
δυμένον ποδήρη, καὶ περιεζωσμένον πρὸς τοῖς
14 μαζοῖς ζώνην χρυσῆν. ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ
καὶ αἱ τρίχες λευκαὶ ὡσεὶ ἔριον λευκὸν, ὡς
χιών· καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλὸξ πυρός.
15 καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ, ὡς ἐν
καμίνῳ πεπυρωμένοι· καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς
16 φωνὴ ὑδάτων πολλῶν. καὶ ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ
αὐτοῦ χειρὶ ἀστέρας ἑπτά· καὶ ἐκ τοῦ στόματος
αὐτοῦ ῥομφαία δίστομος ὀξεῖα ἐκπορευομέ-
νη· καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος φαίνει ἐν τῇ
17 δυνάμει αὐτοῦ. καὶ ὅτε εἶδον αὐτὸν, ἔπεσα
πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡς νεκρός· καὶ ἐπέθηκε
τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα ἐπ᾽ ἐμὲ, λέγων, μὴ
18 φοβοῦ, ἐγώ εἰμι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, καὶ
ὁ ζῶν· καὶ ἐγενόμην νεκρὸς, καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμι
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν· καὶ ἔχω
19 τὰς κλεῖς τοῦ θανάτου καὶ τοῦ ᾅδου. γράψον ἃ
εἶδες, καὶ ἅ εἰσι, καὶ ἃ μέλλει γίνεσθαι μετὰ
20 ταῦτα. τὸ μυστήριον τῶν ἑπτὰ ἀστέρων ὧν
εἶδες ἐπὶ τῆς δεξιᾶς μου, καὶ τὰς ἑπτὰ λυ-
χνίας τὰς χρυσᾶς· οἱ ἑπτὰ ἀστέρες, ἄγγελοι
τῶν ἑπτὰ ἐκκλησιῶν εἰσι· καὶ αἱ ἑπτὰ λυχνίαι
ἃς εἶδες, ἑπτὰ ἐκκλησίαι εἰσί.

β´.

1 Τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐκκλησίας ἐν ἐφέσῳ γρά-
ψον· τάδε λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας
ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐν μέσῳ τῶν
2 ἑπτὰ λυχνιῶν τῶν χρυσῶν. οἶδα τὰ ἔργα σου
καὶ τὸν κόπον καὶ τὴν ὑπομονήν σου, καὶ ὅτι οὐ δύ-
νῃ βαστάσαι κακοὺς, καὶ ἐπείρασας τοὺς λέ-
γοντας ἑαυτοὺς ἀποστόλους εἶναι, καὶ οὐκ εἰσί· καὶ
3 εὗρες αὐτοὺς ψευδεῖς, καὶ ἐβάστασας, καὶ ὑπο-
μονὴν ἔχεις διὰ τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐκ ἐκο-
4 πίασας. ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ, ὅτι τὴν ἀγάπην
5 σου τὴν πρώτην ἀφῆκας. μνημόνευε οὖν πό-
θεν ἐκπέπτωκας, καὶ μετανόησον, καὶ τὰ
πρῶτα ἔργα ποίησον· εἰ δὲ μὴ, ἔρχομαί σοι
ταχὺ, καὶ κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου
αὐτῆς, ἐὰν μὴ μετανοήσῃς. ἀλλὰ τοῦτο ἔχεις, 6
ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν νικολαϊτῶν, ἃ κἀγὼ
μισῶ. ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα 7
λέγει ταῖς ἐκκλησίαις· τῷ νικῶντι δώσω φα-
γεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, ὅ ἐστιν ἐν μέσῳ τοῦ
παραδείσου τοῦ θεοῦ μου. καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν 8
σμύρνῃ ἐκκλησίας γράψον· τάδε λέγει ὁ
πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ὃς ἐγένετο νεκρὸς, καὶ
ἔζησεν. οἶδά σου τὰ ἔργα καὶ τὴν θλῖψιν, καὶ τὴν 9
πτωχείαν, ἀλλὰ πλούσιος εἶ· καὶ τὴν βλασφη-
μίαν τῶν λεγόντων ἰουδαίους εἶναι ἑαυτοὺς, καὶ οὐκ
εἰσὶν, ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ σατανᾶ. μηδὲν 10
φοβοῦ ἃ μέλλεις πάσχειν· ἰδοὺ δὴ μέλλει βα-
λεῖν ὁ διάβολος ἐξ ὑμῶν εἰς φυλακὴν, ἵνα
πειρασθῆτε. καὶ ἕξετε θλῖψιν ἡμερῶν δέ-
κα. γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου, καὶ δώσω σοι
τὸν στέφανον τῆς ζωῆς. ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω τί 11
τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις· ὁ νικῶν, οὐ
μὴ ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ δευτέρου. καὶ 12
τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν περγάμῳ ἐκκλησίας γρά-
ψον· τάδε λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν τὴν δί-
στομον τὴν ὀξεῖαν· οἶδα τὰ ἔργα σου, καὶ ποῦ 13
κατοικεῖς, ὅπου ὁ θρόνος τοῦ σατανᾶ, καὶ κρα-
τεῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐκ ἠρνήσω τὴν πίστιν
μου, ἐν ταῖς ἡμέραις ἐν αἷς ἀντίπας ὁ μάρτυς
μου ὁ πιστὸς, ὃς ἀπεκτάνθη παρ᾽ ὑμῖν, ὅπου ὁ
σατανᾶς κατοικεῖ. ἀλλ᾽ ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα, 14
ὅτι ἔχεις ἐκεῖ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν βα-
λαὰμ, ὃς ἐδίδαξε τὸν βαλὰκ βαλεῖν σκάν-
δαλον, ἐνώπιον τῶν υἱῶν ἰσραὴλ, φαγεῖν εἰ-
δωλόθυτα, καὶ πορνεῦσαι. οὕτως ἔχεις καὶ σὺ 15
κρατοῦντας τὴν διδαχὴν τῶν νικολαϊτῶν. ὁμοίως 16
μετανόησον· εἰ δὲ μὴ, ἔρχομαί σοι ταχὺ, καὶ
πολεμήσω μετ᾽ αὐτῶν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ
στόματός μου. ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω τί τὸ 17
πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις· τῷ νικῶντι
δώσω αὐτῷ φαγεῖν ἀπὸ τοῦ μάννα τοῦ κε-
κρυμμένου, καὶ δώσω αὐτῷ ψῆφον λευκὴν, καὶ
ἐπὶ τὴν ψῆφον ὄνομα καινὸν γεγραμμένον, ὃ
οὐδεὶς ἔγνω, εἰ μὴ ὁ λαμβάνων. καὶ τῷ ἀγγέ- 18
λῳ τῆς ἐν θυατείροις ἐκκλησίας γράψον· τά-
δε λέγει ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς
αὐτοῦ ὡς φλόγα πυρὸς, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅ-
μοιοι χαλκολιβάνῳ· οἶδά σου τὰ ἔργα, καὶ τὴν 19
ἀγάπην, καὶ τὴν πίστιν, καὶ τὴν διακονίαν, καὶ τὴν
ὑπομονήν σου, καὶ τὰ ἔργα σου τὰ ἔσχατα
πλείονα τῶν πρώτων. ἀλλ᾽ ἔχω κατὰ σοῦ, ὅτι 20
ἐᾷς τὴν γυναῖκά σου ἰεζάβελ, ἣ λέγει ἑαυτὴν
προφῆτιν, καὶ διδάσκει, καὶ πλανᾷ τοὺς ἐμοὺς



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

21 δέλους, πορνεῦσαι, καὶ φαγεῖν εἰδωλόθυτα· καὶ
ἔδωκα αὐτῇ χρόνον ἵνα μετανοήσῃ, καὶ οὐ
22 θέλει μετανοῆσαι ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς. ἰδοὺ
βάλλω αὐτὴν εἰς κλίνην, καὶ τοὺς μοιχεύοντας
μετ᾽ αὐτῆς, εἰς θλίψιν μεγάλην, ἐὰν μὴ με-
23 τανοήσωσιν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. καὶ τὰ τέκνα
αὐτῆς ἀποκτενῶ ἐν θανάτῳ· καὶ γνώσονται
πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι, ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ ἐρευ-
νῶν νεφροὺς καὶ καρδίας· καὶ δώσω ὑμῖν ἑκά-
24 στῳ κατὰ τὰ ἔργα ὑμῶν. ὑμῖν δὲ λέγω, τοῖς
λοιποῖς τοῖς ἐν θυατείροις, ὅσοι οὐκ ἔχουσι
τὴν διδαχὴν ταύτην, οἵτινες οὐκ ἔγνωσαν τὰ
βάθεα τοῦ σατανᾶ, ὡς λέγουσιν· οὐ βαλῶ ἐφ᾽
25 ὑμᾶς ἄλλο βάρος· πλὴν ὃ ἔχετε, κρατή-
26 σατε ἄχρις οὗ ἂν ἥξω. καὶ ὁ νικῶν, καὶ ὁ τη-
ρῶν ἄχρι τέλους τὰ ἔργα μου, δώσω αὐτῷ
27 ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐθνῶν, καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς
ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ, ὡς τὰ σκεύη τὰ κερα-
28 μικὰ συντριβήσεται· ὡς κἀγὼ εἴληφα πα-
ρὰ τοῦ πατρός μου· καὶ δώσω αὐτῷ τὸν ἀστέρα τὸν
29 πρωϊνόν. ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦ-
μα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

γ΄.

1 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν σάρδεσιν ἐκκλη-
σίας γράψον· τάδε λέγει ὁ ἔχων τὰ ἑπτὰ
πνεύματα τοῦ θεοῦ, καὶ τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας, οἶ-
δά σου τὰ ἔργα, ὅτι ὄνομα ἔχεις ὅτι ζῇς, καὶ
2 νεκρὸς εἶ. γίνου γρηγορῶν, καὶ στήριξον τὰ
λοιπὰ ἃ ἔμελλες ἀποβαλεῖν. οὐ γὰρ εὕρηκά
σου τὰ ἔργα πεπληρωμένα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ
3 μου. μνημόνευε οὖν πῶς εἴληφας, καὶ ἤκουσας,
καὶ τήρει, καὶ μετανόησον. ἐὰν οὖν μὴ γρηγορή-
σῃς, ἥξω ἐπὶ σὲ ὡς κλέπτης, καὶ οὐ μὴ γνῷς
4 ποίαν ὥραν ἥξω ἐπὶ σέ. ἀλλ᾽ ὀλίγα ἔχεις ὀ-
νόματα ἐν σάρδεσιν, ἃ οὐκ ἐμόλυναν τὰ ἱ-
μάτια αὐτῶν, καὶ περιπατήσουσι μετ᾽ ἐμοῦ
5 ἐν λευκοῖς, ὅτι ἄξιοί εἰσιν. ὁ νικῶν, οὗτος πε-
ριβαλεῖται ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ οὐ μὴ
ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς βίβλου τῆς
ζωῆς, καὶ ὁμολογήσω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐνώπιον
τοῦ πατρός μου, καὶ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ.
6 ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς
7 ἐκκλησίαις. καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν φιλαδελ-
φείᾳ ἐκκλησίας γράψον· τάδε λέγει ὁ ἅ-
γιος, ὁ ἀληθινὸς, ὁ ἔχων τὴν κλεῖν τοῦ δαβὶδ,
ὁ ἀνοίγων, καὶ οὐδεὶς κλείσει αὐτὴν, εἰ μὴ ὁ
8 ἀνοίγων, καὶ οὐδεὶς ἀνοίξει. οἶδά σου τὰ ἔρ-
γα. ἰδοὺ δέδωκα ἐνώπιόν σου θύραν ἀνεῳ-
γμένην, ἣν οὐδεὶς δύναται κλεῖσαι αὐτήν·
ὅτι μικρὰν ἔχεις δύναμιν, καὶ ἐτήρησάς μου
9 τὸν λόγον, καὶ οὐκ ἠρνήσω τὸ ὄνομά μου. ἰδοὺ δί-
δωμι ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ σατανᾶ, τῶν λε-
γόντων ἑαυτοὺς ἰουδαίους εἶναι, καὶ οὐκ εἰσὶν, ἀλλὰ
ψεύδονται. ἰδοὺ ποιήσω αὐτοὺς, ἵνα ἥξωσι, καὶ
προσκυνήσωσιν ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου, καὶ
γνῶσιν ὅτι ἠγάπησά σε· ὅτι ἐτήρησας τὸν 10
λόγον τῆς ὑπομονῆς μου, κἀγώ σε τηρήσω ἐκ
τῆς ὥρας τοῦ πειρασμοῦ τῆς μελλούσης ἔρχεσθαι
ἐπὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης, πειράσαι τοὺς κατοι-
κοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. ἔρχομαι ταχύ· κράτει ὃ 11
ἔχεις, ἵνα μηδεὶς λάβῃ τὸν στέφανόν σου. ὁ νι- 12
κῶν, ποιήσω αὐτὸν στύλον ἐν τῷ ναῷ τοῦ θεοῦ
μου, καὶ ἔξω οὐ μὴ ἐξέλθῃ ἔτι· καὶ γράψω ἐπ᾽
αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομα τῆς
πόλεως τοῦ θεοῦ μου τῆς καινῆς ἱερουσαλὴμ, ἣ
καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ μου, καὶ
τὸ ὄνομά μου τὸ καινόν. ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω 13
τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. καὶ τῷ 14
ἀγγέλῳ τῆς ἐν λαοδικείᾳ ἐκκλησίας γράψον·
τάδε λέγει ὁ ἀμὴν, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς, καὶ
ἀληθινὸς, ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ θεοῦ· οἶδά σου 15
τὰ ἔργα, ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ, οὔτε ζεστός. ὄφε- 16
λον ψυχρὸς εἴης, ἢ ζεστός. οὕτως ὅτι χλιαρὸς
εἶ, καὶ οὔ ζεστὸς, οὔτε ψυχρὸς, μέλλω σε ἐμέ-
σαι ἐκ τοῦ στόματός μου· ὅτι λέγεις, πλούσιός 17
εἰμι, καὶ πεπλούτηκα, καὶ οὐδενὸς χρείαν
ἔχω· καὶ οὐκ οἶδας ὅτι σὺ εἶ ὁ ταλαίπωρος,
καὶ ὁ ἐλεεινὸς, καὶ πτωχὸς, καὶ τυφλὸς, καὶ γυ-
μνός. συμβουλεύω σοι ἀγοράσαι χρυσίον 18
παρ᾽ ἐμοῦ πεπυρωμένον ἐκ πυρὸς, ἵνα πλου-
τήσῃς· καὶ ἱμάτια λευκὰ, ἵνα περιβάλῃ, μὴ
φανερωθῇ ἡ αἰσχύνη τῆς γυμνότητός σου· καὶ
κολλούριον ἔγχρισον ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς σου,
ἵνα βλέπῃς. ἐγὼ ὅσους ἐὰν φιλῶ, ἐλέγχω καὶ 19
παιδεύω. ζήλωσον οὖν, καὶ μετανόησον. ἰδοὺ ἕ- 20
στηκα ἐπὶ τὴν θύραν, καὶ κρούω. ἐάν τις ἀκούσῃ
τῆς φωνῆς μου, καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, καὶ εἰσε-
λεύσομαι πρὸς αὐτὸν, καὶ δειπνήσω μετ᾽ αὐτοῦ,
καὶ αὐτὸς μετ᾽ ἐμοῦ. ὁ νικῶν, δώσω αὐτῷ 21
καθίσαι μετ᾽ ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ μου, ὡς κά-
γὼ ἐνίκησα, καὶ ἐκάθισα μετὰ τοῦ πατρός
μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ. ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω 22
τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

δ΄.

Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ θύρα ἀνεῳ- 1
γμένη ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἣν
ἤκουσα ὡς σάλπιγγος λαλούσης μετ᾽ ἐμοῦ, λέ-
γουσα, ἀνάβα ὧδε, καὶ δείξω σοι ἃ δεῖ γε-
νέσθαι μετὰ ταῦτα. καὶ εὐθέως ἐγενόμην ἐν 2
πνεύματι· καὶ ἰδοὺ θρόνος ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ,
καὶ ἐπὶ τοῦ θρόνου καθήμενος, ὅμοιος ὁράσει 3
λίθῳ ἰάσπιδι, καὶ σαρδίῳ· καὶ ἶρις κυκλόθεν
τοῦ θρόνου ὁμοία ὁράσει σμαραγδίνῳ. καὶ κυ- 4
κλόθεν τοῦ θρόνου θρόνοι εἰκοσιτέσσαρες·

καὶ ἐπὶ τοὺς θρόνους εἶδον τοὺς εἰκοσιτέσσα-
ρας πρεσβυτέρους καθημένους, περιβεβλη-
μένους ἐν ἱματίοις λευκοῖς· καὶ ἐπὶ τὰς κε-
5 φαλὰς αὐτῶν στεφάνους χρυσοῦς. καὶ ἐκ τοῦ θρό-
νου ἐκπορεύονται ἀστραπαί, καὶ φωναί, καὶ
βρονταί, καὶ ἑπτὰ λαμπάδες πυρὸς καιό-
μεναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ, αἵ εἰσιν ἑπτὰ
6 πνεύματα τοῦ θεοῦ. καὶ ἐνώπιον τοῦ θρόνου
ὡς θάλασσα ὑαλίνη, ὁμοία κρυστάλλῳ· καὶ ἐν
μέσῳ τοῦ θρόνου, καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου τέσ-
σαρα ζῶα γέμοντα ὀφθαλμῶν ἔμπροσθεν
7 καὶ ὄπισθεν. καὶ τὸ ζῶον τὸ πρῶτον ὅμοιον
λέοντι, καὶ τὸ δεύτερον ζῶον ὅμοιον μόσχῳ,
καὶ τὸ τρίτον ζῶον ἔχον τὸ πρόσωπον ὡς
ἄνθρωπος, καὶ τὸ τέταρτον ζῶον ὅμοιον ἀετῷ
8 πετωμένῳ. καὶ τέσσαρα ζῶα, ἓν καθ᾽ ἓν αὐτῶν
ἔχον ἀνὰ πτέρυγας ἓξ κυκλόθεν, καὶ ἔσωθεν
γέμουσιν ὀφθαλμῶν· καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ ἔ-
χουσιν ἡμέρας καὶ νυκτός, λέγοντα, ἅγιος,
ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος, ἅ-
γιος, ἅγιος κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ
9 ἦν, καὶ ὁ ὤν, καὶ ὁ ἐρχόμενος. καὶ ὅταν δώσῃ
τὰ ζῶα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ εὐχαριστίαν
τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου, τῷ ζῶντι εἰς
10 τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, πεσοῦνται οἱ εἰκοσι-
τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐνώπιον τοῦ καθη-
μένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ προσκυνήσουσι τῷ
ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· καὶ βάλ-
λουσι τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου,
11 λέγοντες, ἄξιος εἶ ὁ κύριος καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν,
ὁ ἅγιος, λαβεῖν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμήν, καὶ τὴν
δύναμιν· ὅτι σὺ ἔκτισας τὰ πάντα, καὶ διὰ
τὸ θέλημά σου εἰσί, καὶ ἐκτίσθησαν.

ε.

1 Καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ καθημένου
ἐπὶ τοῦ θρόνου βιβλίον γεγραμμένον ἔσω-
θεν καὶ ἔξωθεν, κατεσφραγισμένον σφρα-
2 γῖσιν ἑπτά. καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κη-
ρύσσοντα φωνῇ μεγάλῃ, τίς ἄξιος ἀνοῖξαι
τὸ βιβλίον, καὶ λῦσαι τὰς σφραγῖδας αὐτοῦ;
3 καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἐν τῷ οὐρανῷ, οὐδὲ ἐπὶ τῆς
γῆς, οὐδὲ ὑποκάτω τῆς γῆς, ἀνοῖξαι τὸ βι-
4 βλίον, οὐδὲ βλέπειν αὐτό. καὶ ἐγὼ ἔκλαιον
πολύ, ὅτι οὐδεὶς ἄξιος εὑρέθη ἀνοῖξαι καὶ ἀ-
5 ναγνῶναι τὸ βιβλίον, οὔτε βλέπειν αὐτό. καὶ
εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγει μοι, μὴ κλαῖε,
ἰδοὺ ἐνίκησεν ὁ λέων, ὁ ἐκ τῆς φυλῆς ἰούδα, ἡ
ῥίζα δαβίδ, ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον, καὶ τὰς ἑπτὰ
6 σφραγῖδας αὐτοῦ. καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἐν μέσῳ
τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζώων, καὶ ἐν μέσῳ
τῶν πρεσβυτέρων, ἀρνίον ἑστηκὸς ὡς ἐσφα-
γισμένον, ἔχον κέρατα ἑπτά, καὶ ὀφθαλμοὺς
ἑπτά, ἅ εἰσι τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ θεοῦ,
ἀποστελλόμενα εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. καὶ ἦλθε, 7
καὶ εἴληφε ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ καθημένου ἐπὶ
τοῦ θρόνου βιβλίον. καὶ ὅτε ἔλαβε τὸ βι- 8
βλίον, τὰ τέσσαρα ζῶα, καὶ εἰκοσιτέσσαρες
πρεσβύτεροι ἔπεσον ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου, ἔ-
χοντες ἕκαστος κιθάρας, καὶ φιάλας χρυσᾶς
γεμούσας θυμιαμάτων, αἵ εἰσιν αἱ προσευ-
χαὶ τῶν ἁγίων· καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινήν, 9
λέγοντες, ἄξιος εἶ λαβεῖν τὸ βιβλίον, καὶ ἀ-
νοῖξαι τὰς σφραγῖδας αὐτοῦ· ὅτι ἐσφάγης,
καὶ ἠγόρασας τῷ θεῷ ἡμᾶς ἐν τῷ αἵματί
σου, ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ
καὶ ἔθνους. καὶ ἐποίησας αὐτοὺς τῷ θεῷ ἡμῶν 10
βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς, καὶ βασιλεύσουσιν ἐπὶ τῆς
γῆς. καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ἀγγέ- 11
λων πολλῶν κύκλῳ τοῦ θρόνου, καὶ τῶν ζώων, καὶ
τῶν πρεσβυτέρων· καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν, μυ-
ριάδες μυριάδων, καὶ χιλιάδες χιλιάδων,
λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ, ἄξιόν ἐστι τὸ ἀρνίον 12
τὸ ἐσφαγισμένον, λαβεῖν τὴν δύναμιν, καὶ
πλοῦτον, καὶ σοφίαν, καὶ ἰσχύν, καὶ τιμήν, καὶ
δόξαν, καὶ εὐλογίαν. καὶ πᾶν κτίσμα, ὅ ἐστιν 13
ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὑποκάτω
τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἅ ἐστι, καὶ τὰ ἐν
αὐτοῖς, πάντας ἤκουσα λέγοντας, τῷ καθη-
μένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ τῷ ἀρνίῳ ἡ εὐλο-
γία, καὶ ἡ τιμή, καὶ ἡ δόξα, καὶ τὸ κράτος
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν. καὶ τὰ 14
τέσσαρα ζῶα λέγοντα τὸ ἀμήν· καὶ οἱ
πρεσβύτεροι ἔπεσον, καὶ προσεκύνησαν.

ϛ.

Καὶ εἶδον ὅτι ἤνοιξε τὸ ἀρνίον μίαν ἐκ 1
τῶν ἑπτὰ σφραγίδων, καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἐκ τῶν
τεσσάρων ζώων λέγοντος, ὡς φωνὴ βροντῆς,
ἔρχου. καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός, καὶ ὁ 2
καθήμενος ἐπ᾽ αὐτῷ ἔχων τόξον. καὶ ἐδόθη
αὐτῷ στέφανος, καὶ ἐξῆλθε νικῶν, καὶ ἵνα νι-
κήσῃ. καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν δευτέραν σφραγῖ- 3
δα, ἤκουσα τοῦ δευτέρου ζώου λέγοντος, ἔρχου.
καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵππος πυῤῥός, καὶ τῷ κα- 4
θημένῳ ἐπ᾽ αὐτῷ ἐδόθη αὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰ-
ρήνην ἐκ τῆς γῆς, ἵνα ἀλλήλους σφάξωσι, καὶ
ἐδόθη αὐτῷ μάχαιρα μεγάλη. καὶ ὅτε ἤνοιξε 5
τὴν σφραγῖδα τὴν τρίτην, ἤκουσα τοῦ τρίτου
ζώου λέγοντος, ἔρχου. καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵπ-
πος μέλας, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ᾽ αὐτῷ ἔχων
ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. καὶ ἤκουσα φωνὴν 6
ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων ζώων λέγουσαν, χοῖνιξ
σίτου δηναρίου, καὶ τρεῖς χοίνικες κριθῆς δη-
ναρίου· καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον μὴ ἀδικήσῃς.
καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν τετάρτην σφραγῖδα, ἤ- 7

κουσα φωνὴν τοῦ τετάρτου ζώου λέγοντος, ἔρ-
8 χου. καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος χλωρὸς, καὶ ὁ
καθήμενος ἐπάνω αὐτοῦ ὄνομα αὐτῷ, θάνα-
τος· καὶ ὁ ᾅδης ἀκολουθεῖ μετ᾽ αὐτοῦ· καὶ ἐδόθη
αὐτοῖς ἐξουσία ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς, ἀπο-
κτεῖναι ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θα-
9 νάτῳ, καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων τῆς γῆς. καὶ ὅτε ἤ-
νοιξε τὴν πέμπτην σφραγῖδα, εἶδον ὑπο-
κάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐ-
σφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ,
καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἀρνίου ἣν εἶχον.
10 καὶ ἔκραξαν φωνῇ μεγάλῃ, λέγοντες, ἕως πότε
ὁ δεσπότης ὁ ἅγιος καὶ ἀληθινὸς, οὐ κρίνεις καὶ
ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν, ἐκ τῶν κατοικούντων
11 ἐπὶ τῆς γῆς; καὶ ἐδόθη αὐτοῖς, ἵνα ἀναπαύ-
σωνται ἔτι χρόνον, ἕως οὗ πληρώσωσι καὶ οἱ
σύνδουλοι αὐτῶν, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν, οἱ μέλ-
12 λοντες ἀποκτείνεσθαι ὡς καὶ αὐτοί. καὶ εἶδον, καὶ
ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγῖδα τὴν ἕκτην, καὶ σεισμὸς
μέγας ἐγένετο, καὶ ὁ ἥλιος μέλας ἐγένετο ὡς
σάκκος τρίχινος, καὶ ἡ σελήνη ἐγένετο ὡς αἷ-
13 μα. καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσον εἰς τὴν γῆν,
ὡς συκῆ βάλλει τοὺς ὀλύνθους αὐτῆς, ὑπὸ με-
14 γάλου ἀνέμου σειομένη. καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπεχω-
ρίσθη ὡς βιβλίον εἱλισσόμενον, καὶ πᾶν ὄρος
15 καὶ νῆσος ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν. καὶ
οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ μεγιστᾶνες, καὶ
οἱ χιλίαρχοι, καὶ οἱ πλούσιοι, καὶ οἱ ἰσχυροὶ,
καὶ πᾶς δοῦλος, καὶ πᾶς ἐλεύθερος ἔκρυψαν
ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια, καὶ εἰς τὰς πέτρας
16 τῶν ὀρέων· καὶ λέγουσι τοῖς ὄρεσι καὶ ταῖς πέ-
τραις, πέσετε ἐφ᾽ ἡμᾶς, καὶ κρύψατε ἡμᾶς
ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρό-
17 νου, καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ ἀρνίου. ὅτι ἦλθεν
ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὀργῆς αὐτοῦ· καὶ τίς
δύναται σταθῆναι;

ζ΄.

1 Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους
ἑστῶτας ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς,
κρατοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς,
ἵνα μὴ πνέῃ ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς, μήτε ἐπὶ
2 τῆς θαλάσσης, μήτε ἐπὶ πᾶν δένδρον. καὶ εἶ-
δον ἄλλον ἄγγελον ἀναβαίνοντα ἀπὸ ἀνατο-
λῆς ἡλίου, ἔχοντα σφραγῖδα θεοῦ ζῶντος· καὶ
ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ τοῖς τέσσαρσιν ἀγγέ-
λοις, οἷς ἐδόθη αὐτοῖς ἀδικῆσαι τὴν γῆν
3 καὶ τὴν θάλασσαν, λέγων, μὴ ἀδικήσατε
τὴν γῆν, μήτε τὴν θάλασσαν, μήτε τὰ δέν-
δρα, ἄχρις οὗ σφραγίσωμεν τοὺς δούλους τοῦ
4 θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. καὶ ἤκουσα
τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμένων, ἑκατὸν καὶ
τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες ἐσφρα-
γισμένοι, ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν Ἰσραήλ· ἐκ 5
φυλῆς Ἰούδα, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισ-
μένοι, ἐκ φυλῆς Ῥουβεὶμ δώδεκα χιλιάδες,
ἐκ φυλῆς Γὰδ δώδεκα χιλιάδες· ἐκ φυλῆς 6
Ἀσὴρ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Νεφθα-
λεὶμ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Μανασ-
σῆ δώδεκα χιλιάδες· ἐκ φυλῆς Συμεὼν 7
δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Λευὶ δώδεκα
χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Ἰσαχὰρ δώδεκα χιλιά-
δες· ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν δώδεκα χιλιάδες, 8
ἐκ φυλῆς Ἰωσὴφ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυ-
λῆς Βενιαμὶν δώδεκα χιλιάδες ἐσφρα-
γισμένοι. μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ ὄχλος 9
πολὺς, ὃν ἀριθμῆσαι οὐδεὶς ἐδύνατο, ἐκ
παντὸς ἔθνους, καὶ φυλῶν, καὶ λαῶν, καὶ γλωσ-
σῶν, ἑστῶτες ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ ἐνώπιον
τοῦ ἀρνίου, περιβεβλημένοι στολὰς λευκὰς, καὶ
φοίνικες ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν· καὶ κράζουσι φω- 10
νῇ μεγάλῃ, λέγοντες, ἡ σωτηρία τῷ θεῷ ἡ-
μῶν, τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ τῷ
ἀρνίῳ. καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι εἱστήκεσαν κύ- 11
κλῳ τοῦ θρόνου, καὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ τῶν τεσ-
σάρων ζώων, καὶ ἔπεσον ἐνώπιον τοῦ θρόνου
ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν
τῷ θεῷ, λέγοντες, ἀμήν. ἡ εὐλογία, καὶ ἡ 12
δόξα, καὶ ἡ σοφία, καὶ ἡ εὐχαριστία, καὶ ἡ
τιμὴ, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ ἰσχὺς τῷ θεῷ ἡ-
μῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν. καὶ 13
ἀπεκρίθη εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων, λέγων
μοι, οὗτοι οἱ περιβεβλημένοι τὰς στολὰς τὰς
λευκὰς, τίνες εἰσὶ, καὶ πόθεν ἦλθον; καὶ εἴρηκα 14
αὐτῷ, κύριε μου, σὺ οἶδας. καὶ εἶπέ μοι, οὗ-
τοί εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς
μεγάλης, καὶ ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν, καὶ
ἐλεύκαναν αὐτὰς ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἀρνίου.
διὰ τοῦτό εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ, καὶ 15
λατρεύουσιν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ
ναῷ αὐτοῦ· καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τῷ θρόνῳ
σκηνώσει ἐπ᾽ αὐτούς. οὐ πεινάσουσιν ἔτι, οὐ- 16
δὲ διψήσουσιν ἔτι, οὐδ᾽ οὐ μὴ πέσῃ ἐπ᾽ αὐ-
τοὺς ὁ ἥλιος, οὐδὲ πᾶν καῦμα· ὅτι τὸ ἀρ-
νίον τὸ ἀναμέσον τοῦ θρόνου ποιμανεῖ αὐ-
τοὺς, καὶ ὁδηγήσει αὐτοὺς ἐπὶ ζώσας πηγὰς
ὑδάτων· καὶ ἐξαλείψει ὁ θεὸς πᾶν δάκρυον
ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

η΄.

Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγῖδα τὴν ἑβδόμην, 1
ἐγένετο σιγὴ ἐν τῷ οὐρανῷ ὡς ἡμιώριον. καὶ 2
εἶδον τοὺς ἑπτὰ ἀγγέλους, οἳ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ
ἑστήκασι· καὶ ἐδόθησαν αὐτοῖς ἑπτὰ σάλπιγ-
γες. καὶ ἄλλος ἄγγελος ἦλθε, καὶ ἐστάθη ἐπὶ 3
τοῦ θυσιαστηρίου ἔχων λιβανωτὸν χρυσοῦν, καὶ

ἐδόθη αὐτῷ θυμιάματα πολλά, ἵνα δώσῃ
ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων πάντων ἐπὶ τὸ
θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν τὸ ἐνώπιον τοῦ
4 θρόνου. καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς τῶν θυμιαμά-
των ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων, ἐκ χειρὸς τοῦ
5 ἀγγέλου, ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. καὶ εἴληφεν ὁ ἄγ-
γελος τὸ λιβανωτόν, καὶ ἐγέμισεν αὐτὸν ἐκ
τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν
γῆν· καὶ ἐγένοντο φωναί, καὶ βρονταί, καὶ
6 ἀστραπαί, καὶ σεισμός. καὶ οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ
ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας, ἡτοίμασαν
7 ἑαυτοὺς ἵνα σαλπίσωσι. καὶ ὁ πρῶτος ἐσάλ-
πισε, καὶ ἐγένετο χάλαζα, καὶ πῦρ μεμι-
γμένα ἐν αἵματι, καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν.
καὶ τὸ τρίτον τῆς γῆς κατεκάη, καὶ πᾶς
8 χόρτος χλωρὸς κατεκάη. καὶ ὁ δεύτερος
ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ὡς ὄρος μέγα καιό-
μενον ἐβλήθη εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἐγέ-
9 νετο τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης αἷμα· καὶ ἀ-
πέθανε τὸ τρίτον τῶν κτισμάτων ἐν τῇ θα-
λάσσῃ, τὰ ἔχοντα ψυχάς, καὶ τὸ τρίτον τῶν
10 πλοίων διεφθάρησαν. καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἐ-
σάλπισε, καὶ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀστὴρ
μέγας καιόμενος ὡς λαμπάς, καὶ ἔπεσεν
ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν, καὶ ἐπὶ τὰς πη-
11 γὰς τῶν ὑδάτων. καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέρος λέ-
γεται ὁ ἄψινθος· καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῶν ὑ-
δάτων εἰς ἄψινθον, καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων
ἀπέθανον ἐκ τῶν ὑδάτων, ὅτι ἐπικράνθησαν.
12 καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἐπλή-
γη τὸ τρίτον τοῦ ἡλίου, καὶ τὸ τρίτον τῆς σε-
λήνης, καὶ τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων, ἵνα σκοτι-
σθῇ τὸ τρίτον αὐτῶν, καὶ ἡ ἡμέρα μὴ φαίνῃ τὸ
13 τρίτον αὐτῆς, καὶ ἡ νὺξ ὁμοίως. καὶ εἶδον, καὶ
ἤκουσα ἑνὸς ἀετοῦ πετωμένου ἐν μεσουρανή-
ματι, λέγοντος φωνῇ μεγάλῃ τρίς, οὐαί, οὐαί,
οὐαὶ τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκ τῶν
λοιπῶν φωνῶν τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν
ἀγγέλων τῶν μελλόντων σαλπίζειν.

θ'.

1 Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ εἶ-
δον ἀστέρα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεπτωκότα εἰς τὴν
γῆν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ κλεὶς τοῦ φρέατος τῆς
2 ἀβύσσου. καὶ ἤνοιξε τὸ φρέαρ τῆς ἀβύσσου, καὶ
ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος ὡς καπνὸς
καμίνου καιομένης, καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος
3 καὶ ὁ ἀὴρ ἐκ τοῦ καπνοῦ τοῦ φρέατος. καὶ ἐκ
τοῦ καπνοῦ ἐξῆλθον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, καὶ
ἐδόθη αὐταῖς ἐξουσία, ὡς ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ
4 σκορπίοι τῆς γῆς. καὶ ἐῤῥέθη αὐταῖς ἵνα μὴ
ἀδικήσωσι τὸν χόρτον τῆς γῆς, οὐδὲ πᾶν
χλωρόν, οὐδὲ πᾶν δένδρον, εἰ μὴ τοὺς ἀνθρώ-
πους μόνους οἵτινες οὐκ ἔχουσι τὴν σφραγῖ-
δα τοῦ θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. καὶ ἐδόθη 5
αὐτοῖς ἵνα μὴ ἀποκτείνωσιν αὐτούς, ἀλλ' ἵνα
βασανίσωσι μῆνας πέντε· καὶ ὁ βασανι-
σμὸς αὐτῶν ὡς βασανισμὸς σκορπίου, ὅταν
πλήξῃ ἄνθρωπον. καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεί- 6
ναις ζητήσουσιν οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον, καὶ
οὐ μὴ εὑρήσουσιν αὐτόν· καὶ ἐπιθυμήσουσιν
ἀποθανεῖν, καὶ φεύξεται ἀπ' αὐτῶν ὁ θάνατος.
καὶ τὰ ὁμοιώματα τῶν ἀκρίδων ὅμοια ἵπ- 7
ποις ἡτοιμασμένοις εἰς πόλεμον· καὶ ἐπὶ τὰς
κεφαλὰς αὐτῶν ὡς στέφανοι χρυσοῖ, καὶ τὰ
πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα ἀνθρώπων. καὶ 8
εἶχον τρίχας ὡς τρίχας γυναικῶν· καὶ οἱ ὀ-
δόντες αὐτῶν ὡς λεόντων ἦσαν. καὶ εἶχον θώ- 9
ρακας ὡς θώρακας σιδηροῦς· καὶ ἡ φωνὴ τῶν
πτερύγων αὐτῶν ὡς φωνὴ ἁρμάτων ἵππων
πολλῶν τρεχόντων εἰς πόλεμον. καὶ εἶχον 10
οὐρὰς ὁμοίας σκορπίοις, καὶ κέντρα. καὶ ἐν ταῖς
οὐραῖς αὐτῶν ἐξουσίαν ἔχουσι τοῦ ἀδικῆσαι
τοὺς ἀνθρώπους μῆνας πέντε· ἔχουσαι βα- 11
σιλέα ἐφ' αὐτῶν τὸν ἄγγελον τῆς ἀβύσσου, ὄνο-
μα αὐτῷ ἑβραϊστί, ἀβαδδών, ἐν δὲ τῇ ἑλλη-
νικῇ ὄνομα ἔχει, ὁ ἀπολλύων. ἡ οὐαὶ ἡ μία ἀ- 12
πῆλθεν, ἰδοὺ ἔρχεται ἔτι δύο οὐαὶ μετὰ ταῦτα.
καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἤκουσα φω- 13
νὴν μίαν ἐκ τῶν τεσσάρων κεράτων τοῦ θυ-
σιαστηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, λέ- 14
γουσαν τῷ ἕκτῳ ἀγγέλῳ, ὃ εἶχε τὴν σάλπιγ-
γα, λῦσον τοὺς τέσσαρας ἀγγέλους τοὺς δεδε-
μένους ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ μεγάλῳ εὐφρά-
τῃ. καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσσαρες ἄγγελοι οἱ ἡτοι- 15
μασμένοι εἰς τὴν ὥραν, καὶ μῆνα, καὶ ἐνιαυ-
τόν, ἵνα ἀποκτείνωσι τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώ- 16
πων. καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατευμάτων τοῦ
ἵππου, μυριάδες μυριάδων. ἤκουσα τὸν ἀρι-
θμὸν αὐτῶν. καὶ οὕτως εἶδον τοὺς ἵππους ἐν τῇ 17
ὁράσει, καὶ τοὺς καθημένους ἐπ' αὐτῶν ἔχοντας
θώρακας πυρίνους καὶ ὑακινθίνους καὶ θειώ-
δεις· καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἵππων ὡς κεφα-
λαὶ λεόντων· καὶ ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν ἐκ-
πορεύεται πῦρ, καὶ καπνός, καὶ θεῖον. ὑπὸ τῶν 18
τριῶν πληγῶν τούτων ἀπεκτάνθησαν τὸ
τρίτον τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τοῦ πυρός, καὶ τοῦ
καπνοῦ, καὶ τοῦ θείου τοῦ ἐκπορευομένου ἐκ τῶν
στομάτων αὐτῶν. ἡ γὰρ ἐξουσία τῶν ἵππων ἐν 19
τῷ στόματι αὐτῶν ἐστι, καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς
αὐτῶν. αἱ γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὅμοιαι ὄφεσιν, ἔ-
χουσαι κεφαλάς, καὶ ἐν αὐταῖς ἀδικοῦσι.
καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων οἳ οὐκ ἀπεκτάν- 20
θησαν ἐν ταῖς πληγαῖς ταύταις, οὐ μετε-
νόησαν ἐκ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν, ἵνα

μὴ προσκυνήσωσι τὰ δαιμόνια, καὶ τὰ
εἴδωλα τὰ χρυσᾶ, καὶ τὰ ἀργυρᾶ, καὶ τὰ
χαλκᾶ, καὶ τὰ λίθινα, καὶ τὰ ξύλινα, ἃ οὔτε
βλέπειν δύναται, οὔτε ἀκούειν, οὔτε περιπα-
21 τεῖν. καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν,
οὔτε ἐκ τῶν φαρμακειῶν αὐτῶν, οὔτε ἐκ τῆς
πορνείας αὐτῶν, οὔτε ἐκ τῶν κλεμμάτων αὐτῶν.

ι.

1 Καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, περιβεβλημένον νεφέλην· καὶ
ἶρις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπον
αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στῦλοι
2 πυρός. καὶ εἶχεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλιδά-
ριον ἀνεῳγμένον· καὶ ἔθηκε τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν
δεξιὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, τὸν δὲ εὐώνυμον ἐπὶ
3 τῆς γῆς. καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ ὥσπερ λέων
μυκᾶται. καὶ ὅτε ἔκραξεν, ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ
4 βρονταὶ τὰς ἑαυτῶν φωνάς. καὶ ὅτε ἐλάλησαν
αἱ ἑπτὰ βρονταί, ἔμελλον γράφειν· καὶ ἤκουσα
φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσαν, σφράγισον ἃ
ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταί, καὶ μὴ ταῦτα γρά-
5 ψῃς. καὶ ὁ ἄγγελος, ὃν εἶδον ἑστῶτα ἐπὶ τῆς
θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ἦρε τὴν χεῖρα αὐτοῦ
6 τὴν δεξιὰν εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ὤμοσεν ἐν τῷ
ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ὃς ἔκτισε τὸν
οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ, καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν
αὐτῇ, καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ· ὅτι
7 χρόνος οὐκ ἔτι ἔσται. ἀλλ' ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς
φωνῆς τοῦ ἑβδόμου ἀγγέλου, ὅταν μέλλῃ σαλ-
πίζειν, τελεσθῇ τὸ μυστήριον τοῦ θεοῦ, ὡς εὐηγ-
γελίσατο τοῖς δούλοις αὐτοῦ τοῖς προφήταις.
8 καὶ ἡ φωνὴ ἣν ἤκουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, πάλιν
λαλοῦσα μετ' ἐμοῦ, καὶ λέγουσα, ὕπαγε, λάβε
τὸ βιβλιδάριον τὸ ἀνεῳγμένον ἐν τῇ χειρὶ
τοῦ ἀγγέλου τοῦ ἑστῶτος ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ
9 ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἀπῆλθον πρὸς τὸν ἄγγελον, λέ-
γων αὐτῷ, δός μοι τὸ βιβλιδάριον. καὶ λέγει
μοι, λάβε, καὶ κατάφαγε αὐτό. καὶ πικρανεῖ
σου τὴν κοιλίαν, ἀλλ' ἐν τῷ στόματί σου ἔσται
10 γλυκὺ ὡς μέλι. καὶ ἔλαβον τὸ βιβλιδάριον
ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου, καὶ κατέφαγον αὐ-
τό· καὶ ἦν ἐν τῷ στόματί μου ὡς μέλι γλυ-
κύ· καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτό, ἐπικράνθη ἡ κοι-
11 λία μου. καὶ λέγει μοι, δεῖ σε πάλιν προφη-
τεῦσαι ἐπὶ λαοῖς, καὶ ἐπὶ ἔθνεσι, καὶ γλώσ-
σαις, καὶ βασιλεῦσι πολλοῖς.

ια.

1 Καὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ,
καὶ εἱστήκει ὁ ἄγγελος, λέγων, ἔγειραι, καὶ μέ-
τρησον τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ, καὶ τὸ θυσιαστήριον,
2 καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ. καὶ τὴν αὐλὴν
τὴν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ, ἔκβαλε ἔξωθεν, καὶ μὴ αὐτὴν
μετρήσῃς, ὅτι ἐδόθη τοῖς ἔθνεσι· καὶ τὴν πό-
λιν τὴν ἁγίαν πατήσουσι μῆνας τεσσαράκον-
τα δύο. καὶ δώσω τοῖς δυσὶ μάρτυσί μου, καὶ 3
προφητεύσουσιν ἡμέρας χιλίας διακοσίας
ἑξήκοντα, περιβεβλημένοι σάκκους. οὗτοί εἰσιν 4
αἱ δύο ἐλαῖαι, καὶ αἱ δύο λυχνίαι αἱ ἐνώπιον
τοῦ κυρίου τῆς γῆς ἑστῶσαι. καὶ εἴ τις αὐτοὺς 5
θέλῃ ἀδικῆσαι, πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στό-
ματος αὐτῶν, καὶ κατεσθίει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν. καὶ
εἴ τις αὐτοὺς θέλῃ ἀδικῆσαι, οὕτω δεῖ αὐτὸν
ἀποκτανθῆναι. οὗτοι ἔχουσιν ἐξουσίαν κλεῖ- 6
σαι τὸν οὐρανόν, ἵνα μὴ ὑετὸς βρέχῃ τὰς ἡμέ-
ρας τῆς προφητείας αὐτῶν· καὶ ἐξουσίαν ἔχουσιν
ἐπὶ τῶν ὑδάτων στρέφειν αὐτὰ εἰς αἷμα, καὶ
πατάξαι τὴν γῆν ἐν πάσῃ πληγῇ, ὁσάκις
ἐὰν θελήσωσι. καὶ ὅταν τελέσωσι τὴν μαρτυ- 7
ρίαν αὐτῶν, τὸ θηρίον τὸ ἀναβαῖνον ἐκ τῆς
ἀβύσσου ποιήσει μετ' αὐτῶν πόλεμον, καὶ νι-
κήσει αὐτούς, καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς· καὶ τὰ πτώ- 8
ματα αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς πόλεως τῆς
μεγάλης, ἥτις καλεῖται πνευματικῶς Σόδο-
μα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου καὶ ὁ κύριος αὐτῶν ἐ-
σταυρώθη. καὶ βλέπουσιν ἐκ τῶν λαῶν, καὶ φυ- 9
λῶν, καὶ γλωσσῶν, καὶ ἐθνῶν, τὰ πτώματα
αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς ἥμισυ· καὶ τὰ πτώματα
αὐτῶν οὐκ ἀφήσουσι τεθῆναι εἰς μνῆμα. καὶ οἱ 10
κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς χαίρουσιν ἐπ' αὐ-
τοῖς, καὶ εὐφρανθήσονται, καὶ δῶρα πέμψουσιν
ἀλλήλοις, ὅτι οὗτοι οἱ δύο προφῆται ἐβασάνισαν
τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ μετὰ τρεῖς 11
ἡμέρας καὶ ἥμισυ, πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ θεοῦ
εἰσῆλθεν ἐπ' αὐτούς, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πό-
δας αὐτῶν, καὶ φόβος μέγας ἐπέπεσεν ἐπὶ
τοὺς θεωροῦντας αὐτούς. καὶ ἤκουσαν φωνῆς με- 12
γάλης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λεγούσης αὐτοῖς, ἀνά-
βητε ὧδε. καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ
νεφέλῃ· καὶ ἐθεώρησαν αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν.
καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐγένετο σεισμὸς μέ- 13
γας, καὶ τὸ δέκατον τῆς πόλεως ἔπεσε, καὶ
ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόματα ἀν- 14
θρώπων χιλιάδες ἑπτά, καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφο-
βοι ἐγένοντο, καὶ ἔδωκαν δόξαν τῷ θεῷ τοῦ
οὐρανοῦ. ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν, ἡ οὐαὶ ἡ
τρίτη ἰδοὺ ἔρχεται ταχύ. καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγε- 15
λος ἐσάλπισε, καὶ ἐγένοντο φωναὶ μεγάλαι
ἐν τῷ οὐρανῷ, λέγουσαι, ἐγένετο ἡ βασιλεία
τοῦ κόσμου, τοῦ κυρίου ἡμῶν, καὶ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ,
καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ 16
οἱ εἰκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι οἱ ἐνώπιον
τοῦ θεοῦ καθήμενοι ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν, ἔ-
πεσον ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ προσεκύ-
νησαν τῷ θεῷ, λέγοντες, εὐχαριστοῦμέν σοι, 17

κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ὢν, καὶ ὁ ἦν,
καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὅτι εἴληφας τὴν δύναμίν σου
18 τὴν μεγάλην, καὶ ἐβασίλευσας. καὶ τὰ ἔθνη
ὠργίσθησαν, καὶ ἦλθεν ἡ ὀργή σου, καὶ ὁ καιρὸς τῶν
νεκρῶν, κριθῆναι, καὶ δοῦναι τὸν μισθὸν τοῖς δού-
λοις σου τοῖς προφήταις, καὶ τοῖς ἁγίοις, καὶ
τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου, τοῖς μικροῖς καὶ
τοῖς μεγάλοις, καὶ διαφθεῖραι τοὺς διαφθεί-
19 ροντας τὴν γῆν. καὶ ἠνοίγη ὁ ναὸς τοῦ θεοῦ ἐν τῷ
οὐρανῷ, καὶ ὤφθη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης τοῦ
κυρίου ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ, καὶ ἐγένοντο ἀστρα-
παί, καὶ φωναί, καὶ βρονταί, καὶ χάλαζα με-
γάλη.

ιβʹ.

1 Καὶ σημεῖον μέγα ὤφθη ἐν τῷ οὐρανῷ·
γυνὴ περιβεβλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη
ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῆς κε-
2 φαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων δώδεκα· καὶ
ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἔκραζεν ὠδίνουσα, καὶ βα-
3 σανιζομένη τεκεῖν. καὶ ὤφθη ἄλλο σημεῖον
ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἰδοὺ δράκων μέγας πυῤῥός,
ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ, καὶ κέρατα δέκα· καὶ ἐπὶ
4 τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ἑπτὰ διαδήματα· καὶ ἡ οὐ-
ρὰ αὐτοῦ σύρει τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν· καὶ ὁ δράκων ἕστηκεν
ἐνώπιον τῆς γυναικὸς τῆς μελλούσης τεκεῖν,
5 ἵνα ὅταν τέκῃ τὸ τέκνον αὐτῆς, καταφάγῃ. καὶ
ἔτεκεν υἱὸν ἄῤῥενα, ὃς μέλλει ποιμαίνειν πάν-
τα τὰ ἔθνη ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· καὶ ἡρπάγη τὸ
τέκνον αὐτῆς πρὸς τὸν θεὸν, καὶ πρὸς τὸν θρό-
6 νον αὐτοῦ. καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον, ὅ-
που ἔχει ἐκεῖ τόπον ἡτοιμασμένον ἀπὸ τοῦ
θεοῦ, ἵνα ἐκεῖ ἐκτρέφωσιν αὐτὴν ἡμέρας χι-
7 λίας διακοσίας ἑξήκοντα. καὶ ἐγένετο πόλε-
μος ἐν τῷ οὐρανῷ· ὁ μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγγελοι
αὐτοῦ τοῦ πολεμῆσαι μετὰ τοῦ δράκοντος, καὶ ὁ
8 δράκων ἐπολέμησε, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ. καὶ
οὐκ ἴσχυσεν, οὔτε τόπος εὑρέθη αὐτῷ ἔτι ἐν
9 τῷ οὐρανῷ. καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέγας,
ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος διάβολος καὶ
σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην, ἐ-
βλήθη εἰς τὴν γῆν, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ'
10 αὐτοῦ ἐβλήθησαν. καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην
ἐν τῷ οὐρανῷ, λέγουσαν, ἄρτι ἐγένετο ἡ σω-
τηρία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ
ἡμῶν, καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ· ὅτι κα-
τεβλήθη ὁ κατήγορος τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ
κατηγορῶν αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἡμέ-
11 ρας καὶ νυκτός. καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ
τὸ αἷμα τοῦ ἀρνίου, καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρ-
τυρίας αὐτῶν. καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν
12 ἄχρι θανάτου. διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε οἱ οὐρα-
νοὶ, καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες. οὐαὶ τῇ γῇ, καὶ
τῇ θαλάσσῃ· ὅτι κατέβη ὁ διάβολος πρὸς
ὑμᾶς, ἔχων θυμὸν μέγαν, εἰδὼς ὅτι ὀλίγον
καιρὸν ἔχει. καὶ ὅτε εἶδεν ὁ δράκων ὅτι ἐ- 13
βλήθη εἰς τὴν γῆν, ἐδίωξε τὴν γυναῖκα, ἥτις ἔ-
τεκε τὸν ἄῤῥενα. καὶ ἐδόθησαν τῇ γυναικὶ δύο 14
πτέρυγες τοῦ ἀετοῦ τοῦ μεγάλου, ἵνα πέτηται εἰς
τὴν ἔρημον εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, ὅπως τρέφηται
ἐκεῖ καιρὸν, καὶ καιροὺς, καὶ ἥμισυ καιροῦ, ἀπὸ
προσώπου τοῦ ὄφεως. καὶ ἔβαλεν ὁ ὄφις ἐκ 15
τοῦ στόματος αὐτοῦ ὀπίσω τῆς γυναικὸς, ὕδωρ
ὡς ποταμὸν, ἵνα αὐτὴν ποταμοφόρητον ποιή-
σῃ. καὶ ἐβοήθησεν ἡ γῆ τῇ γυναικὶ, καὶ ἤ- 16
νοιξεν ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς, καὶ κατέπιε τὸν
ποταμὸν ὃν ἔβαλεν ὁ δράκων ἐκ τοῦ στόμα-
τος αὐτοῦ. καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων ἐπὶ τῇ γυ- 17
ναικὶ, καὶ ἀπῆλθε ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν
λοιπῶν τοῦ σπέρματος αὐτῆς, τῶν τηρούντων
τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ, καὶ ἐχόντων τὴν μαρ-
τυρίαν τοῦ ἰησοῦ. καὶ ἐστάθην ἐπὶ τὴν ἄμ- 18
μον τῆς θαλάσσης.

ιγʹ.

Καὶ εἶδον ἐκ τῆς θαλάσσης θηρίον ἀνα- 1
βαῖνον, ἔχον κέρατα δέκα, καὶ κεφαλὰς ἑ-
πτὰ, καὶ ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ δέκα δια-
δήματα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ὀνό-
ματα βλασφημίας· καὶ τὸ θηρίον ὃ εἶδον, 2
ἦν ὅμοιον παρδάλει, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς
ἄρκτου, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς στόμα λέοντος. καὶ
ἔδωκεν αὐτῷ ὁ δράκων τὴν δύναμιν αὐτοῦ, καὶ
τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ ἐξουσίαν μεγάλην. καὶ μίαν 3
ἐκ τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡσεὶ ἐσφαγμένην εἰς
θάνατον· καὶ ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐ-
θεραπεύθη· καὶ ἐθαύμασεν ὅλη ἡ γῆ ὀπίσω
τοῦ θηρίου· καὶ προσεκύνησαν τῷ δράκοντι τῷ
δεδωκότι τὴν ἐξουσίαν τῷ θηρίῳ. καὶ προσ- 4
εκύνησαν τῷ θηρίῳ, λέγοντες, τίς ὅμοιος τῷ
θηρίῳ; καὶ τίς δυνατὸς πολεμῆσαι μετ'
αὐτοῦ; καὶ ἐδόθη αὐτῷ στόμα λαλοῦν μεγάλα,
καὶ βλασφημίαν. καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία 5
πόλεμον ποιῆσαι μῆνας τεσσαράκοντα
δύο. καὶ ἤνοιξε τὸ στόμα αὐτοῦ εἰς βλασφη- 6
μίαν πρὸς τὸν θεὸν, βλασφημῆσαι τὸ ὄνο-
μα αὐτοῦ, καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἐν τῷ οὐ-
ρανῷ σκηνοῦντας. καὶ ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι 7
πόλεμον μετὰ τῶν ἁγίων, καὶ νικῆσαι αὐτούς· καὶ
ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ἐπὶ πᾶσαν φυλὴν, καὶ
γλῶσσαν, καὶ ἔθνος. καὶ προσκυνήσουσιν 8
αὐτῷ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν
οὐ γέγραπται τὸ ὄνομα ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς
τοῦ ἀρνίου τοῦ ἐσφαγμένου, ἀπὸ καταβολῆς κό-
σμου. εἴ τις ἔχει οὖς, ἀκουσάτω. εἴ τις ἔχει αἰ- 9
χμαλωσίαν, ὑπάγει. εἴ τις ἐν μαχαίρᾳ ἀ- 10
ποκτενεῖ, δεῖ αὐτὸν ἐν μαχαίρᾳ ἀποκτανθῆ-
ναι· ὧδέ ἐστιν ἡ ὑπομονὴ, καὶ ἡ πίστις τῶν ἁ-
γίων.

11 γίων. καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ
τῆς γῆς, καὶ εἶχε κέρατα δύο ὅμοια ἀρνίῳ, καὶ
12 ἐλάλει ὡς δράκων. καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ πρώ-
του θηρίου πᾶσαν ποιεῖ ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ἐ-
ποίει τὴν γῆν καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ κατοικοῦντας,
ἵνα προσκυνήσωσι τὸ θηρίον τὸ πρῶτον, οὗ
13 ἐθεραπεύθη ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. καὶ
ποιεῖ σημεῖα μεγάλα, καὶ πῦρ, ἵνα ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ καταβαίνῃ ἐπὶ τὴν γῆν, ἐνώπιον τῶν
14 ἀνθρώπων. καὶ πλανᾷ τοὺς ἐμοὺς τοὺς κατοι-
κοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, διὰ τὰ σημεῖα, ἃ ἐδόθη
αὐτῷ ποιῆσαι ἐνώπιον τοῦ θηρίου, λέγων τοῖς
κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ποιῆσαι εἰκόνα τῷ
θηρίῳ, ὃ εἶχε τὴν πληγὴν τῆς μαχαίρας, καὶ
15 ἔζησε. καὶ ἐδόθη αὐτῷ πνεῦμα δοῦναι τῇ
εἰκόνι τοῦ θηρίου, καὶ ἵνα λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τοῦ
θηρίου, καὶ ποιεῖ ὅσοι μὴ προσκυνήσωσι τῇ
16 εἰκόνι τοῦ θηρίου, ἵνα ἀποκτανθῶσι. καὶ ποιεῖ
πάντας τοὺς μικρούς, καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς
πλουσίους, καὶ τοὺς πτωχούς, καὶ τοὺς ἐλευθέρους,
καὶ τοὺς δούλους, ἵνα δώσῃ αὐτοῖς χάραγμα-
τα ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς, ἢ ἐπὶ τῶν
17 μετώπων αὐτῶν. καὶ ἵνα μή τις δύνηται ἀγο-
ράσαι ἢ πωλῆσαι, εἰ μὴ ὁ ἔχων τὸ χάρα-
γμα, ἢ τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου, ἢ τὸν ἀριθμὸν
18 τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. ὧδε ἡ σοφία ἐστίν. ὁ ἔχων
νοῦν, ψηφισάτω τὸν ἀριθμὸν τοῦ θηρίου· ἀρι-
θμὸς γὰρ ἀνθρώπου ἐστί, καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ
ἐστιν ἑξακόσιοι ἑξήκοντα ἕξ.

ιδʹ.

1 Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἀρνίον ἑστηκὸς ἐπὶ τὸ ὄ-
ρος Σιών, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν τεσσαράκον-
τα τέσσαρες χιλιάδες, ἔχουσαι τὸ ὄνομα
αὐτοῦ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γεγραμ-
2 μένον ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. καὶ ἤκουσα φω-
νὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν,
καὶ ὡς φωνὴν βροντῆς μεγάλης· καὶ ἡ φωνὴ
ἣν ἤκουσα, ὡς κιθαρῳδῶν κιθαριζόντων ἐν
3 ταῖς κιθάραις αὐτῶν· καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν
ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ ἐνώπιον τῶν τεσσάρων
ζώων, καὶ τῶν πρεσβυτέρων. καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο
μαθεῖν τὴν ᾠδήν, εἰ μὴ αἱ ἑκατὸν τεσσαρά-
κοντα τέσσαρες χιλιάδες, οἱ ἠγορασμένοι
4 ἀπὸ τῆς γῆς. οὗτοί εἰσιν οἳ μετὰ γυναικῶν οὐκ
ἐμολύνθησαν· παρθένοι γάρ εἰσιν· οὗτοί εἰσιν
οἱ ἀκολουθοῦντες τῷ ἀρνίῳ ὅπου ἂν ὑπά-
γῃ· οὗτοι ὑπὸ Ἰησοῦ ἠγοράσθησαν ἀπὸ τῶν ἀν-
5 θρώπων ἀπαρχὴ τῷ θεῷ καὶ τῷ ἀρνίῳ. καὶ
ἐν τῷ στόματι αὐτῶν οὐχ εὑρέθη ψεῦδος. ἄ-
6 μωμοι γάρ εἰσι. καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον
πετώμενον ἐν μεσουρανήματι, ἔχοντα εὐαγ-
γέλιον αἰώνιον, εὐαγγελίσαι τοὺς κατοι-
κοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ πᾶν ἔθνος, καὶ φυ-
λήν, καὶ γλῶσσαν, καὶ λαόν, λέγων ἐν φωνῇ 7
μεγάλῃ, φοβήθητε τὸν θεόν, καὶ δότε αὐτῷ
δόξαν, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως αὐτοῦ· καὶ
προσκυνήσατε τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρανόν, καὶ
τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πηγὰς ὑδάτων.
καὶ ἄλλος ἄγγελος δεύτερος ἠκολούθησε, λέ- 8
γων, ἔπεσεν ἔπεσε Βαβυλὼν ἡ μεγάλη· ἐκ
τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς πεπότι-
κε πάντα τὰ ἔθνη. καὶ ἄλλος ἄγγελος τρίτος 9
ἠκολούθησεν αὐτοῖς, λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ,
εἴ τις προσκυνεῖ τὸ θηρίον, καὶ τὴν εἰκόνα
αὐτοῦ, καὶ λαμβάνει χάραγμα ἐπὶ τοῦ με-
τώπου αὐτοῦ, ἢ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς 10
πίεται ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ, τοῦ κεκε-
ρασμένου ἀκράτου ἐν τῷ ποτηρίῳ τῆς ὀργῆς
αὐτοῦ, καὶ βασανισθήσεται ἐν πυρὶ καὶ θείῳ
ἐνώπιον τῶν ἁγίων ἀγγέλων, καὶ ἐνώπιον τοῦ
ἀρνίου. καὶ ὁ καπνὸς τοῦ βασανισμοῦ αὐτῶν εἰς 11
αἰῶνας αἰώνων ἀναβαίνει, καὶ οὐκ ἔχουσιν ἀνά-
παυσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς οἱ προσκυνοῦντες
τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ εἴ τις λαμ-
βάνει τὸ χάραγμα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. ὧδε 12
ὑπομονὴ τῶν ἁγίων ἐστίν· ὧδε οἱ τηροῦντες
τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ, καὶ τὴν πίστιν τοῦ Ἰησοῦ. καὶ 13
ἤκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λεγούσης μοι,
γράψον, μακάριοι οἱ νεκροί, οἱ ἐν κυρίῳ ἀπο-
θνήσκοντες. ἀπάρτι λέγει ναὶ τὸ πνεῦμα,
ἵνα ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν· τὰ δὲ ἔρ-
γα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν. καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ 14
νεφέλη λευκή, καὶ ἐπὶ τὴν νεφέλην καθήμενος
ὅμοιος υἱῷ ἀνθρώπου, ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς
αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ
δρέπανον ὀξύ. καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ 15
τοῦ ναοῦ, κράζων ἐν φωνῇ μεγάλῃ τῷ καθη-
μένῳ ἐπὶ τῆς νεφέλης· πέμψον τὸ δρέπανόν
σου, καὶ θέρισον, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τοῦ θερίσαι.
ὅτι ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς γῆς. καὶ ἔβα- 16
λεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τὴν νεφέλην, τὸ δρέ-
πανον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ.
καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν 17
τῷ οὐρανῷ, ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον ὀξύ. καὶ 18
ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου,
ἔχων ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ πυρός, καὶ ἐφώνησε
κραυγῇ μεγάλῃ τῷ ἔχοντι τὸ δρέπανον τὸ
ὀξύ, λέγων, πέμψον σου τὸ δρέπανον τὸ ὀξύ,
καὶ τρύγησον τοὺς βότρυας τῆς ἀμπέλου τῆς
γῆς ὅτι ἤκμασαν αἱ σταφυλαὶ αὐτῆς. καὶ ἔβα- 19
λεν ὁ ἄγγελος τὸ δρέπανον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν,
καὶ ἐτρύγησε τὴν ἄμπελον τῆς γῆς, καὶ ἔβαλεν
εἰς τὴν ληνὸν τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ τὴν μεγάλην.
καὶ ἐπατήθη ἡ ληνὸς ἔξωθεν τῆς πόλεως, καὶ
ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ τῆς ληνοῦ ἄχρι τῶν χαλινῶν
τῶν ἵππων ἀπὸ σταδίων χιλίων ἑξακοσίων.

Καὶ

ιε.

1 Καὶ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ μέ-
γα καὶ θαυμαστὸν, ἀγγέλους ἑπτὰ, ἔχοντας
πληγὰς ἑπτὰ τὰς ἐσχάτας· ὅτι ἐν αὐταῖς ἐτε-
2 λέσθη ὁ θυμὸς τοῦ θεοῦ. καὶ εἶδον ὡς θάλασ-
σαν ὑαλίνην πυρὶ μεμιγμένην, καὶ τοὺς νι-
κῶντας ἐκ τοῦ θηρίου, καὶ ἐκ τῆς εἰκόνος αὐ-
τοῦ, καὶ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ἑ-
στῶτας ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλίνην, ἔ-
3 χοντας κιθάρας τοῦ θεοῦ. καὶ ᾄδουσι τὴν ᾠδὴν
μωυσέως τοῦ δούλου τοῦ θεοῦ, καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ
ἀρνίου, λέγοντες, μεγάλα καὶ θαυμαστὰ τὰ
ἔργα σου, κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ· δί-
καιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ ὁδοί σου, ὁ βασιλεὺς τῶν
4 ἁγίων. τίς οὐ μὴ φοβηθῇ σε, κύριε, καὶ δοξά-
σῃ τὸ ὄνομά σου; ὅτι μόνος ἅγιος εἶ· ὅτι πάν-
τα τὰ ἔθνη ἥξουσι καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώ-
πιόν σου, ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐφανερώ-
5 θησαν. καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἠνοίγη ὁ ναὸς
6 τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ. καὶ
ἐξῆλθον οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ
πληγὰς, ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, οἳ ἦσαν ἐνδεδυμένοι
λίνον, καὶ καθαρὸν, καὶ λαμπρὸν, καὶ περιε-
7 ζωσμένοι περὶ τὰ στήθη ζώνας χρυσᾶς. καὶ ἓν
ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων ἔδωκε τοῖς ἑπτὰ ἀγ-
γέλοις ἑπτὰ φιάλας χρυσᾶς, γεμούσας τοῦ
θυμοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
8 αἰώνων. καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς καπνοῦ ἐκ τῆς
δόξης τοῦ θεοῦ, καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ· καὶ
οὐδεὶς ἠδύνατο εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν, ἄχρι τε-
λεσθῶσιν αἱ ἑπτὰ πληγαὶ τῶν ἀγγέλων.

ις.

1 Καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ ναοῦ, λε-
γούσης τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις, ὑπάγετε, ἐκ-
χέατε τὰς φιάλας τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ εἰς
2 τὴν γῆν. καὶ ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος, καὶ ἐξέχεε
τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἐγένετο
ἕλκος κακὸν καὶ πονηρὸν εἰς τοὺς ἀνθρώπους
τοὺς ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου, καὶ
3 τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ. καὶ ὁ
δεύτερος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ
εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἐγένετο αἷμα ὡς νε-
κροῦ, καὶ πᾶσα ψυχὴ ζῶσα ἀπέθανεν ἐν τῇ
4 θαλάσσῃ. καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν
φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰς πη-
5 γὰς τῶν ὑδάτων· καὶ ἐγένετο αἷμα. καὶ ἤκουσα
τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων λέγοντος, δίκαιος εἶ,
ὁ ὢν, καὶ ὁ ἦν, ὁ ὅσιος, ὅτι ταῦτα ἔκρινας.
6 ὅτι αἷμα ἁγίων καὶ προφητῶν ἐξέχεαν, καὶ
7 αἷμα αὐτοῖς ἔδωκας πιεῖν· ἄξιοί εἰσι. καὶ
ἤκουσα ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου, λέγοντος, ναὶ κύ-
ριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ἀληθιναὶ καὶ δί-
8 καιαι αἱ κρίσεις σου. καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος
ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἥλιον· καὶ
ἐδόθη αὐτῷ καυματίσαι τοὺς ἀνθρώπους ἐν
πυρί. καὶ ἐκαυματίσθησαν οἱ ἄνθρωποι καῦ- 9
μα μέγα, καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ ἄνθρωποι τὸ
ὄνομα τοῦ θεοῦ τοῦ ἔχοντος τὴν ἐξουσίαν ἐπὶ
τὰς πληγὰς ταύτας· καὶ οὐ μετενόησαν δοῦναι
αὐτῷ δόξαν. καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν 10
φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ θηρίου· καὶ
ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἐσκοτωμένη, καὶ
ἐμασσῶντο τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου·
καὶ ἐβλασφήμησαν τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν 11
πόνων αὐτῶν, καὶ ἐκ τῶν ἑλκῶν αὐτῶν, καὶ οὐ με-
τενόησαν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος 12
ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν
μέγαν εὐφράτην· καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ
αὐτοῦ, ἵνα ἑτοιμασθῇ ἡ ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν
ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου. καὶ εἶδον ἐκ τοῦ στόματος 13
τοῦ δράκοντος, καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου,
καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου
πνεύματα τρία ἀκάθαρτα ὡς βάτραχοι.
εἰσὶ γὰρ πνεύματα δαιμόνων ποιοῦντα ση- 14
μεῖα, ἃ ἐκπορεύεται ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς οἰ-
κουμένης ὅλης, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πό-
λεμον τῆς ἡμέρας ἐκείνης τῆς μεγάλης τοῦ θεοῦ
τοῦ παντοκράτορος. ἰδοὺ ἔρχομαι ὡς κλέ- 15
πτης· μακάριος ὁ γρηγορῶν καὶ τηρῶν τὰ
ἱμάτια αὐτοῦ, ἵνα μὴ γυμνὸς περιπατῇ, καὶ
βλέπωσι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ. καὶ συνήγα- 16
γεν αὐτοὺς εἰς τόπον τὸν καλούμενον ἑβραϊστὶ
ἀρμαγεδδών. καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἐξέχεε 17
τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὸν ἀέρα· καὶ ἐξῆλθε φωνὴ
μεγάλη ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ οὐρανοῦ, ἀπὸ τοῦ θρό-
νου, λέγουσα, γέγονε. καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ, καὶ 18
βρονταὶ, καὶ φωναὶ, καὶ σεισμὸς ἐγένετο μέ-
γας, οἷος οὐκ ἐγένετο ἀφ᾽ οὗ οἱ ἄνθρωποι ἐ-
γένοντο ἐπὶ τῆς γῆς, τηλικοῦτος σεισμὸς οὕτω
μέγας. καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἡ μεγάλη εἰς τρία 19
μέρη, καὶ αἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν ἔπεσον· καὶ βαβυ-
λὼν ἡ μεγάλη ἐμνήσθη ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, δοῦ-
ναι αὐτῇ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς
ὀργῆς αὐτοῦ. καὶ πᾶσα νῆσος ἔφυγε, καὶ ὄρη οὐχ 20
εὑρέθησαν. καὶ χάλαζα μεγάλη ὡς ταλαν- 21
τιαία καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τοὺς
ἀνθρώπους, καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ ἄνθρωποι
τὸν θεὸν ἐκ τῆς πληγῆς τῆς χαλάζης· ὅτι με-
γάλη ἐστὶν ἡ πληγὴ αὐτῆς σφόδρα.

ιζ.

Καὶ ἦλθεν εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόν- 1
των τὰς ἑπτὰ φιάλας, καὶ ἐλάλησε μετ᾽ ἐμοῦ,
λέγων, δεῦρο, δείξω σοι τὸ κρίμα τῆς πόρνης
τῆς μεγάλης, τῆς καθημένης ἐπὶ τῶν ὑδάτων τῶν
πολλῶν· μεθ᾽ ἧς ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς 2
γῆς, καὶ ἐμεθύσθησαν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἐκ

τοῦ

3 τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς. καὶ ἀπήνεγκέ με
εἰς ἔρημον ἐν πνεύματι· καὶ εἶδον γυναῖκα
καθημένην ἐπὶ θηρίον κόκκινον, γέμον ὀνο-
μάτων βλασφημίας, ἔχον κεφαλὰς ἑπτὰ, καὶ
4 κέρατα δέκα. καὶ ἡ γυνὴ ἡ περιβεβλημένη
πορφύραν καὶ κόκκινον, κεχρυσωμένη χρυσῷ,
καὶ λίθῳ τιμίῳ, καὶ μαργαρίταις, ἔχουσα
χρυσοῦν ποτήριον ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, γέμον
βδελυγμάτων, καὶ τὰ ἀκάθαρτα τῆς πορνείας
5 αὐτῆς. καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς ὄνομα γε-
γραμμένον, μυστήριον, βαβυλὼν ἡ μεγάλη
ἡ μήτηρ τῶν πορνῶν καὶ τῶν βδελυγμάτων τῆς
6 γῆς. καὶ εἶδον τὴν γυναῖκα μεθύουσαν ἐκ τοῦ
αἵματος τῶν ἁγίων, καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν
μαρτύρων ἰησοῦ. καὶ ἐθαύμασα ἰδὼν αὐτὴν
7 θαῦμα μέγα. καὶ εἶπέ μοι ὁ ἄγγελος, διατί
ἐθαύμασας; ἐγώ σοι ἐρῶ τὸ μυστήριον τῆς
γυναικὸς, καὶ τοῦ θηρίου τοῦ βαστάζοντος αὐ-
τὴν, τοῦ ἔχοντος τὰς ἑπτὰ κεφαλὰς, καὶ τὰ
8 δέκα κέρατα. τὸ θηρίον ὃ εἶδες, ἦν, καὶ οὐκ
ἔστι, καὶ μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ τῆς ἀβύσσου, καὶ
εἰς ἀπώλειαν ὑπάγειν· καὶ θαυμάσονται οἱ
κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν οὐ γέγραπται
τὰ ὀνόματα ἐπὶ τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς ἀπὸ
καταβολῆς κόσμου, βλέποντες τὸ θηρίον, ὅ,
9 τι ἦν, καὶ οὐκ ἔστι, καὶ παρέσται. ὧδε ὁ νοῦς ὁ ἔ-
χων σοφίαν. αἱ ἑπτὰ κεφαλαὶ, ἑπτὰ ὄρη εἰ-
σὶν, ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται ἐπ' αὐτῶν, καὶ βασι-
10 λεῖς ἑπτά εἰσιν. οἱ πέντε ἔπεσον, ὁ εἷς ἔστιν, ὁ
ἄλλος οὔπω ἦλθε· καὶ ὅταν ἔλθῃ, ὀλίγον αὐτὸν
11 δεῖ μεῖναι. καὶ τὸ θηρίον ὃ ἦν, καὶ οὐκ ἔστι, καὶ
αὐτὸς ὄγδοός ἐστι, καὶ ἐκ τῶν ἑπτά ἐστι, καὶ εἰς
12 ἀπώλειαν ὑπάγει. καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ
εἶδες, δέκα βασιλεῖς εἰσιν, οἵτινες βασι-
λείαν οὔπω ἔλαβον, ἀλλ' ἐξουσίαν ὡς βασι-
λεῖς μίαν ὥραν λαμβάνουσι μετὰ τοῦ θηρίου.
13 οὗτοι μίαν γνώμην ἔχουσι, καὶ τὴν δύναμιν καὶ
14 τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ διδόασιν. οὗτοι
μετὰ τοῦ ἀρνίου πολεμήσουσι, καὶ τὸ ἀρνίον νική-
σει αὐτούς· ὅτι κύριος κυρίων ἐστὶ, καὶ βασι-
λεὺς βασιλέων· καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, κλητοὶ, καὶ
15 ἐκλεκτοὶ, καὶ πιστοί. καὶ λέγει μοι, τὰ ὕδατα ἃ
εἶδες, οὗ ἡ πόρνη κάθηται, λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσὶ,
16 καὶ ἔθνη, καὶ γλῶσσαι. καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ
εἶδες, καὶ τὸ θηρίον, οὗτοι μισήσουσι τὴν πόρ-
νην, καὶ ἠρημωμένην ποιήσουσιν αὐτὴν, καὶ γυ-
μνὴν ποιήσουσιν αὐτὴν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς
φάγονται, καὶ αὐτὴν κατακαύσουσιν ἐν πυρί.
17 ὁ γὰρ θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν
ποιῆσαι τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ ποιῆσαι γνώ-
μην μίαν, καὶ δοῦναι τὴν βασιλείαν αὐτῶν τῷ
18 θηρίῳ, ἄχρι τελεσθήσονται οἱ λόγοι τοῦ θεοῦ. καὶ
ἡ γυνὴ ἣν εἶδες, ἔστιν ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ ἔ-
χουσα βασιλείαν ἐπὶ τῶν βασιλέων τῆς γῆς.

## ιη.

Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον ἄλλον ἄγγελον κα- 1
ταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα ἐξουσίαν
μεγάλην· καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης
αὐτοῦ. καὶ ἔκραξεν ἐν ἰσχυρᾷ φωνῇ, λέγων, ἔ- 2
πεσεν ἔπεσε βαβυλὼν ἡ μεγάλη, καὶ ἐγένετο
κατοικητήριον δαιμόνων, καὶ φυλακὴ παν-
τὸς πνεύματος ἀκαθάρτου, καὶ φυλακὴ παν-
τὸς ὀρνέου ἀκαθάρτου, καὶ μεμισημένου· ὅτι ἐκ 3
τοῦ θυμοῦ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς πέπωκε
πάντα τὰ ἔθνη, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς μετ'
αὐτῆς ἐπόρνευσαν, καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς ἐκ τῆς
δυνάμεως τοῦ στρήνους αὐτῆς ἐπλούτησαν. καὶ 4
ἤκουσα ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν,
ἐξέλθετε ἐξ αὐτῆς ὁ λαός μου, ἵνα μὴ συγ-
κοινωνήσητε ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῆς, καὶ ἐκ τῶν
πληγῶν αὐτῆς, ἵνα μὴ λάβητε. ὅτι ἐκολ- 5
λήθησαν αὐτῆς αἱ ἁμαρτίαι ἄχρι τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ ἐμνημόνευσεν αὐτῆς ὁ θεὸς τὰ ἀδική-
ματα αὐτῆς. ἀπόδοτε αὐτῇ ὡς καὶ αὐτὴ ἀ- 6
πέδωκεν ὑμῖν, καὶ διπλώσατε αὐτῇ διπλᾶ
κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς· ἐν τῷ ποτηρίῳ ᾧ ἐκέ-
ρασε, κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν. ὅσα ἐδόξα- 7
σεν ἑαυτὴν, καὶ ἐστρηνίασε, τοσοῦτον δότε αὐ-
τῇ βασανισμόν· ὅτι ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς λέγει,
ὅτι κάθημαι βασίλισσα, καὶ χήρα οὐκ εἰμὶ,
καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω. διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ 8
ἥξουσιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος, καὶ πέν-
θος, καὶ λιμὸς, καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται·
ὅτι ἰσχυρὸς κύριος ὁ θεὸς ὁ κρίνας αὐτήν. καὶ 9
κλαύσονται, καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὴν οἱ βασιλεῖς
τῆς γῆς, οἱ μετ' αὐτῆς πορνεύσαντες καὶ στρη-
νιάσαντες, ὅταν βλέπωσι τὸν καπνὸν τῆς πυ-
ρώσεως αὐτῆς· ἀπὸ μακρόθεν ἑστηκότες διὰ 10
τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, λέγοντες, οὐαὶ
οὐαὶ ἡ πόλις ἡ μεγάλη βαβυλὼν, ἡ πόλις ἡ
ἰσχυρά· ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἦλθεν ἡ κρίσις σου. καὶ 11
οἱ ἔμποροι τῆς γῆς κλαίουσι καὶ πενθοῦσιν ἐπ'
αὐτῇ, ὅτι τὸν γόμον αὐτῶν οὐδεὶς ἀγοράζει οὐκέ-
τι, γόμον χρυσοῦ, καὶ ἀργύρου, καὶ λίθου τιμίου, 12
καὶ μαργαρίτου, καὶ βύσσου, καὶ πορφύρου, καὶ σηρι-
κοῦ, καὶ κοκκίνου· καὶ πᾶν ξύλον θύϊνον, καὶ πᾶν
σκεῦος ἐλεφάντινον, καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ ξύλου
τιμιωτάτου, καὶ χαλκοῦ, καὶ σιδήρου, καὶ μαρ-
μάρου, καὶ κινάμωμον, καὶ θυμιάματα, καὶ μύ- 13
ρον, καὶ λίβανον, καὶ οἶνον, καὶ ἔλαιον, καὶ σεμίδα-
λιν, καὶ σῖτον, καὶ κτήνη, καὶ πρόβατα· καὶ ἵπ-
πων, καὶ ῥεδῶν, καὶ σωμάτων, καὶ ψυχὰς ἀν-
θρώπων. καὶ ἡ ὀπώρα τῆς ἐπιθυμίας τῆς ψυ- 14
χῆς σου ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ, καὶ πάντα τὰ λι-
παρὰ καὶ τὰ λαμπρὰ ἀπώλοντο ἀπὸ σοῦ, καὶ
οὐκέτι οὐ μὴ εὑρήσῃς αὐτά. οἱ ἔμποροι τού- 15

των οἱ πλουτήσαντες ἀπ' αὐτῆς ἀπὸ μακρό-
θεν στήσονται διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ
16 αὐτῆς, κλαίοντες καὶ πενθοῦντες· καὶ λέγοντες,
οὐαὶ οὐαὶ ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἡ περιβεβλημένη
βύσσινον καὶ πορφυροῦν καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυ-
σωμένη ἐν χρυσίῳ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαρ-
17 γαρίταις· ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη ὁ τοσοῦτος
πλοῦτος· καὶ πᾶς κυβερνήτης, καὶ πᾶς ὁ ἐπὶ
τῶν πλοίων πλέων, καὶ ναῦται, καὶ ὅσοι τὴν
θάλασσαν ἐργάζονται, ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν,
18 καὶ ἔκραζον βλέποντες τὸν καπνὸν τῆς πυ-
ρώσεως αὐτῆς, λέγοντες, τίς ὁμοία τῇ πόλει
19 τῇ μεγάλῃ; καὶ ἔβαλον χοῦν ἐπὶ τὰς κεφα-
λὰς αὐτῶν, καὶ ἔκραζον κλαίοντες, καὶ πενθοῦν-
τες, καὶ λέγοντες, οὐαὶ οὐαὶ ἡ πόλις ἡ μεγάλη,
ἐν ᾗ ἐπλούτησαν πάντες οἱ ἔχοντες τὰ πλοῖα
ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐκ τῆς τιμιότητος αὐτῆς· ὅτι
20 μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη. εὐφραίνου ἐπ' αὐτῇ οὐρα-
νὲ, καὶ οἱ ἅγιοι, καὶ οἱ ἀπόστολοι, καὶ οἱ προφῆται·
ὅτι ἔκρινεν ὁ θεὸς τὸ κρίμα ὑμῶν ἐξ αὐτῆς.
21 καὶ ἦρεν εἷς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον ὡς μύλον
μέγαν, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν, λέγων,
οὕτως ὁρμήματι βληθήσεται Βαβυλὼν ἡ με-
22 γάλη πόλις, καὶ οὐ μὴ εὑρεθῇ ἔτι. καὶ φωνὴ
κιθαρῳδῶν, καὶ μουσικῶν, καὶ αὐλητῶν, καὶ
σαλπιστῶν οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι. καὶ πᾶς
τεχνίτης πάσης τέχνης οὐ μὴ εὑρεθῇ ἐν σοὶ
ἔτι· καὶ φωνὴ μύλου οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι·
23 καὶ φῶς λύχνου οὐ μὴ φανῇ ἐν σοὶ ἔτι· καὶ
φωνὴ νυμφίου καὶ νύμφης οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν
σοὶ ἔτι· ὅτι οἱ ἔμποροί σου ἦσαν οἱ μεγιστᾶ-
νες τῆς γῆς, ὅτι ἐν τῇ φαρμακείᾳ σου ἐ-
πλανήθησαν πάντα τὰ ἔθνη· καὶ ἐν αὐτῇ
αἵματα προφητῶν καὶ ἁγίων εὑρέθη, καὶ
πάντων τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς.

ιθ'.

1 Καὶ μετὰ ταῦτα ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου
πολλοῦ μεγάλην ἐν τῷ οὐρανῷ, λεγόντων, ἀλ-
ληλούϊα. ἡ σωτηρία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δό-
2 ξα τῷ θεῷ ἡμῶν. ὅτι ἀληθιναὶ καὶ δίκαιαι
αἱ κρίσεις αὐτοῦ, ὅτι ἔκρινε τὴν πόρνην τὴν μεγά-
λην, ἥτις διέφθειρε τὴν γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ
αὐτῆς, καὶ ἐξεδίκησε τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐ-
3 τοῦ ἐκ χειρὸς αὐτῆς. καὶ δεύτερον εἴρηκεν,
ἀλληλούϊα. καὶ ὁ καπνὸς αὐτῆς ἀναβαίνει
4 εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ ἔπεσον οἱ πρεσ-
βύτεροι οἱ εἰκοσιτέσσαρες, καὶ τὰ τέσσαρα
ζῶα, καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ τῷ καθη-
μένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου, λέγοντες, ἀμήν· ἀλλη-
5 λούϊα. καὶ φωνὴ ἐκ τοῦ θρόνου ἐξῆλθε, λέγουσα,
αἰνεῖτε τὸν θεὸν ἡμῶν πάντες οἱ δοῦλοι αὐτοῦ,
καὶ οἱ φοβούμενοι αὐτὸν, οἱ μικροὶ καὶ οἱ με-
6 γάλοι. καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου πολλοῦ, καὶ
ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, καὶ ὡς φωνὴν
βροντῶν ἰσχυρῶν, λεγόντων, ἀλληλούϊα· ὅτι ἐ-
βασίλευσε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ παντοκρά-
τωρ. χαίρωμεν καὶ ἀγαλλιώμεθα, καὶ δῶμεν 7
τὴν δόξαν αὐτῷ, ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ ἀρ-
νίου, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡτοίμασεν ἑαυτήν. καὶ 8
ἐδόθη αὐτῇ ἵνα περιβάληται βύσσινον λαμ-
πρὸν καὶ καθαρόν. τὸ γὰρ βύσσινον, τὰ δι-
καιώματα τῶν ἁγίων ἐστί. καὶ λέγει μοι, γρά- 9
ψον, μακάριοι οἱ εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου
τοῦ ἀρνίου κεκλημένοι. καὶ λέγει μοι, οὗτοι οἱ
λόγοι ἀληθινοί εἰσι τοῦ θεοῦ. καὶ ἔπεσον ἔμ- 10
προσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ προσκυνῆσαι αὐ-
τῷ· καὶ λέγει μοι, ὅρα μή· σύνδουλός σου εἰ-
μὶ, καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν ἐχόντων τὴν μαρ-
τυρίαν ἰησοῦ· τῷ θεῷ προσκύνησον· ἡ γὰρ 11
μαρτυρία τοῦ ἰησοῦ ἐστὶ τὸ πνεῦμα τῆς προ-
φητείας. καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγμένον, καὶ
ἰδοὺ ἵππος λευκὸς, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτῷ
καλούμενος πιστὸς καὶ ἀληθινὸς, καὶ ἐν δι-
καιοσύνῃ κρίνει καὶ πολεμεῖ. οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ 12
αὐτοῦ φλὸξ πυρὸς, καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
αὐτοῦ διαδήματα πολλά· ἔχων ὀνόματα
γεγραμμένα, καὶ ὄνομα γεγραμμένον, ὃ οὐδεὶς
οἶδεν εἰ μὴ αὐτὸς, καὶ περιβεβλημένος ἱμά- 13
τιον βεβαμμένον αἵματι· καὶ καλεῖται τὸ
ὄνομα αὐτοῦ, ὁ λόγος τοῦ θεοῦ. καὶ τὰ στρα- 14
τεύματα τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ἠκολούθει αὐτῷ
ἐπὶ ἵπποις λευκοῖς, ἐνδεδυμένοι βύσσινον
λευκὸν καθαρόν· καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ 15
ἐκπορεύεται ῥομφαία δίστομος, ὀξεῖα, ἵνα ἐν
αὐτῇ πατάξῃ τὰ ἔθνη· καὶ αὐτὸς ποιμανεῖ
αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· καὶ αὐτὸς πατεῖ τὴν
ληνὸν τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς τοῦ θεοῦ
τοῦ παντοκράτορος. καὶ ἔχει ἐπὶ τὸ ἱμάτιον 16
καὶ ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ ὄνομα γεγραμμένον,
βασιλεὺς βασιλέων, καὶ κύριος κυρίων. καὶ 17
εἶδον ἕνα ἄγγελον ἑστῶτα ἐν τῷ ἡλίῳ, καὶ ἔ-
κραξε φωνῇ μεγάλῃ, λέγων πᾶσι τοῖς ὀρ-
νέοις τοῖς πετωμένοις ἐν μεσουρανήματι,
δεῦτε συνάγεσθε εἰς τὸ δεῖπνον τὸ μέγα
τοῦ θεοῦ· ἵνα φάγητε σάρκας βασιλέων, καὶ 18
σάρκας χιλιάρχων, καὶ σάρκας ἰσχυρῶν, καὶ
σάρκας ἵππων, καὶ τῶν καθημένων ἐπ' αὐτῶν,
καὶ σάρκας πάντων, ἐλευθέρων τε καὶ δού-
λων, μικρῶν τε καὶ μεγάλων. καὶ εἶδον τὸ 19
θηρίον, καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ τὰ
στρατεύματα αὐτῶν συνηγμένα ποιῆσαι πό-
λεμον μετὰ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου, καὶ
μετὰ τοῦ στρατεύματος αὐτοῦ. καὶ ἐπιάσθη τὸ 20
θηρίον, καὶ μετ' αὐτοῦ ὁ ψευδοπροφήτης ὁ
ποιήσας τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐ-
πλάνησε τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ
θηρίου,

θηρίου, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι
αὐτοῦ· ζῶντες ἐβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λί-
21 μνην τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην ἐν θείῳ. καὶ
οἱ λοιποὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ
καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου, τῇ ἐξελθούσῃ ἐκ τοῦ
στόματος αὐτοῦ. καὶ πάντα τὰ ὄρνεα ἐχορ-
τάσθησαν ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν.

κ΄.

1 Καὶ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ, ἔχοντα τὴν κλεῖν τῆς ἀβύσσου, καὶ ἅλυσιν
2 μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ. καὶ ἐκράτη-
σε τὸν δράκοντα, τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον, ὅς ἐστι
διάβολος καὶ ὁ σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμέ-
3 νην ὅλην, καὶ ἔδησεν αὐτὸν χίλια ἔτη· καὶ ἔ-
βαλεν αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον, καὶ ἔκλεισε, καὶ
ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ, ἵνα μὴ πλανήσῃ ἔτι
τὰ ἔθνη, ἄχρι τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη· καὶ μετὰ
4 ταῦτα δεῖ αὐτὸν λυθῆναι μικρὸν χρόνον. καὶ
εἶδον θρόνους, καὶ ἐκάθισαν ἐπ᾽ αὐτούς, καὶ κρί-
μα ἐδόθη αὐτοῖς· καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελε-
κισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ, καὶ διὰ
τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τῷ
θηρίῳ, οὔτε τῇ εἰκόνι αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ
χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὴν
χεῖρα αὐτῶν· καὶ ἔζησαν, καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ
5 χριστοῦ χίλια ἔτη. καὶ οἱ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ
ἔζησαν ἄχρι τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη· αὕτη ἡ
6 ἀνάστασις ἡ πρώτη. μακάριος καὶ ἅγιος ὁ
ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ· ἐπὶ
τούτων ὁ δεύτερος θάνατος οὐκ ἔχει ἐξου-
σίαν· ἀλλ᾽ ἔσονται ἱερεῖς τοῦ θεοῦ, καὶ τοῦ χριστοῦ,
7 καὶ βασιλεύσουσι μετ᾽ αὐτοῦ χίλια ἔτη. καὶ ὅ-
ταν τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη, λυθήσεται ὁ σα-
τανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ· καὶ ἐξελεύσεται
πλανῆσαι τὰ ἔθνη τὰ ἐν ταῖς τέσσαρσι γω-
νίαις τῆς γῆς, τὸν γὼγ καὶ τὸν μαγώγ, συναγα-
γεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον· ὧν ὁ ἀριθμὸς ὡς ἡ
8 ἄμμος τῆς θαλάσσης. καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ
πλάτος τῆς γῆς, καὶ ἐκύκλωσαν τὴν παρεμβολὴν
9 τῶν ἁγίων, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἠγαπημένην. καὶ
κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ, καὶ
10 κατέφαγεν αὐτούς. καὶ ὁ διάβολος ὁ πλανῶν
αὐτοὺς ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς καὶ
θείου, ὅπου καὶ τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφή-
της, καὶ βασανισθήσονται ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς
11 τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ εἶδον θρόνον μέγαν
λευκόν, καὶ τὸν καθήμενον ἐπ᾽ αὐτοῦ, οὗ ἀπὸ
προσώπου ἔφυγεν ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, καὶ τόπος
12 οὐχ εὑρέθη αὐτοῖς. καὶ εἶδον τοὺς νεκρούς, τοὺς
μεγάλους, καὶ τοὺς μικροὺς ἑστῶτας ἐνώπιον τοῦ
θρόνου, καὶ βιβλία ἠνεῴχθησαν· καὶ ἄλλο βιβλίον
ἠνεῴχθη, ὅ ἐστι τῆς ζωῆς· καὶ ἐκρίθησαν οἱ νε-
κροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις, κατὰ
τὰ ἔργα αὐτῶν. καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς ἐν 13
αὐτῇ νεκρούς, καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ἔδωκαν
τοὺς ἐν αὐτοῖς νεκρούς· καὶ ἐκρίθησαν ἕκαστος κατὰ τὰ
ἔργα αὐτῶν. καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ἐβλήθησαν 14
εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός· οὗτός ἐστιν ὁ θά-
νατος ὁ δεύτερος ἡ λίμνη τοῦ πυρός. καὶ εἴ
τις οὐχ εὑρέθη ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γεγραμ-
μένος, ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός.

κα΄.

Καὶ εἶδον οὐρανὸν καινόν, καὶ γῆν καινήν· ὁ 1
γὰρ πρῶτος οὐρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ παρῆλ-
θε, καὶ ἡ θάλασσα οὐκ ἔστιν ἔτι. καὶ τὴν πόλιν τὴν 2
ἁγίαν Ἱερουσαλὴμ καινὴν εἶδον καταβαίνου-
σαν ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἡτοιμασμέ-
νην, ὡς νύμφην κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ
αὐτῆς. καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ οὐρα- 3
νοῦ, λεγούσης, ἰδοὺ ἡ σκηνὴ τοῦ θεοῦ μετὰ τῶν ἀν-
θρώπων, καὶ σκηνώσει μετ᾽ αὐτῶν· καὶ αὐτοὶ
λαοὶ αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς ὁ θεὸς ἔσται μετ᾽
αὐτῶν. καὶ ἐξαλείψει πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀ- 4
φθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι,
οὔτε πένθος, οὔτε κραυγή, οὔτε πόνος οὐκ ἔσται
ἔτι, ὅτι τὰ πρῶτα ἀπῆλθον. καὶ εἶπεν ὁ κα- 5
θήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου, ἰδοὺ καινὰ ποιῶ πάν-
τα. καὶ λέγει μοι, γράψον· ὅτι οὗτοι οἱ λόγοι ἀ-
ληθινοὶ καὶ πιστοί εἰσι. καὶ εἶπέ μοι, γέγονε τὸ 6
α καὶ τὸ ω, ἀρχὴ καὶ τέλος· ἐγὼ τῷ διψῶντι
δώσω ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς δω-
ρεάν. ὁ νικῶν κληρονομήσει ταῦτα, καὶ ἔσο- 7
μαι αὐτῷ θεός, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι υἱός. τοῖς 8
δὲ δειλοῖς, καὶ ἀπίστοις, καὶ ἁμαρτωλοῖς, καὶ
ἐβδελυγμένοις, καὶ φονεῦσι, καὶ πόρνοις, καὶ φαρ-
μακοῖς, καὶ εἰδωλολάτραις, καὶ πᾶσι τοῖς ψευ-
δέσι, τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιομέ-
νῃ πυρὶ καὶ θείῳ, ὅ ἐστιν ὁ θάνατος ὁ δεύτε-
ρος. καὶ ἦλθεν εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐ- 9
χόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας γεμούσας τῶν ἑπτὰ
πληγῶν τῶν ἐσχάτων, καὶ ἐλάλησε μετ᾽ ἐμοῦ,
λέγων, δεῦρο, δείξω σοι τὴν γυναῖκα, τὴν νύμ-
φην τοῦ ἀρνίου. καὶ ἀπήνεγκέ με ἐν πνεύματι 10
ἐπ᾽ ὄρος μέγα καὶ ὑψηλόν, καὶ ἔδειξέ μοι τὴν
πόλιν τὴν μεγάλην ἁγίαν Ἱερουσαλὴμ κα-
ταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ἔχου- 11
σαν τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ· ὁ φωστὴρ αὐτῆς ὅμοιος
λίθῳ τιμιωτάτῳ, ὡς λίθῳ ἰάσπιδι κρυ-
σταλλίζοντι· ἔχουσαν τεῖχος μέγα καὶ ὑψη-
λόν· ἔχουσαν πυλῶνας δώδεκα, καὶ ἐπὶ τοῖς 12
πυλῶσιν ἀγγέλους δώδεκα, καὶ ὀνόματα ἐ-
πιγεγραμμένα, ἅ ἐστι τῶν δώδεκα φυλῶν τῶν
υἱῶν Ἰσραήλ. ἀπὸ ἀνατολῶν πυλῶνες τρεῖς, 13
καὶ ἀπὸ βορρᾶ πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ νότου πυ-
λῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ δυσμῶν πυλῶνες τρεῖς.
καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως ἔχον θεμελίους δώ- 14
δεκα,

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

δεκα, καὶ ἐπ᾽ αὐτῶν δώδεκα ὀνόματα τῶν δώ-
15 δεκα ἀποστόλων τοῦ ἀρνίου. καὶ ὁ λαλῶν μετ᾽
ἐμοῦ εἶχε μέτρον κάλαμον χρυσοῦν, ἵνα με-
16 τρήσῃ τὴν πόλιν καὶ τοὺς πυλῶνας αὐτῆς καὶ ἡ πό-
λις τετράγωνος κεῖται, καὶ τὸ μῆκος αὐτῆς
ὅσον τὸ πλάτος. καὶ ἐμέτρησε τὴν πόλιν τῷ
καλάμῳ ἐπὶ σταδίους δώδεκα χιλιάδων
δώδεκα. τὸ μῆκος, καὶ τὸ πλάτος, καὶ τὸ ὕ-
17 ψος αὐτῆς ἴσα ἐστί. καὶ ἐμέτρησε τὸ τεῖχος αὐ-
τῆς ἑκατὸν τεσσαράκοντα τεσσάρων πηχῶν,
18 μέτρον ἀνθρώπου, ὅ ἐστιν ἀγγέλου. καὶ ἦν ἡ ἐν-
δόμησις τοῦ τείχους αὐτῆς ἴασπις· καὶ ἡ πόλις
19 χρυσίον καθαρόν, ὅμοιον ὑάλῳ καθαρῷ. καὶ
οἱ θεμέλιοι τοῦ τείχους τῆς πόλεως παντὶ λί-
θῳ τιμίῳ κεκοσμημένοι. ὁ θεμέλιος ὁ πρῶ-
τος, ἴασπις· ὁ δεύτερος, σάπφειρος· ὁ τρίτος,
20 χαλκηδών· ὁ τέταρτος, σμάραγδος· ὁ πέμ-
πτος, σαρδόνυξ· ὁ ἕκτος, σάρδιος· ὁ ἕβδομος,
χρυσόλιθος· ὁ ὄγδοος, βήρυλλος· ὁ ἔνατος, το-
πάζιον· ὁ δέκατος, χρυσόπρασος· ὁ ἑνδέ-
κατος, ὑάκινθος· ὁ δωδέκατος, ἀμέθυ-
21 στος. καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες, δώδεκα μαρ-
γαρῖται, ἀνὰ εἷς ἕκαστος τῶν πυλώνων ἦν ἐξ
ἑνὸς μαργαρίτου· καὶ ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως χρυ-
22 σίον καθαρόν, ὡς ὕαλος διαυγής. καὶ ναὸν οὐκ
εἶδον ἐν αὐτῇ· ὁ γὰρ κύριος ὁ θεὸς ὁ παντο-
23 κράτωρ, ναὸς αὐτῆς ἐστι, καὶ τὸ ἀρνίον. καὶ ἡ πό-
λις οὐ χρείαν ἔχει τοῦ ἡλίου, οὐδὲ τῆς σελήνης,
ἵνα φαίνωσιν ἐν αὐτῇ· ἡ γὰρ δόξα τοῦ θεοῦ ἐ-
24 φώτισεν αὐτήν, καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ ἀρνίον. καὶ
περιπατήσουσι τὰ ἔθνη διὰ τοῦ φωτὸς αὐ-
τῆς· καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρουσι τὴν δόξαν
25 καὶ τὴν τιμὴν αὐτῶν εἰς αὐτήν. καὶ οἱ πυλῶνες
αὐτῆς οὐ μὴ κλεισθῶσιν ἡμέρας. νὺξ γὰρ οὐκ ἔ-
26 σται ἐκεῖ. καὶ οἴσουσι τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν τῶν
27 ἐθνῶν εἰς αὐτήν. καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὴν
πᾶν κοινόν, καὶ ποιοῦν βδέλυγμα καὶ ψεῦδος,
εἰ μὴ οἱ γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς
ζωῆς τοῦ ἀρνίου.

κβ.

1 Καὶ ἔδειξέ μοι ποταμὸν καθαρὸν ὕδα-
τος ζωῆς, λαμπρὸν ὡς κρύσταλλον, ἐκπο-
ρευόμενον ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ, καὶ τοῦ ἀρνίου.
2 ἐν μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς καὶ τοῦ ποταμοῦ,
ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν ξύλον ζωῆς, ποιοῦν καρ-
ποὺς δώδεκα, κατὰ μῆνα ἕκαστον ἀποδιδοῦν τὸν
καρπὸν αὐτοῦ· καὶ τὰ φύλλα τοῦ ξύλου εἰς θε-
3 ραπείαν τῶν ἐθνῶν. καὶ πᾶν κατάθεμα οὐκ
ἔσται ἐκεῖ. καὶ ὁ θρόνος τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ἀρνίου ἐν
αὐτῇ ἔσται· καὶ οἱ δοῦλοι αὐτοῦ λατρεύσουσιν
4 αὐτῷ. καὶ ὄψονται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ· καὶ τὸ ὄ-
5 νομα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. καὶ νὺξ οὐκ
ἔσται ἐκεῖ, καὶ χρείαν οὐκ ἔχουσι λύχνου, καὶ
φωτὸς ἡλίου· ὅτι κύριος ὁ θεὸς φωτίζει αὐ-
τούς. καὶ βασιλεύσουσιν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων. καὶ λέγει μοι, οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ 6
ἀληθινοί. καὶ κύριος ὁ θεὸς τῶν ἁγίων προφητῶν
ἀπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ δεῖξαι
τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει.
ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ. μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς 7
λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου. κἀ- 8
γὼ ἰωάννης ὁ ἀκούων καὶ βλέπων ταῦτα· καὶ
ὅτε ἤκουσα καὶ ἔβλεψα, ἔπεσον προσκυνῆσαι
ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεικνύν-
τός μοι ταῦτα. καὶ λέγει μοι, ὅρα μή· σύνδουλός 9
σου εἰμί, καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν, τῶν τη-
ρούντων τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου· τῷ θεῷ
προσκύνησον. καὶ λέγει μοι, μὴ σφραγίσῃς 10
τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου·
ὅτι ὁ καιρὸς ἐγγύς ἐστιν. ὁ ἀδικῶν ἀδικησά- 11
τω ἔτι, καὶ ὁ ῥυπαρὸς ῥυπαρευθήτω ἔτι· καὶ ὁ
δίκαιος δικαιοσύνην ποιησάτω ἔτι, καὶ ὁ ἅ-
γιος ἁγιασθήτω ἔτι. ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ, καὶ 12
ὁ μισθός μου μετ᾽ ἐμοῦ, ἀποδοῦναι ἑκάστῳ ὡς
τὸ ἔργον ἔσται αὐτοῦ. ἐγώ τὸ α καὶ τὸ ω, ἀρχὴ 13
καὶ τέλος, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος. μακάριοι 14
οἱ ποιοῦντες τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἵνα ἔσται ἡ
ἐξουσία αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς, καὶ τοῖς
πυλῶσιν εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν. ἔξω οἱ κύ- 15
νες, καὶ οἱ φαρμακοὶ, καὶ οἱ πόρνοι, καὶ οἱ φο-
νεῖς, καὶ οἱ εἰδωλολάτραι, καὶ πᾶς φιλῶν καὶ
ποιῶν ψεῦδος. ἐγὼ ἰησοῦς ἔπεμψα τὸν ἄγγε- 16
λόν μου μαρτυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα ἐπὶ ταῖς ἐκ-
κλησίαις. ἐγώ εἰμι ἡ ῥίζα καὶ τὸ γένος τοῦ
δαβίδ, ὁ ἀστὴρ ὁ λαμπρὸς ὁ ὀρθρινός· καὶ 17
τὸ πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν, ἔρχου. καὶ ὁ
ἀκούων εἰπάτω, ἔρχου. καὶ ὁ διψῶν ἐρχέσθω,
ὁ θέλων λαβέτω ὕδωρ ζωῆς δωρεάν. μαρ- 18
τυρῶ ἐγὼ παντὶ ἀκούοντι τοὺς λόγους τῆς προ-
φητείας τοῦ βιβλίου τούτου· ἐάν τις ἐπιθῇ ἐπ᾽
αὐτά, ἐπιθήσει ἐπ᾽ αὐτὸν ὁ θεὸς τὰς ἑπτὰ
πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ
τούτῳ. καὶ ἐάν τις ἀφαιρῇ ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ 19
βιβλίου τῆς προφητείας ταύτης, ἀφαιρήσει ὁ
θεὸς τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, καὶ
ἐκ τῆς πόλεως τῆς ἁγίας, τῶν γεγραμμένων ἐν
τῷ βιβλίῳ τούτῳ. λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦ- 20
τα· ναὶ ἔρχομαι ταχύ· ἀμήν. ναί, ἔρχου
κύριε ἰησοῦ. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ 21
μετὰ πάντων τῶν ἁγίων. ἀμήν.

ΤΕΛΟΣ.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Collegij Societatis Jesu
[redacted]

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Th
6230

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN